

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

M. ERTUĞRUL SARAÇBAŞI

Damıtılmış Sözler

Yeni bir ateş sördürür,
başkasını ısıtır.
Shakespeare

Ah, böyledir işte bu dünya,
Hep küçükler yanar
Büyükler azınır.
Abdülhak Şinasi Hisar

Geçtik hepimiz dört nala Cenne
Herkesin cehaleti bilmediği şeyler
sandığı şeylerden doğar
kapısından.
Abdülhak Şinasi Hisar

Gördük ebedî cedleri bir anda
Dervişlik baştadır, tâcda değildir,
Issılık oddadır, sacda değildir.
Yûnus Emre

Yakından.
Geçmiş umâ . olu . ki . ayâ . cih . in değer.
Faiz Karamanli

ine sunulani özenle korumaktır.

Montaigne

uzursuz beğenmede
Âşık . Âşık be
Füzûlî

Yapı Kredi Yayınları
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

6.
baskı

DAMITILMIŞ SÖZLER

M. Ertuğrul Saraçbaşı 1922’de Ankara’da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ankara’da yaptı. 1944 yılında Mülkiye’yi (Siyasal Bilgiler Okulu) bitirdi. Diyardin, Doğubayazıt, Şirvan, Bafra ve Bor’da kaymakamlık yaptı. 1972 yılında Türkiye Odalar, Borsalar Birliği Şube Müdürlüğü görevinden emekli oldu. Genç yaşta kapıldığı okuma aşkı özdeyişler, deyimler ve atasözleri üzerine kitaplar hazırlamaya dönüştü. İki ciltlik *Örnekli, Açıklamalı Türkçe Deyimler Sözlüğü* Yapı Kredi Yayınları’nca basıma hazırlanıyor.

M. ERTUĞRUL SARAÇBAŞI

Damıtılmış Sözler

Yapı Kredi Yayınları - 937

Damıtılmış Sözler / M. Ertuğrul Saraçbaşı

Kitap editörleri: Selahattin Özpabıyıklar - M. Sabri Koz

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Grafik uygulama: Arzu Yaraş

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Başkent O.S.B. 22. Cad. No: 6 Mahk y / Ankara
Tel: (0312) 640 16 23
Sertifika No: 26886

1. baskı: İstanbul, Kasım 1997
Gözden geçirilmiş, genişletilmiş 5. baskı: İstanbul, Ocak 2009
6. baskı: İstanbul, Şubat 2014
ISBN 978-975-363-722-5

  Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2008
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

İçindekiler

Giriş (*Yakup Kadri Karaosmanoğlu*) • 13

Sunuş (*Hilmi Yavuz*) • 15

Önsöz (*M. Ertuğrul Saraçbaşı*) • 17

Damıtılmış Sözlər

Acı • 21

Acıma (Merhamet) • 25

Aç • 27

Açlık • 27

Ad • 28

Adalet, Âdil • 31

Adam (Âdem) • 32

Af • 34

Ağaç • 35

Ağlamak • 37

Ağyar • 39

Ah • 41

Ahbap • 43

Ahlâk • 44

Ahmak, Ahmaklık • 45

Aile • 45

Akıl • 45

Akıllı (Âkil), Akılsız • 47

Akraba • 49

Akşam • 49

Alçak, Alçaklık, Alçalma • 50

Alçakgönüllü(lük) • 50

Aldanmak, Aldatmak • 52

Alışkanlık • 53

Allah • 54

Altın (Zer) • 56

Andelîb Bkz. Bülbül • 57

Anı (Hatıra) • 57

Anlamak • 59

Anne, Annelik • 60

Aptallık • 61

Aramak • 62

Arı • 63

Ârif • 63

Arkadaş • 64

Arzu • 64

Asel Bkz. Bal • 66

Asker, Askerlik • 66

Aslan / Arslan • 67

Âşık • 68

Aşk / İşk • 73

At • 84

Ateş / Od • 86

Âtî Bkz. Gelecek • 87

Av, Avcı • 87

Ayna / Mir'at / Gözgü • 88

Ayrılık / Firkat (Hicrân) • 90

Baba / Peder • 93

Bâde • 94

Bâhil Bkz. Cimri • 94

Baht • 94

Bal / Asel • 95

Balık • 96

Barış • 97

Baş • 98

Başarı • 98

Bayram / İyd • 99

Bed Asıl • 100

Beklemek • 100

Belâ • 101

Bencil, Bencillik • 102

Bîgâne • 103

Bilge, Bilgelik • 104

Bilgi • 104

Bilgin / Âlim • 105

Bilim / İlim • 106

Bilmek • 107

Borç (Deyn), Borçlu • 109

İçindekiler

Budala, Budalalık • 110
Bulut • 111
Bülbül (Andelîb) • 111
Büyük, Büyüklük (Ulu, Ululuk) • 114

Cahil, Cahillik • 115
Can • 117
Cânân • 118
Cefâ (Eziyet) • 120
Cehennem / Tamu • 121
Cennet • 122
Cesur, Cesaret • 123
Cevher / Cevâhir / Gevher • 124
Cevr • 124
Cimri, Cimrilik / Bâhil / Hasîs, Hasîslik /
Nâkes (Nekes) • 125
Cömert, Cömertlik • 126

Çalışmak • 127
Çeşitli Konular • 128
Çiçek • 144
Çirkin, Çirkinlik • 145
Çoban • 146
Çocuk, Çocukluk • 147

Dağ • 148
Dalga • 149
Dâmen Bkz. Etek • 149
Davet • 150
Davul • 150
Define / Genc / Gencîne • 150
Değirmen • 151
Dehâ, Dâhi • 151
Dehr Bkz. Dünya • 152
Deli, Delilik • 152
Deniz / Deryâ • 154
Derman • 156
Dert, Dertli, Dertsiz • 157
Devâ • 161
Devlet-1 • 161
Devlet-2 • 162
Devrân • 163
Diken / Hâr • 163
Dil-1 • 165
Dil-2 Bkz. Gönül • 167
Dilenci • 168
Din • 169
Doğru, Doğruluk • 169
Dost • 171
Dostluk • 175

Duvar • 176
Duygu (His) • 176
Dünya (Âlem, Cihan, Dehr) • 177
Dür Bkz. İnci • 184
Düş (Rüya) • 184
Düşman (Adâ, Adü), Düşmanlık • 185
Düşmek • 187
Düşünce, Düşünmek • 188

Edeb • 191
El • 191
Elbise (Giysi) • 193
Elem • 193
Erdem (Fazilet) • 194
Erkek • 197
Eser (Yapıt) • 197
Esir, Esirlik • 198
Eşek (Har) • 198
Etek (Dâmen) • 199
Ev • 199
Evlilik • 200

Fakir, Fakirlik(Yoksul, Yoksulluk) • 202
Fânî, Fenâ • 203
Felâket • 203
Felek • 205
Felsefe, Feylesof (Filozof) • 207
Fırsat • 208
Fırtına • 209
Fikir • 209
Firâk, Firkat Bkz. Ayrılık • 210

Gaflet • 210
Gam • 210
Gazap • 213
Gece (Şeb) • 213
Geçmiş (Mâzi) • 215
Gelecek (İstikbâl, Âtî) • 216
Genc, Gencîne Bkz. Define • 217
Genç, Gençlik • 217
Gerçek (Hakikat) • 219
Gölge (Sâye) • 221
Gönül (Dil) • 222
Göz (Çeşm) • 227
Gözü Bkz. Ayna • 230
Gözyaşı • 230
Gurbet • 232
Gurur • 234
Gül • 236
Gülmek • 239

Gün • 240
 Günah • 242
 Gündüz • 243
 Güneş • 244
 Güvenmek • 245
 Güzel, Güzellik • 245

Haber • 250
 Hak • 251
 Hâkim (Yargıç) • 252
 Haksız, Haksızlık • 253
 Halk (Avâm) • 253
 Hâr Bkz. Diken • 255
 Har Bkz. Eşek • 255
 Hased, Hasûd, Hussâd (Hasedler) • 255
 Hasîs Bkz. Cimri • 256
 Hasta, Bîmâr • 256
 Hastalık • 258
 Hatâ • 258
 Hayal (Hülya) • 259
 Hayat (Yaşam) • 261
 Hayvan • 266
 Hazine • 266
 Hırs, Hırslı • 267
 Hırsız, Hırsızlık • 267
 Hiddet • 268
 Hile • 268
 Hükümet • 269
 Hür (Özgür) • 270
 Hürriyet (Özgürlük) • 270

Istırap • 272
 Işk Bkz. Aşk • 274

İbadet • 274
 İçki • 274
 İdbâr • 275
 İftira • 275
 İftirâk Bkz. Ayrılık • 276
 İhtilâl • 276
 İhtiyaç • 276
 İkbal • 277
 İlâç • 278
 İltifat • 279
 İmân (İnanç) • 279
 İnanmak • 280
 İnci (Dür) • 281
 İnsan, İnsanlık • 282
 İrade • 287
 İrfân • 288

İstikbâl Bkz. Gelecek • 288
 İş • 288
 İyd Bkz. Bayram • 291
 İyi • 291
 İyilik • 291

Kadın • 294
 Kafes • 300
 Kahraman, Kahramanlık • 301
 Kalp • 302
 Kâmil • 304
 Kanaat • 305
 Kapı • 306
 Kaptan • 306
 Karanlık • 307
 Karı • 308
 Karınca (Mûr) • 308
 Kaza ve Kader • 309
 Kâzib Bkz. Yalancı • 311
 Keder • 311
 Kedi • 311
 Kelb Bkz. Köpek • 312
 Kelime • 312
 Kemâl • 313
 Kezzâb Bkz. Yalancı • 313
 Kılıç • 314
 Kıskaç, Kıskaçlık • 315
 Kısmet • 316
 Kibir • 316
 Kimsesiz, Kimsesizlik • 317
 Kin, Kindâr • 318
 Kitap, Kitaplık • 318
 Koca • 322
 Komşu • 322
 Konuk (Misafir) • 323
 Konuşma • 324
 Korkmak, Korku • 325
 Koyun, Kuzu • 327
 Köle, Kölelik • 327
 Köpek (Kelb, İt) • 328
 Köprü • 330
 Kör (A'mâ) • 330
 Kötü, Kötülük • 331
 Kral, Krallık • 334
 Kul, Kulluk • 334
 Kumar, Kumarbaz • 335
 Kurt • 336
 Kusur (Ayıp) • 337
 Kuşlar • 339
 Kuvvet, Kuvvetli (Güç, Güçlü) • 341
 Kuyu • 342

Laf • 342

Mahabbet (Muhabbet) • 343

Makam (Mevki) • 344

Mal • 345

Mâzî Bkz. Geçmiş • 347

Menfaat (Çıkar) • 347

Merhamet Bkz. Acıma • 348

Merhem • 348

Mert, Mertlik • 348

Mevsimler • 349

Mey • 352

Meyhâne (Meykede) • 353

Meyve • 355

Mezar(cı), (Sin) Mezarlık • 356

Meziyet • 357

Mide • 357

Mihnet • 358

Millet (Ulus) • 359

Minnet, Minnettarlık • 360

Mir'at Bkz. Ayna • 360

Mum (Şem') • 361

Mûr Bkz. Karınca • 362

Mutlu (Mesut), Mutluluk (Saadet) • 362

Mutsuz, Mutsuzluk • 368

Mütevâzı Bkz. Alçakgönüllü/lük • 369

Müzik • 369

Nâdân • 370

Nâkes Bkz. Cimri • 371

Namus, Namuslu, Namussuz • 371

Nankör, Nankörlük • 372

Nefret • 373

Nefs • 373

Neşe • 375

Nimet • 376

Od Bkz. Ateş • 377

Ok (Tîr) • 377

Okumak • 378

Olmak • 379

Ot • 379

Öç Alma (İntikam) • 379

Öfke • 381

Öğüt (Nasihat, Pend) • 382

Öksürük • 383

Ölmek, Ölüm • 384

Ömür • 390

Övgü, Övmek • 393

Para • 395

Perişan • 398

Pervâne • 399

Pişman, Pişmanlık (Nedâmet) • 401

Politika (Siyaset) • 402

Rakip • 403

Râz Bkz. Sır • 404

Rol • 404

Ruh • 404

Rüzgâr (Yel, Bâd, Nesim; Zaman) • 406

Saadet Bkz. Mutluluk • 408

Sabır • 408

Saç • 410

Safâ • 411

Sağ, Sağlık (Sıhhat) • 412

Sâkî • 412

Sanat, Sanatçı • 414

Sarhoş (Sermest), Sarhoşluk • 416

Savaş (Harp) • 417

Sâye Bkz. Gölge • 418

Selâm • 418

Sermest Bkz. Sarhoş • 419

Servet • 419

Sevdâ • 419

Sevgi • 421

Sevgili • 422

Sevinç • 423

Sevmek • 424

Sıhhat Bkz. Sağlık • 426

Sıkıntı • 426

Sıla • 427

Sır (Râz) • 427

Sinek (Zübâb) • 430

Sitem • 431

Siyaset Bkz. Politika • 431

Sofra • 431

Soru (Sual) • 432

Soy, Soylu, Soyluluk • 432

Söz • 433

Su • 437

Suç, Suçlu • 439

Susmak • 440

Şair • 442

Şarap • 443

Şem' Bkz. Mum • 445

Şeref • 445

Şeytan • 446

Şiir • 447
 Şikâyet • 448
 Şöhret • 449
 Şüphe (Kuşku) • 450

Tabiat (Doğa) • 451
 Tabîb (Hekîm) • 451
 Taht • 452
 Tâlih (Tali'), Tâlihli • 453
 Tâlihsiz, Tâlihsizlik • 455
 Tamah (Tama'), Tamahkâr (Tama'kâr) • 455
 Tamu Bkz. Cehennem • 456
 Tanımak • 456
 Tarih • 456
 Taş • 457
 Tavuk • 458
 Tecrübe • 458
 Tehlike • 459
 Tembel, Tembellik • 460
 Terazi • 460
 Terbiye (Eğitim) • 461
 Tesadüf • 461
 Tevâzu Bkz. Alçakgönüllü/lük • 462
 Ticaret • 462
 Tîr Bkz. Ok • 462
 Toprak (Yer, Tûrâb) • 462
 Tutku (İhtiras) • 463
 Tûrâb Bkz. Yer • 464

Umut (Ümit) • 464
 Unutmak • 467
 Utanmak, Utanç (Âr) • 469
 Uyku • 470

Üzüntü • 471

Vatan • 472
 Vazife (Görev, Ödev) • 473
 Vefâ • 474
 Vicdan • 476
 Vuslat • 476

Yalan (Kizb) • 478
 Yalancı (Kâzib, Kezzâb) • 480
 Yalnız, Yalnızlık • 481
 Yâr • 483
 Yara • 485
 Yasa (Kanun) • 487
 Yaş • 489
 Yaşamak • 490

Yaşlı, Yaşlılık • 492
 Yazmak • 495
 Yel Bkz. Rüzgâr • 495
 Yemek (Taâm) • 495
 Yer Bkz. Toprak • 496
 Yetenek (Kabiliyet) • 496
 Yıl • 497
 Yılan (Mâr) • 497
 Yiğit, Yiğitlik • 498
 Yol • 499
 Yük • 501
 Yüksek, Yükselme • 501
 Yürek • 502
 Yüz (Rûy) • 503

Zafer • 504
 Zâlim • 505
 Zaman • 506
 Zekâ, Zeki • 510
 Zengin, Zenginlik • 510
 Zer Bkz. Altın • 512
 Zevk • 512
 Zulüm • 514
 Zübâb Bkz. Sinek • 515

Sözlük • 517

Şairler ve Yazarlar Dizini • 537

Mülkiyeli kardeşim Hüseyin Ergün'e.

GİRİŞ

Eğer okurlarımın beni Nef'îler, Nâbî'ler gibi şairler sırasına koymalarından çekinmeseydim, Sayın Ertuğrul Saraçbaşı'nın "Unutulmaz Sözler" adını takarak gözlerimin önüne serdiği bu "vecize"ler dizisine "hikmet ve edebiyat" okyanusunda avlanmış inciler diyebilirdim.

İnci avının ne kadar zahmetli bir iş olduğunu, hepimiz ortaokul kitaplarında okumuşuzdur. İnci avcısının, bazan sivri kayalardan derisinin dilim dilim sıyrıldığı olur da, kanına boyanmış deniz suyundan çıkarken elinde bir avuç içi boş istiridye kabuğundan başka şey bulunmaz.

Sayın Ertuğrul Saraçbaşı, yüzlerce kitap arasında yaptığı taramalarda aynı zahmeti çekmiştir ama, aynı kazaya uğramamıştır. Her kitaptan insanı derin derin düşündüren ve için için duygulandıran sözler bulup seçmiş ve bu suretle bize yalnız çalışmasının çetinliğini değil, belki daha çok, edebî zevkindeki inceliği, fikrî kültüründeki zenginliği göstermiştir.

Bu açıdan "Unutulmaz Sözler"e sadece bir vecize antolojisi ya da bizde eski edebiyat meraklılarının "mısra-ı berceste" dergisi gibi bakmayıp Ertuğrul Saraçbaşı'nın bir eseri olarak değerlendirecek, sanırım ki mübalâğaya düşmüş sayılmayız.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

SUNUŞ

İster “özdeyiş” (*maxim*) denilsin, ister “aforizma”, ister “hikmetli söz” (hakîmâne söz) ya da “atasözü” adı verilsin, tümünde değişmeyen bir yan var: bir düşüncenin en kısa, kestirme ve kuşkusuz, en çarpıcı bir biçimde dile getirilmesi... Kısalık ve çarpıcılık, bu tür sözlerin ayırtedici özelliği. Tek başlarına söylenebildikleri gibi (aforizma, özdeyiş, atasözü), bir metnin içinde o metnin bir cümlesi, bir parçası olarak da yer alabiliyorlar. Türk-İslâm geleneği şiirde de, düzyazıda da hikmetli ya da felsefî söz’e sık sık başvurur. Müfredler, rûbaîler ve mesnevîlerde olduğu kadar, Prof. Hilmi Ziyâ Ülken’in deyişiyle “tefelsûf” ya da “hikemiyyât” türünden yapıtlarda da rastlıyoruz bu sözlerle. “Hikemiyyât” yani, örneğin Sa’dî’nin *Gülistân* ve *Bostân*’ı, Âşık Paşa’nın *Garibnâme*’si ya da Mevlânâ’nın *Mesnevî*’si gibi yapıtlarda dilegelen “derin düşünceler”. “Tefelsûf” ise, bazı bilim, hukuk ve ahlâk yapıtlarındaki “fikir kırıntıları”... Siz, Ülken’in “kırıntı” sözündeki küçümseyici edâya bakmayın, bu sözlerin bu toplumun düşünce geleneğinde can alıcı bir yeri vardır.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu, bu kitabın *Unutulmaz Sözler Antolojisi* adı altında (Sander Yayınları, 1972) yapılan ilk basımına yazdığı “Giriş”te, Ertuğrul Saraçbaşı’nı “hikmet ve edebiyat okyanusu”nda bir “inci avcısı”na benzetiyor. Ve binlerce kitaptan yaptığı taramaların bize; “bu çalışmanın çetinliğini” olduğu kadar, belki daha çok, Saraçbaşı’nın “edebî zevkindeki inceliği ve fikir kültüründeki zenginliği” gösterdiğini söylüyor.

Bu değerlendirmelere katılmamak elde değil elbet. Gerçekten de T. S. Eliot’ın “ömürümün tutarını kahve kaşıklarıyla çıkartmış” olan J. Alfred Prufrock’u gibi, Ertuğrul Saraçbaşı’nın da, hakiki bir ehl-i tariyk *sabrıyla* derlediği bu sözler, aslında, binlerce kitabın hayattan damıttığı sözlerdir. Saraçbaşı onları bu kez, binlerce kitaptan damıtıyor, – hem de, haddeden geçmiş bir beğeniyle...

“Sabır” sözcüğünü kullanmam boşuna değil. Saraçbaşı’nın bu çabasının bir “ömür tutarı” olduğunu biliyorum çünkü. Hemen eklemeliyim: güzel sözlerle adanmış bir ömür! Bir şairinkinden ne farkı var, – bir “harikülâdelikler avcısı” olarak...

Sözümü bu kitaptan “damıtılmış” bir söz’le bağlayayım: “Sabır acıdır, ama meyvesi tatlıdır” (J. J. Rousseau – Sa’dî). Şimdi bu meyveleri tadına zamanıdır...

Hilmi Yavuz

ÖNSÖZ

Bağban bir gül için bin hâra hizmetkâr olur.

Mustafa Şâmî

Bende ders kitapları dışında okuma merakı, daha doğrusu tutkusu, 1940'lı yıllarda Mülkiye'de (Siyasal Bilgiler Okulu) öğrenci iken başladı.

29 Ekim 1941'de Cumhuriyet'in 18. yıldönümünde, Millî Eğitim Bakanlığı "Dünya Edebiyatından Tercümeler" adı altında 13 klasik yapıtı ulusumuza armağan etmişti. Dokuz yıla yakın bir süre içinde sayıları 1000'e ulaşan bu kitaplar benim de gözlerimin önüne yepyeni dünyalar sermişti. Onlarda Mevlânâ'nın, Sa'dî'nin, Balzac'ın, Sir Walter Scott'un, Dante'nin, Eflâtun'un, Tolstoy'un, Molière'in, Konfüçyüs'ün dünyalarını tanıdım. İnsanların her şeyi başka başka gözler, başka başka düşüncelerle gördüklerini, dolayısıyla fikir ayrılıklarının asıl nedeninin bu olduğunu bu kitaplar sayesinde öğrendim. İçinde kaybolduğum bu okyanustan özdeyişler derlemeye başladım.

Kaymakamlık görevim sırasında da köyü, köylüyü ve halk filozoflarını tanıma fırsatını buldum. Kültürümüzün önemli bir bölümünü oluşturan atasözlerimizi ve deyimlerimizi en güvenilir kaynaklardan ve ağızlardan toplama uğraşına girdim.

Diyadin'in, Doğubayazıt'ın, Şirvan'ın karlı, uzun ve dondurucu kış gecelerinde, sobasında tezek yanan bir odada, lüks lambası ışığında, postadan çıkan yeni kitapları okumanın doyulmaz tadını tattım.

1972'de Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden emekli olduktan sonra İstanbul'a yerleştim. Bir kütüphaneler cenneti olan bu eşsiz kentimizdeki üniversite, Beyazıt, Nuruosmaniye, İl Halk ve Türkiyat kütüphaneleri ayrılamaz olduğum mekânlarımdı artık... Ülkemizin yetiştirdiği seçkin şair ve yazarlarımızın binlerce yapıtı ile 2358 "Öğrenci Mezu-niyet Tezi"ni büyük bir titizlikle tarayarak özdeyişler yanında atasözleri ve deyimlere 17 bin örnek buldum.

Bu çalışmalarında bana büyük kolaylıklar sağlayan kütüphane müdürleri Nurettin Kalkandelen ile Muzaffer Gökman'a ve kütüphaneci Erdal Hamamî'ye Tanrı'dan rahmet dilerken sayın Hasan Duman Bey'e ve sayın Gürbüz Yılmaz Hanım'a teşekkürlerimi sunmayı ödenmesi gerekli bir borç sayıyorum.

Önsöz

1970’li yıllarda atasözü, deyim ve özdeyiş konularında küçük çapta kitaplarım basıldı. Bu kez sizlere sunduğum *Damıtılmış Sözler*’de aşağıda belirtilen yönteme uyularak sıralanmış 400’den fazla konuda 11.171 söz bulacaksınız:

– Acı, ıstırap, keder; sıkıntı, üzüntü gibi birbirine çok yakın ya da eş anlam taşıyan konular için ayrı başlıklar açılmış, bazı yerlerden ise göndermeler yapılmıştır.

– Başlıbaşına bir konu oluşturacak sayıyı bulamayan sözler “Çeşitli Konular” başlığı altında toplanmıştır.

– Çeşitli ağızlarda değişik biçimlerde söylenen sözcükleri bazı yerlerde aynen korumakla birlikte, bugünkü söyleniş biçimleriyle yazma uygun görülmüştür.

– Her dizesi ayrı bir konuyu ilgilendiren beyitler, çok sık olmamakla birlikte iki ayrı yerde de yinelenmiştir.

– Kimi divan şairlerinin adlarında, dize ve beyitlerinde, doğru okunuş ve ölçü kaygısıyla farklı ve eskicil bir yazım uygulanmıştır.

– Atasözlerinin büyük bir bölümünün şairlerimizin dizelerinde gösterilmesi yeğlenmiştir.

– Kitabın sonuna, Türkçe sözlüklerde bulunmayan kelimeler için, güvenilir kaynaklardan yararlanılarak düzenlenen bir Sözlük ile şair ve yazarların hangi sayfalarda sözleri bulunduğunu gösteren bir Dizin eklenmiştir.

İlerlemiş yaşıma karşın, çalışmaları son aşamaya gelen örnekli “Deyimler Sözlüğü”nü de bitirmek için büyük uğraş veriyorum. Çünkü “hayatını vatanının hizmetine adayanlar, daha fazla hizmet vermeye vicdanen mecbur olurlar.”

Değerli yazar Yakup Kadri Karaosmanoğlu, bu kitabın Sander Yayınları’nca *Unutulmaz Sözler Antolojisi* (1972) adıyla çıkarılan ilk baskısına bir kısa ve anlamlı “Giriş” yazmıştı. Bu yazıya da Karaosmanoğlu’nu saygı ve rahmetle anarak beşinci baskıdan itibaren tekrar yer veriyorum.

Kitabıma yazmak lütfunda bulunduğu “Sunuş”la beni onurlandıran değerli şair ve yazar, aziz dost Hilmi Yavuz’a sonsuz teşekkürlerimi sunarak *Damıtılmış Sözler*’le ilgili yazımı bitiriyorum.

M. Ertuğrul Saraçbaşı

DAMITILMIŞ SÖZLER

Acı

- 1 Kayaya tos vuran, acısını kendi çeker.
Atasözü
- 2 İnsanlar akılsızlıkları yüzünden "alın-
larında yazılı olandan" daha çok acı
çekerler.
Platon
- 3 Deniz kıyısında midyeler sayısız,
Sevgide de sonsuz acılar.
Ovidius
- 4 Sabah doldu göklere mavi mavi.
Doldur, ışık döker gibi kâseyi!
Acı olmasına acıdır şarap;
Ama gerçek acıdır demezler mi?
Ömer Hayyam
- 5 Acılar ve sevinçler birbirine komşu.
Geoffrey Chaucer
- 6 Deniz ol acıya sabr eyle her bâr
Derûnunda bite tâ dürr-i şehvâr
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 7 Bir şeye sahip olan kaybetmesini
bilmeli,
Mutluluk içinde olan acıyı da tatmalı.
Schiller
- 8 Dünya zevkleri acıdan başka bir şey
doğurmaz.
H. de Balzac
- 9 Gün iyi de olur, fena da
Hiç acısı olmayan hangi hal var
dünyada?
André Chénier
- 10 Bazı acılar ilâç yerine geçer.
Shakespeare
- 11 Acı, akıllı adamların hocasıdır.
Byron
- 12 Acıda her zaman tadılmayan muhte-
şem bir zevk vardır.
William Mason
- 13 Bırak, acı, kapının dışında yatsın.
George Wither
- 14 Acılar şairin, açlık kuşun en gür se-
sidir.
Talât Sait Halman
- 15 Acılarımızın da gözyaşları vardır.
Vergilius
- 16 — Bu adam gururlu.
— Acı çekmemiş yeteri kadar.
Paul Valéry
- 17 Bunu herkes bilir ki, doğru söz
cevher olsa da
Hak acı olduğundan, acı olacak o da.
Genceli Nizâmî
- 18 Acı, güzelliği kemirir.
Shakespeare
- 19 Tatlıyı, acıdan öğren.
Rıfat Necdî Evrim
- 20 Acı çoğu insanı büyütmez, aksine
küçültür.
Christian Morgenstern
- 21 Kahredici olan, acının varlığı değil,
nedensiz acıdır.
Nietzsche
- 22 Ey başkalarının acısıyla kaygılanmayan,
Sana insan demek yakışık almaz.
Şeyh Sa'dî
- 23 Acılar gece çözülür.
Ahmed Hâşim
- 24 Tâlihsiz ölümlülere Tanrı şu kaderi
dokudu: Yaşayacak insanlar acı içinde.
Homer
- 25 Acı, bir saati on saat yapar.
Shakespeare
- 26 Acısız gün yoktur.
Seneca

Acı

- 27 Acılar çağrısız gelen konuklardır.
C. H. Spurgeon
- 28 İnsanın alışamayacağı acı yoktur.
Gabriele D'Annunzio
- 29 Büyük insanlar yakınmadan bütün acılara katlanırlar.
Schiller
- 30 Dünyada her şeyi, bir gün acı ile kaybetmek için kazanıyoruz.
Schiller
- 31 Elindeki varlıkların hepsi iğretidir. Senden geri kalacak bir şey varsa acılarındır.
Ferideddîn Attâr
- 32 Her güne kendi acısı yeter.
André Maurois
- 33 Ben, şimdiye kadar, yürek acısına kullaktan şifa verildiğini duymadım.
Shakespeare
- 34 Büyük mutluluklar, büyük acıların yanıbaşındadır.
Erhan Bener
- 35 Sefalet içinde, mutlu anları hatırlamaktan daha büyük acı olamaz insan için.
Dante
- 36 Kedersiz, acısız olan var mı?
Firdevsî
- 37 Dünyada biricik acı, sevildiğini sanmamaktır.
Emile Zola
- 38 Katlanmasını bilen için hiçbir acı önemli değildir.
Chateaubriand
- 39 Ölümlüler arasında acı gören bir sen değilsin.
Sophokles
- 40 İçiniz kor gibi yanarken susmak acıların en beteridir.
F. Garcia Lorca
- 41 Kimi gün içimiz acı çekmek ister, gönlümüzü yoklar ta dibine kadar eşmeyi severiz.
Sénancour
- 42 Bir kadın acılarını gizleyecek gücü aşkında bulur.
H. de Balzac
- 43 Bütün acılar azalır, yeter ki ekmegin olsun.
Cervantes
- 44 Büyük acıların ilacı daha azdır.
Shakespeare
- 45 Hafif acılar konuşabilir ama, derin acılar dilsizdir.
Seneca
- 46 Acı, bilgidir.
Byron
- 47 Acı çabuk unutulur, sevinç ise ebedidir.
Schiller
- 48 Acı günlük ekmeğimizdir.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 49 Yardıma çağırdığım acılardır. Çünkü onlar dosttur ve iyi öğüt verirler.
Goethe
- 50 Acı masuma da yalan söyletir.
Publilius Syrus
- 51 Acı, insanı adam eder.
Kemâl Bekir
- 52 Acıların en acısı kendi kendimize çektiğimizdir.
Sophokles
- 53 Büyük şeylerin yaratılması için acı gereklidir.
Antonio Fogazzaro

- 54 Büyük insanlar şu dünyada büyük acılar çekmek zorundadır.
Dostoyevski
- 55 Hiç acı çekmemiş olanlar düşüncesiz olurlar.
Henri-Frédéric Amiel
- 56 Öğrendikten, sevdikten sonra daha çok acı çekeceksiniz.
Victor Hugo
- 57 İnsan ya acılarını unutmasını, ya da kendi mezarını kazmasını bilmeli.
H. de Balzac
- 58 Hayatın yaşlılık çağında olduğu gibi aşkın da yaşlılığında, artık zevkler için yaşanmaz, acılar için yaşanır.
La Rochefoucauld
- 59 Geçmişte çektiklerimiz, bize, çekmekte olduğumuz acılardan daha hafif görünür.
Gabriele D'Annunzio
- 60 Hangi acı sevmenin verdiği acıdan daha asil, daha değerlidir?
George Sand
- 61 En gerçek acılarımız içinde bile, biraz yapmacık vardır.
André Maurois
- 62 Acı kadar çabuk gelen hiçbir şey yoktur.
P. J. Bailey
- 63 Tek bir acıya göre çifte bir acıya daha kolay katlanılır: Denemek ister misiniz?
F. Nietzsche
- 64 Çektiğim acıya bir ad taktım: "Köpek" diyorum ona... O da her hangi bir köpek gibi sadık, sıkıcı, arsız ve... oyalayıcı ve akıllı... zorba tavırlarla onu azarlayabiliyor, öfkemi ondan alabiliyorum: Başkalarının kendi köpeklerine, uşaklarına, karılarına yaptıkları gibi.
F. Nietzsche
- 65 Acı duymakta olan ruha inan olmaz.
Publilius Syrus
- 66 Kendi acımız, bize, başkalarınınkini bölüşmeyi öğretir.
Goethe
- 67 Yeryüzünde unutulmayan tek acı para kaybidir; öteki acılar zamanla yatışırken bu acı giderek artar.
La Bruyère
- 68 İstirapla yüklü tiyatroların isteklisi çoktur. Çünkü pek çok insan, acıyı, sevinçten daha çok beğenir.
Mohammed Hecâzî
- 69 Tatlı şeyler, sonu iyi biten acılardır.
Aiskhylos
- 70 Dostlara acılarını paylaştığını göstermek birlikte yas tutmakla değil, onlara elbirliği ile yardım etmekle olur.
Epikuros
- 71 Şafak söktü sökecek...
Acının içinden geliyor sevinç
Ve gecenin içinden aydınlık.
Sabri Altınel
- 72 Bence siz yeterince acı çekmiyorsunuz henüz! Çünkü siz kendi acınızı çekiyorsunuz, insanın acısını çekmiyorsunuz.
F. Nietzsche
- 73 Mutlak olan bir şey var dünyada acı varsa katmerli güller de var.
Özdemir İnce
- 74 Tatlı mı var sonu olmaya acı
Var mı hoşluk yatlu olmaya ucu.
Enverî (Nizâmü't-Tevârih'ten çeviri)
- 75 Nâmerdin zehirden acıdır dili
Acı söz er belin bükerek demişler.
Çankırılı Yesârî

Acı

- 76 Yalnızca acı insanı geliştirir; ama acıyla göğüs göğüse gelmelisiniz, kaçmaya çalışan ya da ağlayıp sızlanan kaybetmeye mahkûmdur.
Susanna Tamaro
- 77 Eski acılarımı, sevinçlerimi tekrar yaşayacak kadar vaktim yok benim.
George Sand
- 78 Acılar bittiği yerde kalır.
Gülten Akın
- 79 Acı çekmeyenler, başkalarının acı çektiğini akıllarına getirmezler.
Samuel Johnson
- 80 Bazı acılar vardır, yalnızlıktan hoşlanırlar. Bu acıları kurcalamaya gelmez.
Faik Baysal
- 81 Her acı yaşanabilir ancak avuntularla.
Murathan Mungan
- 82 Acıyla haz çoğu zaman zararlıdır; ruhta üşengeçlik, unutkanlık, çılgınlık ve şiddet uyandırır.
Platon
- 83 Ölümleriyle ayrılmış olduklarımızın acısına zamanın yavaş yavaş olgunlaştırdığı unutkanlıktan başka çare bulunamıyor.
Abdülhak Şinasi Hisar
- 84 Acılar kaldıysa dünden bugüne Elbet sorulacak bir hesap vardır.
Hilmi Yavuz
- 85 Acıdan ölmektense, bir hiçten ölmek daha kolaydır; acıya isyan edebilirsin, hiçe hayır.
Susanna Tamaro
- 86 Acılarla ömür heder olmasa, Gönül bahçesinde elbet gül açar...
Coşkun Ertepinar
- 87 İnsanın acılarına ve güzelliğe aynı zamanda hizmet etmeliyiz.
Albert Camus
- 88 Ağladığın geceleri, kalbindeki acıları Çekinmeden bana getir, sen tükenme beni bitir.
Şarkı (Muhayyerküddî)
Güfte: Hikmet Münir Ebcioğlu
- 89 Yaşamın şiirini neden en çok acının kıyısında buluyoruz?
Şadan Karadeniz
- 90 Bir gün yeni bir rüyâ, Ürpertir gönülleri, Elvedâ der acıya, Açar aşkın gülleri
Şarkı (Muhayyerküddî)
- 91 Uyanan acıların en iyi ilacı uykudur.
Cervantes
- 92 Gerçek acı, dışa vurulmayan acıdır hep.
Gustave Flaubert
- 93 Başkalarının ekmeği acı, Başkalarının merdiveninden çıkmak eziyettir.
Dante
- 94 Hayat bir acı deposudur.
Enis Batur
- 95 Sevdığınız için acı çekiyorsanız, daha fazla sevin.
Victor Hugo
- 96 İnsanları olgunlaştıran yaşadığı acılardır. Acıları tatmayanlar hayattan ders almayı bilmezler.
Alfred de Musset
- 97 Bir nimete kavuşmak için çektiğimiz acı, alacağımız keyifle orantılıdır.
Emerson
- 98 Acı ağzı olgunlaştırır.
Güven Turan

- 99 Büyü de baban sana
Büyü de
Acılar alacak.
Gülten Akın
- 100 Acı çekmek, ölmekten daha büyük
cesaret ister.
Napoléon Bonaparte
- 101 Ruh, her zaman acı çekmeye yatkındır.
F. Nietzsche

Acıma (Merhamet)

- 102 Merhametli cerrah yara sağaltmaz.
Atasözü
- 103 Adalet nerede hesap sorarsa, merha-
met orada haklarını kaybeder.
Georges Duhamel
- 104 İnsanın en zor katlandığı duygu acı-
madır, hele hak edince.
H. de Balzac
- 105 Zarârdır etse zahm-dâra merhamet
cerrâh.
Beliğ
- 106 Tâlihsiz insanın haline herkes vah çek-
meye hazır; lakin o acınışlar kimsenin
ta bağrından kopup gelmiş değildir.
Aiskhylos
- 107 İnsan gibi var mı hiç gaddâr?
Gaddârlık ölse eyler ihyâ
Dem urmada merhametten ammâ
Yanında rahîm gürk-i hunhâr!
Muallim Nâcî
- 108 — En büyük tehlike nerede?
— Merhamette.
F. Nietzsche
- 109 Evet, yüreği temiz olmayanlara acı-
malı.
Puşkin

- 110 Mutsuzlara çıkışmamız, acıma me-
cbur olmayalım diyedir.
Vauvenargues
- 111 Merhamet faydasız olunca, insan on-
dan bıkar usanır.
Albert Camus
- 112 İnsan acıyabildiği birisini, gıpta edece-
ği birisinden daha kolaylıkla sever.
André Maurois
- 113 Kadınlar sevmedikleri adama hiç acı-
mazlar.
Alexandre Dumas Fils
- 114 Karnı açlardan ziyâde kalbi açlara
acırim.
Cenâb Şehâbeddîn
- 115 Acımak adaletin şanındandır, onu yal-
nız müstebitler zalimce kullanırlar.
Shakespeare
- 116 Acıma, çoğu kez başkalarının dertle-
rinde kendi dertlerimizi hatırlamak-
tır; uğrayabileceğimiz felaketlerin
kurnazca bir tahminidir.
La Rochefoucauld
- 117 Acıma, erdemlerin kraliçesidir.
H. de Balzac
- 118 İnanın bana biz yalnız kendimize acırız.
Diderot
- 119 Merhamet sevgiye yakınsa, minnet
onun aksine yakındır.
G. Bernard Shaw
- 120 Vakarlı ruhlara âharın merhameti de
hasedi kadar ağır gelir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 121 Yaşlılarda acıma hissi azdır! Beyin
yumuşadıkça kalp katılaşır.
La Rochefoucauld
- 122 İnsan acıdiklarını sever.
H. de Balzac

Acıma

- 123 Merhamet de bir menfaat hissidir ya!
"Allah'ın hoşuna gider de beni kayırır" düşüncesi!
Refik Halid Karay
- 124 Kendine yok yere acındıran, gerçekten
dertli olunca acınmamayı hak eder.
Montaigne
- 125 Aşkın solgun yüzlü kız kardeşi: Merhamet.
Sir William Jones
- 126 Kalpleri kemiren gizli azaplar yüzlerden belli olsaydı, haset uyandıran nice kimselere merhamet duyulurdu.
J. J. Rousseau
- 127 Toprağa merhamet hayırdır, inan,
Lûtfetsen gül verir, zulmetsen diken.
Genceli Nizâmî
- 128 Şikâyet etmeyene kimse acımaz.
Jane Austen
- 129 Acıyana belki acır buluna
N'itse kişi âhır gele yoluna.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 130 Merhamet eyle gücün yetdüğine
Bir eser eyle gelüb gitdüğine.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 131 Merhametsiz olan kaderdir; insanlar değil.
Kalman Csatho
- 132 Hâlûme kâfirler itdi rahm sen rahm
itmedün
Böyle miydi ahdümüz ey dîni yok
îmânı yok.
Usûlî
- 133 Sîmurg-ı merhametden ben görmedim
nişâne
Ey hâce sen görürsen benden selâm
söyle.
Yenişehirli Avnî Bey
- 134 Bilmezem bû hilkat-i âlemde mi
insâf yok
Olmadım mı yohsa ben hâlâ sezâ-yi
merhamet.
Avnî (Fatih Sultan Mehmed)
- 135 Sevincim taşsa da ara sıra,
Hayat acımasızdır hâlâ.
Guillaume Apollinaire
- 136 Her tutku ölür, her aşk tükenir, fakat acıma duygusu her şeyden fazla yaşar. Onu hiçbir şey yıpratamaz. Yaşam, onu durmaksızın besler.
Graham Greene
- 137 Acımak ve sevmek! Bu hisler birbirinden ayırdedilemezler.
George Sand
- 138 Acı da, sana acısınlar.
Hz. Muhammed
- 139 Acıma, adaletin yarısından başka bir şey değildir.
Halil Cibran
- 140 Fellek kökten budadı
Vurdu bir acı nacak
Ellere ben acırken
Ben oldum acınacak.
Mânî
- 141 İnsan kimseyi acıdığı için sevmemeli.
Maurice Maeterlinck
- 142 Acıma, bir insanlık vasfıdır.
Mevlânâ
- 143 Şu üç kişiye acımak gerekir: Cahilin eline düşen bilgin kişiye; güçsüz insana muhtaç olan güçlü kişiye; cimriyle arkadaşlık yapmaya mahkûm olan eli açık kişiye.
Platon

Aç

- 144 Aç olana acı soğan baklava.
Atasözü
- 145 Tok olan cümle cihanı tok sanır,
Aç olan âlemde ekmek yok sanır.
Sabayî
- 146 Açın döktüğü gözyaşları
Tokun servetini kemiren eğe.
Trivalluvar
- 147 Karnı aç olana gün uzun gelir.
Aleksis Kivi
- 148 Aç adam etin kokusunu uzaktan alır.
Thomas Fuller
- 149 Aç, açşıya kusur bulmaz.
G. H. Spurgeon
- 150 Deve yükü aş olsa, aca az görünür.
Kâşgarlı Mahmûd
- 151 Nite anlar gani muhtaç hâlin
Ne bilsün tok olanlar aç hâlin.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 152 Zengin yer sütlâç, fakir yer bulamaç
Sabah olunca o da aç, o da aç.
Mektupçu Ağâh
- 153 Kimse aç kalmaz cihânda bilse
ni'met kadrini.
Keçecizâde İzzet Molla
- 154 Dilersen Hakk'a lâıyk fi'l-i ahsen
Toyur acı geyür yalıncağı sen.
Güvâhî
- 155 Yoksulun zengin açar mâlinden,
Tok olan bilmez açın hâlinden.
Şinâsî
- 156 Aç insan kolay kandırılır.
Katherine Mansfield
- 157 Aç için kepek de yağlı ekmektir.
Genceli Nizâmî

- 158 Kahve acı, tütün acı, ben acı
Doyurur mu iki acı, ben aç'ı.
Kemter Baba
- 159 Ve duydu bir açın yemek ihtiyacını
Buğday tarlasındaki başak
Utandı büyümesindeki şehvetten
Kurudu, gitti.
Celal Sılay

Açlık

- 160 Açlık adama "dayı" dedirtir.
Atasözü
- 161 Öyle alçak bir kapıdır ki açlık, geçil-
mesi zorunlu oldu mu, insan artık ne
kadar büyükse, o kadar çok eğilir.
Victor Hugo
- 162 Açlık dünyanın en güzel salçasıdır.
Cervantes
- 163 Açlık, sert kemikleri yumuşatır.
Richard Hills
- 164 Açlık, kötü danışmandır.
Vergilius
- 165 Kral da, dilenci de aynı iştahla acıkır-
lar.
Montaigne
- 166 Sağlık gibi dost, hastalık gibi düşman,
çocuk sevgisi gibi sevgi, açlık gibi acı
yoktur.
Pançatantra
- 167 Dolaşan köpek açlıktan ölmez.
Prosper Merimée
- 168 Açlık hep işsiz kişinin yoldaşısıdır.
Hesiodos
- 169 Açlık, kurdu ininden çıkarır.
William Painter
- 170 Açlık beceri öğretir.
Seneca

171 Aşağı düzeydeki yaratıkların zekâsını yalnız açlık keskinleştirir. Tok bir hayvan korkunç aptaldır.

Goethe

172 Açlık, ekmeği sana taptaze ve en iyi undan yapılmış gibi gösterir.

Seneca

173 Açlığı olmasa şahinin biraz, Turacın üstüne uçup saldırmaz.

Genceli Nizâmî

174 Açlık, en iyi terbiyedir.

Diogenes

175 Eğer açlık derdi olmasaydı, ne avcı tuzak kurardı, ne de kuş tuzağa düşerdi.

Şeyh Sa'dî

176 Açlık, en akıllı balıkları bile oltaya getirir.

Goethe

177 Açlık, insanı kötülüğe sürükler.

Vergilius

178 Açlıktan öleni bir kasa altın diriltemez.

*Assurbanipal Kütüphanesi
Tableti'nden*

179 Açlık, kılıçtan daha keskindir.

Beaumont ve Fletcher

180 Açlık ne dost, ne akraba, ne insanlık, ne de hak tanır.

Daniel Defoe

181 Açlık ile gurur, hiçbir zaman bağdaşamaz.

Jonathan Swift

182 Açlıktan ölmek, kötülerin ekmeğini yemekten iyidir.

Şeyh Sa'dî

183 Açlık dava, kin ve mücadele gibi şeyleri pek tanımaz.

Roy Chanslor

184 Açlığa saygısından olacak Beni görünce şapkasını çıkarıyor.

Cemal Süreya

Ad

185 Hayatında ekmeği yenmeyenin adı ölümünden sonra anılmaz.

Şeyh Sa'dî

186 Er malına kıymayınca adı çıkmaz.

Dede Korkut

187 Ölümlü olan vücut toprak olup gider, ancak büyük ad unutulmadan yaşar.

Schiller

188 "Gül" de ne demek? Adı başka olsaydı, bu kadar güzel kokmayacak mıydı sanki?

Shakespeare

189 Bir adı ko ki yâd olunsu her gâh İşidenler disünler rahmetullâh.

Câmi'i

190 Dünyanın yarısı eğer hoş gündür, Yarısı iyi ad bırakmak içindir.

Genceli Nizâmî

191 Bin kez ölmek yiğ cihânda yaramaz addan.

Lâmi'i Çelebi

192 Büyük isimler, layık olmayanları, yükseltecek yerde alçaltır.

La Rochefoucauld

193 Emsaliyle konuşmayan âdemin Altın ismi olur pul yavaş yavaş.

Everekli (Develili) Seyrânî

194 Adın ne idi unuttum, Sorulmayı sorulmayı.

Karacaoğlan

195 Adı olan her şey mevcuttur.

Ahmet Hamdi Tanpınar

- 196 İnsan olana, öldükten sonra bir güzel
ad bırakmak, belki hiç ölmekten
hayırlıdır.
Nâmık Kemâl
- 197 Ne zaman okunsa bir âşık ismi
Derler ki bir Emrah var idi gitti.
Erzurumlu Emrah
- 198 Âdem odur ki âdını âlemde andura
Âlemde âd kalur ü âdem gelür gider.
Âdem Dede
- 199 Abdülhak, âdem ol da bırak nâm
dünyade,
Âlemde nâm kalur nice âdem gelir
gider.
Abdülhak Molla
- 200 Hakikî bahtiyar ancak o âdemdir ki,
dünyadan
Giderken mâmelek nâmiyle terk eyler
büyük bir nâm.
Mehmet Âkif Ersoy
- 201 Nâmunu eylük ile andurıgör dünyâda
Andurur kişiyi öldükde Za'îfî eyü ad.
Za'îfî
- 202 Gelen gitdi kalmadı dünyâda şâd
Meğer şol ki gidüp kodı yahşi âd.
Za'îfî
- 203 Minnet Hudâ'ya, devlet-i dünyâ fenâ
bulur
Bâki kalur sahife-i âlemde âdımız.
Bâkî
- 204 Ben dilimde nâmını vird ettim ammâ
dilberin
Bir dem anmaz adım, olmaz bir nefes
ağyârsız.
Mihrî Hatun
- 205 İyi ad almışla iyi ol her an,
Yoksa, sonunda kendin olursun bed-
nam.
Genceli Nizâmî
- 206 Fevt olunca nâmını hoş koyasın
Olmaya tutar yirin boş koyasın.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 207 Çok yaşamak elimizde değil, fakat
nâmımızı yaşatmak elimizdedir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 208 Cihânda adı olan işler işi
Adı olmasa değmez pula kişi.
Güvâhî
- 209 Âdemün zâtı fenâ-encâmdur
Haşra dek bâkî kalan bir nâmdur.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 210 Her dağlı iki şeyini korumalıdır: Pa-
pağını ve adını. Papağı ağır olabilir.
Ad da öyle.
Resul Hamzatov
- 211 Şol ad kim anıcak nefrin idile
Anılmaktan yığ ol kim unudıla.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 212 Yile virdi nice ivenler adı
Niceler sabr idüp buldı muradı.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 213 Yeğdir ölmek kaçmanız siz ölmeden
Yavuz al ile cihânda kalmadan.
Enverî
- 214 Âdem isen eylegil adunı andur hayr
ile
Çün bilürsin dünyâda âdem gider
hayrı kalur.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 215 Ko bir adı koyuncak sen cihânı
Disünler Tanrı yarlıgasun anı.
Câmî'î
- 216 Bekâ bulur eyü adı kalanlar
Unudulandırur fânî olanlar.
Câmî'î
- 217 İyi adamın kemikleri erir, adı kalır.
Kâşgarlı Mahmûd

Ad

- 218 Yeryüzünde ad yapmak kadar çetin bir iş yoktur. İnsan, daha yaptının taslağını bile tamamlamadan, göçüp gider.
La Bruyère
- 219 Çoğu kişi ancak adıyla değer taşır. Onları yakından tanırsanız bir hiç olduklarını görürsünüz; kendilerini ancak uzaktan kabul ettirebilirler onlar.
La Bruyère
- 220 Erken ün almış bir ad kadar ağır yük olamaz.
Voltaire
- 221 Herkesin kendi gider nâmı kalır dünyâda.
Râtib Paşa
- 222 Cihâna gelen kalmaz âhir ölür
Kişinin hemîn yahşi adı kalur.
Za'îfî
- 223 Bahtiyâr şu kişi kim dünyâda adı kala
Ölmedidürür âb-ı hayât içmiş gibi.
Âşık Paşa
- 224 Bir kez ölmek yiğ cihânda bir yaramaz addan.
Ahmed Paşa
- 225 Çıkınca nâmı mey âşâmlıkla bir rindin
Elinde âb görülse şerâbdır derler.
Malatyalı Râşid
- 226 Gelin hoş geçelim ki bir gün ola
Göçevüz adımız cihânda kala.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Süheyl ü Nevbahâr'dan çeviri)
- 227 İşbu beş gün ömrüne aldanmagıl
Olmaz adı kendine adanmagıl.
Hamzavî
- 228 Ne var ger sen dahi bir ad ideydün
Sühân mülkinde nev-bünyâd ideydün.
Keşfî, Amasyalı
- 229 Ki bed-nâm olmaya âlemde adın
Sana ta'netmeye biliş ü yâdın.
Yemîni (Hafız Oğlu Mehmed)
- 230 Cihânda kişinin adıdır kalan;
Kalanı vebâl ü yalandır, yalan.
Oruç Bey
- 231 Kişi doğdu, öldü, sözü kaldı gör;
Kendi gitti insân, adı kaldı gör.
Yûsuf Has Hâcib
- 232 Bir kimse adının son anıldığı gün ölür.
Jules Romain
- 233 Takma ad, şeytanın insana fırlattığı en sert taştır.
William Hazlitt
- 234 Ne adlar vardır,
Adamlar, dışında kalır.
Ne adamlar vardır,
Adını tam taşımaz.
Özdemir Asaf
- 235 Yâr ismini desem olmaz
Düşer dillere dillere.
Erzurumlu Emrah
- 236 Neymiş sana heykel, ne demekmiş
sana türbe?
Arkanda kalan tertemiz ismin yetişir be!
Mithat Cemal Kuntay
- 237 Sevdiğim çiçek adları gibi
Sevdiğim sokak adları gibi
Bütün sevdiklerimin adları gibi
Adınız geliyor aklıma.
Melih Cevdet Anday
- 238 Hangi adla çağırırsan çağır
Duyarım ben diyordun
Duymuyor musun.
Arif Damar

Adalet, Âdil

239 Adalet güzeldir, fakat Emîr'lerde
olursa daha güzel olur.

H.z. Muhammed

240 Bırakın adalet yerini bulsun, isterse
kıyamet kopsun.

William Watson

241 Adâletle bulan halk içre şöret
Unudulmaz ilâ yevm-il-kıyâmet.

Câmi'î

242 Silâhlı adalet, en kötü adaletsizliğe
bedeldir.

Alain

243 Adaletsizlik eden adaletsizliğe uğra
yandan daha mutsuzdur.

Demokritos

244 Kādî ola da'vâcî ve muhzır dahi şâhid,
Ol mahkemenin hükmüne derler mi
adâlet.

Ziyâ Paşa

245 Adalet yoksa, cesaret de yoktur.

Benjamin Franklin

246 Gerçekten başka adalet yoktur.

André Malraux

247 Dünyalık elde etmek yararsız değildir
ama onu adaletsizce elde etmek en
kötü şeydir.

Demokritos

248 Zulüm-kârlık dağıtır, berbat eyler
ülkeyi,
Adalet saadetle âbâd eyler ülkeyi.

Genceli Nizâmî

249 Adalet kadar büyük, tanrısal bir şey
yoktur.

Addison

250 Bulunmazsa adâlet milletin efradı
beyninde
Geçer bir gün zemine arşa çıksa da
sâye-i devlet.

Nâmık Kemâl

251 Adaletin gecikmesi adaletsizliktir.

W.S. Landor

252 Adalet toplumların nefes borularıdır.

Raif Necdet Kestelli

253 Tanrı, adaleti, onu sevene verir.

Amenemope

254 Kadı mürteşî olursa tabiidir ki adalet
mezada çıkar.

Cenâb Şehâbeddîn

255 İyi olmak kolaydır, zor olan âdil ol-
maktır.

Victor Hugo

256 İlâhî adaletin kesin delilini mi istiyor-
sun: Bak, herkes ölür. Herkes!

M. Rasim Mutlu

257 Sağlam, korkusuz bir hüküm vermek,
adalet için onurdur.

Demokritos

258 Adalet mülkün temelidir.

H.z. Ömer

259 Adaletsizlik hükme acılık, geciktirme
de tatsızlık verir.

Francis Bacon

260 İnsancıl olmadıkça âdil olamazsın.

Vauvenargues

261 Zayıf daima adalet ve eşitlik ister, hal-
buki bunlar güçlünün umurunda bile
değildir.

Aristoteles

262 Adalet ancak hakikatten, saadet an-
cak adaletten doğabilir.

Emile Zola

Adam (Âdem)

- 263 Adalet mülkünden kim yüz çevirse,
Ona âkil demez akıllı kimse.
Genceli Nizâmî
- 264 Kuvvete dayanmayan adalet aciz,
adalete dayanmayan kuvvet zalimdir.
B. Pascal
- 265 Adaleti, aklın yardımı olmadan yeri-
ne getirmek imkânsızdır.
J. A. Froude
- 266 Bir tek kimseye yapılan adaletsizlik
herkese çevrilmiş bir tehdittir.
Montesquieu
- 267 Adaletsizlik etmemek iyidir ama yet-
mez, adaletsizlik etmeyi istememek
de gerekir.
Demokritos
- 268 Bir gün adaletle muamelede bulun-
mak, altmış yıllık ibadetten üstündür.
H. Muhammed
- 269 Memleketin direği adalettir her zaman,
Adalette nasibin saadettir her zaman.
Genceli Nizâmî
- 270 Okuyup ibâre, mâna seçmiyen
Aşkın şarâbını bulup içmiyen
Kendi hânesine sözü geçmiyen,
Adâlette Süleymân'ı ta'neyler.
Sümmânî
- 271 Adaleti ödün beklemeden yerine getir.
Solon
- 272 Adâlet kalmadı hep zulüm doldu
Geçti şu baharın gülleri soldu
Dünyânın gidişi acâyip oldu
Koyun belli değil kurt belli değil.
Ruhsâtî
- 273 Adalet, ulusların sürekli yiyeceğidir.
Chateaubriand
- 274 Devletin adaleti, bireyin mutluluğudur.
Platon

- 275 İnsanlığın en güzel görevi adalet da-
ğıtmadır.
Voltaire

Adam (Âdem)

- 276 Adamın ayaklarına vurmuşlar, "vay
arkam vay" demiş.
Atasözü
- 277 İyi adam dediğimiz kendimize en çok
benzeyendir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 278 Kürkine borkine bakma aslâ
Örf ü zarf âdemi itmez ulemâ.
Sünbülzâde Vehbî
- 279 Âdem ol isterse hasm olsun bütün
âlem sana.
Muallim Nâcî
- 280 Büyük adamı, etrafındaki küçükler
küçük düşünür.
Rıfat Necdî Evrim
- 281 Âdeme dâmdır hevâ vü heves.
Tecellî
- 282 Âdem odur ki etmiye tağyir vaz'ını
İkbâl ü baht kendüye yâr olmuş ol-
mamış.
Seyyid Vehbî
- 283 Ağaç inceliğinden, adam kalınlığından
kırılır.
Mektupçu Agâh
- 284 Bildüm anı kim cihânda âdem
Bin yaşasa gelmez ana bir dem.
Behiştî
(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 285 Bir kısmı onların biliriz var eder
yoğu,
İnsanların fakat adam olmuş değil
çoğu.
Abdülhak Hâmid Tarhan

- 286 Fen, din, ahlâk, menfaat: Bunları uz-
laştıran adamdan korkarım.
Cenâb Şehâbeddîn
- 287 Tahsîl-i Kemâl eylemeyen âdemi Mevlâ
Sûretde dü pâ itse de ma'nada har eyler.
Ali Emîrî-i Âmidî
- 288 Seçer mi âdemi hayvân olanlar
Ne bilsin gevheri nâdân olanlar.
Usûlî
- 289 Dehri arasan binde bir âdem
bulamazsın;
Âdem görünen harları âdem mi
sanırsın?
Ziyâ Paşa
- 290 Âdem olana mihnet ile gam mı
bulunmaz.
Nev'î
- 291 Küçük adamlarla dolmuş milletler,
büyük adamlarını anlamakta gecikir.
Özdemir Asaf
- 292 Adam olmayanları, adam olanların
hatırı için bırak.
Mevlânâ
- 293 Ma'rifetdür âdemi temyiz iden
hayvândan
Anlaruz bu nüktenün ma'nâsın
insânuz hele.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 294 Kendi kendine ettiğin âdem
Bir yere gelse idemez âlem.
Adlî (Sultan Bayezid II)
- 295 Âdem oğulları aynı vücûdun uzuv-
larıdır.
Şeyh Sa'dî
- 296 Bir adamın efkârını sözler değil, ha-
yatı gösterir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 297 İnsân-ı kâmil olmağa sa'y eyle âdem ol.
Bâkî
- 298 Âdeme âdem gerektir, âdem etsin
âdemi;
Âdem âdem olmayınca netsin âdem
âdemi.
Lâ-edrî
- 299 Çiğ adamın pişkin işi olamaz.
İbrahim Olcaytu
- 300 Âlemin âb-ı rûyu âr iledir
Âdemin gayreti vakâr iledir.
Zihnî, Defterdar
- 301 Dünyada büyük adam az, fakat fazi-
letli adam daha azdır.
Raif Necdet Kestelli
- 302 Âdem ol âdem ol ki cân bulasın
Cânda gencîne-i nihân bulasın.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 303 Halkdan gönlümün ol mertebedir
vahşeti kim
Aksim âdem deyu mir'ata nigâh
eyleyemem.
Nâbî
- 304 Âdem ana dirler ki bu bâzâr-ı cihânda
Tahsîl-i kemâl itmeğe hasr-ı nazar
eyler.
Ali Emîrî-i Âmidî
- 305 Kadr-i dürr ü gevheri âdem bilür
Âdemi ammâ yine âdem bilür.
Şeyh Gâlib
- 306 Âlemde gam kişiye dem-â-dem gelür
gider
Âdem mi var ki âleme hurrem gelür
gider.
Âdem Dede
- 307 Âdem odur ki âdını âlemde andura
Âlemde âd kalur u âdem gelür gider.
Âdem Dede
- 308 Çok kere "iyi adam" ona deriz ki
hiçbir şey yapmaz; "ölü adam" desek
belki daha doğru olurdu.
Cenâb Şehâbeddîn

Af

- 309 Dünyanın en rahat adamı, sevmeyi bilmeyendir.
Rıfat Necdî Evrim
- 310 Sana her meclisinde söylerim sen mülzem olmazsın
Değil kürsüye vâız, arşa çıksan âdem olmazsın.
Sâbit
- 311 Âdemoğlu âleme uryan gelür uryan gider
Nâle vü efgân ile giryân gelür giryân gider.
Taşlıcalı Yahyâ
- 312 Nev'iyâ lâzım değil olmak fülân ibni fülân
Mâ'rifet kesbeyle ta bir âdem ol âdem gibi.
Nev'î
- 313 Âdem olan hitâb eder mi hara Âyine-dâr olur mı bî-basara.
Behiştî (Vizeli Ramazan)
- 314 Adam arıyorum.
Diogenes
- 315 Gök ekin misâli âdem Onu eken biçer bir gün.
Pir Sultan Abdal
- 316 Âdem yine âdemdir olmazsa da tek pulu
Merkeb yine merkebdir atlastan olsa çulu.
Ziyâ Paşa
- 317 Âdemiz. Nefesi soğuk alırız, ısıtır, sıcak veririz.
M. Rasim Mutlu
- 318 Adam var ki, bahr-i muhît ummândır, Adam var ki, yiyüp içmeyi bilir!
Sümmânî
- 319 Âdem değilim sen de eğer âdem olursan.
Yenişehirli Avnî Bey

- 320 Tavrımız hayli pesendîdedir ammâ
Esrâr
Komadı gitdi o âfet bizi âdem yerine.
Esrâr Dede
- 321 Adam kızmayınca belli olmaz.
Atasözü
- 322 Mahsûsdur âdeme belâ-yı âlem
Âlemde belâ çekmeyen olmaz âdem.
Fuzûlî

Af

- 323 Affetmek ve unutmak iyi insanların intikamıdır.
Schiller
- 324 Önce sen kendini affet!
M. Rasim Mutlu
- 325 Suçludan öç almak, adalet; onu bağışlamaksa erdemdir.
Molla Câmi
- 326 Unut ki, affetmek zorunda kalmayasın.
Ebner-Eschenbach
- 327 Sık sık affetmekle aptalı ahlaksız edersin.
Publilius Syrus
- 328 Af, insanlık dilinin en tatlı kelimesidir.
Victor Hugo
- 329 Af dileyen, kendi kendini suçlar.
Tolstoy
- 330 Anlamak, affetmek demektir.
Madame de Staël
- 331 Size kötülük eden bir düşmanı affediniz. Ancak vatanınıza ve milletinize kötülük eden bir kimseyi asla affetmeyiniz.
H. Ali

- 332 Affetmek, güçlüyü daha güçlü yapar.
Publilius Syrus
- 333 Affetmek, intikam almaktan daha iyidir.
Pittacus
- 334 Affetmek, zaferin zekâtıdır.
Hz. Muhammed
- 335 Akıllı olan her adam, af dileyenin bir suçu olduğuna inanır.
Firdevsî
- 336 "Affedebilirim, fakat unutmam" demek "Affetmeyeceğim" demenin başka bir şeklidir.
Henry Ward Beecher
- 337 Afv eyleyelim ki belki bilmez
Bir sürçen atun başı kesilmez.
Şeyh Gâlib
- 338 Başkalarını sık sık affet, kendini asla.
Publilius Syrus
- 339 Affedilmenin verdiği ıstırap kadar kötü bir şey olamaz.
Guy de Maupassant
- 340 Kerîm odur ki mücâzât-ı afv ede
hasma
Felek müsaade-i intikâm verdikçe.
Nahîfî
- 341 Affetmenin ne olduğunu yalnız cesur-
lar bilir, yüreksizlerin doğasında af
diye bir şey yoktur.
Laurence Sterne
- 342 Bir kadın her şeyi affeder, yalnız red-
dedilmeyi affetmez.
Alfred de Musset
- 343 Affetmekten daha tanrısal bir şey
olamaz.
Lessing
- 344 İnsan sevdiği sürece affeder.
La Rochefoucauld

- 345 Affin en güzeli, hasmını ezmeğe güç-
lü iken yapılandır.
Ömer bin Abdülaziz
- 346 Af eyle suçum ey gül-i ter başıma
kakma
Bir bağıryanık âşıkım ettiğime bakma.
Enderûnlı Vâsif
- 347 Hiç kimse affettiği zamanki kadar
yükselmez.
Goethe
- 348 Kişi yanlışlarının tanığını, en çok onu
bağışlayamaz.
Cemal Süreya

Ağaç

- 349 Ağaca dayanma bükülür, suya dayan-
ma dökülür.
Atasözü
- 350 Ağaçsız memleket duvaksız geline
benzer.
Atasözü
- 351 Yüksek çınarlar diyorlar ki: Üzgün
değiliz biz, ne de sevinçli; biz daya-
nıklıyız.
Christian Morgenstern
- 352 Meyvesiz ağaca kimse taş atmaz.
Şeyh Sa'dî
- 353 Her ağacın mivedendür izzeti
Mivesi olmasa olmaz rağbeti.
Abdurrahim Karahisarî
- 354 İyi bir ağaca sarılan, gölgesiz kalmaz.
Cervantes
- 355 Ağaç, meyvesinden bilinir, yaprağın-
dan değil.
John Ray
- 356 Kavak ağacını beğenen ve seven pek
az kişi gördüm, çünkü dosdoğrudur.
Cenâb Şehâbeddîn

Ağaç

- 357 Geç yetişen ağaçlar en iyi yemiş verenlerdir.
Molière
- 358 Büyük ağaçlar gölgeden başka işe yaramazlar.
George Herbert
- 359 Yerine dikilmeyen ağaç, günün birinde sökülür.
Mektupçu Ağâh
- 360 Her uzun boylu şecaât edebilmez
da'vâ
Her ağaç kim boy atar serv-i hurâmân
olmaz.
Fuzûlî
- 361 İnsan da ağaca benzer; ne kadar yükseğe ve ışığa çıkmak isterse, o kadar yaman kök salar yere, aşağılara, karanlığa, derinliğe, kötülüğe.
Nietzsche
- 362 Ağaçların çiçekler gözü, kuşlar dilidir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 363 Meyve veren ağaca balta vurmazlar.
Şeyh Sa'dî
- 364 İyi ağaçtan tâlihli dal çıkar.
Mevlânâ
- 365 Ağaç altında Temmuz güneşine meydan okuyanlar da var!..
Rıfat Necdî Evrim
- 366 Meyvelerle yüklü dal başını yere kor.
Şeyh Sa'dî
- 367 Benim için dünyanın ve hayatın ağaçtan daha güzel bir sureti yoktur.
Christian Morgenstern
- 368 Bulut bengisu yağdırsa bile, söğüt ağacından meyve alamazsın.
Şeyh Sa'dî
- 369 Ham ağacın ham meyvası yenilmez, Mizaç ehli isen yetişmek lâzım.
Sümmânî
- 370 Gel kemâl-i ma'rifet öğren dilerse
izz ü baht
Mu'teber olur ne denlû meyvedâr olsa
dıraht.
Bahtî (Sultan Ahmed I)
- 371 Gönül yücelerden yüc'olmak ister
Beş on kuruş ile hac'olmak ister
Ellisinden sonra hoc'olmak ister
Kart ağaçtan taze dal olur mu ya.
Ali Gufrânî
- 372 Köklü bir ağaçta dal eksik olmaz.
Salburcuoğlu
- 373 Ağaç ne kadar uzasa göğe yetmez.
Atasözü
- 374 Çiçek açmayan ağaçtan meyve beklememez.
Cenâb Şehâbeddîn
- 375 Kendi bahçesinde dal olamayanın biri
Girmiş bahçeme ağaçlık taslıyor.
Özdemir Asaf
- 376 Ağaç olmuşsun bir defa
Bu kırım tepesinde
Yaşayacaksın ağacım,
Yaşayacaksın,
Tek ağaç olsan da.
Coşkun Ertepinar
- 377 Ağaç çiçeklenmeden meyve vermez.
Atasözü
- 378 Tohumun ağaç olması için iç gerek.
Mevlânâ
- 379 Bütün ağaçlar odundur. Ancak verdikleri meyvelerle birbirinden ayrılırlar.
Pindaros
- 380 Ağaç büyüdü, uzun sürmedi
Sobalar da yanıyor.
Süreyya Berfe

381 Kütüğü zarif ve yumuşak olan ağacın
dalları kolay bükülür.

H. Ali

382 Gün bitti. Ağaçta neşe söndü.

Ahmed Hâşim

383 Ağaçlar toprağın göge yazdığı şiirler-
dir.

Halil Cibran

384 Yırtıcı hayvandan kaçan, dikenli ağa-
ca bile tırmanır.

Afrika Atasözü

385 Eğilmeyi bilmeyen ağaç, fırtınada he-
men devrilir.

Afrika Atasözü

386 Toprağın tutsaklığından kurtulmak
Özgürlük olabilir mi, yaşayan bir ağaç
için.

Tagore

387 Bozuk düzen, çürümüş bir köktür.
Çürümüş bir ağaç meyve vermez.

Mevlânâ

388 Kapı çalındı

Bu gelen

Kiraz ağacı

Sabahattin Kudret Aksal

389 Bir ağaçdır bu âlem meyvesi olmuş
âdem

Maksûd olan meyvedir sanma ki
ağaç ola.

Gaybî Sun'ullah

Ağlamak

390 Ağlarsan gözüne, yemezsen özüne.

Atasözü

391 Bezm-i şâdide olur girye-i mestâne
abes.

Şeyh Gâlib

392 Kani ol gül gülererek geldiği demler
şimdi,
Ağlarım hâtıra geldikçe gülüştükle
rimiz.

Mâhir

393 Durgun suya baktım ve dedim: Ah
ölebilsen
Mâdem ki yok ağlayacak mevtme
kimsem.

Ahmed Hâşim

394 Ne mutlu diline hâkim olana, evi ken-
disine geniş gelene, yaptığı suçtan
pişman olup ağlayana.

H. Muhammed

395 Kiminin nasibi gülmek, kiminin de
ağlamak.

H. de Balzac

396 Fena değil sevişip ağlama, fakat
heyhât bükaye değse hayat.

Tevfik Fikret

397 Soğan, mirasçıları ve dulları bile ağ-
latır.

Benjamin Franklin

398 Ağlamak, kadının tuzağıdır.

Mevlânâ

399 Bedeni su, gönlü ise ağlama yıkar!

M. Rasim Mutlu

400 Hâlâ aramızda var mı hâil?
Ağlar mı olan visâle nâil?

Muallim Nâcî

401 Yalnız insan gözleri ağlar.

Andrew Marvell

402 Ağlayanlar bir gün güler
Gamlanma gönül gamlanma.

Karacaoğlan

403 Ağlamak teessür ve kederin devâsıdır.

İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

Ağlamak

- 404 Beraber ağlamaktaki tatlılık kadar
hiçbir şey kalpleri birbirine bağlamaz.
J. J. Rousseau
- 405 Fuzûlî dehrden kâm almak olmaz,
olmadan giryân
Sadef sû almayınca ebr-i nisândan
güher vermez.
Fuzûlî
- 406 Mirasçının ağlaması, maske altında
bir gülüştür.
Publilius Syrus
- 407 Ne hikmettir şu dünyâya
Gelen ağlar, giden ağlar.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 408 Bu güzellik bâkî kalmaz sevdiğim,
Âşıkı ağlatan gülmez sevdiğim.
Kâtibî
- 409 Vefâsız yâre şefkatsiz nigâre
Bulunmaz ağlamaktan gayri çâre.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 410 Dil benim, dide benim, eşk benim
Neden ağır geliyor ağlayışım ağyâre.
Muallim Feyzî
- 411 Dünyaya geleni ölmez belleme,
Her dem ağlıyanı gülmez belleme.
Ruhsatî
- 412 Sen ağlama kirpiklerin ıslanır;
Ben ağlarsam belki deli gönül uslanır.
Türkü
- 413 Gönül kim ıška düşdi ağlamasun
Niye ağlar çü miskîn kendü düşdi.
Ahmed-i Dâ'î
- 414 Bir sînede hûn-i âl görsem
Bir çehtede bir gizli zılâl görsem
Bir vechi soluk hayâl görsem
Bir nûru donuk cemâl görsem
Siz söyleyin ey dumanlı dağlar!
Gönlüm neye gizli gizli ağlar.
Mehmed Cemal
- 415 Ağlatmayacakdın, yola
bakdırmayacakdın
Ol va'de-i tekrâr-be-tekrârı unutma.
Esrâr Dede
- 416 Giden yolunu kimse bağlamadı
Meseldür düşen kendi ağlamadı.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)
- 417 Öz ağlarsa göz de ağlar demişler.
Geredeli Figânî
- 418 Derd-i aşka düştüğüm rakîb görüb
kayd itmesün
Böyledir resm-i mahabbet ağlamaz
kendi düşen.
Enderûnlu Vâsıf
- 419 Tâ doğduğum günden beri ağlarım.
Şeyh Gâlib
- 420 Beni ağlan beni kim üstüme gelmez
ölcek
Bir avuç toprak atar bâd-ı sabâdan
gayri.
Şeyhî
- 421 Ağlayın âşinasız, sessiz can verenlere
Otel odalarında, otel odalarında.
Necip Fazıl Kısakürek
- 422 Hiç ağlamamış insana hiç ağlayan
olmaz.
Talât Sait Halman
- 423 Âlemde hiç gülen mi olur ağlayan
kadar?
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 424 İyi ki ağlamışım ara sıra; elimde kalan
servet bu, dünyada.
Alfred de Musset
- 425 Ne var ki bu yolculukta
Her sefer ağlatır beni.
Orhan Veli Kanık

426 Ağlamak fâide verseydi babam
kalkardı.

Mehmet Âkif Ersoy

427 Bir yaştan sonra kolay olmuyor
ağlamak.

Nurullah Ataç

428 Andım o bî-vefâyı garîbâne ağladım
Geldi hayâli dide-i giryâne ağladım.

Recâizâde Mahmud Ekrem

429 Sana baktıkça teselli bulurum
Mai bir göz elem-i kalbime ağlar
sanırım.

Tevfik Fikret

430 Ağlasam sesimi duyar mısınız
Mısralarımda.

Orhan Veli

431 Nasıl ağladığımı bir ben bilirim bir
yangının ardından.

Turgut Uyar

432 En iyi komedyen, ağlamasını en iyi
becerendir.

Güven Turan

433 Ağlamak kadının tesellisi, erkeğin ise
rezilliğidir.

Napoléon Bonaparte

Ağyâr

434 Yâr ile mey içen kişi ağyârı neylesün
Bülbül ki hem-dem oldu güle hârı
neylesün.

Prizrenli Şem'i Dede

435 Yârın seven ağyâra müdârâ eyler.

Keçecizâde İzzet Molla

436 Ki ağular şekerdür yâr elinden
Şekerler zehr olur ağyâr elinden.

Şeyhoğlu Mustafa

437 Ağyâr ile yâri göricek hayretim artar.

Ruşenî

438 Yârdan dil nâle kılmaz idi ağyâr
olmasa
Bülbül inler mi idi gülden arada hâr
olmasa.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

439 Yârı ağyâr ile görüb inen ağlama gönül
Çü bilürsin ki gülün olmamağ olmaz
dikenî.

Âhi (Niğbolulu Benli Hasan)

440 Kime kim hem-dem olsa bir hoş yâr
Ana elbette bulunur ağyâr.

Kara Fazlı

441 Ne âşık kala âlemde ne dildâr
Ne ma'suk kala dünyada ne ağyâr.

Câmi'i

442 Ağyâr ile yâr olmuş o mahpâre işittim,
Bu bende-i meftûnunu sultânım
unutmuş!

Zühre

443 Ağyâr ile ülfet etmek ister,
Ben ölmeden ihtimali yoktur.

Nâmık Kemâl

444 Müdârâ eylemek lâzım imiş ağyâra
bilmezdim.

Halîm Giray

445 Güle sor bülbüle sor hâlîmi hicrânımı
dinle
Ağlarım şimdi seviştığımız o yerlerde
seninle.

Nahit Hilmi Özeren

446 Nagehân düşde seni ağyâr ile görem
deyu
Gözlerim meyl eylemez bir lahza
uykudan yana.

Balkesirli Zâtî

447 Ağyâr dinler oldu pes-perdeden bizi
Âlemde ehl-i aşka görünmez belâ
budur.

Bâkî

Ağyâr

- 448 Ağyâr ile mey içtiğin itmezse de izhâr
Keyfiyyetin ra'nâ bilürüz rind-i
habîrüz.
Sünbülzâde Vehbî
- 449 Gül-zâr-i cihânda gül-i bî-hâr ele
girmez
Ağyâr ile yâr olmayıcak yâr ele
girmez.
Ârif Mehmed Çelebi
- 450 Yâr kim mâ'il ola ağyâre
Kimden olur ya âşika çâre.
Nev'îzâde Atâyî
- 451 Keşf-i esrâr eyleme ağyâre Allah
aşkına.
Şeyhülislâm İshak Efendi
- 452 Ey lebi gonce yanunda komagıl ağyârı
Çünkü olmaz gül-i gülzâr-ı cinânun
hârı.
Niğbolulu Âhî
- 453 Gül ile halk olunmuş çünkü ey dil hâr
bir yerde
Baîd olmaz olursa yâr ile ağyâr bir
yerde.
Yasakçızâde Bezmî
- 454 Dest-i dâmen güli gör hâr iledür
Yâr elbet bile ağyâr iledür.
Nâcî Ahmed Dede
- 455 Birbirine düştü yine ağyâr u rakibân
İt dişî tonuz derisi darb-ı meselince.
Selâm Bey (Mehmed Tahir-)
- 456 Meclisinden dûr ider ağyârı cânân
görmedik
Hârsız bu gülsitânda verd-i handân
görmedik.
Subhîzâde Feyzî
- 457 Ağyâr o kalb-i âheni nerm eylemek
diler
Miskîni gör ki yok yire soğuk demir
döğër.
Rûhî-i Bağdâdî
- 458 Çünkü yâr ağyâr ile dem-sâzdır
Bana günde bin kez ölmek azdır.
Necâtî
- 459 Ağyâr dinler oldu pesperdeden bizi
Âlemde ehl-i aşka görünmez belâ
budur.
Bâkî
- 460 N'ola ol kâfir-i hüsne havâle itsem
ağyârı
Meseldir dinsizin ey dil gelir
hakkından îmânsız.
Neylî
- 461 Ağyâra lutf bana sitem öldürür beni
Etme efendim etme amânı bilir misin?
Râsîh
- 462 Ne nâmeyle bakar ol şeh ne bir cevâb
yazar
Cevâb-nâme-i ağyâra bir kitâb yazar.
Riyâzî Mehmed
- 463 Ağyâr âh edermiş ol gül-izâra karşı
Olur soğuk havalar evvel-bahâra karşı.
Hayâlî, Yenice Vardarlı
- 464 Tutaydım yâr elinden
Yâr benim canım gözüm
Korkum ağyâr elinden.
Mâni
- 465 Gelmez o şûh meclise ağyâr olmasa
İster ki arz-ı hâle bile ruhsat olmasun.
Ned'im-i Kadîm
- 466 Bir devlet için çerha temennâdan
usandık
Bir vasl için ağyâra temennâdan
usandık
Nâbî
- 467 Ahmed çeke cevruni ve lûtfun göre
ağyâr
Ey şefkatli az şâh-ı cihan yardım
elinden.
Ahmed Paşa

468 Şimdi yüz çevirmiş yârim dediğim
Gittikçe ağyâre benzer de benzer.
Âşık Ömer

Ah

469 Ah ile gelen, vah ile gider.
Atasözü

470 Mâdâme ki bû âh ile bû gözyaşı vardır
Âşık dimesün râzımı pinhân iderin ben.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

471 Nice zâlimler evin, âh-ı sehergâh yıkar.
Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)

472 Dün gece bir bezm-i meyde âh edib
anmış beni
Varsın öğrensın nasılmış âh edib yâd
eylemek.

Ahmed Râsim

473 Ah var ya, ah: Âşıkın lisanında Allah
demektir.
M. Rasim Mutlu

474 Rûz ü şeb eylerim âh ile zâri
Âşıkın ahları deler mermeri.
Çınârî

475 Ne kadar şû'le-fürûz olsa da şem'i
zâlim
Âh-ı mazlûm ile elbette söner çok
sürmez.

Lâ-edrî

476 Âh-ı seherim halk-ı cihân duydu
uyandı
Duymaz mı uyanmaz mı aceb baht-ı
siyehkâr.

Mehmed Sa'dî Bey

477 Pek sakın mazlûmun âhından hele
Şâh olursan tahtını virir yele.
Zarîfî (Ahmed Baba)

478 Ayândur yerde kalmaz nâle vü âh
Ziyâde intikâm ıssıdır Allâh.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

479 Ölümlü hastanun âhını alma
Ne denlü ise noksânına kalma.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

480 Yokmuş bir âha ey gül-i ra'nâ
tahammülün
Bağrın ne yakdın âteş-i hasretle
bûlbûlün.

Şeyh Gâlib

481 Nâye didim yâre karşı âh u feryâd
eyleme
Bir kulağından girerse bir kulağından
çıkâr.

Burdurlu Servî

482 Âh eyledikçe cûşa gelir gözlerim yaşı
Deryâ temevvüc itmeğe elbet hevâ
gerek.

Adnî

483 Ben âhımı zann eyler idim gayr-ı
müessir
Tâ küngüre-i Arş-ı Muallâya
değermiş.

Ali Emîrî-i Âmidî

484 Gerdûn, sitem-i baht-ı siyâh etmeğe
değmez
Billâh bu gamhâne bir âh etmeğe
değmez.

Keçecizâde İzzet Molla

485 Her ne eylersen eyle yâ Allah
Bana çekdürme hicr-i yâr ile âh.

Keçecizâde İzzet Molla

486 Rıza yok intikâma mezheb-i uşşâkda
yoksa
Bir âh ile cihânı eylemek berbâd
kâbildir.

Vecdî (Abdûlbâkî)

487 Cefâ etme bana mâhım
Sonra tutar seni âhım.
Ahmed Râsim

488 Mübtelâ-yı derd-i ıskın âhdır
eğlencesi

Bozkiroğlu Ahmed Azîzî

Ah

- 489 Dünyâda dertsiz baş olmaz
Derd'olanın âhı dinmez.
Yûnus Emre
- 490 Aklı olan ata âhını almaz,
Serdârî'nin âhı hiç yerde kalmaz.
Serdârî
- 491 Nâfile âh çekme bînevâ bülbül
Gonca gülün bu gülzârda bulunmaz!
Bundan sonra geçti gönül harmanı,
Senin fikrin âh u zârda bulunmaz!
Âşık Hâfız Kemâl
- 492 Bir âh etsem arş-ı alâya çıkar
Korkarım ki çerh-i gerdûnu yıkar.
Silleli Sürûrî
- 493 Zabt-ı âh eylemedir âşık evvel çâre
Ben ise âhsız ârâm edemem âh meded.
Nef'î
- 494 Hem âh iderüm kaçdığına benden o mâhun
Hem havf iderüm kim anı Yahyâ tuta ol âh.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 495 Yokdur tahammülüm yetişir gayrı ey felek
Bâr-ı belâ mı çekmeğe geldüm cihâna âh.
Sünbülzâde Vehbî
- 496 Kubbe-i çarha alemler çekdi âhum âteşi
Almadı sûz-ı derûnumdan haber nâdân henüz.
Usûlî
- 497 Firâkınla cihândan rihletim bir âhâ kalmıştır
Gel ey rûh-ı revân gel kim işim Allah'a kalmıştır.
Yenişehirli Avnî Bey
- 498 Düşünce gönlüme o güzel melek
Âhımdan sarsılır kubbe-i felek.
Baba Sâlim
- 499 Ne lezzet bula uyhuda padişâh
Çü irteye dek yohsul eyleye âh.
Yazıcıoğlu Ali
(Tarih-i Âl-i Selçuk'tan)
- 500 Ezizim sabah ağlar,
Meh deyer, sabah ağlar.
Yârından ayrı düşen
Çeker her gün ah, ağlar.
Azerbaycan halk bayatısı
- 501 Mübtelâ-yı derd-i ıskın âhdır eğlencesi.
Azizî
(Kara Çelebizâde Abdülazîz Efendi)
- 502 Âşıkun hâl-i dil-i zârını Allah bilir
Her gece tâ-be-seher âh işidür âh bilir.
Neccârzâde Şeyh Rıza
- 503 Yâri incitmeme şartıyla gelirsen ne güzel
Yoksa dil-gîr ederim sîne de ey âh seni.
İzzet, Beylikçi
- 504 Nedendir bendeki sûz-i nihânî ben de bilmem âh
Aceb âşık mı oldum gizli gizli âh var dilde.
Said, Hızır Ağazâde
- 505 Ağlarım âh ederim ol mehe etmez te'sir
Gelmesin dîdeme eşk uğramasın yanıma âh.
Enderûnlu Vâsıf
- 506 Gören sanır ki safâdan semâ-ı râh ederim
Döner döner bakarım kûy-i yâre âh ederim.
Esrâr Dede
- 507 Neşve tahsîl etdiğin sâgar da senden gamlıdır
Bir dokun bin âh işit kâse-i fağfûrdan.
Âlî Bey

508 Garîbim, bîkesim, yokdur enîsim
âhdan gayri,
Penâhım, dest-gîrim kalmadı
Allah'dan gayri.

Kırıklı Râmiz Paşa (Abdullah)

509 Ahımnan
Derya kurır ahımnan
Yandırır bir gün seni
Hiç korkmısan ahımnan.

Kerkük'ten hoyrat (mânî)

510 Kahr-ı dehri doğmadan benzer ki
iz'ân etmişim
Kim cihâna geldüğüm dem âh ü
efgân etmişim.

Fevrî

511 Rahm kıl âşık ey kalbi hacir
Âteş-i âh sakın taş a geçer.

Muhitî

512 Koma tenhâda ve firkatde dil-i
gümrâhı
Ermesün çarha dilerse bu garîbün
âhı.

Terzizâde Ulvî

513 Âh ile gözyaşı
Yûnus'un haldaşı.

Yûnus Emre

514 Zâlimlere mehel olmasa mâtûb-ı ilâhi
Bir demde yakar âlemi mazlûmların
âhı

Lâ-edrî

515 Kankı canda od varını âh bilür.

Kadı Burhaneddîn

516 Bu nâme o yâr-ı cân e gitsin
Bir âhdır âsumâne gitsin.

Şeyh Gâlib

517 Ehl-i zühdün salât ü savmı gibi
Âşık a âh âh vâcibdir.

Esrâr Dede

518 Güller dedim bu bahçede mutlak
siyâh açar
Bir rûhun açsa ağzını ancak bir âh açar.
Yahya Kemâl Beyatlı

519 Âşıkam dersin belâ-yı aşkdan âh
eyleme
Âh idüb ağyârı esrârından âgâh
eyleme.

Fuzûlî

520 Âh etmeğe bir bahânedir yohsa ele
Alır mı idim duhânı ey sâkî ben.

Şeyhülislâm Bahâyî

521 Bir dem mi var ki âh ederek anmaya
gönül
Ey serv-kad seninle geçen rüzgârını.

Nedîm

522 Derdim nice bir sînede pinhân ederim
ben

Bir âh ile bu âlemi vîrân ederim ben.

Nef'î

523 Gül açar, bülbül öter, yaz geçer.
Yâr güler, gönül âhdan vazgeçer.

*Şarkî (Karcıgar). Güfte: Behçet Kemâl
Çağlar*

Ahhap

524 Üvey evlât olduğı gibi üvey ahhap da
vardır.

Mektupçu Ağah

525 Âb-ı hayat-ı sohbet-i ahhâbdan cudâ
Mahîleriz ki lücc-e-i deryâya hasretiz.

Şeyh Gâlib

526 Tahsil ideyin sanma sakın kesret-i ahhâb
Az iş miyidi eyledüğü Yûsuf'a ihvân.

Behiştî (Vizeli Ramazan)

527 Özenme ahhîbâ-yı teksîre zin hâr
Sayarlar seni sonra dîvânelerden
Fenâlık edenler ahhîbâdır ekser
Zarar gelmez insâna bîgânelerden.

Ferit Kam

Ahlâk

528 Âlemde nedir farkı bana medh ile
zemmin
Sağ olsun ahibbâ da ne derlerse
desinler.

Leylâ Hanım

529 Gönül ne kahve ister ne kahvehane
Gönül ahabbâ ister kahve bahane.
Lâ-edrî

530 Ey gül sükûta varmayı emreyle
bülbüle
Gülşende mest-i zevk olan ahabbâ
uyanmasın.

Yahya Kemâl Beyatlı

531 Harâm olur bana zevkimce olmayan
işret
Şarâbı neyleyim ahabbâ meşrebimce
değil.

Yenişehirli Avnî Bey

532 Noksana nazar eyliyen ahabbâ
değildir.
Haşmet (Sadrazam Abbaszâde)

533 Bir kerre kişi düşmesin âlemde
yerinden
Ol an dağılır meclis-i cem'iyet-i
ahabbâ.

Enderûnlu Vâsıf

Ahlâk

534 Evvelleri "Ahlâk kitaplarda kaldı"
derlerdi, şimdi "Eski kitaplarda kaldı"
diyeceğiz.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

535 Ahlâkın temeli, özgürlüktür.
C. F. Meyer

536 Ahlâk: Akıl polisi.
Âlî Bey

537 Ahlâk duygumuz ihtiraslarımızı kontrol eder.
G. Bernard Shaw

538 Ahlâk, insanın kendi kendini yenmesidir.
Cemil Sena Orgun

539 Ahlâk cemiyetin tabîî bekçisidir.
Raif Necdet Kestelli

540 Ahlâk, insanla beraber ve onun içinde doğar.
Anatole France

541 Ahlâksız insanlar, içilmez su gibidirler.
Mektupçu Agâh

542 Ahlâk dersi veren erkek, çok kere ikiyüzlüdür; ahlâk dersi veren kadın ise her zaman çirkin.
Oscar Wilde

543 Ahlâksızlık, ahlâkın mevcut olmasının nedenidir.
Anatole France

544 Ahlâksızlık, karanlıkların dostudur.
J. J. Rousseau

545 Ahlâk yolu pek dardır;
Tetik bas önü yarıdır.
Ziya Gökalp

546 Ahlâkı yükseltmek için talepleri düştürmek gerekir.
Stanislaw J. Lec

547 Oyuncak sanmayın! Ahlâk-ı millî, ruh-ı millîdir;
Onun iflâsı en korkunç ölümdür;
mevt-i küllidir.
Mehmet Âkif Ersoy

548 Ahlâk, her tecavüze karşı intikamını kendi alır.
Tolstoy

549 Ahlâk, aşkın annesidir.
Stendhal

Ahmak, Ahmaklık

- 550 Bir ahmak olmayınca bir akıllı geçi-
nemez.
Atasözü
- 551 Ahmak olan gider kuru çeşmeye
Anlamaz ki kabı dolmuş dolmamış.
Âşık İsmail
- 552 Bir ahmak akıllanmaz, fakat bazen
akıllılar ahmaklaşabilir.
Âkil Muhtar Özden
- 553 Sertlik, bir çeşit ahmaklıktır.
Paul Valéry
- 554 Ahmakların en belâlısı irfan sahibi
olandır.
La Rochefoucauld
- 555 Dünyaya gönül bağlayan âdem olur
ahmak.
Âmidî
- 556 Ahmak, hiç kimsenin beğenmediği
hareketini kusursuz güzel bulur!
Cenâb Şehâbeddîn
- 557 Bilgili bir ahmak, cahil bir ahmaktan
daha çok ahmaktır.
Molière
- 558 Ahmak olan kış maslahatını sovak
gelmeyince kayurmaz.
Sinân Paşa
- 559 Ahmaktan uzaklaşınız.
H. Muhammed
- 560 Ahmaklık öyle bir illettir ki, ahmağa
da zarar verir, onunla konuşana da.
Mevlânâ

Aile

- 561 Beşiğindeki ağlatan aile gülmez.
İbrahim Olcaytu

- 562 Nehirler tuzlu denizde, yuvaların hu-
zuru kadın itiraz etmeğe başlayınca,
sırlar bir hainin eline geçince, aileler
kötü bir oğlan doğunca sona erer.
Pançatantra
- 563 Her ailede melekler de bulunur, şey-
tanlar da.
Joseph Roux
- 564 Bir memleketin yükselmesi ev ve aile
muhabbetine bağlıdır.
Charles Dickens
- 565 Aile hayatının güzelliği gibi hiçbir
şey yoktur.
Oscar Wilde
- 566 Bütün mutlu aileler birbirlerine ben-
zerler; her mutsuz ailenin ise kendine
özgü bir mutsuzluğu vardır.
Tolstoy
- 567 Bir aileyi idare etmek, bir devleti ida-
re etmekten hiç de kolay değildir.
Montaigne
- 568 Her aile bir tarihtir. Hattâ okumasını
bilene göre bir destandır.
A. de Lamartine

Akıl

- 569 Akıl toprak değil, herkes başına savura.
Atasözü
- 570 Akıl, daima gönlün oyuncuğıdır.
La Rochefoucauld
- 571 Kalp söze başlayınca akıl sağır olur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 572 Kimin kim akıllı ola pişüvası
Anun arşa değer değer livası.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 573 Akıllı bol olan, zamanın kıtlığından
zarar görmez.
İbni Sinâ

Akıl

- 574 İnsanlara akılları ölçüsünde söz söyleyiniz.
H. Muhammed
- 575 Akıl, vücudun efendisidir.
Alfred de Vigny
- 576 Ham düşünceleri, ancak akıl pişirir.
Firdevsî
- 577 Değildim ben sana mâil
Sen ettin aklımı zâil.
Lâ-edrî
- 578 Duygunun yanında akıl daima âdi kalır.
H. de Balzac
- 579 Kadîmden böyle yazılmış durur nakl
Kişide devlete göre olur akl.
Şeyhoğlu Mustafa
- 580 Aklına güvenen akıl seviyesini aşamadığı için ilhamdan mahrum kalır.
M. Rasim Mutlu
- 581 Bizi nereye götürürse götürsün akla tâbi olmalıdır.
Platon
- 582 Ne aklını beğenmeyi gördüm, ne tâlihini beğeneni.
Cenâb Şehâbeddîn
- 583 İdrak-i meali bu küçük akla gerekmez
Zira bu terazu o kadar sıkleti çekmez.
Ziyâ Paşa
- 584 İnsanın akli çoğaldıkça, can sıkıntısı artar.
Dostoyevski
- 585 Kadının akli cebinde değil, başında olmalıdır.
H. de Balzac
- 586 İnsanın aklını beğenmemesi için aklından ötesini görebilmesi gerekir.
Persius
- 587 Akıl, her şeyi olduğu gibi görmekten başka bir şey değildir.
Voltaire
- 588 Doğanın insanlara en âdilce dağıttığı nimet akıldır derler: Çünkü hiç kimse akıl payından şikâyetçi değildir.
Montaigne
- 589 İnsana akıl, dertlerinden kurtulması için verilmiştir.
Tolstoy
- 590 Akıl ve dirayetin ak saçlıları gibi, ama yüreğin masum çocukluk yüreği olsun.
Schiller
- 591 Zâhida aklına ehl-i hikemin olma hasûd
Vermeyince sana Mâ'bûd ne yapsın Mahmûd.
Şinâsî
- 592 Akıl noksanlığı iki türlü olur:
Biri delilikten, öbürü cahillikten.
Platon
- 593 Her zaman aklımızın izinden yürümeye takatimiz yetmez.
La Rochefoucauld
- 594 Bir aklın küçüklüğü, tapındığı veya inkâr ettiği şeyin küçüklüğü ile ölçülür.
André Gide
- 595 Bir akıl iyidir ama, iki akıl daha iyidir.
Çehov
- 596 Doğru işlemeyen akıl, keskinmiş neye yarar; saatin iyiliği koşmasında değil, doğru gitmesindedir.
Vauvenargues
- 597 Her zaman aklımızın ardısıra gidelim, halkın takdiri de, canı isterse aramızdan gelsin.
Montaigne

598 Şu dünya hapisanesinde gardıyanı-
mız aklımızdır.

M. Rasim Mutlu

599 İnsan, yalnız akla bağlıdır ve hiç kim-
senin uşağı değildir.

Estienne de la Boétie

600 Akl-ı beşer denilen mimâr
Hem kâdîr-i tahrîbdır hem kâdîr-i
îmâr.

Abdülhak Hâmid Tarhan

601 Mal istersen karşında, akıl istersen
başında.

Lâ-edrî

602 Bir peri gördüm alayda yine gitdi aklım
O gidişdir ki gider gelmedi hâlâ yerine.

İzzet, Beylikçi

603 Akıl giderse âdemin olmaz nizâmı hiç
Bir hâne hâli kalsa dem-â-dem harâb
olur.

Keşanlı Zihnî

604 Ben akl'dan isterim delâlet
Aklım bana gösterir dalâlet.

Fuzûlî

605 Yaşlandığın gibi akıllan!

Goethe

606 Ben kendimi güçlü buluyorum. Çün-
kü yaşamıma düzen veren aklımdır.

Platon

607 Akıl, hislerin frenidir.

Hasan Âli Yücel

608 Gerçek sanatın kaynağı akıldır.

Novalis

609 Hayal, düş gücünden yoksun bir us
kuruyuverir.

Nurullah Ataç

610 Kız iken akı yoktu ki gelin olunca
gelsin.

Atasözü

611 Aklıma, "Ey aklım, neredesin?
Seni bulamıyorum!" diye sordum.

Mevlânâ

612 İnsan akı, yedi gözcünün verebileceği
bilgiden daha erken haberdar olur.

Rudyard Kipling

613 Akıl tektir, deliliğince kırk çeşidi var-
dır.

Afrika Atasözü

614 Akıl ve tedbiri bozan iki şey: Biri acele
iş, öbürü de olmayacak şeyi istemek.

Hz. Ali

615 Akıl gibi mal, iyi huy gibi dost, edep
gibi miras, bilgi gibi şeref olamaz.

Hz. Ali

616 Eksiklikler içinde en kötüsü akıl ek-
sikliğidir.

Hz. Ali

617 Aklımız bir süngerdir, yüreğimizse
bir nehir. Çoğumuzun akmak yerine
emmeyi seçmesi garip değil mi?

Halil Cibran

618 Akıl huzurluysa, beden duyarlıdır.

Shakespeare

619 Akıllı olmak bir şey değildir, önemli
olan aklını kullanabilmektir.

Descartes

Akıllı (Âkil), Akılsız

620 Akıllı yaşamaz derler, sen bugün de
akşamı ettin.

Atasözü

621 Bir akıllının dostluğu tüm delilerin
dostluğundan daha iyidir.

Demokritos

622 Aklın bağlamadığı dostluğu, akılsız-
lık kolayca çözebilir.

Shakespeare

Akıllı (Âkil), Akılsız

- 623 Anlayan âlemi, tahsiline zahmet çekmez
Âkil olan kişi âb üstüne sûret çekmez.
Hâmî-i Âmîdî
- 624 Ey akıllı!.. Sakın aklın başına gelince,
pişman olacak bir sarhoşluğa düşme.
Mevlânâ
- 625 Bî-âkılsa dostun andan desti çek
Çün akıllı düşman andan dahi pek.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 626 Mecnûn'la birlikte oturan akıllı,
Leylân'ın yüzünden başka şey konuş-
maz.
Şeyh Sa'dî
- 627 Zeki, başkalarını bilendir; kendini
bilen ise akıllıdır.
Lao-tzu
- 628 Akıllı olan katar katar yer; akılsız
olan satar satar yer.
Atasözü
- 629 Akıllı olan başkasının kusurunu göre-
rek kendisinininkini düzeltir.
Publilius Syrus
- 630 Daima tasdik veya daima inkâr akıllı
muhabatı kızdırır.
Mektupçu Agâh
- 631 Akıllı olmak çekingen olmak demek-
tir.
İbni Sînâ
- 632 Düşüncelerini kafa tutarak, buyruklar
vererek ortaya koyanlar akıldan yana
güçsüz olduklarını belli ederler.
Montaigne
- 633 Olabilirsen başkalarından daha akıllı
ol; fakat onlara daha akıllı olduğunu
söyleme.
Chesterfield
- 634 Akıllı bir kişi, düşmanından da akıl
öğrenmeyi ihmal etmez.
Beydeba
- 635 İnsanlar akıllılar arasında deli, deliler
arasında akıllı olmasını bilmeli.
Strindberg
- 636 Yaradılıştan akıllı değilsen, akıllıyı
dinlemen fayda etmez.
Publilius Syrus
- 637 Köyler şehirlerden az akıllı değildir,
fakat köylerde akıl paslanır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 638 Âkil olan akliyle mağrur değil meşgul
olur
İbrahim Olcaytu
- 639 Âkil bir işi işleyecek fikr ider me'âl
Câhil ne fi'l iderse dalâlet virür vebâl.
Lâmi'î Çelebi
- 640 Âkil oldur ki ede düşmânın rıfk ile
dost.
Keçecizâde İzzet Molla
- 641 Akıllı, kendi biliminden üstün bir
bilim vardır zanneder ve bu fazlalık
yüzünden alçakgönüllü olur. Bilgisiz
ise, bilimin sona erdiğini zanneder,
bu yüzden de insanlar ona düşman
olurlar
Abu-Yusuf Kendî
- 642 Âkil isen eyleme mecnûnu mahrem
râzına.
Ahmed Paşa
- 643 Tahammül eylemez âkil olan evzâ'-ı
mestâna.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 644 Tarik-i aşkda âkil-i re'is lâzımdur
Hep ittifâk ile Mecnûn'ı ihtiyâr iderüz.
Sâbit
- 645 Âkil ne dediğimi anlar, deli, ahmak
tanlar.
Eşref bin Muhammed
- 646 Akılsızlık, hiçbir ilkeye dayanmaz.
Gustave Flaubert

- 647 Akılsız kişi bir meyvesiz ağaç
Meyvesiz ağacı ne yapsın bir aç.
Yusuf Has Hâcib
- 648 Aptallar nedense kendilerini hep akıllı sanırlar.
Shakespeare
- 649 Yarın dostunun senden iğrenmesini istemiyorsan, bir akıllıya dost ol...
Mevlânâ
- 650 Okumak daha akıllı yapmıyor insanı.
William Carlos Williams
- 651 Şimdi âkil odur zamânede kim
Ketm-i irfân edip deli görünür.
Nevres-i Kadîm
- 652 Boş geçirme şu anını akıllıysan
Senedin mi var yarına Azrail'den
Ömer Hayyam
- 653 Akıllı bir kimse hiçbir zaman özür dilemek zorunda kalmaz.
Emerson
- 654 Yapacağımız en ufak akılsızlık, kazandıklarımızı kaybetmemize neden olabilir.
Epiktetos
- 655 Yaşlıların daha akıllı olduğunu söylerler, bence öyle değil; insanlar yaşlandıkça daha akıllı değil, daha tedbirli olurlar.
Hemingway

Akraba

- 656 Akraba olsa da düşmen, yabancından ehven.
Atasözü
- 657 Yâr-ı sâdık akrabâdan pek yakın
Bulur isen zâyî kılmaktan sakın.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

- 658 Akrabaların sevmediği insanı kimse sevmez.
Plautus
- 659 Ne müşkil derd olur bu derd-i menfûr
Ki âdem akrabâsından düşse dûr.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 660 Akraba düşmanlığı müşkil olur
Çün karabet zehr olur katül olur.
Hamdullah Hamdî
- 661 İktidar ve iktidar mevkiine geçen insanların ne hikmettir ki birden akraba ve dostları çoğalır, binlere varır!..
Raif Necdet Kestelli
- 662 Baba, efendidir; amca, gamdır; dayı, vebaldir; çocuk, kaygıdır ve akraba ise akreplerdir.
Kendî, Ebu-Yusuf
- 663 Gelir zevk u safâ dostun bana cevri u cefâsından
Muhibb-i sâdıkı yeğdir kişinin akribâsından.
Erzurumlu İbrahim Hakkı
- 664 Elin attığı taş gider yabana
Akrabadan gelir zarar, demişler.
Şerîfî

Akşam

- 665 Akşamdan kalan aş, ağız yakmaz.
Atasözü
- 666 Olur mu gün kim anın şâmı olmaz
Cihânda var mı iş encâmı olmaz.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 667 Akşam oldu hüzünlendim ben yine
Hasret kaldım gözlerinin rengine.
Ahmed Cengizoglu
- 668 Akşam, yine akşam, yine akşam.
Ahmed Hâşim

Alçak, Alçaklı, Alçalma-Alçakgönüllü/lük (Mütevâzî, Tevâzu)

669 Sular sarardı... yüzün perde perde
solmakda
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakda.
Ahmed Hâşim

670 Sen bezmimize geldiğin akşam seher
olmaz
Sermest ediyorken beni aşkın keder
olmaz
Ölsem de senin uğruna canım heder
olmaz
Sen saçlarını ördüğün akşam sabah
olmaz.

Hasan Âli Yücel

671 Ey şâm-ı hicr hiç seherin yok mudur
senin?

Çelebizâde Âsım

672 Yalnız bırakıp gitme bu akşam gene
erken
Öksüz sanırım kendimi ben sensiz
içerken.

Ahmet Refik Altınay

673 Akşam olmayınca güneş dulanmaz.
Dervîşî

674 Ne 'aceb tîz geçer zevk u sürûr
eyyâmı
Olmadan nısf-ı nehârî erişür ahşâmı.
Terzizâde Ulvî

675 Yine bir sızı var içimde akşam oldu diye.
Gözüm yanyor, ağlarım hâlâ, bilmem
niye?

Şarkı (Hüzzam)

676 Akşam, yine akşam, yine akşam.
Ahmed Hâşim

677 Bu akşam, bu تنها saati ömrün,
Uzak servilerin arkasında gün.
Ahmet Hamdi Tanpınar

678 Bu akşam, gün batarken gel,
Sakın geç kalma, erken gel.
Tahammül kalmadı artık,
Aman geç kalma, erken gel.
Şarkı (Uşşak). Güfte: Ahmed Râsim

679 Birlikte bu akşam çıkalım seyre,
civânım
Mehtabı içip mest olalım, rûh-i
revânım

Şarkı (Nevâ)

Alçak, Alçaklık, Alçalma

680 Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn için
Allah'adır tevekkülümüz itimâdımız.
Bâkî

681 Âzâdeser ol kimseye etme minnet
Minnettir eden şahsı karîn-i zillet
Zilletse eğer bahtına hâkim
Git sırtını ver kabrine rahat rahat
Ferit Kam

682 Bir nân için eyleme dûnâna tabasbus
Bir zerresi midende eğer varsa hemen
kus.

Ferit Kam

683 Her zilletün elbette bir izzet var içinde
Seyr et çeh-i Ken'ânı ne devlet var
içinde.

Şeyh Gâlib

684 Aç kalır zillet kabul etmez aziz-ün-
nefs olan;
Bir kemik gördükçe kuyruk sallıyan
dûnâna yuf!

Tokadizâde Şekib

685 Aceb mi meyl eder ise denîlere
dunyâ.

Âşık Çelebi (Pîr Mehmed)

686 Alçak kişi, saf kimseleri kandırmak
için velilerin sözlerini çalar.
Mevlânâ

Alçakgönüllü/lük (Mütevâzî, Tevâzu)

687 Mütevâzî dediklerimizin çoğu gurur-
larını ızhardan korkanlardır.
Cenâb Şehâbeddîn

688 İnsan olmak için tevâzu tabî bir me-
ziyettir. Kibir küçüklük ve aciz alâ-
metleridir. Başkalarını küçük görmek
cehaletten gelir.

Âkil Muhtar Özden

689 Kleopatra'nın burnu: eğer daha kısa
olsaydı, bugün yeryüzü başka şekil
alırdı.

Blaise Pascal

690 Şîrler pençe-i zûr-âver ile râm olmaz
Sayd-ı insâna tevâzu' gibi bir dâm
olmaz.

Mahmud Nedîm Paşa

691 İyilik ve tevazu tüm düşmanlıkları
yener.

Amenomope

692 Bunu böyle dimiş kâmil olanlar
Tevâzu'da bulur Hakkı bulanlar.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

693 Övülmek isterseniz, alçakgönüllülüğü
yem olarak kullanın.

Lord Chesterfield

694 Ragıbâ düşmanın aldanma tevâzularına
Sel divarın ayağın öperek hedmeyler.

Koca Râgıb Paşa

695 İfrâta varan bir tevâzu, insanı silik
yapar.

Rıfat Necdî Evrimîr

696 Bahr isen de katre-i nâciz göster
kendini.

Şeyhülislâm Yahyâ

697 Ehliyetli ve mütevâzî olmak güç de-
ğildir; güçlük hem ehliyetsiz hem müte-
vâzî olabilmektir.

Cenâb Şehâbeddîn

698 Su gibi alçağa ak vâsıl-ı ummân olam
dirsen
Yüzün yerden ayırma mazhar-ı ihsân
olam dirsensin.

Bursalı İsmail Hakkı

699 Büyük başarılar kişiyi aptallaştırma-
dığı takdirde kişi alçakgönüllü olur.

Alain

700 Alçakgönüllülük bir nevi ikbâl hırsı
(ya da şöret hırsı)dır.

Spinoza

701 Dane, toprağa düştüğü için el üstünde
gezdirilir, başak baş çektiği için ayak-
lar altında ezilir.

Ferideddîn Attâr

702 Kendini olduğundan az göstermek
tevazu değil, budalalıktır; kendine de-
ğerinden az paha biçmek korkaklıktır,
pısrıklıktır.

Montaigne

703 Tevâzu yaşmağa benzer: Örterek gü-
zelleştirir.

Cenâb Şehâbeddîn

704 Aşırı tevazuun da gurur gibi kendine
özü tehlikeleri vardır.

J. J. Rousseau

705 Özür dilemeler, göz yummalar hattâ
-ölçülü olmak şartıyla- alçakgönüllü-
lük bile birer ustalıklı gösterişten baş-
ka bir şey değildir.

Bacon

706 Şaşıyorum alçakgönüllü olmak niçin
bu kadar güç.

Katherine Mansfield

707 Sabâ ile harekâtın görüp nihâllerün
Tevâzu ehli birer nev-cevâna
benzetdüm.

Bâkî

708 İnsan gururu yüzünden de alçakgö-
nüllü olabilir.

Montaigne

709 Alçakgönüllülük her türlü sıkıntıyı
ortadan kaldırır.

Plutarkhos

Aldanmak, Aldatmak

710 Alçakgönüllülük, ibadetin süsüdür.
Hız. Ali

711 Alçakgönlü olmakla ilâcı olmayan
dertlerinize derman bulabilirsiniz.
Sokrates

712 Olmadık yerde alçakgönüllü davran-
mak, kibirlerin en büyüğüdür.
La Bruyère

Aldanmak, Aldatmak

713 Yeni bir uşağın işgüzarlığına, konuk-
ların övmesine, bir kızın gözyaşlarına
inanarak aldanmamış kimse var mı-
dır?
Pançatantra

714 Geri vermiyeceğini almak aldatmak-
tır.
Publilius Syrus

715 Aldatsa da şeytanları âsân
İğfal edemez kendini insân.
Abdülhak Hâmid Tarhan

716 Şiirin, felsefenin yok değeri
Adam aldatma günün tek hüneri.
Mehmet Çınarlı

717 Aldanmamaya çalış fakat aldatma.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

718 Aldanmak: Ric'at-ı ümid.
Âlî Bey

719 Ömrümüzün sonuna kadar hep alda-
nacağız.
Emile Zola

720 Bu fenâyâ dil virüb aldanma sen
Bâkî kalmaz sana bu cân ile ten.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

721 Başkasını aldatanlar iyi insan değıl-
dir.
Lao-tzu

722 Erken yatan, erken kalkan, erken evle-
nen aldanmaz.
Mektupçu Agâh

723 Hemen "olmaz" dersin, daha az alda-
nırsın.
Publilius Syrus

724 Hiç kimseyi aldatmaksızın kendini
aldatabildin mi? İşte ahlâk dairesinde
saadet budur.
Cenâb Şehâbeddîn

725 Aldanmak, yanılmak insana özgüdür.
Theognis

726 Dünyada hiçbir şeyin reng-i zâhiri-
sine aldanmamalıdır. Bahar o kadar
letâfetiyle beraber, zaman olur, bârika-
lara mekân olur.
Abdülhak Hâmid Tarhan

727 İnsanlar öylesine saf ve zayıftırlar ki
aldatmak isteyen, dilediğı kadar ah-
mağı kolayca bulur.
Machiavelli

728 Düşmanlarını aldatmayanlar, dostla-
rını aldatmayanlardan daha çoktur.
Cenâb Şehâbeddîn

729 İnsanlar birbirlerini aldatmasalar,
uzun zaman bir arada yaşayamazlardı.
La Rochefoucauld

730 Eğer erkekler karılarını aldatmanın
yolunu bilmeseydiler, dünyada verem
olmadık kadın kalmazdı.
Hüseyin Rahmi Gürpınar

731 İnsanlar seni istedikleri kadar iyi bil-
sinler, ama kendi kendini aldatabilir
misin?
Tolstoy

732 Âkil geçinen güzîde nev'in
Aldanmağa ihtiyacı vardır
İnsanla doğan bu eski derdin
Zannetmeyiniz ilâcı vardır.
Ferit Kam

- 733 Birini aldatan ötekini de aldatır.
Stefan Zweig
- 734 Aldattığımız ilk insan en iyi arkadaşımız değilse, aldatacak ikinci bir kişi bulamayız.
H. de Balzac
- 735 İnan Halûk, ezeli bir şifadır aldanmak.
Tevfik Fikret
- 736 Hiçbir şeyin kendinden saklanmadığına inandırılmış bir kadını aldatmaktan daha kolay bir şey yoktur.
Balzac
- 737 İnsan başkalarını aldatmak idmanını önce kendinde yapar.
Refik Halid Karay
- 738 İnsan kendi kendini daha iyi aldatmak ve pişmanlık duygularını yenmek için ne sebepler bulur, neler!
Fénelon
- 739 Aldanmanın en gerçek yolu, kendini başkalarından daha kurnaz sanmaktır.
La Rochefoucauld
- 740 İnsan, başkasından ziyâde kendisini aldatmağa uğraşan bir mahlûktur, herkes önce nefesine karşı yalan söylemekle vaktini geçirir.
Refik Halid Karay
- 741 Ey, ömrün en güzel türküsü aldanış! Aldan, gelmiş olsa bile ümitsiz kış.
Ahmet Muhip Dıranas
- 742 Farkına varmadan başkalarını aldatmak ne kadar güçse, farkına varmadan kendini aldatmak o kadar kolaydır.
La Rochefoucauld
- 743 Sen bu bâziçeye aldanma temâşâsına bak.
Şeyh Gâlib

- 744 Va'desinden vefâ umar âşık Aldanır ol perîye insândır.
Esrâr Dede
- 745 Bir kerre aldatır dostu dostunu Kete yemez her dem papaz demişler.
Şikârî
- 746 Sizin için üçün beşin ne değeri var Aldatmada aldanmanın da yeri var.
Özdemir Asaf
- 747 Ah! Aldatmak hiç de zor değil, Benim gibi aldatarak kendini mutlu olan birini.
Puşkin
- 748 Sakın aldanma gönül va'd-i visâl-i yâre.
Leylâ Hanım
- 749 Saklamak aldatmak demektir.
Özdemir Asaf
- 750 Aldanmaktan kolay ne var, Yol açar sevinç duymama!
Puşkin

Alışkanlık

- 751 Alışkanlık, insanın ikinci huyudur.
Montaigne
- 752 Alışılan şey içgüdüsel şey gibidir.
Aristoteles
- 753 İnsanların başına belâ ve sıkıntılar alışmadıkları şeylerden gelir.
Mevlânâ
- 754 Alışkanlığın tahakkümü çok ağırdır.
Publilius Syrus
- 755 İnsan, alışkanlıklarının çocuğudur.
İbni Haldun
- 756 Evliliğin, her şeyi kemiren bir canavarla bıkıp usanmadan boğuşması gerekir: alışkanlık.
H. de Balzac

Allah (Hudâ, Mevlâ)

- 757 Evlilikte aşk varsa alışkanlık onu öldürür, yoksa, yaratabilir.
Alexandre Dumas Fils
- 758 Madem ki alışkanlıklar, hayatımızın en ileri gelen hâkimleridir, öyle ise ne yapıp yapıp iyi birini edinmeye çalışmalıyız.
Bacon
- 759 Alışkanlıktan daha büyük bir şey yoktur.
Ovidius
- 760 İlk gördüğümüz zaman korktuğumuz nice şeyler vardır ki zamanla alışır, hiç aldırılmaz oluruz.
Aisopos
- 761 Hayli müşkildir kişi terkeylemek mu'tadını.
Hayâlî, Vardar Yeniceli
- 762 Hiç kimse bir alışkanlığa veda etmek cesaretini gösteremez.
Balzac
- 763 Alışkanlıklara zıt alışkanlıklarla hâkim olunur.
Epiktetos
- 764 Alışmak boyun eğmek demektir.
Ferit Edgü
- 765 Bir alışkanlıktan kurtulmak istiyorsanız onu pencereden atıp kurtulamazsınız. Onu merdivenden basamak basamak indirmek gerekir.
Mark Twain
- 766 Alışılmış şeyler coşku yaratmaz.
Lâtîn Atasözü
- 767 Alışkanlıkların zincirleri önce duyulmayacak kadar hafif, sonra kırılmayacak kadar güçlü olur.
B. Disraeli

Allah (Hudâ, Mevlâ)

- 768 Hak günden âyân değil mi?
H. Muhammed
- 769 Bir şey mi var cihânda ki mahlûk-ı Hakk değil.
Hayâlî, Vardar Yeniceli
- 770 Âhirette sanıyorsun her ân Burada yok mu sanırsın Rahmân?
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 771 Ta'rifine gitmemekdür evlâ Ta'rifine gelür mi hiç Mevlâ.
Muallim Nâcî
- 772 Yaradan cinn ü insânı kadîm ü lâ-yezâl Allâh
Özinden gayrısı fânî mukîm ü bî-zevâl Allâh
Güvâhî
- 773 Hak sillesinin sadâsı yoktur Bir vurdu mu hiç devâsı yoktur.
Ferit Kam
- 774 Hâlik'ın nâmütenahî adı var, en başı: Hak; Ne büyük şey kul için hakkın elinden tutmak.
Mehmet Âkif Ersoy
- 775 Görünmez dîdeme dünyâ vü ukbâ Bana zâtın müyesser eyle Mevlâ.
Bursalı İsmail Hakkı
- 776 Doğan Allah'ta doğar, ölen Allah'ta ölür.
M. Rasim Mutlu
- 777 Bil ki Hallâk-ı Cihân rahmândır, Her ne halk etmiş ise ihsândır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 778 Firkat gibi mevt ömre sürmez Allah ne virir ki kul götürmez.
Şeyh Gâlib

779 Olmayınca inâyet-i Mevlâ
Tâc ü hırka kerâmet arturmaz.
Bursalı İsmail Hakkı

780 Hak 'atâ kılmak dilese kuluna
Kabiliyyet yoğ ise de buluna.
Abdurrahim Karahisarî

781 Nigerân ol atâsına Gâlib
Çekme gam destgirdir Allah.
Şeyh Gâlib

782 Vâsf-ı imkândan münezzehdür Hudâ
Ne su ne toprak ne oddur ne hevâ.
Hamdullah Hamdî

783 Vâsul olur Hakk'a ol kim mâsivâyı
terk ide.
Manisalı Lûtfî Mehmed

784 Gedâyuz şâha baş eğmez dil-i
âgâhımız vardır
Fakir isek ne gam ey dil bizüm
Allah'ımız vardır.
Şam Müftisi Derviş Fevri

785 Ölmezden evvel aç gözün
Dilden sivâyı meyli kes
Allah'a teslim it özün
Allah bes bâkî heves.
Bursalı İsmail Hakkı

786 Hak şerleri hayr eyler
Zannetme ki gayr eyler
Ârif anı seyr eyler
Mevlâ görelim neyler
Neylerse güzel eyler.
Erzurumlu İbrahim Hakkı Efendi

787 Hudâ kerîmdür elbette eylemez
mahrûm
Merâmuna irişür her kişi Hudâ
diyerek.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

788 Hak-perestim arz-ı ihlâs etdiğim
dergâh bir
Bir nefes tevhîdden ayrılmadım Allah
bir.
Muallim Nâcî

789 Yücelerden yücesin
Kimse bilmez nicesin.
Dede Korkut

790 Ululukta haddin yok
Senin boyun kaddin yok
Ya cism ile ceddin yok.
Dede Korkut

791 Allah adın eydelim evvel ibtidâ
Ki andan oldı ibtidâ vü intihâ.
Âşık Paşa

792 Allah adın zikr idelim evvelâ
Vâcib oldur cümle işde her kula.
Süleymân Çelebi

793 Baş eğmeyiz esâfile dünyâ-yı dîn için;
Allah'adır tevekkülümüz, itimadımız.
Bâkî

794 Nazarlar önünde perdesin, Allah
Neden bir görünmez yerdesin Allah?
Bu dem tâ gönülden gelirken sesin,
Söyle, sen nerdesin, nerdesin, Allah?
Necip Fazıl Kısakürek

795 Sokaklar seninle doludur (Allah)
Görmüyorum ama seni
Duyuyorum
İçimdesin.
Melih Ziyâ Sezer

796 Âlemde ne dervîşe ne hod şâha niyâz
et
Bir kâr ki düşvâr ola Allah'a niyâz et.
Seyyîd Vehbî

797 Hak-Teâlâ azamet âleminin pâdişehi
Lâ-mekândır olamaz devletinin
taht-gehi.
Şinâsî

798 İnsan anasız babasız yaşar da
Allah'sız yaşayamaz
Tolstoy

799 Tanrı, bolluk içindekileri doyursun.
Halil Cibran

Altın (Zer)

- 800 Allah ki mucid-i cihândır
Bin türlü nikâbdan iyândır.
Muallim Nâcî

Altın (Zer)

- 801 Altın pas tutmaz, deli yas tutmaz.
Atasözü
- 802 Altın: miftah.
Âlî Bey
- 803 Altından zincirler en ağır olan zincir-
lerdir.
Balzac
- 804 Altun ile farzâ ki berâber çekile seng,
Vezn içre bir olmak ile kıymetde bir
olmaz.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 805 Altını görünce her şey baş eğer, demir
kollu terazi de olsa.
Şeyh Sa'dî
- 806 Eşekler, samana sahip olmayı altına
sahip olmaktan çok severler.
Herakleitos
- 807 Altın kir tutmaz.
Goldoni
- 808 İnsanların bütün felâketleri, geçimsiz-
likler, savaşlar, tuzaklar, kan dökme-
ler hep altını elde etmek arzusundan
doğar.
Lukianos, Samsatlı
- 809 Altın, bütün kilitleri açar.
George Herbert
- 810 Eyü söz eskimez nite ki altun
Olur yevmen-fe-yevma kadri efzûn.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 811 Eline geçeni harcama bol bol
Beyhude sarfolan altın tunç olur.
Âşık Veysel Şatıroğlu

- 812 Şimdi altınla biterken her iş
Akçe eyler mi duâ-yı derviş.
Şinâsî
- 813 Altından kendini gözet: Zehiri hiçbir
zaman teneke kupa içinde sunmazlar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 814 Dehrin ne safâ var acaba sîm ü zerinde?
İnsan bırakır hepsini hîn-i seferinde.
Ziyâ Paşa
- 815 Yunan şehirlerini, Philippos değil,
Philippos'un altını fethetti.
Plutarkhos
- 816 Altınla kadın, ancak derd ve keder-
den ibarettir.
Şebüsterî
- 817 Altına düşman olan var mıdır?
Mevlânâ
- 818 Ne kurt kemirebilir altını ne güve
İnsan yüreğinden çok daha dayanıklı.
Sappho
- 819 Altın: bu bir kraldır! Kendine çok faz-
la hizmet ettirir.
Mor Jokai
- 820 Eline zer alub varsan "Efendi, gel,
buyur!" derler
Eğer destin tehî varsan, Efendiyi
"uyur" derler.
Andelibî
- 821 Her parlayan şey altın değildir.
Cervantes
- 822 Her sözi hâlis gümüşden kılasun
Hâlis altun dinlemekdür bilesin.
Abdurrahîm Karahisârî
- 823 Altını kör bile tanır.
Mor Jokai
- 824 Gevherin var ise sarrafın bula
Altunun nâdân yanında pul ola.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

- 825 Üstüne biraz yaldız sürülmüş toz
öğülür de, tozlanmış altın gözden
düşer.
Shakespeare
- 826 Altın arayanlar, toprağı çok karıştırır
ve azıcık altın bulurlar.
Herakleitos
- 827 Kötü cevherli olan taş altın kâseyi
kırınca ne taşın değeri artar, ne de
altının değeri azalır.
Şeyh Sa'dî
- 828 Altın paslanırsa demir ne yapsın?
Geoffrey Chaucer
- 829 Sîm ü zerdür her işi şimdi gören
Anunla irer maksûduna iren.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 830 Var bakır, yok altın.
Kâşgarlı Mahmûd
- 831 Düşmen ne denlü saht ise de şâd ol
ey Nedîm
Seng üzre gösterir zer-i kâmil iyârını.
Nedîm
- 832 Altının önünde demirin de beli bü-
külür.
Mikszath
- 833 Bilgiç kafa, altını bol serseme boyun
kırar.
Shakespeare
- 834 Nice âlî olmaya sîm ü zer
Nice dûnun rûtbesin âlî ider.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 835 Uğursuz altın; sen her zaman, erde-
min baş belâsı mı olacaksın?
Lessing
- 836 Şu kim akl-ı kemâle yâr ola
Değişir mi aceb altûnı pula.
Çorlulu Zarîfî

- 837 Deryâdan âb istemiş olsam serâb olur,
Ger altuna yapıssam o saat türâb olur.
Zâtî
- 838 İstersen Cemşîd ol, istersen Hâver,
Köhne dünyâ sîm ü zer ile döner.
Âşık Hâfız Kemâl
- 839 Bir parça altın karayı ak, çirkini gü-
zel, adaletsizi adil, soysuzu soylu,
yaşlıyı genç, alçağı yiğit yapmaya
yetecektir.
Shakespeare
- 840 Kisesi pür-zer olanın hâtırı mesrûr-
dur.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 841 Hiç altun dutmayısar jeng ile pas
Niçe üstüne örterlerse pelâs.
Mehmed (İşknâme'den)
- 842 Zehebin izzetinden ne olur,
Harcanmayıcak taşla beraber olur.
Sinân Paşa
- Altının mihenkte bıraktığı iz şüphesiz
ki sonsuza dek kalmaz. Ama altının
adı hep kalıcıdır.
Mevlânâ

Andelîb Bkz. Bülbül

Anı (Hatıra)

- 844 Anı, kovulamayacağımız tek cennet-
tir.
Jean Paul Richter
- 845 Öyle anılar vardır ki, anlatırken gü-
zelliği gider.
George Sand
- 846 Hâtıralarımız, yaşlandıkça kendi ken-
dine zenginleşen bir sermayedir.
Cenâb Şehâbeddîn

Anı (Hatıra)

- 847 Zamanın unutturamayacağı anı, ölümün bitiremeyeceği acı yoktur.
Cervantes
- 848 Anı yoktur; anıların kendisinden kaynaklanan bir başka kişilikle yaşanmış, bir başka hayat vardır.
Boris Vian
- 849 Yaşlı insan, hâtıralarını geniş getirerek, hâli güçlkle hazmetmeğe çalışan bir mahlûktur.
Refik Halid Karay
- 850 Hayat, zaten hâtıratın ibarettir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 851 Hayatımızda en yüce, en güçlü ve yararlı dayanağımız ana baba evinden kalma anılarımızdır.
Dostoyevski
- 852 Geçen ömre değil, mahvolan hâtırata acırım.
Mektupçu Ağâh
- 853 İnsanları acı anılar kadar hiçbir şey birbirine bağlamaz.
Louis Verneuil
- 854 Hâtıra mazinin hakikati, ümit istikbalin hayalidir.
Raif Necdet Kestelli
- 855 Kâmildir o insan ki yaşar hâtıralarla
Bir başka kerem beklemez artık gelecekten.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 856 Hâtıralar, kocayan dimağların koltuk değneğidir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 857 İster tatlı, ister acı olsun, hâtıra insana ıstırap verir.
Dostoyevski
- 858 Hâtıralar saadet ve felâketlerin enkazıdır.
Raif Necdet Kestelli
- 859 Tatlı hâtıra mes'ud hayatın faizidir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 860 Âşıkların en değerli serveti, birbirine bıraktıkları anılardır.
Jules Renard
- 861 Hâtırada kalan şey değişmez zamanla
Ne vefalı komşumuzdun sen Fahriye Abı.
Ahmet Muhip Dıranas
- 862 Bana hatırlama sanatını değil, unutma sanatını öğret; çünkü ben hatırlamak istemediklerimi hatırlıyorum ve unutmak istediklerimi unutamıyorum.
Themistokles
- 863 Her şey çürüyor canım kardeşim bu dünyada;
Hâtıralar bile.
Bedri Rahmi Eyüboğlu
- 864 Şafak vaktidir terket beni hatıra.
Arif Damar
- 865 Ömrün dokunulmaz külüdür hatıralar.
Cemal Yeşil
- 866 Aşına çehre azaldıkça duraktan durağa
Acı bir hâtıra enkazı çöker ortalığa.
İbrahim Alaattin Gövsa
- 867 Benden evvel hâtıran varsa senin ağlarım,
Benim senden sonrası, ömrümce olmayacak!
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 868 Lâkin kalacak doğduğumuz toprağa bizden
Şimşek gibi bir hâtıra nal seslerimizden.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 869 Unutulmaz adınla dudakta kal sevgilim
Hâtıran yeter bana uzakta kal sevgilim.
Rüştü Şardağ (Şarkı: Muhayyar Kürdî)

- 870 Hatıralar da dal istiyor
Kuşlar gibi konacak.
Oktay Rifat
- 871 Yüklenip hâtîrât-ı hicrânı,
Severim râiyâne seyrânı,
Serserî-yî melâl olup yer yer.
Hüseyin Siret Özsever
- 872 Baktım da ne eski aşk mevcut, ne o
yar,
Vaktiyle günah işlediğin kalmış kâr.
Sönmüş bir avuç küldeki korlar
gibidir;
Eşsen de ısıtmaz seni artık anılar!
Fuat Bayramoğlu
- 873 Zamanla güzelleşir hâtıralar.
Mustafa Necati Karaer
- 874 Ne yağmurdan korkmalı
Ne hatıralardan.
Sabahattin Kudret Aksal
- 875 Ağlayan bir yetimdir hâtıralar.
Yahya Akengin
- 876 Ağaçta bülbülün sesi değişti,
Gölgeler yerleşiyor pencereye;
Çağınız başlıyor ey hatıralar!
Cahit Sıtkı Tarancı
- 877 Ölümler varsa arada, anılar da var.
Behçet Necatigil
- 878 Mutluluğun anısı kişiye mutluluk
vermez.
Acının anısı ise acıyı yeniden
duyurur.
Lord Byron
- 879 Git benden öteye mutsuz anılar.
Apollinaire
- 880 Ne mutlu anıları olan aşka.
Süreyya Berfe
- 881 Yalnız bırakmayın beni hâtıralar.
Ziyâ Osman Saba

- 882 Tez geçse de her sevgide bir hatıra
vardır.
Sevda denilen şey, yaşayan hatıralardır.
Sevmek de sevilme de, bahar ömrü
kadardır
Sevda denilen şey, yaşayan hatıralardır.
Harputlu Hayri Bey
- 883 Çağınız başlıyor hâtıralar.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 884 Hatıralar sarmış dört bir yanımı
Bastığın her yerde, izin duruyor.
Ben seni düşünmek istemesem de,
Bana her şey seni hatırlatıyor.
Şarkı (Sultanîyegâh). Güfte: Aşkın Tuna
- 885 Yaş yerine gözümden siz akın hâtıralar.
Kemâlettin Kamu
- 886 Bırak, geçmiş günleri gönlüm
hatırlasın
Hâtırada kalan şey değişmez zamanla.
Ahmet Muhip Dıranas
- 887 Anılarımız, bir zincir gibi birbirine
bağlıdır, birini anımsadığımızda di-
ğerleri art arda gelir.
Alexander Pope
- 888 Anılar eksik yaşamaların izdüşümle-
ridir.
Güven Turan

Anlamak

- 889 Onlara anladıkları kadar söyleyin.
Hz. Muhammed
- 890 Oturduğum şu küçük yerden evreni
anlıyorum.
B. Pascal
- 891 Çabuk anlaşılan şey uzun ömürlü
değildir.
Dostoyevski

Anne (Ana), Annelik

- 892 Sizi sevmeyenler ya kendilerini anlamadığınız yahut... çok iyi anladığınız adamlardır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 893 Anlayamadığımız şeyler bizim olamaz.
Goethe
- 894 Anlaşılanı anlamıyanlardır ki bermutad anlaşılmiyacakları anlamak iddiasındadırlar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 895 Ah kimselerin vakti yok
Durup ince şeyleri anlamaya.
Gülten Akın
- 896 Anlamak, alışmaktan başka bir şey midir?
Nurullah Ataç
- 897 Anlamadığımız ne çok şey var büyüleyici.
William Stafford
- 898 Her insan yalnızca anladığı şeyi duyar.
Goethe
- 899 Biz dünyaya anlaşılmaq için değil, anlamak için geldik.
Edward Morgan Forster
- 900 Anlamak tasdik etmenin başlangıcıdır.
André Gide
- 901 Yaşım ilerledikçe daha iyi görüyorum: Önemli olan öğrenmek değil, anlamakmış.
Ferit Edgü
- 902 Zamanla anlıyor insan dünyayı.
Orhan Veli Kanık

Anne (Ana), Annelik

- 903 Cennet, annelerin ayakları altındadır.
H.z. Muhammed

- 904 Kadının en büyük vazifesi analıktır.
Atatürk
- 905 Vâlidelik en safâlı gailedir!
Tevfik Fikret
- 906 Aç ki ağuşunu firar edeyim
Çocuğun mültecâsı mâderidir.
Muallim Nâcî
- 907 Kadınlar zayıftır. Ama analar güçlüdür.
Victor Hugo
- 908 Hiçbir süs ve tuvalet, bir kadını analık sevgisi kadar güzelleştiremez.
Brachvogel
- 909 Oğlunun mutluluk ve şerefine neredede olduğunu kalbiyle sezemeyen bir kadının kalbi yoktur.
Tolstoy
- 910 Dünyada öğretilen bütün bilgilerin hiçbirini, bize bir ananın bir bakışının, bir kelimesinin verdiği şeyi vermeye gücü yetmez.
Raabe
- 911 Annelerin daima hakkı vardır.
Südermann
- 912 Anne kalbi, çocuğun okuludur.
Henry Ward Beecher
- 913 Kaynanalara karşı değilim, ama anadan başka ana yoktur.
Resul Hamzatov
- 914 Bir kadın aynı zamanda hem sevdalı, hem anne olamaz.
André Maurois
- 915 Çocuğunu kaybeden bir anne için her gün, ilk gündür; bu ıstırap ihtiyarlamaz.
Victor Hugo
- 916 Kızlarını anlayan anneler binde bir çıkar.
Turgenyev

- 917 Anneler, doğanın gereği taraf tutarlar.
Shakespeare
- 918 Üvey ana, kadın ruhunda şefkati
idam eden bir sehpadır!
Raif Necdet Kestelli
- 919 Bir anne yüreği, dibinde daima af bu-
lunan bir uçurumdur.
H. de Balzac
- 920 Ana, hayatın ebediliğidir.
Emile Zola
- 921 Ana kolları şefkatten yoğurulmuştur,
çocuklar orada derin derin uyurlar.
Victor Hugo
- 922 Anneler her şeyi görmeseler bile kalp-
leriyle duyarlar.
Ostrovski
- 923 Anne sevgisi, bencil duyguların en
üstünüdür.
Alain
- 924 Bütün analar, yirmi üç yaşındaki kız-
larına "küçük kızım" derler.
H. de Balzac
- 925 Bütün analar çocuklarını severler,
özellikle yanlarında bulunmayanla-
rını.
Turgenyev
- 926 Bir kadın anne olana kadar bir çocuk-
tur.
Strindberg
- 927 Başarısızlık ve felâketlere karşın, haya-
ta karşı güvenlerini sonuna kadar sak-
layabilen iyimser insanlar, daha çok
iyi bir anne tarafından büyütülmüş
olanlardır.
André Maurois
- 928 Memleketi kalbi ile değil, midesiyle
sevenler üvey analara benzerler.
Raif Necdet Kestelli
- 929 Kaçar herkesten
Durmaz bir yerde
Anne ölünce çocuk
Çocuk ölünce anne
Sezai Karakoç
- 930 Seni bağrına basar yir gök ne var
mihir itnese
Kim ata gibi degüldür müşfik olur
anneler.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 931 Analar yiğidin olur kalkanı.
Salburcuoğlu
- 932 Anasız kuzu melemez.
Atasözü
- 933 Anası olmayanın babası olmaz.
Atasözü
- 934 Üvey ana ne kadar mihrîban olursa
yine
Cihanda Kâbe'dir öksüz hayat için
anne.
Hüseyin Suat Yalçın
- 935 Duhterin tezvic eden mâder
hem ağlar hem güler.
Aynî
- 936 Hiç kimse bir annenin yüreğini yete-
rince takdir edemez.
Tolstoy
- 937 Anneler tepeden tırnağa sevgi dolu-
dur.
Emerson
- 938 Hiçbir sevgi ve şefkat, anneninkinin
yerini tutamaz.
H. de Balzac
- 939 Kadın anne olunca olgunluğa erer.
H. de Balzac
- 940 Anneler bir eliyle beşiği, öteki eliyle
dünyayı sallarlar.
Napoléon Bonaparte

Aptal, Aptallık

- 941 Dünyadaki aptalların sayısı akıllılardan fazladır.
Geoffrey Chaucer
- 942 Aptallar tâlihten korkarlar, akıllılar katlanır.
Publilius Syrus
- 943 Her aptal, kendini beğenen bir aptal bulur.
Boileau
- 944 Aptal görünmeğe cesaret etmek büyük bir akıllılıktır.
André Gide
- 945 Gençler yaşlıların aptal olduklarını sanırlar, ama yaşlılar gençlerin aptal olduklarını bilirler.
George Chapman
- 946 Kendini akıllı sanan, büyük bir aptaldır.
Voltaire
- 947 Tâlih mahvetmek istediğini aptal eder.
Publilius Syrus
- 948 Aptallar akıllılardan pek az şey öğrenirler, ama akıllılar aptallardan çok şey öğrenirler.
Cato
- 949 İyi kalpli bir insanın aptallığından daha büyük aptallık olur mu?
Dostoyevski
- 950 Aptallık yüzünden namuslu olan pek çok insan vardır.
Dostoyevski
- 951 Komşu evini tutuşturarak öç alayım demek aptallıktır.
Publilius Syrus
- 952 İnsanı aptal yerine konmak kadar kızdıran başka bir şey var mıdır?
Erhan Bener

- 953 ... aptallaşmakta mı
İnsan yaşlandıkça
William Carlos Williams
- 954 İnsanların aptallıklarını eşelemek kadar yorucu bir şey yok!
Gustave Flaubert
- 955 Yalnız aptalların ciddiye alındığı bir yüzyılda yaşıyoruz, bunu iyice biliyoruz. Öyleyse anlaşılamıyorum diye üzülme niye!
Oscar Wilde
- 956 Aptal, aptallığında iyice dirense bilge olurdu.
W. Blake
- 957 Sonradan aptal durumuna düşmekten se, şimdi zeki görünmekten vazgeçiyorum.
Umberto Eco
- 958 Ve tartışma aptalla.
Puşkin.
- 959 Aptallık yama kabul etmez.
Mevlânâ

Aramak

- 960 Emin olunuz ki aramaktan bıkmayacaktır.
Edmond Goblot
- 961 Bu felekde her ne dersen heb olur
Aradığın kişi elbetde bulur.
Zarîfi (Ahmed Baba)
- 962 Ben, kendi kendimi aradım.
Herakleitos
- 963 aynalarda seni ararım
bu şehirde seni ararım
bu dünyada seni ararım
Mariyyaaa.
Asaf Hâlet Çelebi

964 Eblehtir ol ki kendüyi koyup biregüyi araya.
Sinân Paşa

965 Ben aramam, bulurum.
P. Picasso

Arı

966 Arının evini yıkan, balın tatlılığıdır.
Genceli Nizâmî

967 Kande bir gül açıla yüz hârı var
Bir kaşık bala nice bin arı var.
Hamdullah Hamdî

968 Ağzında bal olan arının kuyruğunda
İğnesi vardır.
John Lyly

969 Bal yiyen arısından gocunmaz.
Mevlânâ

970 Ben arıya arı demem,
Arının balı olmalı.
Bedri Rahmi Eyüboğlu

971 Balı yapan da arıdır, insanı soka da.
Halide Edip Adıvar

972 İğnesini kaybeden yabanarısı, artık
vızıldamaktan başka bir şey yapamaz.
Lessing

973 Gerçi hepsi vızlar ama burnumuzda
durmadan
Aynı balı veremiyor ne çare ki her arı.
Fâzıl Ahmet Aykaç

974 Her arının balı tatlıdır.
George Herbert

975 Bey arı olmadan petek oğul tutmaz.
Ahmet Kutsi Tecer

976 Ben arıyım dersin, balın var mıdır?
Pir Sultan Abdal

977 Peteksiz arının balı yalandır.
Âşık Veysel

978 Arının kahrın çekmeyen
Ne bilir balın kıymetin.
Türkü

979 Zannetme, çocuk, istediğin her şey
olur:
Bin bir arının bir teki –yalnız– bey
olur.

Ârif Nihat Asya

980 Aldırıp mâmeleki inleme zenbûr gibi.
Âtîf (Mustafa)

981 Cahil adam misli yaban arısı
Çeç yapsa bal yapmaz orman içinde.
Everekli (Develili) Seyrânî

982 Peteğe yararlı olmayan, arıya da ya-
rarlı olmaz.
Marcus Aurelius

983 Arım, balım, peteğim,
Gülüm, dalım çiçeğim,
Bilsem ki öleceğim,
Yine seni seveceğim.
Şarkı (Muhayyerkürdî)

984 Her yer çiçek içinde; bir arı bile yok
uçuşan.

Güven Turan

Ârif

985 Ârif isen ârife bir söz yeter
Sen bununla kıl amel işin biter.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

986 Tekrârlarla şübheleri dâniş anlama
Gel ârif ol ki, ma'rifet olsun tecâhülün.
Şeyh Gâlib

987 Âriflere yapmamışlar mektep
medrese;
Anünçün nasîb olmaz isteyen
herkese.

Lâ-edrî

Arkadaş-Arzu

988 Ârifün kâmil olsa irfânı
Mâle meyl eylemez dil ü cânı.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)

989 Ârifüz meşreb-şinâs-ı gamze-i
cânâneyüz
Âşinâyâ âşinâ bigâneye bigâne yüz.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)

990 Ararız şevki bugün meyde, yarın
kevserde;
Sormayız ârife: "Mescit nere?
Meyhane nere?"
Faruk Nafiz Çamlıbel

991 Ârif ol bir zerrede yüz bin meh-i
tâbânı gör
Katre-i nâçiz içinde cünbüş-i ummâna
bak.
Usûlî

992 Ârif olana bir sinek vızıltısı koyar.
Sinân Paşa

993 Ârif olana besdür işâret.
Lâ-edrî

994 Hikmet-i dünyâ vü mâfihâ bilen ârif
değil
Ârif oldur bilmeye dünyâ vü mâfihâ
nedür?
Fuzûlî

Arkadaş

995 Konuşkan arkadaş yolda araba yerini
tutar.
Publius Syrus

996 Yola yürürsen yürime bî-refik
Kim refik evvel gerek andan tarîk.
Abdurrahîm Karahisârî

997 Her şeyin tazesı, yalnız arkadaşın ba-
yatı makbuldür.
Mektupçu Ağâh

998 Hayat arkadaşlıktan daha büyük bir
armağan veremez.
Voltaire

999 Eski arkadaşlarını unutan mevki sa-
hipleri, düştükleri zaman yeni arka-
daşları tarafından unutulurlar.
Rıfat Necdî Evrimîr

1000 İş eyünün eyü olur eşi
Yatlu ider yoldaşın yatlu kişi.
Abdurrahîm Karahisârî

1001 Yâr-ı sâdık cihânda nâdir olur
Gerçi var Râmîyâ hezâr refik.
Abdurrahman Râmî Paşa

1002 Uğursuz kişiyle arkadaş olma
Kuru yanında yaş yanar demişler.
Geredeli Figânî

1003 Fedakâr arkadaş, kötü olamaz.
Emerson

1004 Arkadaş seçerken en iyisini ve bilgi-
nini seç ki, onun bilgisi ve iyiliğiyle
demir altına dönüşür.
John Steinbeck

1005 Arkadaş, yağmurlu havada buluna-
mayan faytona benzer.
Voltaire

1006 Üç tür arkadaş vardır: Birincisi yemek
kadar ihtiyaç duyduğumuz, akıllı arka-
daşlar; ikincisi hastalık gibi bizi rahat-
sız eden akılsız arkadaşlar; üçüncüsü
ilaç gibi şifa veren bilgili arkadaşlar.
John Milton

1007 Ömür boyu arkadaşınız olacak kişiyi
bir an bile üzmezin.
Şeyh Sa'dî

Arzu

1008 Bir şey arzu etmek, mutlu olmamak
demektir.
Paul G r aldy

- 1009 İlk arzuyu yenmek, onu izleyen diğerlerini tatmin etmekten daha kolaydır.
Benjamin Franklin
- 1010 En yüksek mutluluğa erenler bile, başka arzular peşinde deli gibi koşarlar.
Goethe
- 1011 Bu dünyada yalnız iki facia vardır: Biri insanın arzu ettiğini elde edememesi, öteki de elde etmesidir.
Oscar Wilde
- 1012 İnsan, arzuları yüzünden kendine gerekli olanı bulamaz.
Montaigne
- 1013 Bir kimsenin rahat ve huzurunun kalkması için çoğu kez bir arzu peşinde koşması yeterlidir.
Alessandro Manzoni
- 1014 İnsanlar sevmeye kendi arzularına, korkmada ise yönetenlerin arzularına bağlıdır.
Machiavelli
- 1015 Arzu, yasakla artar.
Bertrand Russell
- 1016 Bir arzuyu uyandırmak, onu beslemek, geliştirmek, büyütme, uyarmak, doyurmak başlı başına bir şiiirdir.
H. de Balzac
- 1017 Arzularını ve korkularını ortadan kaldır. Artık senin için hiçbir zalim kalmaz.
Epiktetos
- 1018 Arzudan daha güçlü, daha amansız müknatis olamaz.
François de Curel
- 1019 Bu dünya tuzaktır; danesi de arzu.
Mevlânâ
- 1020 İnsan arzuladığını yapamadı mı, yapabileceğini arzu etmeli.
Terentius
- 1021 Bir şeye karşı arzu duymayan ondan mahrum kalmış değildir.
Cicero
- 1022 İnsanlar, arzularına son olmadığı için, bu arzuları tatmin edecek vasıtaların da son olmamasını isterler.
Aristoteles
- 1023 Düşmanlarının hepsini, hepsini tepeledin, sonra? Alay alay dalkavuk besledin, sonra? Her arzuladığın oldu, sonra?
Bhartrihari
- 1024 Neyin hakkından gelinmez, Kafa arzuyla birleşir birleşmez.
La Fontaine
- 1025 Arzuladıkça kulunum Arzulandıkça kölen.
Bedri Rahmi Eyuboğlu
- 1026 Dünyanın düzeninden çok kendi arzularını değiştirmek bilgeliktir.
Descartes
- 1027 İlm kesbiyle pâye-i rif'at Arzû-yi muhâl imiş ancak.
Fuzûlî
- 1028 Yasak, arzu doğurur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1029 Mutluluğa erişmedikçe gönlümüzdeki arzular yaşar.
Gerhart Hauptmann
- 1030 Arzular! Hiç mi yorulmayacaksınız?
André Gide
- 1031 Arzularımız bizden, asıl istediğimiz şeyi bile gizlerler.
Goethe
- 1032 Arzular, hırslar, sağır engerek yılanları gibi aklın sesini duymazlar.
Shakespeare

Asker, Askerlik

- 1033 İnsan bir şeyi ciddi olarak arzu etmeye görsün, hiçbir şey erişilemeyecek kadar yükseklerde değildir.
Hans Christian Andersen
- 1034 Arzu öyle bir şeydir ki hiç doymak bilmez; bir çok insanların hayatı arzuları doyurma yollarını aramakla geçer.
Aristoteles
- 1035 Herkes içini yoklasa görür ki gizli arzularımızın bir çoğu başkasının zararına doğar ve beslenir.
Montaigne
- 1036 Bence en ulu şey, hayata arzu duymadan bakmaktır, köpek gibi dilini sarkıtarak bakmak değil.
F. Nietzsche
- 1037 Erkeklerin tersine, kadınlar sevdikten sonra arzu etmeğe başlarlar.
Henry de Montherlant
- 1038 Arzuyu düşünmek, onu daha da çoğaltmak demektir.
Alain
- 1039 Kadınların en büyük arzusu, erkekleri kendilerine âşık etmektir.
Molière
- 1040 Eyleme dönüşmeyen arzu, ruh bozukluğuna yol açar.
William Blake
- 1041 Arzuları kandırmaktan daha büyük bir suç olamaz.
Lao-tzu
- 1042 Aşırı arzulamak insan gibi değil, çocuk gibi davranmaktır.
Demokritos
- 1043 Bir şeyi şiddetle arzulamak ruhunu başka şeyler için kör etmektir.
Demokritos
- 1044 Arzuların sonu yok ki.
William Carlos Williams

- 1045 Arzu başlarımızdan yıldızlar gibi yüksek.
Kemâlettin Kamu
- 1046 Diler gönül ki ayağına yüz süre heyhat Bu arzuya ol irince ben gubar olurum.
Hümâmî
- 1047 Arzulayıp da ulaşamadığın şey, ulaşmış olduğundan daha değerlidir.
Halil Cibran
- 1048 Arzu et ama ölçülü olsun. Bir saman çöpü bir dağı kaldıramaz.
Mevlânâ
- 1049 Akli karıştıran şey, insanın arzularıdır.
Şeyh Sa'dî
- 1050 Arzularımızı gerçekleştirmek için hayatımızı zehir etmeyelim.
Epiktetos

Asel Bkz. Bal

Asker, Askerlik

- 1051 En iyi asker, çarpışmaktan çok yürümesini bilen askerdir.
Napoléon
- 1052 Askerler için barut kokusu, lavanta kokusundan üstündür.
Cervantes
- 1053 İnsan, ölmeden asker olabildiği gibi, görmeden de âşık olabilir.
Edwin Arnold
- 1054 Asker olmak, sonra asker olmak, yine de asker olmak gerek.
Napoléon
- 1055 İyi askere sahip olunca, insanın her zaman iyi dostları olacağını kim bilmez.
Machiavelli
- 1056 Barıştaki asker, yazdaki ocağa benzer.
William Cecil

1057 Savunma halinde olan bir birlik yenilmeğe mahkûmdur; bu askerlik sanatının aksiyomudur.

Napoléon

1058 Sabır ve zaman: İşte benim bahadır askerlerim.

Tolstoy

1059 Asker, nerede bir bozguna uğrarsa, iki üç karı tabiatlı adamın yüzünden uğrar.

Mevlânâ

Aslan / Arslan

1060 Bu da meşhur, hiçbir vakit oturmaz
Bir post üzre iki aslan demişler.

Refikî

1061 Aslanın kral olmak için atanmaya ve törene gereksinimi yoktur, kahramanca hareketleri onu bu mevkiye getirir, doğa onu kral ilan eder.

Pançatantra

1062 Aslan da fareye borçlu olabilir.

Thomas Fuller

1063 Aslan kükreyince çakallar girecek delik arar.

Yalnız Adam

1064 Aslan kocayınca sıçan deliği bekler.

Kâşgarlı Mahmûd

1065 Aslanı besleyen, ona itaat etmek zorundadır.

Ben Jonson

1066 Çakalın enişi aslan olur mu?
Aslanın yavrusu gözünden belli.

Ruhsatî

1067 İhtirâz et yıkma âşık gönlün ey çeşm-i gazâl;
Bu meseldür herkesün gönlünde bir arslan yatur.

Terzizâde Ulvî

1068 Tilki, aslan artığı ile doyar.

Genceli Nizâmî

1069 Aslan, mağarada can verse dahi, köpeğin ağzından artanı yemez.

Şeyh Sa'dî

1070 Köpeklerin artığını aslan yemez.

Mevlânâ

1071 Avladığı avı yemeyip bırakmak aslanların işidir.

Genceli Nizâmî

1072 Aslanın dişi tırnağı dökülürse aptal tilkilerden sille yer.

Câmî

1073 Uyuyan bir aslanı uyandırmaya gelmez.

Sir Philip Sidney

1074 Yeni doğan aslan bir kediye bile yenilir.

Mevlânâ

1075 Kilâb-ı zulme kaldı gezdiğin nâzende
sahrâlar
Uyan ey yâreli şîr-i jiyân bu hâb-ı
gafletten.

Nâmık Kemâl

1076 Ehl-i kâmil meclisine varmamış
Medeniyet mektebine girmemiş
El içinde el yumruğun görmemiş
Pençesini aslan sanır zavallı.

Emsâlî

1077 Eş olur mu kara kazan helkiye
Zannı az olanlar söyler belki ya
Müsâvî olur mu aslan tilkiye
Herkes eşli eşin arar demişler.

Serdârî

1078 Hâli mi sanırsın dil-i uşşâkını cânâ
Meşhûr meseldir yatar arslan
gönülde.

Selâm Bey (Mehmed Tâhir)

Âşık

1079 Ak doğan hergiz çekirge avlamaz
Erkek arslan dilkü çakal boylamaz.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)

1080 Duymadın mı şu haberi birader
Yatağından farkedeler arslanı.
Salburcuoğlu

Âşık

1081 Sürdü Mecnûn nevbetin şimdi benem
rüsâ-yı aşk
Doğru derler her zaman bir âşıkın
devranıdır.
Fuzûlî

1082 Milyoner kasasını, hırsız mahzenini,
feylesof kitabını ve âşık kalbini... aynı
heyecan ve korkuyla açarlar.
Cemil Sena Ongun

1083 Haysiyetli bir adam deli gibi âşık
olabilir ama, ahmak gibi âşık olması
yakışık almaz.
La Rochefoucauld

1084 Eski libâs gibi âşıkın gönlü
Söküldükten sonra dikilmez imiş.
Everekli (Develili) Seyrânî

1085 Âşık elinde ne yoksa onu ister, elinde
olanı istemez.
Plautus

1086 Ölmek âsân âşık bir dem firâk-ı yâr
güç
Böyle müşkil derd esîri hastaya timâr
güç.
Nef'î

1087 Âşık dediğin Mecnun misali kör.
Cahit Sıtkı Tarancı

1088 Âşık olan öğüde girmez olur,
İki gözü örtülü görmez olur.
Şeyyad Hamza

1089 Âşıkların en kanaatkârı bile sevdiğin-
den ziyâde sevilme ister.
Cenâb Şehâbeddîn

1090 Kadın, ahmak âşık tahammül ede-
mez.
Rıfat Necdet Evrimer

1091 Âşıklık, kocalıktan daha kolaydır,
çünkü her gün güzel sözler bulmak,
ara sıra iltifat etmekten çok daha zor-
dur.
H. de Balzac

1092 Âşıkın gönlünde sabır ve kalburda su
durmaz
Şeyh Sa'dî

1093 Işkın yolunda hicre tahammül günâh
imiş
Uşşâkın işi anın için her gün âh imiş.
Ahmed Paşa

1094 Bir mâha âşık ol ki muadil bulunmaya.
Mirzazâde Ahmed Neylî

1095 Yüz kişinin içinde âşık, gökte yıldızlar
arasında parlayan ay gibi belli olur.
Mevlânâ

1096 Âşık buldukça bunar.
Cenâb Şehâbeddîn

1097 "Âşıkım!" diyene inanma. Âşık olan
kendinde değildir ki, "âşıkım" desin!
M. Rasim Mutlu

1098 Hâceye zer âşık dilber gerek
Zâğa cife tûtîye sükker gerek.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

1099 Âşıkda gam u belâ gerekdir
Dildâr ise bîvefâ gerekdir.
Şeyh Gâlib

1100 Dostlar âşıklara maşûk ırağ olmak ne
güç
Gülden ayrı bülbulün bağrında dağ
olmak ne güç.
Rahmî

- 1101 Çekingen âşık, kıskanç koca olur.
Oliver Goldsmith
- 1102 Âşık, yüz bulmayan adamdır.
Ahmed Hâşim
- 1103 Âşıkı olmayan bir güzel dilber
Hastası olmayan tabîb gibidir.
Abdülhak Molla
- 1104 Bende Mecnûn'dan füzûn âşıklık
isti'dâdı var
Âşık-ı sâdik benem Mecnûn'un ancak
adı var.
Fuzûlî
- 1105 Alelâde bir kadın nazarında, her er-
kek daima erkektir; ama, kalbinde
sevgi olan bir kadın için, âşıkından
başka erkek yoktur.
J. J. Rousseau
- 1106 Âşıkı dil-rübâ mı eksik olur
Ehl-i derde belâ mı eksik olur.
Halilî (Sarı Halil)
- 1107 Bir demir dağı delüp boynuna almak
gibidir
Her kişi âşık olurdu eğer âsân olsa.
Taşlıcalı Yahyâ
- 1108 Bir âşık isterse vasl-ı habîbi
İptidâ derdû gam olur nasibi.
Âşık Ömer
- 1109 Aşk meyinden içen âşık ayılmaz.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 1110 Âşık olamayan âdem benzer yemişsiz
ağaca.
Yûnus Emre
- 1111 Âşıkı kûşe-i gamda
Unuturlar unuturlar.
Mahtûmî
- 1112 Farkı yoktur âşıkların sağırdan.
Neyzen Tevfik (Kolaylı)
- 1113 Boşboğazlık yapmayan âşık, âşık de-
ğildir.
Thomas Hardy
- 1114 Hep âh ile zârdır âşıkın işi.
Kâtibî
- 1115 Âşıklar, sevgililerinin kusurlarını
ancak etki altında bulundukları sihir
çözüldüğü zaman farkedерler.
La Rochefoucauld
- 1116 İnsanoğlu sevdiğini sandığı için âşık
olur.
Alain
- 1117 Âşık sevdiğine bakar, fakat... görmez.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1118 Âşık olan ışk ile ferhunedir,
Pâdişâh olursa ıška bendedir.
Abdurrahîm Karahisârî
- 1119 İstersen ma'sûkı, vir yolında cân
Âşıkam diyen gerekdür pehlûvân.
Abdurrahîm Karahisârî
- 1120 Şöyle bir âhûyu sev kim olmasun ana
misil.
Recûlî
- 1121 Yanar âşık âteş ile dem-be-dem
Yârden özge olmaya derdine merhem.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 1122 Âşık olsan aşkını fâş eyleme
Kimseyi hâline hâlâş eyleme.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 1123 Ki âşık aynuna almaz cihânı
Virür mâ'sûk için bâş ile cânı.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 1124 Âşıkın gözü kör kulağı sağırdır: Ne
doğru yolu görür, ne doğru lâfı duyar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1125 Âşıklar arasında hakaret bûse ile
ödenir.
Cenâb Şehâbeddîn

Âşık

- 1126 Mümkün değil ki Hamdî kaddünsüz
ola bir dem
Togrısı hoş dimişler âşık belâsız olmaz.
Hamdullah Hamdî
- 1127 Derdâ bu derde itmedi hergiz devâ
sefer
Gerçi denildi âşıka yâ sabr u yâ sefer.
Hamdullah Hamdî
- 1128 Niçe yüz bin dil-rübâ var ammâ âşık
binde bir
Âleme insân-ı kâmil gelmez ammâ
binde bir.
Lârendeli Dâli Dede
- 1129 Sevgi rüzgârdır eser
Gönül seyyâhdır gezer
Âşıklar koşma düzer.
Rıfat Necdet Evrimer
- 1130 Âşıkânın sözünde kizb olmaz.
Keçecizâde İzzet Molla
- 1131 Âşık-ı sâbit-kadem oldur ki kûy-i
dosttan
Yönünü döndürmeye bin tiğ inerse
başına.
Aşkî
- 1132 Hâl-i ruhsârından anla hâlimi etme
suâl
Âşıkın baht-ı siyâhı ahterinden
bellidir.
Vecdî (Abdülbâkî)
- 1133 Âşık ana dirler ki bu vâdî-i fenâda
Âh ile ide cismini berbâd-ı mahabbet.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 1134 İy gönül âşık isen âkil ü huşyâr olasun
Bîvefâ yâr ile sen olmaya kim yâr
olasun.
Ahmed-i Dâ'î
- 1135 Biz ol âşıklarız kim dâğımız merhem
kabûl etmez
O gülzârın ki âteşdir gülü şebnem
kabûl etmez.
Sadrazam Râmî Mehmed Paşa
- 1136 Uşşâkın olur mı hiç karârı
Elinde değildir ihtiyârı.
Subhîzâde Feyzî
- 1137 Ki zirâ âşık olmayınca âdem
Ne ağlar yok yere ne hod çeker gam.
Câmi'î
- 1138 N'ola irmezse vasla dest-i heves
Âşıka derd-i aşk besdür bes.
Kara Fazlî
- 1139 Diridür dâimâ âşıklar ölmez
Anun kim ıskı yokdur nâmı kalmaz.
Câmi'î
- 1140 Sakın âşık dime kendüzüne, didinse
sa'y eyle
Sezâ-yı aşk-ı cânân olmak ey dil hayli
san'atdır.
Giritli Aziz Ali Efendi
- 1141 Benden Fuzûlî isteme eş'ârı medh ü
zem
Ben âşıkam hemîşe sözüm âşıkânedir.
Fuzûlî
- 1142 Seni seven âşıkların
Gözü yaşı dinmez imiş.
Eşrefoğlu Rûmî
- 1143 Âşıkların gönlü kuşu
Düşmez dünya tuzağına
Gerçek eren bu dünyâyı
Hiç muhale alır değil.
Eşrefoğlu Rûmî
- 1144 Ey divâne ey divâne
Âşık olan kıyar câne.
Hatâyî
- 1145 Âşıkın çok belâ gelir başına
Tahammül gerekdür adû taşına.
Dertli
- 1146 Eğer âşık isen yâre
Sakın aldanma ağyâre
Düş İbrahim gibi nâre
Bu gülşende yanar olmaz.
Seyyîd Nizâmî Seyyid Seyfullah

- 1147 Doğru yola gitmiş iken
Eğri yola gitme sakın
Âşık isen uyar canın
Nefsin oda atma sakın.
Yûnus Emre
- 1148 Yâr çün eylemez vefâdan haz
Âşık oldur ki ide cefâdan haz.
Muhitî
- 1149 Kim ıstıdı âşık öğüt aldığın
Işk-ıla eyler kendü bildüğün.
Yûsufî (Yûsuf-ı Meddâh)
- 1150 Çâre yokdur ışka illâ ki ışk
Âşıka yokdur ilâc illâ ki ışk.
Yusûfî (Yusûf-ı Meddah)
- 1151 Âşıkâ eyle metâ-ı gam ile gönlünü şâd
Işk bâzârıdır olmaz bu ticâretde kesâd.
Za'îfî
- 1152 Âşık oldur kim rızâ-yı yâr ana maksûd
ola
Her ne kim ma'sûk iderse lutfdan
ma'dûd ola.
Tâcizâde Cafer Çelebi
- 1153 Âşıklık dediğin kıldan da ince
Âşığa nâz eder ol gül-i gonca.
Erzurumlu Emrah
- 1154 Âşık-ı bîçâre râh-ı menzil-i cânân arar
Tâlib-i dâr-üş-şifâdur derdine dermân
arar
Kelevî Haydarzâde Feyzî
- 1155 Âşıka ma'sûktan gelen cefalar
Şerholunmaz şerafettir demişler.
Yozgatlı Nâzî
- 1156 Âşıka ta'netmek olmaz mübtelâdır
neylesün
Âdeme mihr ü mahabbet bir belâdır
neylesün.
Nef'î
- 1157 Âşık u ma'sûka benzer âsumân ile
zemîn
Kim biri ağladuğınca birisi handân olur.
Ahmed Paşa (Velîyüddin)
- 1158 Âşık olmaz muttasıl gavgâ-yı
ağyârdan halâs.
Rûhî-i Bağdâdî
- 1159 Aşığ naçar ağlama,
Gündür keçer ağlama.
Felek bağlı gapını
Bir gün açar ağlama.
Azerbaycan halk bayatısı
- 1160 Vârını ma'sûk için terk itmeyen âşık
değil.
Keşanlı Zihnî
- 1161 Şu cihan bir çarh misâli daima
durmaz döner,
Âşık olan ma'sûkuna vasil olunca yanar.
Gedâî
- 1162 Dildârına vuslat edemezse ki bir âşık,
Çeşminden akan yaşları umman olur
elbet!
Göreleli Osman Avnî
- 1163 Âşık ol derd ehline benzer ki dermân
öldürür.
Sabûhî Dede
- 1164 Dağıldı serimde efkâr,
Kılmaz oldum âh ile zâr.
Beni gösterdi bu ağyâr,
Dedi âşık geçinir şu.
Yazıcı
- 1165 Âşık olan aşk oduna alışır.
Âşık Hakkı
- 1166 Aşkın hizmetinde ancak yaralı asker-
ler çalışabilir.
Thornton Wilder
- 1167 Âşık öldü deyû salâ virürler
Ölen hayvandırur âşıklar ölmez.
Yûnus Emre

Âşık

- 1168 Sen âşık olamazsın gökte kaç yıldız
var bilmiyorsun.
İlham Behlül Pektaş
- 1169 Acep benim gibi midir her âşık
Dünyada dediğim olmadı gitti.
Mevlût Yıldırım
- 1170 Aşk önemi olmayan bir edimdir, çün-
kü sonsuzca tekrar edilebilir.
Alfred Jarry
- 1171 Beni ağyâra nisbet eylersün
Âşık oldumsa kâfir olmadum a!
Âşık Çelebi Prizrenli
- 1172 Âşık olan kûh-veş sabit-kadem olmak
gerek
Ya ayak basma bu yola ya basarsan
berk dur.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 1173 Ölmekden özge çâre mi var derdi-i
yârdan
Âsan ne ola âşika terk-i diyardan.
Âşık Çelebi (Pir Mehmed)
- 1174 Aşk bir düellodur.
Jack Kerouac
- 1175 Demişler gelenler bizden öndin
Kulak âşık olurmuş gözden öndin.
Hamzavî
- 1176 Gülmez âlemde elbet âşık-ı âzürdedil
Lâ-edrî
- 1177 Aşk içre azâb olduğun andan bilirim
ki,
Her kimse ki âşıktır, işi âh u figândır.
Fuzûlî
- 1178 Ulu bir konuk vardır bir âşığın gön-
lünde. Sever yalnız değildir.
Nurullah Ataç
- 1179 Âşık olana sabr ü sefer çün olur devâ.
Adlî (II. Beyazîd)
- 1180 Senin âşıkların gülmez dediler,
Ağlatıp, yaşını silmez dediler
Karacağlan
- 1181 Gösterip ağyâre lutfun, bizlere
biganesin
Bir defa görmek ne müşkil, âşika
cânâsin.
Şarkî (Mahur)
- 1182 Ben âşıkım sözüm de benim âşikanedir.
Şeyhülislâm Yahya Efendi
- 1183 Âşık canın yağma edileceğinden
korkmaz.
Genceli Nizâmî
- 1184 Âşık olmadıktan sonra kalp ne işe
yarar.
Goethe
- 1185 Âşık hastalanır ama ölmez.
Mevlânâ
- 1186 Âşık elinde ne yoksa onu ister, elinde
olanı istemez.
Plantus
- 1187 Âşığa aşktan başka her şey haramdır.
Mevlânâ
- 1188 Âşıkın sertliği yumuşaklıktır.
Mevlânâ
- 1189 Aşktan söz ede ede insan âşık olur
B. Pascal
- 1190 Farkı yoktur âşıkların sağırdan.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 1191 Âşık olan kişi, aşkın tadını
Bulamaz sükkar ü başlar içinde.
Ümmî Sinân
- 1192 Gerçek âşıkları mesafeler değil, ölüm
bile ayıramaz.
Voltaire

Aşk / Işk

- 1193 Güzelliğin on par(a) etmez
Bu bende ki aşk olmasa.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 1194 Nâfi' olmaz maraz-ı aşka müdâvâ-yı
hekim.
Ne'î
- 1195 Aşk, âşıklara şarabın sarhoşlara yaptı-
ğı etkiyi yapar.
Lesage
- 1196 Tüketti sanma hezârân hikâyet-i aşkı
O kıssadan dahi söylenmedik neler
kaldı.
Keçecizâde İzzet Molla
- 1197 İlk aşkımız biraz sersemlikle bir hayli
meraktan ibarettir.
G. Bernard Shaw
- 1198 Aşk ilâhî bir trajedi, izdivaç cehennemi
bir komedidir.
Raif Necdet Kestelli
- 1199 Mübtelâ-yı mahabbet-i dildâr ider ışk
âdemi
Gâh olur Mansûr-veş ber-dâr ider ışk
âdemi.
Karahisarlı Yahya Efendi
- 1200 Aşk, büyüktür ama sonsuz değildir.
H. de Balzac
- 1201 Aşk, ateş gibidir, gıdasız kalınca sö-
ner.
Lermontov
- 1202 Aşk, kızıl gibi, geçirilmesi gereken bir
hastalıktır.
Tolstoy
- 1203 Aşk, bilhassa akşamları nöbetini arttı-
ran bir hastalıktır.
Hüseyin Rahmi Gürpınar
- 1204 Mevcut bir aşkı uzun zaman gizleye-
cek ya da bulunmadığı yerde onu var
gibi gösterecek güçte bir peçe yoktur.
La Rochefoucauld
- 1205 Aşk, değişmeyince ölür.
Ahmed Hâşim
- 1206 Acıkmış bir aşk, öğütlerle beslenemez.
J. J. Rousseau
- 1207 Aşk oduna yanmayanın
Kalbi sâfi olmaz imiş.
Eşrefoğlu Rûmî
- 1208 Aşk insanı sürükleyip götüren eşi bu-
lunmaz bir taşittir.
H. de Balzac
- 1209 Koç yiğidi pîr eyleyüp kocadan,
Biri firkat, biri gurbet, biri aşk.
Âşık Gevherî
- 1210 Ateş hastalığı, aşk da âşığı besler.
Victor Hugo
- 1211 Aşk mutluluğu öldürür, mutluluk
aşkı.
Miguel de Unamuno
- 1212 Dinle iy da'vâ-yı ışk iden kişi
Her kişinin işi degül ışk işi.
Abdurrahîm Karahisârî
- 1213 Aşk bir sihirbazdır; adama cehennemi
cennet sandırır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 1214 Aşk bir elma şekeridir çocuğum. Tatlı
tatlı yersin, sonunda, elinde kazığı
kalır.
Turgut Özakman
- 1215 Aşk akıllının değil, mecnunun işidir.
M. Rasim Mutlu
- 1216 Aşk hâminden bilmeyen, ya delidir
ya diri.
Yûnus Emre

Aşk/İşk

- 1217 Görinmez bir kazâdur ışk-ı cânân
Halâs olmaz ölince andan insân.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 1218 Hayat kısa, aşk uzundur.
Tennyson
- 1219 Aşk, açlıktan ölmez, hazımsızlıktan ölür.
Ninon de L'Enclos
- 1220 Aşk, bıkmakla ölür, unutmakla gö-
mülür.
La Bruyère
- 1221 Aşk kalbimizin saygısız misafiridir.
Bize sormadan gelir, bize sormadan
gider.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1222 Aşk öğretilmez, kendiliğinden doğar.
Sultan Veled
- 1223 Aşk konusunda kadın, ruhu bir yana,
gizlerini ancak onu çalmasını iyi bece-
ren kişiye sunan bir lirdir.
H. de Balzac
- 1224 Aşkı pervânededen öğren, ey seher ku-
şu: yandı, can verdi, sesi çıkmadı.
Şeyh Sa'dî
- 1225 Kalbini saf eyleyen câm-ı safâyı neylesin
Aşk ile dem-sâz olan sâz u nevâyı
neylesin.
Nev'î
- 1226 Aşk, altın değildir, saklanmaz. Âşıkın
bütün sırları meydandadır.
Mevlânâ
- 1227 Âşkın din ü mezhebi, milliyeti yoktur.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 1228 Âşkın siyahla beyaz gibi birbirine zıt
bir sürü şekli vardır.
August Strindberg
- 1229 Çünkü ışk olan gönülde derd olur
Dert ile dermâna irer merd olur.
Abdurrahîm Karahisârî
- 1230 Hakiki muhabbet, asıl aşk dilsizdir.
Hüseyn Rahmî Gürpınar
- 1231 Aşk, aklın ötesine çıkanın işidir.
M. Rasim Mutlu
- 1232 Aşkı akılla yenmek mümkün değildir.
Gançarov
- 1233 Tatmin edilmiş aşk, alevi sönmüş du-
mana benzer.
Raif Necdet Kestelli
- 1234 Her şey aşka boyun eğer.
Çehov
- 1235 Aşk, boş adamın işi, meşgul adamın
işsizliğidir.
George Lyttelton
- 1236 Aşk, hiçbir âfetten öğüt almaz.
Mevlânâ
- 1237 Aşk, dünyadan kaçıp sığınacak bir
cennet.
B. Russell
- 1238 Bir kâtilin suçu bile kendini, saklan-
mak isteyen aşk kadar çabuk göster-
mez.
Shakespeare
- 1239 Aşk, iki kişilik bencilliktir.
Antoine de Salle
- 1240 Gerçek aşkın niteliği tatlı acılıktır.
Novalis
- 1241 Aşk da şöhret gibidir, bir kez giderse
bir daha geri gelmez.
Aphra Behn
- 1242 İki çeşit aşk vardır: Hükmeden aşk,
köleleştiren aşk.
H. de Balzac
- 1243 Aşkdır gonceyi iden handân
Aşkdır bülbülü iden nâlan.
Keçecizâde İzzet Molla

- 1244 Fakirlik kapıdan girince, aşk pencere-
den çıkar gider.
Thomas Fuller
- 1245 Kişi kim ıskı yok manide hardur
Degüldür âdem ol hardan beterdür.
Güvâhî
- 1246 Bir erkeğin ilk aşkını karşılayacak tek
şey, bir kadının son aşkıdır.
H. de Balzac
- 1247 Belâ vü renc ü mihnetdür adı ısk
Cefâ vü cevri ü hasretdür adı ısk.
Şeyhoğlu Mustafa
- 1248 Çokdur hatarı tarik-ı ıskun
Her menzili bin belâ yeridür.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 1249 Bıkkınlık, doyma aşkta kaçınılmaz
sondur.
Tolstoy
- 1250 Aşk hiç izin mi ister birinin yüreğine
yerleşmek için?
Resul Hamzatov
- 1251 Aşk, aynı yöne birlikte bakabilmek...
Saint Exupery
- 1252 Aşk, dostluk. Hepsi dökülür
yapraklar.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 1253 Aşk, bir kişinin diğerleriyle arasında-
ki farkı abartmaktır.
G. Bernard Shaw
- 1254 Aşk, karşılıklı bir yanlış anlama.
Oscar Wilde
- 1255 Aşkdır girye, aşkdır hande;
Aşkdır şâh, aşkdır bende.
Keçecizâde İzzet Molla
- 1256 Halleyleyemez mes'ele-yi aşkı
müderriş.
Rûhî-i Bağdâdî
- 1257 Ululardan işitdüm bu sözi ben
Ki ısk bir şu'bedür divânelikden.
Şeyhoğlu Mustafa
- 1258 Tedbîr ile aşk zevk virmez
Tedbîr diyâr-ı aşka girmez.
Fuzûlî
- 1259 Yeni bir aşk, yeni bir dert demektir.
H. de Balzac
- 1260 'İşk oldı benüm vücûdume cân
Cânsuz ola mı vücud-ı insân.
*Behiştî
(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)*
- 1261 İntikamda olduğu kadar aşkta da ka-
dın, erkekten daha vahşidir.
Nietzsche
- 1262 Aşk, insanın kendinden kaçma duygu-
sudur.
Baudelaire
- 1263 Aşk u sevdâ koyun değil güdeyim
Turna değil katarlayıp yedeyim.
Evrekli (Develili) Seyrânî
- 1264 Aşk ve kahramanlık iki kardeşdir.
Ahmed Hâşim
- 1265 Aşk, savaş gibi... Başlaması kolay, bit-
mesi zor bir şey...
Louis Mencken
- 1266 Aşk ile delilik ekseriya aynı şeydir.
François de Curel
- 1267 Aşk, mucizeye inanma halidir.
John Powys
- 1268 Aşkdan gayri yâre bilmem ben
Aşkdan gayri çâre bilmem ben.
Keçecizâde İzzet Molla
- 1269 İşk elinden gerçe kurtulmağa tedbîr
eyledüm
Bulmadı ehl-i hıret ölmekden özge râh
ana.
Aşkî

Aşk/İşk

- 1270 Cânını oda atmaktadır adı ışk
Cihânı hiçe satmaktadır adı ışk.
Şeyhoğlu Mustafa
- 1271 Türlü türlü cefânın
Adını aşk komuşlar.
Yünus Emre
- 1272 Aşk, ancak ondan kaçmakla yenilebilir.
Fénelon
- 1273 Aşk haftada beş lira ile geçinemez.
Somerset Maugham
- 1274 Aşkın iğnesiyle dikilen dikiş
Kıyamete kadar sökölmez imiş.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 1275 Her derde çâre var güzelim, aşka
çâre yok!
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 1276 Bir dil-rübâyâ düşdü gönül, mübtelâsı
çok
Aşkın safâsı yok değil ammâ cefâsı çok.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 1277 Aşklar, ovaları kaplamış muazzam
ordulara benzer... Daha dün, bütün
görmemi ile orada iken, bugün ararız,
yerinde yeller eser.
Henri de Montherlant
- 1278 Aşk âşıkı şîr eder,
Aslanı zencir eder,
Kati taşı mum eder.
Yünus Emre
- 1279 Her ne denli zâhid olsan bugün ehl-i
salâh
Düşmeyince aşka bulmazsın yine
yarın felâh.
Bursalı İsmail Hakkı
- 1280 Aşk dağ tepelerine benzer. Tırman-
ması olmasa nazâreti fena değildir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1281 Bir kadının iki aşkı olamaz.
H. de Balzac
- 1282 Temiz ve berrak bir aşk ruhtaki bütün
korkuları filtre eder.
Raif Necdî Kestelli
- 1283 Aşk öyle bir şeydir ki, istediği zaman
gelir ve gene istediği zaman gider ve
biz insanların bu konuda hiçbir sözü
olmaz.
John Galsworthy
- 1284 Dertsiz aşk, tam aşk değildir.
Ferideddîn Attâr
- 1285 Aşk herkesi eşit kılar.
Cervantes
- 1286 Aşk hatırlamalarla yaşar, unutmalarla
ölür.
Refik Halit Karay
- 1287 Aşk, herkesin konuştuğu ama pek az
insanın görebildiği bir hayalet...
G. Bernard Shaw
- 1288 Aşk, ne yüce bir çocukluktur.
Alexandre Dumas Fils
- 1289 Gerçek aşk, tıpkı cinler, periler
gibidir: bahsini herkes eder, ama gö-
züyle görmüş olan pek azdır.
La Rochefoucauld
- 1290 Saygı olmayan yerde, aşk da olmaz.
Emile Zola
- 1291 Aşk, zalim bir sultandır.
Lukianos
- 1292 Yâ ilâhî kusuruma bakma
Aşk ile yandım âteşe yakma.
Keçecizâde İzzet Molla
- 1293 Kadınlarda merhamet aşkı doğurur,
erkeklerde aşk merhameti.
Churton Collins
- 1294 Işk sözleri kuş dilidür, ana Süleymân
gerek.
Sinân Paşa

- 1295 Aşk nedir? Bir bedende iki ruh.
Dostluk? İki bedende bir ruh.
Joseph Roux
- 1296 Aşk, rûhânî ve cismânî bir ihtiyaçtır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 1297 Ger uğratsa ziyâde aşk cebre
Sefer kıl tâkatün yoğ ise sabra.
Güvâhî
- 1298 Aşk, insana vakar, ağırbaşlılık, hattâ
güzellik verir.
G. Bernard Shaw
- 1299 İşk olduğu yirde mahfî olmaz
İşk içre olan karâr bulmaz.
Fuzûlî
- 1300 Aşk âdemi eyler mecnûn ü rüsvâ,
Sevdâ ne şâh bilür, ne gedâ bilür.
Âşık Gevherî
- 1301 Aşk, büyük bir hocadır.
Molière
- 1302 Aşkı, aşktan başka bir şey söndüremez.
Mevlânâ
- 1303 Aşktan kurtulmak, ona tutulmak kadar kolay değildir.
Thomas Hardy
- 1304 Aşk ve zaruret her halde en iyi öğretmenlerdir.
Goethe
- 1305 İlk aşk, ihtilâlden farksızdır; hiç değişiklik olmadan sürüp giden hayat bir anda darmadağın olur. *İvan Turgenyev*
- 1306 Aşk, bütün nimetlerin en büyüğüdür.
Prosper Mérimée
- 1307 Aşk, akıllı aptal demeden bütün insanlara bulaşan bir hastalıktır.
Albert Camus
- 1308 Kulübede aşk, gençlerin kuru bir hayalidir.
Somerset Maugham
- 1309 Aşk, iki iken bir olmak demektir.
Victor Hugo
- 1310 Aşkta suçun hafifi yoktur.
H. de Balzac
- 1311 Aşk sihirli bir bardağa benzer, ekseriya biz onunla zehiri âb-ı hayat gibi içeriz.
Ludwig Tieck
- 1312 Belâ-yı ışka düşdünse ümîd-i vasl-ı yâr itme
Mahabbet bahrine ey Cevrî-i şeydâ kenâr olmaz.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 1313 Aşk, insanı ne kadar iyi yapar.
Alexandre Dumas Fils
- 1314 Aşkdur sağ eden sayıryu
Aşkdur bir eden ayıryu.
Ümmî Sinân
- 1315 Aşk, insanlarda bulunan hassaların en yükseğidir.
Refik Halit Karay
- 1316 Bu aşk dedikleri âlem kemândır
Çekilmez Meftûnî güç işe benzer.
Meftûnî
- 1317 ve ağlamayan
Her aşk evet ne kadar sahte bir muhabbettir.
Ali Canib Yöntem
- 1318 Aşk ve öksürük saklanamaz.
George Herbert
- 1319 Aşk, hayatın tuzudur.
John Sheffield
- 1320 Aşk, iyi olmaz bir hastalıktır.
John Dryden

Aşk/Işk

- 1321 Aşkdır ser-levha-i mecmu'a-i sırr-ı Hudâ
Mekteb-i irfânda aşk ile iderler ibtidâ.
Bursalı İsmail Hakkı
- 1322 Aşk, ülkesini kılıcsız idare eden bir
kraldır.
George Herbert
- 1323 Aşk, tatmin edilince, tüm çekiciliğini
kaybeder.
Corneille
- 1324 Aşkın en büyük düşmanı açlıktır, sü-
rekli yoksulluktur.
Cervantes
- 1325 Nar ortadan ayrılır
Hiç sebepsiz darılır
Aşk gölüne düşenler
Yâr eline sarılır.
Mâni
- 1326 İnsanı cin çarpması sar'a, güzelin
çarpması aşktır.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 1327 İçinde yaşadığı kalbe göre aşk altın,
gümüş yahut tenekedir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1328 Işka yâr ol ki var olasın
Hızır-veş zinde pâydâr olasın.
Sultan Dîvânî
- 1329 Aşk erkeği eritir, kadını diriltir.
Raif Necdî Kestelli
- 1330 Aşk, kıyaslamanın son bulduğu an...
Grasset
- 1331 Veh nice müşkil belâ imiş Mesîhî son
Derd-i ıskun gerçi kim âsân göründi
ucı
evveli.
Mesîhî
- 1332 Çün ıskun ola gönül esîri
Abdine esîr ider emîri.
Behiştî
(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 1333 Bir neş'edir ki aşk eğer artmasa eksilir;
Âşık değil, hakikati, maşûk olan bilir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 1334 Nûrî der ki aşka düşen yenilmez
Bu derde düşen dil n'ettiğin bilmez.
Tokatlı Nûrî
- 1335 Aşkın bir adı belâ-yı dildir
Bir bir çekilen cefâ-yı dildir.
Subhîzâde Feyzî
- 1336 Hâkimlik eder mi akl ü hikmet,
Bir dilde ki aşk eder hükûmet?
Muallim Nâcî
- 1337 Ben ki aşkım, âteşim, yaklaşma,
tab'im pek hadîd.
Durmayıp çıkmış da olsam girdiğim
dilden eğer,
Yanması geçmez o kalbin günler
etmekle güzer.
Aşk zâil olsa da andan kalır mutlak eser.
Lâ-edrî
- 1338 Mevt yokluka aşk varlıktır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 1339 Ders-i aşkın müşkilin Yahyâ nice
halleylesin
Söyleyenler hikmetin bilmez, bilenler
söylemez.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 1340 Kurtulamam üç nesnenin elinden,
Biri firkat, biri gurbet, biri aşk.
Âşık Gevherî
- 1341 Kadının aşkı dilenilmez, ele geçirilir.
Mor Jokai
- 1342 Gezme ey gönlüm kuşu gâfil fezâ-yı
aşkda
Kim bu sahrânın güzer-gâhında çok
sayyâdı var.
Fuzûlî
- 1343 Aşk olduktan sonra saadetsiz
yaşanabilir.
Dostoyevski

1344 Aşk kim kalbe gıdâdır ne yenir, ne
yutulur,
Bir demir leblebidir, çiğneyene aşk
olsun.

Şinâsî

1345 Aşk öyle bir saltanattır ki zevâlî
yoktur.

Mevlânâ

1346 Neş'e-i ışk ile fark itmeyeli rûz u şebi
Oldum âsûde cihânun gam-ı
ferdâsından.

Cevrî (İbrâhim Çelebi)

1347 İnsanlarda aşk büyük bir tekâmülün
mahsulüdür.

Âkil Muhtar Özden

1348 Aşk aleyhine bin şey söylenir, fakat
insanlar gene sevmeye devam ederler.

Peyami Safa

1349 Aşk kılavuz istemez; tek başına yol
alır.

İkbal

1350 Erkek barut ve kadın ateşe aşka da
körüük denilebilir.

Cenâb Şehâbeddîn

1351 Işkdan ehl-i âr âridir
Işkı sanmân ki ihtiyâridir.

Hamdullah Hamdî

1352 Aşk çok kere erkeği aptal, kadını zeki
yapar.

Raif Necdet Kestelli

1353 Şevk bir meydır neşât-efzâ, benim
mestânesi
Aşk bir gencînedir gönlüm anın
vîrânesi.

Şeyhülislâm Yahyâ

1354 Aşkın aldı benden beni
Bana seni gerek seni.

Yûnus Emre

1355 Aşkın yürekte yâresi
Bes olmuşum âvâresi
Ya Rab bu derdin çaresi
Bilsem nedendir bilmezem.

Âşık Paşa

1356 Aşk dâvaya benzer, cefa çekmek de
şâhîde: Şâhidin yoksa davayı kazana-
mazsın ki!

Mevlânâ

1357 Aşk ile başım hoşdürür
Kande varsam yoldaşdürür
Yıl on ik'ay sarhoşdürür
Aşk meyîn içti cânımız.

Âşık Paşa

1358 Pervâne gibi pervâne gibi
Şem'ine aşkın yandı bu gönlüm.

Hacı Bayram Velî

1359 Aşkına düşen cânların, yoluna baş
verenlerin
Aşk bûlbûlü olanların, kimse dilin
bilmez imiş.

Eşrefoğlu Rûmî

1360 Gerçek aşk çok nâdirdir, ama gerçek
dostluk derecesinde değil.

La Rochefoucauld

1361 Aşkın odu ciğerimi yaka geldi yaka
gider
Garîb başım bu sevdâyı çeke geldi
çeke gider.

Eşrefoğlu Rûmî

1362 Şem'e düşen pervâneler
Gelsin bir hoşça yanalım
Aşka düşen dîvâneler
Gelsin bir hoşça yanalım.

Kul Nesîmî

1363 Aşk ulusunda çocuk ölümlerinin ora-
nı yüksektir: onları yetiştirmek için
sürekli bakım ister.

André Maurois

Aşk/İşk

- 1364 Derd-i aşka düşmeyen dermâna
olmaz âşinâ.
Şemsî (Sivaslı Ahmed Şemseddîn)
- 1365 Sofiden sorma ışk-ı cânânı
Ne bilür har safâ-yı insânı.
Muhiti
- 1366 Işk-ıla olmak dilersen âşinâ
Râzî ol sen zâr ile gözyaşına.
Yûsufî (Yûsuf-ı Meddâh)
- 1367 Aşk rûzgâr gibidir, nereden eseceği
bilinmez.
H. de Balzac
- 1368 Dünyada, aşkın âşıkları şair yapmadı-
ğı hiçbir yer yoktur.
Voltaire
- 1369 Aşk bir pâdişahdır müşiri sevdâ
Hükmeder vezîr-i âlişânlara
Sevdâ ser-askeri, gam mîrlivâsı
Fermân olur yüz bin Süleymânlara.
Erzurumlu Emrah
- 1370 Deli gönül ister isen saâdet
Binüb aşk atına etme sefâhat
Evveli melâmet sonu nedâmet
Muktezâ-yı aşkı sezdim, usandım.
Âşık Ömer
- 1371 Aşk bulunmadığı yere evlilikten son-
ra gelir; bulunduğu yerdense, duman
olup uçar.
E. Szigligeti
- 1372 Aşkta "pek çok" bile azdır.
Beaumarchais
- 1373 Sevişiniz, sevmeyerek yaşayanlar
ölüdür,
Aşk insanın yüreğini aydınlatan
güneştir;
Aşk âlemde her mihneti sefâ yapan
büyüdür,
Hem yakan, hem de ısıtan bir
mukaddes ateştir.
Celâl Sâhir Erozan
- 1374 Aşk-ı Şîrîn eyledî meşhûr yoksa
kimseler
Bilmez idi Bîsütun dağında Ferhâd
olduğun.
Nevres-i Cedîd
- 1375 Aşk hâlâtını Ferhâd ile Mecnûn ne
bilir,
Biri dağ âdemidir, diğeri sahra delisi.
Amasyalı Sa'dî Çelebi
- 1376 Aşk akıllıyı aptal, aptalı akıllı eder.
Knut Hamsun
- 1377 Aşk, merhametli bir efendidir.
A. Prevost
- 1378 Ko Ferhâd ile Mecnûn'u belâ-yı aşkı
benden sor
Ta'amun lezzetün bir ağzının dadın
bilenden sor.
Fevrî (Mevlânâ Ahmed bin Abdullah)
- 1379 Aşk tezatlarla beslenir.
H. de Balzac
- 1380 Aşk, duyulan cinsî bir rahatsızlıktır.
Paul Bourget
- 1381 Bahtından ağlama terket Figânî
Bulunur her derdin emi, dermânı
Aşk ağlatır, dert söyler insânı.
Geredeli Seyyid Ahmed Figânî
- 1382 Aşkın elem-i belâsı müşkil
Bu derd ü gamın devâsı müşkil.
Subhîzâde Feyzî
- 1383 Erkekler her zaman bir kadının ilk
sevgilisi olmak isterler. Kadınların
hoşlarına giden şey ise, bir erkeğin
son aşkı olabilmektir.
Oscar Wilde
- 1384 Kadınlarda aşk, ancak engellerle co-
şan yakıcı bir değişik hevestir.
George Sand

- 1385 Müşkil budur ki, her kime kim hâlüm
ağlasam
İşkun yolında ol dahi benden bed-ter
çıkâr.
Ahmed Paşa (Velîyüddîn)
- 1386 Nasıl kafa sayısı kadar düşünce çeşidi
varsa, kalp sayısı kadar da aşk çeşidi
vardır.
Tolstoy
- 1387 Hoşgörmek ve affetmek aşkın teme-
lidir.
Victor Hugo
- 1388 Aşk, en büyük ve en kavî mürşiddir.
Enis Behiç Koryürek
- 1389 Aşk, aslında yalnız kendini düşünen
bir tutkudur.
H. de Balzac
- 1390 Dostluk emniyet, ketumluk ve ince-
likle; aşk ise kuvvet, zevk ve korku ile
beslenir.
Andre Maurois
- 1391 Sâkıyâ mey sun ki aşk-i yârdan bî
tâkatım
Evveli âsan göründü âhırî amma ne
güç.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 1392 İşk evveli gerçekim safâdur
Gayet de velî sonî belâdur.
Behiştî
(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 1393 Büyük aşka, gerçek dostluktan çok
rastlanır.
La Bruyère
- 1394 Aşk karşı duruldukça bütün bütün
devleşir, her türlü engel, büyümesi
için ona bir vesiledir.
H. de Balzac
- 1395 Aşk dostluğu, dostluk aşkı mahveder.
La Bruyère
- 1396 Aşk, bir çeşit savaştır.
Ovidius
- 1397 Ey Hayat! Aşksız sen nesin?
Edward Moore
- 1398 Aşksız hayat yüküttür.
William Congreve
- 1399 Karşılıklı aşk gibi mutluluk yoktur.
George Granville
- 1400 Aşk, attığını vuran büyük bir topçu-
dur.
Richard Crashaw
- 1401 Ey Aşk! Bütün öteki zevkler, senin
acıların kadar değerli değil.
Charleval
- 1402 Aşkın gözü kördür.
Propertius
- 1403 İşk bir dürdür, değme denizde bulun-
maz; ışk bir incüdür ki, her kulakta
salınmaz.
Sinân Paşa
- 1404 İlk sevgilerinde kadınlar, âşıklarını
severler, ötekilerde ise sevdikleri aşk-
tır.
La Rochefoucauld
- 1405 Aşk bu değil yapma güzel
Sen insanı güldürürsün
Sevişirken güzel güzel
Sen insanı öldürürsün.
Rüştü Şardağ
- 1406 Aşk, özgür ve kendiliğinden olduğu
zaman yeşerir ancak, ödev gibi düşü-
nülmeğe başladı mı, öldü gitti demek-
tir.
Bertrand Russell
- 1407 Aşk bir erkeğin, ya da bir kadının bir
başkasını her şeyin üstünde görmesi-
dir.
Tolstoy

Aşk/İşk

1408 Aşkın gözlükleri öyle pembedir ki,
bakırı altın, yokluğu varlık, gözdeki
çapağı inci gibi gösterir.

Cervantes

1409 İşka isti'dâdın olsun dil-rübâdan çok
ne var.

Âmidli Emirî Çelebi

1410 Tazyik altında yaşayan bir çevrede
aşkın rengi solar; onun cevheri özgür-
lüktür.

André Maurois

1411 Aşk komedyasında ya da trajedyasın-
da iki oyuncu vardır; hemen her za-
man biri ezer, biri ezilir.

Gonçarov

1412 Gerçek aşk ıstırap çeker ve sessizdir.

Oscar Wilde

1413 Aşk güneş gibidir, kör bile hissederek.

K. Kisfaludy

1414 Aşkın hançeriyle vurduğu yâre
Derindir efendim bulunmaz çare.

Zâkirî (Ahmet Kaynar)

1415 Aşk kaydına geçdi bunca âşıklar
Sümmânî'yi derkenâra yazdılar.

Sümmânî

1416 Her kime sordumsa aşk kitabını,
Ferhâd'ı Mecnûn'dan taşkın sanırlar!
Meşhur Nil nehrini görmiyen adam,
İrmağı o Nil'den coşkun sanırlar!

Aşık Hâfız Kemâl

1417 Aşkın beni etdi misâl-i Mecnûn,
Leylâ benim olur seni gördükçe.

Kenzî

1418 Bir dem dilim tuta idim
Aşk komaz beni söyletir
Aceblemen söylediğim
Aşkın âdeti böyledir.

Eşrefoğlu Rûmî

1419 Garib vâkı'a gördüm bu ışk hâlini kim
Seninleyim dün ü gün yine sana
müştâkım.

Ahmed Paşa

1420 Gözlerin mavi mine
Vurulduğum perçemine
Aşkın beni çevirdi
Aslı'nın Kerem'ine.

Yusuf Ziyâ Ortaç

1421 Aşkın uyumadığı her yerde söylenir.

Ülkü Tamer

1422 Aşkı bülbül gibi beyân idelüm
Hâlümüz gül gibi ayân idelüm.

Bâkî

1423 Evet bütün aşk u muhabbet:
Bir sîne-i mecrûh ile bir tozdan
ibâret...

Mehmed Behçet Yazar

1424 Ki zirâ bu cihânın cânıdır aşk
Hüdânın hâsılı ihsânıdır aşk.

İznikli Bakâyî

1425 Fânîlere bir ömr-i müebbet yaşatan
aşk!

Faik Âli Ozansoy

1426 Dedim aşka mı düşeyin ya oda
Eyitti aşka düşme oda düş var.

Bergamalı Sarıca Kemâl

1427 Aşkdır pervâneyi şem'a atuben
yandıran.

Kuddûsî

1428 Ey aşk! Güzel ve kısasın.

Schiller

1429 Geçmişiz tâc ü kabâdan olalı aşka
mürîd
Ger sorarsan bizi Mecnûn'a çıkar
silsilemiz.

İshak Çelebi

- 1430 Ben çiçek gibi taşıyıyorum göğsümde
aşkı
Ben aşkı göğsümde kurşun gibi
taşıyorum.
Sezai Karakoç
- 1431 Aşk, insan ruhuna güvenli bir sığınak
bulma özlemidir.
Orhan Pamuk
- 1432 Yok ki aşkın sonu
Her aşk bir başka aşka bağlanır,
Sürer, sürdürür kendini.
Murathan Mungan
- 1433 N'ola artarsa dün ü gün âhum
Ansuzın ıška uğradı râhum.
Emir Buharî
- 1434 Aşkın en hüznü yan, kısa sürmesi
değil, neden olduğu düş kırıklıkları-
nın çabuk unutulmasıdır.
William Faulkner
- 1435 Aşkın tılsımı bize de
Dünyayı gözümüzden silse ya.
Behçet Necatigil
- 1436 Sevdiğine kavuşamazsan aşk olur.
(...)
- 1437 Aşk hiçbir zaman pişmanım deme-
mekdir.
Orhan Pamuk
- 1438 Söyle ey mutrib-i nâzende edâ,
Ne imiş aşk u mahabbet, sevdâ?
Bâri şerh et, ne olur, sen de bana:
Ne imiş aşk u mahabbet, sevdâ?
Rahmi Bey
- 1439 En büyük, en mutlu aşklar bile, araya
uzaklık girince kuşkulara neden olu-
yorlar.
Susanna Tamaro
- 1440 İlişkilerdeki kolaylık aşkı ucuzlatır,
hafifletir.
Susanna Tamaro
- 1441 Aşk yaşanır, anlatılmaz.
Bahattin Karakoç
- 1442 Cihanda işk dirler nâmuna bir mülk-i
diğer var
Ne Cem zabt itmiş ol mülki ne de
İskender almıştır.
Ali Emirî-i Âmidî
- 1443 Ey şuh aceb ki derd-i nihân bilir misin
Aşkın ne hâle koydu bu cânı bilir misin.
Fasîh Ahmed Dede
- 1444 Aşk, sessizliktir.
Albert Camus
- 1445 Gerçek aşk, bir istisnadır, geri kalanı
ise, ya boş hevestir ya da can sıkıntısı.
Albert Camus
- 1446 Aşk, yepyeni kalabilen eski bir masaldır.
H. Heine
- 1447 Tedbir diyâr-ı aşka girmez.
Fuzûlî
- 1448 Gerçekten aşk var mı?
Tolstoy
- 1449 Sildi aşkın gözlerimden her şeyi
Senden öğrendim gönülden sevmeyi
Şarkı (Segâh)
- 1450 Sürekli olarak filiz vermeyen aşk öl-
mektedir
Halil Cibran
- 1451 Ey aşk bildiğin gibi yak yık derûnumu.
Muallim Nâcî
- 1452 Aşklar uçup gitmiş olmalı bir yazla.
Ahmet Muhip Dıranas
- 1453 Her gün kendini yenilemeyen aşk,
alışkanlık olur.
Halil Cibran
- 1454 Gönüm belâ-yı aşkı hem ister, hem
istemez.
Hâzım

At

1455 Aşk, kendisinde olmayan şeyleri başkasında aramaktır.

Tolstoy

1456 Aşk, genç bir kızın tutmuş bedduasıdır.

Tarık Buğra

1457 Aşk, insanın yaşamak istemesidir.

Arthur Schopenhauer

1458 Aşk her şeyin başlangıcı, ortası ve sonudur.

La Cordaire

1459 Aşk, söylenmesi elde olmayan bir sırdır.

İki yüz kat perde arkasında bile
gizlenemez.

Molla Câmî

1460 Büyük aşk, azla da yetinir.

E. Renan

1461 Aşk akıllıyı aptal, aptalı akıllı eder.

Knut Hamsun

1462 Aşk kitaplara sokmaları iyi oldu,
yoksa belki de başka bir yerde yaşamayacaktı.

William Faulkner

1463 Bir tek aşktır soğuk ömrün neşesi
Bir tek aşktır acısı kalplerin
Bir anlık mutluluktur hediyesi

Puşkin

1464 Devâ yokmuş, neden, bîmâr-ı aşka?
Neden bir çâre yok, nâçâr aşka?
Rehâ olmaz mı bend-ü tar-aşka?
Aman yarabbi, yardım, nâr-ı aşka.

Şarkı (Muhayyer)

1465 Kim ki bula aşkın yolun
Kimse bilmez olur hâlin.

Ümmî Sinân

1466 Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hâtırası bile yabancı gelir.

Cahit Sıtkı Tarancı

1467 Aşk evine akılla girmez kişi
Sevdiğinin aybını görmez kişi.

Gülşehri

1468 Aşk, gözden kalbe düşen yıldırımdır.

Aristoteles

1469 Hastanın memnun kaldığı tek hastalık
aşktır.

Platon

1470 Fakirlik kapıdan girince, aşk kapıdan çıkar.

William Faulkner

1471 Kapat şu pencereyi, aşkımız gizli kalsın,
Bizi kimse görmesin, saatler sessiz
çalsın.

Sızmasın dışarıya, sesin, rengin, bakışın
Bizi kimse görmesin, saatler sessiz
çalsın.

*Şarkı (Muhayyerküddî). Güfte: Baki
Süha Ediboğlu*

1472 Aşk eken göz, yaşı biçer.

Plutarkhos

1473 Hayal kurmak, gözyaşı dökmek, ah
çekmek aşkın ayrılmaz parçalarıdır.

Shakespeare

1474 Aşk bir kavgadır diken üstünde.

Ercüment Uçarı

1475 Aşk küçük sorunları, büyük sorunlar
haline getirir.

Voltaire

1476 Aşk iffetle birleşirse en değerli mücevher
gibi olur.

Lev Tolstoy

At

1477 Atın ardında, kadının önünde gitme.

Atasözü

1478 Atın dört ayağı vardır gene de tökezler.

Puşkin

- 1479 Ata nal mı dayanır.
Orhan Veli Kanık
- 1480 Çakıl taşı bilürsin gevher olmaz
Himârı terbiye kılsan aşkar olmaz.
Zarîfî (Ahmed Baba)
- 1481 At, sahibine göre kişner.
Cervantes
- 1482 Eğer at kendi gücünü bilse, boyunduruk
altına girecek kadar akılsızlık etmez.
Strindberg
- 1483 Nice yürük atlar yollarda kalmışken,
topal eşek sağ salım konağa ulaşır.
Şeyh Sa'dî
- 1484 Biz de at oynatırız dur hele meydan
olsun.
Diyarbakirli Said Paşa
- 1485 Kuş kanadıyla, adam atıyla.
Kâşgarlı Mahmûd
- 1486 Atının huyunu senden daha iyi kimse
bilmez.
Resul Hamzatov
- 1487 Erin ağırını, hafifini at bilir.
Dede Korkut
- 1488 Eşkin at yanına bağlansa güre
Huy alır huyundan ol göre göre.
Levnî
- 1489 Bir çivi yüzünden bir nal, bir nal yü-
zünden bir at, bir at yüzünden bir atlı
gidiverir.
Benjamin Franklin
- 1490 Bir sürçmekle at ayağı kesilmez.
Pir Sultan Abdal
- 1491 Atın beli kısa, boynu uzun.
Dadaloğlu
- 1492 Sen efendi, ben efendi, atı kim tîmâr
eder.
Lâ-edrî
- 1493 Arap atı zayıf da olsa, bu haliyle bir
tavla dolusu eşekten iyidir.
Şeyh Sa'dî
- 1494 İl atına binen pek çabuk iner,
Tez eskir iğretü kaftan demişler.
Mir'atî
- 1495 Atın höyük sağrı kalkan döşlüsü
Kalın kulaklısı çekik başlısı.
Dadaloğlu
- 1496 Pişkeş esbin bakılmaz dişine.
Lâ-edrî
- 1497 Atla eşeği ayıran semerdir.
Atasözü
- 1498 Aruğ al almağ istersen eğer at
Semüz atdır alan şâhum olur mat.
Güvâhî
- 1499 Dîvân atı olur tay gide gide.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 1500 Atlar her zaman uysal olsalardı, ağız-
larına gem vurmak kimsenin aklına
gelmezdi.
Voltaire
- 1501 Ururlar esbe hüner-ver olsa ger zerrîn
raht.
Hâfız Ahmed Paşa
- 1502 Atımı beğenmiyenin eşeği olsa
Bana kel diyenin perçemi olsa.
Atasözü
- 1503 Meselde didi bir pîr-i seher-hîz
Ki ayruk atına binen iner tîz.
Mehmed (İşknâme şairi)
- 1504 Atlas çul giydirdsen katır katırdır
Şekil benzese de küheylân olmaz.
Merdümi
- 1505 Üstünde eğlenmez tizcene iner
Emanet bir ata binen demişler.
Refikî

Ateş/Od

- 1506 At, o ki insandan sonra fıtratın en
özenli eseridir.
İsmail Habib Sevük
- 1507 Ata binmeyen ata binse koştura
koştura öldürür.
Kürk giymeyen kürk giyse silke silke
eskiter.
Atasözü
- 1508 Afv eyleyelim ki belki bilmez
Bir sürçen atın başı kesilmez.
Şeyh Gâlib
- 1509 Arab atlar yakın eyler ırağı.
Dadaloğlu

Ateş/Od

- 1510 Ateş ateşi söndürmez.
Atasözü
- 1511 Ama işte, hiç mi hiç kararmayacak
dört göz: Övünme, hırs, öfke, bir de
yalan.
Geoffrey Chaucer
- 1512 Ateşten insana serinlik gelir mi hiç?
Firdevsî
- 1513 Ateşsiz duman olmaz.
Plautus
- 1514 Ateş yanar, kazan coşar
Dalgalanıp boydan aşar.
Kul Nesîmî
- 1515 Sönmez ateştir ah
Sevip de sevimlemek.
Kanto
- 1516 Cehennem dediğin dal odun yoktur
Herkes ateşini kendi götürür.
Pir Sultan Abdal
- 1517 Verdim âteş dillere sûz-ı dil-i âvâreden
Eyledim icâd bin yangın bir
âteşpâreden.
Muallim Nâcî

- 1518 Ateşin üstüne bir iki damla su ser-
persen ateş eskisinden daha parlak
yanar.
Oliver Goldsmith
- 1519 Âteş kenarı kış gününün lâlezâridir.
Enderûnlı Vâsîf
- 1520 Ateş bir şey yakmadan geniş bir alan-
da parlamaz.
Publilius Syrus
- 1521 Metâi âteş olan çârşûya sığmaz imiş.
Nâilî-i Kadîm
- 1522 Az iken ateş dil atmagıl yele
Çok olunca öni alınmaz hele.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 1523 Çabucak koca bir ateş yakmak isteyen-
ler, cılız samanları tutuşturmakla işe
başlarlar.
Shakespeare
- 1524 Bana duzahtan ey meh dem urur
gülzârlar sensiz
Dıraht âteş, nihâl âteş, gül âteş,
berg ü bâr âteş.
Şeyh Gâlib
- 1525 Dervişlik baştadır, tâcda değildir,
Issılık oddadır, sacda değildir.
Yûnus Emre
- 1526 Ateşten yiğindir sitemin nârı.
Teslim Abdal
- 1527 Nâr-ı aşka heb düşenler yandılar
Düşmeyenler onu asân sandılar.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 1528 Ocağını dütünsüz koma zinhâr
Dimişler odsuz ev kutsuz ev iy yâr.
Güvâhî
- 1529 Herkes ataşını burdan götürür
O dünyada ataş olmaz, nâr olmaz.
Karacaoğlu

1530 Sûz-i dilden bî-haberdir sanmanız
cânâneyi
Şem'i yakmaz mı ol âteş kim yakar
pervâneyi.

Şeyhülislâm Yahyâ

1531 Dildeki nâr-ı gamı söndüre gör
bâde ile
Sönmez imiş yanar âteş ana ab
olmayıcak.

Râmî Paşa (Abdurrahman)

1532 Ateşi söndürüp koru bırakmak, enge-
reği öldürüp yavrusunu alıkoymak
akıllıların işi değildir.

Şeyh Sa'dî

1533 Dertli sînesinde yanan bir ateş
Hiç su serpme ile sönebilir mi?

İcazet (Ali Beşiktepe)

1534 Ne kaçarsın benden, ey melek-simâ?
Âteş sakınır mı pervânesinden?

Erzurumlu Emrah

1535 Bir haber gelmedi nazlı yârimdan
Söylemem derdimi billâh ârimdan
Ateşler yakmışlar benim nârımdan.

Zileli Fedâî

1536 Can yandı nâr-ı aşkına yansın beden
dahi
Âteşperest-i aşka gerekmez kefen
dahi.

Ali Rûhî

1537 Ateş olmaz ise kaynamaz çömlek
Od olmadan odun yakmaz demişler.

Şikârî

1538 Biz, bülbül-i muhrik dem-i gülzâr-ı
firâkız
Âteş kesilir geçse sâbâ gülşenimizden.

Selîmî (Yavuz Sultan Selâm)

1539 Aşkımın şiddet-i nârına nisbet
Cehennem âteşi hâr değil bana.

Everekli (Develili) Seyrânî

1540 Âteş-i aşkımı itfâ edemez Bahr-i Muhit
Mâceramız bizim ey dil dahi çok su
götürür.

Lâ-edrî

1541 Yeni bir ateş söndürür, başkasının
yaktığını.

Shakespeare

1542 Varın söyleyin hayına
Girmesin benim kanuma
Bir ateş düştü canuma
Tüterim kimseler bilmez.

Âşık Gevherî

Âtî Bkz. Gelecek

Av, Avcı

1543 Av kaza na yakın gerek.

Atasözü

1544 Bağban bağı neynisen
Geçti çağı neynisen
Avlarsan bilbil avla
Kare zağı neynisen.

Kerkük'ten hoyrat (mânî)

1545 Her ferdi, hattâ her cemiyeti hoşlandığı
yem ile avlarlar.

Hüseyn Rahmî Gürpınar

1546 Böyle dimiş selefden geçen ricâl
Avcı olan ya kör olur ya topal.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

1547 Rızk-ı maksûmâ kanaattir meâli
hikmetin,
Gâh hırs-ı nev-şikâr ile şikâr elden
gider.

Ziyâ Paşa

1548 Bir adam bir kaplanı öldürürse, bu-
nun adı spordur, bir kaplan bir adamı
öldürürse, bu vahşettir.

G. Bernard Shaw

- 1549 Avcı nice âl bilirse, ayı da onca yol bilir.
Kâşgarlı Mahmûd
- 1550 Kurduğu tuzağa düşmeyen avı hama-
katle ittiham eden avcı bile gördüm.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1551 Avcı çoğu zaman, hayvanların dostu-
dur; ama avcı iyi nişancı ise keklikler
bu sevgiye güvenmemeli.
Alain
- 1552 Bir köpekle iki tavşan avlanmaz.
Benjamin Franklin
- 1553 Avcı, avının ne olacağını bilebilir mi?
Tavşan mı, kurt mu, kaz mı, tilki mi?
Resul Hamzatov
- 1554 Şahin, ölü sülün avlamaz.
İkbal
- 1555 Çeşm-i âhû nigârı kim sevmez
Sayd-ı kâbil şikârı kim sevmez.
Kabûlî (İbrâhim Çelebi)
- 1556 Tavşanı tazı tutar, çalımı avcı satar.
Atasözü
- 1557 Kolay iş değildir, çoktur zahmeti,
Kırk gün taban eti, bir gün av eti.
Namdar Rahmi Karatay
- 1558 Seni sayd eyleme mümkün mü dedim
dil-dâre
Dedi bin nâz ile sîm ü zere sor sorma
bana.
Enderûnlu Vâsıf
- 1559 Sirke ile sinek, şerbetle aslan avlanmaz.
Hasan-Âli Yücel
- 1560 Avcılık hırsı insanı kendinin de avla-
nabileceğinden gafil kılar.
Mevlânâ
- 1561 Avcı bir maral için
Günde yüz dağ dolanı(r).
Kerkük'ten Ayaklı Mânî

- 1562 Aynan yoksa komşuna bak.
Atasözü
- 1563 Kim ol gözüğüye tuş itse gözüni
Görür elbetde kendü kendüzini.
Şeyhoğlu Mustafa
- 1562 Aynaya baktığın zaman yüzün kızar-
masın.
G. Gardony
- 1563 Aynaya değil, aynadan görünene bak!
M. Rasim Mutlu
- 1564 Ayna, kendilerine güvenmeyen kadın-
lar içindir.
Plautus
- 1565 Tek ayna icat edilmemiştir ki kadına
"sende iş kalmadı" desin.
Refik Halid Karay
- 1566 Hiçbir güzel kadın yoktur ki, aynası-
nın karşısında sırtıp durmasın.
Shakespeare
- 1567 Güzel yüz aynaya âşıktır.
Mevlânâ
- 1568 Hangi yaşta, ne halde olursa olsun
ayna, kadına teselli veren sözler
söyler; kendisini aynada tamamiyle
çirkin veya geçmiş gören kadın var
mıdır?
Refik Halid Karay
- 1569 En iyi ayna, eski bir dosttur.
George Herbert
- 1570 İydgehden vâralım dolaba dilber
seyrine,
Bakalım âyine-i devrân ne sûret
gösterir.
Bâkî
- 1571 İman edenler birbirinin aynasıdır.
H. Muhammed

- 1572 Aynaya pek sık bakan, kusurlarını
pek az görür.
Cenâb Şehâbeddîn
- 1573 Mümkün midir karşı koya âyine sana
Aks-i rûhun ola meğer âyine sana.
Derviş Hâletî
- 1574 Rüzgâr âyînesinde sûret-i ahvâl-i aşk
Evvel âsân görünür âhir belâlar
gösterir.
Bahtî (Sultan Ahmed I)
- 1575 Kendisini dev aynasında görenlerin
ruhlarında ebedî bir cüce yatar!
Raif Necdet Kestelli
- 1576 Gencînen olsam vîrân edersin
Âyinen olsam hayrân edersin.
Şeyh Gâlib
- 1577 Aynanın dostluğu elli yaşınıza ka-
dardır. Ondan sonra hep aleyhinize
çalışır.
Rıfat Necdet Evrimer
- 1578 Mir'ât içinde sûreti âdem sanır gören.
Şeyh Gâlib
- 1579 Silen âyîne-i cândan gubârı
Temâşâ eyledi dîdâr-ı yârı.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 1580 Bir gece yüz sürsem olmaz mı dedim
ol sîneye
Nâz ile dedi bakılmaz gecede
âyineye.
Rûhî-i Bağdâdî
- 1581 Dostum, ister kötü bil, ister iyi...
Doğrudur aynaların söylediği!
Ârif Nihat Asya
- 1582 Dost sûreti gözgüdürür
Bakan kendi yüzün görür.
Yûnus Emre
- 1583 Çıkamam, aynalar, aynalar zindan,
Bakamam, aynalar, aynalar vicdan.
Necip Fazıl Kısakürek
- 1584 Tûti-i mû'cize-güyem ne desem lâf
değil
Çerh ile söyleşemem âyinesi sâf değil.
Nefî
- 1585 Olur muydum gehî nâlân gehî giryân
gehî sûzân
Felek âyînesi göstermeyeydi dürlü
sûretler.
Bâkî
- 1586 Saf kıldınsa gönül âyînesin âb gibi
Görünür nûr-ı ezel âbda mehtâb gibi.
Usûlî
- 1587 Ne olsa kişide anı arz eyler âyîne.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 1588 Geh safâ buldu gönül âyînesi gâh
keder
Âlemün hâli budur böyle gelür böyle
gider.
Rahmî (Bursalı Nakkaş Bâlioğlu)
- 1589 Zinhâr eline âyîne virmen o kâfirin
Zirâ görünce sûretini bût-perest olur.
Bâkî
- 1590 İyi niyetli bir aynada kendini seyret-
meyi kim istemez.
Goethe
- 1591 Mir'âta bakma bir iki gün eyle tecrübe,
Sabr eylemek firâkına müşkil değil
midir?
Nahîfî
- 1592 Neden sık sık bakarız aynalara
Bilir misiniz?
Kendimiz değiliz aradığımız
Bizden daha genç, daha güzel
Daha mutlu birisi...
Bırakın aynalar yalan söylesin.
Cavidan Tümerkan
- 1593 Hûb olmayana neyler âyîne-i mücellâ.
Şeyhülislâm Yahya
- 1594 Ayna büyük bir öğretmendir.
Susanna Tamaro

Ayrılık/Firkat/Hicrân

1595 Niçin sık sık bakarsın böyle mir'ât-i
mücellâyâ
Meğer sen dahi kendi hüsnüne
hayran mısın kâfir.

Nedîm

1596 Paydos bundan böyle çılgınlıklara
Sert konuşmağa başladı aynalar.
Cahit Sıtkı Tarancı

Ayrılık/Firkat/Hicrân

1597 Aramıza firkat saldı zamâne,
Hasret oldum ebrûları kemâne.
Âşık Coşkun

1598 Niçin sen boyuna bir ayrılıksın hayat!.
Ruşen Eşref Ünaydın

1599 Firkatinde, çektiğim âlâmı çekmez
dağlar.
Şeyhülislâm Yahyâ

1600 Ayrılık küçük ihtirasları unutturur,
büyükleri güçlendirir.
Napoléon

1601 Hicr ü visâl dirler iki nesne var imiş
Gördük anun birisini birisi nedür.
Kabûlî (İbrâhim Çelebi)

1602 İnsanların birbirlerini tanımaları için
en iyi zaman ayrılmalarına yakın za-
mandır.
Dostoyevski

1603 Şâm-ı firâkın âhiri subh-ı visâldir.
Bâkî

1604 Ayrılık, sevdanın merhemi olduğu
gibi, öfkeyi de, kini de azaltır.
La Fontaine

1605 Bir ölüm ki ayrılık yudum yudum
duyulur,
Gurbete çıkan yolcu acı bulur, dert
bulur.
Rıfat Necdet Evrimeri

1606 Ayrılmanın gökteki yıldızlar kadar
çeşidi vardır.
Shakespeare

1607 Birkaç gün hicran dağıyla tek kal,
Ayrılıktan sonra hoş olur vuslat.
Genceli Nizâmî

1608 Ayrılık hayranlığı artırır.
Diderot

1609 Ayrılığı ölüm ile tartarlar
Elli dirhem fazla gelir ayrılık.
Neşehirli Yahya

1610 Rüzgâr alev için ne ise ayrılık da aşk
için odur: Ufak alevi söndürür, büyük
alevi daha parlatır.
La Rochefoucauld

1611 Elden gidiyor haste-i hicrânın aman
gel
Nâz eyleme Allah için ey rûh-ı revân
gel.
Yenişehirli Aynî Bey

1612 Her gün birbirini görmenin tadı baş-
ka, ayrılıp kavuşmanın tadı başkadır.
Montaigne

1613 Hicrânı visâl, visâli hicrân bildik.
Azmîzâde Hâletî

1614 Gide mi haşre kadar hüzn ile firkat
acabâ
Yoksa hâsıl ola mı yâr ile vuslat acabâ.
Tokatlı Nûrî

1615 Mürebbî olmasa uşşâka firkat
Kemâle iremez mihr ü mahabbet.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

1616 Ayrılık, tatmin edilmeyen aşkı artırır.
Voltaire

1617 Firkat meğer ol visâl imiş hayf
Uşşâka safâ muhâl imiş hayf.
Şeyh Gâlib

1618 Yâ Rab nice nice bana bu hecr ü
intizâr
Bu hecr ü intizâra aceb yok mudur
kenâr.

Şeyhoğlu Mustafa

1619 Değil vuslat murâdı, firkatı tecdîde
gelmiştir!

Şeyh Gâlib

1620 Vâizin nâr-ı cehennem dediği firkat
imiş.

Usûlî

1621 Cihânda ber-karâr olsaydı fûrkat
Ne ma'sûk olur idi ne mahabbet.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

1622 Dünyayı gezdim, dolaştım,
Ayrılık gibi dert olmaz.

Âşık

1623 Yok lezzeti hecrile hayâtun
Farkı ne firâk ile memâtun.

Behiştî

(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)

1624 Her ayrılığın sonunda yaşanan ses-
sizliğin karşılığı hangi sözlükten ba-
kılacak.

Murathan Mungan

1625 Budur devr-i zamânın ittifâkı
Ki olur her visâlun bir firâkı.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

1626 Nâr-ı düzah gerçi müşkil nesnedür
vâ'iz velî
Yâre irmiş âşıkı hicrândan Allah
saklasun.

Behiştî (Vizeli Ramazan)

1627 Gönül melûl olup eyleme âhı,
Âşıkla ayrılık ola gelmiştir.

Âşık Gevherî

1628 Su uyur, düşman uyur, haste-i hicrân
uyumaz.

Şeyh Gâlib

1629 Esrâr-ı neyi dil-i zamân söyler imiş
Hengâme-i gamda dâsitân söyler imiş
Âşk ehl-i olub da mihnet-i hicrâne
Ben sabr ederim diyen yalan söyler imiş.

Azmîzâde Hâletî

1630 İftirak her şiir-i muhabbetin son mus-
raıdır.

Cenâb Şehâbeddîn

1631 Hicran biter mi, girye-i hicrân diner
mi hiç?

Tevfik Fikret

1632 Visâlî öğrenince âşık-ı zâr
Ziyâde müşkil olur fûrkat-i yâr.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

1633 Geçmeyen dem heman dem-i hicrân.

Abdülhak Hâmid Tarhan

1634 Eğer olmasa hicrân günü peydâ
Şeb-i vaslun bilinmez kadri kat'â.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

1635 Çeken bilir ayrılığın derdinden.

Karacaoğlan

1636 Âşıkla fûrkat günü tûfan olur
Belki hicrandan ölüm âsân olur.

Yûsufî (Yûsuf-ı Meddâh)

1637 İftirâkınla efendim bende tâkat kalmadı
Pâre pâre oldu dil aşıkta mahabbet
kalmadı.

Bahtî (Sultan Ahmed I)

1639 Hâtırum cem'iyetin itdi perîşân ayrılık
Ayrılık kıldı bana dünyâyı zindân
ayrılık.

Usûlî

1640 Öksüz oğlan gibi boynum
Büker ayrılık ayrılık.

Elbistanlı Âşık Derdiçok

Ayrılık/Firkat/Hicrân

- 1641 Ayrılık: Bir derin, siyah uçurum...
Ona baktıkça, âh, korkuyorum,
Üstü nisyânla örtülü ekser.
Hüseyin Siret Özsever
- 1642 Deryada var balıklar
Bağdad'da hurmalıklar
Ne bu visal olaydı,
Ne de bu ayrılıklar.
Azerbaycan halk bayatısı
- 1643 Budur devr-i zamânın ittifâkı
K'olur her bir visâlin bir firâkı.
Bağdadlı Ahdî
- 1644 Yârın bahçesinde armut fidanı
Ayrılıktır verem eder adamı.
Türkü
- 1645 Yârdan mehcûr iken düştük diyâr-ı
gurbete
Dehr gösterdi bize hicrân hicrân
üstüne.
Balıkesirli Râsih
- 1646 Firkatde kanlar ağlarız ümmîd-i vasl
ile
Yâd eyleriz bu demleri de bir zamân
olur.
Vişnezâde İzzetî
- 1647 Sun gayri hayâl eylediğim bâde-i vasl
Firkat şeb-i yeldâ gibidir artık uzatma.
Abdûlbâkî Gölpınarlı
- 1648 Mâni oluyor hâlîmi takrîre hicâbım
Üzme yetişir üzme firâkıyla harâbım.
Leylâ Saz
- 1649 El aman, visâli olmıyan ayrılıktan.
Muhammed İkbâl
- 1650 Ayrılmak biraz ölmektir.
Alfred de Musset
- 1651 Öyle zaif kıl tenimi, firkatinde kim,
Vaslına, mümkün ola, götürmek sabâ
beni.
Fuzûlî
- 1652 Bildir bana cevrin derde çâre mi?
Ben senden ayrılmam gel gör çâremi.
Âşık Gevherî
- 1653 Çok sürse ayrılık, aradan geçse çok sene
Biz sende olmazsak bile sen bizdesin
gene.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 1654 Saymakla tükenmez derdim bir değil,
Bu ayrılık bende misafir değil.
Orhan Şaik Gökyay
- 1655 Vasl-ı yâre erse âşık gerçi ki handân
olur
Ayrılık vaktinde dünya başına zindân
olur.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 1656 Niçin sen mütemadi bir ayrılıksın,
hayat?
Ruşen Eşref Ünaydın
- 1657 Ayrılık sonradan kor yavaş yavaş.
Bekir Sıtkı Erdoğan
- 1658 Ölüm ayrılığın bütünü, ayrılık ölüm-
den parça.
İsmail Habib Sevük
- 1659 Nedendir ey kâşî yayım nedendir
Geceleri benim uyumadığım
Ayrılığa çetin derler ölümünden
Ayrılık derdine doymadığım.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 1660 Ayrılıklar benim için her zaman birer
yara olmuştur.
Susanna Tamaro
- 1661 Hasta-i hicrân olan korkar mı Azrail'den.
Eşref Paşa
- 1662 Ayrılık günlerini kim ömürden sayar
ki...
Şeyh Sa'dî
- 1663 Neyi istersen yak yık, ama ayrılıktan
söz etme.
Mevlânâ

- 1664 — Nedir ayrılık delikanlı?
— Rüzgârsız bir havada yıkılması bir ağacın.

Süreyya Berfe

- 1665 Bizim'çün ayrılık yoktur
Ya sen, ya ben ölmeyince.
Karacaoğlan

- 1666 Ayrılıyorum, ayrılıyorum, oradayım.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

- 1667 İstiyorsan ki bî-haber kalalım
Bî-karârî-i kalb ü sevdâdan
Ey azîzem, severken ayrılalım.
Cenâb Şehâbeddîn

- 1668 Hicrân destanını kendinden oku
Mecnûn'dan duyup da rivâyet etme.
Neyzen Tevfik Kolaylı

- 1669 Ah bu ayrılık; tırnağın arasına saplı kıymık.
Güven Turan

- 1670 Sabır dünyayı kucaklayan Kafdağı da olsa, ayrılığın güneşinde kor gibi erirdi.
Mevlânâ

- 1671 Ayrılık yaklaşıyor her gün biraz daha, güzelim dünya elvedâ ve merhaba kâinat.
Nâzım Hikmet

- 1672 Dinle neyden kim hikâyet etmede
Ayrılıklardan şikâyet etmede.
Mevlânâ

Baba / Peder

- 1673 Bir baba yüz evlâda bakar da, yüz evlât bir babaya bakamaz.
Gabriele D'Annunzio

- 1674 Bir baba, yüz öğretmene bedeldir.
George Herbert

- 1675 Babanın erdemleri, çocukların servetidir.
Anatole France

- 1676 Babanın gizlediği şey, oğulda açığa çıkar.
Nietzsche

- 1677 En kötü babalar kimlerdir bilir misiniz? Gençliklerinde yaptıklarını unutanlar.
Diderot

- 1678 İnsan, babasına borçlu olduğu saygıyı ancak baba olduğu zaman duyar.
Goethe

- 1679 Evlâtlarını sevmeyen babalar olabilir, ama torununu çıldırasıya sevmeyen dede olamaz.
Victor Hugo

- 1680 Âdettir; babanın topladığını oğlu saçar.
Goethe

- 1681 Sadece hayat veren değil, hayat verip hak eden, baba adını taşıyabilir.
Dostoyevski

- 1682 Baba baca tütününü kor gider, ana güder kuzuyu.
Atasözü

- 1683 Babası oğluna her gün der ki yâ veledi
Babası yâve idi oğlu dahi yâveledi.
Nâmık Kemâl

- 1684 Tay büyüse at, oğul büyüse baba dinlenir.
Atasözü

- 1685 Açıldı nefesim, fikrim, canevim
Hayatta ben en çok babamı sevdim.
Can Yücel

- 1686 Kimse sormaz ne kişidir pederin
Asıl, nesil, şöhret ü şan paradır.
Yusufelili Huzûrî

Bâde

1687 Cihanda her kişi oyun utamaz
Ata yerini her oğul tutamaz.
Ferecikli Hadîdi

1688 Yüz koyunlu atam kalmaktan bir yük-
süklü a nam kalmak yığdır.
Atasözü

1689 Bab(a) oğluna tutar bir bağ bağışlar
Sonra üzüm vermez oğlan demişler.
Refikî

Bâde

1690 İç bâde, güzel sev, var ise akl ü
şuurun,
Dünya var imiş, ya ki yoğolmuş ne
umurun.
Ziyâ Paşa

1691 Fitneye ekser sebep bezm-i cihânda
bâdedir.
Balıkesirli Zâtî

1692 Leziz olmaz bâde, olursa yârsız.
Âşık Gevherî

1693 Dokunsun tek hemân la'l-i
nemek-rizün leb-i câma
Katarsan bâde-i nâba nemek kat kat
halâl olsun.
Edirneli Enîs Receb Dede

1694 Meyhâneler kapısı bahtım gibi
kapansın
Rindâne bâde içmek sensiz yasağ
olaydı.
Harputlu Hayri Bey

1695 Bâde sâf olsun da zerrîn sâgar olsun
olmasın.
şeyh Gâlib

1696 Setr için zâhid-i âlüfte-meniş
bâdesini
Perde eyler der-i meyhâneye
seccâdesini.
Sâbit

1697 Âhired hakkın helâl etsin bize pîr-i
mugân
Sormasınlar rûz-ı mahşerde hesâb
bâdeden.

Yenişehirli Avnî Bey

1698 Dem-i cûş u hurûşdur İzzet
Nev-bahâr erdi anda bâde gerek.
İzzet, Beylikçi

1699 Sırma saçlı yârimin can bahşederken
işvesi,
Bâdeye revnak verir lebler yakan gül
bûsesi.

Ahmet Refik Altınay

1700 El sürme sen ol kâseye pür bâde
değildür
Ol bezme ayak basma ki âmâde
değildür.

Rûhî-i Bağdâdî

1701 Biz âşık-ı âzâdeyiz amma esîr-i
bâdeyiz.
Nef'î

1702 Dünyada bâde yokmuş kavm-i
Acem'den evvel;
Zindân ne halt edermiş Sahbâ-yı
Cem'den evvel.
Yahya Kemâl Beyatlı

1703 Yaylamam yaylayı, kar olmayınca
İçemem bâdeyi yâr olmayınca.
şarkı (Mâhûr)

1704 Bir bâde gibi neden
Bitmeyim bir içimde.
Kemâlettin Kamu

1705 Yâr olmayıcak zehr-i sitemdir bana
bâde
Bilmem nice def-i gam-ı hicrân ederim
ben.

Nef'î

Bâhil Bkz. Cimri

Baht

- 1706 Büyüye de, şeytana da baş vursan
Hiçbir varlığı ayıramazsın
bahtından.

La Fontaine

- 1707 Nice defterlerden ismim sildirdin
Gelmedi hiç senden ses kara bahtım
Bahtın gemisinde yelken yok bildin
Durma lodos gibi es kara bahtım.

Everekli (Develili) Seyrânî

- 1708 Küşâde olıcak baht-ı hümayûn
Elün toprağa sunsan olur altun.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

- 1709 Âdemîden çün ki yüz döndüre baht
Ana ne tac assı ider ne baht.

Âşık Paşazâde Derviş Ahmed

- 1710 Olıcak bir kişinin bahtı kavi tâlii yâr
Kehlesi dahi mahallinde anın işe
yarar.

Lâ-edrî

- 1711 Bî-baht olanın bağına bir katresi
düşmez
Bârân yerine dürr ü güher yağsa
semâdan.

Ziyâ Paşa

- 1712 Yâr eğer olur ise tâli' ü bahtı kişinin
Kehlesi dahi revâcına sebebdır işinin.

Lâ-edrî

- 1713 Ağır meclislerde sıkılmaz iken
Mengeneye versen bükülmez iken
Seyrânî aslana yıkılmaz iken
Dedirdin tilkiye bes kara bahtım.

Everekli (Develili) Seyrânî

- 1714 Zülfün görenlerin hep bahtı siyâh
olurmuş
Tek zülfünü göreydim, bahtım siyâh
olaydı.

Harputlu Hayri Bey

- 1715 Saltanat tacın giyürse baht mağrûr
olma kim
Nice sultan bôrkün almuşdır beğim bu
rûzgâr.

*Azmî (Pîr Mehmed)
(Ahlâk-ı Muhsinî'den çeviri)*

- 1716 Âlemde bir candan korkulmaz iken
Pençenden kimseler kurtulmaz iken
Arslana, kaplana yırtılmaz iken
Dedirttin tilkiye pes kara bahtım.

Dertli

Bal/Asel

- 1717 Baya gedâ hizmet etmekten murâd
Bal tutan parmağın yalar demişler.

Levnî

- 1718 Tatlı bal, en keskin zehiri gizler.

Ovidius

- 1719 Balın varsa, sineğin bol olur.

Cervantes

- 1720 Kande bir gül açıla yüz hârî var
Bir kaşık bala nice bin arı var.

Hamdullah Hamdî

- 1721 Bal iğnenin yarasına değmez, insan
kendi pekmeziyle kanaat etsin daha
iyi.

Şeyh Sa'dî

- 1722 Bal tutanın parmakları yapışkan olur.

H. de Balzac

- 1723 Düşmanın tatlı sözlerine bakma; balın
içinde zehir de bulunabilir.

Şeyh Sa'dî

- 1724 Olmamışdur olalı bu mâh u sâl
Nîşsüz nûş u belâsuz tatlı bal.

Hamdullah Hamdî

- 1725 En tatlı balın bile fazlasının tadı bı-
kınılık verir.

Shakespeare

Balık

- 1726 Bal, her ağızda tatlıdır.
Mevlânâ
- 1727 Suratı ekşi olanın balı da acı olur.
Şeyh Sa'dî
- 1728 Bal, eşeğin ağzı için değildir.
Cervantes
- 1729 Zahmetsiz bal yenmez.
Goethe
- 1730 Zehir balla, sevgi de düşmanlıkla beraber gelir.
Firdevsî
- 1731 Yûnus ne hoş demişsin bal u şeker
yemişsin
Ballar balını buldum kovanım yağma
olsun.
Yûnus Emre
- 1732 Dünyaya gelenler bir damla bal için
bir çuval keçiboynuzu çiğnemeye hazır
olsunlar.
Yalnız Adam
- 1733 Bala şeker dökülmez.
Yalnız Adam
- 1734 Bu dünyanın muhabbeti şu ağulu bal
gibidir
Ağusun bilen o bala parmağını banar
değil.
Eşrefoğlu Rûmî
- 1735 Asel hazzı çü zahm-ı nîşe değmez
Aselden yeğdürür bin kerre bekmez.
Azmî (Pir Mehmed)
(Ahlâk-ı Muhsinî'den çeviri)
- 1736 Hâşimî ider sualün cevâbını iden bilür
Bal dimekle bal olmaz lezzetini bilen
bilür.
Hâşimî, Sivaslı Emir Osman
- 1737 Baldız kelimesinin başındaki "bal"
birçok evlerin ağız tadını kaçırmıştır.
Refik Halid Karay

- 1738 Bal demekle tatlı olmaz çün dehân
Yürü anı tatmağa sa'y et hemân.
Hüdâyî (Azîz Mahmûd)
- 1739 Balı aldık, artık kovanı atsak da olur.
Atasözü
- 1740 Arı balı etrafında dolaşır.
Atasözü

Balık

- 1741 Balık, balıkçıyı sevebilir mi?
Martialis
- 1742 Balığa denizden başkası azaptır.
Mevlânâ
- 1743 Alabalık tutmak için, sineği feda
etmelidir.
George Herbert
- 1744 Acemi avcılarının oltasına takılacak ah-
mak balıklar çoktur.
Mahmut Yesari
- 1745 Kuru pantolon ile balık tutulmaz.
Cervantes
- 1746 Balık, yeme tapar.
George Herbert
- 1747 Cihân-ârâ cihân içindedir ârâyı
bilmezler,
Şu mâhîler ki deryâ içredir deryâyı
bilmezler.
Bahrî Dede
- 1748 Balıktan başka her şey suya kandı.
Mevlânâ
- 1749 Her gün balığa çıkılabilir; fakat her
seferinde eli dolu dönülmez.
Thomas Mann
- 1750 İnsanlar da balıklar gibi yaşar: Büyü-
yükleri küçüklerini yer.
Algernon Sidney

Barış

1751 Âb-ı hayat-ı sohbet-i ahhâbdan cudâ
Mâhîleriz ki lücce-i deryâya hasretiz.
Şeyh Gâlib

1752 Balık baştan kokar, bunu bilmemek
Seyrânî gafilin ahmaklığından.
Everekli (Develili) Seyrânî

1753 Balığı deniz tutmaz.
Ârif Nihat Asya

1754 “Yaş”, “kuru”, “nemli” kelimeleri ba-
lıkların lûgatinde yoktur.
Ârif Nihat Asya

1755 — Suda erimiye bir şey söyle!
— Balık.
Ârif Nihat Asya

1756 — Usta, ne dersin, denizde balıklar
nasıl yaşıyor?
— Dünyada insanlar nasıl yaşıyorsa
öyle, yani büyükler küçükleri yiyerek.
Shakespeare

1757 Bir de rakı şişesinde balık olsam.
Orhan Veli Kanık

1758 Küçük balıklar kıyıya yakın durmalı-
dır.
Franklin

1759 Bir balık hep düşünür gökyüzünü,
Başka balıklar yutacak er geç onu.
Talât Sait Halman

1760 Yaslanmış başını bir yosun taşına balık,
Ağlıyordu...
Gözlerimle gördüm:
Gözyaşları maviydi...
Fethi Giray

1761 Büyük balıklar büyük denizlerde ya-
şarlar.
Orhan Hançerlioğlu

1762 Ağınilmeklerine takılmış bir balık
gibi çırpınıyorum.
A. Camus

1763 Dünyada barışı sağlamak isterseniz,
politikacıları öldürün elverir, halklar
birbirleriyle anlaşır.
G. Bernard Shaw

1764 Güçlü ve barış tanımayan komşular
arasında barış, tehlikeli bir hayaldir.
Tacitus

1765 Bu mesel ile bulur cümle düvel fevz ü
felâh,
Hâzır ol cenge eğer ister isen sulh ü
salâh.

Abdülhak Molla

1766 Ne iyi bir savaş vardır ne de kötü bir
barış.
Benjamin Franklin

1767 Kötü bir barış, iyi bir savaştan daha
iyidir.
Puşkin

1768 Barışta oğullar babalarını, savaşta ba-
balar oğullarını gömer.
Krezüs

1769 Barış, her şeyi hazmeden mutluluktur.
Victor Hugo

1770 Barış bile, büyük ücretlerle satın alı-
nır.
Benjamin Franklin

1771 Savaş hırsızlar yaratır, barış da o hır-
sızları asar.
George Herbert

1772 Sulh: İstendiği zaman bir bahane ile
kırılan şişedir.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

1773 Harbi takip eden bir barış çok kere
yeni bir savaşın kaynağıdır.
Raif Necdet Kestelli

Baş-Başarı

1774 Fazla uzun bir barışın dertlerini
çekiyoruz
Lüks, kılıçtan beter eziyor bizi.
Latin özdeyişi

1775 Barış, sessiz, sürekli ve kuvvet halin-
deki bir zaferdir.
Paul Valéry

Baş

1776 Çü ten bî-cân ola ne assı ider kürk
Baş esen olıcağız tîz bulur bürk.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

1777 Yâsemînün çün sabâ tâcını kapdı gül
didi
Kelle sağ olsun cihânda bir külâh
eksük değil.
Lâmi'î Çelebi

1778 Baş gidicek pâydâr olmaz ayak
Başsız elin nesine gerek tayak.
Yûsufî (Yûsuf-ı Meddâh)

1779 Hiçe say göz ki kan değil yaşı
Dahi sevdâsı olmayan başı.
İbrahim Bey

1780 Başımızdan hiç belâ-yı zülf-i yâr eksik
değil
Mürtefi yerdire anınçün rûzîgâr eksik
değil.
İkbâlî (Sultan Mustafa II)

1781 Baş eğmeziz, ererse, göğre başı câhilin
Ârifleriz efendi, zarâfet esîriyiz.
Hayretî

1782 Başımı halka göster, görmeğe değer.
Danton'un cellâda söylediği söz

1783 İy Hayretî ayak tozu birkaç gedâlaruz
Biz sanma bu fenâda riyâset esîriyiz.
Hayretî

1784 Dünya kimseye mi kalır
Başa hod yazılan gelir
Ötesini Allah bilir
Hele bir demdir sürelim.
Yenice Vardarlı Usûlî

1785 Dil ucundan gâh olur ki başlar yiter.
Sinân Paşa

1786 Çobansız bir sürü tizcek dağılır
Baş gidince ayak pâydâr olmaz.
Niksarlî Bedrî

1787 Sen yakışmaz dersin amma kel başa
şimşir tarak
Sadrazam oldu Talât cilve-i takdîre
bak.
Lâ-edrî

1788 Hepimiz baş olamayız.
Shakespeare

1789 Mal, mülk, altın başa giyilen külâh
gibidir
Ancak kel olan bir baş külâha sığınır.
Mevlânâ

Başarı

1790 Başarının koşulları: Bilmek, istemek,
cüret etmek ve susmak.
Axel Munthe

1791 Muvaffakiyet en müessir leke sabunu-
dur.
Cenâb Şehâbeddîn

1792 Başarı, her şeyi temizleyen altın yal-
dızlı bir alevdir.
Emile Zola

1793 Güçlükler, başarının değerini artıran
süslerdir.
Molière

1794 Başarısızlıklar, güçlülere daha da güç
verir.
Saint Exupéry

1795 Başarılı olmayanla hiç kimse meşgul olmaz.

H. de Balzac

1796 Tez elde edilen başarı, insanı kararsız ve sergüzeştçi yapar.

F. Bacon

1797 Ölümlü insanlar mutluluk saydıkları başarıya doymazlar.

Aiskhylos

1798 Başarı güçlü olana gülümser, başarısızlık zayıflara çullanır.

Oscar Wilde

1799 Nasıl söz sözü açarsa, başarı da başarıyı doğurur.

Goethe

1800 Ceza görmeden yanılmak hakkı olduğu sürece insan başarıdan daima emin olabilir.

E. Renan

1801 Hayatlarında hiçbir başarı göstermeyenler, kendilerini başkalarının başarılarını küçültmekle teselli ederler.

Cemil Sena Ongun

1802 Dünyada başarı kazanabilmek için aptal görünmeli, fakat akıllı olmalıdır.

Montesquieu

1803 Dünyada başarı kazanmanın iki yolu vardır: Ya kendi aklından faydalanmak, ya da başkalarının akılsızlıklarından faydalanmak.

La Bruyère

1804 Başarı cüretin çocuğudur.

Benjamin Disraeli

1805 Buldum! Buldum!

Arkhimedes

1806 Olur da bir işi başarıp başaramayacağınızdan emin olamazsanız, işe başlarmaktansa sabırlı olmayı seçin.

Geoffrey Chaucer

1807 Bir tek başarı tanıyorum: Kişinin yaşamını başarması.

Ferit Edgü

1808 Başarı bir neticedir, bir amaç değildir.

Gustave Flaubert

1809 Başarısız insanların yollarındaki taşlar, başarılı olanlar için birer basamaktır.

Gustave Flaubert

1810 Başarı genellikle onun peşinde koşmayacak kadar meşgul olanlarıdır.

Henry David Thoreau

1811 Başarısız insanların yollarındaki taşlar, başarılı olanlar için bir basamaktır.

Gustave Flaubert

1812 Küçük başarılarınızla gururlanmayın.

Sokrates

Bayram/İyd

1813 Bayram varmış dışarda, seyrân varmış...
Bilmez mahkûm... Gardiyanlar söyler.

Ârif Nihat Asya

1814 Bayram, kıyafetlerin riyâ devridir.

Cenâb Şehâbeddîn

1815 Vâ'd eyledi öptürmeğe pâyin gelicek
iyd
Yâ Rab sen o meh-pâreyi sâbit-
kadem eyle.

Ebübekir Kânî

1816 Elin kapısında karavaş olan
Burunu sümüklü, gözü yaş olan
Bayramdan bayrama bir tıraş olan
Berbere gelir de dükkân beğenmez.

Kazak Abdal

1817 El iyd-i ekber eyledi ben mâtem
eyledim.

Halîm Giray

Bed Asıl-Beklemek

1818 Bayram nedir ki dedim kendi kendime
Bayram bir ömürdür ben gibi bir
deliye.

Can Yücel

1819 Bayram etiyle it tavlınmaz.

Atasözü

1820 Neş'e gibi taşalım, engelleri aşalım
Gel seninle sevgili, biz de
bayramlaşalım.

Vecdi Bingöl

1821 Ulu mabetde karıştım vatanın birliğine,
Çok şükür Tanrı'ya, gördüm, bu
saatlerde yine
Yaşayanlarla berâber bulunan ervâhı.
Doludur gönlüm ışıklarla bu bayram
sabahı.

Yahya Kemâl Beyatlı

1822 Gel benim kaşı hilâlim bize bir iyd
idelim

Nedim

1823 Bayram irişdi her kişi beg gibi şâdmân
Necâtî

1824 Sevdiğim cânım yolunda hâke
yek-sân olduğum
İyddir çık nâz ile seyrâna kurban
olduğum.

Nedim

1825 Dam üstünde duran kız
Bayram geldi dolan kız
Kurbansız bayram olmaz
Olam sana kurban.

Mâni

Bed Asıl

1826 Bed asıl ile eyleme bey'-i şirâ
Halk içinde olmayasın mashara.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

1827 Bed-asla necâbet mi verir hiç üniforma
Zerdûz palan ursan eşek yine eşektir.

Ziyâ Paşa

1828 Ağ alma, güzel alma,
Payızdan ezel alma.
Çirkin al esil olsun
Bed esil güzel alma.

Azerbaycan halk bayatısı

1829 Asıl olandan kimseye gelmez zarar
Bed asıldan sakınub eyle hazar.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

1830 Bed asıllar söyündörür ocağı
Mümkün olmaz iyi olacağı.

Nâmîkî

Beklemek

1831 Ne hasta bekler sabahı,
Ne kanlı şehidi mezar,
Ne de şeytan bir günâhı
Seni beklediğim kadar.

Necîp Fazıl Kısakürek

1832 Çalışmayı ve beklemeyi öğrenin.
Longfellow

1833 Ya Rabb ne intizârdır bu
Geçmez nice rûzgârdır bu
Hep gussa vü hârârdır bu.
Şeyh Gâlib

1834 Beklemesini bilen her şey ayağına
gelir.
H. de Balzac

1835 Beklememek beter beklemekten.
Orhan Veli Kanık

1836 Bekle ve gör.
H. H. Asquith

1837 Değerli insanlar, çok kaldıkları yerde
daima düşkünlüğe uğrarlar. Nasıl ki,
su havuzda fazla beklerse durgunluk-
tan dolayı kokar.

Dakîkî

1838 Eğerçi intizâr âfetdür iy dost
Sonı vasl olıcak rahatdür iy dost.
Şeyhî (Yûsuf Sînan)

- 1839 Kadın kısmı her zaman bekler, bir
yaşa kadar umutla, ondan sonra
umutsuzca bekler.
Montherlant
- 1840 Gene de bir iştir beklemek. Bekleye-
cek bir şeyi olmamaktır korkunç olan.
Cesare Pavese
- 1841 Bekleyen bulur!
D. H. Lawrence
- 1842 Sarsılmayan îmanıma mev'ûd olan âtî,
Canlandırır elbette bu enkâz-ı hayâtı
Rûhum benim oldukça bu îmanla
berâber,
Üç yüz sene, dört yüz sene, beş yüz
sene bekler!...
Süleymân Nazîf
- 1843 Âşıkız vasl-ı yâre muntazırız
Bülbülüz nev-bahâra muntazırız.
Fasîh Ahmed Dede
- 1844 Gelse nesîm-i subh ile müjde şeh-i
bahârdan
İtse halâs bülbülü mihnet-i intizârdan.
Şeyhülislâm Mehmed Bahâî
- 1845 Tamu odundan eşeddür intizârın
ateşi.
Kuddûsî
- 1846 Neye derlerse katlanır Bâki
Mihnet-i intizâra katlanmaz.
Bâkî
- 1847 Birine ne edersen başkasından onu
bekleyesin.
P. Syrus
- 1848 Beklerim her gün bu sahillerde
mahzun böyle ben
Gün batır, kuşlar döner, dönmez bu
yoldan beklenen
En nihayet anladım, yokmuş gören,
hattâ bilen
Gün batır, kuşlar döner, dönmez bu
yoldan beklenen.
Şarkı (Hüzzam)

- 1849 Gâh Mecnun gâh ben devr içre nevbet
bekleriz.

Fuzûlî

- 1850 Saat, eğer birisini bekliyorsak niçin
çabuk yürümez.
Fikret Adil

Belâ

- 1851 Kadd kıyâmet, gamze âfet, zülf fitne,
hat belâ
Ah kim ben hüsnünün bunca belâsın
bilmedüm.
Ahmed Paşa
- 1852 Hallâk-ı cihân kulluğa şâyestedir
ancak
Kendin gibi bir şahsa tabasbus ne
belâdır.
Sünbülzâde Vehbî
- 1853 Ben derd-i aşkı söylemesem başka
derd olur
Hicrân belâ vü sabr belâlar belâsıdır.
Fâik Memduh Paşa
- 1854 Belâ derd ehlini sâfi-dil eyler
Gönül alçaklığını hâsıl eyler.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 1855 Bâr-ı belâyı her kişiye çekdürür felek
Kim var ki bu cihâna müsellemler gelür
gider.
Âdem Dede
- 1856 Kamu sırrı kişünün fâş olmaz
Cihân içre belâsuz baş olmaz.
Güvâhî
- 1857 Kazâ gelmez kula Hak yazmayınca
Belâ virmez Çalab kul azmayınca.
Şeyhoğlu Mustafa
- 1858 Elbette gelen gider cihâne
Bir lâhza hayâta bu belâ ne.
Behiştî
(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)

Belâ

- 1859 Cihân-ı bî-bekâ dârü'l-fenâdur
Gelen bunda belâyâ mübtelâdur.
Behiştî (Vizeli Ramazan)
- 1860 "Evet" belâyı uzaklaştırır, "Hayır"
nimetleri yok eder.
Kendî
- 1861 Doludur belâyile ucdan uca cihân
Kimdir ki anun belâsuna olmaya
mübtelâ.
Germiyanlı Ahmedî
- 1862 Fuzûlî ayb kılmâ yüz çevirsem ehl-i
âlemden
Neden kim her kime yüz tuttum
andan yüz belâ gördüm.
Fuzûlî
- 1863 Ferhâd'a zevk-i sûret, Mecnûn'a seyr-i
sahrâ
Bir rahat içre herkes, ancak benim
belâda!
Fuzûlî
- 1864 Muktezâ-yı hük-m-i kânûn-ı tabât
böyledir,
Düşmek üzre yıldırım ekser muallâ
tâk arar.
Çok mu nâmerdin felâketten selâmet
bulması,
Herkese gitmez belâ erbâb-ı istihkâk
arar.
Nâmîk Kemâl
- 1865 Yâr kim âdetidür gâh vefâ gâh cefâ
Garâzı bana belâdur ne vefâdur ne
cefâ.
Gelibolulu Mustafa Âlî
- 1866 Ehl-i ışka belâ refîk olmak
Köhne dünyâda eski âdetdür.
Abdurrahman Râmî Paşa
- 1867 İl ile gelen belâ olur düğün.
Hâşimî, Sivaslı Emir Osman
- 1868 Olaydı olduğu hâle rızâsı insânın
Bu rütbe olmaz idi çok belâsı insânın.
Ziyâ Paşa
- 1869 Kişiye kılan belâ nefis ü hevâ
Bizden anın şerrini Tanrı sava.
Enverî (Nizâmü't-Tevârih'ten çeviri)
- 1870 Âdem isen divi hergiz esleme
Varsa aklın sen belâyı besleme.
Hamzavî
- 1871 Gam belâ derd belâ aşk belâ yâr belâ
Ne belâ Fevrî'ye bu çarh-ı sitem-gâr
dahi.
*Fevrî, Mevlânâ Ahmed bin
Abdullah*
- 1872 Belâ budur ki alıştı belâlarına gönül.
Nefî
- 1873 Düş ben gibi bir aşka, felâket ne imiş
gör
Vuslat demi bekler iken o fırkat ne
emiş gör
Yok, yok güzelim, düşme sakın böyle
belâya
Gel, kalbime gir orda, sadakat ne imiş
gör.
Şarkı (Sabâ)
- 1874 Dünyada hangi bahtiyâr belâsız kalır?
Ahmed Midhat Efendi
- 1875 Çeşmânı, o mehveşin, elâdır.
Pek bakma, elâ değil belâdır
Âlem, bu belâyâ müptelâdır
Pek bakma, elâ değil belâdır.
Şarkı (Karcığar)
- 1876 Bu dünyâda belâyâ sabr idegör
Hakkın sevdiği kurtulmaz belâdan.
Ahmed Fakîh
- 1877 Aşkın belâsı yok deyûben aşka düşme
var
Kim âşık oldu kim didi aşkın belâsı
yok.
Nesîmî
- Belî budur ki alıştı belâlarıyla gönül
Gamın da gelse dile bâis-i meserret
olur.
Nefî

Bencil, Bencillik

- 1879 "Kovama umman niçin sığmıyor?"
diye üzüleceğine, kovanı ummana
boca etmeğe bak.
M. Rasim Mutlu
- 1880 Benden sonra tufan!
Mme. de Pompadour
- 1881 Bencillik, insanlığın en büyük lânetidir.
W. E. Gladstone
- 1882 En iyiler bile bencil düşüncelerden
uzak değildir.
Victor Hugo
- 1883 Bencil insan, tek başına kalmış, mey-
vesiz bir ağaç gibi kurur gider.
Turgenyev
- 1884 Bencil her yerde yalnızdır.
George Sand
- 1885 Bir tek insan yoktur ki, bencil olma-
sın.
Brachvogel
- 1886 Bencillikle aşk kardeş çocuklarıdır.
John Keats
- 1887 Mutluluk, insanı bencil yapar.
F. Hérczég
- 1888 Bencillik, dostluğun zehiridir.
H. de Balzac
- 1889 Bencilliğin gözü perdelidir.
Gandhi
- 1890 Bizim en büyük hastalığımız bencilli-
ğimizdir.
D. Szabo
- 1891 Kendi selâmetini düşünmek: Bencillik.
André Gide
- 1892 Sevgi insanı birliğe, bencillik ise yal-
nızlığa götürür.
Schiller

- 1893 Bencillik bazen kişiyi deliliğe kadar
götürür.
Stendhal
- 1894 Mutluluk da insanı bencil yapıyor.
Tolstoy

Bîgâne

- 1895 Nâr-ı gam, nûr-ı safâ hep bir çerâğın
pertevi
Çeşm-i irfân ile baksan arada bîgâne
yok.
Hüseyin Âlî
- 1896 Kaçma mecbûrundan ey âhû-yi
vahşî ülfet et
Gayri bu bîgânelikden geç vefâyı
âdet et.
Şefkâtî
- 1897 Bîgâne çıktı hayf benim yâr sandığım.
Halîm Giray
- 1898 Der sana Nedîmâ bunu tekrâr be tekrâr
Bîgâne ile etme sakın azm-i çemenzâr
Gürkân gibi ağyâr, kaparlar seni zinhâr.
Nedîm
- 1899 Âşinâ olmadan olmak ne revâ bîgâne.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 1900 Bir âşinâlık itmedün bîgâne mi
sandun beni.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 1901 Âşinâdan çektiğim cevri ü cefâyı
söylesem,
Dostlar imânı yok bîgâneler ağlar bana.
Mehmed Celâl
- 1902 Âşinâyâ âşinâ bîgâneye bîgâneyiz.
Cevrî (İbrahim Çelebi)
- 1903 Cefâ gördük o şûh-ı naz-perverden
vefâ derken
Bizimle âkibet bîgâne çıktı âşinâ
derken.
Nâbî

Bilge, Bilgelik

- 1904 Bilge hoş'u değil, iyi'yi seçer.
Upanishad'dan
- 1905 Bilgelik erdemlerin anasıdır.
İbni Sînâ
- 1906 Bilge kişi, her şeye şaşan kişidir.
André Gide
- 1907 Bilge kendi mutluluğunun ustasıdır.
Plautus
- 1908 Bilge, iyi şeylerde bile bir ölçü gözetir.
Juvenalis
- 1909 Yalancı bilge, kalp akçe gibidir.
Farâbî
- 1910 Kalabalıklar mutsuzluk içinde bilgeleşirler.
Demokritos
- 1911 Bilgelik putları yıkmak değil, hiç yaratmamaktır.
Umberto Eco
- 1912 Bilge olan, Tanrı'dan, sağlam bir bedenle sağlam bir ruhtan başka bir şey istemez.
Juvenalis
- 1913 Yüreği tedirgin eden bilgelik.
Melih Cevdet Anday
- 1914 Çün kişi âkıl ve bilge ola, ulu işlere yapışır.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)

Bilgi

- 1915 Çin'de bile olsa bilgiyi arayın, gidin, elde edin.
Hız. Muhammed
- 1916 Bilgi, bölüşüldükçe artan hazinedir.
Bhartrihari

- 1917 Bilgiden başka hiçbir kuvvete heves etme.
Molla Câmi
- 1918 İnsanın bilgisi arttıkça huzursuzluğu da artar.
Goethe
- 1919 Herkes dünyada bilgisine göre başarılı olmaz.
Henry Fielding
- 1920 Bir şey bildiğin zaman, onu bildiğini göstermeğe çalış. Bir şey bilmiyorsan onu bilmediğini kabul et. İşte bu bilgidir.
Konfüçyüs
- 1921 Bilgili olan güçlü olur.
Firdevsî, Ebul Hasan Mansur
- 1922 İki tür bilgi vardır: Ya bir şeyi bilirsiniz ya da onun hakkındaki bilgiyi nerde bulacağınızı bilirsiniz.
Noah Webster
- 1923 İnsan ne kadar az bilirse o kadar çok bildiğini sanır.
J. J. Rousseau
- 1924 Sual de bilgiden doğar, cevap da.
Mevlânâ
- 1925 Rızık bilgi ile artsaydı, cahilden daha zor geçinen olmazdı.
Şeyh Sa'dî
- 1926 Tabiat, bize bilginin tohumlarını vermiştir, bilginin kendisini değil.
Seneca
- 1927 Bilgi, kudrettir.
Thomas Hobbes
- 1928 Bilgisizlikten kurtulmak isteyenini onu açığa vurması gerekir.
Montaigne

1929 Kendi bildiğinden yalnız kendisi istifade eden insan, yavrusunu yiyen canavar gibidir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

1930 Bilgisiz kalan rezil olur.

Kendi

1931 Bilü ile kişi başarır işi
Bilüsüz kişi yele verir aş.

Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)

1932 Faydalanılmayan bilgi, harcanmayan, hiç kimseye hayrı dokunmayan define gibidir.

H. Muhammed

1933 Bilgi hayat, cehalet ölümdür.

Yalnız Adam

1934 Her kişi, yaşamında, bir kere tüm bilgilerini kuşkuya koymak zorundadır.

Descartes

1935 Bilgili şarap içse bilgisiz olur.

Yusuf Has Hâcib

1936 Bilgi bir denizdir, ucu dibi yok;
Ne kadar su alır, bir serçe bundan.

Yûsuf Has Hâcib

1937 Başkalarından aldıklarını geri verse idim, kendime pek az bilgin kalırdı.

Goethe

1938 Her kap içine bir şey konulunca daralır.
Bilgi kabı ise doldurulunca genişler.

H. Ali

1939 Bilgisini artıran kederini de artırır.

Ecclesiastes

1940 Kendi bilgisiyle öğünen, elinde bir desti su ile ırmaktan döner ve ırmağın bütün sularına sahip olduğunu sanan insana benzer.

Mohammed Hecâzi

1941 Bilgi kuvvettir.

Bacon

1942 Bilgisizlik akılsızlıktan ileri gelmediği gibi, bilgi de fazla zekâdan ileri gelmez.

Vauvenargues

1943 Bilginin kökleri acı, meyveleri tatlıdır.

Cato

1944 Bilgi dileyenin, bin yıl ömrü de olsa, yine vazgeçmez, araştırmaktan, ilme doymaz.

Mevlânâ

1945 Bilgi kıyısız bir denizdir
Bilgi dileyense dalğışlara benzer.

Mevlânâ

1946 Büyükleme kişi bilgi öğrenemez.

H. Ali

1947 Eyvah, bilgisizle oturan uyanık kişiye!

Mevlânâ

Bilgin/Âlim

1948 Göçtü efsus kibâr-ı ulemâ
Şimdi echellere kaldı meydân.

Ferit Kam

1949 Mevt-i âlim mevt-i âlem gibidir.

Mevlânâ Ebussuûd

1950 Bilgin'in mürekkebi, şehidin kanından daha kutsaldır.

H. Muhammed

1951 Bilginler meclisinde sükût, bilgisizlerin en güzel süsüdür.

Bhartrihari

1952 Âlim câhile borçludur: Câhil âlimden alacaklı olduğunu bilsin!

M. Rasim Mutlu

1953 Dört şey var ki dört şeye doymaz: Göz bakmaya, yer yağmura, kadın erkeğe, bilgin de bilgiye.

H. Muhammed

Bilim/İlim

- 1954 Meşhûrdur ki fîsk ile olmaz cihân
harâb
Eyler anı müdâhane-i âlimnan harâb.
Keçecizâde İzzet Molla
- 1955 İnsanların en kötöleri, insanların ara-
sına katılan kötü bilginlerdir.
H. Muhammed
- 1956 Âlim oldır ki ola anda amel.
Âmidî
- 1957 Yasalar bilginler için konmuştur, ama
haksızlık etmesinler diye değil, hak-
sızlığa uğramasınlar diye.
Epikuros
- 1958 Günahtan kaçınmayan bilgin, meş'ale
tutan bir kördür. Doğru yolu gösterir,
kendisi görmez.
Şeyh Sa'dî
- 1959 Nice bilgin vardır ki gerçek bilgiden,
gerçek irfandan nasipleri yoktur. Bu
çeşit bilgin, bilgi hâfızıdır, bilgi sevgi-
lisi değil.
Mevlânâ
- 1960 Bî-merâtib yıkılır kevn ü mekân
Âlimün yirini tutmaz nâdân.
Nâbî
- 1961 Ger reâya vü gerek sâhib-i tâc
Lâ-büd olur ulemâya muhtac.
Muallim Nâcî
- 1962 Gerçek âlim yastığını taştan kıldı;
Anladığı şeyi âleme dedi.
Ahmed Yesevî
- 1963 Âlimim dersin amma
Âlemde bî-habersin
Bu andan bu nefesden
Bu demden bî-habersin.
Oğlanlar Şeyhi İbrahim

Bilim/İlim

- 1964 İlim ilim bilmektir ilim kendin
bilmektir
Sen kendini bilmezsin ya nice
okumaktır.
Yûnus Emre
- 1965 Dünyada her şey için, medeniyet için,
hayat için, muvaffakiyet için en ha-
kikî mürşit ilimdir, fendir.
Atatürk
- 1966 İlm bir lüce-i bî-sâhildür
Anda âlim geçinen, câhildür.
Nâbî
- 1967 Postu sırtında gezer hayvânın
İlmi sadrında olur insânın.
Sünbülzâde Vehbî
- 1968 Bilim, ahlâksız bir adamın elinde, kö-
tülük yapmak için güçlü bir silâhtır.
Fonvizin
- 1969 İtme âr öğren oku ehlinden
Her şeyin ilmi güzel cehlinden.
Nâbî
- 1970 Eğer ilim, ümit ile olsaydı, dünyadaki
bütün insanlar âlim olurdu.
H. Ali
- 1971 İlmîdür zulmetde kalmışlara nûr
İlmîdür mahzûn u mağmûma sürûr.
Abdurrahîm Karahisârî
- 1972 Ey beşer çehreli hayvan, heyhât,
İlm ü irfân iledir zevk-i hayât.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 1973 İlim, mü'minin kaybolmuş malıdır,
nerede bulursa alır.
H. Muhammed
- 1974 Unudup bildiğini ârif isen nâdân ol
Bezm-i vahdetde ne ilm ne âlim
isterler.
Rûhî-i Bağdâdî

1975 Bizi daima hayvanlık hâlinin üstüne yükselten şey ilimdir ve ancak ilimdir.

Edmond Goblot

1976 Bilim şimdiye kadar başarı kazanmış birtakım reçetelerin tümüdür.

Paul Valéry

1977 Bilimler sanattan daha çok tecrübele-re dayanır.

Goethe

1978 İlmin dışında ancak cehalet vardır.

Edmond Goblot

1979 İlm kesbiyle rütbe-i rif'at
Arzû-yı muhâl imiş ancak
Aşk imiş her ne vâir âlemde
İlm bir kıyl ü kaal imiş ancak.

Fuzûlî

1980 Nefsini bilimlerle yaldızla ve düzeltmeye çalış. Bilimlerden başka olan şeylerin hepsini bırak. Bilimde her şey vardır, her şey bilimdedir.

İbni Sînâ

1981 Erdemlerin en büyüğü bilimdir.

Farâbî

1982 Kâğıt üzerine geçmeyen ilim zayı, iki dudağı aşan sır şâyidir.

Mektupçu Ağâh

1983 İlim yalnız zekâyı değil hamakati de artırır.

Cenâb Şehâbeddîn

1984 Olmasa kişide 'ilm ü a'mâl
Mâl olsa denür adına hammâl.

Behiştî

(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)

1985 En zor bilim, kendini bilmektir.

Miguel de Unamuno

1986 En gerekli ve en büyük bilim, bizi mutlandıran bilimdir.

Mohammed Hecâzî

1987 Şu üç şeyin sonu yoktur: Fezânın, ilmin ve aşkın.

Yalnız Adam

1988 Sa'y kıl ilm-i şerîfe şeb ü rûz
Kalma hayvân-sıfât ol ilm-âmûz.

Nâbî

1989 Beşikten mezara kadar ilim öğreniniz!

Hz. Muhammed

1990 İlim Çin'de de olsa gidip alınız.

Hz. Muhammed

1991 Şu kim istedi buldı ilmi Çin'de
Bugün oldur muhakkak ilm içinde.

Ahmed-i Dâ'î

1992 İlm ile olsa amel bir genc olur
Olmaz ise ilm kuru renc olur.

Sinân Paşa

1993 İlm ü edeb öğren sen de âlim ol
Çeşm-i ibret ile bak cühelâyâ.

Tokatlı Gedâî

Bilmek

1994 Neleri bilmediğini bilen çoktur; güçlük neleri hiçbir zaman bilemeyeceğini bilmektir.

Cenâb Şehâbeddîn

1995 Bilmezler ne dediklerini, çünkü bilmezler ne olduklarını.

Paul Valéry

Bilmek istersen seni cân içre ara cânı
Geç cânından bul anı sen seni bil sen
seni.

Hacı Bayram Velî

1994 Bir kişinin bilmeyince her hâlin
Sunma destin zehr olur yime balın.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

1995 Yanlış bildiklerimizi atabilsek dimağımızın yükü o kadar hafifler ki...

Cenâb Şehâbeddîn

Bilmek

- 1996 Bir insan kendisinin ne olduğunu bildikten sonra, kendini bilmeyenlerin bu insan hakkında söylediklerinin ne değeri vardır? O bunlara aldırılmaz bile.
İbni Sînâ
- 1997 Bilürem içimin murdarını ben Veliykin arıdamazam anı ben.
Sinân Paşa
- 1998 Bilmediği bir şeye biliyormuş gibi bakmak bir hastalıktır.
Lao-tzu
- 1999 Bilmedikleri şeylerden bahsedenler, dikkat ediniz, söz söylerken müstesna bir azamet takınırlar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2000 Ders-i aşkın müşkilin Yahyâ nice halleylesün
Söyleyenler hikmetin bilmez, bilenler söylemez.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 2001 “Bu adam hâlâ öğreniyor, ne zaman bilecek?”
Eudemonides
- 2002 Dedim: artık bilgiden yana eksikim yok
Her sırrına şu dünyânın ermişim az çok...
Derken aklım geldi başıma, bir de baktım:
Ömrüm gelip geçmiş, hiçbir şey bildiğim yok.
Ömer Hayyam
- 2003 Hiçbir şey bilmediğimi biliyorum.
Sokrates
- 2004 Bilen bilir biliri, bilmeyen ne bilir biliri?
Bilmez isen biliri, bulagör bir biliri.
Lâ-edrî
- 2005 Ezbere bilmek bilmek değildir, belleği-ne sunulanı özenle korumaktır.
Montaigne
- 2006 Geldüm o hâle kim bilemem şimdi ben beni.
Sünbülzâde Vehbî
- 2007 İnsân değil hayvandur kendi kendin bilmeyen.
Hâşimî, Sivaslı Emir Osman
- 2008 Ne bilsin olmayan derd-i âşinâ sırr-ı dil-i zârı
Gönül ahvâlini bilmezlere sorma bilenden sor.
Selâm Bey (Mehmed Tahir)
- 2009 Burc-ı necm-i dilin her esrârını,
Ne Eflâtûn ne bir müneccim bilür,
Abdâl arzylemez halka vârını,
Kimse bilmez kimde ne var kim bilir.
Tokatlı Gedâî
- 2010 İbrâhîm’in sözlerin kendin bilmez ne bilsin
Kendin bilen ârife fedâ olsun cânımız.
Oğlanlar Şeyhi İbrâhîm
- 2011 Dinle gözüm nûru eski atalar
Kendin bilmeyene nâdân demişler.
Kalecikli Mir’âtî
- 2012 Dirmiş hakîm bilmediğim nesne kalmadı
Dünyâyı bildi kendini biçâre bilmedi.
Rûhî-i Bağdâdî
- 2013 Çok biliyoruz, az duyuyoruz.
D. H. Lawrence
- 2014 Geldim o hâle kim bilemem şimdi ben beni.
Sünbülzâde Vehbî
- 2015 Elâleme şen görünür dört köşem
Bilen bilir yıkık yanım neremdir.
Orhan Şaik Gökyay
- 2016 Ne kalbten geçenler bilinir,
Ne evlerde olup bitenler.
Jean Cocteau

2017 Özünü bil, andan özün özünü
Zira bilmek dahi pâyê pâyedir.
Kadı Burhaneddîn

2018 Henüz çok az şey biliyoruz.
Umberto Eco

2019 Çok bilenin, derdi de çok olur.
Lessing

2020 Bir şeyi gerçekten bilmek, onu anlamakla olur.
Sokrates

2021 İnsan, bilmediği şeyi isteyemez.
Voltaire

2022 Bütün bildiklerini karısına söyleyen
koca, az şey biliyor demektir.
T. Fuller

2023 İpek yorgan düreyim
Aç koynuna gireyim
Açıldıkça ört beni
Var olduğun bileyim.
Mâni

2024 Çok bilen, çok yanılır.
Az bilen daha çok.
Özdemir Asaf

Borç (Deyn), Borçlu

2028 Borcun iyisi vermek,
Derdin iyisi ölmek.
Atasözü

2029 Borçlu güle güle gider, ağlayı ağlayı
gelir.
Atasözü

2030 Borç almak dilenmekten pek de üstün
bir şey değildir.
Lessing

2031 Parasız kalmamak istiyorsan ihsan-
dan değil ikrazdan çekin.
Cenâb Şehâbeddîn

2032 Borç asil adam için acı bir köleliktir.
Publilius Syrus

2033 Düşmanına borç verirsen, onu kaza-
nırsın; dostuna borç verirsen onu kay-
bedersin.
Benjamin Franklin

2034 Borç, ağır bir yüküdür.
H. Muhammed

2035 Yime gam çün işün ilerü varur
Ki ölmez borçlu vü benzi sararur.
Güvâhî

2036 Dünyada en güç istenen ödünç para-
dır.
Refik Halid Karay

2037 Dört şey vardır ki, azının azını hor
görmek gerektir: Yangın, hastalık,
düşman ve borç.
Beydeba

2038 Büyük borçlar insanları değer bilme-
ğe değil, kin beslemeye yöneltir.
Nietzsche

2039 Ne kimseden borç al, ne kimseye borç
ver; çünkü ödünç para veren, çoğu
kez, hem parasından olur, hem dos-
tundan.
Shakespeare

2040 Paranın değerini öğrenmek isterseniz,
borç almaya çalışın.
Benjamin Franklin

2041 Bütün ömrünce başının selâmette kal-
masını isteyen akıllı adam, kıyamet
gününe kadar vadeli de olsa borç pa-
ra almaz.
Rûhânî Semerkandî

2042 Borçlar düşüncelerle ödenmez.
H. de Balzac

2043 Borcunu ödememek kararıyla alışve-
riş yapan için fiyatın önemi yoktur.
Cervantes

Budala, Budalalık

- 2044 Bin kaygı bir borç ödemez.
Karacaoğlan
- 2045 Borç verdiği adamı dostluktan silmek gerek.
Dostoyevski
- 2046 Bir kez borca alıştın mı sonra dilerisin.
Ernest Hemingway
- 2047 Birinin bana borcu varsa, bunu gayet iyi hatırlarım; benim birine borcum olursa, ne yazık ki, fazlasıyla unutkan olurum.
Aristophanes
- 2048 Borçlu olan yalancı olur.
George Herbert
- 2049 Borç, köle olmanın başlangıcıdır.
Victor Hugo
- 2050 Ödenmemiş bir borç alçalmaz, dolandırıcılığın başlangıcıdır.
H. de Balzac
- 2051 Küçük borç, verdiği adamı senin borçlun yapar; büyük borç ise düşmanın.
Seneca
- 2052 Arkadaşına borç para verirken ihtiyatlı davran, ikisini de yitirebilirsin.
Montava
- 2053 Kıl hazer hem deyne olma mübtelâ
Borç gibi âlemde olmaya belâ.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2054 Öyle bir hâle geldik ki, insan borcunu ödedi mi, büyük bir iyilik etmiş sayılıyor.
Terentius
- 2055 Âdemi deyn diğer-gün eyler
Ger Felâtun ise mecnûn eyler.
Nâbî

- 2056 Hoşdur esbâb u bisâtın satmak
Deynsiz aç ü bürehne yatmak.
Nâbî
- 2057 Ey oğul eğer sana bir hal vâki' olsa
zaruretle borç etme ve nesne dutuya koyma.
*Mercümek Ahmed
(Kâbusnâme çevirisi)*
- 2058 Kendini bilmeze pek olma yakın
Sonradan görmüşe borç etme sakın.
Kadrî (Çankırılı Ali)
- 2059 Borçlu ölmez amma benzi saz olur.
Tosyalı Mestî
- 2060 Densize borçl'olma durur durur da
Düğünde, bayramda ister demişler.
Çankırılı Yesârî

Budala, Budalalık

- 2061 Budala ile başa çıkmak, kaatille, hırsızla başa çıkmaktan daha zordur.
Charles Vildrac
- 2062 Budalanın sersemliği her zaman zeki kimselere bile yetişi hizmeti görür.
Shakespeare
- 2063 Gerektiği yerde açıklamayan, gerekmediği yerde açıklayan kişiye budala derler.
Alain
- 2064 Dünya budalalarla dolu olduğu sürece simsarlar para yapmaya mahkûmdurlar.
Somerset Maugham
- 2065 Hepimiz zaafarla, yanılmalarla yoğrulmuşuz; birbirimizin budalalıklarını karşılıklı olarak hoş görelim, doğanın ilk yasası budur.
Voltaire

- 2066 Maymun insana ne kadar çok benze-
mek isterse o kadar gülünç olur, bu-
dalalar da, akıllı gibi hareket ettikleri
ölçüde tuhaf duruma düşerler.
Heinrich Heine
- 2067 Bir budala, her vakit kendisine hayran
olacak, bir daha budalasını bulabilir.
Boileau
- 2068 Aşk mı insanı budala yapıyor, yoksa
yalnızca budalalar mı âşık oluyor?
Orhan Pamuk

Bulut

- 2069 Her gördüğün buluttan yağmur yağ-
maz.
Atasözü
- 2070 Yağmurun gelişi buluttan bellidir.
Yalnız Adam
- 2071 Bulut altında yaşadıkça yağmur bekle!..
Rıfat Necdî Evrim
- 2072 Nereye gidiyorsun ey bulut? Tarlam
bu yanda!
Ârif Nihat Asya
- 2073 Masmavi gökyüzünde kanat açmış
bulutlar
Kardeş ellere selâm götürür.
Ziyâ Osman Saba
- 2074 Âb-ı sehâb-ı rahmete kâfir,
müselmân teşnedür.
Bâkî
- 2075 Ey rûhum ilticâ et ilâhî tabîate,
Ondan devâ, şifâ ara, ondan sükûn ara
Göklerde serserî, mütelevvin
bulutlara
Tevdî' et istirâbını, nakl et melâlini...
Faîk Âli Ozansoy
- 2076 Bulutlar kuruyup kıtlık olsa da
Yine yıl harmansız olmaz.
Şikârî

- 2077 Bulutun cömertliği güneş
sâyesindedir.
Fahrüddin-i Irakî
- 2078 Hep yükseklerden geçti özlediğim
bulutlar.
İlhan Geçer
- 2079 Bir bulut olsam der kuş
Bulut bir kuş olsam der.
Tagore
- 2080 Bulut ağlamazsa yeşil nasıl güler?
Mevlânâ

Bülbül (Andelîb)

- 2081 Bülbülden işit nâliş-i hasret neye
derler.
Koca Râgıb Paşa
- 2082 Gülşeninde âlemin bu sırra ermez hiç
kes:
Zâğlar âzâde vü bülbül giriftâr-ı
kafes.
Firâkî
- 2083 Yokmuş bir âha ey gül-i rânâ
tahammülün
Bağrın ne yakdın âteş-i hasretle
bülbülün.
Şeyh Gâlib
- 2084 Gülşen içre derdile bülbül öter
Şem'a pervâne içün yanub biter.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2085 Bülbül ötmesinden gül incinür mü?
Âşık Gevherî
- 2086 Andelib olan bilür gül hâlini.
Sinân Paşa
- 2087 Feryâdımız ol yâra da, ağyâra da
kalmaz
Âh-ı dil-i bülbül güle de hâra da
kalmaz.
Edirneli Fâiz

Bülbül (Andelîb)

- 2088 Çemende gezmek ile zağ andelîb olmaz.
Necatî
- 2089 Koyamam kargayı bülbül yerine
Çiçek açmış dikenî gül yerine.
Şinâsî
- 2090 Var mı bir gül kim ânun bir bülbül-i
nâlânı yok.
Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)
- 2091 Hâr neyler, bülbül-i biçâreye güldür
eden.
Âşık Ömer
- 2092 Bin âşık olsa hüsnüne çok görme
dostum
Bir gülistânda bülbül-i şeydâ hezâr
olur.
Usûlî
- 2093 Devr elinden Bâkıyâ gam çekme
âlem böyledir
Gül esir-i hâr ü has, bülbül giriftâr-ı
kafes.
Bâkî
- 2094 Bülbül yetişir bağrımı hûn etti figânın
Zabt eyle dehânın.
Hançer gibi deldi ciğerim tığ-ı zebânın
Te'sîr-i lisânın..
Keçecizâde İzzet Molla
- 2095 Çalışsa bin sene bülbül gibi karga
fasîh olmaz
Balonla âsümâna çıksa bir âdem
Mesîh olmaz.
Eşref, Gelenbeli
- 2096 Bülbül mevsiminde figân eyler.
M. Rasim Mutlu
- 2097 Hârdur tahrîk-i bâd ile libâsın çâk eden
Yokdur ey hâce güle hergîz ziyânı
bülbülün.
Zâtî
- 2098 Hemen konma ile gülün dalına
Kara zağ bülbül-i şeydâ olur mu?
Erzurumlu Emrah
- 2099 Şükûfânın kamûsı hep gül olmaz
Öter mürgân serâser bülbül olmaz.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2100 Ehl-i temkînem beni benzetme ey
gül bülbüle
Derde yoh sabrı ânın her lâhza bin
feryâdı var.
Fuzûlî
- 2101 Bu acebdir bir gül-i sadberg elinde
var iken
Bülbül-i dilden yine sad âh ü zâr
eksik değil.
Bursalı İsmail Hakkı
- 2102 Ben bülbülüm dersin, gülün var
mıdır?
Pir Sultan Abdal
- 2103 Âh elinden âhumın kim hasrete saldı
beni
Bülbülü efgânıdır iden giriftâr-ı kafes.
Hamdullah Hamdî
- 2104 Başka bir kuş daha iyi öterse bülbül
utancından ölür.
Robert Burton
- 2105 Var bülbül-i şeydâya sor gül haberin
sen
Gül-goncadan al hem yine bülbül
haberin sen.
Bursalı İsmail Hakkı
- 2106 Bülbül, tavuk sergisinde ödül alma-
mıştır.
Sir Walter Raleigh
- 2107 İrişüb bahâra bülbül, yenilendi
sohbet-i gül
Yine nevbet-i tahammül dil-i bîkarâra
düşdü.
Şeyh Gâlib
- 2108 Düşüren bülbülleri dâm-ı belâya
çinedür.
Lâmî'î Çelebi

- 2109 Bülbül bu denli nâle eder mi gül
olmasa
Gül nâzı kime eyler idi bülbül
olmasa.
Ferîdî
- 2110 Her gül-i hüsnün olur bir bülbülü,
âdet budur.
Nesîb
- 2111 Bu gülistânda bilür kendi çektiğin
herkes
Cefâ-yı gül ne imiş bülbül olmayan
bilmez.
Keçecizâde İzzet Molla
- 2112 Bu gülzârın güli bî-hâr olmaz
Bulunmaz bir hezârı zâr olmaz.
Çorlulu Zarîfî
- 2113 Görse bülbül nâleler iyler cemâlini
gölün
Gûş olupdur gül işitmeğe figânın
bülbülün.
Adlî (Sultan Bâyezid II)
- 2114 Gül bezmi savuldu nice bir eylesin
efgân
Dinlenmeyecek bülbül-i nâlâna
cefâdır.
Nev'îzâde Atâyî
- 2115 Kafese ger esîr ola bülbül
Eylemez mi figân ile gul gul.
Kara Fazlî
- 2116 Olma mağrur gülün güldüğüne iy
bülbül
Bir gün ola ki yirinde göresin yiller
eser.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 2117 Acep budur ki geçse mevsim-i gül
Tutulur dahı gelmez nutka bülbül.
İbrahim bin Bâlî
- 2118 Garib bülbül ötmez oldu bağlarda
Bir gül sunma mürüvvet yok
beylerde.
Kuloğlu Mustafa
- 2119 Bülbül feryâd eder gülü görünce.
Âşık Ömer
- 2120 Vîrân bahçelerde bülbül öter mi
Gönül eğlencesi gül olmayınca.
Pir Sultan Abdal
- 2121 Hâr-ı cevrenden yüzüne karşı
ağlarsam ne ta'n
Var mı bir gül kim anun bir bülbül-i
nâlânı yok.
Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)
- 2122 Ötme ey bülbül-i âvâre ki hicrân
uyusun!
Faik Âli Ozansoy
- 2123 Ger dilersen bilişesin gül ile
Mûnis olgıl dün ü gün bülbül ile.
Hamzavî
- 2124 Çok uçuurma bildiğim kuşdur benim
ey bâğban
Bülbülün gülzar-ı âlemde hezârın
görmüşüz.
Tâib (Osmanzâde Ahmed-)
- 2125 Ağyar değil, yâr idiyor derdini efzûn
Güldür seni güldürmiyen ey bülbül-i
nâlân.
İbnülemin Mahmud Kemâl İnal
- 2126 Bülbülün mekânı güller içinde
Kargalar ötmez bülbüller içinde.
Ümmî Sinân
- 2127 Ey bülbül-i dil-haste melûl olma kafeste
Kim menzilin ol bağ u gülistân ola bir
gün.
Ahmed-i Dâ'î
- 2128 Ve yanık türküsü dalda bülbülün
Ateşten çemberi üstünde gülün.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 2129 Gülün derdinden ey bülbül ne çektin
gerçi ün verdin
Gamından dil-berin senden hezârın
derd-nâkim ben.
Vardar Yeniceî Hayâlî

Büyük, Büyüklük (Ulu, Ululuk)

- 2130 Biz hazân ü hâr kaydinden beri
bülbülleriz
Sine-i pürdâğımızdır bâğımız
gülzârımız.

Nefî

Büyük, Büyüklük (Ulu, Ululuk)

- 2131 Büyük dağa kar yağmadıkça küçük
dağa sıra gelmez.
Atasözü
- 2132 Büyüğün tesbit ettiği yanlış da olsa,
doğrudur.
Publilius Syrus
- 2133 Bulur hizmetle her âdem ululuk
Ululuk görmez ol kim ola aluk.
Balıkesirli Zâtî
- 2134 İnsan gayesi nisbetinde büyüktür.
Yalnız Adam
- 2135 Ulular yanında itme söylemek
Yeğdir anda söylemekden dinlemek.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2136 Geldimse n'ola ben şuarâ bezmine
âhir
Âdet budur en sonra gelir bezme
ekâbir.
Nev'î
- 2137 Ah, böyledir işte bu dünya,
Hep küçükler yanar
Büyükler azıtınca.
La Fontaine
- 2138 Büyüksün İlâhî büyüksün büyük
Büyüklük yanında kalır pek küçük.
Haydar Bey, Ali-
- 2139 Büyük olmak için küçükleşen ne in-
sanlar var!..
Rıfat Necdî Evrimîr
- 2140 Büyüklüğün asla geçmez zamanı vardır.
Abdülhak Hâmid Tarhan

- 2141 Sadelik, iyilik ve doğruluk olmayan
yerde büyüklük yoktur.
Tolstoy
- 2142 Başını semâya çarpmaktan ber-mutad
cüceler korkarlar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2143 Kendünden ulu ile sohbet kılan
Ol kişidür bu felekde kâm alan.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2144 Küçüklerin hayranlığını çekecek ka-
dar büyük olabilene ne mutlu.
Ernest Renan
- 2145 Büyüklere çok sokulmak ihtiyacını
ancak küçükler hisseder.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2146 Bazıları büyük doğar; bazıları büyük-
lüğü kazanır, bazılarına da büyüklük
kendi gelir.
Shakespeare
- 2147 Büyükler, omuzlarımızda taşıdığımız
için büyüktürler; fırlatıp atınca yerde
sürünmeğe başlarlar.
Duboseq-Montandré
- 2148 Büyük olan her şeyin kutsal bir deh-
şeti vardır.
Victor Hugo
- 2149 Büyüklük dağ gibidir, etekten gö-
rülmez.
Rıfat Necdî Evrimîr
- 2150 Küçüklerin büyüklük taslaması kadar
tehlikeli bir şey yoktur.
Stefan Zweig
- 2151 Bir kimsenin hem büyük ve hem de
iyi olması pek enderdir.
Thomas Fuller
- 2152 Ulu olmadığı yirde ey dede
Âkil olan turmayub hicret ede.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2153 Başkalarını küçülterek büyüdüğüne inanan insanlar bulunduğu gibi, başkalarını korurken kendilerinin büyüdüğüne inanan insanlar da vardır.

George Sand

2154 Yalancı büyüklük, yabani ve yanına varılmazdır: Zayıf yanını bildiği için gizlenir, ya da hiç değilse kendini göstermez, başkalarına kendini zorla benimsetecek ve gerçek niteliğini, yani gerçek bir küçüklüğü ortaya vurmayacak biçimde davranır hep.

La Bruyère

2155 Kendünden uluya rağbet eylegil
Hem kelâmın edeble söylegil.

Zarîfi (Ömer Ahmed Baba)

2156 Büyüklük, aşırılığı ne zaman yaratır?
Güçle bilinci birbirinden ayırdığı zaman.

Shakespeare

2157 Her şeyde, en büyük gördüğümüzü devleştiririz.

Cicero

2158 En nihayet kalır ucu elinde
Ulularla çekişirsen urganı.

Salburcuoğlu

2159 Büyüklük, hem yenilgiyi, hem de zaferi kabullenebilen kişilerde yaşar.

John Steinbeck

Cahil, Cahillik

2160 Olam dersin şu dünyada safâda
Câhile eyleme hâlin ifade.

Kâmilî

2161 Cehâlet âdemi mahrûm eder her
saâdetten.

Eşref, Gelenbeli

2162 Cahil sual sormaz.
Benjamin Franklin

2163 Tanış her bir işün âkilliler ile
Musahip olmagıl câhilliler ile.
Câmi'î

2164 Cahillik, dertlerimiz için etkisiz bir ilâçtır.

Seneca

2165 Ehl-i kemâl ile cefâ çekmesi
Yeğdir câhil ile safâ sürmeden.

Everekli (Develili) Seyrânî

2166 Aslında, cahilin mutluluğu, gene ilmin yüzü suyu hürmetinedir: İlme sahip olduğuna dair vehmi onmes'ut eder.

M. Rasim Mutlu

2167 Ehl-i dil sohbet-i nâ-cins ile şâdân
olmaz
Bezm-i cühhâl gibi ârife zindân olmaz.

Leskofçalı Gâlib

2168 Cehalet ateşinin yakmadığı orman yoktur.

Rıfat Necdî Evrimer

2169 Âlim olmayan kişi câhildürür
Câhil ile söylemek müşkildürür.

Gülşehrî

2170 Gevherün kadrini sarrâf bilür
Yoksa cehl ehli kuru lâf bilür
İtme cühhâle sakın arz-ı hüner
Ne tuyar anı ne insâf bilür.

Lâmi'î Çelebi

2171 Ey Hayâtî, cehl derdinden bulam
dirsene necât
Âlim-i âmil olub kâmil olan dânyaya bak.

Derviş Hayâtî

2172 Cehâlet olsa tıynetde cibilli
Ne ta'lim assı eyler ne mürebbi.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

2173 Kendinden gayriyi beğenmez câhil
Kendi çalar kendi oynar demişler.

Levnî

Cahil, Cahillik

- 2174 Zîb-i elvân ile olmaz mütelevvin ârif
Heves-i câh ile câhil mütelâşi
görünür.
Nailî-i Kadîm
- 2175 Câhilün virüb felek maksûdun, ehl-i
dânişin
Nâmurad olmasını daim murâd itmek
neden.
Adlî (Sultan Bayezid II)
- 2176 Cehline câhil olan hodbîn olur
Hâli dâyim ta'n u kibr ü kîn olur.
Hamdullah Hamdî
- 2177 Câhilin fahri cem'î mâl iledir
Ârifin izzeti kemâl iledir.
Âhî, Niğbolulu Benli Hasan
- 2178 Cahil insan gül ise de koklama.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 2179 Cahili sırtında taşımak oturup dinle-
mekten daha kolaydır.
Yalnız Adam
- 2180 Said sen sözünü câhile dime
Ne bilür şekkeri dağdaki hayvan.
Said Emre
- 2181 Başî tâcî olmadansa câhilin
Hâk-i pâyi yeğdir olmak kâmilin.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2182 Cahile söz yetmez, çalıda gül bitmez.
Atasözü
- 2183 Ehl odur kim kendünün cehlin bilür
Ol hüner ehli hüner ehlin bilür.
Hamdullah Hamdî
- 2184 Bulmadı câhil çü âlemden merâm
Lezzeti olmaz yemiş kim ola hâm.
Abdurrahîm Karahisârî
- 2185 Bir yerde ki cehl hükümrândır
Ol yerde ziyâ-yı hak nihândır.
Âsaf (Mahmûd Celâleddin Paşa)
- 2186 Bed-baht ana derler ki elinden
cühelânın
Kahr olmak için kes-bi kemâl-i hüner
eyler.
Şinâsî
- 2187 Câhil ile gülistân zindân olur
Ehl ile zindânlar bûstân olur.
Abdurrahîm Karahisârî
- 2188 Basma câhilin izine
Gitme şeytanın sözüne.
Ruhsatî
- 2189 Câhiller kâmile sen bilmen deyip
Ânın için kaybettiler irfânı.
Pir Sultan Abdal
- 2190 Cühelâ âlime nisbet hardur
Belki hardan da bile ebterdür.
Nâbî
- 2191 Ne kadar bulsa da izzet şevket
Câhile câh ile gelmez rif'at.
Nâbî
- 2192 Cehle râzî olmadı, vâbeste-i irfân olan
İşlemez hayvan fi'lin ey gönül insân
olan.
Keşanlı Zihnî
- 2193 Câhilin sözü kişiyi tanlada
Câhile kişi nice söz anlada.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Mantık'ı't-Tayr'dan çeviri)
- 2194 Mârifet olmayacak bir kişide ey Rûhî
Câhilün başî göge irse yine câhildür.
Rûhî-i Bağdâdî
- 2195 Cehilden hazer et zulmette kalma
Câhilin başına yular demişler.
Konyalı Şem'î
- 2196 Herkesin cehaleti bilmediği şeyler
kadar da bildiğini sandığı şeylerden
doğar.
Abdülhak Şinasi Hisar

Cânân

2216 Kaşı karam ne buyursan tutardım
Benim olsan cânı cânâ katardım
Başımı kor incitmeden yatarım.
Elbistanlı Âşık Derdiçok

2217 Nakd-i cân ile bu âlemden ucuz
kurtuldum.
Beliğ, Yenişehirli

2218 Ne tende can ile sensiz ümîd-i sıhhât
olur
Ne cân bedende gam-ı firkatinle râhat
olur.
Nef'i

2219 Geçme ey rûh-i revân, ömr-i
şitâbânım gibi
Sinede bir lâhza ârâm eyle gel cânım
gibi.
Nedim

2220 Gelir dehânıma cânım berâ-yı istikbâl
Denilse meclîse ol yâr-ı bî-vefâ geliyor.
Fasîh Ahmed Dede

2221 Cânândan mahabbet alıp verdiler bana
Sonra benim de cânımı cânâna
verdiler.
Beylikçi İzzet

2222 Müjde ey cân kim yine cânân gelir
Şâd ol ey ten ölmüş iken cân gelir.
Cem Sultan

2223 Can dedikleri bir kuştur
Kuş kafesten uçar bir gün.
Pir Sultan Abdal

2224 Bir cilve etse bezme gelip kimde cân
kalır.
Cânımı cânân eğer isterse minnet
cânıma
Cân nedir kim ânı kurban etmeyim
cânânıma.
Fuzûlî

2225 Fark olunmaz sinde cânım mı
cânânım mıdır.
Halîmî

2226 Gittin ammâ ki kodun hasret ile cânı
bile
İstemem sensiz olan sohbet-i yârânı bile.
Neşâtî

2227 Dağlar başın kar aldı
Gül etrafın hâr aldı
Ecele borçlu kaldım
Bir cânım var yâr aldı.
Mânî

2228 Azrail gelmesin cânım almaya
Bir cânım var cânânındır veremem.
Reyhânî

2229 Sensin hâlâ kendimde canım
Gözde nûrum ciğerde kanım.
???

2230 Rakı içtim fincandan
Kenarları mercandan
Çek hançeri vur beni
Ben de bıktım bu cânandan.
Mânî

2231 Nihânsın dîdeden, ey mest-i nâzım
Bana sensiz cihânda, cân ne lâzım
Şarkı (Rast)

2232 Cân ü dil kaydini çekmekten özüm
kurtardım
Cânı cânâye ettim dili dil-dâra fedâ.
Fuzûlî

Cânân

2233 Yûnus, ver cânını Hak yoluna
Cân vermeyince cânân bulunmaz.
Yûnus Emre

2234 Hükm eden gönlüme cânân oldur,
Mühür kimdeyse Süleymân oldur.
Şinâsî

2235 Nedir cân kim anı sen nâzenin
cânâne vermezler
Sana âşık olanlar yoluna cânâ ne
vermezler.
Hayalî, Vardar Yeniceî

- 2236 Bir vakit biz dahi hem-meclis-i cânân
idik.
Nâbî
- 2237 Cânânsız can hayvanda da var.
M. Rasim Mutlu
- 2238 Cânı neylerdi dil-i bîçâre cânân olmasa
Bülbüle âlem kafesdür ger gülsitân
olmasa.
Adnî (Mahmûd Paşa)
- 2239 Sen canından geçmedin cânân arzu
kılursun
Bildin zünnar kesmedin imân arzu
kılursun.
Yûnus Emre
- 2240 Câna safâdır kâse be-kâse
Zehr-i gam içmek cânân elinden.
Nâmık Kemâl
- 2241 Neyle teskîn eyleyim bu dîde-i
giryânımı
Çünkü aldıldım elimden sevgili
cânânımı.
Mehmed Sa'dî Bey
- 2242 Bir uykuyu cânânla berâber uyuyanlar,
Ömrün bütün ikbâlini vuslatta
duyanlar,
Bir hazzı tükenmez gece sanmakla
zamânı
Görmezler ufuklarda şafak söktüğü ânı.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 2243 Her kimün kim hem-demi gül yüzlü
bir cânân olur
Hânesi cennet gibi, dâ'im bahâristan
olur.
Ahmed Paşa
- 2244 Şimdi ay, bir serv-i sîmîndir suda
Esme ey bâd, esme cânân uykuda.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 2245 Ahdetmiş idi vaslını dün âşıkâ cânân
Kılmadı bugün ahde vefâ, yine mi
hicrân.
Ümidî
- 2246 Derd oldu şimdi başıma dermân
sandığım
Bir âfet oldu cânıma cânân sandığım.
Halim Giray
- 2247 Penbelikle imtizâc etmiş tenin
Sîm'e yâ kâfur'a benzer gerdenin
Ben siyah pırlanta zannettim ben'in
Görmedim emsâlini cânâ senin.
Âsaf (Mahmud Celâleddîn Paşa)
- 2248 Zaman olur ki ânın hacle-i visâlinde
Bir inzivâ ve o cânân-ı bî-vefâyı
bulurum.
Faik Âli Ozansoy
- 2249 Seherde seyre geldi bâğa cânân
Neler seyreyledi bîdâr olanlar.
Esrâr Dede
- 2250 Geh Züleyhâ derim gehî Yûsuf
Cümlesinden merâm cânândır.
Esrâr Dede
- 2251 Cânândan mahabbet alıp verdiler bana
Sonra benim de cânımı cânâna verdiler.
Beylekçi İzzet
- 2252 Cânân ele girdükde şehâ câna bakılmaz
Gün toğduğu demde meh-i tâbânâ
bakılmaz.
Keşanlı Zihnî
- 2253 Fursat bulunur dâmen-i cânân ele
girmez
Cânân bulunur gûşe-i imkân ele
girmez.
Haşmet (Sadrazam Abbaszâde)
- 2254 Kâşkî sevdiğimi sevse bütün halk-ı
cihân
Sözümüz cümle hemân kıssa-i
cânân olsa.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 2255 Sana kimisi cânım kimi cânânım
deyü söyler
Nesin sen doğru söyle cân mısın
cânân mısın kâfir.
Nedim

Cefâ (Eziyet)

2256 Ne cehâlet bu ki andan umarım dâd
henüz
Eridim ben dil-i cânân ise pulat henüz.
Muallim Nâcî

2257 Her gören ayb etdi âb-ı dîde-i giryânımı
Eyledim tahkîk görmüş kimse yok
cânânımı.
Fuzûlî

2258 Nigâh-ı mestine cânlar dayanmaz,
Uyanmaz uykudan cânân uyanmaz.
Bu nâz ü işveden aslâ usanmaz!
Sabah olduğuna gûya inanmaz,
Uyanmaz uykudan cânân uyanmaz.
Recaizâde Mahmûd Ekrem

2259 Dünyada güzel sayılan her şeyin yeri-
ni bir başka şey, tutabilir, yalnız cânâ-
nın yerini tutacak hiçbir şey yoktur.
Mevlânâ

2260 Dil sevdi yine cânân olacağı
Bîçâre bilir derdine dermân olacağı.
Necâtî

Cefâ (Eziyet)

2261 Sende aceb uşşâka eziyyet mi
çoğaldı
Yâ bizde cefâ çekmeye tâkat mı
azaldı.
Mehmed Sa'dî Bey

2262 Cefâlar çekmeye geldik cihâne
Ezelden böyledir devr-i zamâne.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2263 Cefâ itmek murâd eylerse cânân
Bahâne bulmağ olur ana âsân.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

2264 Bir kimse ki çekmeye cefâyı
Bilmez idi lezzet-i safâyı.
Subhîzâde Feyzî

2265 Safânun vardır elbet cefâsı
Cefânun nitekim zevk ü safâsı.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2266 Şikâyet eyleme Dâ'î anun cefâsından
Cihân içinde güzel var mı kim cefâ
kılmaz.

Ahmed-i Dâ'î

2267 Vecdî tehammül eyle siphrin cefâsına
Bir gün olur eylediğinden hicâb eder.
Vecdî (Abdûlbâkî)

2268 Budur halk-ı cihân içinde âdet
Cefâdan gayriye gelmez kanâ'at.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

2269 Tîr-i cefâdur andan iren bana ey rakîb
Çok gördün al anı dahi gözüne sok.
Ahmed Paşa

2270 Cefâ-yı hicrinle gönlüm yıkılsın
târ-ü-mâr olsun
Bu dil tâ'mîr olur sanma, bırak âşık
harâb olsun.
Sedat Öztoprak'ın segâh bestesi

2271 Bir zamân iden cefâ bir dem dahi
kılır vefâ
Sen cefâyı her zaman itmek dilersin
itmegil.

Germiyanlı Ahmedî

2272 Sen de Leylâ'dan mı öğrendin
cefâkâr olmayı
Bir bakışla ey güzel Mecnûn'a
döndürdün beni.

Hilmi Soykut

2273 Ne denlü eylese dilber cefâya
memnûnuz
Kumâş-ı himmete olmaz Azîzî
endâze.

Azîzî (Kara Çelebizâde Abdülaziz Ef.)

2274 Gâh olur ol mehlîkâ mihr ü vefâlar
gösterir
Gâh döner bir lutfuna bin bir cefâlar
gösterir.

Bahtî (Sultan Ahmed I)

2275 Cefâ taşı gönül sırçasına çün
Dokuna nite olur yine bütün.
Mehmed (İşknâme şairi)

2276 Efendim sana kim derler ne
yerdensin nedür adun
Cefâyı kimden öğrendün â zâlim
kimdür üstâdun.

Terzizâde Ulvi

2277 Sen de bir kerre tefekkür edip insâf eyle
Hangi âşık dayanır böyle cefâyâ söyle.

Esrâr Dede

2278 Ben usanmam gözümün nûru
cefâdan amma
Ne kadar olsa cefâdan usanır cândır
bu.

İzzet Molla

2279 Yârin cefâsı cümle vefâdır cefâ değil
Yâri cefâ kılrı deyen ehl-i vefâ değil.

Nesîmî

2280 Cefâ etme bana, mâhım,
Sonra tutar seni âhım,
Üzme beni şivekârım,
Aman geç kalma, erken gel.

Şarkı (Uşşak), Güfte: Ahmed Rasim

2281 Bir cefâ görsem ey sanem senden
Bu ne sözdür ki, usanmam senden.

Şarkı (Acemaşiran)

2282 Hep seninçündür benim dünya
cefâsın çektiğim
Yoksa ömrüm varı sensiz neyerim
dünyâyı ben.

Bâkî

2283 Bir cefâ görsem ey sanem senden
Bu ne sözdür ki, usanmam senden.

Şarkı (Acemaşiran)

Cehennem/Tamu

2284 Va'iz bizi korkutma Cehennemde od
olmaz
Yanmağa odun her kişi bundan
iledirler.

Dukakinzâde Ahmed Bey

2285 Ben şöyle anlarım ki Cehennem
dedikleri
Şol bezmdir ki hem güzeli hem
şarâbı yok.

Gelibolulu Mustafa Âlî

2286 Dünyayı cennet yapamayız ama Ce-
hennem eyleyebiliriz.

M. Rasim Mutlu

2287 Beni korkutan öldükten sonra Cehen-
neme gitmek değil, hiçbir yere gitme-
mektir.

Cenâb Şehâbeddîn

2288 Hırs-ı vuslat düşürür firkate uşşâkı
kamu
Hoş demişler ki tama' olmasa
olmazdı Tamu.

Hamdullah Hamdî

2289 İnsanları, kendilerini küçük görmeye
zorlayan çabaya ben Cehennem adını
veririm.

André Malraux

2290 Banâ duzahdan ey meh dem urur
gülzârlar sensiz
Diraht âteş, nihâl âteş, gül âteş, berg ü
bâr âteş.

Şeyh Gâlib

2291 Cehennem, bilgisizedir.

M. Rasim Mutlu

2292 Tân eylemen hocalar hatırınız hoş
olsun
Varuben ol tamuda biraz yanasım
gelir.

Yûnus Emre

2293 Korkum oldur sana dûzahda da yer
virmezler.

Nâilî-i Kadîm

2294 Cehennem, umudunu yitirmektir.

Archibald Joseph Cronin

Cennet

2295 Cennet degül mi yâr ile vuslat
didükleri
Duzah degül mi âteş-i hasret didükleri.
Nev'î

2296 Harâbat ehline duzah azâbın anma ey
zâhit
Ki bunlar ibn-i vakt oldu gam-ı
ferdâyı bilmezler.
Hayâlî, Vardar Yeniceî

Cennet

2297 Mirâs-ı pederdir bizlere Cennet
Elbette gireriz hâne bizimdir.
Emrah, Erzurumlu

2298 Turamaz yârsız gurbetde âdem
Olur dildârsız Cennet Cehennem.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

2299 Cennet, içimizdeki sevgidir.
M. Rasim Mutlu

2300 Gelürsen gelme bezme zâhidâ bir
âfet-i cânsız
Bilürsin girmek olmaz bağ-ı hulde
çünkü îmânsız.
Şeyh Gâlib

2301 Gam çekme girür Cennet'e erbâb-ı
sagâ'ir
Nev'î

2302 Mihrâba geçmez idi imâm ücret almasa
Zâhid imâma uymaz idi Cennet olmasa.
Yenişehirli Avnî

2303 Cennet'i almak olmaz akçe ile
Girmek olmaz Behişt'e rişvet ile.
Fuzûlî

2304 Geçtik hepimiz dört nala Cennet
kapısından;
Gördük ebedî cedleri bir anda
yakından.
Yahya Kemâl Beyatlı

2305 Cennet cennet dedikleri birkaç köşkle
birkaç huri
İsteyene ver anları bana seni gerek
seni.

Yûnus Emre

2306 Kimmiş bizi men eyleyecek bağ-ı
cinândan
Mevrûs-ı pederdir gireriz hâne
bizimdir.

Nâbî

2307 Ben esîr-i handenim, üftâdenim, ey
gül-terim
Gözlerin Kur'ân-ı aşkımdır, kucağın
Cennetim
Olsa da hattâ Cehennem, orda
yanmak isterim
Gözlerin Kur'ân-ı aşkımdır, kucağın
Cennetim.

İhsan Râif Hanım

2308 Korkarım Cennette de uşşâk râhat
görmeye
Öğrenürse şive-i hûbân-ı İstanbul'u
hûr.

Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

2309 Vardık der-i sa'adetine yârı görmedik
Girdik behişte hayf ki didârı görmedik.
Şeyh Gâlib

2310 Hak bilir dünyâ degül ol hûr peyker
olmasa
Bağ-ı cennet âşık-ı bîçâreye zindân
olur.

Usûlî

2311 Binlerce küçük saadetin var Tanrım!
Bin türlü yolun, inâyetin var Tanrım!
İdrâki olan nelerle mes'ûd olmaz!
Hem gök, hem yerde Cennetin var
Tanrım!

Fuat Bayramoğlu

2312 Terk-i mey ü mahbûb ederiz cennet
için
Şerh eyle ki Cennette ne var ey vâiz.
Fuzûlî

2313 Bir nefes hasret-i didârına yok
tâkatim âh
Neyleyim verse bana Cenneti Mevlâ
sensiz.

Şeref Hanım

2314 Yok bî-garez muamele ehl-i zemânede:
Kimse ibâdet etmez idi Cennet olmasa.
Nâbî

Cesur, Cesaret

2315 Cahiller cesur olurlar.
H.z. Muhammed

2316 Felâketlerin önemsiz olması, erkek
cesareti sayesinde.
Demokritos

2317 Cesaret öğretilmez ki!
Stendhal

2318 İnsan azimli ve cesur olmalıdır. Lâkin
bilgisiz cesaretin çok defa vahim ol-
duğunu da unutmamalıdır.
Âkil Muhtar Özden

2319 Cesaret hayatı hiçe sayar, vicdanı
değil.
Schiller

2320 Haksız bir dava için döğüşmek gerçek
bir cesaret sayılmaz.
Shakespeare

2321 Hiçbir meziyet, erkekleri kadınların
gözünde cesaret kadar yükseltemez.
Henry Fielding

2322 Doğru olan şeyi gördüğü halde yap-
mamak cesaretsizliktir.
Konfüçyüs

2323 Cesaretin modası hiç geçmez.
Thackeray

2324 Aşırı cesur olmak, aşırı ölçülü olmak-
tan daha iyidir.
Machiavelli

2325 Ölümünden korkmayan cesurdur. Fakat
felâket ve ıstıraptan korkmayan daha
çok cesurdur.
Raif Necdet Kestelli

2326 Kıyıyı gözden kaybetmeye cesaret ede-
meyince insan okyanus keşfedemez.
André Gide

2327 Erkek cesaretini emretmekle, kadın
itaat etmekle gösterir.
Aristoteles

2328 Cesaret, kuvvetle birleşince büsbütün
artar.
Aristoteles

2329 Cesaret ne öğretilir, ne de unutulur.
Goethe

2330 Cesur kişi korkuları kovandır.
Konfüçyüs

2331 Bazı şeyler vardır ki onları yazmamak
cesaretini göstermek lâzım.
R. de Gourmont

2332 En büyük cesaret, kendine hücum
edebilmektir.
Hasan-Âli Yücel

2333 Tâlih, cesurlara yardım eder.
Vergilius

2334 İnsanların en cesuru, en cömert olanıdır.
H.z. Ali

2335 Zenginliğini kaybeden çok şey kaybe-
der; dostunu kaybeden daha çok şey
kaybeder; cesaretini kaybeden ise her
şeyini kaybeder.
Cervantes

2336 Bir işi yapabilmek için her şeyden
önce cesaret gerekir.
Demosthenes

2337 Korkaklar acımasız, cesurlar mert ve
yardımsever olurlar.
John Gay

2338 Cesur insanlar herkesten daha cömert
olurlar.

Samuel Smiles

2339 İnsanı tanıtan özelliklerden biri de
cesarettir.

Daniel Webster

Cevher / Cevâhir / Gevher

2340 Hakîr olduysa millet şanına noksan
gelir sanma
Yere düşmekle cevher sâkıt olmaz
kadr ü kıymetten.

Nâmık Kemâl

2341 Böyle cevher var elimde neyleyim
dünyâyı ben
Başına çalsın felek âyine-i İskender'i.

Nef'î

2342 Gevherin var ise sarrâfın bula
Altunun nâdân yanında pul ola.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2343 Çay taşı yakutun bahâsın bulmuş
Şimdi cevâhirlere ummâna düşmüş.

Âşık Şem'î

2344 Bellidir zîver-i efser olacak gevher-i
sâf.

Keçecizâde İzzet Molla

2345 Gönülde cevher-i elmâsa benzer
cevher-i gayret
Ezilmez şiddet-i tazyikten, tesir-i
sıkletten.

Nâmık Kemâl

2346 Sarraf anlar dürr nedir cevher nedir
Kötü bilmez şâb nedir sükket nedir.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2347 Her ne denli başı büyük olsa har
Lâyık olmaz gûşuna anun güher.

Hamdullah Hamdî

2348 Olıcak oğlan bilinirmiş girince yaşına
Göz göre zerger olan gevher demez
çay taşına.

Âşık Ömer

2349 Çakıl taşı bilürsin gevher olmaz
Himârı terbiye kılın aşkar olmaz.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2350 Hakikat sözüne hile katmazam
Her kişiye sırrı beyân etmezem
Bilinmeyen yerde cevher satmazam.

Diyyarbakırlı Âhû Baba

2351 Yükümüz gevherdür bakır satmazuz
Doğru yolu koyup eğri gitmezüz.

Kararsız Veli

2352 Bile mi nâdân cevâhir ne demek
Tûtiye lâyıık imiş sükket yemek.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2353 Altına batsa da kötü
Aslı ham demirden cevâhir olmaz.

Deli Boran

2354 Bir gevher çıkarmak gerek hiç
sarrafılar bilmez ola.

Yûnus Emre

2355 Cevâhir çarşısında boncuk satılmaz.

Atasözü

Cevr

2356 Bâzâr-ı aşk içre cevri güzeller
Mezâda vermişler kapan kapana.

Âşık Şem'î

2357 Hâsılı ehl-i dile cevri-i felek eksik
değil
Kande varısan bir dede bir dünbelek
eksik değil.

Lâ-edrî

2358 Sen bizi cevrine şâyeste bil ihsân
olarak!

Şeyh Gâlib

2359 Kimi bir lahza handân etdi bu devr
Ki ağlatmadı bin kerre kılub cevır.
Çorlulu Zarîfi

2360 Bihûde yere cevri güzeller çoğ
itmesün
Bâkî cefâ vü mihnete mu'tâd olub
gider.
Bâkî

2361 Cevr ile kimseyi bîzâr etme
Sana cevır etse de âzâr etme.
Nâbî

2362 Varma şekvâ ile bâb-ı şâha
Sana cevır ideni sal Allâh'a.
Nâbî

2363 Nedir bu cevır ü tegâfûl zamân zamân
güzelim?
Kaçncıdır bu eziyyetli imtiyhân
güzelim?
Recaizâde Mahmûd Ekrem

2364 Kâşki bin cânım olsaydı benim ey
gonce-leb
Cevrini bin cân ile tâ kim çekeydim
rûz u şeb.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

2365 Cevrin yetişir sanma sakın ol ki
sitemkâr
Bir ben kalayım katlanacak şevk
alacak yâr
Arttır ki hemân cevırini sen, pes
desin ağyâr
Bir ben kalayım katlanacak şevk
alacak yâr.
Behçet Kemâl Çağlar

2366 Öldürme gel Nahîfî-i şeydâyı cevır ile
Hûbân içinde ol dahi bir âdet olmasun.
Nahîfî

2367 Olur cevır itmede uşşak-ı zâre
dilberân mahzûz
İder dâ'im cefâ olur o şûh-ı dilberân
mahzûz.
Subhîzâde Feyzî

2368 Ol gözü mestânenin ettiklerin
Ey Necâtî cevır sanma nâzdır.
Necâtî

2369 Âdeti hûbların cevır ü cefâdır ammâ
Bana ettiklerini kimselere etmediler.
Necâtî

2370 Ey Necâtî yürü sabr eyle elünden ne
gelür
Hûblar cevır ü cefâyı kime
öğretmediler.
Necâtî

Cimri, Cimrilik / Bâhil / Hasîs, Hasîslik / Nâkes (Nekes)

2371 Diyem sâna bâhilün ne idüğün
Sakınur kendüden kendü yidigin.
Yûnus Emre

2372 Encâm-ı hayatı kıl teemmül
Tefrike çalış zararlar kârı
Sahip-servet hasîse derler
Vârislerinin hazinedarı.
Ferîd Kam

2373 Cimrinin gümüşü, kendisi gömülünce
topraktan çıkar.
Şeyh Sa'dî

2374 Gel dese de bakma nâkes aşına,
Bir fırsat arar da kakar başına.
Neyzen Tevfik (Kolaylı)

2375 Kadına düşkünlik cimrilik gibidir,
kişinin parası artıkça açgözlülüğü de
artar.
Montesquieu

2376 Altının ne olduğunu mihenk, cimri-
nin kim olduğunu dilenci bilir.
Şeyh Sa'dî

2377 Cimriliği yaratan yoksulluk değil, zen-
ginliktir daha çok.
Montaigne

Cömert, Cömertlik

- 2378 Yoksulun çok şeyi eksiktir, cimrinin her şeyi.
Publilius Syrus
- 2379 Nekeslikten kimse bezirgân olmaz.
Karacaoğlan
- 2380 Cimri, borç para isteyecek olan kişinin geldiğini bir fersah uzaktan görür.
Alain
- 2381 Altın ocaktan madeni kazmakla çıkar, cimrinin elinden, canını koparsan çıkmaz.
Şeyh Sa'dî
- 2382 Parasından en az yararlanan cimrinin kendisidir.
La Fontaine
- 2383 Cimrilik, bütün insan deliliklerinin en gülücüdür.
Montaigne
- 2384 Hasîslikle hayırseverlik aynı sonuçları doğurur; hasîsin yeryüzünde biriktirdiği serveti, hayırsever gökyüzünde biriktirmez mi?
H. de Balzac
- 2385 Bazısının eli verir gönlü vermez; bazısının da gönlü verir, eli vermez! İkisi de hasîsliktir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2386 Olsa da âb-ı hayât içmem elinden nâkesin
İntihârı eylerim tercîh nâmusumla ben.
Eşref, Gelenbeli
- 2387 Servet efzâyîş bulunca agniyâ hissetlenir.
Koca Râgıb Paşa
- 2388 Hasîsin kesesi hayatına ve hayatı kesesine bağlıdır.
Cenâb Şehâbeddîn

- 2389 İnsanlar çıkar sağlayamadıkları için cimriden nefret ederler.
Voltaire
- 2390 Bu gün avcını aç buhûl işleme
Yarin hasret ile elûn dişleme.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 2391 Aç arslan ve kaplan elinden lokma kapmak kerîm kişiye genizrektir kim vara bir leim ve bahil kişiden nesne dileye.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)
- 2392 Cimrinin tek doğru hareketi ölmesidir.
Publilius Syrus
- 2393 Cimriler çok iyi insanlardır. Ölmelerini isteyenler için servet toplarlar.
Stanislaw J. Lec
- 2394 Cimrilikle ihsan birleşmez.
H. Alî

Cömert, Cömertlik

- 2395 Cömert cömert derler, maldan ederler; Yiğit yiğit derler, candan ederler.
Atasözü
- 2396 Cömertliğin âfeti başa kakmadır.
H. Muhammed
- 2397 Tuzağa saçtığın taneler, cömertlik sayılmaz ki.
Mevlânâ
- 2398 İnsan bazen, az parası olduğu halde, belki de az parası var diye düşünceceklerinden korkarak, çok parası olduğu zamandakinden daha cömert olur.
Benjamin Franklin
- 2399 Cömertlik güzeldir, fakat zenginlerde olursa daha güzel olur.
H. Muhammed

2400 Cömertlik, mutluluk anahtarıdır.

Nâsır-ı Husrev

2401 Sahâvet, zenginlikten evlâdır. Câlîb-i âdavet olmaz bir nev'i servettir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

2402 Kral olup, paramı dilenci gibi harcamaktansa, dilenci olup paramı kral gibi harcamayı yeğlerim.

Ingersoll

2403 Cömertliğimiz hiçbir zaman servetimizi aşmamalıdır.

Cicero

2404 Cömertlik, dostluğun özüdür.

Oscar Wilde

2405 Cömertlik kadar kendi kendini yıpratın bir meziyet olamaz.

Machiavelli

2406 Cömertlik, adaletin çiçeğidir.

N. Hawthorne

2407 Cömertliğin dibi yoktur.

Cicero

2408 Cûd, sa'âdetün neredübânıdır.

Sinân Paşa

2409 Sana ben cân fidâ etdüm hasedden
düşmânım öldü
Meseldir bu ki harcı bir olur nâkesle
cömerdün.

Fevrî, Mevlânâ Ahmed

2410 Cömerdler elinde mal eksik olmaz.

Salburcuoğlu

2411 Cömert acın ölmez darda kalsa da
Cimri murad almaz felâh bulsa da.

Şikârî

2412 Güzeller, nasıl tozsuz, kirsiz bir ayna ararlarsa, cömertler de yoksulları, zayıfları öyle arar.

Mevlânâ

Çalışmak

2413 Bekayı hak tanıyan, sa'yi bir vazife bilir,
Çalış, çalış ki beka sa'y olursa hak edilir.

Mehmet Âkif Ersoy

2414 Ne kadar çok çalışırsan o kadar çok mutlu olursun.

Charles Dickens

2415 Uğraş, didin, düşün, ara, bul, koş,
atıl, bağır;
Durmak zamanı değil, çalışmak
zamanıdır.

Tevfik Fikret

2416 Çalışmak ve iyilik etmek, Tanrı'nın bize öyle bir ihsanıdır ki, seven ve mutsuz olan kalplerde aşkın yerini tutar.

Goethe

2417 Çalış: meşakkat öldürür;
çalışma: derd-i ihtiyaç.

Sâmih Rifat

2418 Çalışmak bizi şu üç belâdan kurtarır: Can sıkıntısı, kötü alışkanlıklar ve yoksulluk.

Voltaire

2419 Çalışmak, istirahatın hardalıdır.

Cenâb Şehâbeddîn

2420 Aşkla yapılmış ölesiye bir çalışma, işte gerçek mutluluk.

Dostoyevski

2421 Erkekler çalışmalı, kadınlar ağlamalı.

Charles Kingsley

2422 Çalışma uçup gidebilen bir alışkanlıktır, bırakması kolay, yeniden başlaması zor bir alışkanlık.

Victor Hugo

2423 Tanrı'nın insana en güzel armağanı çalışma zorunluluğudur.

Voltaire

Çeşitli Konular

2424 Gençliğe üç öğüdüm var: Çalışın, çalışın, çalışın.
Bismarck

2425 Şunu iyi biliniz ki
Akıllı olan çocuklar
İstemekle değil, ancak
Çalışmakla kazanırlar.
Değil anne, baba, hattâ
Bize cânı veren Yezdân
İstemekle değil, ancak
Çalışmakla eder ihsân.
Ali Ekrem Bolayır

2426 Mes'ûd olamaz mukim-i bister
Hoş dirlik için çalışmak ister.
Muallim Nâcî

2427 Her türlü işte çalışmak,
Çalışmamaktan iyidir.
Smiles, Samuel

2428 İş bölümü yapılarak çalışılırsa daha
çok insan refaha kavuşur.
Adam Smith

2429 Ben çalışmayı hep eğlence gibi kabul
ederim.
Thomas Edison

2430 Tembeller çalışmaya zaman bulamadıkları-
dıklarından yakınırlar.
Arthur Schopenhauer

2431 Mutlaka çalışmalıyım, yoksa sıkıntı-
dan patlarım.
Alfred Tennyson

2432 Sa'yin hoş olur hâtimesi fâtihâsından.
Muallim Nâcî

2433 Çalışın. Söylemek kolay amma, nasıl
çalışmalı?
Max Jacob

2434 Önce çalışın, sonra dinlenin.
Puşkin

2435 Çalışma; sıkıntıyı, kötülüğü ve yok-
sulluğu uzaklaştırır.
André Maurois

2436 Valla hepimiz meteliğe kurşun atı-
yoruz. Haftalardır çalışmaya vakit
bulamadım.
Jack Kerouac

2437 Çalışmakla insanların günleri kısa,
ömrü uzun olur.
Denis Diderot

Çeşitli Konular

2438 İnsanoğlu dünyayı zapteder ama ağ-
zını zaptedemez.
Mevlânâ

2439 Bir nân için eyleme dînâna tabasbus
Bir zerresi midende eğer varsa
hemen kus.
Ferit Kam

2440 Alnını ne kadar yüksek tutarsan yere
o kadar sağlam basarsın.
Cenâb Şehâbeddîn

2441 Ağustosta ekilen darıdan,
Kocasından sonra kalkan karıdan,
Oğul vermeyen arıdan
Haram kazanılan paradan,
Hayır gelmez.
Atasözü

2442 Komaz peyk-i ecel dilde safâyı
Ne şâhı kor evinde ne gedâyı.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

2443 Her konuda gerçeğe ve akla uygun ola-
rak hareket etmeyi ileri süren kişi için
bağımsızlık hayattan daha değerlidir.
Edmond Goblot

2444 Her taassupta kâtil bir mahiyet
vardır: Tarihin taassubu hakikati öl-
dürür; felsefenin taassubu fikri öldü-
rür; dinin taassubu dini öldürür.
Cenâb Şehâbeddîn

- 2445 Olmadık yok, duyulmadık çok.
Atasözü
- 2446 İleri gitmek ile bir şeye erişememek aynıdır.
Konfüçyüs
- 2447 Hancının hanı yanmış, yolcunun umurunda mı?
Atasözü
- 2448 Bir fısılcık yedi köyü yıkar.
Atasözü
- 2449 Ölem desem ecel yok, kalkam desem mecel yok.
Atasözü
- 2450 Masumluk, suçlular kadar himaye görmekten ne kadar uzaktır.
La Rochefoucauld
- 2451 Azrail vurur pençe, bakmaz ihtiyara gence.
Atasözü
- 2452 Bakma yâ Rab sevâd-ı defterime Anı yak âteşe benim yerime.
Lâ-edrî
- 2453 Gemisini kurtaran sandalını aramaz.
Atasözü
- 2454 Kasap dükkânında et kokmaz.
Atasözü
- 2455 Dam dolusu tükenmiş, damlayan tükenmemiş.
Atasözü
- 2456 Asklepios'a bir horoz adadık; onu yeri-ne getir, unutma!
Sokrates'in son sözleri
- 2457 Ölümler de zanneder ki, diriler her gün helva yer.
Atasözü
- 2458 Nahır elden gitmiş, o hâlâ alaca danayı sorar.
Atasözü
- 2459 Karganın gördüğü tohum bitmez.
Atasözü
- 2460 Kara ile sarıdan huri, Sarı ile sarıdan peri, İki karadan elinin körü doğar.
Atasözü
- 2461 Haçan gelin olursun ederler seni huri Sonra mısır ekmeği vermezler sana kuri.
Atasözü
- 2462 Tazının topallığı tavşan görünceye kadardır.
Atasözü
- 2463 Meseldir: âdem olur mu kişi olunca vezir.
Lâ-edrî
- 2464 Darıldığım dağın odununu yakmam; Boşadığım avradın topuğuna bakmam.
Atasözü
- 2465 Oyun bilmeyen kız demiş: Yerim dara-şih.
Atasözü
- 2466 Yangın dediğin, çingıdan olur.
Atasözü
- 2467 Yasâğ olmaz, meseldir nûr-ı dîdem, seyr-i didâra.
Lâ-edrî
- 2468 Ne kendi eyledi râhat, ne halka verdi huzûr Yıkıldı gitti cihandan, dayansın ehl-i kubûr.
Lâ-edrî
- 2469 Çingeneyi paşa yapmışlar: "Şu ağaçlar-dan ne güzel kasnak olur" demiş.
Atasözü

Çeşitli Konular

- 2470 Kazan düşmese kankılmaz.
Atasözü
- 2471 Hazır sakla, Hızır'a lüzum kalmaz.
Atasözü
- 2472 Zâhir olan beldeye reh-nüma hâcet
değil.
Lâ-edrî
- 2473 Kalburcu kızı hatun olmaz,
Dilenmeyince karnı doymaz.
Atasözü
- 2474 Pâdişah olsan da derler "Er kişi
niyyetine!"
Lâ-edrî
- 2475 Et görmemiş, ciğere bayılır.
Atasözü
- 2476 Ne gerek sükkeri Şam'ın, ne
siyah-rûy-i Arab.
Lâ-edrî
- 2477 Ne ağılı ol ki atsınlar seni,
Ne şeker ol ki yutsunlar seni.
Atasözü
- 2478 Ehl-i dikkat katreden ummâna eyler
intikâl.
Lâ-edrî
- 2479 Ekmeği suya bandıktan, bağ harımını
yaktıktan, kıl çul arasına sarılıp yattık-
tan sonra kimseye minnet kalmaz.
Atasözü
- 2480 Başka türlü görünmeye alıacak yerde
olduğumuz gibi görünmekten kaçın-
masak daha kârlı çıkardık.
La Rochefoucauld
- 2481 Kara kazanın yanında durana is bulaşır.
Atasözü
- 2482 Durumların zirvesinde uzun süre
kalınmaz.
Goethe
- 2483 Mangal ağlar, kül ağlar,
Gelin oturmuş başını bağlar.
Atasözü
- 2484 Görgüsüzden hamur alacağına, eğil
de yerden çamur al.
Atasözü
- 2485 Elinde bergüzarın var, "Yukarıya
buyur" derler;
Elinde bergüzarın yok, "Ağa yatmış
uyur" derler.
Atasözü
- 2486 Eder mi sâz-ı sînem değme bir
mızrâbdan feryâd.
Lâ-edrî
- 2487 Mescid n'ola gitti ise mihrâb yerinde.
Lâ-edrî
- 2488 Öpmeğe niyeti olmayan, yanağın ner-
de sorar.
Atasözü
- 2489 Yenice eleğim, hangi duvara asayım.
Atasözü
- 2490 Bezm-i Cem icrâ eder rindân her virâ-
nede.
Lâ-edrî
- 2491 Veresiye dediler alasım geldi,
İstemeğe geldiler ölesim geldi.
Atasözü
- 2492 Çelik gibi sert, hamur gibi yumuşak
olma.
Atasözü
- 2493 Çok kere hiç aramadığımız şey-
lerden bahsederken "Bulamadım"
deriz.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2494 Sarnıç saklar, çeşme taşırır.
William Blake

2495 Artık günlerimiz böyle bahtiyar
gececek...
Her akşam soframızda daha taze,
mübarek,
Göz nuru karşılığı kazandığım şu
ekmek.

Ziyâ Osman Saba

2496 Meşveret-i ulu kılmasa kişi
Çıkaramaz elbette başa işi.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2497 Bir dâva ne kadar büyükse, ikiyüzlü-
lüğe ve yalana o kadar çok barınak
olur.

André Malraux

2498 Demir mukaddestir, seyf olursa;
Mel'ûndur, zincir-i istibdat olursa.
Cenâb Şehâbeddîn

2499 Vur, ama dinle...
Themistokles

2500 Ağzunuzda ağrısı dendânunuz
Çıkmayınca rahat olmaz cânunuz.
Abdurrahim Karahisarî

2501 Vermede nasıl bir üstün olma niteliği
varsa, almada da bir boyun eğme ni-
teliği vardır.
Montaigne

2502 Buldum! Buldum!
Arkhimedes

2503 Sâhibi ola idi ger uyanık
Çeşme olmazdı başından bulanık.
Nâbî

2504 Hâl müşkildir anda kim bir ola
Sâhib-î hükm ü sâhib-î da'vâ.
Fuzûlî

2505 Derûnî-âşnâ ol taşradan bîgâne
sansunlar
Bu bir özge revîşdir âkıl ol dîvâne
sansunlar.
Rûznâmecizâde Şinâsî Çelebi

2506 İster kişiliğiyle olsun, ister bilgisiyle,
bana bir şeyler verebilen herkesi se-
verim. Benim tüm nefretim geveze-
leredir.

Christian Morgenstern

2507 Sözümüz güzel de olsa ara sıra
sükût ile çerçevenmedikçe sevimli
olmaz: Gevezeler mir-i kelâm da olsa-
lar sevimsizdirler.
Cenâb Şehâbeddîn

2508 Sipihre çıkma kolaydır Mesîh olması
güç.

Keçecizâde İzzet Molla

2509 Aktör bir dramı bir elbise gibi alır,
giyinir; sonra buruşturup atarak bir
başkasını alır. Ama bu attığı elbise
ondan daha fazla yaşar.
Alfred de Vigny

2510 Alinteriyle ıslanan toprak kurumaz.
İbrahim Olcaytu

2511 Dimdik ve dosdoğru yürü! Hiç olmaz-
sa boyundan kısa görünmezsın.
Cenâb Şehâbeddîn

2512 Ne kadar büyük değerde olursa ol-
sun, insanların kendiliklerinden bo-
yun eğmek isteyecekleri bir kimseye
bugüne dek rastlanmamıştır.
Machiavelli

2513 Çü subh olsa ne hâcet dahi encüm.
Tutmacı

2514 Evlât kokusu, cennet kokusudur.
Hz. Muhammed

2515 Gerçek dua, hazlı bir imreniştir. Bu
imreniştten yoksun dua, dua değil,
dilenciliktir.
M. Rasim Mutlu

2516 Gönülden kim fesâdı def' eylerse
sâde-dil derler.
Keçecizâde İzzet Molla

Çeşitli Konular

- 2517 Gâh çıkarım gökyüzüne seyrederim
âlemi
Gâh inirim yeryüzüne yâr severim
kime ne.
Kul Nesîmî
- 2518 Boş mide haykırır derler. Biz de ilâve
edelim: Dolu ağızların sesi çıkmaz.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2519 İnsanlara boyun eğdirmek isteyenin
kulağı sağırdır.
Albert Camus
- 2520 Bir eliyle ekmek gösterir, ötekiyle taş
tutar.
Plautus
- 2521 Evet, sabah olacaktır, sabah olur geceler
Tulû-i haşre kadar sürmez; akıbet bu
semâ,
Bu mai gök size bir gün acır; melûl
olma.
Tevfik Fikret
- 2522 Da'va sübût bulmaz olunca güvâh
mest.
Şeyh Gâlib
- 2523 Berberler nasıl geveze olmazlar: Sa-
bahtan akşama kadar çenelerimizle
oynuyorlar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2524 Göge ne kaygu Nemrûd'un okından
Aya ne gussa itûn av'avasından.
Şeyhoğlu Mustafa
- 2525 Her ne denlü himmete endaze
olmazsa yine
Müşteri olma metâ-ı devlete himmet
budur.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 2526 İzzeti nefse en ağır gelen şey istihfaftır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2527 Ne mutlu aktörlere: Sorumluluk yük-
lenmeden şeref kazanıyorlar.
Alfred de Vigny
- 2528 Taş kabağa deys de vay kabağın ba-
şına,
Kabak taş deys de vay kabağın başına.
Atasözü
- 2529 Bu uzun gölgeyi boyun mu sandın?
Ârif Nihat Asya
- 2530 Meşveretsiz kim ki bir iş işleye
Şol nedamet parmağın çok dişleye.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2531 Senedi bâtil olur bâtil olan dâvanın.
Şinâsî
- 2532 Hudâ derd ehline olunca hâdî
Kabûl olur münâcât u murâdî.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 2533 Görmemezliğe gelmek isteyen için
gözlük en kıymettar siperdir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2534 Haz, mutlu bir yaşamın başı ve sonu-
dur.
Epikuros
- 2535 Bir gün aranur elde hemân bir hüner
olsun.
Keçecizâde İzzet Molla
- 2536 Hâfıza dimağımızın kumbarasıdır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2537 Harmanı olmayanın dermanı da olmaz.
İbrahim Olcaytu
- 2538 Herhangi bir ülkedeki yargıçların ya
da yöneticilerin suçlulara ve kötülük
yapanlara aşırı hoşgörülü davran-
maları halinde, bu kişiler zamanla
yargıçları ve kralları yerlerinden edip
efendiliklerini ellerinden alacak kadar
güçlenebilirler.
Geoffrey Chaucer
- 2539 İffet bir siper-i mukavemettir ki, ona
ne hıyânet kılıcı tesir eder, ne zulüm
hançeri!..
Abdülhak Hâmid Tarhan

- 2540 Çok samimi görünen dostlar arasında bile riyanın ve egoizmin açtığı derin uçurumlar vardır.
Raif Necdî Kestelli
- 2541 Anûtil câhili ikna pek güçtür.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 2542 Hiç kimse ne tamamiyle olduğu gibi görünebilir, ne tamamiyle olmadığı gibi. Riyakâr ona denir ki benliğinden sakladığı gösterdiğine galiptir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2543 Çarha kılma serfûrû ikbâl için gayret budur.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 2544 Yerinde sayanlar yürüyenlerden Ziyâde ayak patırtısı eder.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2545 Anka ol ister isen eğer zağ-ı lâşe ol Yeksândır irtikâb ile iffet zemânede.
Keçecizâde İzzet Molla
- 2546 Erkeğin kuvveti şecaat ise kızın siperi iffettir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 2547 İnsan alelekser başkasına sürmek istediği çamura bulanır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2548 Hasûd-ı lâ-yesûd eyler ihanet.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 2549 Dili gönline olmayan muvafık İkiyüzlü olur adı münâfık.
İbnî Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 2550 En korkunç riyâ, âlimin riyâsıdır.
Rıfat Necdî Evrimir
- 2551 İnâtçı olmak fena şey değil, lâkin iyiye inat etmeli.
Kemâl Tahir
- 2552 İnât, iradenin eşekliğidir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2553 Arasan kâinâtı Kaf-tâ-Kaf Bulunmaz değme bir âdemde insâf.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 2554 Bir genç kız için iffetinde nakîse tevâtür edilmek gibi ar edecek şey yoktur.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 2555 İdrâkûn eğer var ise makûl ol.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 2556 İnsânın o yerde nâmı yok mu.
Şeyh Gâlib
- 2557 İhtiyât: Gençlikte lâzım ammâ insan ihtiyarlıkta mâlik oluyor.
Âli Bey
- 2558 Lütuf çoğalırsa değeri azalır.
Platon
- 2559 Kafalar boş durdukça kalınlaşır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2560 İnsanın karakteri, kendi kaderidir.
Herakleitos
- 2561 Karakter güç ve uzun süren bir alışkanlıktan başka bir şey değildir.
Plutarkhos
- 2562 Ola bir yirde gavga vü savaş Turma onda belki ire sana taş.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2563 Kavga bitti mi yumruk sallanılmaz.
Resul Hamzatov
- 2564 Mücadele-i hayatta ihrâz-ı galebe için, sağlam kafa lâzımdır: İnsanlar da koçlar gibi kafa kafaya döğüşürler.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2565 Bizi iyi ile kötüyü bir tutmaya götürece kadar insaf bence bir erdem olmaktan çıkar, tehlikeli bir zaaf olur.
Choderlos de Laclos

Çeşitli Konular

2566 Nedir bu cevri tegâfûl zamân zamân
güzelim
Kaçındıdır bu eziyyet, bu imtihân
güzelim
Tükendi sabr ü tahammül üzüldü
cân güzelim.

Recâizâde Mahmûd Ekrem

2567 Gönlümün bir hâli var ki gam değil
kasvet değil
Neş'e dersin hiç değil, mahzûn-i
firkat değil
Anlatır belki bu sözler derdimi
erbâbına;
Mey o mey, cânân o cânân, sohbet
ol sohbet değil.

Ahmed Râsim

2568 Çok riyâkâr var velî görünür
İbn Mülcem iken Alî görünür.

Osman Nevres

2569 Ehl-i dil birbirini bilmemek insâf değil.
Nef'i

2570 Kadrini seng-i musallâda bilüb ey Bâkî
Durup el bağlayalar karşuna yârân
sâf sâf.

Bâkî

2571 Gayr için olma dü âlemde rezîl
Ne vasi ol ne vekîl ol ne kefil.
Nâbî

2572 Bir kerre dokunsan teline sâz-ı derûnun
Bin türlü nevâzişle düzelmez
bozulunca.

Koca Râgıb Paşa

2573 Durmadan aylar geçer, yıllar geçer
gelmez sesin
Hasretin gönlümde, lâkin kim bilir
sen nerdesin?

Fâzıl Ahmet Aykaç

2574 Toplanıp ehl-i hevâ her biri bir sâz
çalar
Çelebî, böyle olur bizde de konser
dediğin.

Muallim Nâcî

2575 Minnet duyanın hıncı, susan bir
canavardır.

Talât Sait Halman

2576 Fikr-i müstakbel ü mâzîyi bırak ârif
isen
Böyledir hâl-i zaman, bir var imiş, bir
yok imiş.

Koca Râgıb Paşa

2577 Bu gece yarısında iki kişi uyanık:
Biri benim, biri de uzayan kaldırımlar.
Necip Fazıl Kısakürek

2578 O gül endâm bir al şâle bürünsün
yürüsün
Ucu gönlüm gibi ardında sürünsün
yürüsün.

Enderunlu Vâsıf

2579 Eşk-i dîde, dûd-ı dil, hûn-ı ciğer, sûz-ı
derûn
Hep seninçindir sakın incinme
kurbân olduğum.

Nazîm

2580 Bir giden bir dahi gelmez ne aceb
hikmettir
Âlem-i râhata benzer gibi iklim-i
adem.

Koca Râgıb Paşa

2581 Ne yalanlarda var, ne hakikatte
Gözümü yumunca gördüğüm nakış.
Boşuna gezmişim, yok tabiatte
İçimdeki kadar iniş ve çıkış.

Necip Fazıl Kısakürek

2582 Kimbilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misâli o musalla taşında.

Cahit Sıtkı Tarancı

2583 Anlıyorum, birbirinden mukaddes
Alıp verdiğim her nefes.

Ziyâ Osman Saba

2584 Köşe başını tutan leylak kokusu
Yakamı bırak da gideyim.

Oktay Rifat

2585 Güneşli sabahların umududur
yıldızlar.

Suat Taşer

2586 Bütün renkler aynı hızla kirleniyordu,
Birinciliği beyaza verdiler.

Özdemir Asaf

2587 Kolay eriyen buza benzer kadının
hıncı.

Ovidius

2588 Örümcek ağı da bir tuzaktır ama, an-
cak sinekler için.

Cenâb Şehâbeddîn

2589 İnsan kötülük yapmakla olduğu ka-
dar iyilik yapmakla da hıncı uyandırır.

Machiavelli

2590 Kültür, insanın öğrendiklerinin hep-
sini unuttuktan sonra geriye kalan
şeydir... Bu geriye kalan şey nedir der-
siniz? Bence insanın içine sindirdiği
insan sevgisi, insan saygısı, hoşgörü,
sağduyu, hakseverlik bir de bağışlayı-
cılık.

Selma Lagerlöf

2591 Kesil dünyâ-yı dünün lezzetinden
Ki zahmet çekmeyesin fûrkatinden.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

2592 Kültürün az olduğu toplumlarda dev
aynaları çok olur.

Raif Necdet Kestelli

2593 Yüzsuyu ile leke çıkartılamaz.

İbrahim Olcaytu

2594 Hazmı kâbil olmayan lokmayı sen
Gayra teklîf itme ey hulk-ı hasen.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2595 Lütuf çoğalırsa değeri azalır.

Platon

2596 Kültür, dosdoğru yollar çizer.

Dostoyevski

2597 Terk iden dünya-yı fânî lezzetin
Yüklenir mi ehl-i dünyâ minnetin.

Hamdullah Hamdî

2598 Eylemez kimse seninçün keremi
Sen sana itmeyicek il ide mi.

Nev'izâde Atayî

2599 Bilmem nedir meserret ile gam
didikleri
Birdir yanımda sûr ile mâtem
didikleri.

Âmidli Emiri Çelebi

2600 Mektuplar, budalaca şeylerdir; insan
onlarda içini dökemez.

Dostoyevski

2601 Kadınlar haşmetlû moda hazretleri-
nin saltanatı etrafında sımsıkı toplan-
mış müttehit bir millettir.

Raif Necdet Kestelli

2602 Bu fânîde eger hayr u eger şer
Nasib olan irişür ey birader.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

2603 İnsan ile hayvan arasındaki fark neza-
kettir.

Yalnız Adam

2604 Nüfuz, hüsnüniyetle sarfedilmeli ki
çok yaşasın.

Cenâb Şehâbeddîn

2605 Mektepler dolmayınca hapishâneler
boşalmaz.

İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

2606 Sıcaklık balmumu için ne ise, nezaket
de insanlar için o demektir.

Schopenhauer

2607 Müft sirke, oldu sükkerden lezîz.

Lâ-edrî

2608 Kişi zârî vü zûr u zer kıla hiç
Yimez rızkından özge ir eğer giç.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

Çeşitli Konular

- 2609 Zehre şeker, hâre gül, çevre vefâ ol
daimâ
Âlem-i fânîde resm-i rindegânî
böyledür.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 2610 Terk-i râhat eyle râhat andadır.
Keçecizâde İzzet Molla
- 2611 Işk deryâsının olmaz Lâmi'î endâzesi.
Lâmi'î Çelebi
- 2612 Çok para ile aldığın her şeyi kıymet-
dâr zannetme: pahalı başka, kıymet-
dâr başka.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2613 Ne ölüyü ne diriyi, ne yıldızı
sayamazsın.
M. Rasim Mutlu
- 2614 Siz kendi elinizle teslim etmedikçe,
kimse kendinize olan saygınızı eliniz-
den alamaz.
Mahatma Gandhi
- 2615 Mertebe, kıymete göre olaydı, "kaşa"
"gözün" üstünde yer verilmezdi.
Mektupçu Ağâh
- 2616 Hürmet çok kere korkunun bir şekli-
dir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2617 Merd-i âkilden adâvet gelmeye
Merd-i gâfilden sadâkat gelmeye.
Abdurrahim Karahisari
- 2618 Bu dünyadaki en zor şey, kendi ken-
dine sadık kalmaktır.
Dostoyevski
- 2619 Saymak, zekânın basit bir işlemidir.
Hiçbir hayvan saymaz.
Edmond Goblot
- 2620 Pek tabîî olmağa gelmez, terbiyesiz
derler. Pek samimi olmağa gelmez;
saygısız derler.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2621 Ger cihânın şâhı olsan ey fetâ
Tâc ü tahtın olırsan senden cüdâ.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2622 Niderler kalbi irfân olmayınca
Niderler kasrı sultân olmayınca.
Bursalı İsmail Hakkı
- 2623 Bir toplum, kendi başlarına yaşayama-
yan insanların biraraya gelmesidir.
Paul Valéry
- 2624 El'aman elinden ey suna boylum
Büktün elif kaddim dal ettin gitti
Sildirmedin bir dem dîdem yaşını
Akar damlaları sel ettin gitti.
Minhâcî
- 2625 Eşref-i sâât alekser bâde-harab-el
Basra çalar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2626 Yağmur yağmayınca sel uyanır mı?
Sümmânî
- 2627 Dövüp sinem n'ola âh eylesem
cânânın ardından
Gider tabl u alem âdetidür sultanın
ardından.
Burdurlu Servî
- 2628 Bu dünyada tek ucuz şey havadır.
Rıfat Necdî Evrimeri
- 2629 Yâr-ı sâdık akrabâdan pek yakın
Bulur isen zâyî kılmaktan sakın.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 2630 Bazılarını rütbe ve nişan yükseltir;
bazıları da rütbe ve nişanı alçaltır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 2631 Sel, vücutlarına kıymet verilmeyen
damlalardan hasıl olan dehşetli bir
kuvvettir.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 2632 Cihânın pâdişâhı ol kişidir
Ki fâriğ oldı mâl ü mülketinden.
Hamdullah Hamdî

2633 Gözler, kulaklardan daha emin ta-
nıklardır.
Herakleitos

2634 Ârif olmaz tâc ile her ehl-i lâf
Hüdhüd olmaz tâc ile sîmurg-i Kâf.
Hamdullah Hamdî

2635 Kangı bir kimse hem-demi sultân ola
Halk-ı âlem heb ana düşmân ola.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2636 Çamur yapmayan tarla, hamur da
yapmaz.
İbrahim Olcaytu

2637 Tab'ı beşer biraz mezat sergisini hatırlar:
Ne ararsan bulursun.
Cenâb Şehâbeddîn

2638 Her güzelle salınan kesb-i zarâfet
edemez.
Niğbolulu Âhî (Benli Hasan)

2639 Medeniyyet ne, diyorsun, bilmem;
Medeniyyet yaşamaktır, sersem.
Abdülhak Hâmid Tarhan

2640 Bu fenâda şâh imiş ya hod nefer
Bir kefenle idiser âhır sefer.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2641 Sürüden ayrılanı sürü sevmez.
Cenâb Şehâbeddîn

2642 Şah olmak isteyen gam ile mübtelâ
gerek
Âlemde saltanat taleb iden gedâ
gerek.
Adnî (Mahmud Paşa)

2643 İncitme sen ahabbını incinmeye
senden
Bu âlem-i fânîde zarâfet budur işte.
Leylâ Hanım

2644 Sahte zarâfet diken gibi batar ve di-
ken gibi metanetsizdir.
Cenâb Şehâbeddîn

2645 Müjdeleyin, nefret ettirmeyin, kolay-
laştırmayın, zorlaştırmayın.
H.z. Muhammed

2646 Nefret-i ziynet ider kâmil olan
Mâil-i ziynet olur câhil olan.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2647 Uygarlığı tanımlamak için, vahşi bir
insanın ne anlam, ne de fayda bulma-
dığı bütün kelimeleri sözlükten çıkar-
mak yeter.
Paul Valéry

2648 Herkesi yükselten de alçaltan da huy-
dur. Soyu değil.
İbrahim Olcaytu

2649 Nesnenün ucuzuna bakma sakın
Cân ü cismine odlara yakma sakın.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2650 Ter vücudun gözyaşındır.
Cenâb Şehâbeddîn

2651 Âkil olan dergeh-i şâhı nider
Nice kimse yok yire anda gider.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2652 Cân işte!.. Cânân hani?
Derd işte!.. Dermân hani?
Gönül sarayı bomboş,
Beklenen sultan hani?
Orhan Seyfi Orhon

2653 Sınığı bütün itmek olmaz bütünü
sındurmak olur.
Yazıcıoğlu Ali
(Târih-i Âl-i Selçuk'tan)

2654 Nev-kîse-i zamânenen ihsân uman kişi
Hayfâ diriğ sûret-i gülden gül-âb umar.
Müneccimbaşı Ahmed Dede

2655 Zâhid o sıklet ile uçmağa hazırlanma
Çıkar ol cübbe vü destârı biraz hiffet
bul.
Bâkî

Çeşitli Konular

2656 Vâiz bu rütbe sıklet-i tâc u kabâ ile
Uçmak ümîdin itmez idi ebleh
olmasa.

Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

2657 Misâl-i bahr derûnunda saklayup
güherün
Hüner-nümâlîğa meyl itme var ise
hünerin

Seyyîd Vehbî

2658 Görmedüm rûy-ı safâ âlemde
Bulmadum bûy-i vefâ âdemde.

Antakyalı Münîf

2659 Fikr itse hâl-i âlemi âdem garibser.
Şeyh Gâlib

2660 Meydâna geldi na'ş-i rakîb-i
nemîme-sâz
Kıldum huzûr-ı kalb ile ömrümde bir
namâz.

Sâbit

2661 Lisân-ı aşkı bilür tercemân
bulunmadı hiç.

Neccârzâde Şeyh Rıza

2662 Lâ'l-hübân lebine benzeyemez
Mühr çok mühr-i Süleyman bir olur.

Fasîh Ahmed Dede

2663 Dest ü pâyı bağıldır biçâre kurbân
neylesin.

Yenişehirli Avnî Bey

2664 Da'vâya düşdü şimdi bizimle
güvâhımız.

Şeyh Gâlib

2665 Düşmez yere hâşâ, o bizim
bayrağımızdır;
Bir fecr olarak doğmadadır her
dağımızdan.
Ay-yıldız, o, mâzîdeki bir süstür,
emin ol,
Âtide güneşler doğacak
bayrağımızdan.

Mithat Cemal Kuntay

2666 Ezizim har lekesi,
Gül üste har lekesi,
Aydan aydın şey yokdur
Onun da var lekesi.
Azerbaycan halk bayatısı

2667 Ne dil-rübûde olaydık ne dil-rübâmuz
olaydı.

Mirzâzâde Ahmed Neylî

2668 Ben senin âb-ı hayât-ı lebinin teşnesiyim
Tâlib-i çeşme-i hayvân isem insan
değilim.

Yenişehirli Avnî Bey

2669 Ömrün olsa girsen dokuz yüz yaşa
Altın olsa dokundukça her taş
Âleme hükmetsen ta baştan başa
Padişah-ı cihân olsan ne fayda.

Ali Bâkî

2670 İrafta gümüş darak
Varamam yollar uzak
Eveli dizdizydik
Şimdi yıldızdan ırak.

Mâni

2671 İder mi sâz-ı sînem değme bir
mızrâbdan feryâd.

Koca Râgıb Paşa

2672 Bu gece bezme gel ey âlem-i
hüsün mâhı
Yoksa yerden göğe dek incinürüz
vallâhî.

Behiştî (Vizeli Ramazan)

2673 Sana vâcib mi olma âleme cellâd
lâzımsa.

Yenişehirli Avnî Bey

2674 "Biraz daha ılık!"
Goethe'nin son sözü

2675 Değiştirilmeyen karar kötü bir karardır.
Publilius Syrus

2676 Sorsalar mağdûrunu gaddar kendin
gösterir.

Koca Râgıb Paşa

- 2677 Hazer kıl eyleme mazlûmu giryân
Geltür yolına seyl olur o bârân.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 2678 Dönmez hâs ü hâşâk ile seylâb
yolından.
Hâmî-i Âmidî
- 2679 Kankı dilde ısk-ı cânân olsa olmaz
nâ-tüvân
Milkini ma'mur ider elbette sultan olan.
Hâfız Ahmed Paşa
- 2680 Mürüvvet-mend olan mazlûma el
çekmez ianetten.
Nâmık Kemâl
- 2681 Her iki tarafı da dinlemeden karar
veren, kararı doğru olsa bile, doğru
hareket etmiş olmaz.
Seneca
- 2682 "Çemberlerimi bozmayın".
*Arkhimedes'in kendisini almaya gelen
askere söylediği söz*
- 2683 Berây-i hâtır iki kerre kâmet olmaz
imiş.
Neccârzâde Şeyh Rıza
- 2684 Gelince vakt-i hâcet geçmedim hâtır
larından hiç
Anın'çün ben de şimdi hâtıra-ı
ahbâbdan geçdim.
Yenişehirli Avnî Bey
- 2685 Gladıyator kararını arenada verir.
Seneca
- 2686 Bir şükûfe yoğ iken âlemde her kez
güllenür
Bu acebdür gülşen içre zaglar
bülbüllenür.
Hâfız Ahmed Paşa
- 2687 Rahatını bilen birine sormuşlar: Kay-
natayı mı tercih edersin, kaynanayı
mı? "Dünyada yetim kız kalmadı
mı?" demiş!
Refik Halid Karay
- 2688 İki şey vardır ki insanın başına dün-
yayı zindan eder: Ayakkabının darı,
kaynananın dili! Üç şey vardır ki çe-
kilmez: Kaynananın nazı, baldız hanı-
mın sazi, susuz memleketin yazı!
Refik Halid Karay
- 2689 İbdâ ve ifnâ dünyanın iki değişmez
huyu.
Samiha Ayverdi
- 2690 Çıksın dehenimden tütünü dildeki
dağın
Elbette duhânı çıkar âteşli ocağın.
Selânikli Es'ad
- 2691 Getirüp nokta gibi ortaya attı beni çarh
Başladı kendi kıyı çizmeğe pergâr
gibi.
Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)
- 2692 Dağıttın hâb-ı nâz-ı yârı ey feryâd
neylersin
Edip fitneyle dünyâyı harâb-abâd
neylersin.
Şeyhülislâm Bahâyî
- 2693 Bunca feryâdım işittin, demedin dâd
edeyim,
Sen ki dâd etmiyesin, ben kime
feryâd edeyim.
Celâl Çelebi, Manastırlı
- 2694 Mecnûn ki fenâ deştini seyretti
serâser
Gamhâneme geldi, dedi hâlin ne
birâder.
Bursalı Deli Birader
- 2695 Gel ey ârâm-ı cân ım, nûr-ı çeşmim,
derde dermânım
Beden bîmâr u cân bizâr u dil
gamhârdır sensiz.
*Hakîm Efendi
(İstanbullu Seyyîd Mehmed)*
- 2696 Kendi elimle yâre kesüb verdiğim
kalem
Fetvâ-yı hûn-ı nâ-hakımı yazdı ibtidâ.
Nezres-i Kadîm

Çeşitli Konular

- 2697 Bu yağan yağmur değildir, sanmayın
gök gürlüyor
Sille-i dâr-ı şifâdır, âsumân ağlar
bana.
Nevres-i Cedit
- 2698 Eğerçi köhne meta'ız revâcımız
yoktur
Revâca da o kadar ihtiyacımız
yoktur.
Nâbî
- 2699 Yüzi güldür, saçı sünbül, boyı serv ü
lebi şekker;
Melek-sîret, hasen sûret, kaşı fettan,
gözü câzû.
Hoca Dehhânî
- 2700 Uyurluk uyanıklık, turuluk bulanık-
lık biri biri ile bulunur.
Enverî (İstanbul Mürekkepçi-)
- 2701 Konşular dünü gözüne gün gelir
Ayrığın yası sana düğün gelir.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Mantıku't Tayr'dan çeviri)
- 2702 Kayıtluya sohbet haram demişler.
Hamzavî
- 2703 Her kabun içinde ne varise dışına ol sı-
zar. Eğer bal kabıysa dışına bal sızar ve
eğer sirke kabıysa dışına sirke sızar.
Mehmed (Müfessir Hacı İvazzâde-)
- 2704 Bir südcü var idi, südüne su katardı;
Bir gün sel geldi koyununu apardı.
Sinân Paşa
- 2705 Bir bağ ki görmezse terbiye, tımâr
Çalı çırpı biter hâristân olur.
Alî İhrâkî
- 2706 Ulaşmaya kalkmam göğre iki karış
boyla.
Sappho
- 2707 At alırsan yazın, deve alırsan güzün,
avrat alırsan gezin ha gezin.
Atasözü
- 2708 Zaptettiğini yıkmayan kendi yıkılır.
Machiavelli
- 2709 Ermişi çok olanın, azmış da çok olur.
Atasözü
- 2710 Kafan çürük ise girme döğüşe.
Âşık Veysel
- 2711 Ne kadar hazin bir çağda yaşıyoruz;
bir önyargıyı ortadan kaldırmak ato-
mu parçalmaktan daha güç.
Albert Einstein
- 2712 Nedir bu kafiye den çektiğimiz?
Verlaine
- 2713 Ah, ey
kayığı küçük olanlar!
gün batmadan
dönün kıyılarınıza
Dante
- 2714 Önce Birinci Ahmet
Sonra İkinci Ahmet
Sonra Üçüncü Ahmet
Sonra Karacaahmet.
Ümit Yaşar Oğuzcan
- 2715 Ulusun, korkma, nasıl böyle bir imanı
boğar
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış
canavar!
Mehmet Âkif Ersoy
- 2716 Nâbî ile ol âfetin ahvâlini naklet
Efsâne-i Mecnûn ile Leylâ'dan usandık
Nâbî
- 2717 Siyâh ebrûlerin duruben çatma
Gamzen oklarını âşıkla atma
Sana gönül verdim, beni ağlatma
Benim gözüm nûru, gönlüm sürûru.
Kul Mehmed
- 2718 Hisab olmaz benim yoluna canlar
verdiğim amma
Bana bir bûse verse kendi yüz kerre
hisâb eyler.
Bâkî

- 2719 Hiçbir şeyin olmadığı
boşluğa bakan birinin
aklına çok şeyler
gelebilir.
Hans Peter Keller
- 2720 Başkasının ağzını kapatamazsan, ken-
di kulağını kapat.
Atasözü
- 2721 Ayağın kökü olmaz.
Atasözü
- 2722 Zarûretler, memnû olan şeyi mubâh
kılar.
Mecelle. Madde: 11
- 2723 Mâni, zâil oldukda memnu avdet
eder.
Mecelle. Madde: 39
- 2724 Her dem yeni doğarız, bizden kim
usanası.
Yûnus Emre
- 2725 Ne korkak ol ne şehvetli
Tavşan ve âşık gibi.
Ama beynin olsun her zaman
Dişi tavşan gibi doğurgan.
Guillaume Apollinaire
- 2726 Benim altı dürüst hizmetkârım var.
Bütün bildiklerimi onlar bana öğretti-
ler. İşte adları: Ne, Nerede, Ne zaman,
Nasıl, Niçin, Kim?
Rudyard Kipling
- 2727 Bu gece yarısında iki kişi uyanık:
Biri benim, biri de uzayan
kaldırımlar.
Necip Fazıl Kısakürek
- 2728 Nâyinin sırrını neyden dinlenüz
Dinlenüz ney gimi siz de inlenüz.
Ruşenî
- 2729 Dedikodu aczin, cehâletin, ahlâksızlı-
ğın, işsizliğin piçleridir.
Vedat Nedim Tör
- 2730 Hâl kâfir, zülf kâfir, çeşm kâfir
el'aman
Ser-be-ser iklim-i hüsnün kâfiristan
oldu hep.
Nedîm
- 2731 Benzer erbâb-ı riyânın hâli ol
kâşâne
İçyüzü vîrân dışı ma'mûr şeklin
gösterir.
Es'ad Muhlis Paşa
- 2732 Zehrâb ise de nûş edelim verdiği câmı
Tek düşmeyelim pîr-i mugânın
nazarından.
Nâbî
- 2733 On beş dakikadan beri duran bir gök-
kuşağına insan artık bakmaz.
Goethe
- 2734 Barışılrsa da arada bir şeyler kalır.
Goethe
- 2735 Değirmende doğmuş olan sıçan gök
gürlemesinden korkmaz.
Atasözü
- 2736 Bana göre, söylenmemesi gereken şey-
lerin sayısı, her gün artıyor.
André Gide
- 2737 Yazarlık, tek kişinin birçok kişiye kar-
şı savaşıdır.
George Sand
- 2738 Yazarın dürüstlüğü kadınların bekâ-
reti gibidir, bir kez yitirilince bir daha
ele geçmez.
E. Hemingway
- 2739 Bir kimse kendini kurtaramazsa, onu
başka kimse kurtaramaz.
Cesare Pavese
- 2740 Seçmek, seçmediğini kaybetmeyi gö-
ze almaktır.
André Gide

Çeşitli Konular

- 2741 Ün, sevi, mutluluk... Bunların biri
bile gerçekten "var" değil.
Alfred de Vigny
- 2742 İki kez iki
Dört eder de
Bir ben bir o
Neden sonsuz gibiyiz.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 2743 Bir uçurtma gelir uzaktan
Yorulmuş, ince, nazlı,
Gülüşler, haberler, hasretler
Gözyaşları içinde gizli.
Cahit Külebi
- 2744 Dehle çüşten çekinen sürücülük etme-
melidir.
Hasan-Âli Yücel
- 2745 Kaplumbağanın frene ne ihtiyacı var?
Hasan-Âli Yücel
- 2746 Yerinde duran yiter.
Susanna Tamaro
- 2747 Yapmaya geçecek tek yolculuk, içimi-
ze yapacağımız yolculuktur.
Susanna Tamaro
- 2748 Atlı adam eşeklinin halinden ne bilsin
Hâl-i mecrûhu ne bilsin düşmeyenler
damdan.
Sâbit
- 2749 Bayağılık çabuk yayılır.
Nurullah Ataç
- 2750 Alamam doğrusu dest-i emele
Bir kadeh ki dolaşır elden ele.
İstemem çâre de olsa ecele.
Hakkı Süha Gezgin
- 2751 Ben tâ senin yanında hasretim sana.
Rabia Hatun
- 2752 Bir gelir âleme böyle bir külüstür sanırım
Hâlikin bir daha halketmesi güçtür
sanırım.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 2753 Bir yanmışa, bir ölmüşe, bir de ger-
dekte başına o iş gelmişe çâre yoktur.
Kemâl Tahir
- 2754 Ehl-i keyfin keyfini kim tazeler,
Taze pişmiş taze kahve tazeler.
Lâ-edrî
- 2755 Bizimki başkasına, başkasınınunki bize
hoş görünür.
Publius Syrus
- 2756 Hoş nazara lâbüd olur hoş-nümâ
Eğri bakan eğri görür dâima.
Azerî Çelebi
- 2757 Ayakkabı ayağındır, külâh başın.
Mevlânâ
- 2758 Derler insanda derin bir yaradır
köksüzlük
Budur âlemde hudutsuz ve hazin
öksüzlük.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 2759 Testisi küçük olana pınar ne yapsın.
Yalnız Adam
- 2760 En derin nehirler çok az gürültüyle akar.
Q. Curtius Rufus
- 2761 İsrâf: Delik kese.
Âlî Bey
- 2762 İskelet: İnsan kanaviçesi.
Âlî Bey
- 2763 İnsanlar için en ideal düzen, onların,
mutlu olduğu düzendir.
A. Camus
- 2764 Ceza, yol arkadaşı gibi suçun yanın-
dadır.
Horatius
- 2765 Birçok gidenin her biri memnun ki
yerinden
Birçok seneler geçti dönen yok
seferinden.
Yahya Kemâl Beyatlı

- 2766 İnsan, kendi yanlışlarından çok şey öğrenebilir.
Fronde
- 2767 Efkâr: Köhne beyinlere ârız olan bir nevi kurt.
Âlî Bey
- 2768 Ceza topaldır, ama ergeç, hedefine ulaşır.
Benjamin Franklin
- 2769 Bazen ceza gecikir ama mutlaka gelir.
Ovidius
- 2770 Eğitim kafayı geliştirmek demektir. Belleği doldurmak demek değil
Mark Twain
- 2771 İnsanların en zor katlandığı şey, yargılanmaktır.
A. Camus
- 2772 Ten bekçilerini aklamayı bilir.
Güven Turan
- 2773 Uygarlıklar onun bunun kulağını çekmekle kurulmaz. Uygarlıklar, fikirlerin çatışması, düşüncelerin kanamasıyla, acı ve kalp ile kurulur.
A. Camus
- 2774 Gelenek ve görenek yoksa doğruluk ve adalet de yoktur.
Tacitus
- 2775 Kimbilir neredesiniz
Geçen dakikalarım
Kimbilir neredesiniz.
Necip Fazıl Kısakürek
- 2776 Koca selleri meydana getirenler, küçük derelerdir.
Shakespeare
- 2777 Anmak başka, deşmek başka.
Nermi Uygur
- 2778 Çok süslenenlere bakın; hepsi de gizlenmek istiyordur.
Aristoteles
- 2779 Geldi kovulmaz
Doğdu boğulmaz.
Lâ-edrî
- 2780 Dörtmala gelip Uzak Asya'dan Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan bu memleket bizim.
Nâzım Hikmet
- 2781 Lâle-hadler yine gülşende neler itmediler
Servi yürütmediler goncayı
söyletmediler.
Necati
- 2782 Gör zâhidi kim sâhib- irşâd olayım
der
Dün mektebe vardı bugün üstâd
olayım der.
Rûhî-i Bağdâdi
- 2783 Özlemek, usanmış olmaktan iyidir.
Şeyh Sa'dî
- 2784 Kadehinde zehir olsa,
Ben içerim bana getir.
Dudakların mühür olsa,
Ben açarım bana getir.
Şarkı (Muhayyerkürdî), Güfte: Nimet Münir Ebcioğlu
- 2785 Kürek çekmesini bilen, sandalda kendisine yer bulur.
Afrika Atasözü
- 2786 Zülfü gibi ayağın koymaz öpem
nigârım
Yoktur anın yanında bir kılca itibârım.
Fuzûlî
- 2787 Dün burada bir çayır vardı. Şimdi yok. Kokusunu duymak istesem kimbilir hangi koyunun ağzındadır? Ya da şiirlerinde Vergilius'un.
Sabahattin Kudret Aksal

Çiçek

- 2788 Bütün renkleri sile sile dağdan iniyor-
lar.
Güven Turan
- 2789 Ne gâfil pâdişâhdır mülk vîrân
olduğun bilmez.
Fuzûlî
- 2790 Gâh sürme gâh vesme vü gâhî piyâle
çek
Ey serv-i nâz çekme yeter gayri kâmeti.
Nedîm
- 2791 En iyi yananlar eski odunlar; en güzel
içilenler eski şaraplar; en güvenilir
kimseler, eski dostlar; en rahat oku-
nanlar da eski yazarlardır.
Bacon
- 2792 Helva kime nasipse o yer, parmakları
uzun olan değil.
Mevlânâ
- 2793 Ey meh leyâ-i vesvese-hîz-i firâkda
Ser gelmeyince hâtıra bilsen neler gelir.
Nâbî
- 2794 Kıyıya yanaşmadan kürekleri bırakma.
Afrika Atasözü
- 2795 Anımsamak bir çeşit buluşmadır.
Halil Cibran
- 2796 Akşam arada kaldı
Fitil yarada kaldı
Gül yüzlüm kömür gözlüm
Aceb nerede kaldı.
Mâni
- 2798 Bilmez misin rüzgâr estikçe
Çiçeklerin kokusu uçar gider.
Cahit Külebi
- 2799 Kadir Mevlâ'm seni övmüş yaratmış
Çiçekler içinde birdir menevşe
Bittersin güllerin hârî içinde
Korkarım yüzüne batır menevşe.
Karacaoğlu
- 2800 Vazoyla saksının farkını sen söyleme...
çiçeklerden sor!
Ârif Nihat Asya
- 2801 En güzel çiçek, en tez solandır.
André Gide
- 2802 Aşk bir kez ayaklar altında çiğnendik-
ten sonra bir daha doğrulamayacak
kadar nazik bir çiçektir.
George Sand
- 2803 Ey yolcu düşünme: kim diker, kim
toplar?
Sık sık, kelebeklerle böcekler yoklar.
Kırlarda açan çiçekleriz, bin bir renk...
Sen koklayamazsın bizi, rüzgâr koklar.
Ârif Nihat Asya
- 2804 İlk önce çiçek veren yemişler, ilk önce
olgunlaşır.
Shakespeare
- 2805 Solar, düşer gününde koparılmayan
çiçek.
Ovidius
- 2806 Solmuş çiçeğin kokusu kalmaz.
A. Turan Oflazoğlu

Çeşm Bkz. Göz

Çiçek

- 2797 Ovanın çiçeği var
Dağın çiçeği var
Ne mutlu bize
Var yüreğimizin çiçekleri.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 2807 Kır çiçekleri kokmazlar ve hemence-
cik de solarlar.
Marcel Achard
- 2808 En güzel çiçeklerin arasında yılan bu-
lunur.
Nâmık Kemal
- 2809 Bir çiçekle çelenk yapılmaz.
George Herbert

2810 Çiçekler ne denli çeşitliyse, bu çiçek-
lerden yapılan demet de o denli güzel
olmaz mı?

Resul Hamzatov

2811 Çiçeğin güzel kokması, kadının da
akıllı olması gerek.

Victor Hugo

2812 Her güzel çiçeğin etrafında kötü otlar
türer.

Cenâb Şehâbeddîn

2813 Yetimler sudan mahrum çiçeklere ben-
zerler!

Raif Necdet Kestelli

2814 Alaca dağlarda sarı çiçek
Açar kimse duymaz sabaha kadar.

Gülten Akın

2815 Bahçemde açılmaz seni görmezse
çiçekler
Sâhil seni, rüzgâr seni, akşam seni
bekler.

Faruk Nafiz Çamlıbel

2816 Körün görmek arzusunu duydu
Bahçenin kenarında bir çiçek
Gösteremedi yapraklarının rengini
Dağıldı gitti!

Celâl Sılay

2817 Beni menekşe zannetmiş
Boynumu büktüğüm yerler.

Kağızmanlı Hıfzî

2818 Şen gözlerine neş'e veren bir çiçek
olsam
Bûsenle sararsam o güzel sînde
solsam
Her koklayışın ruhumu âteşlere yaksa
Bûsenle sararsam o güzel sînde
solsam.

Ahmet Refik Altınay

2819 Bir çiçeksin gül-dehensin
El sürülmez pembe tensin
Varsa sensin yoksa sensin.

Ahmed Râsim

2820 Bir çiçek bir ölüye gidecek
De
Ölü sevinecek, ya da gülecek.
Özdemir Asaf

2821 Her çiçek koklanmaz.
Yiğit Bener

2822 Dereler akamaz oldu
Yüzüme bakmaz oldu
Yolladığın çiçekler
Burnuma kokmaz oldu.
Mânî

2823 Şu hercaimenekşe... Bir koksa renkle-
rince, esrir dağlar bile.
Güven Turan

2824 Sarı çiğdem yaz getirir
Mor menekşe güz getirir.
Kerkük'ten Mânî

2825 Zambaklar en ıssız yerlerde açar,
Ve vardır her vahşi çiçekte gurur.
Sezai Karakoç

Çirkin, Çirkinlik

2826 Güzele çul yaraşır, çirkine atlas neylesin.
Atasözü

2827 Çirkin kadına güzelsin demek, ona bir
hazine bağışlamaktır.
Rıfat Necdet Evrimer

2828 Çirkinlik müntakimdir, mühliکیدir!
Güzelliği kasteder.
Abdülhak Hâmid Tarhan

2829 Saklanan çirkinlik iki kat çirkin görünür.
Cenâb Şehâbeddîn

2830 Çirkin güzel olur mu
Sarı altın takma ile.
Türkü

2831 Ben alıştım güzele
Çirkine yâr diyemem.
Türkü

Çoban

2832 Varlı gız çirkin olsa
Gözel deyip alarlar.
Azerbaycan halk bayatısı'ndan

2833 Güzele ne yakışmaz? Çiçekbozuğu
bile... Halbuki çirkine çiçek bile yaraş-
maz.
Refik Halid Karay

2834 Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar;
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi.
Orhan Veli Kanık

2835 Çirkinlik, şeytanda kadında olduğun-
dan daha az korkunçtur.
Shakespeare

2836 Bed-zebânlık yaraşır sûreti çirkin olana
Herkesin uygun olur zâtına elbette sıfat.
Beliğ

Çoban

2837 Herkesin akıllı bir olsa, koyuna çoban
bulunmaz.
Atasözü

2838 Köpek beslemeyen çoban kurdu bes-
ler.
Yalnız Adam

2839 Bülbulün aşkıdır dalda öttüğü
Çobanın sütedir boyun büktüğü.
Everecli (Develili) Seyrânî

2840 Kar beyaz bir sürünün başında
Ne acıdır rastlamak pislik içinde bir
çobana.
Geoffrey Chaucer

2841 Kurtlar elinde parçalanmayı göze ala-
mayan çobanlardan mahrum sürüler,
ergeç korktuklarına uğrarlar.
Cemil Sena Orgun

2842 Kurdun elinden çobanlık gelmez.
Şeyh Sa'dî

2843 Kasaptan et alan çoban değildir;
Koyunun sahibi bakan değildir.
Mikszath

2844 Sürü çobansız yayılmaz.
Ahmet Kutsi Tecer

2845 Kendi rızasıyla kurda bir koyun
Veren var mı göster çoban içinde?
Everecli (Develili) Seyrânî

2846 Çoban koyunu arar, koyun çobanı
aramaz.
Shakespeare

2847 Çoğu kez çobanın attığı ok, kurt yeri-
ne köpeğe isabet etmiştir.
Genceli Nizâmî

2848 Hiç çoban koyunu güder mi dağda,
Olmasa gözleri süt yoğurt yağda.
Everecli (Develili) Seyrânî

2849 Çobana gen yazı gerek hem yayıla,
hem gerneşe
Çobanı mescide imam etmenin
faydası ne.
Kul Nesîmî

2850 Çoban uyudu mu kurt emin olur.
Mevlânâ

2851 Sıska koyuna sıska çoban.
Mikszath

2852 Koyun çoban için değildir. Belki ço-
ban onun hizmeti içindir.
Şeyh Sa'dî

2853 Yarabbi bir sahip bir çoban gönder
Koyun belli değil kurt belli değil.
Kalmadı safâsı bezm-i cihânın
Devâ belli değil dert belli değil.
Âşık Meslekî

2854 Ben bir çoban olsam sen de bir kuzu
Beslesem elimde tuz ile seni...
Âşık Veysel

2855 Bir çoban parçasısın olmasan bile
koyun
Daima egeceksin başkalarına boyun.
Kemâlettin Kamu

2856 Acemi ağa, acemi çoban tutar.
Atasözü

2857 Madem çoban değilsin
Ardındaki sürü ne
Ben bir körpe koyunum
Al kat beni sürüne.
Mâni

Çocuk, Çocukluk

2858 Çocukla çıkma yola, düşersen güler,
düşerse ağlar.
Atasözü

2859 Küçük çocuğu olan, onun hatırı için
çocuklaşsın.
H.z. Muhammed

2860 Ey kimsesiz âvâre çocuklar...
Hele sizler, hele sizler...
Tevfik Fikret

2861 Biz kocaman çocuklarız.
Goethe

2862 Çocuğa kim demiş küçük şeydir,
Bir çocuk belki en büyük şeydir.
Abdülhak Hâmid Tarhan

2863 Çocuk trajedide güler, ihtiyar komedi-
de ağlar.
Miguel de Unamuno

2864 Çocukluğu olmayanın gençliği de ol-
maz.
Nurullah Ataç

2865 Çocuk, dünyanın en büyük mutlulu-
ğudur.
Dostoyevski

2866 Veled-i pâk olur bâis-i i'zâz-ı peder.
Şeyh Gâlib

2867 Çocuk, insanın babasıdır.
Wordsworth

2868 Hangi yaşta olursak olalım, kendi çe-
virdiğimiz çenberin arkası sıra koşan
çocuklarız.
Cenâb Şehâbeddîn

2869 Her şeyin çocukluğumdaki kadar gü-
zel olmasını istiyorum.
Jean Anouilh

2870 En olgun, en ciddi ve zeki bir adamın
bile ruhunda bir çocuk uyuklar.
Raif Necdet Kestelli

2871 Çocukluğunu tam yapamamış
insan, kolay kolay tam bir insan
olamaz.
Hölderlin

2872 Çocukların ne geçmişi, ne geleceği var-
dır, şimdiki zamanda yaşar onlar.
La Bruyère

2873 Çocukları seven hayatı da sever.
Dostoyevski

2874 Serseri: Cahil bırakılmış çocuğun bü-
yümüşüdür.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

2875 Çocuk yalnız annesinin memelerini
değil, tabiat ve sanatın güzelliklerini
de emerek büyümelidir.
Raif Necdet Kestelli

2876 Küçük çocukların derdini küçük gör-
memeli.
Firdevsî

2877 Tay at olunca at dinlenir, çocuk adam
olunca ata dinlenir.
Kâşgarlı Mahmûd

2878 Tıfl iken dâyesi kucağında
Gül idi kopmadık budağında.
Bâkî

Dağ

- 2879 Bala baldan şirindir,
Balasız ev mezardır.
Azerbaycan halk bayatısı
- 2880 Deliyle devletli bildiğin işler
Sıbyanlar dinlemez ferman demişler.
Kalecikli Mir'âtî
- 2881 Bir insanı al, onu çöz çöz çocuk olsun.
Sezai Karakoç
- 2882 Her yeni doğan çocuk, Tanrı'nın hâlâ
insanlardan umudunu kesmediğini
gösterir.
Rabindranath Tagore
- 2883 Çocukluk, gene ancak çocukluk
Gerçi o da acı
Ama iyi ki var
Yerine hangi mutlu yaşantı?
Behçet Necatigil
- 2884 Bir nazlı kuşa benzer
Çocuk dediğin.
Ev ister, ekmek ister
Öpülmek, okşanmak ister.
Cahit Külebi
- 2885 Çocukluk iyi de geçse, kötü de geçse
cennettir.
Maksim Gorki
- 2886 Ebe çok olunca çocuk ters gelir.
Atasözü
- 2887 O kadar çocuktu ki ölürken
Okuldaki bir şarkıya başladı.
Ergin Günçe
- 2888 Hangi çocuk vardır ki masaldan
hoşlanmaz.
Ahmed Midhat Efendi
- 2889 Çocuk, belleği olmadığı için mutludur.
Jaloux, Edmond
- 2890 Çocuk bir cihandır.
Atatürk

- 2891 Çocuklar yeryüzünün canlı çiçekleridir.
Maksim Gorki
- 2892 Çocuğun gözyaşını silmeyen onunla
birlikte ağlar.
Afrika Atasözü
- 2893 Hiçbir şey çocuğun mutsuzluk kadar
susturamaz.
Victor Hugo
- 2894 Hakkımızda devlet ekmiş fermanı
Ferman pâdişâhın dağlar bizimdir.
Dadaloğlu
- 2895 Dağlar dayanmaz emrine, dil-i
mahzûnumun
Bulunmadı gitti devâsı,
derûnumun
Şarkı (Uşşak)

Dağ

- 2896 Ah ederim elim erişmez yâre
Aramızda yıkılası dağlar var.
Âşık Kerem
- 2897 Hakkımızda devlet etmiş fermânı
Fermân padişâhın dağlar bizimdir.
Dadaloğlu
- 2898 Dağlar nice yüksek ise, yol anın üstün-
den geçer.
Yûnus Emre
- 2899 Bağdaki sevmez iken dağdakini
Dağdaki gelse kovar bağdakini.
Şinâsî
- 2900 Dağı kement eğemez.
Kâşgarlı Mahmûd
- 2901 Bilemedim ana baba kıymetin
Arkamızda karlıca bir dağ imiş.
Karacaoğlan
- 2902 Yaratılmış alçak, yüce dağların
Hep üstünden kervan geçti yol açtı.
Everekli (Develili) Seyrânî

- 2903 Yüce dağlar şöret bulur karınan.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 2904 Ne kadar bir dağ ulu olsa, kenarı yol
olur.
Âşık Ömer
- 2905 Ev ıssız olur, dağ ıssız olmaz.
Atasözü
- 2906 Ne dağda bağım var
Ne çakalla devam var.
Atasözü
- 2907 Gönlümle oturdum da hüznümlendim
o yerde
Sen nerde, o fecrin ağaran dağları
nerde.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 2908 Dağlar dost değil
Gelmiş sokulmuş araya.
Suat Taşer
- 2909 Büyük olur büyük dağın dumanı.
Salburcuoğlu
- 2910 Gerçeğin dağlarına umutsuzlukla çı-
kılmaz.
F. Nietzsche
- 2911 Dağa en kestirme yol tepeden tepeye-
dir. Fakat onun için de uzun bacak
ister.
F. Nietzsche
- 2912 Hemen Mevlâ ile sana dayandım
Arkam sensin, kal'am sensin dağlar
hey!
Köroğlu
- 2913 Sinek tartsa sanur yüklendi tagı.
Nev'î
- 2914 Varacaksın dağlara bağıracaksın
dağlardan
Ulaşırsın belki kulağına böylece dediğin.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

Dalga

- 2915 Aldığını geri vermez dalgalar.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 2916 Dalgaların çokluğu deryâyı çoğaltmaz.
Fahrüddîn-i Irakî
- 2917 Deniz, dalgalarıyla deniz; hükümdar,
yardımcılarıyla hükümdar olur.
Beydeba
- 2918 Deryâda dalganın ta'dadı kâbil mi?
Ferâizcizâde Mehmed Şâkir
- 2919 Damlanın içinde hayat var, fakat dal-
ganın içinde ölüm.
Hebbel
- 2920 Dalgasız sular derin olur.
Ostrovski
- 2921 Kaptanı Nuh olan kişi, denizin dalga-
sından korkar mı?
Şeyh Sa'dî
- 2922 Dalgalar, en çok yaladığı duvarları
yıkaraklar.
Montherlant
- 2923 Bir enginin olur mu ya bir tane mevcisi.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 2924 Nâhudâ eylemese Nuh'u bu keştiye
Hudâ
Mevce-i tufâna ne yelken dayanırdı ne
seren.
İzzet Molla
- 2925 Eğer denizde yüzüyorsanız her dalga-
ya kulaç atmak zorundasınız.
Müşerref R. Köktürk
- 2926 Dalgalar ben sizi döndürmeden
âteş-zâre
Siz kılın nâşımı îsâl kenâr-ı yâre.
Abdülhak Hâmid Tarhan

Davet

2927 Meclis-i şâhî olursa key sakın
Da'vet olmadan ana olma yakın.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2928 Kande izzet kande zillet ey ahî
Akrabana varma da'vetsiz dahî.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

2929 Varma gayrun evine bî-da'vet
Ola ammâ o da ehl-i hürmet.
Nâbî

2930 Bilâ da'vet oturma hânına gayrin
zübâb-âsâ.
Beliğ

2931 Varma çağrılmadığın yire köpek gibi
heman.
Kubûrîzâde Havâyî

Davul

2932 Usûlü ma'nâyı bilmeyen echel
Solağına davul çalar demişler.
Levnî

2933 Çalanı olmayınca en iyi davulun sesi
bile çıkmaz.
Carl Zuckmayer

2934 Davul çalınmasa bile bayramdan ne
eksilir?
Mevlânâ

2935 Efendi davul sesiyle uyanır. Bekçinin
gecesi nasıl geçti, nerden bilecek?
Şeyh Sa'dî

2936 Kulak asmaz davula dinleyen elbette
kösü.
Neyzen Tevfik Kolaylı

2937 Davulun sesinden tilkiler korkar, fa-
kat akıllı kişi onu öyle döver ki deme
gitsin.
Mevlânâ

2938 Edepsiz takımı içinde sözü dinlen-
meyen akıllıya hayret etme. Davulun
gümbürtüsünden kopuzun sesi işitil-
mez.
Şeyh Sa'dî

2939 Davul kuru olursa sesi başka türlü
çıkarsın, yaş olursa başka türlü.
Mevlânâ

2940 Şöhrete aldanma, davulun sesi
Uzaktan yürekler yakar demişler.
Mevcî

Define / Genc / Gencîne

2941 Kaçan genc bûlasın yer kazmayınca.
Yûnus Emre

2942 Define ile yılan, gülle diken, sevinçle
gam bir aradadır.
Şeyh Sa'dî

2943 Definenin bulunduğu yer herkese açık
değildir.
Hâfız-ı Şîrâzî

2944 Altın definesini bilinmeyen virâneler-
de gizlerler.
Mevlânâ

2945 Namuslu kadınların çoğu, aranmadığı
için el sürülmemiş kalan defineler
gibidir.
La Rochefoucauld

2946 Hiçbir viraneyi definesiz bilme.
Mevlânâ

2947 Harâbat ehline hor bakma sakın,
Define bulunur virânelerde.
Everekli (Develili) Seyrânî

2948 Gelir mi âleme insan ya sâde râhat
için;
Aranmadan bulunur mu define-i
âmâl.
Tevfik Fikret

2949 Hızri sen âb-ı hayatı istegil
meyhânedен
Genc-i Karûn isteyenler buldılar
virânedен.

Ahmed-i Dâ'i

2950 Genc açılmaz bu beden kasrını vîrân
itmeden
Hiç kes cânâne irmez cismine cân
itmeden.

Bursa Yenişehirli Şurî-i Meczûb

2951 Gencînen olsam virân edersin
Âyinen olsam hayrân edersin.

Şeyh Gâlib

2952 Cehd eyle ki bir kimesne bî-renc
Bu dünya turalı bulmadı genc.

Sinân Paşa

Değirmen

2953 Değirmen suya gitmiş o daha şakşağı-
nı arıyor.

Atasözü

2954 Değirmene önce gelen önce öğütür.

Gerhart Hauptman

2955 Gelir, akan bir sudur, zevk u safâ dö-
nen bir değirmen.

Şeyh Sa'dî

2956 Dünya böyledir işte, herkes kendi de-
ğirmenine su çekmeğe bakar.

Giovanni Verga

2957 Buğdayı olmaksızın değirmene gide-
nin ancak, saç sakalı ağarır, başka bir
şey elde edemez.

Mevlânâ

2958 Bir değirmendir cihan, her kimse bek-
ler nevbetin.

Balıkesirli Zâtî

2959 Değirmen ve kadın, durmadan bir şey
ister.

Guazzo

2960 Gönül dediğin değirmen
Ufalanır, irilenir.

Karacaoğlan

2961 Tanrı'nın değirmeni ağır, ama iyi öğü-
tür.

Thomas Fuller

2962 Öğünme kendimin deyu bu âsiyâ,
ki mevt
Etmez, çü nevbetin gele, asla dakîka
fevt.

Cenânî, Bursalı

2963 Âkil isen can gözün aç, tut kulak bu
sözüm
Bir değirmendir bu dünya öğüdür bir
gün bizi.

Câhidî (Ahmed Efendi)

2964 Ne rüzgârlar yapacağını yapmış ki
bana

Kırık değirmenler gibiyim,
dönemiyorum işte.

Şükran Kurdakul

2965 Taşıma su ile değirmen dönmez
Ona bir başlıca çay olmayınca.

Kalecikli Mir'âtî

Dehâ, Dâhi

2966 Dehânın ne memleketi, ne asrı olur;
her yer onun, her zaman onundur.

Cenâb Şehâbeddîn

2967 Ölüm yalnız dehâya ilişmez. Her yanı
emindir onun.

Seneca

2968 Aşk, dehânın besinidir.

Gustave Flaubert

2969 Dehâ bir sinir hastalığıdır.

Lombroso

2970 Dehâ ile huzur bir araya gelemez.

Leonid Andreyev

Deli, Delilik

- 2971 Dehâ ile kötülük bir araya gelmez.
Puşkin
- 2972 Dehâyı ancak ıstırap doğurur.
André Maurois
- 2973 Dehâ satılık değildir.
J. J. Rousseau
- 2974 Dâhiler, çağlarını aydınlatmak için
yanmağa mahkûn göktaşlarıdır.
Napoléon
- 2975 Dehâ, biraz daha sabırlı olabilmekten
başka birşey değildir.
Buffon
- 2976 Dehânın yüzde biri ilhâm, yüzde dok-
san dokuzu terdir.
Thomas Edison
- 2977 Eğitilmemiş dehâ, işlenmemiş gümüşe
benzer.
Benjamin Franklin
- 2978 Dehâ, ancak özgürlük havasını tenef-
füs ede ede büyüyebilir.
Stuart Mill
- 2979 Başkaları için zor olan bir şeyi yapmak
yetenekli olmaktır; yetenekliler için ola-
naksız olanı yapmaksa dâhî olmaktır.
Henri-Frédéric Amiel
- 2980 Bayırsız tepeler olamıyacağı gibi, ku-
sursuz dehalar da olamazlar.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 2981 Dehâ dediğimiz başkalarının örnek
edinecekleri bir şey yaratmaktır.
Baudelaire
- 2982 Dâhi, etrafındakilerin değil, gelecek
kuşakların malıdır.
Diderot
- 2983 Şair olmak için insanın kendi dehâsı-
na inanması; sanatçı olabilmek için de
dehâdan şüphe etmesi gerekir.
André Gide

- 2984 Dehâ, uluorta saçılan tavuk yemi de-
ğildir.
Celâlettin Ezine
- 2985 Çocuklar büyüyünce vaat ettikleri gibi
olsalardı, dâhiden geçilmezdi.
Goethe
- 2986 İstırap çekmeyen dâhi yoktur.
Mommsen
- 2987 Dünyaya gerçek bir dâhi geldiğinde
onu şu işaretten tanıyabilirsiniz: Bütün
ahmaklar ona karşı birleşmişlerdir.
J. Swift

Dehr Bkz. Dünya

Deli, Delilik

- 2988 Her deli üstünü yırtmaz.
Atasözü
- 2989 Biz iptidâdan eyledik akl u dili hebâ
Aşkın cünûn derleriken intihâsına.
Zevkî (Celâl Paşa)
- 2990 Nâdânlar eder sohbet-i nâdânla
telezzüz
Dîvânelerin hemdemi dîvâne gerektir.
Ziyâ Paşa
- 2991 Delilik gençliğin dostu, akıllılık yaşlılı-
ğın süsü.
Aleksis Kivi
- 2992 İnsanın doğasında akıllılıktan çok deli-
lik vardır.
F. Bacon
- 2993 Deli dedikleri, aklın esaretinden kur-
tulmuş olandır.
M. Rasim Mutlu
- 2994 Eğer deli delilikte direnseydi bilge
olurdu.
William Blake

- 2995 Dehânın mim ü zülfün cim ü kaşın
nûn olmuşdur
Seni ey zülf-i Leylâ hep gören
Mecnûn olmuşdur.
Fevrî, Mevlânâ Ahmed
- 2996 Deliler, dinledikleri zaman sağdırlar.
Herakleitos
- 2997 Âkil isen deme Ferhâd ile Mecnûn'a
deli
Eylesen halka nazar herbiri bir gûne
deli.
Câfer Çelebi
- 2998 Leylâ vü Mecnûn vakfıdır geldi
müselsel muttasıl
Meşrutadır zencîr-i aşk divânedan
divâneye.
Abdülhak Molla
- 2999 Kim bilmez ki delilik, özgür bir kafa-
nın yiğitçe çıkışları, yüce ve görülme-
dik bir erdemin ortaya attıklarıyla çok
yakın kapı komşusudur.
Alain
- 3000 Arzû eyler kemend-i kâkül-i cânâneyi
Bağlasan zencirler tutmaz dil-i divâneyi.
Lârendeli Cümûnî Dede
- 3001 Gel ey nâsih ko pendî, hâl-i dilden
bî-habersin sen
Beni divâne kıldıl ol peri bilmem ne
dirsın sen.
Bursa Yenişehirli Şûrî-i Meczûb
- 3002 Âlem-i işret ile âlem-i cinnet bir iken,
Deliye herkes acır, sarhoşa aldırılmazlar!
Ref' ederler deliden, hâme-i teklifâtı,
Sarhoşu düştüğü yerden kaldırmazlar.
Eşref, Gelenbeli
- 3003 Mâh yüzünü görüp aklım şaşarsa
Bana deli deyi gülme sevdiğim.
Kayıkçı Kul Mustafa
- 3004 Küçük bir deliydi.. büyüdü, büyük bir
deli oldu.
Ârif Nihat Asya
- 3005 Zengin sözüne belî diyorlar
Fukara söylerse deli diyorlar
Zamane şeyhine velî diyorlar
Gittikçe çoğalır delimiz bizim.
Serdârî, Şarkışlalı
- 3006 Bulundum ben dahî dârü's-şifâ-yı
Bâb-ı Âlî'de
Felâtûn'u beğenmez anda çok
divâneler gördüm.
Ziyâ Paşa
- 3007 Efendi, ta'n edenin aklı var mı
Mecnûn'a
Gürûh-ı ehl-i hevâ içre bir mi, bin deli
var.
Koca Râgıb Paşa
- 3008 Sorma dostum hâlimi âvâreyim
Çaldı bir şûh gönlümü divâneyim
Fehm ü idrâk etmez oldum âlemi
Var hesâb et sanki ben dünyadeyim.
Ahmed Râsim
- 3009 Mahbûb ü meye tevbeliyim dirse
Necâtî
İnanmayasuz sözüne zirâ ki delidür.
Necâtî
- 3010 Dünya delilerle doludur. Bunlardan
biriyle karşılaşmasını istemeyen, yal-
nız evine kapanmakla kalmamalı, tüm
aynalarını da kırmalıdır.
Nicoles Boileau
- 3011 Ben kendimi etrafımdakilere olduğum
gibi gösterseydim, bana deli derlerdi;
ama onlar da bana kendilerini oldukla-
rı gibi göstermiş olsalar, ben de onlara
deli derim.
Benjamin Constant
- 3012 Aslı yok sözleri Mecnûn söyler
Sorma her bir deliden uslu haber.
Sünbülzâde Vehbî
- 3013 Âşık ki uyar aklına divâne dirüz biz
Yazmazuz anı deftere divâne dirüz
biz.
Kadı Burhaneddîn

Deniz/Deryâ

- 3014 Bu dünyayı deliler yaşattı.
Nietzsche
- 3015 Hava hoş her taraf gülzâr bülbül zâr u
gönül handân
Bu esbâb-ı cünûnü seyreden dîvâne
olmaz mı?
Vecdî
- 3016 Yeri geldiğinde delirmek gereklidir.
Horatius
- 3017 Herkes şu ya da bu noktada bir parça
delidir.
Rudyard Kipling
- 3018 Herkes aşk deliliği dışındaki bütün
deliliklerini örmeğe çalışır.
Mohammed Hecâzî
- 3019 Gönül bâkî meydân mestâne olsa
Ayrılmaz haşre dek irfâne olsa
Aşk ile bir kişi dîvâne olsa
Dünyâya uhrâya cihâna sığmaz.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 3020 Men ki sana âşıkam uslu iken delürem
Deli gibi ırlarvam taralallî taralallî.
Sultan Veled
- 3021 Âşıkların deliliği, bütün deliliklerin
en tatlısıdır.
Platon
- 3022 Dost yüzünden
Düşman gözünden
Deli sözünden belli olur.
Lâ-edrî
- 3026 Denizi öv, ama kıyıda dur.
George Herbert
- 3027 Sel gelmekle deniz taşmaz.
Yalnız Adam
- 3028 Deniz sakın olduğu zaman dümeni
herkes tutar.
Publilius Syrus
- 3029 Yüzme bilsen de denizle meşgul olma;
çünkü selâmet sahilindedir.
Harîrî
- 3030 Büyük denizin dalgası da büyük olur.
Yalnız Adam
- 3031 Su gibi arınmadan
Yerlere sürünmeden
Taşlara urunmadan
Ummân eline girmez.
Hüdâyî (Aziz Mahmûd-)
- 3032 Deniz sakın olduğu zaman büyük dal-
galar kayalara çarpmaz.
Seneca
- 3033 Vâsıl-ı sâhil-i kâm eyler edâniyi felek
Hâr-ü hâşâki kenâre çıkarır mevce-i
yemm.
Mehmed Emin, Yenişehirli
- 3034 Deniz ne kadar dalgalı olsa sonunda
durulur.
Goethe
- 3035 Denize düşenin yağmurdan haberi
olmaz.
Şeyh Sa'dî

Deniz / Deryâ

- 3023 “Afiyet ola” demekle deniz suyu içilmez.
Atasözü
- 3024 Deniz dalgasız, kul hatasız olmaz.
Yalnız Adam
- 3025 Gürüldeyip sular taşsa deniz dolmaz.
Dede Korkut Kitabı
- 3036 Köpeklerin dudaklarıyla deniz kirlen-
mez.
Mevlânâ
- 3037 Gam-ı dünyâdan ey dil kâmil insân
incinmez
Ki zirâ hâr ü hasdan bahr-i bî-pâyân
incinmez.
Bursalı İsmail Hakkı

3038 Deniz kadın gibidir: Hiç güvenmek
olmaz hâ!l

Tevfik Fikret

3039 Bahr-i sâkin dâima sâkin duramaz.

Abdülhak Hâmid Tarhan

3040 Denizlere hâkim olan her şeye hâkim
olur.

Themistokles

3041 Irmaklar bulanır deryâ bulanmaz.

Seyranî

3042 Her denizin incisi olmaz.

Mevlânâ

3043 Kaptanın ustalığı deniz durgunken
anlaşılır mı hiç?

Lukianos, Samsatlı

3044 Denizde sayısız faydalar var ama selâ-
met istersen kıyıda bulursun.

Şeyh Sa'dî

3045 Düşse bin teng şeker bahre halâvet
gelmez.

Seyyid Vehbî

3046 Dağ yağmur ister ama, deniz yağmu-
ru ne etsin?

Antonio Fogazzaro

3047 Deneyimli denizciler denizin tam ses-
sizliklerinin, fırtına habercileri olma-
sından şüphe ederler.

Henry Fielding

3048 Deniz suyunun bir damlası da deniz,
koca deniz de deniz.

M. Rasim Mutlu

3049 Âh eyledikçe cûşa gelir gözlerim yaşı
Deryâ temevvûç etmeğe elbet hevâ
gerek.

Adnî (Mahmûd Paşa)

3050 Işk olmayınca başda kaçan cûş ider
gönül
Deryâ temevvûç eylemez olmayıcak
hevâ.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

3051 Derin deniz öyle bir cemiyettir ki hiç-
bir şey onun huzurunu bozmaz.

Lord Byron

3052 Bahr-ı keremin verâsı yokdur
Ol bahrde dürr-i feyz çokdur.

Şeyh Gâlib

3053 Deryâ-yı gama kenâr yokdur.

Şeyh Gâlib

3054 Deryada dalğanın ta'dadı kâbil mi?

Feraizcizâde Mehmed Şakir

3055 Yer yer karışır kenarların, ortaların;
Rıhtımları sarsar, kabarıp taşmaların;
Düşman gibi, ey deniz, kıyarsın
kıyna...

Bir hınç olup ard arda gelir dalgaların!

Ârif Nihat Asya

3056 Ne bilür hânedekin hâric-i dâr
Ne bilür lüccedekin ehl-i kenâr.

Nâbî

3057 Gittim o son diyara ki serhaddidir
yerin,
Hâlâ dilimdedir tuzu engin
denizlerin.

Yahya Kemâl Beyatlı

3058 Bir çocuk ruhu kadar şimdi
münevver, lekesiz
Uyuyor mai deniz.

Tevfik Fikret

3059 Diyorlar: "Kül olmaz ateş yanmadan
Denizler durulmaz dalgalanmadan!"

Orhan Seyfi Orhon

3060 Miyân-ı lücce-i mihnetde çâresüz kalduk
Biraz müsâ'ade-i rûzgâra muhtâcuz.

Sâbit

- 3061 Elfâza sığışmıyor ma'ânî
Deryâyı alır mı hiç evânî.
Muallim Nâcî
- 3062 Katralar giderek bir umman olur.
Ali İhrâkî
- 3063 Deryâya çekilmez dıvar demişler.
Mevcî
- 3064 Denizin dibinde karanlıklarda
kıyı yoktur.
William Carlos Williams
- 3065 Deniz çekiyor, deniz, kim tutabilir
beni?
Gözlerdeki aksi yanan o eski bahçeler
mi?
Mallarmé
- 3066 Gölge veren ağaçları
Sevmiyoruz biz artık.
Sevgilimiz,
Ey deniz!
Enis Behiç Koryürek
- 3067 Ne yârdan geçerim, ne serden
Ne denizlerden, ne gökyüzünden.
Orhan Veli Kanık
- 3068 Deniz yırtılır kimi zaman
Bilmezsiniz kim diker;
Ben dikerim...
Orhan Veli Kanık
- 3069 Sen ve ben
Ve deniz.
Ahmed Hâşim
- 3070 Uyu, denize benze.
Oktay Rifat
- 3071 Dalmuşam şol bahre kim pâyânı yok
Batmışam şol gence kim husrânı yok
Bulmuşam şol bedri kim noksânı yok
Girmişem şol şehre kim vîrânı yok.
Nesîmî
- 3072 Kabarıp kabarıp iniyor karnı denizin.
Güven Turan

Derman

- 3073 Derde düştün niçin dermân ararsın
Âşıklar derd arar dermân içinde.
Eşref Hakkı
- 3074 Gerçi her derde vardır
Bir tabib çaresâz
Lokman mezarından kalksa
Bana dermân bulamaz.
Kanto
- 3075 Derd-i aşkın hem-demi âlemde
dermân istemez.
Bursalı İsmail Hakkı
- 3076 Gelme zahmet olmasun ben haste
üzre ey tabîb
Derd-i aşk vâriken gerekmez bana
derman eylemek.
Hamdullah Hamdî
- 3077 Bir gün bulur elbetde arayan derde
dermân.
Keçecizâde İzzet Molla
- 3078 Nedir derdin soran yoktur
Ne derdimi bilir doktor
Çeker isen cefâ çoktur
Acep derman veren var mı.
Konyalı Âşık Mehmet
- 3079 Derde neyse sebep, oldur yine
dermânı anın
Rind-i mahmûrun olur çâresi
encâmda câm.
Çelebizâde Âsım
- 3080 Gönlüm olalı mihnet-i cânâne âşinâ
Derd-i derûnum olmadı dermâne
âşinâ.
Subhîzâde Feyzî
- 3081 Derd-i dilber bana dermândan lezîz.
Sabûhî Dede
- 3082 Olmadan esîr-i derd
Dermân eline girmez.
Hüdâyî (Azîz Mahmûd-)

3083 Hazreti Eyüp'ten miras kalmıştır
Derde sabredene dermân bulunur.
Ürgüplü Mahfî

3084 Aşk derdiyle hoşam el çek ilâcımдан
tabîb
Kılma dermân kim helâkim zehri
dermânındadır
Fuzûlî

3085 Aceb bu derdimin dermânı yok mu
Ya bu sabr etmeğin oranı yok mu.
Hoca Dehhânî

Dert, Dertli, Dertsiz

3086 Dert vardır gelir geçer,
Dert vardır deler geçer.
Atasözü

3087 Dertli deliden çok söyler.
Atasözü

3088 Dertli derdini anlatırken dertsizin uy-
kusu gelir.
Atasözü

3089 Ne hazineler, ne rütbelere, cübbeler
Atabilir yüreklerden
Yıldızlı direkler altında uçuşan
Acı dertleri, kaygıları.
Horatius

3090 Herkesin kendine göre birtakım dert-
leri vardır, ama bu kiminde gramla-
dır, kiminde kiloyla.
Cervantes

3091 Aradım cihânı dertsiz yağ imiş.
Karacaoğlan

3092 Dertlerin en iyisi kişinin alıştığı
derttir.
Plautus

3093 Gereğinden önce dertlenmek, gere-
ğinden fazla dertlenmektir.
Seneca

3094 Hikmet ve felsefe, geçmiş ve gelecek
dertlerin kolaylıkla hakkından gelir;
ama bugünün dertleri de onun hakkın-
dan gelir.

La Rochefoucauld

3095 Güneşin gördüğü bütün insanlar dert-
lidir.
Solon

3096 Benden gayri kimsenin derdi yok.
Kalevala (Fin destanı)

3097 Çünkü 'ışık olan gönülde derd olur
Derd ile dermâna irer merd olur.
Abdurrahim Karahisarî

3098 Bir kadından gelen derdi gene bir ka-
dın iyileştirebilir.
Alphonse Daudet

3099 Kadın gibi derd olmaz insanın başına.
Plautus

3100 Derdim yüreğimde eller ne bilsin.
Âşık Veysel Şatıroğlu

3101 Dert daima insana yol gösterir.
Mevlânâ

3102 Başkalarını kendi dertleri karşısında
soğukkanlı gördük mü överiz, ama so-
ğukkanlılığı bizim dertlerimize karşı
gösterdiler mi darılır, kızarız.
Montaigne

3103 Üzüntüsüz, dertsiz kim var? İnsanın
"şu mesele de çok canımı sıkıyor" de-
mediği gün olur mu?
Theodor Fontane

3104 Gönülde olup da söylenmeyen dert ca-
na benzer, can gibidir... Görünmezse
de asârı vücûdun her tarafına yayılır.
Abdülhak Hâmid Tarhan

3105 Cevr ü cefâyâ mihr ü vefâ, firkate visâl
Her derdin ey gönül bu cihânda
devâsı var.
Fitnat Hanım

Dert, Dertli, Dertsiz

- 3106 Bir değil, beş değil, dert kucak kucak.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 3107 İnsanı kâmil olmaya iten, derttir.
M. Rasim Mutlu
- 3108 Her derdin olur çâresi, her inleyen
ölmez,
Her mihnete bir âhir olur, her gama
pâyân.
Ziyâ Paşa
- 3109 Herkesin bir derdi, bir da'vâsı var
Birbirine benzemez şekvâsı var.
Abdülaziz Bey
- 3110 Yârab ahvâlimiz diğer-gündür
Derdimiz ömrümüzden efzûndur.
Keçecizâde İzzet Molla
- 3111 Her derdin devâsı zaman kazanılarak
bulunur.
Molière
- 3112 Duyan bir kalp için ölümden de beter
dertler vardır.
Alfred de Musset
- 3113 Dert insanı uyutmaz.
Victor Hugo
- 3114 Hodkâm hepsi derdi olan, derdi
olmayan
Derd ehli gayra derd yanar, derd
dinlemez.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 3115 Herkesin derdi başka.
Orhan Veli Kanık
- 3116 Her derde bir devâ var, anı bulmadır
hüner.
Vak'anüvis Mehmed Es'ad
- 3117 Dallar çiçek açar, Veysel derd açar.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 3118 Hangi dertli, içini dökmeye doymuş,
usanmıştır ki...
Goethe
- 3119 Neye gam çekersin hey koca sersem
Dertsiz baş mı olur âdemiz mâdem.
Mir'atî
- 3120 Dermân arardım derdime derdim
banâ dermân imiş.
Niyâzî-i Mısrî
- 3121 Söyleme nâmerde derdin etme arz-ı
ihtiyâç
Hasta-yi mesmume mar-ef'iden
olmaz ilâç.
Didâr
- 3122 Dertler, ölümün elçileridir; onlardan
yüz çevirme.
Mevlânâ
- 3123 Hepimizde başkalarının dertlerine
dayanacak kadar güç vardır.
La Rochefoucauld
- 3124 Turfa dükkân-ı hikemdir bu köhne
felek
Ne ararsan bulunur derde devâdan
gayri.
Koca Râgıb Paşa
- 3125 Feyz alırsın çekerek derd ü gam-ı
dünyâyı
Tekkeyi bekleyen elbette içir çorbayı.
Şinâsî
- 3126 Üç derdim var, birbirinden seçilmez
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm.
Karacaoğlan
- 3127 Kendi hâlince olur her kişinin bir
derdi
Tükenir mi feleğin mihnet-i germ ü
serdi.
Enderûnlu Vâsîf
- 3128 Dert seni dertsiz âleme kovalar.
M. Rasim Mutlu
- 3129 Dünyada dertsiz baş olmaz,
Derd'olanın âhı dinmez.
Yûnus Emre

- 3130 Dost bîpervâ, felek bîrahm, devrân
bîsükûn
Derd çok, hemderd yok, düşmân kavî,
tâli' zebûn.
Fuzûlî
- 3131 Kande varsa âşık-î bîçâre cânânın arar
Derd ile bîmâr olan elbette dermânın
arar.
Nahîfî
- 3132 Derdin düşmanlarına söyleme, sevine
sevine Lâ havle çekerler.
Şeyh Sa'dî
- 3133 Dar günümde dost düşmanım bell'oldu
On derdim var ise şimdi ell'oldu.
Pir Sultan Abdal
- 3134 Dertli olan bile dertli hâlini
Dertsiz olan bilmeye ahvâlini.
Zarîfî (Ahmed Baba)
- 3135 Anlatamam derdim dertsiz insana
Dert çekmeyen dert kıymetin bilemez.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 3136 Geçim derdi olmayanın bir derdi
vardır: dertsizlik.
Rıfat Necdî Evrimîr
- 3137 Dertli hâlin yine dertlidir bilen
Derd olmayandır halka gülen.
Zarîfî (Ahmed Baba)
- 3138 Derd ehli bilür hâlini ehl-i derdin.
Keçecizâde İzzet Molla
- 3139 Ben haste-i hecr, yâr bî-derd
Müşkil bu ki gam-güsâr bî-derd.
Şeyh Gâlib
- 3140 Herkesin bir derdi vardır yoklasan
vicdânını
Vermemişler kimseye âzâdelik fermânını
Ferit Kam
- 3141 Dime bî-derde sakın sen hâlini
Lokman olsa bilmeye ahvâlini.
Zarîfî (Ahmed Baba)
- 3142 Her kim olsa cihânda derde esîr
Çâr-nâ-çâr olur o her şeyden sır.
Bursalı İsmail Hakkı
- 3143 Derd-i aşka düşen iflâh olamaz
Lokman gelse dahi çâre bulamaz.
Tokatlı Nûrî
- 3144 Derd-i dili açsam eğer âh cânım efendim
Bir derdim olur bin kadar âh cânım
efendim.
Tokatlı Nûrî
- 3145 Her derd ki var, vâr dermânı velî
Bî-derdlerin derdine dermân olmaz.
Fuzûlî
- 3146 Ne derd ola k'anun dermânı yokdur
Meğer def'-i ecel k'imkânı yokdur.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 3147 Dâr-ı cihanda zevk u safânun bekâsı
yok
Derd ü belâ dedüklerinin intihâsı yok.
Gelibolulu Âlî
- 3148 Bî-derde olur mu derd takrîr.
Şeyh Gâlib
- 3149 Aktır karadır, her koyunun kendi
yünü,
Kendin saracak, yükleneceksin yükünü,
Eş dosta haber var mı düşün
dernekten?
Dert ortağı boş söz, çekenindir bütünü.
Cemal Yeşil
- 3150 Ne hazin tecellidir ki, derdin birisi
giderse öteki gelir.
Yalnız Adam
- 3151 Sevdığım dert ekerim
Allah her derde kerim
Tarlam gam, çiftim hicrân
Sürdükçe dert ekerim.
Mâni
- 3152 Derdimi dökersem derin dereye
Doldurur dereyi düz olur gider.
Âşık Veysel Şatıroğlu

Dert, Dertli, Dertsiz

- 3153 Dertli olan bakışından bellidir.
Âşık Gevherî
- 3154 Kime derdim söylesem
Bu dert sana az derler
Kendin ettin kendine
Yana yana gez derler.
Mânî
- 3155 Senin derdin benimkinden çoğ imiş
Bugün dertlenmenin yeri değildir.
Serdârî
- 3156 Hemân kendini zannetme Âkifâ dil-rîş
Bu kârhâne-i gamda ne dertliler
bulunur.
Âkif Paşa
- 3157 Hançer-i aşkınla ey yâr gönlüm üzre
vurma hiç
Öyle bir derde giriftârım ki hâlîm
sorma hiç.
Halil Soyuer
- 3158 Nâ-murâdım tâliim âvâredir
Derdime ancak visâlin çâredir
Zahm-ı hicrânınla dil sad-pâredir
Derdime ancak visâlin çâredir.
Sultan Murat V
- 3159 İtmeyeydüm derdümi bî-derde ifşâ
kâşkî.
Bâkî
- 3160 Hâlümi tâ âşık-ı zâr olmayınca
bilmedün
Derdümi derde giriftâr olmayınca
bilmedün.
Usûlî
- 3161 İçerimde olan derdi
Bilensin nazlım bilensin.
Elbistanlı Âşık Derdiçok
- 3162 Cevr-i dilber, ta'n-ı düşman, sûz-i
firkat, zâ'f-i dil
Türlü türlü derd için halk etmiş
Allah'ım beni.
Avnî (Fâtiḥ Sultan Mehmed)
- 3163 Su ahar tillendirir,
Bağcanı güllendirir.
Derdliye söz demeyin
Derd onu dillendirir.
Azerbaycan halk bayatısı
- 3164 Hâcet kişiyi söyledür ve dert âdemi
ağladur.
Sinân Paşa
- 3165 Dert bir yana çeker, sevdâ bir yana.
Âşık Veysel
- 3166 Kendi kendimiz kadar kim paylaşır
derdimizi.
Sait Fait Abasıyanık
- 3167 Derdim, yeter, sakın ol, dinlen biraz
artık;
Akşam olsun diyordun, işte oldu akşam.
Baudelaire
- 3168 Derd oldu mukîm, çâre gitti.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3169 Bir dert ki anlatılmaz,
Çekilir sade.
Mustafa Necati Karaer
- 3170 Derdim gizli bir yumurta misâli
Daha çiydir pişmeyince soyamam.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 3171 Hangi dertli derdini tam olarak söyle-
yebilmiştir ki?
Goethe
- 3172 Derdimi ummâna döktüm, âsumâna
inledim,
Yâre de ağyâre de hâl-i derûnum
söyledim.
Âşına yok derdime, ben söyledim,
ben dinledim,
Gözlerim yollarda kaldı gelmedin,
çok bekledim.
Süleymân Nazîf
- 3173 Dertli olmak; insan olmak, yaşamak
demektir.
Müşerref R. Köktürk

3174 Sabr eyle dilâ derdini cânâna
duyurma
Cân içre nihân eyle velî cana
duyurma.

Bâkî

3175 Bana ver ben çekeyim derdini
mümkünse eğer.

Hüseyin Siret Özsever

3176 Her derdi unuttum da senin derdine
düşdüm.

Ahmed Râsim

3177 Yemenimde hâre var
Yüreğimde yâre var
Ne ben öldüm kurtuldum
Ne bu derde çâre var.

Türkü

3178 Girdim aşk kalburuna
Gel gözüm derdim ele.
Ben yürekten ya narım
Söylemem derdimi ele.

Mâni

3179 Seyrânî göz yaşın şarâb eylesen
Yaka yaka cismın kebâb eylesen
Derdimin nısfını hesâb eylesen
Kantara batmana mîzâna sığmaz.

Everekli (Develili) Seyrânî

3180 Her yeni dert, eskisini unutturur.
Shakespeare

3181 Her yeni dert bir öncekini unutturur.
W. Shakespeare

Devâ

3182 Her derde bir devâ bulunur. Lâkin
ahlâksızlık illetini iyi edecek bir ilâç
yoktur.

Hız. Ali

3183 Her derde bir devâ var ânu bulmadır
hüner.

Vak'anüvis Mehmed Es'ad

3184 İder haste ne denlü nâ-ümid olsa
devâdan haz.

Bâkî

3185 Hasta-i gamdır şifâ ister gönül
Dost elinden bir devâ ister gönül.

Leylâ Saz

3186 Gam-ı aşkın devâsı merkdir
nâ-merdler bilmez
O dermân-suz derdin çâresin
bî-derdler bilmez.

Çelebizâde Âsım

3187 Tecrüben yokdur bana sor sen bu dâ-i
ey ta'bib
Derd-i aşka sabrdan özge olmaz devâ.

Celâlzâde Sâlih Çelebi

3188 Derdimiz cânânâ söylenmiş devâ
söylenmemiş
Macerâ söylenmiş ammâ müddeâ
söylenmemiş.

Tayyâr Mahmûd Paşa

3189 Maraz-ı aşk devâsın leb-i cânândan
sor
Yürü ey hasta gönül hikmeti
Lokman'dan sor.

Terzizâde Ulvî

3190 Nerede dert varsa devâ oraya gider.

Mevlânâ

Devlet-1

3191 Devlet Ben'im.
Louis XIV.

3192 Bir devlet, yaşayan ve kendine karşı
çıkanı ne kadar koruyabilirse o kadar
güçlüdür.

Paul Valéry

3193 Bir devleti kurmak için bin yıl ister,
yıkmak için bir saat yeter.

Byron

Devlet-2

3194 Şimdiye kadar bir kimse tanımadım ki devlet yönetmemiş olsun.

Voltaire

3195 Devletler, insanlar gibidir; büyürler, olgunlaşırlar, yaşlanırlar ve ölürlər.

W. S. Landor

3196 Bütün devletler hazımsızlıktan ölür.

Napoléon

3197 Zayıf devletler, hasta kuşlara benzerler; beynelmilel konserlerde hiç ötemezler.

Raif Necdet Kestelli

3198 Gaddar olursa devlet, o millet eder kıyam
Mağdur olursa millet, o devlet bulur hitam.

Abdülhak Hâmid Tarhan

3199 En büyük devletler gençler tarafından yıkıma sürüklenmiş, yaşlılar tarafından kurtarılmış ve kalkındırılmıştır.

Cicero

3200 Devletin en büyük ihtiyacı cesur bir baştır.

Goethe

3201 En iyi devleti ben nesinden mi tanırım?
Namuslu kadını sen, nesinden tanıyorsan,
İnan bana, ikisi de dile düşmezler, dostum!

Schiller

3202 Korkuya yer vermeyen bir devlette, yasalar hiçbir zaman gerekli saygıyı görmezler.

Sophokles

3203 Devletler kendilerinden başka hâkim ve çıkarlarından başka yasa tanımazlar.

Albert Sorel

3204 Nasıl ki her tarafında gözü olan bir vücut ucube sayılırsa, bütün vatandaşları bilgin olan bir devlet de öyle bir ucube sayılır.

Cardinal de Richelieu

Devlet-2

3205 Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmayâ devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.

Muhibbî (Kanûnî Sultan Süleyman)

3206 Devlet anın kim hayâl-i yâr ola eğlencesi.

Bâkî

3207 Bu dünyâ devletine girre olma kim vefâsuzdur
Ne denlü devlet artarsa son ucu devletün letdür.

Şehî Bey

3208 Başuna konsa devlet olma azgun
Leşüne dem ola kim kona kuzgun.

Güvâhî

3209 Saâdet terk-i servet, câ-yı râhat, genc-i uzlettir
Cihânın devletinden fâriğ olmak başka devlettir.

Giritli Azîz Ali Efendi

3210 Ne saâdet bu ne izzet ne devlet
Ki yüzünden güle ehl-i hâcet.

Nâbî

3211 Keşişdağı arpalık, eğer bizim olursa;
Her evden birer tavuk, eğer komşu verirse;
Bu devlet iyi devlet, eğer bize gelirse.

Atasözü

3212 Gurûr etme libâs-ı âriyetdür câme-i devlet
Bekâsı yok dilâ bir an imiş hengâme-i devlet.

Gelibolulu Mustafa Âlî

- 3213 Devletlinin karnı gen gerek.
Atasözü
- 3214 Âriyetdür saltanat, servet, beden
cümle fenâ
Şimdiden geldi Hudâ bilür bu
devletden gnâ.
Bahtî (Sultan Ahmed I)
- 3215 Nice Cem geldi ki, anun câmu üşenme-
di, ve kime devlet virildi ki, müddeti
dükenmedi.
Sinân Paşa

- 3216 Devlet sarhoşunun mutlaka felek
Şarâbına ağı katar demişler.
Tokadîzâde Şekib

Devrân

- 3217 Uğratdı belâya cânı devrân
Devrânla başa çıkamaz insân.
Behiştî
(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 3218 Geçer kalmaz bu devrân bî-vefâdur
Sana andan kalan ancak cefâdur.
Câmî'î
- 3219 Bir acayip devrân ancak
Cümle âlem hayrân ancak
Bu da bir hoş seyrân ancak
Hele bir demdir sürelim.
Yenice Vardarlı Usûlî
- 3220 Gedâî aç gözün gafletten uyan
Gör nice fitneler etmekte devrân
Vakitdir ey Mehdi sâhib-i zamân
Kande kaldın geleceksen gel imdi.
Gedâî, Tokatlı
- 3221 Yüzüne güldüğüne bakma devrân
Tutucak ağlaması bilmez oran.
Yeminî (Hafızoğlu Mehmed)
- 3222 Gençlik elde iken sürün devrânı
Kocalıkta devrân sürülmez imiş.
Minhacî
- 3223 Mecnun da beyâbâna
Bu yollardan gitmişti.
Ben artık eskisi gibi değilim;
Devran değişti.
Behçet Necatigil
- 3224 Gördüm ki güneş doğmuş, pürhande
bütün dağlar
Bülbüller öter şadân, pür neş'e sular
çağlar,
Âlem gene ol âlem, devrân gene ol
devrân.
Recaizâde Mahmûd Ekrem
- 3225 Ayağum aldı devrân düştüm elden
Budur devrân işi dünya turaldan.
Ahmed-i Dâ'î
- 3226 Bu dünyâya niçün pek yapıyorsun?
Sini andan koparur çarh-ı devrân.
Ahmed Fakîh
- 3227 Eziziyem gülen az,
Bülbül eyler güle naz.
Dâvrân ele dövrandır,
Ağlayan çoh gülen az.
Azerbaycan halk bayatısı
- 3228 Yine gül devri iriştî bahârın ibtidâsıdır
Ye iç hoş geç ki devrânın dem-i zevk
u safâsıdır.
Keşfî, Amasyalı
- 3229 Yalancının adı dirâyetlidir
Utanmazın adı şecâatlidir
Doğruların adı kabâhatlidir
Şimdi bu tersine devrânı gözle.
Ali Kadri, Çankırılı
- 3230 Felek ağı katar bir gün aşına
Devir döner, geçer devrân demişler.
Kalecikli Mir'âtî

Diken / Hâr

- 3231 Bağ vuslat gülizârsız olur mu
Gonca hârsız bülbül zârsız olur mu.
Zileli Ceyhûnî

Devrân-Diken/Hâr

- 3232 Böyle âdet olmuş bu yol ezelden
Hâr düşer tomurcuk güle efendim.
Hasan Dede

3233 Bu gülşende koparmak isteyen gül
İder hâri belâsına tahammül.
Çorlulu Zarîfî

3234 Herkes bir şeyden hoşlanmaz ki...
Kimi gider dikenı koparır, kimi gülü.
Seneca

3235 Görmedim bir hûb kim yanında
 olmaya rakîb
Bu cihân bağında hiç gül olmaz imiş
 hârsız.
Mihri Hâtun

3236 Ah çağırırım çağırırım yanıma gelmez
Bülbülden öğrenmiş ah dikene
 konmaz.
Kanto

3237 Gül gider, diken durur.
Ovidius

3238 Belî her gizlü gencün mârı vardur
Ne yirde gül biterse hâri vardur.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

3239 Dikensiz gül olmaz.
Robert Herrick

3240 Yitiş gül devrini fevt itme zinhâr
Geçer gül revnâkı ancak kalur hâr.
Câmî'î

3241 Gülün annesi dikendir.
Mevlânâ

3242 Hâr-ı gam batsa dile ağlama toğrı
 yolu tut.
Bursalı İsmail Hakkı

3243 Gül olmaz bağ-ı âlemde dikensiz.
Neylî

3244 Her diken gül vermez.
Mevlânâ

3245 Âdet budur gönül buna gam çekme
Goncanın yanında bir hâr bulunur.
Âşik Ömer

3246 Hârdur tahrîk-i bâd ile libâsın çâk
 eden
Yoktur ey hâce güle her-gîz ziyânı
 bülbülün.
Balkesirli Zâtî

3247 Gülün dostu dikendir.
Mevlânâ

3248 Hamdî zamânenen nice ağlamasun
 bu dem
Bir taze gül giderse yerine diken biter.
Hamdullah Hamdî

3249 Görüb yâr ile ağyarı Zarîfî münkesir
 olma
Bilürsün çün gülün olmaz karîni
 hârdan gayri.
Çorlulu Zarîfî

3250 Yâr ile mey içen kişi ağyarı neylesün
Bülbül ki hem-demi oldu güle, hâri
 neylesün.
Prizrenli Şem'i Dede

3251 Kande bir gül açla yüz hâri var
Bir kaşık bala nice bin arı var..
Hamdullah Hamdî

3252 Bulmadım dünyada gönüle mekân
Nerde bir gül bitse etrâfı diken.
Sümmânî

3253 Ağyar cefâsın çekelüm yâr içün ey dil
Çün bağ-ı cihânda gül-i bî-hâr ele
 girmez.
Adnî (Mahmud Paşa)

3254 Yârı ağyar ile görüb inen ağlama gönül
Çü bilürsin ki gülün olmamag olmaz
 dikeni.
Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)

3255 Kimesne itmemiştir kimseyi zâr
Meğer kim bülbül-i biçâreyi hâr.
İznikli Bakâyî

3256 Cevr-i hâre katlanur elbetde bağa gül
diken.

Celâlzâde Sâlih Çelebi

3257 Şâyân olur mu ragbete hiç bed nihâd
olan
Gördün mü sen bu bağ-ı cihânda
diken diken.

Selâm Bey (Mehmed Tâhir-)

3258 Gülşende gül olur mı dilâ hârdan
cüdâ.

Subhîzâde Feyzî

3259 Her kim diken eker ise üzüm
götürmeye.

*Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Kelîle ve Dimne'den çeviri)*

3260 Biraz eğlenmeğe bâ'is olur deyû safâ
eyler
Der-i Leylâ'da Mecnûn'un diken batsa
ayağına.

Fevrî, Mevlânâ Ahmed

3261 Yûf hârına dehrin gül ü gül-zârına
hem yûf
Ağyârına yûf yâr-ı cefâ-kârına hem
yûf.

Rûhî-i Bağdâdî

3262 Aşk bağının gülü ol da,
Dikenini bana batır,
Bakma canım yandığına,
Sorma benim hâlîm nedir.

Hikmet Münir Ebcioğlu

3263 Diken de sevilir, eğer gülü seyretti-
rirse.

Publilius Syrus

3264 Tatalım ki dikenim, hem de kötü bir
diken
Ama nihâyetinde güllerle bir
aradayım.

Mevlânâ

3265 Diken, gül bahçesi ile gönlü çeker.

Mevlânâ

3266 Zeytin gözlüm, sana meylim
nedendir?

Bu sevmenin kabahati kimdedir?
Gül olmuşsun dikenlerin bendedir.

*Harputlu Hayri Bey, Güfte: Hüceyte
Aksavırın*

Dil-1

3267 İnsan, dilinin altında gizlidir.
Hz. Muhammed

3268 Dilin kemiği yok ama, kemiği kırar.
Atasözü

3269 İnsanoğluna konuşmayı öğrenebilme-
si için iki yıl, dilini tutmasını öğrene-
bilmesi için altmış yıl gereklidir.
Resul Hamzatov

3270 Dizginsiz dil belâ getirir.
Aiskhylos

3271 Söyletirler tatlı dili kesmezler.
Hüseynî (Hüseyn Abdal)

3272 Gerek ehl-i fazl u gerek pâdişâ
Dilinden ilin kimse olmaz rehâ.
Lâmî'î Çelebi

3273 Yalnız dilini hıfza alıŖ: âza-yı saireni
Allah hıfzeder.
Cenâb Şehâbeddîn

3274 İnsan dilini dişlerinin içinde korumalı.
Henry Fielding

3275 İnsan, dilinin ve arzularının hâkimi
değildir.
Spinoza

3276 Başların belâsı dillerden gelir.
Genceli Nizâmî

3277 Tatlı dili olanların dostları her gün
biraz daha artar.
Hz. Ali

Dil-1

- 3278 Dediklerine bakılırsa, yeryüzünde aramışlar, aramışlar, bir tek dilsiz kadın bulamamışlar.
Plautus
- 3279 Sözü'n doğrusu, dilin süsüdür.
Harîrî
- 3280 İnsanı maskara eden, dilidir; içsiz cevizi hafifliği.
Şeyh Sa'dî
- 3281 Âlem ile fenn-i müdârâyı bil Ekmeğin olmazsa gerek tatlı dil.
Âmidli Emîrî Çelebi
- 3282 Diline sahip ol.
H. Muhammed
- 3283 Dilin müşterisi kulaktır.
Atasözü
- 3284 Âlem çiçek olsa, arı ben olsam Dost dilinden tatlı bal bulamadım.
Pir Sultan Abdal
- 3285 Erkekten ölen en son organ kalptir, kadında dil.
George Chapman
- 3286 Dimişler bizden öndin yaşayan yaş Dil epsem olıcak esen olur baş.
İbrahim bin Bâlî
- 3287 Dil, vücut dediğimiz geminin dümenidir.
Thomas Fuller
- 3288 Konuşmadan bir köşede oturan sağır- larla dilsizler, dilini tutamayan kimse- den üstündürler.
Şeyh Sa'dî
- 3289 Dil ile düğümlenen, diş ile çözülmez.
Kâşgarlı Mahmûd
- 3290 Ah, o kötü diller, bir tabancadan daha tehlikelidirler.
A. S. Griboyedov
- 3291 Cevr-i mihnetle gözün yaşı yemm olsa dili tut.
Bursalı İsmail Hakkı
- 3292 Dil sebiyydür koyıvırsen yir seni Belki bir sözden ider kâfir seni.
Abdurrahîm Karahisârî
- 3293 Ağızda dil nedir, a akıl sahibi? Hü- nerli kimsenin hazine anahtarı değil mi? İçerdeki cevahirici midir, çerçi mi- dir, kapı kapalı iken kim ne bilecek?
Şeyh Sa'dî
- 3294 Ere dilden irişür çoh nedâmet Dilün tutarisen başun selâmet.
Tutmacı
- 3295 Sivri bir dil, kullandıkça bilenen kes- kin kenarlı tek alettir.
Washington Irving
- 3296 Hıfz-ı lisân medâr-ı selâmet değil midir.
Şeyhülislâm Ârif Hikmet
- 3297 Dilim dilim dilerisen dilimi sultânım Dilim dilim yine söyler dilimden olma melûl.
Nâcî Ahmed Dede
- 3298 "Şap olur mu şeker?" derler. Olmaz. Fakat şekerin şap olduğu vâkidir: Ba- layı geçtikten sonra, bazen gelin hanı- mın dili!
Refik Halid Karay
- 3299 Dilinden düşer kişi müşkil işe Eğer dek dura dil ne korku başa.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Süheyl ü Nevbahâr'dan çeviri)
- 3300 Özünü bilenler gözetir yolun Sözü'nü bilenler düzeltir dilin.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Süheyl ü Nevbahâr'dan çeviri)
- 3301 Dil nice kim dek dura baş sağ olur. Deprenicek dil yürük bir dağ olur.
Oruç Bey

- 3302 Diline dikkat et dişini kırmasın.
Yûsuf Has Hâcib
- 3303 Her devletin, her yaşayan varlık gibi kendisine özgü bir dili vardır: demok-rasi, oligarşi, monarşi, hep başka baş-ka dillerde konuşurlar.
Platon
- 3304 Dil dişin ağrıyan yerine değer.
İtalyan Atasözü
- 3305 Her kötülükten uzak kalmanın yolu, dilini tutmaktır.
Hz. Ali
- 3306 Dil sürçeceğine ayak sürçsün daha iyi.
George Herbert
- 3307 Dil elden uzundur.
Stanislaw W. Lec
- 3308 Dil, bir alıntılar toplamıdır.
J. L. Borges
- 3309 Cefâkâr olduğun bildim
Gamzenle sînemi deldin
Sana bir niyâza geldim
Söylemeğe dil dolaşır.
Âşık Gevherî-Semâî
- 3310 İnsanın dili, kendisini sokan yılanı benzer.
Gogol
- 3311 Ey dil! Hem sonsuz bir hazinesin,
hem de dermanı bulunmayan bir dertsin.
Mevlânâ
- 3312 Güzel dil en iyi silâhtır.
Emerson
- 3313 Diline, atın dizginlerine hâkim oldu-ğun gibi hâkim ol!
Gandhi

Dil-2 Bkz. Gönül

- 3314 Dil sevdi yine cân ile cânân olacağı
Biçâre bilir derdine dermân olacağı.
Necâtî
- 3315 Olmaya bir baş iki sevdâ ile
İki dilber 'ışkı sığmaz bir dile.
Abdurrahim Karahisarî
- 3316 İrişüb bahâra bülbül yenilendi
sohbet-i gül
Yine nevbet-i tahammül dil-i
bikarâra düştü.
Şeyh Gâlib
- 3317 Dil-i dâna da feyz-i rabbânî
Sim ü zer fikrini ider fânî.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 3318 Geçdi dil râh-ı talebden kâm-ı
dünyâdan bile
Fariğ oldu ârzûlardan temennâdan bile.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 3319 Bir dil ki anda aşk ola akıl uğramaz ana.
Kabûlî (İbrâhim Çelebi)
- 3320 Perişan oldu gitdi gelmiyor dil kaldı
dilberde.
Adlî (Sultan Mehmed III)
- 3321 Te'sîr-i muhabbetle yıkılmış güzel
amma
Vîrâne dili bir daha âbâd edecek yok.
Nigâr Hanım
- 3322 Kendin bileli aşka giriftâr bilür dil
Âzâdeliği kendisine âr bilür dil.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 3323 Ey dil bugün ol yârî bul ağyâra ne
hâcet
Gülşende nazar kıl güle hâra ne hâcet.
Keşanlı Zihnî
- 3324 İtdi şikeste seng-i gam şişe-i dili
Bir dil yıkıla bir dahi ta'mir olur mu hiç.
Subhîzâde Feyzî

Dilenci

3325 Her dilün başka başka virdi olur
Her dilün dürlü dürlü derdi olur.
Sinân Paşa

3326 Devreylemedik yer komadık bir nice
yıldır
Uyduk dil-i divâneye dil uydu hevâya.
Rûhî-i Bağdâdî

3327 Dil var mı kahr-ı dehr ile virân
edilmedik
Beytül-hazen mi kaldı perîşân
edilmedik.
Yahya Kemâl Beyatlı

3328 Nevres beni düşürdü dile arzû-yi dil
Hep çektiğim cihanda benim dil
belâsıdır.
Nevres-i Kadîm

3329 Dil derd-i aşk-ı yâr ile bezm-i
belâdadır.
Bâkî

3330 Bu harabâtta sâbit olamam sultânım
Dil-i vîrânımı yapsan da yıkılıp gitsem.
Sâbit

3331 Gam gelir şâdî gider çün dil
misafirhanedir.
Şarkî (Rast)

3332 Yine bağlandı dil, bir nevnihale,
Misali gelmez âlemde hayâle.
Şarkî (Neva)

Dilenci

3333 Çölün kumları inci de olsa tasavvur
edilemez ki dilencilerin gözleri doy-
sun.
Şeyh Sa'dî

3334 Kapudan kapuya çekmese renci
Ki toldırmazdı torbasın dilenci.
Câmi'î

3335 Dilencilik yapan horluğa uğrar.
Ferideddîn Attâr

3336 En sefil dilencinin ufacık çıkınında
bile ihtiyacından fazlası bulunur.
Shakespeare

3337 Dilenciye ekmek verme, ona ekmek
yapmasını öğret! Çünkü o, ihtiyacın
maksadını bilmiyor.
M. Rasim Mutlu

3338 Dilencinin gururu olmaz.
Dostoyevski

3339 Sadakanı tercihan kör dilencilere
ver: Lütufdiden seni görmezse nankörlü-
ğünden emin kalabilirsin.
Cenâb Şehâbeddîn

3340 Doyulmaz hân-ı ihsâna kanaat gelmez
insâna
Kerem gördükçe ey Bâkî gedâlardan
recâ artar.
Bâkî

3341 Fazla sadaka dilencileri artırır.
Goethe

3342 Dilenci dilenciye kıskanır, âşık âşığı.
Hesiodos

3343 El kapılarında dilenci değilsin, bunun
şükranesi olarak kapından dilenciye
kovma.
Şeyh Sa'dî

3344 Muhtaç ola, İlâhi, dilenci kapısına
Şol kâmrân ki dâdın ıstımez
gedâların.
Nevres-i Kadîm

3345 Dilencinin yüzü kara, torvası dolu.
Enverî (İstanbul Mürekkepci-)

3346 Gedânın gözü doymaz olsa Kârûn.
Kemâl Paşazâde

3347 Bugünün savurganı, yarının dilenci-
sidir.
Sokrates

Din

- 3348 Din nasihattir.
H.z. Muhammed
- 3349 Dinsizin içinde din artmaz; mühlüzün
(müflisin) içinde mal artmaz.
Atasözü
- 3350 Bize mülhîd diyenin kendüde imân
olsa
Dahleden dinimize bâri Müselmân
olsa.
Bahâyî, Şeyhülislâm
- 3351 Dini yaşıtan bilhassa ölümdür. Ölü-
me çare bulunmadıkça din ölmez.
Cenâb Şehâbeddîn
- 3352 Din fazilettir. İnsanı kurtaracak olan,
faziletidir.
M. Rasim Mutlu
- 3353 Sofunun riyâsı dindarı kandırır, din-
sizi değil.
Cenâb Şehâbeddîn
- 3354 Dinsizliğin en muktedir naşirleri ikti-
darsız ulema-i dindir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 3355 Feylesof Rızâ'yım, dinsiz anlama:
Dini ben öğrettim kendi babama.
Rıza Tevfik Bölükbaşı
- 3356 Benim dinim ne ümittir, ne korku;
Allah'ıma sevdiğimden taparım!
Ziyâ Gökalp
- 3357 İyi huy, dinin kabıdır.
H.z. Muhammed
- 3358 Kurursa bir gün o menbâ ne his kalır,
ne hayat;
Bekâ-yı dîn ile ka'im bekâ-yı
cem'iyet.
Mehmet Âkif Ersoy

Doğru, Doğruluk

- 3359 Acı da olsa doğruyu söyleyiniz.
H.z. Muhammed
- 3360 Cümleler toğrudur sen toğruyusan
Bulınmaz toğruluk sen eyriyisen.
Yûnus Emre
- 3361 Doğruluk, her türlü koşullar altında
meyve verir.
Schiller
- 3362 Gidersen toğru yola yok bahâne
Ki yarar toğruluk iki cihâne.
Güvâhî
- 3363 İnsanlar için mutluluk umudu ancak
doğrulukta vardır.
Euripides
- 3364 Doğruyu söylemek değil, anlatmak
güçtür.
Cenâb Şehâbeddîn
- 3365 Yanlış sonsuz şekillere girebilir, doğru
ise yalnız bir türlü olabilir.
J. J. Rousseau
- 3366 Bu levhada misâl-i elf müstakim olan
İtmez kaddin edânîye vakt-i selâm-ı
lâm.
Bursalı Derviş Sâhib (İsmail)
- 3367 Doğruluğun en güzel meyvesi ruh
sükûnudur.
Epikuros
- 3368 Müstakimin yeri olsaydı eğer
dünyada
Servler böyle mekabirde hirâm etmez
idi.
İrfan
- 3369 Doğruluk, hayatta, iyi bir nâmın en
vefâlî dostudur.
John Webster

- 3370 Güzel düşün, iyi hisset, yanılma,
aldanma,
Ne varsa doğrudadır, doğruluk şaşar
sanma.
Tevfik Fikret
- 3371 Bana, doğru gelen hiçbir şey yoktur ki
yanlış gibi de gelmesin.
Montaigne
- 3372 Doğrunun dili sivri olur
Bilmez yüze gülücülük.
Orhan Asena
- 3373 Hiçbir miras doğruluk kadar zengin
değildir.
Shakespeare
- 3374 İnsana sadakat yaraşır görse de ikrah,
Yardımcısıdır doğruların Hazret-i
Allah
Ziyâ Paşa
- 3375 Gerçekte hiçbir şey bilmiyoruz, çünkü
doğru uçurumun dibindedir.
Demokritos
- 3376 Doğruluk dilde yok, dudaklarda;
Hayr ayaklarda, şer kucaklarda.
Tevfik Fikret
- 3377 Doğru olmak istemek ve buna gücü yet-
memek kadar korkunç bir şey yoktur.
Ebner Eschenbach
- 3378 Evvelâ doğruyu bilmek gerektir; doğ-
ru bilinirse yanlış da bilinir, ama ev-
velâ yanlış bilinirse doğru bilinmez.
Farâbî
- 3379 Âlem içre her ne var fenn ü hüner
Doğrulukdur cümlesinden mu'teber.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 3380 Doğruyu yanlıştan ayırmanın tek
çaresi mümkün olduğu kadar şüphe
etnektir. Ve doğru da kendisinden
şüphe edilmiyen şeydir.
Edmond Goblot
- 3381 Doğruluktan eslem bir tarikat yoktur.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3382 İstemez doğru giden menzil-i
maksûda delil.
Keçecizâde İzzet Molla
- 3383 Doğruluk çok büyük bir kuvvettir.
Doğru, kimseye mağlup olmaz. Saa-
det doğruların bahçesinde yetişir.
Âkil Muhtar Özden
- 3384 Ulular didiler bu sözi böyle
Ki eğri otur illâ toğru söyle.
Şeyhoğlu Mustafa
- 3385 Doğrunun yardımcısı Allah'dur.
Keçecizâde İzzet Molla
- 3386 Doğru kendini şiddete dayanmadan
ortaya koymalıdır.
Tolstoy
- 3387 Eğrilik idenler itsün sen eğilme toğru
dur.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 3388 Doğruya yanlıştan gidilir.
Alain
- 3389 Dost kapısı kilididir doğruluk.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 3390 Doğrunun parlaklığa, süse ihtiyacı
yoktur.
Nurullah Ataç
- 3391 Danışmayı bırakarak doğruya erişilmez.
H. Ali
- 3392 Tartışırken, doğruluk hep kaybolur.
Publilius Syrus
- 3393 Doğru olan, haklı olandır.
Alexander Pope
- 3394 Doğruluk sonsuzluğun güneşidir
Nasıl olsa doğar.
Weldell Phillips

- 3395 Rakı, şarap içiyorsam sana ne,
Yoksa sana bir zararı, içerim,
İkimiz de gelsek kıldan köprüye
Ben dürüstsem sarhoşken de geçerim.
Neyzen Tevfik Kolaylı

Dost

- 3396 Dost olan “vah” der, düşman olan
“oh” der.
Atasözü
- 3397 Dost olur dostun âyinesi
Sırr-ı yâra mahzen olur sinesi.
Abdurrahim Karahisarî
- 3398 Daima iki dosttan biri ötekinin kölesidir.
Lermontov
- 3399 Denendikten sonra dost edindiklerini
bağrına bas, ama her ilk tanıştığınla,
hemen el sıkışıp dost olma.
Shakespeare
- 3400 Dost vefalı olduktan sonra düşman ne
yapabilir?
Şeyh Sa’dî
- 3401 Bir kadın bir erkekle ancak şu silsile
içinde dost olabilir: Önce ahabap, sonra
sevgili, sonra dost.
Çehov
- 3402 Kadın, dost kadar nadir değildir.
Boccaccio
- 3403 Üç gerçek dost vardır: Yaşlı bir karı,
yaşlı bir köpek ve hazır para.
Benjamin Franklin
- 3404 Dosttur. Çöp değildir, onu kırma.
Mevlânâ
- 3405 Dostluk, kanatsız sevgidir.
Lord Byron
- 3406 Dost, hem iyi görünen, hem iyi olan
insandır.
Platon
- 3407 Her yüze gülen kişi dost olmaya
Yâr-ı sâdık arayanlar bulmaya.
Zarîfî (Ahmed Baba)
- 3408 Yalnız kendi nefsinı düşünerek dost
arayan, hizmetçi arıyor demektir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 3409 Her zaman en çok eski dostlara güve-
nilir, tıpkı eski kılıçlara olduğu gibi.
John Webster
- 3410 Eski şarap, eski kitap, eski dost.
Sainte Beuve
- 3411 Ancak ihtiyacı olmayanın dostu var-
dır.
Shakespeare
- 3412 Dost, kötü günde belli olur. İyi günde
ise yüzbinlercesi bulunur.
Ferîdeddîn Attar
- 3413 Kadınlar da krallar gibidir. Candan
dost bulamazlar.
George Lyttelton
- 3414 Bazı dostlar yalnız aleyhimizde söy-
lenen sözleri duyarlar, lehimizde söy-
lenenleri iştımayecek kadar garip bir
sağırlığa müptelâdırlar.
André Maurois
- 3415 Dostlarımıza yaşarlarken yakınlık
göstermeyi öğrenelim, öldükten sonra
değil.
Scott Fitzgerald
- 3416 Bu felekdür devr olub devrân ola
Belki dostun bir zamân düşmân ola.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 3417 Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sâdık yârim kara topraktır.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 3418 Dertlerini dökecek dostları olmayan-
lar, kendi yüreklerini kemiren yam-
yamlardır.
F. Bacon

Dost

- 3419 Kendi kadrin bilmeyen dostun
kıymetin ne bilür
Merkebin boynuna cevâhir takmanın
faydası ne.
Kul Nesîmî
- 3420 İnsanlar iyilik etmek, birbirini sevmek
için değil, iyilik görmek, sonunda da
nefret etmek için dost olurlar.
Ahmet Muhîp Dıranas
- 3421 Dost, rahatlık veren bir merhemdir.
Genceli Nizâmî
- 3422 Dost mu dedin? Kulağa kaçan piredir o.
Cervantes
- 3423 İnsan hiçbir yerde kendisinden iyi
dost bulamaz.
Charles Dickens
- 3424 Dost olanlar hep yüzine gülmeye
Her yüze güler kişi dost olmaya.
Zarîfî (Ahmed Baba)
- 3425 Şarap içmek için binlerce dost bulunur,
bir dostu da gam ortağı olarak sakla.
Genceli Nizâmî
- 3426 Konarsan güle kon, dikene konma,
Eski düşmanların dost olur sanma.
Kuloğlu
- 3427 Dost yüzü görmemek çetin bir iştir
ama, bu hasret, onu düşmanla birlikte
görmekten daha kolaydır.
Şeyh Sa'dî
- 3428 Akıllı bir adam, senin canının düşma-
nı bile olsa cahil bir dosttan iyidir.
Firdevsî
- 3429 Dostlara acılarını paylaştığını göster-
mek birlikte yas tutmakla değil, onla-
ra elbirliğiyle yardım etmekle olur.
Epikuros
- 3430 Dosttan bol şey de yok dünyada
Dosttan bulunmaz şey de.
La Fontaine
- 3431 Sen sana yâr ol eğer âkil isen
Dostunu taşra ara câhil isen.
Zarîfî (Ahmed Baba)
- 3432 Seyyâh oldum şu âlemi gezerim
Bir dost bulamadım gün akşam oldu.
Kul Himmet
- 3433 Kendine dost olan
Bilin ki herkese de dosttur.
Seneca
- 3434 Olmaya andan ulu cânda sürûr
Ki dost dost haturını göre mesrûr.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 3435 Bugün kazanılan bir dost, yarının düş-
manı olmaya adaydır.
Raif Necdet Kestelli
- 3436 Eğer hiç dostun yoksa, sen bir dost ol.
Dale Carnegie
- 3437 Dostunu hemen ölüverecekmiş gibi
sev; düşmanını hiç ölmeyecekmiş gib
telakki et.
Cenâb Şehâbeddîn
- 3438 Yastık diye başını ateşe dayayan, yatak
diye yılanların üzerine yatan bir adam,
güvendiği bir dostundan düşmanlık
sezen bir adamdan daha rahat uyur.
Beydeba
- 3439 İyiliklerde olduğu gibi, kötü günleri-
mizi de bizimle paylaşacak bir dost
bulabilmek ender bulunan bir tâlihtir.
Euripides
- 3440 Akıllı bir insan için en iyi dost, yine
kendisidir.
Emily Brontë
- 3441 Kişi yüze gülen dostı bula
Dost olur kim gaibâne dost ola.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 3442 Ana-babayı kader tâyin eder, dostlar
ise seçilir.
Delille

- 3443 Dost, kendisiyle samimi olabildiğim
ve yanında yüksek sesle düşünebildi-
ğim kişidir.
Emerson
- 3444 Gözdenin dostu olmaz.
Thomas Gray
- 3445 Dostun nâmerd dehrin mihenk taşına
Felâket pazarında vurulmuş olsun.
Neyzen Tevfik (Kolaylı)
- 3446 Gerçek dost, onu unutanı unutmayan-
dır.
*Assurbanipal Kütüphanesi
Tableti'nden*
- 3447 Kuşun yuvası, örümceğin ağı, insanın
dostları vardır.
William Blake
- 3448 Arz eyle bu pendî kendi özüne
Dost addetme her güleni yüzüne.
Levnî
- 3449 Çok kişi zenginlikten yoksulluğa dü-
şen dostlarından yüz çevirir.
Demokritos
- 3450 Kadrini seng-i musallâda bilüp ey
Bâkî
Durup el bağlayalar karşına yârân
saf saf.
Bâkî
- 3451 Hoş gününde her kişi yârân bula
Dost odur kim kem gününde yâr ola.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 3452 Senin gerçek dostun, ayıplarını sana
gösterendir.
Ebu Cafer-i Sümânî
- 3453 Bir adû çoktur, fakat bir dost az.
Âsaf (Mahmud Celâleddîn Paşa)
- 3454 Hiçbir dost, dostluğunu ispat edene
kadar dost değildir.
Beaumont ve Fletcher
- 3455 Dostlar kavun gibidir; neden mi? Bir
tane iyisini bulmak için yüzlercesini
yoklarsınız da ondan.
Claude Mermet
- 3456 Hayvanlar en anlayışlı dostlardır, ne
soru sorarlar, ne de kusur, kabahat
bulurlar.
George Eliot
- 3457 Hiçbir şey sadık dost kadar ucuza alı-
namaz. (Yani ne kadar pahalıya mal
olsa; gene de ucuzdur).
Publilius Syrus
- 3458 Bu dünyaya kalmayalım, fânîdir,
aldanmayalım;
Bir iken ayrılmayalım, gel dosta
gidelim dosta.
Yûnus Emre
- 3459 Dostsuz insan çivisiz tahtadır.
Yalnız Adam
- 3460 Dünyaya gelmemde maksat ne idi
Bir sâdık dost bulup dem sürme idi.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 3461 Dosta çok varan ekşi yüz görür.
Atasözü
- 3462 En eski şaraplar gibi, en eski dostlar
en zevkli olmalı.
Cicero
- 3463 Dost kazanırsan tut, düşman kazanır-
san güt.
Atasözü
- 3464 Dost sanki insanın bir ikinci kendisidir.
Cicero
- 3465 Ayıpsız dost arayan dostsuz kalır.
Aristoteles
- 3466 İyi insanlar kara günde en emin dost-
turlar.
Euripides

Dost

- 3467 İnsan bir gün düşman olabileceği bir kimseyle dost olabilir mi?
Cicero
- 3468 Kara günlerinde senden çok üzülecek bir dostun olmasaydı, o günlere katlanmak güç olurdu.
Cicero
- 3469 Ben dost yüzü göremezsem
Bu gözlerim nemdir benim.
Yünus Emre
- 3470 Dostlarımla beraber olunca yalnız değilim. O dakikadan sonra da iki kişi değiliz.
Pythagoras
- 3471 Dostlarım, dünyada dost yoktur.
Sokrates
- 3472 Lokman hekim sarabilmez yaramı
Dost eli değmezse çare mi olur.
Âşık Veli
- 3473 Yâr ol dostlarına bâr olma
Sû-i hulk ile dil-âzâr olma.
Nâbî
- 3474 Dostumuz görünen pek çok insan gerçekte dostumuz değildir; bunun tersi de geçerlidir.
Demokritos
- 3475 Köle misin? Senden dost olmaz. Zorba mısın? Senin dostların olmaz.
Nietzsche
- 3476 Başıma geldiği için söyledim,
En iyi dostundan sakın sen seni.
Sümmânî
- 3477 Âlemde doğru dost yoktur
Dedikleri gerçek imiş.
Kuloğlu Sâni
- 3478 Defterde her dostun ismi okunmaz
Gökten yağar yere erir kar gibi.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 3479 Bir tek dostum var: Yankı.
Kierkegaard
- 3480 Dostlarınızı severken, şımartmayın.
Molière
- 3481 Dostunu çabuk seçme; seçimin yanlış olacağı için aynı çabuklukla kaybedersin.
Solon
- 3482 Düşman kazanmak istiyorsan, kendini dostlarından üstün göster; dost kazanmak istiyorsan, onların senden üstün olduğunu kabul et.
Aristoteles
- 3483 Eğer ararsak kendimize kolayca bir düşman bulabiliriz. Fakat ne kadar arasak da dost bulmak kolay değil.
Hz. Ali
- 3484 Dostu olmayanın düşmanı da olmaz.
Tennyson
- 3485 Şu ellerin taşı hiç bana değmez
İlle dostun gülü yaralar beni
Pir Sultan Abdal
- 3486 Karla ateş ne kadar olabilirse, ihanetle aşk da o kadar dost olabilir.
Shakespeare
- 3487 Gerçek dost, uzakta bile olsa daima kalbinizedir.
Cicero
- 3488 Gerçek dost zor zamanlarda belli olur.
Cicero
- 3489 Dost yok biliyorum ama, aramaktan geçmem.
Özdemir Asaf
- 3490 Dostlarını seven, hep ıdıklı bir ortamda yaşar.
Alfred de Musset
- 3491 Dost, dostu gerçekten severse, düşman ne yapabilir?
Şeyh Sa'dî

Dostluk

- 3492 Dostluk görünceye kadar değil, ölünceye kadar olmalı.
Atasözü
- 3493 Dostluğun kolları birbirimizi dünyanın bir ucundan bir ucuna kucaklayabilecek kadar uzundur.
Montaigne
- 3494 İyi dostluklar temiz hesaplarla kurulur.
H. de Balzac
- 3495 Dünyada belki en geçici, en vefasız şey dostluktur. Bir elbise bile bir dosttan fazla dayanıklıdır.
Ahmet Muhip Dıranas
- 3496 Dostluğun da aşkın da başını yiyecek pek çok şey vardır.
Hermann Hesse
- 3497 Dostluk o kadar kolay kurulur ki.. Ama sürdürmek.
Özdemir Asaf
- 3498 Dostluktan saygıyı kaldıran onun en büyük süsünü kaldırmış olur.
Cicero
- 3499 Kadınlardan çoğunun dostluktan bir şey anlamamaları, aşkı tattıktan sonra dostluğun yavan gelmesindendir.
La Rochefoucauld
- 3500 Levh-i âlemde, lâ'l ile mestûr olan yazılar silinmez
Düşmanlıklar bilinir, dostluklar bilinmez.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3501 Biri gerçeği duymak istemediği, öteki yalana hazır olduğu zaman, dostluk dostluk olamaz.
Cicero
- 3502 Dostluk iyi kimseler arasında çarçabuk temelleşir, güçlkle yıkılır.
Beydeba
- 3503 Eğer dostluk bir karşılık içinse, dünyada dostluktan çirkin şey yoktur.
Molla Câmi
- 3504 Dostların çoğu dostluktan, sofuların çoğu da sofuluktan adamı iğrendirirler.
La Rochefoucauld
- 3505 Eğer herkes dost sandığı kimselerin bir de kendi arkasından söylemiş olduklarını duysaydı, dünyada pek az dostluk kalırdı.
B. Pascal
- 3506 Sen de kalıcı olmayan sevgiliyi dost edinme. Bu zalim dünya dostluğa değmez.
Şeyh Sa'dî
- 3507 İnsanlarda dostluk geçici bir şeydir; ihbarsız sona eriverir.
O'Henry
- 3508 Çok dostu olan adam bizce kötü kadın gibi, kocasının üstüne adam seven kadın gibi bir şeydir; dostluk o kadar çok bölünmeye gelmez, gücünü kaybeder.
Lukianos, Samsatlı
- 3509 Düşüncede uyum dostluğu doğurur.
Demokritos
- 3510 O kadar nazlı, süt yürekli bir şey midir ki dostluk
İki gece içinde ekşiyiversin.
Shakespeare
- 3511 Gerçekten dostluk lâubalilikten kaçınan toplumlarda olur.
Nurullah Ataç
- 3512 Dostlukta katıksız tad ve gerçek yarar, yalnızca karşılıklı olabilir.
Goethe
- 3513 En iyi dostlarım yoksullardır, zenginler dostluktan anlamazlar.
Bertrand Russell

Duvar-Duygu (His)

3514 Fayda gelmeyen dostluktan, zarar da
gelmez.
John Keats

3515 Çabuk kurulan dostluklar, çabuk bo-
zultur.
Voltaire

3516 Dostluğun değerini ancak bir dosta
sahip olduğunda anlarsın.
Alphonse Lamartine

Duvar

3517 Râgıbâ düşmanın aldanma
tevâzularına
Sel dıvarın ayağın öperek hedmeyler.
Koca Râgıb Paşa

3518 Aşılmaz bir duvarın önünde yaşamak
köpekçe bir yaşamaktır.
Albert Camus

3519 Duvarın temelini kazdıktan sonra di-
binde durma.
Şeyh Sa'dî

3520 Biz ekseriya duvarların emin yaşama-
mız için değil, gizlice günah işleme-
mek için bizi çevirdiğini sanırız.
Seneca

3521 Dehr içinde bir yıkık dıvar görsen,
öyle bil,
Bir Süleyman mülküdür kim çerh
virân eylemiş.
Fuzûlî

3522 Aşılmasına imkân olmayan hiçbir du-
var yoktur.
Çehov

3523 Evvelâ temel, sonra duvar gelir.
Şeyh Sa'dî

3524 Dürüst olmaz kişinin işi bî-yâr
Yalnız taş ola mı hiç divar.
Hüseyin Vâiz

3525 Her duvar dostluğa düşmanlıktır.
Talât Sait Halman

3526 Ey garip çizgilerle dolu han duvarları,
Ey hanların gönlümü sızlatan
duvarları!..
Faruk Nafiz Çamlıbel

Duygu (His)

3527 Metin dediklerimiz alekser hissizler-
dir.
Cenâb Şehâbeddîn

3528 Bilsen nasıl üşütür,
Kışların en soğuğu
Duyguların kışdır.
Cavidan Tümerkan

3529 "Yalnız duyan yaşar" sözü, derler ki,
doğrudur.
"Yalnız duyan çeker" derim, en doğru
söz budur.

Yahya Kemâl Beyatlı

3530 His var mı, bu âlemde nekahet gibi tatlı?
Yahya Kemâl Beyatlı

3531 His, fikrin hemşîre-i kalbîsidir.
Cenâb Şehâbeddîn

3532 Hep iyi duygularla yaratılıyor kötü
edebiyat.
André Gide

3533 Necîb duygu, ıstıraplı uyku gibidir.
Mektupçu Ağâh

3534 Aklını hissine etme tâbi
Hissini aklına eyle münkati.
Ferit Kam

3535 His ne kadar kolay değişirse fikir de-
ğiştirmek o kadar zordur.
Cenâb Şehâbeddîn

3536 Duymadan düşünme, görme sezmeden,
Kendi duygun olsun, usunu yeden.
Ziyâ Gökalp

3537 Bir insan duygularını anlatmaktan
korktuğu zaman, gereğinden çok açık-
lığın sözü olur mu?
Yüan Hung-dao

3538 Duygu, düşüncesi olmayanların, düşü-
nemeyenlerin sığınağıdır.
Nurullah Ataç

3539 Akla karşı koyabilen tek şey duygu-
lardır.
Blaise Pascal

3540 Duygu mantıktan önce gelir.
J. J. Rousseau

Dünya (Âlem, Cihan, Dehr)

3541 Dünya ile âhîret iki ortak kadındır.
Birini razı ettin mi öbürü kızar.
H. Muhammed

3542 Hep seninçündür benim dünyâ
cefâsın çektiğim
Yoksa ömrüm vâri sensiz neyleyim
dünyâyı ben.
Bâkî

3543 Dünya, bütün ileri hareketleri hu-
zursuz kimselere borçludur.
Nathaniel Hawthorne

3544 Kim halâs olmuş cihândan olmadan
cândan halâs.
Keçecizâde İzzet Molla

3545 Dünya baştanbaşa, aslı olmayan bir
masaldan başka bir şey değildir.
Firdevsî

3546 Anlamam neyçün düşünmez bazı
erbâb-ı yesâr
Kahpe dünyaya beşer, üryân gelür
üryân gider.
Lâ-edrî

3547 Dünya, incelikten yoksun hiylekâlar,
alçak yalancılar tarafından kaba bir
biçimde oynanan kötü bir komedidir.
Stendhal

3548 Sen akla uyub gezme, Felâtun dahi
bilmez
Humhâne-i dehrin nice hikmet var
içinde.

Şeyh Gâlib

3549 Bu dünyaya gelen gider.
Harîrî

3550 Üç gün imiş şu dünyanın safâsı
Safâsından artık imiş cefâsı.
Hatâyî (Şah İsmail)

3551 İnsan dünyada ancak dünyaya boş
verdiği zaman mutlu olur.
Anatole France

3552 Gelen bunda gider bir kimse kalmaz
Kefenden mâ'ada bir nesne almaz.
Behiştî (Vizeli Ramazan)

3553 Dünya cesurlarındır.
Victor von Scheffel

3554 Bu dehr-i denî etti bana âlemi zindân
Aynımda değil zerre kadar sahn-ı
gülistân.
Tokatlı Nûrî

3555 Dünya dediğin arabalık gibi bir şey,
kimi gelir, kimi gider.
Giovanni Verga

3556 İcâb-ı kazâ hükmünü eyler icrâ
Tagyîrine yok kimsede kudret aslâ
Meçhûl ise şâyet bu hakikat sence
Ma'lûm ola ki kimseye kalmaz dünya.
Ferit Kam

3557 Dünyada ıstıraptan, ölümden, sefalet-
ten başka bir şey yoktur.
Virginia Woolf

3558 Bir kâidedir bu câvidâne
Elbette gider gelen cihâne.
Fuzûlî

3559 Dünya, manâsız bir rüyadan başka bir
şey değilmiş meğer.
Alain

Dünya (Âlem, Cihan, Dehr)

- 3560 Cihân efsânedir aldanma Bâkî
Gam ü şâdî hayâl ü hâba benzer.
Bâkî
- 3561 Ne ettik, ne gördük şu fânî dünyada
Kötülükten gayri?
Orhan Veli Kanık
- 3562 Baş eğmemişim kimseye dünyâ için
asla
Dünyâda, Said, ânın için derd-i serim
yok.
Diyarbakirli Said Paşa
- 3563 Dünya bir yol, gedâ gider, han gider.
Karacaoğlan
- 3564 Dünya terzi dükkânı, ölçüyü veren
gider.
Vachel Lindsay
- 3565 Bu dünyâyı seninle sevmişim ben
Benim sensiz bu dünyâ nemdir ey
dost.
Kânî
- 3566 Dünyayı, akıllılar yaşasın diye buda-
lalar kurmuştur.
Oscar Wilde
- 3567 Kendi fânî bir ekinliktür cihân
Ne dikersen hâsılun oldur hemân.
Abdurrahim Karahisari
- 3568 Dünya kehruba gibidir; bütün saman-
ları çeker, ancak özlü buğday, kehru-
banın çekişinden kurtulmuştur.
Mevlânâ
- 3569 Yürü fânî dünya, sana gelende gül-
müş var mıdır?
Yûnus Emre
- 3570 Dünyada eşini bulamazsan, işini bile-
mezsen rahat edemezsin.
Âmiş Efendi
- 3571 Dünya sana oyuncak olarak verilmiş-
ken, oyuncak seni oynuyor!
M. Rasim Mutlu
- 3572 Şu yalan dünyanın sonu hiç imiş
Akşam gelüb konan sabah göç imiş.
Pir Sultan Abdal
- 3573 Geç gelür tiz gider deyû safâ çekme
keder
Âlemin hâli budur böyle gelir böyle
gider.
Faizî (Yirmi Sekiz Mehmed Çelebi)
- 3574 Hastalar için dünya yataklarının baş
ucunda başlar, ayak ucunda biter.
H. de Balzac
- 3575 Ey dil zen-i dünyânın çün âline
aldandın...
Bilmem sana bu dünyâ bâkî mi
kalır sandın
Bu meclis-i fânîde sâkî mi kalır sandın.
Abdülehad Nûrî
- 3576 Bütün dünya bir oyun sahnesidir.
Kadın erkek bütün insanlar da sadece
oyuncular. Her birinin giriş ve çıkış
zamanları vardır.
Shakespeare
- 3577 Harâb-âbâd-ı dehrün şenliği yok
Gamı hadden ziyâde gussası çok.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 3578 Dünya, bir cifedir. Ondan bir şey iste-
yen, köpeklerle dalaşmaya dayanıklı
olmalı.
H. Ali
- 3579 Ey dil cihân aynı serâb
Sen andan ümîd itme âb.
Bursalı İsmail Hakkı
- 3580 Bu âlemin gerçekliği, dün gece gördü-
ğün rüyâ gibidir!
H. Muhammed
- 3581 Kişi bu alçak dünyaya tenezzül etti
mi, bala kapılmış sineğe döner.
Şeyh Sa'dî
- 3582 Dünyaya esîr olan âzâd olmaz.
Harîrî

3583 Seni tekfîr eder mutlak desen dünya
yuvarlaktır
Döner dünya, o dönmez, çünkü
sâbittir inâdında
Sorulsa hâce-i dâna: Selânik nerededir
bilmez
Bilir ammâ ki kaç tûy varsa Cibril'in
kanadında.

Eşref, Gelenbeli

3584 Bu dünya kaçan tavşanla ardındaki
tazınıdır.

Scott Fitzgerald

3585 Bir başka âlemin bekleme odası olan
bu dünyada mutlu kişi yoktur.

Victor Hugo

3586 Dünya ana değmez ki cefâsın çeke
âdem.

Rûhî-i Bağdâdî

3587 Ömrüm geçti hayfâ ki geç uyandım
Bu dünya bana bâkî kala sandım.

Yûnus Emre

3588 Fesâdın fehîm iden sevmez cihânı
Gamına değmez anun şâdumânı.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

3589 Dünya seven dost katına yüz ağıyle
varır değil.

Eşrefoğlu Rûmî

3590 Bu kadar adam gördüm, içlerinden
hiçbiri dünyadan hoşnut değil, hiçbiri
de dünyadan gitmek istemez.

Nâmık Kemâl

3591 Dünyanın güçlükleri dörttür: Yalnız ba-
şına ihtiyarlık; gurbette hastalık; yokluk
içinde borç; yolculukta uzun yol.

İbn el-Mukaffa'

3592 Bu âlem koskoca bir yalandır.

Hz. Muhammed

3593 Ey teşne-dil sen âb-ı hayât-ı hakikat iç
Sûretde âbdır bu cihân manâda serâb.

Bursalı İsmail Hakkı

3594 Gönül virme hazer kıl gel cihan bir
dâr-ı gurbetdûr
Fenâdur menzili âhir dirigâ cây-ı
rîhletdûr.

Sehî Bey

3595 Ama dönüyor!

Galileo

3596 Bu dünya, üstünde kıvrılıp yattığımız
kuru bir minderdir.

Harold Pinter

3597 Ey dünya! Ne kadar utanmaz ve
kötüsün
Besliyor, yetiştiriyor hem de
öldürüyorsun.

Goethe

3598 Hepimiz için bir dünya vardır. İyilikle
kötülük, günahla suçsuzluk bu dünya-
nın içinde elele yürürler.

Oscar Wilde

3599 Ârif-i manâ isen kılma tehâlûk âleme
Mülk-i dünya kimseye mal olmamış
olmaz yine.

Leskofçalı Galib

3600 Dünya kördür.

Dante

3601 Derd ile âh idüpdür ey insân
Bilinüz kim fenâdurur bu cihân.

Lokman Dede

3602 Cihân vatandan ibârettir, itikâdımca.

Yahya Kemâl Beyatlı

3603 Bu dünya fânîdir, tez gelir geçer.

Kuloğlu, Mustafa

3604 Yedi iklim dört köşeyi dolandım
Meğer dünya her tarafta bir imiş.

Dadaloğlu

3605 Bu dünyaya istediğimiz gibi gelmedik
Bu dünyadan istediğimiz gibi
gidemeyiz.

Ömer Hayyam

Dünya (Âlem, Cihan, Dehr)

3606 Gel beru zevkedelim koma bugünü
yarına
Dünyanın yoktur bekâsı bakma şimdi
varına

Şeyhoğlu

3607 Aldanma dilâ bâkî sanub fânî cihânı
Senden ilerü bunda gelenler gör a
kanı.

Edirneli Derviş Şehidî

3608 Fânî denilen bu dünya bakâ denilen
yerin levazım anbarıdır.

İbrahim Olcaytu

3609 Dünyada sâbit, devamlı ve kalıcı olma-
yan şeyler şunlardır: Bulutun gölgesi;
kötünün dostluğu; kadının sevgisi;
yalancının övgüsü; çok mal; saati saati-
ne uymayan zalim hükümdar.

İbn el-Mukaffa'

3610 Dehr bir bâzârdır herkes metâin
arzeder
Ehl-i dünyâ sîm ü zer, ehl-i hüner
fazl ü kemâl.

Fuzûlî

3611 Her ki dünyâya harîs ü zâr ola
Bîgümân andan Hüdâ bizâr ola.

Abdurrahim Karahisarî

3612 Vefâsı olsa cihânın cihândara olur.

Keçecizâde İzzet Molla

3613 Dünyâ nedür serâb yekser
Tâlibleri câhil olur ekser.

Behiştî

(Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)

3614 Dünyayı tanıyan bir adama henüz
tesadüf etmedim.

Rıfat Necdet Evrimer

3615 Bu dünyadan iğrenmiş ve ondan kur-
tılmaya can atan kimse, tuzağa tutul-
muş ve harekete gücü kalmamış bir
kuş gibidir.

İbni Sînâ

3616 Hubb-ı dünyâ her günâhın başıdur
Ko anı Nemrûd ü Fir'avn işidür.

Abdurrahim Karahisarî

3617 Bu âlemin sebâtı yoktur Kerîmî bir dem
Cümle safâsı bunun bir tatlu hâba
benzer.

Kerîmî

3618 Gelen geldi cihâna ağlayurak
Giden gitdi yüreğin dağlayurak.

Şeyhoğlu Mustafa

3619 Ey dil dür ü güher diyü bahr-ı gama
talma
Dünyâyı bütün ger vireler buçuğa
alma.

Mesîhî

3620 Kimi güldürdi bir dem işbu dünyâ
Ki ağlatmadı bin gez bülbül âsâ.

Çorlulu Zarîfî

3621 Cihân virdüğünü sanma ki kalur
Eğer bir habbeyise giru alur.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

3622 Bu cihân bir yen'i yok yakası yok şâl
ancak
Biri birine satar halk anı dellal ancak.

Gelibolulu Mustafa Âlî

3623 Dünya bir tahterevallidir.

Montaigne

3624 Ebedî mesken olur sanma cihân-ı fânî
Kimsenün mülki değüldür bu harâb
eyvânı.

Râmî Paşa (Abdurrahman)

3625 Cihânın hâli dâ'im böyle kalmaz
Gidenler bir dahi dünyâyâ gelmez.

İznikli Bakâyî

3626 Yerler sağır gökler sağır
İşin yoksa bar bar bağır
Oturacak yer değildir
Yola düzül ağır ağır.

Ferit Kam

3627 Cihân işi budur ger ir ü ger giç
Kimesne bunda bâkî kalmaya hiç.
Şeyhoğlu Mustafa

3628 Ne mihrinden safâ kesbet ne
mâhından saâdet um,
Sakin aldanma bu dehre iki yüzlü
münâfıktır.
Hayâlî, Vardar Yeniceî

3629 Kismetindir gezdiren yer yer seni
Göge çıksan âkibet yer, yer seni.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

3630 Zen gibi şive-i şehvetle alan dünyayı
Vaz-ı haml etme gibi vermede feryâd
eyler.
Neş'et

3631 Bir köhne köprüdür bu cihân kim
gelen geçer.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

3632 Gönül verme cihana bî-vefâdır,
Gönül vermek ana küllî hatâdır.
Kul Nesîmî

3633 Kutlu olsun gelenlere bu uğursuz
konuk yeri,
İşte geldik gidiyoruz, şen olasin Halep
şehri.
Namdar Rahmi Karatay

3634 Saf altını boştur aramak yaldızda,
Camdan peri köşkü özlemek yıldızda
Bir köhne konaktayız, samanlık seyran
Üç beş gün için, ölümlü dünyamızda.
Cemal Yeşil

3635 Bu dünya bir gelindir, yeşil-kızıl
donanmış
Kişi yeni geline bakıbanı doyamaz.
Yûnus Emre

3636 Gelenler acıyla gitdi cihandan
Kimesne dâd almanışdır andan.
Balikesirli Zâtî

3637 Niçe bu dünya ardına düşersin
İğen katı seğırtme ki düşersin.
İbrahim bin Bâlî

3638 Böyledir dünya nizamı, gelen gider,
giden gelmez.
Yalnız Adam

3639 Dünya bir dolap ki durmadan
döner.
Âşık Veysel Şatıroğlu

3640 Şol fenâ mülkünün vefâsı yoktur
Konan göçtü nöbet bizim yol bizim.
Gedâ Muslu

3641 Şu dünyânın ötesine
Vardım diyen yalan söyler
Baştan başa safâsını
Sürdüm diyen yalan söyler.
Hatâyî (Şah İsmail)

3642 Bu dünyaya verme gönül
Dünya sana kalır değil.
Eşrefoğlu Rûmî

3643 Bu dünyayı derip yığma âhir koyup
gitsen gerek
Koyup gideceğin sanan dünyayı
devşirir değil.
Eşrefoğlu Rûmî

3644 Ey gönül aldanma bu cihân fânî
Önünü fikreyle sonunu tanı
Kişinin ettiği kalır mı yanı
Herkes ettiğini bulur efendim.
Hasan Dede

3645 Ey yârenler bu dünyadan bir gün gele
göç ederiz
Kazancımız kala burda emeğimiz hiç
ederiz.
Abdürrahîm-i Tîrsî

3646 Yüksel ki cihan sefil ü dündür,
Rağbet ona âdetâ cünündür.
Nâmık Kemâl

Dünya (Âlem, Cihan, Dehr)

- 3647 Kimseyi memnûn-ı tarz u tavr-ı âlem
görmedik
Kail-i terk-i cihân amma bir âdem
görmedik.
Nâmık Kemâl
- 3648 Şu dünyaya gelen bir bir gitmede
Hiç eksilmez derdim her gün artmada.
Pir Sultan Abdal
- 3649 Dünya bir yağlı kuyruk, yiyebilene
aşkolsun.
Atasözü
- 3650 Pir Sultan'ım bu n'olacak
Biz de sizlere varacak
Şu dünyada kim kalacak
Hep gideriz dertli dertli.
Pir Sultan Abdal
- 3651 Ezelden bu dünya fânîdir fânî
Bugün vardık yahu ya yarın hani?
Sümmânî
- 3652 Yürü bre yalan dünya
Sana konan göçer bir gün.
Karacaoğlan
- 3653 Bu dünyaya birbirimizle lâdesli geldik.
Ârif Nihat Asya
- 3654 Kahbe dünyâ hamamda tas gibidir
Dolaşır hep cenâbet ellerde.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 3655 Gerçekte dünya bir hapisanedir.
Shakespeare
- 3656 Bakakalırım giden geminin ardından:
Atamam kendimi denize, dünya güzel;
Serde erkeklik var, ağhyamam.
Orhan Veli Kanık
- 3657 Dünya her mihnete bedel, sen
olduğun için güzel.
Orhan Seyfi Orhon
- 3658 Bize bir zevk-i tahattur kaldı
Bu sönen, gölgelenen dünyada!
Ahmed Hâşim
- 3659 Dünya düşman evidir. Düşman busu-
dadır, çukalın eğninden çıkarma.
Abdülcebbar oğlu Ahmed
- 3660 Bu dünyâ bîvefâdur, bil hakikat
Sini göçürmedin ol sen göç andan.
Ahmed Fakîh
- 3661 Bu dünyâ, bil ki sana bâkî kalmaz
Eğer mülkün ola Şam u Horasan.
Ahmed Fakîh
- 3662 Ey gönül eyleme gel dünya-yı gaddara
heves
Paklar eylemedi çünkü murdara heves.
Türâbî Dede
- 3663 Deli eder insanı bu dünya;
Bu gece, bu yıldızlar, bu koku,
Bu tepeden tırnağa çiçek açmış ağaç.
Orhan Veli Kanık
- 3664 Hatırladığım kadarıyla
Kalabalık bir yerdi dünya.
Ülkü Tamer
- 3665 Âlemün neyleyeyim bağ u bahârın
sensüz
Bana sen ruhları gülzâr ile hoşdur
âlem.
Bâkî
- 3666 Hezârân fülk-i Nûh'ı gark-ı tûfân-ı
belâ etmiş
Kenâr-ı âfiyet şeklinde bir girdâbdır
dünya.
Yenişehirli Avnî Bey
- 3667 Dertlidir Zuhûrî mey doldur sâkî
Değildir bu dünya kimseye bâkî.
Zuhûrî
- 3668 Dünya bir penceredir
Her gelen bahar geder.
Azerbaycan halk bayatısı
- 3669 Fazlîyâ bir ribâtdur âlem
Konanın kârı göçmedür her dem.
Kara Fazlı

3670 Aceb kimdir cihân bağında bilsem
kayddan âzâd.

Çelebizâde Âsım

3671 Cihan bir kararında durmaz geçer
Bu yurda gece konan ırte göçer.

Gülşehrî (Hoca Mesud)

(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)

3672 İşin gücün daim yalan
Çok kişiden arta kalan
Nice kerre boşaluben
Dolan dünya değil misin?

Hüdâyî (Aziz Mahmud-)

3673 Dünya bir avrattır yâr olmaz hayfa
Düşürür âdemi bir çok sevdâya.

Tokatlı Gedâî

3674 Ays-ü-nûş eyle bugün anma gam-ı
ferdâyı
Sana ısmarlamadılar bu yalan dünyâyı.

Terzizâde Ulvî

3675 Kanı dediğim bey erenler?
Dünya benim diyenler?
Ecel aldı, yir gizledi,
Fânî dünya kime kaldı?
Gelimli gidimli dünya,
Sonucu ölümlü dünya.

Dede Korkut

3676 Dünyalar vardır, düşünemezsiniz
Çiçekler gürültüyle açar
Gürültüyle çıkar duman topraktan.

Orhan Veli Kanık

3677 Bir düş gibidir hak bu ki, ma'nîde bu
âlem
Kim, göz yumup açınca zamânı güzer
eyler.

Nefî

3678 Bu dünyaya günöbirlük gelmiş gibiyiz.

Melih Cevdet Anday

3679 Ete kemiğe büründüm
Dünyâya öyle göründüm.

Yünus Emre

3680 Dünya dünya, koca dünya,
Senden daha büyük benim kalbim.

Carlos Drummond de Andrade

3681 İki gün kime yâr olsa bu âlem
Üçüncü gün evin gör tolu mâtem.

Emir Buhârî

3682 Dünya gömlek değiştireceği zaman-
larda, olaylar sakınılmaz kader hâlini
alırlar.

Albert Sorel

3683 Ben âlemi neyleyim çemenzâr,
Ben âlemi neyleyim çemensiz.

Abdülhak Hâmid Tarhan

3684 Hep senin çündür benim dünyâ
cefâsın çektiğim
Yoksa ömrüm varı sensiz neyerim
dünyâyı ben.

Selîmî (Yavuz Sultan Selîm)

3685 Uçmalı bulutlar uçmalı
Eş dost farkına varmadan
Bu canım dünyadan nasıl göçmeli.

Bedri Rahmi Eyüboğlu

3686 Bayılırım şu düzenli dünyaya
Altta ölümler
Üstte diriler
Gel keyfim gel.

Melih Cevdet Anday

3687 Bugün üzgünüm
Ama yarın
Yarın bu dünya böyle kalmaz.

Necati Cumalı

3688 Şu dünya, güzelim dünya
Tıkır tıkır işliyor,
İnsanlar insanlar insanlar
Neden böyle çekişip dururlar
Aklım alınıyor

Cahit Külebi

3689 Bu dünyâyâ niçün yapışursun
Seni andan koparır çarh-ı devrân.

Ahmed Fakîh

Düş (Rüya)

- 3690 Her insan büyük bir âlemdir.
Mevlânâ
- 3691 Senin çağın geçer olur
Bu dünyalar kime kalur.
Karacaoğlan
- 3692 Her kim cihâna geldi peşmân olur
gider
Kim derd ile gelür ise dermân alır gider.
Kemâl Ümmî
- 3693 Düzlükte kalma, çok yükeklere çık-
ma. Dünya en güzel yokuşun yarisin-
da görülür.
Nietzsche
- 3694 Âlem, diyoruz, hayâldir hep.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3695 Başımız alıp ayak götürelim âlemden.
Âhî
- 3696 Birin bilir birin bilmez
Bu dünya kimseye kalmaz.
Erzurumlu Emrah
- 3697 Bu âlem-i fânide ne nûr ü ne gedâyız
Alâlara a'lâlanuruz pest ile pestiz.
Rûhî-i Bağdâdî

Dür Bkz. İnci

Düş (Rüya)

- 3698 Delimiz akıllımız hep böyleyiz:
Güpegündüz rüyalarda gezeriz.
La Fontaine
- 3699 Gezmişti, atıp günün bütün yüklerini,
Dünyânın dağlarıyla düzlüklerini!..
Lâkin gün doğmadan çalan zil, dedi ki:
"Gerçek zannetme düşte gördüklerini!"
Ârif Nihat Asya
- 3700 En mutlu rüyadan daha mutludur
uyanmak.
G. Bernard Shaw

- 3701 Her sûreti hak sanma ki erbâb-ı felâket
Rüyâda nice devlet-i bîdâr görürler.
Şeyh Gâlib
- 3702 Düşte susuzların gözüne, dünyanın
her yeri pınar görünür.
Şeyh Sa'dî
- 3703 Biz uyuyunca düşler uyanırlar.
Grillparzer
- 3704 Rüya, gecenin akvaryumudur.
Victor Hugo
- 3705 Hayat bir rüyadır. İnsanların vazifesi
bu rüyayı kâbus yapmamaktır.
Raif Necdet Kestelli
- 3706 Çok içki ters, az yemek doğru rüyâ
gösterir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3707 Bizler düşlerle aynı hamurdan yapılmışızdır.
Shakespeare
- 3708 Küçük çocuklar da büyük düşler görürler.
Beşik üzeri yazısı
- 3709 Rüyalar aynalara benzerler; bazen içlerinde başımıza gelecek şeyleri görürüz.
Molière
- 3710 İnsanı oyalıyor yolundan,
Her yatakta bir sürü rüya.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 3711 Rüyaların mantıkla alışverişi yoktur.
Şeyh Sa'dî
- 3712 Bu rüyâ hâbdan evvel dahi tâbîr olunmuştur.
Lâ-edrî
- 3713 Seni düşünde görem derdi Necâtî lîkin
Düş de gözünde uçar şimdi onun hâb gibi.
Necâtî

3714 En güzel rüyaların bile bir sonu vardır.
Yaşar Nabi Nayır

3715 Gerçek bir yaşam olmayınca onun yerini düşler alır.
Çehov

3716 Düşler ikinci yaşamdır.
Nerval

3717 Büyük düşler kurmuyorum artık, yeni yeni aldanişlara, yanılmalara düşmek için.
Oktay Akbal

3718 Her şey rüya,
Yalnız ben varım,
Benim bu dünya.
Selâhattin Batu

3719 Düş yoksa
Yazın da yoktur.
Ferit Edgü

3720 Kişi hiçbir zaman düşlerindeki kadar sevemez.
C.F.Ramuz

3721 Rüyalar paylaşılmaz.
Sabahattin Kudret Aksal

3722 İnsan, rüyalarında tam kendisidir.
Refik Halit Karay

3723 Düş ikiyüzlüdür.
Güven Turan

Düşman (Adâ, Adû), Düşmanlık

3724 Memleket bitti yine bitmedi hâlâ sen ben
Bize bu hâl ile bizden büyük olmaz düşmen.
Nâmık Kemâl

3725 Bir kimsenin düşmanının düşmanı olması onu dost edinmene kâfi sebep değildir.
Ârif Nihat Asya

3726 Düşmanlarınızın en güçlüsü içinizdedir.
H.z. Muhammed

3727 Düşmanlığı dostluktan ziyâde saklıyan yürek pek azdır.
Cenâb Şehâbeddîn

3728 Daima kendi yararını gözönünde tutmaya çalışan kimse pek çabuk düşman kazanır.
Konfüçyüs

3729 Eyleme adû yanında efgân
Olmasun işidüb anı handân.
Behiştî, Vizeli

3730 Konarsan güle kon, dikene konma
Eski düşmanların dost olur sanma.
Kuloğlu Sâni

3731 Düşmanımı bağışlarsam düşman diye bir şey kalmaz.
Alain

3732 İnsan düşmanının her fazîletine inana-bilir, samimiyetine asla!
Cenâb Şehâbeddîn

3733 Sakınub düşmânı hor görmeyesin
Bir belâya ansızın irmeyesin.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

3734 İnsanın bıraktığı her etki bir düşman yaratır.
Oscar Wilde

3735 Kafası çalışan kişi en zayıf düşman-dan bile korkar.
Seneca

3736 Dostun varını çal, düşmanın kapısını çalma.
Mektupçu Agâh

3737 Dünyada düşmanı olmayan kim var ki!
Giovanni Verga

3738 Merd-i âkilden adâvet gelmeye
Merd-i gâfilden sadâkat gelmeye.
Abdurrahim Karahisarî

Düşman (Adâ, Adû), Düşmanlık

- 3739 İyiler asla düşmansız olamazlar.
Alessandro Manzoni
- 3740 Düşmanlıklar bilinir, dostluklar bilinmez.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3741 Dostu severim ama, düşman da işe yarar,
Dost gücümü gösterir, düşman da ödevimi.
Schiller
- 3742 Sadece yaşamak, düşman kazanmak için yeter.
Rémy de Gourmont
- 3743 Çoğalsa derd-i dilber gibi adâ Heman terk-i diyâr itmekdür evlâ.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 3744 Sana senden büyük düşman olamaz!
Colette
- 3745 Eski düşman dost ola sanma sakın İçtinâb it semtine varma yakîn.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 3746 En büyük düşmanın kendinden başkası değildir.
Longfellow
- 3747 İnsanın, düşmanlarını sevindirecek şekilde yaşamasındansa, şerefiyle ölmesi daha hayırlıdır!
Firdevsî
- 3748 Hasım, hısım olamaz ama hısım günün birinde hasım olabilir.
Rıfat Necdî Erimir
- 3749 Düşmanın ölümüyle sevinmenin yeri yok. Çünkü benim dirliğim de ebedi değil.
Şeyh Sa'dî
- 3750 Bir insan, birisine iyilik yapmakla bir arkadaş elde edeceğinden emin olamaz, ama birçok düşmanlar yaratacağından emin olabilir.
Henry Fielding
- 3751 Yenilmesi gereken ilk düşmanlar öfke ile umutsuzluktur.
Alain
- 3752 İki düşman arasında öyle konuş ki, barıştıkları zaman utanmayasın.
Şeyh Sa'dî
- 3753 Adûnun aynına görünme zinhâr Kulağın dinç ola tâ kim sadevâr.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 3754 Ne kadar ufak tefek, zayıf olursa olsun, düşmandan sakınmak akıllıca iştir.
Publilius Syrus
- 3755 Senin düşmanlarının en korkuncu, kendilerine güven beslediğin kimse-lerdir.
Tuğrâî
- 3756 Bir kişinin düşmanlığına karşılık, bin kişinin dostluğu verilse dahi alma.
Ebu Said Hasan-ı Basrî
- 3757 İnsanlardan kendini çekmen sana düşman, herkese yakınlık göstermen ise sana kötü dostlar kazandırır.
İbnel-Mukaffa'
- 3758 Dest-i a'dâdan soğuk su içme kandırmaz seni Korkma düşmandan ki âteş olsa yandırmaz seni.
Diyarbakirli Sait Paşa
- 3759 Düşmanın hakkında kötü kötü söyleme: düşün.
Publilius Syrus
- 3760 Kimse ile dost olamazsan eğer Bâri düşmanlık da itne ey püser.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 3761 Kimseye buğz u adâvet itme Terk-i âsâyîşi âdet itme.
Nâbî

- 3762 Kepez dağın başında,
Sirr var her bir daşında.
Sen özüne dost gazan
Düşman ocag başında.
Azerbaycan halk bayatısı
- 3763 Çü düşman düzer tatlı sözü i(ey) yâr
İnanma ki ağuyu bala karar.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 3764 Adûyi dost olur sanmağ olmaz
İlcak sözüne aldanmağ olmaz.
Ferecikli Hadîdî
- 3765 Karı düşman kaçan dost olusardır
Çü fırsat bula kinin alısardır.
Yeminî (Hâfız oğlu Mehmed-)
- 3766 Eski düşman sakın dost olur sanma
Arkasından bıyık buruver gitsin.
Dertli
- 3767 Vermesün a'dâya fırsat rûzigâr
Âdemi bir sözle eyler târümâr.
İbnülemin Mahmud Kemâl İnal
- 3768 Düşmanınız çaresiz kalınca, dost kılı-
ğına girip düşmanlığını sürdürecektir.
Şeyh Sa'dî
- 3769 Yârânına etmeyen recâ hiç
A'dâya eder mi ilticâ hiç.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3770 Karac'oğlan sözün haktır,
Düşmanın dostundan çoktur.
Karacaoğlan
- 3771 Birisinden şüphe ederek ondan uzak-
laşırsanız, onun düşmanlığını kaza-
nırsınız.
Thomas Mann
- 3772 Düşmanlarınızı daima bağışlayın,
hiçbir şey onların bu kadar canını
sıkamaz.
Oscar Wilde

- 3773 Düşmanlarının yanındayken diline
sahip ol.
Sokrates
- 3774 Düşmana duyduğun kini körükleme,
yoksa sen de yanarsın.
Shakespeare
- 3775 Aşağıda olan kimse düşmekten kork-
maz.
Aristoteles
- 3776 Düşecek yaprak dalında durmaz.
Yalnız Adam
- 3777 O kadar yükseklerin hasretini çekmeye-
lim ki düşüşümüz çok derin olmasın.
Schiller
- 3778 İnsanlar düşeni kabahatli bulurlar.
Somerset Maugham
- 3779 Koşan elbet varır; düşen kalkar.
Tevfik Fikret
- 3780 Kendi düşen bir adamı, bırak düşsün,
bir başkası tarafından itilmişse onu tut.
Machiavelli

- 3781 Düşmeden yükselme doğar.
Victor Hugo
- 3782 Yükselen her şey düşecektir.
Sallust
- 3783 Bir düştüğün yerde bir daha düşer-
sen, bil ki kabahat senindir.
Publilius Syrus
- 3784 Bize bol bol ziyâ kucakla getir:
Düşmek etrafı görmemektendir.
Tevfik Fikret
- 3785 İnsan düşeceği yere çıkmamalı.
Alain

Düşünce, Düşünmek

3786 Her düşünüş bir öğüttür.
Mektupçu Agâh

3787 Başkası düştü mü, çürük tahtaya bas-
masaydı, deriz; kendimiz düşünce
bastığımız tahtanın çürük çıkmış olma-
sından şikâyet ederiz.
Cenâb Şehâbeddîn

3788 Yıkılıp düşene gülme sakın sen
Yiğit düşüp kalkmayınca bell(i)olmaz.
Karacaoğlan

3789 Dorukta düşünüş için olgunlaşmış oluruz.
Shakespeare

Düşünce, Düşünmek

3790 Her zaman insan bir türlü düşünür,
tâlih bir türlü.
Publilius Syrus

3791 Mutlu ya da mutsuz olmanız küçük
bir şeye bağlıdır. Düşünce biçiminize.
Marcus Aurelius Antonius

3792 Öldük, dünyayı şaşkın bırakıp gittik;
Yüzlerce incimiz kaldı delinmedik.
Sersemliği yüzünden bilgisizlerin
Renk renk düşünceler; kaldı
söylenmedik.

Ömer Hayyam

3793 Düşüncelerinin karşısındayım, ama
senin düşüncelerini savunma hakkını
sonuna kadar destekliyeceğim.
Voltaire

3794 Er geç çıkar duvarlardan,
Düşünce içeride kalmaz.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

3795 Düşüncelerimizin en iyi aynası, yaşam-
larımızın akışıdır.
Montaigne

3796 Bir şey bulanık görüldüğü zaman,
daha kolay düşünülür.
Lao-tzu

3797 Dünyayı güvercin ayaklarıyla gelen
düşünceler yönetirler.
F. Nietzsche

3798 Ne yapayım, diye düşünmektense bir
şey yapma, düşün.
Cenâb Şehâbeddîn

3799 Okurken aradığımız yeni düşünceler
değil, kendi düşüncelerimizin basılı
sayfada doğrulandığını görmektir.
Cesare Pavese

3800 Rahatlık içinde, düşünce uykuya dalar.
André Gide

3801 Her insanın iradesi dışında binlerce
kötü düşüncesi olabilir.
Oliver Goldsmith

3802 Düşünceler kılıçla bastırılamaz.
Strindberg

3803 Kimseye açamadığımız düşünceler
ve kimseye paylaşamadığımız acılar
vardır.
Henri-Frédéric Amiel

3804 Öyle düşünceler vardır ki, bunlar için
kulaklar mevcut olmamalıdır.
G. Büchner

3805 Kral istemezse düşünemezsiniz.
Voltaire

3806 Asil düşüncelere sahip ol.
Cleobul

3807 Düşünce de gıdadır.
Victor Hugo

3808 Başkalarının düşüncelerini keşfetmek-
ten hoşlanırsın ama, kendi düşünceleri-
mizin tahmin edilmesine kıyarız.
La Rochefoucauld

3809 Güzel bir düşünce de ibadet sayılır.
Ahmed İbşîhî

- 3810 İnsana büyüklük veren şey, düşüncedir.
B. Pascal
- 3811 Dünyada hiçbir şey, insanları, yapacakları şey üzerinde düşündürmekten daha zor değildir.
André Malraux
- 3812 Düşünceler keyifleri istediği zaman gelirler; benim keyfim istediği zaman değil.
J. J. Rousseau
- 3813 Tuz nasıl yemeklere tat veriyorsa, eşyaya niteliklerini veren de insanların düşünceleridir.
Anatole France
- 3814 Büyük düşünceler, büyük işler gibidir, onların da davula ihtiyaçları yoktur.
P. J. Bailey
- 3815 Düşünmek büyük bir tasadır.
André Gide
- 3816 Bizce akıllı başında adam yalnız bizim gibi düşündür. *La Rochefoucauld*
- 3817 Her iyi düşünce namuslu insanlarda bulunur.
Euripides
- 3818 Düşünüyorum, öyleyse varım.
Descartes
- 3819 Kimse düşüncelerine hükmedemez.
Ostrovski
- 3820 Düşünme kendini unutmaktır.
Alain
- 3821 İnsanı ezen hayat değil, düşüncedir.
Hugo von Hofmannsthal
- 3822 Düşünce ve duygular, dağlı konuklar gibi çağrısız, uyarısız geliyorlar. Onlardan, tıpkı konuklardan olduğu gibi kaçamaz, gizlenemezsiniz.
Resul Hamzatov
- 3823 İnsanın eninde sonunda alışamayacağı bir düşünce yoktur.
Albert Camus
- 3824 Durumun aşağılığı, düşünceleri de aşağılık yapar.
Marivaux
- 3825 Düşünmek görmektir.
H. de Balzac
- 3826 Ayıp olan, bir düşünceyi gizlemek değil, o çeşit bir düşünceyi edinmektir.
Alain
- 3827 Düşüncelerini gizleme. Gizlersen, sonra nereye koyduğunu unutursun.
Resul Hamzatov
- 3828 Büyük düşünceler yürekten doğar.
Vauvenargues
- 3829 Düşünceler de hastalıklar gibi sâîdirler.
André Maurois
- 3830 Düşünce bir kez uyandı mı, bir daha uyumaz.
Thomas Carlyle
- 3831 İyi olmaz yaralar gibi, iyi olmaz düşünceler de vardır.
H. de Balzac
- 3832 Düşünce gönlün rüzgârlarıdır: Binbir yönden eser.
M. Rasim Mutlu
- 3833 Düşünmek insana üç üstünlük sağlar: iyi görmek, iyi konuşmak, iyi eylemde bulunmak.
Demokritos
- 3834 İnsan ancak zorda olduğu zaman düşünür.
Afşar Timuçin
- 3835 Düşünme, arzu et sade Bak böcekler de öyle yapıyor.
Orhan Veli Kanık

Düşünce, Düşünmek

- 3836 Düşünceler, kullanılan giysiler gibidir. Kullanıla kullanıla biçimleri bozulur.
Georges Braque
- 3837 Düşünmek, insanların hiçbir şey yapmadıkları zaman yaptıkları şey.
Paul Valéry
- 3838 Çok konuşunca, düşünce ölür.
Halil Cibran
- 3839 Ne hoş ey güzel Tanrım ne hoş Maviliklerde sefer etmek.
Bir sahilden çözülüp gitmek
Düşünceler gibi başıboş.
Orhan Veli Kanık
- 3840 İnsanların bütün düşünceleri birbirine bağlıdır... Düşünceyi doğuran başka bir düşüncedir.
Descartes
- 3841 Doğru düşünmek yaratmaktır.
Elbert Hubbard
- 3842 Hoş geldin ey gümüş renkli Ay!
Ey gecenin sessiz ve güzel yoldaşı!
Niye kaçıyorsun! Eğlen biraz ey düşünce arkadaşısı.
Friedrich Klopstock
- 3843 Düşüncenin gerçek özgürlüğü belli kalıplar içinde düşünmemektir.
Ferit Edgü
- 3844 Bizlerin öz düşüncelerimize göre hareket etmesi bir hayal!
Gustave Flaubert
- 3845 Bir yaşlının düşüncelerinde gelecek yoktur, daha çok kederli ya da en azından hüznölüdürler.
Susanna Tamaro
- 3846 Sadece seni düşündüğüm geceler, Neden ölümü hiç düşünmedim.
Necati Cumalı
- 3847 Kendi kafanla düşünmesini öğrenmelisin.
Umberto Eco
- 3848 Her düşünce atılan bir el zardır.
Stephane Mallarmé
- 3849 Genç kafalarda, yaşlı düşünceler barınmaz.
Afrika Atasözü
- 3850 Düşünmeden söz söyleme ve alacağın cevaplara mahcup olabileceğini düşün.
Hz. Ali
- 3851 Düşünceler olmasaydı, insan yalnız olurdu.
Stanislaw J. Lec
- 3852 Düşünmek ışıktır.
Victor Hugo
- 3853 Hiçbir şey düşünmemenin ne kadar zor olduğunu bir bilseydiniz.
Stanislaw J. Lec
- 3854 Düşünmeden öğrenmek, vakit kaybetmektir.
Konfüçyüs
- 3855 Ölümsüz olarak bildiğim tek şey, düşüncedir.
Meredith
- 3856 Çok konuştukça, düşünce ölür.
Halil Cibran
- 3857 Herkes benim düşünceme katılırsa, yanılmış olmaktan korkarım.
Oscar Wilde
- 3858 Ne kadar çok yazılırsa o kadar az düşünülür.
Paul Valéry
- 3859 İyi olmaz yaralar gibi, iyi olmaz düşünceler de vardır.
H. de Balzac

3860 Kendi düşüncelerini saklayabilirsen,
başkalarının düşüncelerini saklamaya
uğraştığını yarı yarıya anlıyorsun de-
mekdir.

Paul Heyse

3861 Sana ansızın: “Şu anda ne düşün-
yorsun?” diye soracak olurlarsa, hiç
duraksamadan, açıkça: “Şunu, şunu”
diye yanıtlayabileceğin şeyleri düşün-
melisin yalnızca.

Marcus Aurelius

3862 Yapabilirler, çünkü yapabileceklerini
düşünüyorlar.

Vergilius

Edeb

3863 Edebin ne olduğunu arayıp soranlar
bilsinler ki, edep, her edepsizin, edep-
sizliğine sabretmek ve dayanmaktır.

Mevlânâ

3864 Edeb: Yaldızlı hab.

Âlî Bey

3865 Edeb ârâyîşidür insânun
Bî-edeb tâbî'idür şeytânun.

Nâbî

3866 Edeb üzre olan fânî cîhanda
Muzaffer oldı hem bunda hem anda.

Behiştî (Vizeli Ramazan)

3867 Her subh güneş gelse kapuna aceb
olmaz
Ma'zûr tut iy şeh ki gedâda edeb
olmaz.

Adlî (Sultan Bayezid II)

3868 Âkil edepsizden edeb öğrenir.

Nev'izâde Atâyî

3869 Sükûtu bilmediğinden değil,
edebdendir
Eğerçi söylemez ammâ neler bilir âşık.

Said, Hızır Ağazâde

3870 Lâtîf olsa lâtfî hoşdur elbet
Velâkin hariç olmaya edebden.

Beyânî

3871 Gaflet içtiğinden uyan
Edebsüz olma ey can
Ebeddür asl-ı iman
Var edeb öğren edeb.

Kaygusuz Abdal

3872 Edepsizlikle şeref birleşmez

Hz. Ali

3873 Edepsiz, yalnız kendine kötülük et-
mez, bütün çevreye ateş salar.

Mevlânâ

El

3874 Bir müeyyed, bir kerîm el yok mu
tutsun da
Çıkarsın Şark'ı zulmetten, götürsün
fecd-i maksûda?

Mehmet Âkif Ersoy

3875 Veren el alan elden yücedir.

Hz. Muhammed

3876 Kimesne dimesün dünyâda kim el
üzre el olmaz.

Bahtî (Sultan Ahmet I)

3877 Elin yaptığı her şeyi bir başka el
yıkabilir.

Schiller

3878 Az iş gören el daha hassas olur.

Shakespeare

3879 Kıldı aşkun beni âvâre elimden ne gelür
Düşdüm ol zülf-i siyâhkâre elimden
ne gelür.

Ahmed Paşa

3880 Kadife eldiven içinde demirden el!

Charles V

3881 Eline sahip ol.

Hz. Muhammed

3882 Elleri temiz olanın, boştur elleri.

Heiner Müller

3883 Hiç el, gönülden gizli bir iş yapabilir
mi?

Mevlânâ

3884 Tanrı dolu ellere değil, temiz ellere
bakar.

Publilius Syrus

3885 Sırasında okşayan el kadar, sırasında
döven el de öpülmeye lâyıktır.

Cenâb Şehâbeddîn

3886 Halk yanında mahcup düşmemek
için elinle koymadığın şeyi yerinden
kaldırma.

Ferideddîn Attâr

3887 Her dest yed-i beyzâ olmaz.

Sinân Paşa

3888 Fazla el değmesi bir şeyi kirletebilir.

Shakespeare

3889 Koymadığın yire hem sunma elin
Ger dilerse hoş geç vakt-i hâlin.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

3890 Eller, şerefli işler için yaratılmıştır,
yağma ve hırsızlık için değil.

Isaac Watts

3891 Bu meseldür kim dimişdür bir ulu
Kesmedüğün eli öp başına ko.

Hamdullah Hamdî

3892 El, her iş gibi, alkıştan da yorulur.

Cenâb Şehâbeddîn

3893 Cihanda var nice ehl-i hüner ki
düşkündür
Efendi arşa çıkınca el elden üstündür.

Şinâsî

3894 İl eli olmasun dersen yüzünde
Elini dilünü tut kendüzünde.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

3895 Her şeyin güzeli en güzeli,
Bu kadar insan var,
Bu kadar insanın eli,
Birbirine değdikçe.

İlhan Demiraslan

3896 Eziziyem yad eli,
Ya divâne, ya deli.
Gıyamat o gün gopar
Yâra değse yad eli.

Azerbaycan halk bayatısı

3897 Sineme dağ açan ağyâr değil yâr elidir
Sorma hâlim yüreğim yârelidir
yârelidir.

Nâmık Kemâl

3898 Ele almazsa gönlümüz ne ola yâr
Kim tutabilir elde yanmış kor.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

3899 Ne denlü mâil isen dirmesine
Elini öğretigör vermesine.

Yeminî (Haftız oğlu Mehmet-)

3900 İnsan önce elleriyle yaşlanır.

Selim İleri

3901 Beceri gözle değil, elle oluşur.

Ziyâ Mısırlı

3902 Ayak gitmez ise, el getirmez.

Atasözü

3903 Uzak günlerden selâm veren
Ellerin görebilir beni,
Gözlerin değil.

Gültekin Sâmanoğlu

3904 Yememiştir hiç kimse
Elinin emeğinden daha hayırlısını.

Erdem Beyazıt

3905 Neredeyse uzat ellerini
Başım dönüyor.

Necati Cumalı

3906 Ellerim, ellerim ne yapsam sizi,
Yuyabilir miyim günahlarımdan?
Yalvarıp yakarmak artık ne mümkün,
Ölürüm, Tanrı'ya açamam sizi.

Nevzat Yalçın

3907 Pençe-i şîr olsa pençen âhir eylerler
şikest
Bu mesel meşhûrdur dest ber bâlâ-yı
dest.

Nev'î

3908 Bir eldir ufuklardan uzanmış,
Zulmet bizi çekmekte visâle.

Ahmed Hâşim

3909 Türkü yine o türkü, sazlarda el değışti
Yumruk yine o yumruk, bir varsa el
değışti.

Neyzen Tevfik Kolaylı

3910 Sana her elini uzatana elini verme.

Mevlânâ

Elbise (Giysi)

3911 Eski elbiseler eski dostlar gibidir.

Victor Hugo

3912 Dünyâya çünkü her kişi uryân gelür
geçer
Ey hâce Şem'î cübbe vü destâr neylesün.

Prizrenli Şem'î Dede

3913 Hüsna bir hanıma her kıyafet yakışır.

Abdülhak Hâmid Tarhan

3914 İnsanlar, elbisenin içinde kimdir, ne
bilecek?

Mektupta olanı yazan bilir.

Şeyh Sa'dî

3915 Hoş gelir ehline âlâyiş-i çirk-i dünyâ
Câme-âlûdeliği ziyetidir bakkalın.

Sâbit

3916 Âdeme cübbe vü destâr kerâmet mi
verür.

Şeyhülislâm Yahya

3917 İnsan sırtına giydiği üniformanın ada-
mı olur.

Napoléon

3918 Bir güzel kıyafet iyi bir tavsiye mektu-
budur.

Cenâb Şehâbeddîn

3919 Namus falan ya da filân giysinin altın-
da ne kaybolur, ne de kazanılır.

Alfred de Musset

3920 Yaşayan insan mutlaka kendine göre
bir elbise bulacaktır.

Thomas Carlyle

3921 Hizmetçiye elbise giydirdsen hanım
olmaz.

Dede Korkut Kitabı

3922 Güllü dîbâ giydin amma korkarım
âzâr eder
Nâzeninim sâye-i hâr-ı gül-i dîbâ seni.

Nedîm

3923 Boyuna düşmedik kaftan gider
sürünü sürünü
Yerine düşmedik gelin gider yerini
yerini.

Atasözü

3924 Elbise diktirmek için kumaşı, kötü ter-
ziye ancak bir kez verirler.

Mevlânâ

3925 Kabâ-yı câh ile itmez takaddüm fâzıla
câhil.

Ganî-zâde Nâdirî Çelebi

3926 Ten ruhun elbisesidir.

Mevlânâ

Elem

3927 Handân değül ol dil ki derûnunda
gamın yok
Lezzet ne bilür cân ki teninde elemin
yok.

Adnî (Mahmud Paşa)

Erdel (Fazilet)

3928 Yokdur cihânda yâr-i vefâdâr gam gibi
Erbâb-ı derde hem-dem olur mı elem
gibi.

Ârif Mehmed Çelebi

3929 Ne kadar olsa da esbâb-ı saadetle
bekâm
Olamaz kimse bu âlemde elemsiz bir ân
Elemim yok diyen erbâb-ı tecellüd
varsa
Ya bu âlemden uzaktır ya değildir
insân.

Ferit Kam

3930 Şu kütle kim ona nev-i beşer
denilmiştir
Tapar emellere hayfâ ki hepsi nâfiledir.
Adem diyarına doğru belâlî yollardan
Elem yüküyle göçen bir azîm kâfiledir.
Ferit Kam

3931 Elemdür âşıkın ayruksı hâlî
Ki var bir şenliğinün bin melâlî.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

3932 Takrîr edemem çektiğim âlâmı
felekten
Zirâ ki anın zikri de bir gûne elemdir.
Müverrih Râşid

3933 Elemim bir yüreğin kârı değil, payla-
şalım.
Mehmet Âkif Ersoy

3934 Elemin Kays'a kıyâs etme dil-i
mahzûnun
Yok idi akı ne derdi var idi
Mecnûn'un.
Bâkî

3935 Elem çekip deli gönül gam yeme
Bir gün ağlamanın gülmesi vardır.
Âşık Ömer

3936 Çekmez elem ü minnetini çerh ü
cihânın
Pekçe sarılan dâmenine pîr-i
mugânın.
Mehmed Sa'dî Bey

3937 Künc-i firkatte rakîbâ beni تنها sanma
Yâr eğer sende yatarsa elemi bende
yatur.

Rûhî-i Bağdâdî

3938 Dilerim ki fânî dünyada hiç kimse
Ömrünü mihnetle telef etmesin.
Fakat kâmil adam olmak isterse
Elem çektiğine esef etmesin.
Rıza Tevfik Bölükbaşı

3939 Kadem kadem gece teşrîfi Nailî o mehin
Cihân cihân elem-i intizâra değmez mi.
Nailî-i Kadîm

3940 Râh-ı eleme nihâyet olmaz.
Subhîzâde Feyzî

3941 Elemin an-asıl âlemde emeldir aslı.
Enderunlu Vâsıf

3942 Şeb geldi yine gamınla kaldım tenhâ
Hicrân elemi hâbı harâm etdi bana.
Esrâr Dede

3943 Elemden korkana aşk kederi helâl
değildir.
Şeyh Sa'dî

3944 Kâmil'in başı kurtulmaz elemden
Her dem cefâ gelir kem oğlu kemden...
Kâmilî

Erdem (Fazilet)

3945 Ben erdemden başka zenginlik tanımı-
yorum.
İbni Sînâ

3946 Erdemsiz mutluluk olmaz.
Aristoteles

3947 Câh ile gelmez fazîlet câhile.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

3948 Erdem uzaklarda, ta uzaklardadır, ona
götüren yol uzundur, diktir, çetindir; kan
ter içinde kalmadan çıkılmaz o yokuş.
Hesiodos

- 3949 Erdem; iyiyi elde etmek gücüdür.
Platon
- 3950 Her erdem tecrübe anına kadar lekesizdir.
Schiller
- 3951 Fakirliğe büründü mü fazileti kim arar, kim sorar.
Ugo Foscolo
- 3952 Fazilet sahipleri faziletlerinin tahkir edildiğinden değil, taklit edilmediğinden incinirler.
İbrahim Olcaytu
- 3953 Erdem sârîdir.
Charles Dickens
- 3954 Erdem irsi değildir.
Tom Paine
- 3955 İnsanlar her zaman, her yerde acı-mışlardır. Ama her zaman, her yerde erdemli olamamışlardır.
Sokrates
- 3956 Kalbimiz, faziletimiz uğrunda kırıldı-ğın vakit, faziletimiz ne kadar büyür.
Schiller
- 3957 İkbalde gösterilecek fazilet, itidal, id-barda da sabırdır.
F. Bacon
- 3958 Rezalet fazilet olamaz.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 3959 Erdem mutsuzlukla kazanılır.
Chateaubriand
- 3960 Erdem, kötülüğe karşı sabırlı olma-kıtır.
Cleobul
- 3961 Erdem ne kadar sade, ne kadar alçak-gönüllü, ne kadar gösteriş düşmanı olursa o kadar saygı görür.
Fénelon
- 3962 Erdemin tek ödülü gene erdemdir.
Emerson
- 3963 Erdemsiz mutluluk olamayacağını hatırla.
Voltaire
- 3964 Erdem ile mutluluk, anne ile kızı gibidir.
Benjamin Franklin
- 3965 Yeryüzünde yegâne solmayan çiçek erdemdir.
W. Cowper
- 3966 Kendilerinden çok bahsedildiği halde, erdem ve para kadar seyrek görülen daha iki şey yoktur.
C. C. Colton
- 3967 Erdemli olmak, keskin bir kılıca oturma-kadar güçtür.
Bhartrihari
- 3968 Erdemlerin en büyüğü bilimdir.
Farâbî
- 3969 Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdandır
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.
Mehmet Âkif Ersoy
- 3970 Erdem, yaşlanmaz.
George Herbert
- 3971 Erkeğin ziyneti, faziletidir.
Mektupçu Agâh
- 3972 Erdem, iyilik sözünü dillerine en çok dolamış olanlar kalplerinde en az erdem olan adamlardır.
Oliver Goldsmith
- 3973 Dostluğu hem doğuran, hem sürdü-ren erdemdir; erdem olmadan dostlu-ğun hiçbir türüsü olmaz.
Cicero

Erdem (Fazilet)

- 3974 Kişi yoktur ki kendinde temel erdemlerden hiç değilse bir tanesini vehmetmesin.
Scott Fitzgerald
- 3975 Gerçek erdem nedir, bilir misiniz? Kendini beğenmemek, yaptıklarını yeter bulmamaktır.
Plautus
- 3976 Dünyada işlenen kötülüklerin hepsi de erdemler adına işlenir.
G. Bernard Shaw
- 3977 Erdem; iyi sandığımız şeyleri işlemekte gösterdiğimiz karar ve dirençten ibarettir.
Descartes
- 3978 Gümüş altından ve altın faziletten daha ucuzdur.
Horatius
- 3979 İnsanlar kendilerinde olan erdemlerden pek az, fakat kendilerinde bulunmayanlardan da o oranda çok bahsederler.
Lessing
- 3980 Sadece düşmanını yenen değil, heveslerine hâkim olan da erdemini göstermiş olur.
Demokritos
- 3981 Güzelliği sevdiği kadar, erdemi de seven bir insanı daha görmedim.
Konfüçyüs
- 3982 Yalnız iki fazilet var, ah, bunlar bir birleşse!
İyiler hep büyük olsa, büyüklük de hep iyi!
Schiller
- 3983 Çocuklarınıza erdemi öğün, insanı ancak o mutlu eder. Para değil.
Beethoven
- 3984 İnsanları iyi ve erdemli yapan üç şey vardır: Doğa, alışkanlık ve akıl.
Descartes
- 3985 Erdemi olmayan insan, hayvanların en kirlisi, en vahşisi, en muhteris ve en doymak bilmez olanıdır.
Aristoteles
- 3986 Hayatta göreceğiniz iş ne olursa olsun, erdem olmayınca, elde edeceğiniz her şeyin, yapacağınız her işin sonunda, utanç ve kötülük vardır.
Platon
- 3987 Erdem ezilip berelendikçe kokusu daha güzelleşen şeylere benzer.
F. Bacon
- 3988 Erdem; adaletin, bilgeliğin, cesaretin buyruklarını yerine getirmektir.
Lukianos, Samsatlı
- 3989 Başa belâdır varlık erdem olmayınca yanında.
Sappho
- 3990 Erdem de altın ya da elmasa benzer. Değerli oluşu az oluşundadır.
Samuel Johnson
- 3991 Erdem, genel yararı kendi çıkarı üstünde tutmaktır.
Montesquieu
- 3992 Erdem çıkarların çarpıştığı yerde meydana çıkar.
Charles Morgan
- 3993 Erdemli adam, kayguları silkip atanıdır.
Konfüçyüs
- 3994 Fazilet, başkalarını en aşağı kendi kadar düşünebilmektir.
Hasan Âli Yücel
- 3995 Güzellik kaybolur, erdem devam eder.
Goethe
- 3996 Susmak, her şeyi söyleme özgürlüğünün olduğu yerde, erdemdir.
Güven Turan

Erkek

- 3997 Erkek olmadığımı memnunum, yoksa bir kadınla evlenmek zorunda kalacaktım.
Madame de Staël
- 3998 Dişi daima sakinliğiyle erkeği yener.
Lao-tzu
- 3999 Süse ve ziynete heves eden erkekler, vâkıa erkektir; ama, mert değillerdir.
H. Ali
- 4000 Bir kadına en uygun olan erkek en çok sevdiği erkektir.
Sean O'Casey
- 4001 Ürkek olma, erkek ol.
Ferit Kam
- 4002 Erkeğin zaafı, kadına silâh olur.
Rıfat Necdet Evrim
- 4003 Erkekler üç gün içinde genç bir kızıdan, bir konuktan ve yağmurlu havadan bıkarlar.
Benjamin Franklin
- 4004 Kadınsız bir erkek horozsuz bir tabanca gibidir; erkeği ateşleyen kadındır.
Victor Hugo
- 4005 Erkeği erkek yapan kadındır.
Emile Zola
- 4006 Erkekler kalpleriyle değil fikirleriyle yaşarlar.
Çehov
- 4007 Bir erkek, karısı sık sık gelip dizlerine oturmuyorsa onu tanımakla, mutlu etmekle böbürlenmemelidir.
H. de Balzac
- 4008 Erkekler güzel şeyler söylemeyi bırakınca, onları artık düşünemez de olurlar.
Oscar Wilde

- 4009 Erkek kadını, kadın kendisini yakalayınca kadar kovalar.
Marcel Achard
- 4010 Erkekler daima yattıkları kadınları sevmezler, sevdikleri kadınlarla da yatmazlar.
Diderot
- 4011 Bütün erkekler koca bebeklerdir.
D.H. Lawrence
- 4012 Erkeğin yaradılışında sevmek yoktur. Ona aşkı öğreten kadındır.
Paul Gerdard
- 4013 Kadınları en çok küçümseyen erkekler, kadınlara en fazla düşkün olan erkeklerdir.
Aldous Huxley

Eser (Yapıt)

- 4014 Her kim ki olursa bu sırma mazhar Dünyaya bırakır ölmez bir eser.
Aşık Veysel Şatıroğlu
- 4015 Yazar yapıtını 10 yılda yazar, 10 yılda da kendisine yayıncı arar.
Henry Miller
- 4016 Eğer maksûd eserse mısra-ı berceste kâfidir.
Koca Râgıb Paşa
- 4017 Kâmil olan bir eser kor ardına Tâ şifa ola gönüller derdine.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 4018 Herkes eseri kadar yaşar.
İbrahim Olcaytu
- 4019 Ismarlama üstün eser olmaz.
André Malraux
- 4020 Bir eserin güzel zamanı yalnız yazıldığı zamandır.
Alfred de Vigny

Esir, Esirlik-Eşek (Har)

- 4021 Kudemânın görüp âsârını biz zevk ettik
Kudemâ görmedi hayfâ bizim âsârımızı.
Nâbî

Esir, Esirlik

- 4022 Ne efsûnkâr imişsin âh ey dîdâr-ı
hürriyet
Esîr-i aşkın olduk gerçi kurtulduk
esâretten.
Nâmık Kemâl
- 4023 İnsan esirliği,
Memleketlere sığmaz.
Millet esirliği
Yeryüzüne.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 4024 Memuriyet, izzetlü veya saadetlü bi-
rer esârettir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 4025 Kemend-i can-güdâzı ejder-i kahr olsa
cellâdın
Müreccahdır yine bin kerre zencîr-i
esâretten.
Nâmık Kemâl
- 4026 Aşk esirleri fidye ile esâretten kurtu-
lamazlar.
Sâbir-i Tirmîzî
- 4027 Çekmedim ömrümde zencîr-i esâret
bârını
Kayd-i dünyâdan müberrâyım bilir
dunyâ beni
İşte meydân-ı hamîyyet kaçma ey
cellâd-ı zulm
Yâ seni mahveylesin Mevlâ cihânda
yâ beni.
Nâmık Kemâl
- 4028 Esîr ettin beni ey dil pesendim
Senin zencîr-i zülfündür kemendim.
Rahmî Bey, Mehmed
- 4029 Bir nigâh ile beni ey dil-rübâ
Zülfüne ettin esîr-i mübtelâ.
Mehmed Kâmil Çelebi

- 4030 Kişi dutsaklık içinde sınanmaz
Esirin sözüne kimse inanmaz.
Mehmed (İşknâme'nin şairi)

Eşek (Har)

- 4031 El elin eşeğini yırlaya yırlaya,
Kendi eşeğini terleye terleye arar.
Atasözü
- 4032 Bir halt ettin düşünmeden, durma
uyuz gibi kaşın,
Düşün deli gönül, düşün, adam eşek
m(i) alır kışın?
Namdar Rahmî Karatay
- 4033 Cem bilür câm-ı musaffâ kadrini
Har ne bilsün rû-yı zîbâ kadrini.
Hamdullah Hamdî
- 4034 Tahsil-i kemâl eylemeyen âdemi Mevlâ
Sûretde dü pâ itse de ma'nâda har
eyler.
Ali Emîrî-i Amidî
- 4035 Her ne denlü başı büyük olsa har
Lâyık olmaz gûşına anun güher.
Hamdullah Hamdî
- 4036 Etme beyhûde felekten şekvâ
Hoşca hazm et yediğin darbeleri
Eskidir, hiç değişmez bu usûl
Eşek oldun mu vururlar semeri.
Ferit Kam
- 4037 Hayatın baştanbaşa bomboş bir emek
oldu,
Ömrünün bilânçosu, sâde beklemek
oldu,
"Bu yıl da böyle geçsin bakalım"
demek oldu,
Sabır taşı, bulduğun biricik yemek
oldu,
Bekledin bahtın kızı dizine yatsın
diye,
Ölme eşeğim ölme, yoncalar bitsin de
ye.
Namdar Rahmî Karatay

4038 Eşeğe fazla sokulan çiftte yemeğe hazır olsun.

Yalnız Adam

4039 Hey ağalar zaman azdı
Düşmüşse el üşer oldu
Küllükte sürünen eşek
Cins atla yarışır oldu.
Âşık Gevherî

4040 Sa'y idüb kûyın tavâf eylerse düşmen
gam degül
Âdem olmaz varsa yüzbin kerre bir
har Kâbe'ye.

Gelibolulu Mustafa Âlî

4041 Ay zamana zamana,
Oku goydum kâmana
Eşsekler arpa yeyir,
At hasrettir samana.
Azerbaycan halk bayatısı

4042 Eşeğe giydirdsen nakışlı bir çul
At olmaz, huyunca zırlar demişler.
Mevcî

4043 Yolda doğru gitmez yularsız eşek.
Şerifî

4044 Bu âlem böyledir ezelden beri
Kâmil kalur, nâkıs geçer ileri
Kervan yola çıksa, al-el-ekseri
Bir eşek katarı yeder demişler.
Çankırılı Yesârî

4045 Seyretti dönen kubbeyi Hayyâm
gülerrek,
Gösterdi nedir âleme yalçın gerçek;
Hâlâ didinip durmada yol bulmak
için,
Boynunda saman torbası, bak bunca
eşek.

Fuat Bayramoğlu

4046 Kara bakışlı bir eşek bir gün
Nikâhlı kocasına dedi süzgül;
"Ben böyle alığım, sen böyle alık
Hadi gidip ölelim, babalık!..."
Christian Morgenstern

Etek (Dâmen)

4047 Erişir menzil-i maksûduna âheste giden
Tiz-reftâr olanın pâyine dâmen dolaşır.
Hâtemî, Edirneli

4048 Unf ile halkı kapundan sürme
Kimseye dâmen ü dest öptürme.
Nâbî

4049 Rehzeni hâr olanın dâmeni berçide
gerek.
Nedîm

4050 Ne kadar câhın olursa âlî
Dâmenin büseden olsun hâlî.
Nâbî

4051 Ağyâre yâr meyl eder ağyâr neylesün
Gül çekmeyince dâmenini hâr neylesün.
Nâbî

4052 Yüz sürmek umar pâyüne üftâdeler
amma
Nevbet mi olur kimseye dâmânun
ucundan.

Bâkî

4053 İzzet-i nefsim hürmetim çoktur
Öpülmek isteyen eteği sevmem.
Tokadîzâde Şekib

Ev

4054 Ev, içine kralın bile giremeyeceği bir
kaledir.
Emerson

4055 Erkeği evinden kaçırın damın akması,
bacanın tütmesi ve karının çenesidir.
Chaucer

4056 Boş evden ölü çıkmaz.
Kalevala (Fin destanı)

4057 Ne garîb hânedür bu dâr-ı dünyâ
Ki mağrûr ola ana merd ü nisâ.
Behiştî (Vizeli Ramazan)

Evlilik

4058 İçinde kadın sesi yükselen bir eve şenlik kapılarını kapa.

Şeyh Sa'dî

4059 Nehir seviyesinden aşağıda kalan bir tarladan, fındırmeye hazır bir zevceden, içinde yılanlar dolaşan bir evden kimse memnun olmaz.

Pançatantra

4060 Evine geri dönene eşik yüksek gelir.

Aleksis Kivi

4061 İl il üzre olur âlemde çokdur
Ev ev üzre velî olduğu yokdur.

Güvâhî

4062 Çocuklu ev, çiçekleri hiç solmayan bir bahçedir.

Mektupçu Ağâh

4063 Cihânın ni'metinden kendi âb ü
danemiz yeğdir
Elin kâşânesinden küşe-i vîrânemiz
yeğdir.

Bâkî

4064 Mutluluklarını hep başkalarının evinde arayanların kendi evlerinde mutluluk yoktur.

J. J. Rousseau

4065 Müft mesken sanur cihânı kişi
Nakd-i ömrün verir kirâ yerine.

Abdî (Bursalı Mühürdar)

4066 Ev issi evini pâk bulmayıcak yakmaz,
arıdur.

Sinân Paşa

4067 "Tanrı misafiriyiz." deyip kondular
Tanrı'm!
Benim evimi senin evin sandılar,
Tanrı'm!

Ârif Nihat Asya

4068 Ne assı olunca emel evi ma'mûr
Çünkü ola serâ-yı ömr harâb.

Germiyanlı Ahmedî

4069 Evinden çıkarken kendine ne yapacağını ve geldiğin zaman da ne yaptığını sor.

Cleobul

4070 Kaçup sahrâlara kurtuldu Mecnûn
hâne kaydından.

Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

4071 Gönül kapundan ırag olmaga degül
râzı
Evini mü'mîn olan mescîde yakın
ister.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

4072 Bir hâne tehi kalsa harâb olmağa
başlar.

Keşanlı Zihnî

4073 Evler her gün yollar bizi dışarı:
– Git, getir.

Emredilen ekmeği akşamları

Alinterimiz getirecektir.

Behçet Necatigil

4074 Gözümden çıkma kim bu ev senündür
Benim gözüme sana yahşi saraydur.

Sultan Veled

Evlilik

4075 Bir kadın tekrar evlenirse bu ilk kocasından nefret ettiği içindir. Bir erkek tekrar evlenirse bu da ilk karısına taptığı içindir.

Oscar Wilde

4076 Namuslu adam erken evlenir, akıllı
adam hiç evlenmez.

Cervantes

4077 Evlilik aşkın mezarıdır.

Stendhal

4078 Bir evliliğin geleceği, ilk gecenin sabahında belli olur.

H. de Balzac

- 4079 İzdivâç kolay iş değil. Fakat imtizâç ondan daha güçtür.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4080 Sevmeden evlenmek, inanmadan ibadet etmek gibi alçakça bir iştir.
Çehov
- 4081 Evlilik denilen şey, tıpkı fare kapanına benzer, içindekiler dışarı çıkmak için çabalar, dışındakiler de etrafında dört dönerler, içeri girmek için.
Giovanni Verga
- 4082 Aşksız evlilik evliliksiz aşkı doğurur.
Benjamin Franklin
- 4083 Evlenme dâvaya benzer. Mutlaka memnun olmayan bir taraf vardır.
H. de Balzac
- 4084 Evlenme, kadının saadet, bedbahtlık adına oynadığı bir oyundur.
Ahmed Râsim
- 4085 Her evli çiftte, en az biri budaladır.
Fielding
- 4086 Zorla alınan bir kadın kurumuş ekmeğe ve tuzlu helvaya benzer.
Genceli Nizâmî
- 4087 Evlilik hayatında iyi bir kadın iyi bir kocadan fazla takdîre lâyıktır.
Tacitus
- 4088 Evlenmenin iyisi olur ama nefisi olmaz.
La Rochefoucauld
- 4089 Evlilik, bekârların özlediği ve dulların kaçtığı bir şeydir.
F. M. Knowles
- 4090 Bütün trajediler ölümle biter, bütün komediler evlilikle.
Byron
- 4091 Evlenme, boşanma işi sırf kadınların elinde olsaydı, bir tek nikâh sağlam kalmazdı.
Dostoyevski
- 4092 Erkekler bıkınlıklarından evlenirler, kadınlar meraklarından; ikisi de hayal kırıklığına uğrar.
Oscar Wilde
- 4093 Evliliğe kutsallık veren, aşktır.
Tolstoy
- 4094 Aşk, genellikle bir evlilik meyvesidir.
Molière
- 4095 Uygunsuz bir evlenmeyi ahenkleştirmek için altından anahtarla akort yapmak gerektir.
Beaumarchais
- 4096 İzdivaca mukavemet eden aşk hiçbir zaman yıpranmaz.
Cenâb Şehâbeddîn
- 4097 Evlenmeyen insan tatlı bir hayali incitmeden mezara kadar götürür.
Raif Necdet Kestelli
- 4098 Günde bir kez olsun kocasını evlendiğine evleneceğine pişman etmeyen kadın azdır.
La Bruyère
- 4099 Yoksul bir kızı zengine verdin mi halayık ettin demektir.
Terentius
- 4100 Evlilik, erkeklerin özgürlüklerini, kadınların mutluluklarını ortaya koydukları bir piyangodur.
Madame de Rieux
- 4101 Boşanma, kasırgaya tutulmuş izdivaç gemisinin tahlisiye simididir.
Raif Necdet Kestelli
- 4102 Evlilik zamanın gittikçe kuvvetlendirceği tek bağıdır.
André Maurois

Fakir, Fakirlik (Yoksul, Yoksulluk)

4103 Hiç kimse, uzun süre evli kalmadıkça
gerçek aşkın ne olduğunu anlayamaz.
Mark Twain

4104 İnsan hep aşk içinde olmalıdır, bunun
için de hiç evlenmemelidir.
Oscar Wilde

Fakir, Fakirlik (Yoksul, Yoksulluk)

4105 Fakirlik, bütün elemelerin beşiğidir.
Şûdraka

4106 Yoksulluk, namuslu ahmakların mü-
kâfatıdır.
Colley Cibber

4107 Ah n'eyleyim yeşilim yok alım yok
Size yarar şekerim yok balım yok
Fukarayım mangırım yok pulum yok
Ararsınız paralıca güzeller.
Ruhsatî

4108 Bir öksürük, bir de yoksulluk gizli
tutulamaz.
Mikszath

4109 Senâlar eyle Allah'a yolunda
Fakîri gözle sağunda solunda.
Behiştî (Vizeli Ramazan)

4110 Suçların anası yoksulluksa, babası da
kafa yoksulluğudur.
La Bruyère

4111 Zenginler para, fakirler çocuk yapar.
Scott Fitzgerald

4112 Fukara kalbine her kim dokuna
Dokuna sînesi Allah okuna.
Şahîdî

4113 Fakire yardım eden, Tanrı'ya borç pa-
ra vermiş gibidir.
Alfred de Vigny

4114 Bu dünyada kanadı kopmuş kuş, ku-
rumuş ağaç, suyu çekilmiş havuz, diş-
leri dökülmüş yılan ne ise, fakir insan
da odur.

Şûdraka

4115 Yoksulluğun hüküm sürdüğü yerde
ne utanma kalır, ne suç, ne namus, ne
de ruh.
H. de Balzac

4116 Fakirliğin tahrip etmeyeceği erdem
yoktur.
John Florio

4117 Fakirin malına göz dikme. Fakir ekme-
ği acıdır, zehir gibi.
Amenemope (Mısır Bilgelik Kitabı)

4118 Gedâyuz şaha baş eğmez dil-i
âgâhımız vardur
Fakir isek ne gam ey dil bizüm
Allah'ımız vardur.
Şam Müftisi Derviş Fevrî

4119 İnsanların sözde dostları vardır; yok-
sulluk onları uzaklaştırır.
Victor Hugo

4120 Fakir zengini taklide girişti mi, mahvo-
lur.
Publilius Syrus

4121 Kim fakire hor bakarsa hor olur
Lutf u ihsân-ı Huda'dan dur olur.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

4122 Fakirün mevdi olur istirâhat.
Behiştî (Vizeli Ramazan)

4123 Yoksulun kitabında sevincin ömrü
kısadır.
Murathan Mungan

4124 Fıkaraya: "Evine it girdi yetiş" demiş-
ler; "Kapıyı örtün açlıktan gebersin"
demiş.
Atasözü

- 4125 Fakir suya düşse çıkamaz kirden
Zengin arabasın aşırır kırdan.
Huzûn, Yusufelili

- 4126 Hayâl-i simber itmen ana benzer
senin Adlî
Gedâ hâk üzre yaturken gümüşden
tahta-bend ister.
Adlî (Sultan Bayezid II)

- 4127 Eğer dilden gelen elden gele idi
Gedâ kalmaya sultân ola idi.
Ahmed Paşa

- 4128 Gedâ isem ne var ar etme benden
 kaçma yanımdan
 Nice şeh hâke yeksân oldu sultânım
 bu dünyadan.
Gelibolulu Mustafa Âlî

- 4129 O da sen de dokuz aylık
Kul ettirir bu yoksulluk.
Âşık Talibî

- 4130 Ezizim gucag gucag,
Odun ver gucag gucag.
Yohsulun dahmasında
Ne od olur ne ocag.
Azerbaycan halk bayatısı

- 4131 Yohsul olup eli dar olan kişi
Neye sunarsa onat gelmez işi.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)

- 4132 Fakirlik, en öldürücü ve en inatçı hastalıktır...
Eugene O'Neill

- 4133 Fakirlik, gözü tok, muvâzeneli, seviye-
li insanlarda bir nevi asâlete benzer.
Muhteris ve zevkine düşkünlerde ise
daima küçültücü olur.
- Ahmet Hamdi Tanpınar*

- 4134 Yoksulluk nerede ise nimet oraya varır.
Mevlânâ

- 4135 Bolluk beni yoksul bıraktı.
Ovidius

- 4136 Veled yoksuldu sensüz bu cihanda
Seni buldu bu kezden bey u baydur.
Sultan Veled

Fânî, Fenâ

- 4137 Fânî olan şey, bâkînin kanıtıdır.
Mevlânâ

- 4138 İnandım ki yokmuş fenâdan âman!
Abdülhak Hâmid Tarhan

- 4139 Bir yir ki ola evvelî vü âhırı fenâ
Bellüdü'r anda kim ne kadar bûlînâ bekâ.
Germiyanlı Ahmedî

- 4140 Fenâdur âkıbet dünyanın emri
Ölür herkes ne denlû olsa ömri.
Orhan Gazi

- 4141 Tüylerim ürperiyor hâtra geldikçe fenâ
Meselâ olsa bile elde bakânın senedi
Çektiğin yetmedi mi söyle bu dünyada
senin
Şimdi de olmadasın tâlib-i ömr-i ebedî.
Ferit Kam

- 4142 Gönül yâd-ı mâzî edersin neden?
Gelir mi sanırsın fenâyâ giden?
Abdülhak Hâmid Tarhan

- 4143 Bu dünyâ fânîdir, tez gelir geçer
Bu bahçenin sonu fenâdır bülbül.
Kuloğlu Sâinî

Felâket

- 4144 İyi gününde, sakın aklından çıkarma
sen de,
Bilinmez bir felâketin soluğu ensende.
Geoffrey Chaucer

- 4145 Felâkete sabreyleyenler insandır.
Mehmet Âkif Ersoy

- 4146 Felâkete uğramışın gülmesi bile hakarettir.
Publilius Syrus

Felâket

- 4147 Felâket bir ona gider, bir buna.
Arkhilokhos
- 4148 Felâket gibi hoca az bulunur.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4149 Felâket saatlerinde hepimiz birer yetim gibiyizdir.
André-Paul Antoine
- 4150 Sa'âdet kıymetin bilsün diyü merd
Felâket âleminde çekdürür derd.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4151 Felâketler insanı yalnız bırakır.
H. de Balzac
- 4152 İnsanın başına nasıl bir felâket gelirse
gelsin o, ya aynı gün ya da en çok erte-
si gün karnını tika basa doyuracaktır.
Turgenyev
- 4153 Felâket, küçük ruhluymu imhâ eder,
büyüğü ihyâ.
Mektupçu Ağâh
- 4154 Tanrı herkese felâketi gücüne göre verir.
H. de Balzac
- 4155 Metin adama, felâket çarpınca kırılır.
Rıfat Necdî Evrim
- 4156 Başımıza gelen felâketlerden dolayı da-
ima birini suçlamak ihtiyacını duyarız.
Pirandello
- 4157 Felâket, zekâyı eğitir.
Victor Hugo
- 4158 Çok mu nâ-merdin felâketten selâmet
bulması
Herkese gitmez belâ erbâb-ı istihkak
arar.
Nâmık Kemâl
- 4159 Felâket insanın aklını da alır.
Stendhal
- 4160 En büyük felâket ölümdür.
Cervantes
- 4161 İhtiyat felâketlerin paratoneridir.
Raif Necdî Kestelli
- 4162 En iyi dostlarımızın uğradığı felâket-
lerde daima pek de hoşumuza gitmez
olmayan birşeyler buluruz.
La Rochefoucauld
- 4163 Felâket, kabarık dost sayısını sifıra
indirir.
Shakespeare
- 4164 Felâkete boyun eğersen, felâket de
sana boyun eğer.
Tolstoy
- 4165 Felâketler hep iyi insanların başına
gelir.
Voltaire
- 4166 Ateş altını, felâket cesur insanları de-
ner.
Seneca
- 4167 İnsanların mutluluk kadar felâkete de
ihtiyacı vardır.
Dostoyevski
- 4168 Felâket içinde hiçbir dostun yoktur.
Euripides
- 4169 Felâket, bulaşıcı bir hastalıktır.
Dostoyevski
- 4170 Felâket, insanın gerçek mihenk taşıdır.
Beaumont ve Fletcher
- 4171 Felâket çoğu kez güle oynaya gelir.
H. de Balzac
- 4172 Felâketler nadiren tek olarak gelir.
Henry Fielding
- 4173 İyi insanlar bir felâket geçirdikten son-
ra daha da iyi olurlar.
Henri-Frédéric Amiel
- 4174 Felâketler genellikle zincirleme gelir.
Racine

4175 Felâketin iyi bir yanı varsa o da bize,
gerçek dostlarımızın kimler olduğunu
öğretmesidir.

H. de Balzac

4176 Felâket, insanın korku duygularını
uyuşturan en iyi ilâçtır.

Thomas Hardy

4177 Felâket, ölümlüleri ezmek için kullandığı
darbelerini muhtelif şekiller altın-
da gizler.

Euripides

4178 Felâket, yüzüne kapı kapansa bir baş-
ka kapıdan sokulmasını bilir.

Stefan Zweig

4179 Felâket yaradılışımızı desteklemeye
yarayan bir tilsimdir.

H. de Balzac

4180 Felâketimde bana güç veren ancak ma-
sumluğumdur.

J. J. Rousseau

4181 Felâket daima mutluluğu gözler.

Lao-tzu

4182 Hemen her zaman, felâketlerimizi ken-
di elimizle hazırlarız.

André Maurois

4183 Felâket gelip çatmadan önce açık ya
da kapalı bir biçimde geleceğini mutla-
ka haber verir.

H. de Balzac

4184 Felâket, insanları en ziyâde ümide sa-
rıldıkları zamanlarda zedelemekten
haz alır.

Halid Ziyâ Uşaklıgil

4185 Ben hayatta yalnız iki gerçekten felâ-
ket tanıyorum: Vicdan azabı ve hasta-
lık. Biricik mutluluk bu iki şerrin yok
olmasıdır.

Tolstoy

4186 Bir felâketin birdenbire söylenmezi,
ikinci bir felâkettir.

Midhat Cemal Kuntay

Felek

4187 Neyiçün bu felek dönmez dilekçe.

Şeyhoğlu Mustafa

4188 Sînemi
Bürümüş ter sînemi
Felek çarkın kırılısın
Her işin tersine mi.

Mânî

4189 Saydırırken ele, ey dil, zer-i hadd-ü
hesâb

Bize altun yerine posteki saydırdı felek.

Mehmed Sa'dî Bey

4190 Bu felekdir devr olup devrân ola
Belki dostun bir zamân düşmân ola.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

4191 Felekden başka bir yer varsa vardır
anda asâyiş.

Keçecizâde İzzet Molla

4192 Takrîr edemem çektiğim âlâmı felekden
Zîrâ ki anın zikri de bir gûne elemidir.

Müverrih Râşid

4193 Sunar bir câm-ı memlû bin tehi
peymânenen sonra
Döner vefk-i merâm üzre felek ammâ
neden sonra.

Mezâkî, Bosnevi

4194 Âşinâ sanma felek bîgânedür
Gerçi ma'mûr görünür vîrânedür.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

4195 Lûtf-i felek ki ellere âbı serâb eder
Dil-teşne-i mahabbete bahrı serâb eder.

Vecdî (Abdülbâkî)

4196 Dirigâ gül-i dehr hârına değmez
Felek hummu hamri humârına değmez.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

Felek

- 4197 Bu felekdir virdüğün girü alur
Milk ü mâlin âkibet gayra kalur.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 4198 Murâdınca dönmez felek kimsenin.
Ferît Kam
- 4199 Felekden kimesne şâd olmamışdur
Gamından lahzâ azâd olmamışdur.
Câmî'î
- 4200 Çekme gam geçmez diyü eyyâm-ı
mihnet ey gönül
Bir iki gün sabr eyle bu felekdür heb
geçer.
Râmî Paşa (Abdurrahman)
- 4201 Felek yaman mürebbidir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4202 Felek benim gibi müflistir etmem
istimdâd
Kim itimâd eder müflisin tekeffülüne.
Seyyid Vehbî
- 4203 Yazına aldanma zîrâ kışı var
Bu felekdir dürlü dürlü işi var.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 4204 Kendi hâlince olur her kişinin bir
derdi
Tükenir mi feleğin mihnet-i germ ü
serdi.
Enderunlu Vâsîf
- 4205 Hoş geçen günlerimize "felekten çalın-
mış bir gün" deriz. Fakat felek, çalın-
mış her günün bedelini ve intikamını
bizden muztarib ve meftûr düştüğü-
müz dakikalarda –hem de fâ'izi ve
iz'âfıyla– alır.
Süleyman Nazîf
- 4206 Felek ne merd tanır, ne merdâne
Atar kemendini kahramanlara.
Lâ-edrî
- 4207 Sana kan ağladır sonucu felek
Yüzüne güldüğüne güvenme.
Üsküdarlı Aşkî
- 4208 N'oldun inlersin felek hercâî cânânın
mı var
Seyr ider her menzîli bir mâh-ı
tâbânın mı var.
Balikesirli Zâtî
- 4209 Müddet-i devr-i felek bir demdür
âdem bir nefes.
Bâkî
- 4210 Felek hemân beni mi buldu imtihan
edecek.
Ebûbekir Kânî
- 4211 Taze fidan idin bağlarımızda
Felek mi budadı dalların hani.
Kağızmanlı Hıfzî
- 4212 Çizginüp dün gün felekler devr eder
Kimine mihir ü kimine cevır eder.
Priştineli Bahârî
- 4213 Dürr ü güher diye dünyâya verdiği
feleğin
Ya hışt-ı makberdür akıbet ya seng-i
mezar.
Ziyâ Paşa
- 4214 Felek ayırdı beni cevır ile cânânımdan
Hazer etmez mi aceb nâle vü
efgânımdan.
Fuzûlî
- 4215 Dönmedün bir dem murâd üzre aceb
nıtdüm sana
Çok zamandır ey felek gerçi dönersin
her yana.
Celâlîzâde Sâlih Çelebi
- 4216 Tersine mi
Çürüttü ter sinemi
Felek nazarın sönsün
Her işin tersine mi?
Mâni
- 4217 Felek oyuncu biz oynayacağı
Cihân külhândürür biz yanacağı.
Mehmed (İşknâme'nin şairi)

- 4218 Bir iki günde ne gaddarlıkların
gördüm
Felek dedikleri nâpâyidârı benden
sor.
Nedîm
- 4219 Âh kim ehl-i dile dâyim felek bîdâd
ider
Bir nefes şâdân iderse nice yıl nâ-şâd
ider.
Ganî-zâde Nâdirî
- 4220 Felek kime yidürse bir kaşuk bal
Ki tasıla içürür zehr-i kattâl.
Emir Buhârî
- 4221 Bir dem murâdım üstüne devr
eylemez felek
Âb istesem serâb-ı ademden nişân verir.
Nefî
- 4222 Şîrler pençe-i kahrından olurken
lerzân
Beni bir gözleri âhûya zebûn etdi felek.
Selimî (Yavuz Sultan Selim)
- 4223 Pek rengine aldanma felek eski felekdir
Zirâ feleğin meşreb-i nâ-sâzı dönekdir.
Ziyâ Paşa
- 4224 Felek ile hiç aramız hoş değil
Kaç barıştım kaç darıldım kim bilir.
Gufrânî
- 4225 Gaddâr felek bir iki gün etse de imhâl,
Aldanma ki âhar edecektir seni pâmâl.
Muallim Nâcî
- 4226 Yamansın her zaman aldattın beni,
Kâh düşürdün kâhi kaldırdın felek!
Mecnûn'sun diyerek Leylâ peşinden,
Issız vâdilere saldırdın felek.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 4227 Bir şifâdır dedin zehir tattırdın,
Gençliğin okunu boşa attırdın
Körlerin yurdunda ayaz sattırdın
Çıkmaz sokaklara daldırdın felek.
Neyzen Tevfik Kolaylı

Felsefe, Feylesof (Filozof)

- 4228 Felsefe, düşüncenin mikroskobudur.
Victor Hugo
- 4229 Felsefe bir sevinçtir.
Afşar Timuçin
- 4230 Felsefe yapmak, ölmeyi öğrenmektir.
Seneca
- 4231 Felsefe yapmak, kendini tartışmak ve
kendine açılmaktır.
Novalis
- 4232 Feylesof ol kişidir kim nerede olsa
hemân
Uyar elbette zamana, ana uymazsa
zamân.
Şinâsî
- 4233 Felsefenin büyük gayesi, insana ölme-
yi öğretmektir.
Henry Fielding
- 4234 Felsefe, şüphedir.
Montaigne
- 4235 Felsefenin anası boş vakittir.
Thomas Hobbes
- 4236 Hayat, Tanrı'nın armağanıdır; fakat,
iyi yaşama, felsefenin armağanıdır.
Seneca
- 4237 Felsefe bizi başkaları için değil, kendi-
miz için, güçlü görünmek için değil,
güçlü olmak için yetiştirir.
Montaigne
- 4238 Feylesofun kendisi nâ-kâbil-i ıslâh iken
Kalkar ıslâh etmeğe zu'munca hâl-i
âlemi.
Şeyh Vasfî
- 4239 Filozofların tüm yaşamı ölüm üstüne
düşünmedir.
Cicero

Fırsat

4240 Şaşma felsefenin temeli, soruşturma gelişmesi ve bilgisizlik son aşamasıdır.

Montaigne

4241 Felsefe zaruri ve elzem vazifelerde cıvıllığımızı anlamakla başlar.

Epiktetos

4242 Felsefesiz ahlâk, ahlâksız felsefe olmaz.

Novalis

4243 Felsefe, sanatların en yükseğidir.

Eflatun

4244 Feylesof ismine şâyeste olur bir insân Kim yanında ola idbâr ile devlet yeksân.

Şînâsî

4245 Felsefenin görevi dünyayı değiştirmek değil, anlamaktır.

Bertrand Russell

4246 Metinlik, bağlılık, açık yüreklilik... İşte bence gerçek felsefe budur.

Platon

4247 Gerçek felsefe, aklımızı kullandığımız takdirde, en kederli hadiseler ile en dokunaklı acılar arasında bile, daima memnun olabileceğimizi öğretir.

Descartes

4248 Felsefenin boş bir uğraş olduğunun en önemli kanıtı bir kadın filozofun olmayışından belli oluyor. Kadınlar boşa uğraşmaz çünkü.

(???)

Fırsat

4249 Ârif olan fırsatı fevt eylemez Lâkin işin ol vakitsiz eylemez.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

4250 Bir anda kaybettiğimiz fırsatı hiçbir sonsuzluk geri getiremez.

Schiller

4251 Fırsat, adamın kapısını iki kez çalmaz.

Chamfort

4252 Gafil geçürme fırsatı kim bağ-ı â'lemin Gül devri gibi devleti nâpâydadır.

Bâkî

4253 Fırsat; nazlı, cilveli bir kadın gibidir. Bir kez kapıyı kapalı bulursa, bir daha gelmez.

Grillparzer

4254 Fırsat kaçıcıdır.

Goethe

4255 Büyük adamları yaratan büyük fırsatlardır.

J. J. Rousseau

4256 İhtiyarın elde iken fırsatı fevt itmegil İhtiyar elden gidicek ihtiyar olmaz kişi.

Ahmed-i Dâ'î

4257 İnsanın karşısına kötülük etmek fırsatı günde yüz kez, iyilik etmek fırsatı ise yılda bir kez çıkar.

Voltaire

4258 Fırsat, yaz bulutuna benzer.

Harîrî

4259 Çok görmüşüz zevâlini gaddâr olanların Hengâm-ı fırsatta dil-âzâr olanların.

Nâbî

4260 Kimse size başka türlü olmak fırsatını vermezse, namuslu olmak kolay.

G. Bernard Shaw

4261 Fursatı fevt eylemez âkıl meğer nâdân ola.

Lâ-edrî

4262 Dört şey geri gelmez: Söylenen söz, atılan ok, geçen zaman ve kaçırılan fırsat.

H. Ömer

4263 Dîvân-ı devletten pâye almaya Tilkiden arslana fırsat mı kaldı?

Âşık Dizârî

4264 Geçürme fırsatı boynun egüp benefşe
bigi,
Ki gül bigi geçer uş tîz ömr devrânî.
Hoca Dehhânî

4265 Ki fırsat demi âdemiden kaçır
Bulut gölgesi gibi tizcek geçer.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)

4266 Fırsat denen kuyruk bir geçer ele.
Beypazarlı Havâyî

Fırtına

4267 Fırtınalar, insanın denizi sevmesine
engel olamaz.
Andre Maurois

4268 Başına dolu yağın, dünyanın dört bu-
cağını fırtına içinde sanır.
Montaigne

4269 Sakin havada fırtınayı kestirmek güç-
tür.
Machiavelli

4270 Günün güzeli olur da fırtınalı olmaz
mı?
Aisopos

4271 Fırtına, meyvelerin vaktinden evvel ol-
gunlaşanlarından ziyâde, kurtlanmış
olanlarını düşürür.
Cemil Sena Ongun

4272 Her bulut fırtına doğurmaz.
Shakespeare

4273 Fırtına nereye atsa beni, orda bir yer
vardır yaşanacak.
Horatius

4274 Hangi denizde fırtına olmaz?
André Chenier

4275 Şiddetli fırtınanın ardından sessizlik
gelir.
Cervantes

4276 Deneyimli denizciler denizin tam ses-
sizliğinin fırtına habercileri olmasın-
dan kuşkulanırlar.
Henry Fielding

4277 Değerin sahtesi de, gerçeği de, kara
bahtın fırtınalarında belli olur.
Shakespeare

4278 Fırtınalar içinde beni yalnız bırakma
Benim senden başka sığınacak lima-
nım yok.
Ümit Yaşar Oğuzcan

4279 Dört mevsimin dört büyük fırtınası
gibi seviyorum seni.
Güven Turan

Fikir

4280 Köhne fikirler paslanmış çivilere ben-
zer; söküp atmak çok güçtür.
Cenâb Şehâbeddîn

4281 Fikirlerin sustuğu toplumda yumruk-
lar konuşur.
Yalnız Adam

4282 Kabul etmediğimiz fikirlere karşı ne
kuvvetli mantığımız vardır.
Cenâb Şehâbeddîn

4283 Bir tehlikeyi gören hayvan nasıl bir-
den duraklar, döner ve kaçarsa, kendi-
sini başka yere çağıran bir fikir gören
insan da yön değiştirir.
Paul Valéry

4284 Fikirler asil serkeş atlara benzerler.
Kolay kolay boyunduruk altına gir-
mezler.
Raif Necdet Kestelli

4285 Adi fikre sarfedilmiş güzel ifadeden
ziyâde, adi ifade içinde gördüğüm gü-
zel fikre acırım.
Cenâb Şehâbeddîn

Gaflet

- 4286 İnsanlığın söylediği bitip tükenmez
nutukta her ünlü adam bir fikirdir.
Alfred de Vigny
- 4287 Dünkü fikir küflü, yarınki fikir ham-
dır. Bugünün adamına, bugünkü fikir
yarar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 4288 Hepimizin aynı fikirde olması iyi bir
şey değildir. Çalışmayı yaratan fikir
aynılıklarıdır.
Aldous Huxley
- 4289 Koyun kurt ile gezerdi
Fikir başka başk(a)-olmasa.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 4290 Fikir, beynimde oluşan imgedir.
Voltaire
- 4291 Zihî re'y-i bâtil, zihî fikr-i fâsid.
Bâkî
- 4292 Kendi fikrine uyanın işi onağan olmaz.
Sinân Paşa
- 4293 En büyük servet bile ortaya atılan bir
fikrin etkisini silmeye yetmez.
A. S. Puşkin
- 4294 Herhangi bir konuda fikir yürütürken
her şeyden önce kendimizi aldatmak
zorunda kalıyoruz.
Alfred de Vigny
- 4295 Bir fikir bin düşüncenin ürünüdür.
Müşerref R. Köktürk
- 4296 Düşünen bir kafa, duyan bir yürek
Fikrini, hissini söylemek gerek.
Lâ-edrî
- 4297 Zamanı gelen bir fikrin gücüne hiçbir
ordu karşı koyamaz.
Victor Hugo

Gaflet

- 4298 Kilâb-ı zulme kaldı gezdiğin nâzende
sahralar
Uyan ey yâreli şîr-i jîyân bu hâb-ı
gafletten.
Nâmık Kemâl
- 4299 Varı ferâh yogı terâh sandılar
Gaflet idüb ehl-i dil aldandılar.
Bursalı İsmail Hakkı
- 4300 Gaflet uykusuna yatanlar için sabah
yoktur.
Rıfat Necdet Evrimer
- 4301 Gözü yaşluların hâlin ne bilsün
merdüm-i gâfil
Kevâkib seyrini şeb tâ seher bîdâr
olandan sor.
Fuzûlî
- 4302 Gaflet daha keskin bir düzelme için
hazırlıktır.
M. Rasim Mutlu
- 4303 Bugün kim gaflet ile geçti vakti
Peşimân assı kılmaz ana yarın.
Ahmed-i Dâ'î
- 4304 Farketmezsen eğer şekerî, şapı
Bir gün gelir mutlak yutarsın hapı
Yüzüne kapanır yüzlerce kapı
Gafletin cezâsı hüsrândır yavrum.
Tokadîzâde Şekib
- 4305 Ne güzel vâkiadır bu ki açub cân
gözümü
Hâb-ı gafletde geçen ömrümü rüyâ
gördüm.
Zâtî
- 4306 Getirdim ey dil-i âvâre sîneye bir bir
Ne türlü gıssa vü gam varsa âşına
diyerek.
Şeyhülislâm Yahyâ

**Firâk, Firkat Bkz.
Ayrılık**

Gam

- 4307 Ben seni nasıl sevmem ki, ey gam, bir
sen sâdıkıns bana, bir sen ararsın beni.
Yalnız Adam
- 4308 Sevdiğim benimle olduğu zaman
Defolur da gider gönlümün gamı.
Kuloğlu (Mustafa)
- 4309 Muhabbet çarşısında bir kapanım var
Gam alır satarım kapan kapana.
Âşık Şem'i
- 4310 Eksik olmaz gamımız bunca ki bizden
gam alıp
Her gelen gamlu gider şâd gelüp
yanımıza.
Fuzûlî
- 4311 Buyursun dertliler gam dükkânına
Kangı çeşit isterlerse bende var.
Ruhsatî
- 4312 Niçün ola gönülde gussa müdgam
Kiçer çünkim hemîşe şâdî vü gam.
Tutmacı
- 4313 İnsan olan envâ-ı vukûata memerdır
Her dem geçer ammâ gama sabretme
hünerdir.
Mehmed Sa'dî Bey
- 4314 Cihânda hiç kişi bîgam degüldür
Meğer kim ol kişi âdem degüldür.
Ahmed-i Dâ'i
- 4315 Hâk-i âdem gamla tahmîr olunubdur
gâlibâ
Bî-gam olan olmaya cins-i beni-âdem
gönül.
Adlî (Sultan Bayezid II)
- 4316 Yaz'dır çıkıp gezin adem-âbâda doğru
git
Ey gam dilimden özge yerin yok
mudur senin.
Muallim Nâcî
- 4317 Cihânun dirligin bir dem dimişler
Yaraşmaz bir deme bin gam dimişler.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 4318 Bu bağ içinde bî-gam âdem olmaz
Dikensiz gül elemsiz âlem olmaz.
Çorlulu Zarîfî
- 4319 Gam dilün mâye-i sa'âdetidür
Eşk-i çeşm âb-rûy-ı devletidür.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 4320 Seni sanma cihânda gamlu ancak
Degül bî-gam benî âdem muhakkak.
Güvâhî
- 4321 Yemez âkil olan bu dünyâda gam.
Âmidî
- 4322 Ketm etme yegân yegân söyle
Gam defterinin tamâmı yok mu.
Şeyh Gâlib
- 4323 Bu âlemde kimesne gamsız olmaz
Eğer olsa beni âdem değildir.
Hamdullah Hamdî
- 4324 Kul olan ışka, olur gamdan âzâd
Gam-ı ışk eyler imiş âdemi şâd.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4325 Derdim, yeter, sâkin ol, dinlen biraz
artık;
Akşam olsa diyordun, işte oldu
akşam,
Siyah örtülere sardı şehri karanlık;
Kimine huzur iner gökten, kimine gam.
Baudelaire
- 4326 Gam düşmen-i cân-ı mübtelâdır
Def' eyleyegör ki bir belâdır.
Fuzûlî
- 4327 Cihânda âdem olan bîgam olmaz
Anıncün bigâm olan âdem olmaz.
Necâtî
- 4328 Gerçi gam-ı dil beyân olunmaz
Âteş gibidir nihân olunmaz.
Şeyh Gâlib

Gam

- 4329 Bakâsı yok bu cân-ı nâ-tüvânun
Sürûrî mûcib-i gamdur cihânun.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4330 Gamını ben yir idim bu cihânın
Ben ölücek yiyiserler kamu gam.
Bergamalı Sarıca Kemâl
- 4331 Geçen Neşedir, Gam geçmiyor.
Ruşen Eşref Ünaydın
- 4332 Olsaydı bendeki gam Ferhâd-ı
mübtelâda
Bir âh ile verirdi bin Bîsütün'ü bâdâ.
Fuzûlî
- 4333 Deryâ-yı gama kenâr yokdur.
Şeyh Gâlib
- 4334 Mürûr-i vâ'de-i yâre inanma sen
Ahmed
Gama inan inanırsan ki eski yârindir.
Ahmed Paşa
- 4335 Kande bir gam yârsız kalsa benimle
yâr olur
Bir belâ kim sahibi bulmaz bana
gamhâr olur.
Nev'î
- 4336 Âlemde gam kişiye demâdem gelür
gider
Âdem mi var ki âleme hurrem gelür
gider.
Âdem Dede
- 4337 Humârı var imiş câm-ı safânun
Sürûrî mûcib-i gamdur cihânun.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4338 İnsân ki bu âlemde bütün çektiği
gamdır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4339 Takrîr edemem derd-i derûnum
elemim var
Allahı seversen beni söyletme gamım
var.
Lâ-edrî
- 4340 Bir sîne ki gamdan ola dirhem
Gönlünde midir harâb-ı âlem.
Şeyh Gâlib
- 4341 Bâdenin vardır humârı, âlem-i aşkın
gamı
Her safânın bir gamı var her gamın
bir âlemi.
Ulvî, Hüseyin
- 4342 Zulmet-i ebr ile şebden seçemezler
rûzu
Böyle eyyâm-ı gamın böyle olur
nevrûzu.
Azmîzâde Hâletî
- 4343 Ağyar elemin çekme gönül nâfile
gamdır.
Nef'î
- 4344 Mihneti kendine zevk etmedir âlemde
hüner
Gam-ı şâdî-i felek böyle gelir böyle
gider.
Enderûnlu Vâsıf
- 4345 Dil, zülf-i siyâhında gam yimeğe
kâni'dir
Dervîşe hemân besdür bir lokma ve
bir hurka.
Ahmed Paşa
- 4346 Allah'ı seversen beni söyletme gamım
var.
Halîm Giray
- 4347 Def'-i gamda olmayuz muhtâc câma
Cem gibi
Âşıkuz biz âşika eğlence olmaz gam
gibi.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 4348 Gam meş'alidir bu sönmek olmaz
Cân vermek olur da dönmek olmaz.
Şeyh Gâlib
- 4349 Gamla dolu bizim gölde yüzülmez
Yazık olur size gidin turnalar.
Mevlût Yıldırım

4350 Feryâd ki feryâdına imdâd edecek yok
Efsûs ki gamdan beni âzâd edecek yok.
Nigâr Hanım

4351 Gamdır bizim enîs-i hakîkat
nihâdımız
Turmaz gönülde neş'e-i sahbâ gelür
gider.
Âtîf (Mustafa Âtîf Efendi)

4352 Eziziyem gemde gül,
Gemde daniş, gemde gül.
Ağ günde gülen gönül
Merd igidsen gemde gül.
Azerbaycan halk bayatısı

4353 Safâ-yı hâtıra yer yok dil-i nâçize gam
dolmuş.
Lâ-edrî

4354 Gönül diyârını ceş-i gam eyledi vîrân
Aceb mi gelmese ol şehre kârbân-ı
ferâh.
Şeyhülislâm Bahâyî

4355 Gamla ferah hemîşe olurlar halef selef.
Keşanlı Zihnî

4356 Cihânun şâdisi gammuna değmez
Kamu zevki ecel hemmine değmez.
Sinân Paşa

4357 Tûfân ise dünyâ gamı biz keştî-i
Nûh'uz.
Rûhî-i Bağdâdî

4358 Aşkın gamdan başka ne hüneri var?
Şeyh Sa'dî

4359 Eksik olmaz gamımız bunca ki bizden
gam alup
Her gelen gamlu gider şâd gelüp
yanımıza.
Fuzûlî

4360 Gam çekmek câm-i mergi yeksân
sunar zamâna
Ol zehr-i Cem de çekmiş gerdûn-i
dûn elinden.
Nev'î

4361 Ah, ey perî-rû, dilber-i ra'nâ, civân-ı
nâzenîn,
Gam benim, şâdî senin, hicrân benim,
devrân senin..

Şarkı (Rast)

4362 Yâr-i kadîm-i gamla gönül ülfet
istemez.
Koca Râgıb Paşa

Gazap

4363 Besleme gazab atını
Çekersin zulümâtını.
Muhyiddîn Abdal

4364 Gazab u hiddet ü kin gösterme
Kimseye çin-i cebîn gösterme.
Nâbî

4365 Allah'a sığın şahs-ı halîmin
gazabından
Zîrâ yumuşak huylu atın çiftesi
pektir!

Ziyâ Paşa

4366 Gazâb hazmeylemek âkil işidir
Gazâbda hazmeder ol ki kişidir.
Karamanlı Niyâzî

4367 Çok belâ başa gazâb ile gelür
Her zarar ekseri anun ile olur.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

4368 Gazâb ta'cilile câhilleründür
Teenni hilmile âkîlleründür.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

4369 Lütfeyle desem Rûhî-i zâra gazâb eyler.
Rûhî-i Bağdâdî

Gece (Şeb)

4370 Cânân gide, rindân dağıla, mey ola
rizân,
Böyle gecenin hayr umulur mu
seherinde.

Ziyâ Paşa

Gece (Şeb)

- 4371 Gece, düşüncelerin anasıdır.
John Florio
- 4372 Gice ola mı kim yokdur sabâhı
Fesâdun lâ-cerem vardur salâhı.
Şeyhoğlu Mustafa
- 4373 Gece, kadınlarla yıldızları güzel gös-
terir.
Byron
- 4374 Bu ne acaip bilmece!
Ne gündüz biter, ne gece.
Orhan Veli Kanık
- 4375 Geceler sonsuz değildir.
Albert Camus
- 4376 Şeb-i yeldâyı münecimle muvakkit
ne bilür
Mübtelâ-yı gama sor kim geceler kaç
saat.
Sâbit
- 4377 Gece, öğütlerin anasıdır.
George Herbert
- 4378 Ne geceden günü, ne günden geceyi
çıkatabildim.
Melih Cevdet Anday
- 4379 Âbisten-i safâ vü kederdir leyâl hep
Gün doğmadan meşîme-i şebden ne-
ler doğar.
Rahmî, Kırımlı
- 4380 Gece, sevgilinin endamını olduğun-
dan daha güzel, düşmanını daha
güçlü, derdini daha büyük, sevincini
daha küçük gösterir.
Mikszath
- 4381 Gece, neye gebeyse onu doğurur.
Mevlânâ
- 4382 Yaşlılar için huzur, gençler için umut
gizlidir gecenin koynunda.
G. Bernard Shaw
- 4383 O kadar çok ki etrafta karanlık
Herkesin gecesi kendine yeter.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 4384 Gecenin uzunluğunu hastalar bilir.
Şeyh Sa'dî
- 4385 Geceler hayırlı öğütler verir.
Prosper Mérimée
- 4386 Gündüz kandilini hazırlamayan, gece
karanlığa razı demektir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 4387 Göz yumma güneşinden, ne kadar
nûru kararsa
Sönmez ebedî, her gecenin bir
gündüzü vardır.
Tevfik Fikret
- 4388 Dimişler ak gice vü kara gice
Bu da kalmaya böyle gele giçe.
Güvâhî
- 4389 Ve eğer dünyada gece olmasaydı, sa-
bah hiç mi hiç olmazdı!
Resul Hamzatov
- 4390 Giceler yüklüdür olmadı agâh
Kimesne kim ne togısar sehergâh.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 4391 Severim geceyi çaresiz,
Korktuğumdan değil, güzelliğinden.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 4392 Ağacın meyvesi gece oluşur. Tefekkür
meyveleri de öyle!
M. Rasim Mutlu
- 4393 Gece budalalıklarımızı örtmekten hoş-
lanır.
Haldun Taner
- 4394 Gece hem-râzıdır hayâdîdin.
Tevfik Fikret
- 4395 Geceleri uzaltan ve kısaltan mevsim-
ler değil, keder ve sevinçlerdir.
Mektupçu Agâh

- 4396 Gece yavaş konuş, gündüz etrafına
bak da konuş.
Atasözü
- 4397 Daha uzak, uzak sanırsınız gece,
Bir de bakarsınız gün batmış, ay bedir.
Ahmet Kutsi Tecer
- 4398 Geceler içinden bir gece seçtik
Hep aynı kadehten beraber içtik
Yudumlar bir iksir olup taşarken
Bir başka âleme beraber geçtik.
Bâki Sühâ Ediboğlu
- 4399 Şu kim sıtma tutup çabalar ola
Dünün uzunundan haberdâr ola.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 4400 Bilir dün uzunun eşikte yatan
Ne bilir döşekler içine batan.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)
- 4401 Gece uzunun aşkı güden bilir
Şeker nidigün ağı yudan bilir.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)
- 4402 Geceler kunnacı olur iyi bil
Gün doğmadan neler doğar demişler.
Geredeli Figânî
- 4403 Giceler uğru ile hem-râzdır.
Necâî
- 4404 Kalbim bir güldür ki gündüzleri ölgün
Gelin gelin onu açın geceler.
Necip Fazıl Kısakürek
- 4405 Geceler çekmeyin benim için hüznün.
Necip Fazıl Kısakürek
- 4406 Bana sessizliği ver ki, geceye cesaret
edebileyim.
Halil Cibran
- 4407 Bana bir saat olur bir şeb-i yeldâ sensiz
Şeref Hanım

- 4408 Sabah yaklaştıkça, gece kararır.
Lonzfellow
- 4409 Gece taş atan, öz kardeşini öldürebilir.
Afrika Atasözü
- 4410 Kız saçların örmezler
Seni bana vermezler
Sen bu gece bana kaç
Ay karanlık görmezler.
Mâni
- 4411 Yıldız gibi uçar ateş böcekleri
Gecenin gözyaşı öper çiçekleri.
İhsan Raif Hanım
- 4412 Gece adamı yanıltır, başka şeyler gös-
terir. Herkes gecenin gördüğünü fark
edemez.
Mevlânâ
- 4413 Esîr-i zülfünüm, ey yüzü mâhım
Gece doğmuş benim baht-ı siyâhım
Şarkı (Uşşak)
- 4414 Bu gece benim gecem
Cama vuran her damlada seni
hatırlıyorum
Ve sana susuzluğumu
Şarkı (Muhayyerkürdî)

Geçmiş (Mâzî)

- 4415 Mâzî tekrar etmez, unutulur.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4416 Hiç kimse geçmişini geri alacak kadar
zengin değildir.
Oscar Wilde
- 4417 Şimdi ben bir hayâl-i mâzîyim...
Esef etmem bu hâle râzıyım...
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4418 Mâzî... O bir muallim, o bir pir, o bir
peder.
Tevfik Fikret

Gelecek (İstikbâl, Âtî)

4419 Gönül yâd-ı mâzî edersin neden?
Gelir mi sanırsın fenâya giden?
Abdülhak Hâmid Tarhan

4420 Mâzî yosunla örtülü bir göl ki yok
dibi.
Yahya Kemâl Beyatlı

4421 İnsan geçmişteki harekâtını ekseriya
sonradan takbîh eder.
Abdülhak Hâmid Tarhan

4422 Gidene irmek olmaz ve mâzîyi anmak
olmaz.
Sinân Paşa

4423 Gel söyleşelim seninle ey yâr,
Geçmişdeki mâcerayı tekrar.
Abdülhak Hâmid Tarhan

4424 Mâzim ile âşinalığım var.
Abdülhak Hâmid Tarhan

4425 Maziye ballandıra ballandıra naklet-
mek ihtiyacı ve zaâfı hepimizde var-
dır.
Faik Baysal

4426 Geçmiş hiçbir zaman ölmez. Hattâ hiç-
bir zaman geçmiş olmaz.
William Faulkner

4427 Geçmişteki mutluluk, mutluluk ol-
maktan çıkar, bir tatlı üzünc olur, o
kadar...
Oktay Akbal

4428 İnsan geçmişinin altında kalmamalı.
Müşerref R. Köktürk

4429 Bir kimse, ne kadar genç olursa olsun,
bir geçmişi, bir dünü vardır.
Nurullah Ataç

4430 Geçmiş i icat ettim geleceğin güzelliği-
ni görmek için.
Aragon

4431 Mazi nedir? Bir mevt-i ebedî!
Nâmık Kemâl

4432 Gelmez o günler, dönmez o günler,
mâzide kaldı hepsi.
Şarkı (Muhayyerkürdî)

4433 Rüzgâr söylüyor şimdi o yerlerde
bizim eski şarkımızı
Vazgeç söyleme artık, hatırlatma
mâzideki aşkımızı
Şarkı (Muhayyerkürdî)

Gelecek (İstikbâl, Âtî)

4434 Ne yâr-ı cân imişsin âh ey ümmîd-i
istikbâl
Cihânı sensin âzâd eyleyen bin ye's ü
mihnetten.

Nâmık Kemâl

4435 Bir yaştan sonra istikbâl'in adı âhir-i
ömür oluyor.
Cenâb Şehâbeddîn

4436 — En karanlık olan nedir?
— Gelecek.
Pittacus

4437 Her şey vedî'adır sana, ey genç,
unutma ki,
Senden de bir hisâb arar âtî-i müştekî.
Tevfik Fikret

4438 Rastladıklarımın çoğu olup bitenleri
ve geleceği hiç anlamıyor.
Stephan Zweig

4439 İhtiyarlarda mâzîyi görürüz: Halbuki
iyi baksak istikbâlimizi görürdük.
Cenâb Şehâbeddîn

4440 Âtî çıkınca ortaya, mâzî silinmeli!
Tevfik Fikret

4441 Artıyor ye'sim bakınca Hâlîme,
Ağlarım matemli istikbâlîme,
Taliim yâr olmuyor amâlîme,
Ağlarım matemli istikbâlîme.
Tokadîzâde Şekîb

4442 Devrân bizi bir gün ya perîşân edecek,
Yâhut da tutup dehre Süleymân edecek
Şuymuş, buymuş, ne var gelip geçmişte;
Sen bak gelecek ne yolda seyrân edecek
Fuat Bayramoğlu

4443 İstikbâl: Bizde misâfir karşılamak
ma'nâsında mârûf ve müstemeldir.
Âlî Bey

4444 Geleceği satın alabilecek tek şey bu-
gündür.
Samuel Johnson

4445 Geleceği göremiyor gözler
Düşündüğünün çoğu aksi
Gelir insanın başına.
Pindaros

4446 Geleceğe aşanların tacı sonradan giy-
dirilir.
İsmail Habib Sevük

4447 Âtiyi karanlık görerek azmi bırakmak,
Alçak bir ölüm varsa, emînim budur
ancak.
Mehmet Âkif Ersoy

4448 Geleceği hiç düşünmem; ansızın geli-
verir.
A. Einstein

Genç, Gencîne Bkz. Define

Genç, Gençlik

4449 Daima; "Bilirim" mi diyor, gençtir; her
şeye "Olabilir" mi diyor, ihtiyardır.
Cenâb Şehâbeddîn

4450 Gençlik yaza benzer kocalık güze.
Kul Himmet

4451 Gençken yaşar insan yaşarsa
Sonraları düşünür.
Cavidan Tümerkan

4452 Genç olmadığımı bilmeseydim, kendi-
mi daha ne kadar genç bulurdum.
André Gide

4453 Gençlik, çok dayanmayan bir kumaştır.
Shakespeare

4454 Ferdâ senin; senin bu teceddüd, bu
inkılâb...
Her şey senin değî mi zaten? Sen, ey,
şebâb,
Ey çehre-i behîc-i ü'mid...
Tevfik Fikret

4455 Gençliğe çok kusur bağışlanabilir, çün-
kü nefsin tashihe vakti vardır.
Cenâb Şehâbeddîn

4456 Gençliğimiz geçtikten sonradır ki onu
sevmeğe başlarız.
Hölderlin

4457 Genç; muhitin, hevesin, zevkin perva-
nesidir.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

4458 Hoş dimiş gözleyenler endâze
Tâzenün hem-seri gerek tâze.
Behiştî (Vizeli Ramazan)

4459 Bir kadını erkeğin ufacık bir ilgisin-
den daha fazla hiçbir şey gençleştir-
mez.
Somerset Maugham

4460 Gençliğin şeytancı, onu ihtiyarlığın
göksel tacıyla taçla.
İbni Sînâ

4461 Hakikaten âşık olduğumuz mahlûkun
ihtiyarladığına inanamayız! Çünkü
aşk daima gençtir.
Cenâb Şehâbeddîn

4462 Gençlerin yetişmesine önem veriniz.
Çünkü bu yolda herhangi bir ihmal
memleketin yapısını mahveder.
Aristoteles

Genç, Gençlik

- 4463 Cevânlık âlemin yâd itmeyen bir pîr
yokdur, yok.
Hersekli Ârif Hikmet
- 4464 Gençliğinde genç olabilene ne mutlu.
Turgenyev
- 4465 Gençlik şarabını tadan, dünyada ken-
disinden başka kimseyi görmez.
Firdevsî
- 4466 Gençlik, sahip olunmağa değer tek
şeydir.
Oscar Wilde
- 4467 Gençlik, aşk iksirlerinin en etkilisidir.
André Mourois
- 4468 Ah! Gençlik – insan yalnız bir zaman
sahip olur ona, ömrünün gerisinde de
onu çağırıp durur.
André Gide
- 4469 Gençlik olmasa der idim bu hayât
Bizedir mahz-ı belâ mahz-ı azâb.
Recâizâde Mahmud Ekrem
- 4470 İnsanların çoğu yaşlanınca gençlikleri-
ni unuturlar.
Boccaccio
- 4471 Benim evlâdım benim gençliğimdir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4472 Gençler gençlerle, yaz yazla, dökülen
yapraklar dökülen yapraklarla bera-
ber olmak gerek.
John Galsworthy
- 4473 Gençliğin hoş giden bir meziyeti
yoktur ki yaşlanıp da bozulmasın.
André Gide
- 4474 Birâder şebâbet fenâyâb imiş
Uyandım da bildim o bir hâb imiş.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4475 Bir nev-civânsın, şûh-i cihânsın
Rûh-i revânsın, sînemde cânsın.
Rahmi Bey, Mehmed
- 4476 Ey güzel gençlik! Kim yeniden sana
dönmek istemez?
Byron
- 4477 Şuracıktaki oturan sen,
Niçin dinmez yaşın,
Söyle şurda oturan sen,
Gençliğini ne yaptın?
Verlaine
- 4478 Yakındır iki büklüm
Ararsın gençliğini
Elinde fırsat varken
Beğen beğendiğini.
Behçet Necatigil
- 4479 Bir düşünsen, yarıyı geçti ömrün,
Gençlik böyledir işte, gelir gider.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 4480 İnsanı uzun süre genç tutan kasların
değil, ruhun gücüdür.
Susanna Tamaro
- 4481 Yine mevsimler dönecek, yine
yapraklar düşecek,
Giden gençliğim bir daha geri
gelmeyecek.
Şarkı (Muhayyerkürdî)
- 4482 Hayatın en tehlikeli zamanı gençlik
dönemidir.
Byron
- 4483 Gençlik insanın başına hayatta bir kez
gelir.
Longfellow
- 4484 Hiçbir akıllı adam, daha genç olmayı
istememiştir.
Juvenalis
- 4485 Hey benim gençliğim! Geçip gittin.
Bir daha da dönmeyeceksin.
Tolstoy
- 4486 Gençlik, arzuların baharıdır.
Charles Dickens

4487 Gençlerde, güzellerde akıl arama.

Homeros

4488 Gençler olmasaydı dünya değersiz kalır, yaşlılarsa hayatta hasret ve hayretten başka birşey elde edemezlerdi.

John Keats

4489 Gençlik açılmamış güldür
İlim çağı tatlı baldır
Sonu yaprak dökmüş daldır
Kurumaktan kurtulamaz.

Reyhânî

4490 Gençler mesleklerini özgürce seçemedikçe işlerinde başarılı olamaz.

Demostheres

4491 Ne saklayayım gaflet ettiğimi
Elimle batırmışım gençliğimi.

Cahit Sıtkı Tarancı

4492 Ah umursamaz gençlik!
Simsıkı tutsaydım şimdi
Avucum ısınır mıydı acaba?

Ahmet Oktay

Gerçek (Hakikat)

4493 Hakâyık zâhir olunca hayâlât zâil olur.

Abdülhak Hâmid Tarhan

4494 İnsanlar kendi kanaatlerine uymayan görüşlerde de hakikat bulunabileceğini ne zaman öğrenecekler?

Yalnız Adam

4495 Gerçeğin ömrü sonsuzdur.

F. Hérczég

4496 Hakikat ne gelişir, ne büyür, ne tekâmül eder.

M. Rasim Mutlu

4497 Gerçek, bir taş kadar sert, bir gonca kadar da yumuşaktır.

Gandhi

4498 Gerçeğin yarısını söylemek, hiçbir şey söylememektir.

Dostoyevski

4499 İnsanlar gerçeğe değil, gerçek gibi görünen şeye inanırlar.

Platon

4500 Gerçek, Sokrat ve Platon'dan daha iyi bir dosttur.

Aristoteles

4501 Hiç hakikatin feryâdı hayâlin kulağına girer mi?

Hüseyin Rahmi Gürpınar

4502 Gerçeğe, yalnız bir yoldan gidilir, fakat ondan uzaklaştran yol binlerce dir.

La Bruyère

4503 Gece hırsızın, ışık gerçeğin dostudur.

Euripides

4504 Terk-i hakikat eden olmaz mı pest?
Olmayan insan mı hakikat-perest?

Muallim Nâci

4505 Zehir kadar acı da olsa hakikat ilâcını içiniz.

Falih Rifki Atay

4506 Yarım hakikat çok kere muazzam bir yalandır.

Benjamin Franklin

4507 Hakikat güneşini örten bulutların en kesifi menfaattir.

Cenâb Şehâbeddîn

4508 Gerçeğin en büyük dostu Zaman, en büyük düşmanı Kayırmacılık ve en sadık arkadaşı da Alçakgönüllülüktür.

C. C. Colton

4509 Hakikat operatörün elindeki neştere benzer. Acıtır, fakat iyi eder.

Raif Necdet Kestelli

4510 Saklanan bütün gerçekler ağılı olurlar.

F. Nietzsche

Gerçek (Hakikat)

- 4511 Gerçek, insanın hayat yolculuğunda dayandığı bastondur.
Remy de Gourmont
- 4512 Hakikat, hürriyet gibidir, verilmez, alınır.
Raif Necdet Kestelli
- 4513 Gerçek ağırbaşlıdır.
Stendhal
- 4514 Gerçek ayakkabılarını giymeden, yalan dünyayı üç kez dolaşır.
Mark Twain
- 4515 Hayâtı div-i hakiykatle çarpışan kazanır.
Tevfik Fikret
- 4516 Gerçekten başka adalet yok.
André Malraux
- 4517 Hakikat belki de hazindir.
E. Renan
- 4518 Gerçek denilen şey çok tuhaf; hayaletlere benzer bir yanı var; görürsün de dokunamazsın.
Alfred de Musset
- 4519 Cihanda insanlara en pahalıya mal olan şey hakikattir.
Raif Necdet Kestelli
- 4520 Gerçek akıldan da güçlüdür.
Sophokles
- 4521 Bir gerçek arandığı vakit müthiş olan şey, bulunmuş olandır.
R. de Gourmont
- 4522 Hakikati güneşe benzetirler; doğrudur: Gözlerimizi yaralar korkusuyla çoğuna bakamayız.
Cenâb Şehâbeddîn
- 4523 Ben şaka yaparken gerçekleri söyleyim, çünkü gerçekler dünyanın en gülünç şakalarıdır.
Beaumarchais
- 4524 Gerçek senden yana konuşuyorsa, yeter derecede nâtıksın.
Publilius Syrus
- 4525 Garabetin bu da bir nev'idir ki insanlar Hakikati bulayım der de, başka yolda yürür.
Tesadüf eylerse bir yerde ezkaza bir gün
Hakikat onlara, onlar hakikate tükürür.
Ferit Kam
- 4526 İnsanların gözüne hakikat zor görünür, Al pembeyi gösterin, onlara mor görünür,
Bazen kara bir marsık kıpkızıl kor görünür,
Ele geçen saadet n'olursa hor görünür, Ağızdaki bir nimet çürük sakız görünür,
Komşunun tavuğu kaz, karısı kız görünür..
Namdar Rahmi Karatay
- 4527 Bir hakikate bin tane rivayet bulunur.
Yalnız Adam
- 4528 Bilmeyene hangi gerçeği anlatabilirsiniz?
Kemâl Tahir
- 4529 Bilirim çünkü; ey benim rûhum, Kadın hakikati ketm eylemekle lezzet alır;
Kırılmayınca hakikat lebinde gizli kalır.
Hüseyin Suad Yalçın
- 4530 Gerçeklere yalan olmaz, Âb-ı hayât içen ölmez.
Hâşimî, Sivaslı Emir Osman
- 4531 İnsan hayal gücünü ne kadar zorlarsa zorlasın gene de gerçeğe ulaşamıyor.
Goethe
- 4532 Bir kere nasıl öğretilirse öyle gider gerçekler.
Cicero

4533 Gafletlere, zilletlere, zulmetlere lânet
Sen doğ bize, sen doğ bize ey fecr-i
hakikat.

Tevfik Fikret

4534 Gizlenen gerçekler zehirli olur.
Nietzsche

4535 Her gerçek her kulağa göre değildir.
Umberto Eco

4536 Dâd elinden gönlümün, feryâd elinden.
Nev'î

4537 Hiçbir destan gerçeği gözlerimiz ka-
dar anlatamaz.
Tarık Buğra

4538 Yalan söylemek için hiçbir neden yok
iken bile, gerçeği tam olarak söylemek
çok güçtür.
George Eliot

4539 Bugün masal değil
Masaldan daha güzel, gerçek.
Cahit Sıtkı Tarancı

4540 Gerçeğin perdesini kaldırıp
ardına baktınız mı
perdenin ardında hiçbir şeyin
olmadığı görülür.
F. Nietzsche

4541 Platon'un arkadaşıyım ama daha çok
gerçeğin dostuyum.
Aristoteles

4542 Gerçek kendisini sevgide açığa çıkarır.
Tolstoy

4543 Bazen gerçek, saklandığı derinlikler-
den su yüzüne biz uykudayken, rüya-
larınızda çıkar.
Virginia Woolf

Gölge (Sâye)

4544 Gölge, doğuşunu ışığa borçludur.
John Gay

4545 Iraklara düşer serv-i bülendin sâyesi
ekser.

Nev'î

4546 Bir tek kılın dahi gölgesi vardır.
Publilius Syrus

4547 Hem-demim sâyem dürür akşam
olıcak âh kim
Okumazsam mum ile ol dahi gelmez
yanıma.

Balikesirli Zâtî

4548 Sustuğu yeter protokolun...
Söylemelidir artık:
Önden ben mi gideceğim,
Gölgem mi gidecek?
Ârif Nihat Asya

4549 Yerde süründüğün yeter;
Artık ayağa kalk gölgem!
Ârif Nihat Asya

4550 Bir canlı izin varsa şu toprakta,
silinmez;
Ölsen seni sırtında taşır toprağın altı.
Ey gölgeden ümmîd-i vefâ eyleyen
insan!
Kaç gün seni hatırlayacaktır şu karaltı.
Mehmet Âkif Ersoy

4551 Gölge etme başka ihsân istemem.
Âlî Bey

4552 Kendimden kurtulmak için gölğemi
koridorda astım.
Attilâ İlhan

4553 Gölgem, ey şâhid-i hayât-ı hazin!
İbrahim Alâeddin Gövsa

4554 Bir dalın gölgesinde bin koyun eğlenir.
Atasözü

4555 Her kişinin gölgesi kendi peşindedir.
Fahrüddin-i Irakî

4556 Güneş olmayınca gölge de olmaz.
Fahrüddin-i Irakî

Gönül (Dil)

- 4557 Dolaşan bir gölgedir hayat
Shakespeare

Gönül (Dil)

- 4558 Katlan dolu almaz, debelen boş
dolmaz,
Netsem, kafa bir türlü, gönül bir
türülü.
Cemal Yeşil
- 4559 Ak sakallı pir hoca, bilemez hâli nice,
Emek yemesin hacca, bir gönül yıkar
ise.
Yûnus Emre
- 4560 Gönül Çalab'ın tahtı, Çalab gönüle
baktı
İki cihân bed-bahtı, kim gönül yıkar
ise.
Yûnus Emre
- 4561 Yûnus Emre der hoca gerekse var bin
hacca
Hepisinden iyice bir gönüle girmektir.
Yûnus Emre
- 4562 Gönül kalesi gülle ile değil, gülle zap-
tedilir.
Yalnız Adam
- 4563 Tası yok
Ne vîrân çeşme imiş
Su içecek tası yok
Yıkıldı vîrân gönlüm
Yapacak ustası yok.
Mâni
- 4564 Duruş, kazan, ye, yedir, bir gönül ele
getir;
Yüz Kâbe'den yeğrekdir bir gönül
ziyâreti.
Yûnus Emre
- 4565 Gönül mü yeğ, Kâ'be mi yeğ ayıt bana
aklı eren;
Gönül yeğdürür zîrâ kim gönüldedir
dost durağı.
Yûnus Emre

- 4566 Gönlünü yüksekte indir
Âr etme alçağa kondur.
Muhiddîn Abdal
- 4567 Güzel gün görmedi âvâre gönlüm
Neler çekti neler bîçâre gönlüm
Ma habbetle serâpâ yâre gönlüm.
Mehmed Sa'dî Bey
- 4568 Ya şevk içinde harâb ol, ya aşk içinde
gönül!
Ya lâle açmalıdır göğsümüzde yahûd
gül.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 4569 Her sâhib-i hâl kendi zevkinde yaşar
Dünyânın güft ü gûsu fevkinde yaşar
Bir zirveye konmayan hümâdır ki gönül
Âzâdeliğin hevâ-yı şevkinde yaşar.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 4570 Gönümüz bize daima aklımızdan da-
ha yakındır.
Goethe
- 4571 Bir gönüle bin yol bulunur.
Ovidius
- 4572 Neler çeker bu gönül söylesem şikâyet
olur.
Şeyhülislâm Yahya
- 4573 Gönül hüküm vermez. Hüküm veren
mantıktır.
M. Rasim Mutlu
- 4574 Derdin nedir gönül, sana bir hâlet
olmasun!
Sad el hazer ki sevdiğin ol âfet
olmasun.
Nedîm-i Kadîm
- 4575 Gönül yapmak ibâdethane yapmaktan
sevaptır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4576 Gönül öyle bir varlıktır ki, ona bu ye-
di gök gibi yedi yüz tanesini koysan
kaybolur gider.
Mevlânâ

4577 Gönüller silâhla değil, sevgi ve yüksek gönüllülükle yenilirler.

Spinoza

4578 Gönül ne kahve ister ne kahvehâne
Gönül ahabbâ ister kahve bahâne.

Lâ-edrî

4579 Ey gönül fâriğ ol âlemden
Ki hâlâs ideler seni gamdan.

Lokman Dede

4580 Hurrem o gönül ki geçe âlem
hevesinden
Hoş-dem sürer ol tûtî ki uçdı
kafesinden.

Hamdullah Hamdî

4581 Gökten düşenin parçası bulunur, gönül
nünden düşenin parçası bulunmaz.

Âmiş Efendi

4582 Fehm ide gör beyt-i Rahmân'dır gönül
Şol muhît-i bahr-ı ummândır gönül.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

4583 Gönül kasrını yap terk et cefâyı
Kolaydır oda yakmak bir sarâyı.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

4584 Hem seversin hem yanarsın, hem
gene âvâresin
Ah! Benim âşüfte gönlüm, sen neden
bîçâresin.

Ahmet Refik Altınay

4585 Gönüldür matla'-ı envâr-ı Mevlâ
Gönüldür cilve-gâh-ı Hak-te'âlâ.

Bursalı İsmail Hakkı

4586 Her gönül ümit dolu bir yarın bekler.

Rıfat Necdî Evrimî

4587 Minnet itme ger virürsen yârın için
cân gönül
İşka cânun terk idersen bulasın cânân
gönül.

Şeyhoğlu Mustafa

4588 İster misin ki olmayasın dünyede
melûl
Tokınma yâr gönlüne küsdürme sen
sen ol.

Amrî (Abdülkerîm Oğulluğu)

4589 Olmadı âlem içinde bir nefes hurrem
gönül
Olmadı bir lâhza bî-gam olana
hemdem gönül.

Adlî (Sultan Bayezid II)

4590 Hayâl-i gayrden gönlün safa kıl
Ki sâfî gönüle dost konasıdır.

Eşrefoğlu Rûmî

4591 Gönül hevâ vü hevesden aceb usana
mısın
Gubâr olacağını bâd önünde sana mısın.

Nihânî

4592 Şahinleyn yüksek uçar
Kaplan gibi kanlar saçar
Gökte buluttan nem kapar
Ben gönlümü bilmez miyim.

Köroğlu

4593 Yüz bin Kâbe yapmaktır
Bir gönül al çağında.

Hatâyî (Şah İsmail)

4594 Gönül kim ışkı yok kaldı füsürde
Eğer bin cânı varsa ola mürde.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

4595 Tâkat getirür miydi gönül işve-i yâra
Biçâreye ger olmasa imdâd-ı mahabbet.

Cevrî (İbrâhim Çelebi)

4596 Harâb oldu gönül ya Râb evindir ânı
tâ'mîr et.

Keçecizâde İzzet Molla

4597 Gönül engin arzu denizinde yelken
açmış dümensiz bir gemidir.

Raif Necdî Kestelli

4598 Olur iki cihân ol demde âbâd
Kişi sevdüğünün gönli ola şâd.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

Gönül (Dil)

- 4599 Hakikat neydüğün pervâneneden sor
Meyin keyfiyyetin mestâneneden sor
Ne hâlet verdüğün keyfiyyet-i aşk
Gönül dedikleri peymâneneden sor.
Bursalı İsmail Hakkı
- 4600 Gönlüni virdün cihân sevdâsına
Başını saldın belâ sahrâsına.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 4601 Sığışmaz bir gönülde iki sevgi.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4602 Her kime kim gönlini bağlayasın
Âhır andan ayrılıb ağlayasın.
Hamdullah Hamdî
- 4603 Gönül bir binâdır ki mimârı
mahabbettir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4604 Gönül ki özge hüâmâdır kalır mı yerde
Kemâl
Uçup açılmalı son hamle-i cenâha
kadar.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 4605 Hiçbir boşluk gönül boşluğu kadar
derin değildir.
Raif Necdet Kestelli
- 4606 Mu'tedil gitse havâ kar mı olur
El geniş olsa gönül dar mı olur.
Ferit Kam
- 4607 Vîrâne sanma ıskla âbâddır gönül
Vasl olmaz ise hicrle de şâddır gönül.
Bozkiroğlu Ahmed Azizi
- 4608 Belâ dildendir ol didâr elinden
dâdımız yokdur
Gönüldendir şikâyet kimseden
feryâdımız yokdur.
Nev'î
- 4609 Şu dağlar karda kaldı
Bülbüller zârda kaldı
Gönül evi kitlendi
Anahtar yârda kaldı.
Mânî
- 4610 Gönüm ne dertlidir, ne de bahtiyâr;
Ne kendisine yâr, ne kimseye yâr.
Necip Fazıl Kısakürek
- 4611 Karar itmez gönül bunda ve anda
Seni ister seni iki cihânda.
Amrî (Abdülkerim Oğulluğu)
- 4612 İster misin ki olmayasın dünyede melûl
Tokınma yâr gönlüne küsdürme sen
sen ol.
Amrî (Abdülkerim Oğulluğu)
- 4613 Güzel çirkin aranmaz
Gönül düştüğü yerde.
Mânî
- 4614 Sorma dostum hâlimi âvâreyim
Çaldı bir şûh gönlümü dîvâneyim
Fehm ü idrâk etmez oldum âlemi
Var hesâb et sanki ben dünyâdeyim.
Ahmed Râsim
- 4615 Dâd elinden gönlümün feryâd elinden
gönlümün.
Halîm Giray
- 4616 Kalmadı bende ne arzû, ne gönül
Kime aldanmadı dîvâne gönül
Yandı hep boş yere pervâne gönül.
Hüseyin Suad Bey
- 4617 Niçin nâlendese böyle
Gönül, derdin nedir söyle
Seni ben istemem öyle.
Ziyâ Paşa
- 4618 Gönül tekâmîl-i fenn-i aşk eden üstâd-ı
kâmildür
Anun yanında kimdir Kûhken,
Mecnûn ne câhildür.
Bâkî
- 4619 Meğer doğru derler gönül yorulmaz
Altmışını geçtin uslanmadın mı.
Posoflu Zülâlî
- 4620 Hevâ vü hevesten usanmaz idin
Çok dolaştın âhir yoruldu gönül.
Yusufelî Huzârî

4621 Hakkıyla bilir zâr gönül hâlet-i aşkı
Mâhirdir o fende anı üstâd edecek
yok.

Nigâr Hanım

4622 Çekdiğin derd ü gamı bilmez idim ben
evvel
Acıdım şimdi sana vâh gönül vâh
gönül.

Said, Hızır Ağazâde

4623 Yakdı yandurdu beni âh bu sevdâ-yı
gönül
Gönül ey vây gönül vay gönül ey vây
gönül.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

4624 Bu meseldür ağlamayınca meme
emmez tıfıl
Ey gönül sen de gice gündüz hemen
feryâd kıl.

Hâşimî, Sivaslı Emir Osman

4625 Bir gönül kim derd-i aşk-ı yâr ede
te'sîr ana
Sûd-mend olmaz Felâtûn etse de
tedbîr ana.

Çelebizâde Âsım

4626 N'oldu bu gönlüm n'oldu bu gönlüm
Derd ü gam ile doldu bu gönlüm
Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm
Yanmada dermân buldu bu gönlüm.

Hacı Bayram Veli

4627 Ey dışı ma'mûr içi vîrân gönül
Nefse kul u âleme sultân gönül.

Sinân Paşa

4628 Ey gehi yerde, gehi gökde, gehi Arş'a
ağan
Ey gehi şah ü gehi hâce, gehi bende
gönül.

Kemâl Ümmî

4629 Yetim kalmış idin emzik tavında
Gamla kardaş idin gençlik çağında
Bir gül yeşertmedin vuslat bağında
Gönül yarasını berâber götür.

Bayburtlu Celâli Baba

4630 Gönül yıkma çünkü değilsin kâdir
Anı eylemeğe ta'mîr demişler.
Hâkî

4631 Halâs olmak ne mümkün bir gönül ki
mübtelâ olsa
Alınmaz aşk elinden iki âlem bir yana
olsa.

Prizrenli Şem'i Dede

4632 Âh elinden gönlümün feryâd elinden
gönlümün.

Edirmeli Ubeydî

4633 Garîbindir anı hoş tut efendim işte biz
gittik
Gönül derler ser-i kûyunda bir
dîvânemiz kaldı.

Hayâlî, Yenice Vardarlı

4634 Gönül ile kafa her zaman uyum sağlamaz.
George Sand

4635 Gönül düştü bir boka, o da gül gibi
koka.
Atasözü

4636 Gönül gitmeyen yere, gelin gidilmez.
Atasözü

4637 Gönlüm yücedeydi engine indi.
Karacaoğlan

4638 Yücelerden döndüreyim alçaklara
gönül seni
Alçaklardan alçaklara indireyim
gönül seni.

Abdürrahim Tirsî

4639 Bunca varlık var iken gitmez gönül
darlığı.

Yûnus Emre

4640 Gül yüzünde görelî zülf-i semen-sây
gönül,
Kuru sevdâda yeler bîser ü bîpây gönül.
Dimedim mi sana dolaşma ana hây
gönül
Vay gönül, vay bu gönül, vay gönül ey
vay gönül.

Ahmed Paşa

Gönül (Dil)

- 4641 Gönül sen hâlâ
O eski şarkında mısın?
İhtiyarlamışsın ama
Bilmem farkında mısın?
Muzaffer Tayyip Uslu
- 4642 Ey gönül! Bahar mevsiminde kural
budur: Önce kedi miyavlar, sonra bül-
bül öter.
Mevlânâ
- 4643 Nedir cürmüm demiş hûbâna Neylî
Alan siz gönlümü hem vermeyen siz.
Neylî
- 4644 Evler yıkılır, köyler olur hâk ile
yeksân;
Vîrân yeri, birkaç yıla varmaz
onarırlar.
Yalnız şu gönül mülkü harâb
olmaya görsün;
Ta'mîre yetişmez onu dünyâda
asırlar.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 4645 Olacak nesne olur çâr u nâcâr
Gerek sen gönlünü gen tut gerek dar
Kâtibî (Seydî Ali Reis)
- 4646 Sende ne hâlet var ey peri sanem
Gönül verir sana her gören âdem
Kâkülünden gelir gûşuma her dem
Zencîr sesi Mansûr sesi dâr sesi.
Âşık Gevherî
- 4647 Âşiyân-ı mûrg-i dil zülf-i
perîşânındadır
Kande olsam ey perî, gönlüm senin
yanındadır.
Fuzûlî
- 4648 Anı hoş tut garibindir efendim işte biz
gittik
Gönül derler ser-i kûyunda bir divâ-
nemiz kaldı.
Hayâlî, Vardar Yenicali
- 4649 Benim gönlüm öküz ile danada
Senin gönlün rastık ile kınada.
Lâ-edrî
- 4650 Neler çeker gönül ol serv-i kad kenâre
gelince
Neşâtî
- 4651 Cuma günü sâlâ vakti
Benim gönlüm sana aktı
Şarkı (Hicaz)
- 4652 Göz önünden giden her şey gönül-
dedir. Dünyada gönül gibi bir yerleri
yoktur onların.
Mevlânâ
- 4653 Gönül bir şâhindir her bir şikâye
Salınmaz gözleri nestim salınmaz
Âşık Gevherî
- 4654 Ne vîrân çeşme imiş
Su içecek tası yok
Yıkıldı vîrân gönlüm
Yapacak ustası yok.
Mânî
- 4655 Cemâlin şem'ine pervâne gönlüm,
Çevirdin yandırıp külhâne gönlüm.
Haraboldu yetiş, vîrâne gönlüm
Çevirdin yandırıp külhâne gönlüm.
Şarkı (Hüseynîaşiran)
- 4656 Hârâb oluptur ol âbâd gördüğün
gönlüm
Gamınla dopdoludur şâd gördüğün
gönlüm.
Hayâlî, Vardar Yenicali
- 4657 Ağam ben nasıl edim,
Saz getir fasıl edim,
Çok güzel değilsin
Gönüldür nasıl edim.
Türkü
- 4658 Etse Nef'î n'ola ger gönlüyle dâim
bezm-i hâs
Hem kadeh hem bâde hem bir şûh
sâkidir gönül.
Nef'î

Göz (Çeşm)

4659 Yûnus imdi sen Hakk'a er, dün ü gün
gönün Hakk'a ver;
Gönül gözü görmeyince, hiç baş gözü
görmeyiser.

Yûnus Emre

4660 Ne durursun ağlasana gözlerim
Gitti kaşı kara görebilmezsin.

Erzurumlu Emrah

4661 Kimse takdir edemez âlemde,
Kendi mahiyyetini reyile.
Münferit vâsita-i rüyet iken
Göremez kendisini dide bile.

Nâmîk Kemâl

4662 Ululardan meseldür üşbu bir söz
Ki hûb yüzün belâsıdır yavuz göz.

Tutmacı

4663 Evvel ateş püskürürken ağzımdan
Şimdi bir pamuğu yakamaz oldum
Tâb ü fer kesildi iki gözümden
İpliği iğneye takamaz oldum.

Zileli Ceyhûnî

4664 Görmek bile nisbidir: Kaşınan yeri par-
mak, gözden iyi görür.

Kemâl Tahir

4665 Kadınlar erkeklere söyleyeceklerini
gözleriyle söylerler.

Alphonse Daudet

4666 Gözlerin en güzelleri, bazen en yalan-
cılarıdır.

Victor Hugo

4667 Göz açıldıkça ruh perdelenir.

Tevfik Fikret

4668 Gözler övülünce, geri kalan yerler hiç-
bir şeye yaramıyor demektir.

Lermontov

4669 Çeşm olmazsa dil düşmez idi mihnet-i
aşka.

Nâbî

4670 Başkaları için ağlayan gözden olur.

Tolstoy

4671 İnsana kimse gözü gibi lalalık edemez.

Mevlânâ

4672 Korunması lâzım gelen dört şey var-
dır: Gözün, dilin, kalbin, heva ve he-
vesin.

Abdullah bin Hubeyk

4673 Gözler görmek istediğini görür.

Eugene O'Neill

4674 Kapalı gözler ruhu seyretmenin en
güzel şeklidir.

Victor Hugo

4675 Göz, bazı dimağların penceresi, bazıla-
rının dürbünü ve bazılarının da aynası-
dır.

Cenâb Şehâbeddîn

4676 Çocuklarla kadınların gözlerini kamaş-
tırmak kolaydır.

Victor von Scheffel

4677 Kalbin gözleri, vücudun gözlerinden
çok daha iyi görür.

Reşat Nuri Güntekin

4678 Gurbette ölenin gözü yumulmaz.

Karacaoğlan

4679 İnsanın ancak iki gözü var, fakat gör-
mek için yüz tane lâzım!

Theodor Storm

4680 Gözlerin konuştuğu dil her yerde ay-
nıdır.

George Herbert

4681 İki mehpârenün bir dilde aşkı
dil-nişîn olmaz
Müsellemdir ki bir gözde iki merdüm
mekîn olmaz.

Hâmî-i Âmîdî

4682 Göz, kendisinden başka her şeyi görür.

Thomas Fuller

Göz (Çeşm)

4683 Sevgi savaşında en büyük silâh göz-
dür.

Raif Necdet Kestelli

4684 Aşkın dili, gözlerdedir.

Phineas Fletcher

4685 Dumanlı göz ateşli yürekte bulunur.

İbrahim Olcaytu

4686 Göz yum cihândan aç gözünü kendi
hâlüne
Sen göz yumub açınca bu âlem gelür
gider.

Âdem Dede

4687 Tüm iyilikler, güzellikler, yanımızda,
yöremizde dolaşır,
Biz körüz, biz sağırız, biz ahmağız,
Gözlerimiz bütün bunları görmez!

M. Sunullah Arısoy

4688 Gözler, kulaklardan daha emin tanık-
lardır.

Herakleitos

4689 Bîmâr ise de her ne kadar çeşm-i siyâhı
Uşşâkı perîşân edecek kudreti vardır.

Nâbî

4690 Göz bir kuyudur ki, gâh olur derûnun-
dan bir hüsn-i nazar-ı Yûsufî lemeân
eder; gâh olur, etrafında kirpik nâmiy-
le ok yılanları beslenir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

4691 Göz dediğin söyler, dilden iyi.

M. Sunullah Arısoy

4692 Nakışta, Nakkaşı görmeyen göz, gö-
ren göz değildir.

M. Rasim Mutlu

4693 Hoş meseldür kim dimişler bu sözi
Umcada olır odıncının gözi.

Hamdullah Hamdî

4694 Çeşmini gördüm unuttum derdi de
dermanı da!

Şeyh Gâlib

4695 Dün ol mâl-ı cihâne toymayan göz
Bugün gözinde kaldı bir avuç toz.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

4696 Kıvılcımsız bir göz, iri bir üzüm tane-
sinden başka nedir ki?

Resul Hamzatov

4697 Hayâlün oldu hicrûnle dil-i
gam-dîdeden mestûr
Gönülünden de ba'îd olurmuş olan
dîdeden mestûr.

Nailî-i Kadîm

4698 Bahârun âhiri irür hazâna
Nazar kıl çeşm-i ibretle cihâna.

Behiştî (Vizeli Ramazan)

4699 Yok şu gözün lüzûmu benim gibi
sana da:
Ben bakmadan görürüm, sen
görmeden bakarsın!

Faruk Nafiz Çamlıbel

4700 Ki meseldür işit beyüm bu sözi
Katlanur gönli görmeyince gözi.

Gelibolulu Mustafa Âlî Efendi

4701 İnsan güzelliğinden hiçbir şey bilme-
yen bir kişinin gözleri yoktur.

Li Yü

4702 Bir kerre bakanlar unuttur derdi
günâhı
Görmem gözünün nûruna baktıkça
sabâhı.

Ümit Yaşar Oğuzcan

4703 Mest oldu gönül, gözlerini gördüğüm
akşam
Ömrüm senin aşkınla helâk olsa da
yanmam.

Rahmi Duman

4704 Siz, kendinize kendi gözünüzle ba-
kın... Niteliğinizi, Öteki'nin gözünde
değil, kendi gözünüzde arayın...

Hilmi Yavuz

4705 Âşıka bakmadığı fart-ı
mahabbetdendür
Sakinur kendi gözünden dahi
dil-dâdesini.

Sâbit

4706 Hâtırından çıkmasun lûtfet hemân
mehcûr olan
Olmasun bâri gönülden dûr gözden
dûr olan.

Kavalalı Ârifî

4707 Gözünü dört aç: Keçe ile peçe kusur
örter!
Refik Halid Karay

4708 Göz; beden şehrinin nıgehbânıdır, ak-
lın câsusudur, baş kal'asının paspanı,
hub suretlerin bezeğidir.
Eşref bin Muhammed

4709 Gözün açık iken yaraklan özü
Ki sinde karıncı yiyiser gözün.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)

4710 Gözlerimden olmasun bir kez hayâli
dûr benim
Çünkü gözden dûr olan dirler
gönülden dûrdur.
Bergamalı Sarıca Kemâl

4711 Tatalum âşık ki râzın sahlaya
Neyleye gözi gibi gâmmaz ile.
Kadı Burhaneddîn

4712 Süzme çeşmin gelmesün müjgân
müjgân üstüne
Urma zahm-ı sîneme peykân peykân
üstüne.
Balıkesirli Râsih

4713 Şol göz ki yüzün görmeye göz dime
ana.
Kadı Burhaneddîn

4714 Kuş olsan da kurtulmazdın elimden
Eğer görsem idi göz ile seni.
Âşık Veysel

4715 Aklıma gelmedik bilmece sorar
Beni hulyâlara salan gözlerin!
Rıza Tevfik Bölükbaşı

4716 Kadın gözlerini koydu ortaya
Bir mavi, bir gökyüzü aldı çevrelerini.
Cemal Süreya

4717 Gözleri göz değil, gözistan.
Cemal Süreya

4718 Şimdi sen kalkıp gidiyorsun. Git.
Gözlerin durur mu onlar da
gidiyorlar. Gitsinler.
Oysa ben senin gözlerinsiz edemem
bilirsin.

Cemal Süreya

4719 Firâkın ile gözüm döndü ayn-ı
Yakûb'a
Ne dide kim seni görmeye nûru
olmaz imiş.

Taşlıcalı Yahyâ

4720 Kör gözün gördükleri cevap değildir;
güneş hiçbir zaman geceyi görmez.
İkbal

4721 Göz her şeyi görür, fakat kendini
görmez.

Fahrüddîn-i Irakî

4722 Gezerken gözlerini yanına almayı
unutma.
A. B. Alcott

4723 Dide-i bahtım açılmaz, ne aceb
uykuludur.

Fuzûlî

4724 Fitneler gizlemiş mahmûr gözüne
Nazlanır sevdiğim, baksam yüzüne
Gönül aldanyor tatlı sözüne
Nazlanır sevdiğim, baksam yüzüne.
Şarkı (Rast)

4725 Ele ayağa rehberlik eden gözdür.
Basılacak, basılmayacak yeri de o
görür.

Mevlânâ

Gözyaşı

4726 Yarı uykulu gözle bakıp da kuzgunu
doğan görme.

Mevlânâ

4727 Pürhayâl-i ruh-i ma'sûka dîde-i Kays
Neye kim kalsa nazar sûret-i Leylî
görünür.

Bâkî

4728 Kapanır semânın bî-huş mâî gözü
Leylin kucagında uyurken yeryüzü.

İhsan Raif Hanım

4729 Akşam oldu hüznümlendim ben yine
Hasret kaldım gözlerinin rengine.

Şarkı (Uşşak)

4730 Gören bir göz olmak! Bu hem bakanı
tedirgin eder, hem bakılanı.

Güven Turan

4731 Duydum ki unutmuşsun gözlerimin
rengini.

4732 Yazık olmuş o gözlerden sana akan
yaşlara.

Şarkı (Muhayyerkürdî)

4733 Bir gecedir, yaman bir gecedir bu.
O derin gözlerin ne güzel, puhu!

Ahmet Muhîp Dıranas

Gözü Bkz. Ayna

Gözyaşı

4734 Gözyaşları olanlara ne mutlu!

Goethe

4735 Işk-ıla olmak diler isen âşinâ
Râzı ol zâr ile gözyaşına.

Yûsufî (Yûsuf-ı Meddâh)

4736 Gözyaşı mukaddestir. Ne için dökül-
müş olursa olsun.

Yalnız Adam

4737 Ak sâdeler
Giyinir ak sâdeler
Gözlerimin yaşları
Mermere aksa deler.

Mânî

4738 Ağla çeşmim ağla durma gitti elden
nazlı yâr
Çağla ey eşk-i terim çağla misâl-i cûybâr.

Mehmed Sa'dî Bey

4739 Gözyaşları biçmek istemeyen kimse
sevgi ekmelidir.

Schiller

4740 Gençlikteki gözyaşlarında acı yoktur,
yaşlıktaki acılarda gözyaşı.

Joseph Roux

4741 Gözyaşları kurur.

Dostoyevski

4742 Gözyaşlarında daima biraz yapmacık
vardır.

André Maurois

4743 Hepimiz kahkahalarımızı gözyaşları-
mızla ödüyoruz.

Peyami Safa

4744 Gözyaşları ile yıkanan yüzden daha
temiz yüz olamaz.

Shakespeare

4745 Onulur mu garîbün bağı başı
Dine mi ehl-i derdün gözyaşı.

Câmî'î

4746 Âşık Yûnus eder âhı
Gözyaşı döker günâhı.

Âşık Yûnus

4747 En kıymetli gözyaşları aşka vergidir.

Alfred de Musset

4748 Yaraşur âh vâh firkat deminde
Gerekmez gözyaşı vuslat deminde.

İznikli Bakâyî

4749 Bir kadının gözyaşlarında her şeyden
biraz vardır.

Henry Becque

4750 Her katresi güyâ ki bir âteş-pâre
Aşk âteşini gözyaşı etmez itfâ.

Şeyhülislâm Yahya

- 4751 Gözyaşları ile demiri bile eritebilirsiniz.
Ovidius
- 4752 Âşıkta gözyaşı, gönül sırrının sızım sızım akışıdır.
M. Rasim Mutlu
- 4753 Gözyaşı her zaman erkekleri avlayan biricik şeydir.
Somerset Maugham
- 4754 İlün gözi yaşıdır akça vü mâl
Olur mu âdem olan ana meyyâl.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4755 Gözyaşları çirkin kadınların sığınacağı bir şeydir, güzelleri yıpratır.
Oscar Wilde
- 4756 İşi çok olanın gözyaşı için vakti yoktur.
Byron
- 4757 Herkes gitti yalnız kaldım meyhanede
Gözyaşlarımı içtim son peymanede.
Baki Süha Ediboğlu
- 4758 Gözyaşları, ıstırabın sessiz sözleridir.
Voltaire
- 4759 Öyle gözyaşlarımız vardır ki, başkalarını aldattıktan sonra çok kere bizi de aldatır.
La Rochefoucauld
- 4760 Genç kızların gözyaşları tıpkı, sabah çiğine benzer; güneş doğar doğmaz çiğ damlaları uçar gider.
Puşkin
- 4761 En çabuk kuruyan şey, gözyaşıdır.
Apollonius
- 4762 Güzelin gözyaşı, gülümsemesinden daha sevimlidir.
Campbell, Thomas
- 4763 Hiçbir şey bir kadının gözyaşından daha çabuk kurumaz.
Thomas Fuller
- 4764 Gözlerinizden akabilen yaşların acılığı hiçtir; asıl insanın ruhunda mahpus kalan yaşlar zehirdir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 4765 ... kalbin derinlikleri
Damla damla biriken gizli gözyaşlarıdır.
Necmettin Halil Onan
- 4766 Âh, ağladım... bütün aşkım bu gözyaşları!
Gözyaşları, ey gönlümün mâtemdaşları!..
Enis Behiç Koryürek
- 4767 Ey dîde-yi Havvâ'daki gözyaşları senden Geçti acı hislerle zehirler bize irsen.
Hüseyin Suad Yalçın
- 4768 Yemenim yele yele
Ben düştüm gurbet ele
Yedi mendil çürüttüm
Gözyaşım sile sile.
Mâni
- 4769 Gözyaşları tiksindir yalan sözlerden.
Talât Sait Halman
- 4770 Dudaklarında arama dudaklarını ne de yabancıyı kapının önünde, gözyaşını gözde ara.
Paul Celan
- 4771 Akmayan gözyaşları kalpte birikirler, zamanla kabuk tutarlar ve kirecin çamaşır makinesini tıkaması gibi kalbi tıkayıp felç ederler.
Susanna Tamaro
- 4772 Gözyaş dediğin nedir ki?
Ayrılıkla miskler yağdırmak.
Mevlânâ
- 4773 Bülbülün gözyaşı(sı)
Seherde güle damlar.
Kerkük'ten Mâni
- 4774 Temâşâ cün beri gel kim göresin
Nite gözüm yaşı ırmak ü çaydur.
Sultan Veled

Gurbet

4775 Gevherî deryâ mı gözünün yaşı
Murat mıdır Ceyhûn mu dur sel midir.
Âşık Gevherî

4776 Ayrılığın o korkunç çilesini
Gözyaşlarım, çeken benim...
Puşkin

4777 Gözyaşım şarâb olsa,
Gençliğim harâb olsa,
Her günüm azâb olsa,
Yine seni seveceğim.
Şarkı (Muhayyerkürdî)

4778 Câh ü mevki kârı çok oldu gözümden
düşeli
Bunların hiçliğini ben bilerek
öğrendim
Neyzen Tevfik Kolaylı

Gurbet

4779 Su gelir deste gider
Ayrılır dosta gider
Gurbet yansın yıkılsın
Sağ gelen hasta gider.
Mâni

4780 Bir han köşesinde kalmışım hasta
Gözlerim kapıda kulağım seste
Kendim gurbet elde gönlüm heveste.
Âşık Kerem

4781 Gönül gurbet ile çıkma
Ya gelinir ya gelinmez.
Ercişli Emrah

4782 Gurbet zamanı uzadıkça arzû-yı vatan
insanda bir hastalık tesirini kesbeder.
Abdülhak Hâmid Tarhan

4783 Bir ölüm ki ayrılık yudum yudum
duyulur,
Gurbete çıkan yolcu acı bulur, dert
bulur.
Rıfat Necdî Evrimir

4784 Sunam gurbet ilin kahrı
Ya çekilir ya çekilmez.
Ercişli Emrah

4785 Gurbettir gözlerimden kan ağlatan.
Âşık Gevherî, Âşık Mustafa

4786 Kimseye yâr olmaz diyâr-ı gurbet.
Gedâî, Tokatlı Ahmed

4787 Anun için gurbet elde, ey sa'îd,
Fevt olan kimse olur şeksiz şehîd.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

4788 Turamaz yârsız gurbette âdem
Olur dildârsız cennet cehennem.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

4789 Gehî seng-i sitem eksik değil geh
dûrbaş-ı gam
Garîbin başınâ gurbet diyârında neler
gelmez.
Mezâkî, Bosnevî

4790 Vatan kadrin ne bilsün bilmeyenler
Düşüben gurbete ayrılmayanlar.
Güvâhî

4791 Olmasun cânâ gönül bir lâhza
ışkından cüdâ
Âşinâsız kılmasın kimseyi gurbette
Hüdâ.
Aşkî

4792 Ehl-i dil ârâm ider her kande kim
rağbetlenür
Gâh olur gurbet vatan, gâhi vatan
gurbetlenür.
Hâmî-i Âmidî

4793 Gurbette şen değılem
Gelmesin bana bayram.
Zülâlî, Hasan

4794 Hecrünü görmeyen ne bilür hâlimi
benim
Gurbet çeken bilür ne belâlar çeker
garîb.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

4795 Gurbet nedir bilir mi o menfâya
gitmeyen?
Ey gurbet, ey gurûbu ufuklarda
bitmeyen.

Yahya Kemâl Beyatlı

4796 Ne arzûm, ne emelim...
Yaralanmış bir elim...
Ben gurbette değilim,
Gurbet benim içimde.
Kemâlettin Kamu

4797 Ölümden de yaman gurbet var iken.
Ruhsatî

4798 Gurbet ilde padişâhlık sürmeden
Vatanında züğürt olmak yeğ imiş.
Karacaoğlan

4799 Yardan, anadan ayrı olanlar ne yapar?
Yıldan yıla bir selâm alanlar,
ne yapar?
Yurd özlemi, büktü şimdiden,
boynumuzu..
Gurbette ilel'ebed kalanlar, ne yapar?
Ârif Nihat Asya

4800 Gurbet eldir koç yiğidin vatanı
Aramazlar gurbet ilde yiteni.
Türkü

4801 Firâkunda gamundan gayrisin
yâdeylemem cânâ
Mukarrerdür eder gurbette herkes
âşnâdan haz.
Gelibolulu Mustafa Âlî

4802 Gurbet bıçaktır yarada.
İlhamî Bekir Tez

4803 Döner bir gün gurbet ellerde kalan.
Cahit Külebi

4804 Gam-ı aşkun cihân mülkünde buldum
şâdmân oldum
Kişi gurbet diyârında idermiş
âşinâdan haz.
Bâkî

4805 Gurbet ilde asla yüzüm gülmüyor
Kimse gelip hatırım almıyor
Gözlüyorum bize selâm gelmiyor
Unuttu mu bilmem bizi zaman hey.
Elbistanlı Âşık Derdiçok

4806 Yarı ölmekmiş, anladım, gurbet,
Hele bilsen bu hâl-i mensiyyet,
Ölmeden büsbütün gömülmekmiş.
Hüseyin Siret Özsever

4807 Gezmeye gurbet öлке
Ölmeye veten yahşı.
Azerbaycan halk bayatısı

4808 Gurbet elde kalan koç yiğide pes,
Kimseler etmesün gurbete heves,
Bülbüle yapsalar altundan kafes,
Gene söyler, eder âh ü vâh vatan.
Tokatlı Gedâî

4809 Gurbet iyi derlerse de inanma
Bağdat'tan şirindir vatan demişler.
Uluborlulu Lûtfî

4810 Bilirsin gurbette çile çektinse
Görünür sılası Bağdat herkese.
Kalecikli Mir'âtî

4811 Ârifin dizinde olur yemeği
Koç yiğit hoş sanır gurbet etmeği
Hep hebâye gider renci, emeği
Dadandırma gurbet ile oğlanı.
Salburcuoğlu

4812 Gurbette vatandaşa raslayış vatanı
buluş gibidir
İsmail Habîb Sevük

4813 Bilmez cihân ne olduğunu âlemde
görmeyen
Hengâme-i felâket ü hengâme-i
gurbet.

Hersekli Ârif Hikmet

4814 Gurbet bize hiç vatan olur mu?
Goethe

4815 Ben yürürüm ilden ile dost sorarım
dilden dile
Gurbette hâlim kim bile gel gör beni
aşk neyledi.

Yûnus Emre

4816 Kocaman bir gurbettir Anadolu
Kuş kanadıyla selâm gönderilir.
Nûzhet Erman

4817 Vatan me'lûf olanlar bisebeb terk-i
diyâr etmez
Zarûretsiz cihânda kimse gurbet
ihtiyâr etmez.

Ziyâ Paşa

4818 Bu yalnızlık bu bir gurbet ki
benzer gurbet-i kabre.
Tevfik Fikret

4819 Gurbet elde garip kimdir bilmezler
Ağlayınca çeşmi yâşı silmezler.
Âşık Garip

4820 Ben gurbet-i dâimide kaldım.
Abdülhak Hamid Tarhan

4821 Gurbette ölenin gözü yumulmaz.
Karacaoğlu

4822 Sarı kavunu dildim
Çamura düştü sildim
Yârim gurbete gitti
Şimdi kıymetin bildim.
Mânî

4823 Od yanar kazan bilir
Yol hâlin ozan bilir
Geceyi hastadan sor
Gurbeti gezen bilir.
Kerkük'ten Mânî

4824 Bu gurbette ayrılığın elinden
Deryâlar dolmuştur çeşmim selinden.
Kâtibî

4825 Su gelir deste gider
Ayrılır dosta gider
Gurbet yansın yıkılsın
Sağ gelen hasta gider
Mânî

Gurur

4826 Dilersen dehrde âzâde-serlik
Gurûr-ı câhı terk eyle gedâ ol.
Remzi Dede

4827 Genellikle, bütün büyük yanlışlıkların
altında gurur yatar.
Ruskin

4828 Sönmüş esef etme nûr-ı hüsnün
Kalmış yine bak gurûr-ı hüsnün.
Abdülhak Hâmid Tarhan

4829 Gururumun kapısını utançla sürgüle-
mişim,
Aşkın baltası ne kapı bıraktı, ne sürgü.
Trivalluvar

4830 Birçok kimseler, kendilerinde bulun-
duğu halde, başkalarında tefahur ve
gururu sevmezler.
Benjamin Franklin

4831 İğne ile dağları kazarak yerinden çı-
karıp koparmak, gönüllerden kibir ve
gururu çıkarmaktan kolaydır.
Ebu Hâşim es-Sûfî

4832 Her kötülük gururdan doğar.
F. Garcia Lorca

4833 Ne mutlu o insana ki, kendi liyakatın-
dan bahsetmeyecek kadar mağrurdur.
Montesquieu

4834 Kend-özün beğenenler âsî olur
Âsî kullar Çalab'ın nesi olur.
Yûnus Emre

4835 Çok tefâhur kılma cem'i mâl ile ey
hâce kim
Sim ü zer cem'iyyeti ehl-i gurûr
eyler seni.

Fuzûlî

4836 Başkalarının gururuna tahammül ede-
meyişimiz, kendi gururumuzu incitti-
ği içindir.
La Rochefoucauld

- 4837 Gurur insanın düşüncesindedir; söze dökülen onun pek küçük bir parçasıdır.
Montaigne
- 4838 Gururun en güzelinde bile bir suç konusu vardır.
Nurullah Ataç
- 4839 Gururdan doğan hülyalar mutsuzluklarımızın yegâne kaynağıdır.
J. J. Rousseau
- 4840 Gurur, aslında bir ipotektir; üzerinde bulunduğu insanın kabiliyetinden tenzil edilmelidir ki, o kabiliyetlerin gerçek değeri meydana çıksın.
Bismarck
- 4841 Gurur, bütün insanlarda eşittir. Fakat, yalnız onu belli etmekteki vasıta ve tarzlardadır.
La Rochefoucauld
- 4842 Seni mağrûr itmesün mâl ile câh Merk iricek bir olur derbân u şâh.
Abdurrahim Karahisarî
- 4843 Mağrura yalnız kendisini beğendirebilirsiniz.
Rıfat Necdî Evrimer
- 4844 Gurur bütün tenasübü, bütün zarafeti mahveder, yapmacık ise güzel yüzlerin çiçek hastalığından beter düşmanıdır.
Richard Steele
- 4845 Bunda şişkinliği ko ey ululuğa
güvenen
Leş olıcak çukurunda şişebildiğince şiş.
Edirneli Nazmî
- 4846 Düşmanlarımızın felâketlerine, acı-mamız, iyilikten çok gururun mahsulüdür; onlardan üstün olduğumuzu hissettirmek içindir ki kendilerinden merhametimizi esirgemeyiz.
La Rochefoucauld
- 4847 Râhat yüzünü hâbda görmez şu kimse kim
Meyl-i huzûr-u menzil-i dâr-ül-gurur ede.
Bâkî
- 4848 Gurur: Hiç durmadan sızlayan azmanlaşan ur.
Talât Sait Halman
- 4849 Sakın aldanma cihana olmasın sende gurûr
Ne kadar bulursan kendüzeni eyle mûr.
Muhibbî (Kanûnî Sultân Süleymân)
- 4850 ve aşkta
Taşınacak silâh değildir gurur.
Cemal Süreya
- 4851 Benzerin kadd-i nigâra deyû ey
gül-bîn-i ter
Olma mağrûr sakın tiz biten tiz yiter.
Fevrî, Mevlânâ Ahmed
- 4852 Bir liman olsun ki
Orada gurur, geminin pruvasında, durgun suda uyusun.
Henri de Régnier
- 4853 Gururun fazlası insanların tüm özelliklerini kaybettirir.
Conficiks
- 4854 Bütün büyük yanlışlıkların altında gurur yatar.
(???)
- 4855 Gururla zayıflık ikiz kardeşler.
Lowell
- 4856 Boş gurur korkunç bir yanıltıcıdır.
Marcus Aurelius
- 4857 Dünyada erkek namusundan daha güzel bir şey vardır: Kadın gururu.
Midhat Cemal Kuntay
- 4858 Hayatta çekilen çilelerin çoğu gururu-muzdan kaynaklanır.
Maurice Maeterlinck

- 4859 Akıl için en tehlikeli hastalık gururdur.
Aristoteles
- 4860 Küçük insanların büyük gururları vardır.
Voltaire
- Gül**
- 4861 Yitiş gül devrini fevt itme zinhâr
Geçer gül revnâkı ancak kalur hâr.
Câmi'î
- 4862 Senden, bilirim, yok bana bir fâide
ey gül
Gül yağını eller sürünür çatlasa
bülbul.
Nevres-i Kadîm
- 4863 Bülbul bu denli nâle eder mi gül
olmasa
Gül nâzı kime eyler idi bülbul olmasa.
Ferîdî
- 4864 Yâr için ağyâra minnet ettiğim
aybeyleme
Bağbân bir gül için bin harâ
hizmetkâr olur.
Mustafa Şâmî
- 4865 Câm-ı şarâbı içmez elinde tutar durur
Aşkın meyinden oldu meğır bî-mecâl
gül.
Bâkî
- 4866 Güllere ve onların güzel yapraklarına
güvenme.
Selma Lagerlöf
- 4867 Bu gülşende koparmak isteyen gül
İder hârı belâsına tahammül.
Çorlulu Zarîfî
- 4868 Ya kırmızı gülden ayrı yaşamalı, ya
da dikenin acılarını hoş görmeli.
Şeyh Sa'dî
- 4869 Gülün dibindeki toprak gül kokar.
Mevlânâ

- 4870 Kangı gün vardır zevâle irmeye
Gül ola mı ya hârânı görmeye.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 4871 Güle kıymet verilmezdi
Âşık ve maşûk olmasa.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 4872 Ne hazz olur o gülşenden ki nâ-gâh
Geçe gül idesiz hârından ikrâh.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4873 En güzel güller en çabuk solarlar.
André Maurois
- 4874 Bu meseldür ârife bir gül yiter dirler
Sehî
Ehl-i diller bezmidür yitmez mi bu
mikdâr gül.
Sehî Bey
- 4875 Dikensiz gül nerde ki?
Hâfız
- 4876 Değil bülbul gibi fasl-ı bahâra
giryemiz mahsûs
Senin âşıkların ey bî-vefâ gül her
zaman ağlar.
Keçecizâde İzzet Molla
- 4877 Hengâm-ı visâl âkıbet ağyâre de
kalmaz
Encâma erer mevsim-i gül, hâre de
kalmaz.
Neylî
- 4878 Dil-i uşşâk yâre, yâr ise ağyâre
mâildir
Ne hâlettir bu kim bülbul güle, gül
hâre mâildir.
Rahmî
- 4879 Seher yelinden gül perişan olur, odun
perişan olmaz.
Şeyh Sa'dî
- 4880 Meseldir gülşen-i âlemde bir gülle
bahar olmaz.
Keçecizâde İzzet Molla

4881 Ey gül, nazîrin olmaz idi hârin
olmasa!..

Riyâzî

4882 Yârdan ağyâr hâli olmazsa, olmaz
aceb
Bu meseldür kim olur âlemde her gül
hârile.

Şemsî, Sivaslı

4883 Reng ü bûdur güle ziynet, güzele
hüsn ü bahâ
Gül denir her güle ammâ gül-i ra'nâ
başka.

Perteve Paşa

4884 Cevrî gül-i ümmîde elün sunma sakın
kim
Zahm-ı elem-i nişter-i hâr çekilmez.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)

4885 Her gül-i hüsnün olur bir bülbülü,
âdet budur.

Nesîb

4886 Her sabah başka bahâr olsa da ben
uslandım,
Uğramam bahçelerin semtine gülden
yandım.

Yahya Kemâl Beyatlı

4887 Bu bağ içinde bîgam bülbül olmaz
İlânsuz genc ü dikensüz gül olmaz.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

4888 Bozulmuş bahçada nasıl gül olur.
Karacaoğlu

4889 Bönlük edip konma gülün dalına,
Hârî var pençeni kanatır bülbül.
Kuloğlu

4890 Gülün evrâkı olmaz mı perîşân
Anun-çün eylemez mi bülbül efgân.
Behiştî, Vizeli Ramazan

4891 Güller güler, figanla geçer ömr-i
andelîb,
Bîmâr ihtizârda, ücret diler tabîb.
Ziyâ Paşa

4892 Şu illerin taşı hiç bana değmez
İlle dostun gülü yaralar beni.
Pir Sultan Abdal

4893 Kara çalıda gül bitmez.
Karacaoğlu

4894 Güle gülşende bülbül eksük olmaz
Ki bülbül olıcak gül eksük olmaz.
Câmî'î

4895 Ârif isen bir gül yeter kokmağa
Câhil isen gir bahçeye yıkmağa.
Lâ-edrî

4896 Bir gülsitândan nişân vermeğe birkaç
gül yeter.

Ahmed Paşa

4897 O edâlar, bu tebessüm bize dektir biliriz
Gülü ta'rife ne hâcet, ne çiçektir biliriz.
Lâ-edrî

4898 Ömrünü geçirse de güllerle bahçıvanlar
Bir gülü yeryüzünde gülden güzel
kim anlar.

Faruk Nafiz Çamlıbel

4899 Gülün kıymetini koklayan bilir.
Yalnız Adam

4900 Gâh giderim öz bağıma gül dererim
yâr için
Ben yetirdim o yâr için ben toplarım
kime ne.

Kul Nesîmî

4901 Her güle gül diye hizmet eyleme
Dikende açılan gülde nemiz var.
Kul Himmet

4902 Kanar hande ettikçe yârın femi
Gülün âl olur şübhesiz şebnemi.
Nâmık Kemâl

4903 Sana taş attılar, sen gülümsedin;
Dervişin bir çiçek attı, inledin;
"Bağrımı delmeye taş yetmez" dedin,
"Hâlden anlayanın bir gülü yeter!.."
Necip Fazıl Kısakürek

Gül

- 4904 Atarlar gülü
Solunca.
Cavidan Tümerkan
- 4905 Yumulmaya uğraşma ey gül, konca
olamazsın artık.
Ârif Nihat Asya
- 4906 Bir gamlı hazânın seherinde
İsrâra ne hâcet yine bülbül!
Bil kalbimizin bahçelerinde
Cân verdi senin söylediğin gül.
Ahmed Hâşim
- 4907 Savrulmada gül şimdi havâda
Gün doğmada bir başka ziyâda...
Ahmed Hâşim
- 4908 Bin gül çıkarırdım sana kalbimdeki
gülden
Bir gün beni ansaydın eğer sen de
gönülden.
Yaşar Nabi Nayır
- 4909 Sen baktığın gülistânın gülleri solmaz
Allah'ım.
Yûnus Emre
- 4910 Gül mevsimi gül-âb hem olsun hem
olmasın.
Şeyh Gâlib
- 4911 Gülün hiç ahdının yokdur bekâsı
Velî vardır bir neçe hâr belâsı.
İznikli Bakâyî
- 4912 Güldür ammâ nidelüm yiri diken ara-
sıdır.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 4913 Gül dikensiz var mıdır kim solmaya
Var mı bir ay karanusu olmaya.
Enverî (Nizâmü't Tevârih'ten çeviri)
- 4914 Öğüdüm dut kimseye buşmagıl
Bir gül için bin dikene düşmegil.
Gülşehrî (*Hoca Mesud*)
(*Mantıku't-Tayr'dan çeviri*)
- 4915 Suladığı gülü görmez olmuş
insanoğlu.
Jules Superville
- 4916 Al yanağı kırmızı gül
Solar mo'la bencileyin.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 4917 Bir peri-peyker mi var yânunca ağlar
olmaya?
Var mıdır bir gül ki çevresi hâr
olmaya!
Muhibbî (Kanûni Sultân Süleymân)
- 4918 Gülşen gibidir cihân süreksiz:
Bir gül koparılmıyor emeksiz.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 4919 Yakuttan, zümrütten ve altından süslü
püslü bir gül yapılabilir, ama bu gül
gibi kokmaz.
Mevlânâ
- 4920 Gülüm şöyle gülüm böyle demektir
yâre mutadım
Sen ey gül sever cânım ki cânâna
hitâbımsın.
Nedîm
- 4921 Tomurcuk gül gazel olur,
Vaktinde derilmeyince.
Karacaoğlan
- 4922 Solmuş bir gül, örneğin
Sabahları bir düğün
Akşamları ölümdür.
Özdemir Asaf
- 4923 Elma verdim almazsın
Hiç hâlimi sormazsın
Hangi bağın gülüsün
Vaktin gelir solmazsın.
Mânî
- 4924 Her gülün bir goncası, her goncanın
bir hârı var.
Şarkı (Rast)

4925 Sana "göl-gonca" diyorlar, bana
 "şeyda bülböl",
 Güle gölmek yaraşır, bülbüle feryad
 ey gül.
 Gamı feryâda düşür de, gel bendim,
 gül gül,
 Güle gölmek yaraşır, bülbüle feryâd
 ey gül.
Şarkı (Muhayyer)

Gölmek

4926 Çok gölenin heybeti azalır.
H. Ömer

4927 İnsanların bazen neye güldüklerini
 anlamak güçtür.
Dostoyevski

4928 Yaktı nice cânlar o nezâketle tebessüm
 Şirin dahi kastetmesi cânâ gülerektir.
Ziyâ Paşa

4929 İki şey zannolunduğu kadar kolay de-
 gildir: Sırasında gölmek ve sırasında
 ağlamak... Gölünç olmaksızın gölen
 ve ağlayan büyük bir eser-i zekâ gös-
 termiş olur.
Cenâb Şehâbeddîn

4930 Yûnus Emrem bu dünyada kim güldü
 ki sen gölesin.
Yûnus Emre

4931 Subhadek her gice bülböl gibi feryâdu-
 muzu
 Müşkil ol kim işidüb ol gül-zâr güler.
Ahmed Paşa

4932 Önünden gölmeyen sonra güler mi?
Âşık Veysel Şatıroğlu

4933 Değer mi sevincine kederine;
 Hatırladıkça güldüğümüz şeyler.
Cahit Sıtkı Tarancı

4934 Gül gölse dâim ağlasa bülböl aceb değil
 Zirâ kimine ağla demişler, kimine gül.
Bâkî

4935 Ağlamanın elbet gölmesi vardır.
Kâtibî

4936 Ben demez miydim ki bir gün
 ağlıyasıdır gölen.
Fuzûlî

4937 Âkıl etmez abes yere hande.
Bâkî

4938 Yahyâ'yı ağladırâ eğer yâr, gam değil
 Müşkil budur ki düşmen-i nâdânı
 göldürür.
Şeyhülislâm Yahya

4939 Kara gözlüm efkârlanma gül gayrı
 İbibikler öter ötmey ordayım.
Bekir Sıtkı Erdoğan

4940 Eğlenelim zevk edelim
 Gam kasâvet çekmeyelim
 Cefâların cevrine kah kah gölüp geçelim.
Kanto

4941 Deli gönöl melûl olup gam yeme
 Elbet ağlamanın gölmesi vardır.
Erzurumlu Emrah

4942 Gölümsemenin, gölmenin altında bir
 saygısızlık vardır.
Nurullah Ataç

4943 Gel gör Nazîm başımıza geldi âkibet
 Dîvânegân-i aşka gülerdik zamân ile.
Nazîm

4944 Gölmek insana özgüdür.
Umberto Eco

4945 Ey felek çok mu gördün
 Bir kere göldüğümü.
Mânî

4946 Dünüm günüm âh ile zâr
 Ömrüm geçe gölmeyem mi
Ümmî Sinân

4947 Eskiler gölmüşler mi
 Bunca hitap okudum.
Behçet Necatigil

Gün

4948 Çok tebessüm, edep alâmetidir
Kahkaha, bihaya emâretidir.
Lâ-edrî

4949 Gülmedim hiçbir taraftan, ağlamaz da
neylerim.
Bir şarkıdan

4950 Beni güldürmeyen
Acıklı değil
Gülünçtür.
Özdemir Asaf

4951 Bilmem ki yaz mı gelmiş
Niçin açmış gül erken
Aklımı kayıp ettim
Nazlı yârim gülerken.
Mânî

Gün

4952 Bitmez çiledir, hayatı gördün dediler,
Şenlik payı her ömre beş on gün
dediler.
Bilsem de şu birkaç günü hoş geçse
dedim,
Sordukça, bugün değil, yarın, dün
dediler.
Cemal Yeşil

4953 Karşiki karlıca dağı gördün mü
Doldurmuş eyyâmın eriyip gider.
Hatâyî (Şah İsmail)

4954 Gün olur geçit vermez geçmeğe,
Gün olur su bulunmaz içmeğe.
Atasözü

4955 Dönmez bir daha geri, akan, giden
sular,
Geri gelmez geçen günler, yaşantılar,
gelmez.
Ovidius

4956 Yaşım ilerledikçe daha çok anlıyorum
Ne büyük nimet olduğunu ah ey
güzel gün!
Cahit Sıtkı Tarancı

4957 Bugünümüz saadetle geçmedikçe ya-
rın diye bir şey yoktur.
Sophokles

4958 Bugün, dünün öğrencisidir.
Publilius Syrus

4959 Aka aka bulur sular deresin
Karagün kalmaz sen bunu bilesin.
Mengüşî

4960 Arefe, bayramdan daha mutlu gündür.
Aleksis Kivi

4961 İyi günler de gelir geçer, kötü günler
de.
Firdevsî

4962 En çok kaybolan gün, hiç gülmeden
geçen gündür.
Chamfort

4963 Dün bir ders, yarın bir muâdele, bu-
gün bir öğretmendir.
Cenâb Şehâbeddîn

4964 Uzun günler, kısa günlerden daha
mutlu değildir.
P. J. Bajley

4965 İki günü bir olan ziyâdadır.
Hz. Muhammed

4966 Sevdiğin kadın günlerinin ne denli
boş, dayanılmaz olduğunu sana söyle-
yebilir; şaşılacak olan, senin günlerinin
nasıl geçtiğine hiç aldırmaşıdır.
Cesare Pavese

4967 Ger bana uymazsa eyyâm uyarım ey-
yâma ben.
Nevres-i Cedîd

4968 Zevkten kanatları olan günler çabuk
geçer.
Rabindranath Tagore

4969 Eyi günde yârân, ahbap çok olur
Dar günümde dost bulunmaz nedendir.
Karacaoğlu

- 4970 Bütün günler birbirinin aynıdır.
Herakleitos
- 4971 İçlenme, tabiattaki yekpâre kederden,
Yas tutma, dağılmış diye kuşlarla
çiçekler;
Onlar dönecektir gene gittikleri
yerden,
Onlarla giden günlerimiz
dönmeyecekler.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 4972 Gün, ebediyetin bir minyatürüdür.
Emerson
- 4973 Olur mu gün kim anın şâmı olmaz.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 4974 Taze günün, taze fikirle başlasın.
Demokritos
- 4975 Gitti bugünkü gün dün ele girmez.
Kul Nesîmî
- 4976 Ehâli sözde şekerler yemişler
Ak akça kara gün için dimişler.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 4977 Kangı gün vardır zevâle irmeye.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 4978 Sen nerdesin ey sevgili, yaz günleri
nerde?
Yahya Kemâl Beyatlı
- 4979 Şen günler bir kırlangıç
Gibi vuruyor kanad.
Kederli günler, sanki
Kurulmamış bir saat.
Enis Behiç Koryürek
- 4980 Güzel günlerin sokakları bunlar
Güzel günlerin insanları bunlar
Yoksa ne durulur ne yürünür.
Oktay Rifat
- 4981 Kişi bugünü görmek gerek geçeni ko-
mak gerek.
Sinân Paşa
- 4982 Günler gelip geçmektedir
Kuşlar gibi uçmaktadır.
Aziz Mahmûd Hüdâyî
- 4983 Bulutlar gibi eriyen günlerimiz.
Sabahattin Kudret Aksal
- 4984 Ah! O kadrini bilmediğim günler!
...
Eserken yelken açmadığım rüzgâr!
Cahit Sıtkı Tarancı
- 4985 Ey güzelim günler, zamanın fareleri,
Hayatımı kemirirsiniz azar azar.
Guillaume Apollinaire
- 4986 Günleri değil, anları hatırlarız.
Cesare Pavese
- 4987 Çal ey saat gel ey gece
Günler gelip geçiyor
Bense olduğum yerde.
Guillaume Apollinaire
- 4988 Bırak, geçmiş günleri gönlüm
hatırlasın.
Ahmet Muhip Dıranas
- 4989 Upuzun günleriyle yaz nasıl da
kısacık!
Güven Turan
- 4990 Geçiyor saatler, günler koşarak
Artık bütün yollar geride kaldı,
Göz mesafesine girdi son durak.
Munis Faik Ozansoy
- 4991 Duyulmuyor günlerin nasıl geçtiği
Bu Temmuz, Ağustos ayları böyledir.
Dakikalar öyle süratle geçer ki
Daha sabah zannedersiniz, öğledir.
Ahmet Kutsi Tecer
- 4992 Orda da geçiyor günler,
Geçiyor beklenen günler,
Geçiyor gelmeyen günler.
Ziyâ Osman Saba
- 4993 Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Cahit Sıtkı Tarancı

Günah

4994 Var mı bir ruhsâre kim hattı siyeh-fâm
olmaya
Dehr içinde kangı gün gördün has
akşam olmaya.

Cinânî

4995 Andıkça geçen günleri hasretle
derinden
Vîrân oluyor gönlüm ilâhî
kederinden.

Şarkı (Sultâniyegâh)

4996 Dilerim, hayatının bütün günlerini
yaşayabilesin.
J. Swift

4997 Not edilmeyen günler, sanki yaşan-
mamış günlerdir.
Delacroix

4998 Tabiatla haşır-neşir,
Kırlarda geçen ikindi vakti.
Sakin, dinlenmiş, rahat
Bir gün daha bitti.
Behçet Necatigil

Günah

4999 İlâhî bir za'îf ü nâtuvânım
Günâh itnekde ammâ pehlivânım.
Balıkesirli Zâtî

5000 Kimileri günahla yükseliyor, kimileri
yerin dibine batıyor.
Shakespeare

5001 Ateş dumansız, delikanlı günahsız
olmaz.
Kâşgarlı Mahmûd

5002 Günahsız olan korkusuz yaşar.
Henrik Ibsen

5003 Eğer hiç günah işlemeseydiniz, Allah
sizin toplumunuzu mahveder ve yeri-
ne günah işleyip af dileyen bir toplum
getirirdi.
H.z. Muhammed

5004 İyi taraflarımız da bütün günahlardan
arınmış değildir.
Montaigne

5005 Güzeller şâhını kıl hayr ile yâd
Günâhı bî-günâha itme isnâd.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

5006 Günahı vücut değil, irade işler.
Machiavelli

5007 Ben bana ettim günâh
Nettim sana ey Padişâh?
Yûnus Emre

5008 Günah düşüncededir, düşüncenin iş
haline gelip gelmemesi, vücudun ona
tâbi olup olmaması, bir tesadüftür.
G. Büchner

5009 Günahlarım bana ne getirdiniz?
Topu topu tesbihböceği kadar haz.
Bedri Rahmi Eyüboğlu

5010 İnsanın günahları ardını bırakmaz.
D. H. Lawrence

5011 Bir kez Allah dise aşk ile lisân
Dökülür cümle günâh mîsl-i hazân.
Süleyman Çelebi

5012 Beraberce işlediğiniz günahın cezasını
ayrı ayrı çekeceksiniz.
Rudyard Kipling

5013 En ağır günah, insanın kendisini gü-
nahsız bilmek gururudur.
Thomas Carlyle

5014 İnsan, bir günahı işlerken de kendisi-
nin sevap işlediğini zannedecek kadar
tersine çevirebilen bir akla sahiptir.
Cemil Sena Ongun

5015 En az merhamet gösterenler en büyük
günahları işleyenlerdir.
Beaumarchais

5016 Erkeklerin hemen hepsi kendi günah-
larından çok karısının günahlarından
gelecek ayıptan korkar.

Montaigne

5017 Baştan başa günahlarla dolu olan bir
hayatın kefareti, ancak yoksuluk ve ha-
kirlilik içinde ödenir.

Schiller

5018 Kadınların, çocukların, hizmetçilerin,
zayıfların, yoksulların, cahillerin gü-
nahları, aslında, kocaların, babaların,
efendilerin, güçlülerin, zenginlerin,
aydınların günahıdır.

Victor Hugo

5019 Belli ne birdir ne iki;
Günahım başımdan aşkın.
Yarab sen de bilirsin ki
Bir sen varsın bana yakın.

Cahit Sıtkı Tarancı

5020 Kullar senin sen kulların günahı
çoktur bunların
Uçmağına sal bunları binsinler Burak
Çalab'ım.

Yûnus Emre

5021 Tatalım kul günah etse şehâ
Lûtf-u şehden himâyet olmaz mı.

Niğbolulu Âhî (Benli Hasan)

5022 Günah, duanın ekmeğiyle doymaz.

Talât Sait Halman

5023 Göz gördü, gönül sevdi, seni ey yüzü
mâhım
Kurbânın olam var mı bunda benim
günâhım.

Nahîfî

5024 Seni cândan ziyâde cânânım
Sevdiğimdir, günâhımı bilirim.

Fasîh Ahmed Dede

5025 Beni öldür günâhı yok dime kim
Seni sevmek yiter günâh bana.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

5026 Temâşâ-yı cemâl-i yâre perde dūd-ı
âhımdır
Felekde bana gün göstermeyen kendi
günâhımdır.

Çelebizâde Âsım

5027 Ellerim, ellerim ne yapsam sizi,
Yuyabilir miyim günahlarımdan?
Yalvarıp yakarmak artık ne mümkün,
Ölürüm, Tanrı'ya açamam sizi.

Nezât Yalçın

5028 Hep bilmedeyiz neyin günâh
olduğunu
Lâkin yine işler dururuz sâde onu...

Fuat Bayramoğlu

5029 Günahsız olan, korkusuz yaşar.

Henrik Ibsen

5030 İşlediğim günahlardan çok, işleyeme-
diklerime yanyorum.

François Maurice

5031 Nice söylenmez kadın günahları
vardır ki, sinir hastalığı deyimiyle
örtülür.

Hüseyin Rahmi Gürpınar

Gündüz

5032 Göz yumma güneşinden, ne kadar
nûru kararsa
Sönmez ebedî, her gecenin bir
gündüzü vardır.

Tevfik Fikret

5033 Hiçbir şey gündüz kadar güzel, onun
kadar heyecan verici değildir.

Edmond Goblot

5034 Bu ne acaip bilmece!
Ne gündüz biter, ne gece.

Orhan Veli Kanık

5035 Gündüz kandilini hazırlamayan, gece
karanlığa razı demektir.

Cenâb Şehâbeddîn

Güneş

5036 Ki zirâ her kafanun bir yüzi var
İnişün düzi dünün gündüzi var.
Şeyhoğlu Mustafa

Güneş

5037 Bıksan yine yağ iyi, yaksa yine güneş iyi.
Kâşgarlı Mahmûd

5038 Güneş, her memlekette sabahları doğar.
George Herbert

5039 Aşkın ebedî durur gönülde
Mihr-i ezelin zevâli yoktur.
Nâmık Kemâl

5040 Sana hûb yüz gerek şâhı nidersin
Güneşin olıcak mâhı nidersin.
Tutmacı

5041 Ne yapalım, güneşte bile leke yok mu?
Napoléon

5042 Güneş, her gün yenidir.
Herakleitos

5043 Güneş bir hüznünün üzerine doğ-
muyorsa, güneş değildir.
M. Rasim Mutlu

5044 Güneş, bir günde iki kez doğmaz.
Victor von Scheffel

5045 Yeryüzünde gün ışığına lâyık olma-
yan nice insan var, ama güneş her
gün doğar.
Seneca

5046 Mum alevi güneşin karşısında ışık
vermez.
Şeyh Sa'dî

5047 Ne doğan güne hükmüm geçer,
Ne halden anlayan bulunur.
Cahit Sıtkı Tarancı

5048 Doğan gün yalnız senin olmadığı gibi,
benim de değildir.
Sophokles

5049 Görmez nakîse kadri avâızla kâmilin
Şemsin küsûf ile hâlel ermez ziyâsına.
Lâ-edrî

5050 Balmumundan kanatlara sahip oldu-
ğunuz sürece güneşten uzaklaşınız.
Epiktetos

5051 Saadet-i ezeli kâbil-i zevâl olmaz
Güneş yer üstüne düşmekle pâymâl
olmaz.

Fuzûlî

5052 Gölgesiz güneş yoktur.
Albert Camus

5053 Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden.
Cahit Sıtkı Tarancı

5054 Güneş kurbında olmaz aya rağbet
Güher katında bulmaz sırça rağbet.
Câmi'i

5055 Batan gün, her sabah yeniden doğar.
Catullus

5056 Güneşin zerre kadar kadrine noksan
gelmez
Eylese nûr-u cihantâbını huffaş inkâr.
Bakî

5057 Bilinmez kıymeti rûşen-dilânın vakt-i
feyzinde
Güneş tâ batmadıkça zulmet-i leyl
âşikâr olmaz.
Keçecizâde İzzet Molla

5058 Gün karası gider, gön (yüz) karası
geçmez.
Atasözü

5059 Yüzüm görince zülfi gamın unudur
gönül
Kalmaz gice karanusı togdukda âfitâb.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

5060 Bir aşka vuran güneş kolayca batmıyor.
Oktay Rifat

- 5061 Güneş yalnız dirileri ısıtır
Güneşin kıymetini bil.
Oktay Rifat
- 5062 Yeniden doğar batan gün.
Catullus
- 5063 Adâlet istenmez zulüm olmasa
Çarık ayak sıkamaz güneş olmasa
Everekli (Develili) Seyrânî
- 5064 Güneşe karşı gölgenin ne değeri ola-
bilir ki?
Mevlânâ
- 5065 Güneş yükseldikçe gece boşalıyor.
Güven Turan
- 5066 Güneşe arkayı dönersen, ancak kendi
gölgeni görebilirsin.
Halil Cibran
- 5067 Kuru dalda güneşe yakındır, yaş dal
da. Güneş hiç ikisinden de gizlenir mi
hiç?
Mevlânâ

Güvenmek

- 5068 Güvenme dayına, azık al yanına.
Atasözü
- 5069 Herkese güvenme, denediklerine gü-
ven. Herkese güvenmek tam anlamın-
da basitliktir; denediklerine güven-
mek bilgeliktir.
Demokritos
- 5070 İnsanların insanlara güvenmesini ak-
lım almıyor.
Shakespeare
- 5071 Herkesin güvenini kaybeden daha ne
kaybetsin?
Publilius Syrus
- 5072 Emniyet ve itimat geç ve güç yerleşir,
çabuk ve kolay gider.
Raif Necdet Kestelli

- 5073 Gerdûn-ı dîna âkil isen kılma itimâd.
Bâkî
- 5074 Hem inanma gönlüne, hem gamze-i
cânâneye
İ'timâd etme sakın bir meste bir
dîvâneye.
Mehmed Şerîf Sabrî Çelebi
- 5075 İnsan çiğ süt emmiş itimâd olmaz
Kapında hizmetkâr kulından sakın.
Karacaoğlan
- 5076 İlk kez tanıştığınız birine güvenme-
yiniz.
Anatole France
- 5077 Güvenmediğin insandan uzak dur.
Napoleon Bonaparte
- 5078 Kendine güvenen, yaptığı işe de gü-
venir.
Victor Hugo

Güzel, Güzellik

- 5079 Güzele güzel dersin naz eder,
Çirkine güzel dersin haz eder.
Atasözü
- 5080 Yüz güzelliği evden hamama,
Huy güzelliği Erzurum'dan Şam'a.
Atasözü
- 5081 Nâm-ı ıška nice olur lâyıık
Günde beş kez güzel seven âşık.
Nev'îzâde Atâyî
- 5082 Güzel sevmek bir sarp kale
Ya alınır ya alınmaz.
Ercişli Emrah
- 5083 Acap sevdiğimden güzel var mo'la
Şu fânî dünyada kullar içinde.
Kâtibî
- 5084 Güzel sevme derler nasıl sevmeyim
Kaşlar arasında çifte benler var.
Karacaoğlan

Güzel, Güzellik

- 5085 Ben bir dîvâneym bir şey bilmem ya
Güzel olmayanı gönül sever mi.
Âşık Gevherî
- 5086 Ben güzele güzel demem
Güzel benim olmayınca.
Karacaoğlan
- 5087 Bıktım gam-ı hûbân-ı zamandan yeter
olsun
Bir dahi güzel sevmeyeyim tövbeler
olsun
İsterse vefâ ma'deni bir işveger olsun
Bir dahi güzel sevmeyeyim tövbeler
olsun.
Mehmed Sa'dî Bey
- 5088 Sürûrî der hûblar tüccârı oldum
Bâzâr-ı aşk içre birisin buldum
Hâsıl-ı ömrümü verdim de aldım
Zarâr mıdır ziyân mıdır kâr mıdır.
Silleli Sürûrî
- 5089 "Güzel", "yalan"ın çocuğudur.
Ahmed Hâşim
- 5090 Güzellik, yaz yemişleri gibidir. Çabuk
çürür, çok dayanmaz.
F. Bacon
- 5091 Ben güzelim diye havadan uçma
İndirirler seni el yaman olur.
Âşık Gevherî
- 5092 Gök kubbenin altında güzel olduğunu
sanmayan bir dişi yoktur.
Charles Perrault
- 5093 Dünyada en büyük kuvvet güzelliştir.
Anatole France
- 5094 Bence bir hüsn-i muayyen yoktur
Gördüğüm her güzelin âşığıym.
Ferit Kam
- 5095 Asırlardan beri insanları çeken, cezbe-
den iki kuvvetli mıknaıs vardır: Gü-
zellik ve zenginlik.
Raif Necdet Kestelli
- 5096 Güzellik, her yerde hoş karşılanan bir
konuktur.
Goethe
- 5097 Benim sevdiğim bahçenin gülü
Güzeli seven olmaz mı deli.
Kanto
- 5098 Hüsnü yârin bir ân idi ammâ
Bilmedi kadrini ol ânın da.
Bursalı Abdî
- 5099 Ruhun güzelliği, bedenin güzelliği
kadar kolaylıkla görülmez.
Aristoteles
- 5100 Bazı güzeller tanırım, sussunlar diye
mütemadiyen ağızlarından öpmeli.
Refik Halid Karay
- 5101 Dürüst bir kadının güzelliği ateşe
benzer: Yaklaşmaya hiçbir zararı
dokunmaz.
Cervantes
- 5102 Güzel olan sevgili değildir, sevgili
olan güzeldir.
Tolstoy
- 5103 Hüsnâ bir hanıma her kıyafet yakışır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5104 Güzellik, belâlı bir nimettir.
Alfred de Musset
- 5105 Zaman, o hırsızların en belâlısı,
Çalmış güzelin nesi var, nesi yoksa.
La Fontaine
- 5106 Kadd kıyamet, gamze âfet, zülf fitne,
hat belâ
Ah kim ben hüsnünün bunca belâsın
bilmedüm.
Ahmed Paşa
- 5107 Şöyle bir âhûyu sev kim olmasun ana
misil.
Fuzûlî

- 5108 Saadetle güzellik, devamlı olarak birleşmezler.
Goethe
- 5109 Kenârın dilberi nâzik de olsa nâzenin olmaz.
Nâbî
- 5110 Güzellik ile akıl seyrek olarak bir arada bulunurlar.
Petronius
- 5111 Ne'tmeli güzeli huy olmayınca.
Karacaoğlan
- 5112 Güzellik değerli bir insana nasip olursa, onun erdemini belirtir, kusurunu gizler.
F. Bacon
- 5113 Kişi kimi seviyorsa odur en güzel.
Sappho
- 5114 Nev-civân sevmekte ben pirânı tâ'yîb eylemem
Hüsün olur kim seyr ederken ihtiyâr elden gider.
Ziyâ Paşa
- 5115 Mirası zengin olan bütün kızlar güzeldir.
John Dryden
- 5116 Güzellik, çoğu zaman kusurları gizleyen bir örtüdür.
H. de Balzac
- 5117 Ayândur bu, bahârun var hazânı
Geçer turmaz bu dilberlik zamânı.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 5118 Güzellik, doğal bir üstünlüktür.
Platon
- 5119 Âdeti hûbların cevri ü cefadır ammâ Bana ettiklerini kimselere etmediler.
Necâtî
- 5120 Güzellik kanatlıdır, çok çabuk uçar.
Edward Moore
- 5121 Güzel hiçbir zaman bol olmamıştır.
Emerson
- 5122 Dostum gül gibi mağrur olma hüsnün çağına
Çün bilürsin su gibi turmaz geçer ol çağlar.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 5123 İç hayatımızın hazinesini zenginleştiren her şey güzeldir.
Edmond Goblot
- 5124 Güzellik ile budalalık iki eski arkadaşdır.
Benjamin Franklin
- 5125 Görmedim bir hûb kim yanında olmaya rakîb
Bu cihân bağında hiç gül olmaz imiş hârsız.
Mihri Hâtun
- 5126 Bitkinin güzelliği tohumun iyiliğindendir.
Şeyh Sa'dî
- 5127 Güzel olan şeyler, ancak kendilerinden anlayan ve hoşlanan kimselere güzel gelir.
Edmond Goblot
- 5128 Güzellik hükümrânlık gibidir: Gâyet tâbende, fakat bî-vefâ!
Abülhak Hâmid Tarhan
- 5129 Asırlardır bu böyledir
Bütün kötülükler geçer
Yaşar iyi ve güzel olan.
Necati Cumali
- 5130 Dem-i fûrkatde artar hüsn-i cânân
Âziz olur ölürken cân-ı insân.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 5131 Güzele güzelsin deme. Belki gururundan çirkinleşebilir.
Rıfat Necdî Evrimer

Güzel, Güzellik

- 5132 Pîr itdi beni cevır ile ol taze güzeller
Bükdi belimi başlayalı nâza güzeller.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 5133 Işıklar söndüğü zaman bütün kadınlar
güzeldir.
Plutarkhos
- 5134 Kimesne gönlünü virmezdi hûba
Eğer ışık iztirârı olmayaydı.
Ahmed-i Dâ'î
- 5135 Güzelin üç yeri beyazdır: teni, dişleri,
elleri; üç yeri karadır: gözleri, kirpikle-
ri, kaşları; üç yeri kırmızıdır: dudakla-
rı, yanakları, tırnakları; üç yeri uzun-
dur: boyu, saçları, elleri; üç yeri küçük-
tür: kulakları, dişleri, çenesi; üç yeri
geniştir: göğsü, gözlerinin arası, alnı;
üç yeri narindir: beli, elleri, ayakları; üç
yeri incedir: parmakları, ayak bilekleri,
burun delikleri; üç yeri tombuldur: du-
dakları, kolları, kalçaları.
Moresco
- 5136 Sayısız güzellik doğar da günde
Birini sevmeye ömür yetmez.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 5137 Niçin sık sık bakarsın böyle mir'ât-ı
mücellâya
Meğer sen dahi kendi hüsnüne
hayrân mısın kâfir.
Nedim
- 5138 Güzelsin cennetin en ruhperver nev
nihâlinden
Güzelsin mâhın en sevdalı en parlak
cemâlinden.
Ali Ekrem Bolayır
- 5139 Neden herkes güzel olmaz,
Yaşamak bu kadar güzelken.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 5140 Zamâne hûbuna meylini verme
Kışın zemheride yaz eder seni
Hakikatlı sanıp sakın inanma
Canîlik vaktinde hazzeder seni.
Tokatlı Nûrî
- 5141 Ne bir dilber bilürem ben güzeller içre
senden yiğ
Ne bir âşık bilürsin sen cihân içinde
benden yiğ.
Ahmed Paşa
- 5142 Her hûbu kim vefâlu diyem bî-vefâ
çıkır
Her nâzenin ki şefkat umam pür-cefâ
çıkır.
Amrî (Abdülkerim Oğulluğu)
- 5143 Güzellerin sonbaharı da güzeldir.
Plutarkhos
- 5144 Güzel sevmekte, zâhid, müşkilin var
ise bizden sor
Bizim ol fende çok tahkîkimiz
itkânımız vardır.
Nedim
- 5145 Güzelle yararlıyı aynı yerde bir araya
getirmek her zaman olanaklı değildir.
Li Yü
- 5146 Güzelsüz olmazuz oluruz etsüz
etmeksüz.
Necâtî
- 5147 Susayan ırmak arar, olmaz sevende
karar
Güzelleri olmazsa bu dünyâ neye
yarar.
Fuad Hulûsi Demirelli
- 5148 Manâda güzel, ruhda güzel, tende
güzelsin
Ey sevgili sen elde değil, bende
güzelsin.
Rüştü Şardağ
- 5149 Serâpâ hüsn-i-ânsın, dil-sitânsın,
nâz-perversin
Civân ü mihribânsın, şûhsun, nâzende
dilbersin.
Nedim
- 5150 Hûb olan elbetde kendin gösterir.
Bâkî

- 5151 Husûsa kim mesel ellerde budur
Gönül her ne severse görklü odur.
İznikli Bakâyî
- 5152 Taşra güzeli her ne kadar olsa da dilber
Olmaz yine nâzüğ hele şehri güzelince.
Selâm Bey (Mehmed Tahir-)
- 5153 Belki güzellerin kervânı geçe
Baççıyım beklerim yol kenârında
Karacaoğlan
- 5154 Doğru derviş isen keşkûl uzatma
Her güzelin hoşafından pay olmaz.
Bayburtlu Celâli Baba
- 5155 Satılan ve satın alınan güzellikler saf
değildir.
Pitigrilli
- 5156 Gönülde hâkim olandır cihânın en
güzeli.
Faîk Âli Ozansoy
- 5157 Güzel demek seyrine doyulmayan
demektir.
İsmail Habîb Sevûk
- 5158 Ebemkuşakları altında
Bilmem dikkat ettin mi?
Uzakların güzelliği
Yaz yağmurundan sonra
Behçet Necatigil
- 5159 Bir insan için güzel olanın, daha bir-
kaç insan için de güzel olması çok
muhtemeldir.
Nurullah Ataç
- 5160 Yârim İstanbul'u mesken mi tuttun
Gördün güzelleri beni unuttun.
Türkü
- 5161 Güzel ne güzel olmuşsun görülmeyi
görülmeyi.
Karacaoğlan
- 5162 Erkek kurbağa için güzel, patlak göz-
lû dışıdır.
Voltaire
- 5163 Köroğlu der ki karıdım
İhtiyâr oldum çürüdüm
At yoruldu ben yoruldum
Güzel bindiri bindiri.
Köroğlu
- 5164 Ala gözlerini sevdiğim dilber
Ben güzel görmedim senden ziyâde
Bilmem hûri misin gökten mi indin?
Bugün güzelliğin dünden ziyâde.
Karacaoğlan
- 5165 Bazı güzellikler vardır ki, yalnız uzak-
tan hayranlığa yararlar.
Samuel Johnson
- 5166 Güzellikleri alır satarım, gelişim bu.
Güzel tellâliyım ben; alan var mı?
neşem bu.
Güzel'le yüceltirim insanlığı, işim bu,
Çirkini, kabayı ve hamı kayıramam ki.
Ahmet Muhip Dıranas
- 5167 Güzel olan bu kubbede esen rüzgâr
Güzel olan cesurların çılgınlıkları
Gönüllerin macerasıdır.
Necati Cumalı
- 5168 Sana güzel deyolar
Sakın olma.
Özdemir Asaf
- 5169 Ey güzellik! Ey istekler! Ruhumu nasıl
da oyalamayı bildiniz!
André Gide
- 5170 Bahâr erse yine seyr-i gülîstân
olduğun görsem,
Güzel seyreylemek uşşaka âsân
olduğun görsem.
Nef'i
- 5171 Pâyidâr olmaz güzellik ravza-i Cennet
gibi
Sen bilirsün ey yüzi Cennet hele
benden demek.
Necâti

Haber

- 5172 İğnem düştü yerlere
Karıştı gazellere
Tabiyetim kurusun
Sarkarım güzellere
Mâni
- 5173 Yaradan öyle yaratmış güzellikte
ki seni
Görmemiş çeşm-i felek, ey güzelim
böylesini.
Şarkı (Sultaniyegâh)
- 5174 Cihan (da) bilir benim o güzele
yandığım
Ellerin köyünde yalnız kaldığım.
Şarkı (Hüzzam)
- 5175 Sû gibi çağlar geçer ömrün güzellik
çağı da.
Âhî
- 5176 Gittikçe hüsnü âfet-i devrân olup
gider.
Leskofçalı Galib
- 5177 Güzellik sonunu düşünsün.
Özdemir Asaf
- 5178 Akıp giden zamanla
Bir yaprak dökümüdür başlar
Yusuf'a bile kalmaz güzellik.
Shakespeare
- 5179 Manzaranın güzelliği hüznünde yatar.
Ahmed Hâşim
- 5180 Ben bir güzel uğruna
Kuruyup gazel oldum.
Mâni
- 5181 Gevherî geçti serinden
Cefâ gördü dilberinden
Bu güzellik defterinden
Sen de bir gün silinirsin.
Aşık Gevherî-Semâî
- 5182 Güzelsin sevgilim,
Ama çok yakından!
Cemal Süreya

- 5183 Ay ışığının güzelliği bakmaya değmez
mi?
Mevlânâ
- 5184 Biz güzeliz, sen de güzelleş.
Mevlânâ
- 5185 Dünyada biricik sevdiğim sensin,
Güzelsin, incesin, tatlısın, şensin.
Şarkı (Uşşak), Güfte: Orhan Seyfi Orhon
- 5186 İnsanın yalnız dışı değil, içi de güzel
olmalı.
Anton Çehov
- 5187 Güzelliğin, balıkları gibi İstanbul'un.
İlhan Berk

Haber

- 5188 Kara haber, getireni de karalar.
Shakespeare
- 5189 Kötü haber getirenleri hiç kimse sevmez.
Sophokles
- 5190 Üzümlü bağlardan al
Gözyaşın ağlardan al
Yetişmeden ölürsem
Haberim sağlardan al.
Mâni
- 5191 Irak yerin haberini kervan getirir.
Kâşgarlı Mahmûd
- 5192 Dirler imiş seni ağyar sever yâr sever
Kimi yanlış kimi gerçek çoğ olur ilde
haber.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 5193 Kötü haberler kırlangıç kanatlıdırlar,
iyi haberler koltuk değnekli.
Massinger
- 5194 Kötü haberlerin kanatları vardır, iyi
haberlerin ayakları bile yoktur.
Margaret Cavendish

5195 En güzel haberciye bile, felâket haberi
çirkinleştirebilir.

Goethe

5196 İnsan kötü haberleri kolay kolay söyleyemez.

Sophokles

5197 Bir köpek bir adamı ısırırsa bu haber değildir, fakat bir adam bir köpeği ısırırsa bu haberdur.

Charles A. Dana

5198 Ne kadar saklasa âyineden ol hattını yâr
Âleme şâyî olur kara haber çok sürmez.

Âmidli Emirî Çelebi

5199 İyi haberler ağır ağır gelir. Çabuk gelenler yalnız kara haberlerdir.

Alessandro Manzoni

5200 Bir haberin gönül inciteceğini biliyor-
san sen sus, başkaları söylesin.

Şeyh Sa'dî

5201 Tûrâbî cihanda olduk serseri
Fehmeden kalmadı dürr ü gevheri
Kimsenin kimseden yoktur haberi
Böyle bir acâyip seyrân bulunmaz.

Tûrâbî

5202 Adamın canı dostlara
Güzel haberler götürmek ister
Aksi gibi ne dost var meydanda
Ne de güzel haber.

Bedri Rahmi Eyüboğlu

5203 Senden yayılmasun bu haber kim
siyâhdur.

Nâilî-i Kadîm

5204 Bu sözdür söylenir âlemde ekser
Olmuştur herkesin dilinde ezber
Birden işitilmez bir hayır haber
Kara haber tiz duyulur demişler.

Dervîşî

5205 Senin güzel kokun ötelere haber
getirir.

Mevlânâ

5206 Ey bana derman soran, derdi haber
ver bana
Dost yolunda can veren, merdi haber
ver bana.

Ümmî Sînan

5207 Bir haber ver ey saba n'oldu
gülistânım benim,
Kimler ile salınır, servi hırâmânım
benim.

Şarkî (Acemaşiran)

5208 Hiç sen, buzluğun ateşten haber ver-
diğini gördün mü?
(???)

5209 Tam otuz yıl saatim işlemiş, ben dur-
muşum
Gökyüzünden habersiz, uçurtma
uçurmuşum.

Necip Fazıl Kısakürek

5210 Budur size doğru haber
Sapır sapır düşeceğiz
Bütün aptallar duracak
Biz gideceğiz.

Salâh Bîrsel

Hak

5211 Vazife mukabili olmayan hak mevcut
değildir.

Atatürk

5212 Bâtıl hemîşe bâtil u bîhûdedir velî
Müşkil odur ki sûret-i hakdan zuhûr
ede.

Bâkî

5213 Arayan hakkı en sonunda bulur.

Tevfik Fikret

5214 Hâlık'ın nâ-mütenâhî adı var, en başı:
Hak.
Ne büyük şey kul için hakkı tutup
kaldırmak.

Mehmet Âkif Ersoy

Hâkim (Yargıç)

- 5215 Herkese hak veren hiç haksız çıkmaz.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5216 Hakkın verildiği görülmemiştir. Hak, alınır!..
Rıfat Necdî Evrimîr
- 5217 Hak kavînin demek şerîrindir.
Tevfik Fikret
- 5218 Cihân-ı muntakim ger ir ü ger giç
Komaz bir kimse hakkın kimseye hiç.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 5219 Hak, kuvvetler arasındaki aralıktır.
Paul Valéry
- 5220 Adam aldırma da geç git, diyemem,
aldırırım:
Çığnerim, çığnenirim, hakkı tutar
kaldırırım.
Mehmet Âkif Ersoy
- 5221 Hak bellediğin bir yola yalnız gideceksin.
Tevfik Fikret
- 5222 Cânına cân virse yime il hakkın
Redd it anı ehline gâyet sakın.
Moralî Bahtî
- 5223 Bir insanın başkasından istediği her
şeyde ya bir "İlâhî Hak" ya da bir
"Şeytanî Haksızlık" vardır.
Thomas Carlyle
- 5224 Hak yiyen insan, kan içen insandan
menhustur.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5225 Şüphe bir nûra doğru koşturur
Hakkı temin ukûl için haktır.
Tevfik Fikret
- 5226 Bir insanın haklı olduğuna inanması,
zannedildiğinden daha güçtür.
Goethe
- 5227 Vakt olur kim hak çıkar vaktiyle bâtil
sandığın.
Tâlî

- 5228 Gerçekte, herkesin tanıyıp hürmet et-
tiği hak yoktur; fakat herkesin kendi
nefsi için ileri sürmeğe daima hazır
bulunduğu haklar vardır.
Albert Sorel
- 5229 Cehl ölmeli, zulm ölmeli, hakk
bulmalı kuvvet;
Hakkın yüzü güldükçe gülümser
beşeriyet.
Tevfik Fikret
- 5230 Bilmez misin kanı kanla yumazlar
Kul hakkını el üstünde komazlar.
Âşık Çelebi (Seyyîd Pîr Mehmed)
- 5231 Hakkından çoğunu iste ki, daha azını
vermesinler.
Quintilianus
- 5232 Hak muhterem ve himâyesi vâcibtir.
Mecelle. Madde: 59
- 5233 Avnî, nasıl ibrâz-ı kemâl eylesin âdem;
Bir yerde ki, hak söyleyeni dâra çekerler.
Yenişehirli Avnî
- 5234 İnsanlar kendilerini haklı çıkarmada
her zaman eşsiz bir hüner sahibidir.
Erhan Bener
- 5235 Bâtil isteyu haktan ayrıldım,
Boynuz umdum kulaktan ayrıldım.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

Hâkim (Yargıç)

- 5236 Mâsûmu ezen hâkim, kendini mah-
kûm eder.
Publilius Syrus
- 5237 Hâkim: hakîm, fehîm, mustakîm ve
emîn, mekîn, metîn olmalıdır.
Mecelle. Madde: 1792
- 5238 Kâdî ola da'vâcı ve muhızır dahi şahid
Ol mahkemenin hükmüne derler mi
adâlet.
Ziyâ Paşa

- 5239 Mahkeme meclisi icâd olduğu
Çeşme-i rüşvetin akmaklığından
Kaza belâ ile âlem dolduğu
Kazların kadıya uçmaklığından.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 5240 Hâkim bayrağa söven suçluyu bayrak
direğiyle dövölmeye mahkûm etti.
Ârif Nihat Asya
- 5241 Yargıcın görevi, olayın yalnız kanıtlarını
değil, hangi koşullar altında geçtiğini
de gözönünde tutmaktır.
Ovidius
- 5242 Nice kadılar olur ki, bir öksüz üşüyüp
sovuktan buyar, bu anın gönleğini
alup sandığa koyar.
Sinân Paşa
- 5243 Kadı ekmeğın karınca yimez.
Atasözü

Haksız, Haksızlık

- 5244 Haksızlık etmek iyi adamın elinden
gelmez.
Publilius Syrus
- 5245 Cezaların en korkuncu, insanın haksız
olduğunu anlamasıdır.
Walter Winchell
- 5246 Homeros'u okurken, dünyadaki haksızlığı
keşfettim. O gün bugün, başlıca
kaygımız haksızlığa karşı zafer kazanmamız
olmalıdır diye düşündüm için için.
György Lukacs
- 5247 Üç buçuk soysuzun ardında zağarlık
yapamam
Hele hak namına haksızlığa ölsem
tapamam.
Mehmet Âkif Ersoy
- 5248 Haksızlık etmemek, övünmeğe değmez,
onu akıldan bile geçirmemelidir.
Demokritos

- 5249 Bir kişiye haksızlık eden birçok kimse-
leri tehdit eder.
Publilius Syrus
- 5250 Demiş Mansûr Ene'l-Hak-gûy olub
bâlâ-yı dâr üzre;
Kişi nâhak yere âlemde ber-dâr
olmasun ya Râb.
Keçecizâde İzzet Molla
- 5251 Güç olan insanın haklı oldukları za-
man değil, haksız oldukları zaman
dostlarıyla birlikte olmasıdır.
André Malraux
- 5252 Eski haksızlığa boyun eğmekle bir ye-
nisini dâvet edersin.
Publilius Syrus
- 5253 Haksızlığın sonu, sürekli bir felâket
korkusudur.
Demokritos
- 5254 Haksızlık eden başları bir gün...
koparırlar.
Tevfik Fikret

Halk (Avâm)

- 5255 Halk-ı âlem ezeli böyle perîşân ancak
Kimi handân kimi giryân kimi nâlân
ancak.
Bâkî
- 5256 Halk, şımarık, nankör ve zâlim bir
efendidir.
George Sand
- 5257 Avâm iyi anladığına değil, iyi işittiği-
ne inanır: Ona bağırmaı.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5258 Halkın sesi, Hakkın sesidir.
Alcuin
- 5259 Halk, kötü şeye iyi şeyden fazla ina-
nır.
Boccaccio

Halk (Avâm)

- 5260 Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten.
Nâmık Kemâl
- 5261 Halk bir çocuk gibidir; içinde ne olduğunu görmek merakıyla her şeyi kırmak ister.
G. Büchner
- 5262 En yola gelmez, inatçı üç hayvan: Baykuş, Yılan ve Halk.
Demosthenes
- 5263 Halk, çok başlı, fakat beyinsiz bir canavardır.
Benjamin Franklin
- 5264 Halkı rencide eden âlemde Kendi rencide olur son demde.
Şeyhülislâm Yahya
- 5265 Halkı bir tek insan, bir tek insanı bütün halk gibi gör.
Montaigne
- 5266 Halk, kime secde ederse onun canını zehirliyor demektir.
Mevlânâ
- 5267 Avâm yalanla avutani, hakikatle korkutana tercih eder.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5268 Başiboş bırakılmaz, gemi çok aşırı kırsılmazsa halk, önderlerinin ardından güzelce gelir.
Solon
- 5269 Acebdür ehl-i dünyâ ey birâder Tapar halka koyup Hallâk bâbın Atâyı bir bölük âcizden ister Unutmuşlar meger Rezzâk bâbın.
Lâmî'î Çelebi
- 5270 Halkı eğitmek için üç şey gereklidir: Okul, okul, yine okul.
Tolstoy
- 5271 Halkın karakteri oynaktır, onları bir fikre sürüklemek kolay, ama onda tutmak zordur.
Machiavelli
- 5272 Avâmı ümitli oldukça bir cemiyet ölmez: En kötü idare avâmı me'yûs edendir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5273 Akli mikdârınca kıl halka hitâb Ârif isen virme mecnûna şarâb.
Abdurrahîm Karahisârî
- 5274 Cihânun gerçi zehrin yutmak olmaz Dilini kimse halkun dutmak olmaz.
Lâmî'î Çelebi
- 5275 Eğitim görmüş halkı bir yöne sevk etmek kolay, sürüklemek güçtür; idare etmek kolay, köleleştirmek imkânsızdır.
Lord Brougham
- 5276 İrer âfât-ı belânın okuna Ol kişi kim halka şerri dokuna.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 5277 Halk hâdimdürür sana devlet günü Kamusu senden kaçır mihnet günü.
Abdurrahîm Karahisârî
- 5278 Unf ile halkı kapundan kovma Kimseye dâmen ü dest öptürme.
Nâbî
- 5279 Bu halk uykudadır uyanır değil Bu uykudan asla usanır değil.
Yazıcıoğlu Ali (Tarih-i Âl-i Selçuk'tan çeviri)
- 5280 Gönlüme, ahvâli halkın, râhatı kıldı harâm Olmasun timârhâne âkile ya Rab makâm.
Nâmık Kemâl
- 5281 Halk-ı âlem dâimâ bî-gam olaydı kâşkî.
Şeyhülislâm Yahya Efendi

- 5282 Ne kadar bilmese de halk hüner-
mendi tanır.
Şeyh Gâlib
- 5283 Dehr-i fânîye gönül verme sakın
kılma heves
İhtilât etme nâs ile olan ülfeti kes.
Şûhî Mehmed Efendi
- 5284 Etmez tarîk-ı Hakta olan halka serfürû
Eğmez minâre kâmetini bâd eserse de.
Ârifî Paşa, Ahmed
- 5285 Dünâyâ talebiyle kimisi halkın emekde
Kimi oturub zevk ile dünâyâyı yemekde.
Rûhî-i Bağdâdî
- 5286 Halk kötü şeye iyi şeyden fazla inanır.
Giovanni Boccacio
- 5287 Halkın beni tanımadığı için değil, be-
nim halkı tanımadığım için üzülürüm.
Confucius

Hâr Bkz. Diken

Har Bkz. Eşek

Hased, Hasûd, Hussâd (Hasedler)

- 5288 Hasedden kişi ne fâide görür
Neye kim lâyıkısan Tanrı virür.
Yûnus Emre
- 5289 Hased, ateş nasıl odunu yer yutarsa,
iyilikleri yer yakar ve mahveder.
Hız. Muhammed
- 5290 Hased, başkasının balını kendi ağzına
zehir etmektir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5291 Ne kutludur o kişi ki yoldaşı hasûd
değildir.
Mevlânâ

- 5292 Hasûdun râhatı olmaz.
Sinân Paşa
- 5293 Kişinün olsa gün gibi kemâli
Olur her gün hasûdun pâ-y-mâli.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 5294 İderler seddini derbend-i rûdun
Ne mümkün bağlamak ağzın hasûdun.
Lâmi'î Çelebi
- 5295 Amel kim sâhibi ehl-i haseddür
Yimişsüz bâğdur, cansuz ceseddür.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 5296 Mukayese olmayan yerde hased ol-
maz.
F. Bacon
- 5297 Çömlekçi çömlekçiye gıpta eder,
dülger dülger,
Dilenci dilenciye hasedle bakar, şair
şaire.
Hesiodos
- 5298 Büyük meziyetlerle doğmuş olmanın
en gerçek alâmeti, hasetsiz doğmuş
olmaktır.
La Rochefoucauld
- 5299 Hasetçi için başkasının mutsuzluğun-
dan daha hoş ve başka bir kimsenin
mutluluğundan daha katlanılmaz bir
şey yoktur.
Spinoza
- 5300 En suçlu ihtiraslarla bile öğünenler
bulunur. Fakat haset, asla itirafa cesa-
ret edemediğimiz sıkılgan ve utangaç
bir ihtirastır.
La Rochefoucauld
- 5301 Hased, güneş gibidir. Yamaçlara bayır-
lara düzlüklerden daha çok vurur.
F. Bacon
- 5302 Bir hasetçiden başka hiç kimse benim
gücsüzlüğümünden ve ıstırabımdan haz
duymaz.
Spinoza

Hasta, Bîmâr

- 5303 Hased, bütün duygular içinde en can sıkıcı ve devamlı olanıdır.
F. Bacon
- 5304 Haset, başkalarının iyiliğine tahammül edemeyen bir kudurganlıktır.
La Rochefoucauld
- 5305 İnsan ancak, bir başkasına ait olan erdem için hased duyar.
Spinoza
- 5306 Hased, demokrasinin temelidir.
Bertrand Russell
- 5307 Hasesiz insan bulmak, menfaat düşünkü olmayan insan bulmaktan daha güçtür.
La Rochefoucauld
- 5308 Nîmetine kimsenin etme hased Kâdir isen kıl hased bâbını sed.
Pir Mehmed Azmî
- 5309 Şol hasedden eyle da'im içtinâb Sen de sa'y it olasın âlicenâb.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 5310 Bî-garaz ol kimseye itme hased Eyle hased bâbını bi'l-cümle sed.
Moralî Bahtî
- 5311 Hased bir ma'nevî ta'rîzdir eltâf-ı Mevlâya.
Keçecizâde İzzet Molla
- 5312 Az belâ sanma, efendi, hasedi Mahv eder hâsidi kendi hasedi.
Muallim Nâcî
- 5313 Haset, en verimsiz, en iğrenç hasattır.
Talât Sait Halman
- 5314 Haset, vicdâna musallat olmuş bir yılandıır.
Mektupçu Ağâh
- 5315 Hasetlerin en zehirlisi midenin hasedir.
Cenâb Şehâbeddîn

- 5316 Hasedden ol gönül kim ola sayru Bilün kim ölmeyince olmaz ayrı
Şeyhoğlu Mustafa
- 5317 Haset çok fena bir iletir. Başkasının muvaffakiyetinden memnun olmağa nefsimizi alıştırmalıyız.
Âkil Muhtar Özden
- 5318 Bizi yâd eyledün ihyâ itdün Öldüler gittiler ammâ hussâd.
Bâkî
- 5319 Hüssâd-ı asrun itme nazar güft ü gûsına Şîr iltifât ider mi kilâbun gulûsuna.
Nahîfî
- 5320 Nolaydı hiç hüssâd olmayaydı Fesâd ehli cihânda yog olaydı.
İznikli Bakâyî
- 5321 Ulu gün bigidir ki bulut oya Hasûd oda benzer ki düşer suya.
Gülşehrî (Hoca Mesud) (Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 5322 Ne meşrebimde hased var ne derd-nâk olurum Görünce gayride bir dilberi helâk olurum.
Lâ-edrî
- 5323 Hased edenler, hem kendi tâlihsizliklerinden, hem de başkalarının mutluluklarından ötürü, iki kat mutsuzdurlar.
Elis'li Hippas

Hasîs Bkz. Cimri

Hasta, Bîmâr

- 5324 Su uyur, düşman uyur, haste-i hicran uyumaz.
Şeyh Gâlib
- 5325 Hastalar sağlamlardan daha çok yaşar.
Theodor Fontane

5326 İder haste ne denlü nâ-ümid olsa
devâdan haz.

Bâkî

5327 Âşıkun derdine dermân etseler bîmâr
olur.

Fuzûlî

5328 Her derd ki var devâsı vardır
Her hasta ki var şifâsı vardır.

Şeyh Gâlib

5329 Bilmedik zevk-i visâlin, çekmeyince
firkatin
Olmayınca hasta, kadrin bilmez âdem
sıhhatin.

Fitnat Hanım

5330 Bîmâr hâlini bîmâr olan bilir.

Bâkî

5331 Şifâsı olmayan bîmâra sıhhattir helâk
olmak.

Âmidî İsmail Fâmî

5332 Bîmâra iltifatı tabîbin devâ gelir.

Yakîni

5333 O bîmârım ki dermân-ı tabîbe ser-fürû
itmeyen
Marîz-i ışk olan sıhhat-pezir olmaz
müdâvâdan.

Ali Emirî-i Âmidî

5334 Kendisinin iyi ve sağlıklı olduğuna
inanarak bir hastayı tedavi etmek müm-
kündür.

Amiel, Henri-Frédéric

5335 Biri bütün gece hastanın başında ağla-
dı. Sabah olunca o öldü, hasta dirildi.

Şeyh Sa'dî

5336 Kim hasta-i aşka sorma derdin
Depretme o bî-kesin neberdin.

Şeyh Gâlib

5337 Bir hastayı tedavi eden doktordur,
kurtaran hastabakıcı.

Victor Hugo

5338 Kamu bîmârına cânân devâ-yı derd
ider ihsân
Niçün kılmaz bana dermân beni
bîmâr sanmaz mı.

Fuzûlî

5339 Cihânda âdem olan görse ışk hastesini
İlacın itmez ise bâri zahmet eylemeye.

Hamdullah Hamdî

5340 Ölümlü hastanın âhını alma
Ne denlü ise noksânuna kalma.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

5341 Kalmak yalunuz gîcede bîmâra ne
müşkil.

Ahmed Paşa

5342 Hasteler hâlini Âlî ne bilür sağlamlar.

Gelibolulu Mustafa Âlî

5343 Müstaid-i merk olan bîmâra Lokman
neylesin.

Yenişehirli Avnî

5344 Hastanın gözleri güzel ama,
Daha güzel oluyor,
Hastanın alınına
El değdikçe.

İlhan Demiraslan

5345 Dilberinden rahm eğer olmasa ol
dil-hastaya
Kimseler derdine dermân idemez
imkân olub.

Avnî (Fatih Sultan Mehmed)

5346 Yalınız olmağı sevmez gîcede bîmâr
olan.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

5347 Hastanın emrâzı def' olsa yine sıhhat
bulur.

Keşanlı Zihni

5348 Hastada ruh olduğu sürece umut da
vardır.

Cicero

Hastalık-Hatâ

- 5349 Bîmâr ise de her ne kadar çeşm-i
siyâhî
Uşşâkı perîşân edecek kudreti vardır.
Nâbî
- 5350 Hasta odur sabır ile inleye
Evlât odur nasihati dinleye
Bundan sonra zevkle bakmam aynaya
Çünkü anda iç yüzümü göremem.
Reyhânî
- 5351 Hayırdır vermek karangu gecede
bîmâra su
Fuzûlî
- 5352 Biri ben hastayım dedi
Doktorun hoşuna gitti.
Özdemir Asaf
- 5353 Kötüye yorma, endişelenme, insanı
hiçbir hastalığı yokken hasta eder.
Mevlânâ

Hastalık

- 5354 Dünyalıktan hâlim sorar bazısı
Bizde sîm yerine emrâz bulunur
Böyle imiş alnımızın yazısı
Elimizde bir kırık sâz bulunur.
Sümmânî
- 5355 Hastalıklar, kötü zevklerin ücretidirler.
Thomas Fuller
- 5356 Hastalıkla ilgili çok fazla yazı okuyan
insan günün birinde bir mürettip hata-
sından ölebilir.
Jonathan Swift
- 5357 Çok yemek hastalık mayasıdır.
Ferideddin Attar
- 5358 Acının ve hastalığın erişmediği ölüm-
lû yoktur.
Euripides
- 5359 Hastalık, ruh ile vücut arasındaki den-
genin bozulmasıdır.
M. Rasim Mutlu

- 5360 Hastalık, ölümün hizmetçisidir.
Francis Rous
- 5361 Hastalığa tahammül, ihtirasa taham-
mülden daha kolaydır.
Alain
- 5362 Hastalık hissedilir de, sağlık hissedilmez.
Thomas Fuller
- 5363 Hastalık dediğin şey atla gelir, yaya
gider.
Paul Heyse
- 5364 Hastalığın menbaı mide, şifanın teme-
li perhizdir.
Mektupçu Ağâh
- 5365 Bütün insanlarda ortak olan bilmek
arzusu devasız bir hastalıktır, çünkü
insanın bilimi arttıkça merakı da artar.
Descartes
- 5366 Hekimlik bedenin hastalıklarını iyi-
leştirir, bilgelik ruhun hastalıklarını
iyileştirir.
Demokritos
- 5367 Sayruluk düşmândır. Sabırsızlık, hırs,
tama', perhiz etmemek, ol düşmanın
silâhıdır, çerisidir.
Eşref bin Muhammed
- 5368 Ezelden ehl-i hikmet söylemiştir
Maraz gizleyen eyikmez demiştir.
Ferecikli Hadîdî
- 5369 Hastalığa tutulmamak, hasta olup da
iyileşmekten daha iyidir.
Erasmus

Hatâ

- 5370 Kâmil hatâ eder ki anı câhil eylemez.
Şeyh Gâlib
- 5371 Herkes hatâ yapar. Mühim olan onu
tekrar etnemektir.
Yalnız Adam

5372 Yaptığı hatâ yüzünden özür dileyenin
bu dileğini kabul etmekte geç kalma.
İbni Sînâ

5373 İlk hatâ saflığın, fakat sonrakiler su-
çun ürünleridir.
Oliver Goldsmith

5374 Hatâlar, kemâlin adımlarıdır.
M. Rasim Mutlu

5375 Hiç kimsenin hatâsını yüzüne vurma-
yınız. O hatâyı işleyene hatâsını, baş-
ka birini misâl göstererek anlatınız.
H. Ali

5376 Her hatâ bir bilgisizliğin ya da bir ya-
nılmanın sonucudur.
Edmond Goblot

5377 Hatâlar, ekseriya en iyi öğretmendir.
J. A. Froude

5378 Ufak bir hatânın cezasını, kıyamete
kadar çekersin.
Tolstoy

5379 Hatâlar saman çöpleri gibi suyun yü-
zünde giderler; insan hemen görebilir.
Dryden

5380 Tabiat dostluğu erdemin yardımcısı
olsun diye vermiştir, hatâların yarak-
çısı olsun diye değil.
Cicero

5381 Arzularına bir sınır koymamak, bütün
insanlarda müşterek olan bir hatâdır.
Machiavelli

5382 Allah tüm insanları mutlu olmaları
için yaratmıştır; mutsuz oluyorsa
kendi hatâları yüzünden oluyolar.
Epiktetos

5383 İnsan, ancak kendi hatâsını büyüten,
başkalarınınkini de küçülten aynada
görebilirse, her iki hatâ hakkında da
haklı bir fikir yürütebilir.
Gandhi

5384 Sensiz cihanda âşıkla işret revâ mıdır
Sensiz safâ-yı ehl-i mahabbet safâ
mıdır
Ölsün mü neylesin olan âşüfte
hüsüne
Kurbânın olduğum seni sevmek hatâ
mıdır.

Nahifî

5385 Edebsize edeb gerçi revâdır
Cünûn u meste dak dutmak hatâdır.
Mehmed (İşknâme'nin şairi)

5386 Hatâyı düzeltmek, insanlara özgü bir
özelliktir.
Edward Morgan Forster

5387 Aşk hiçbir hatâyı görmez
Thomas Fuller

5388 Yapılan tek bir hatâ, ömür boyu huzu-
rumuzu kaçıır.
John Ruskin

5389 Gençlik hatâları, yaşlıların yüzünde
okunur.
Afrika Atasözü

Hayal (Hülya)

5390 Yürü! Hür maviliğin bittiği son hadde
kadar!..
İnsan âlemde hayâl ettiği müddetçe
yaşar.

Yahya Kemâl Beyatlı

5391 Gözler az gördüğü, kulaklar az duydu-
ğu ölçüde hayal gücü artar.
Stefan Zweig

5392 Geçmiş zamân olur ki hayâli cihan
değer.

Hayâlî

5393 İnsan tek başına hayâl eder, tek başına
acı çeker, tek başına ölür.
Henry Frédéric Amiel

Hayal (Hülya)

- 5394 Ne çâre insan hayâlsiz yaşayamaz.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5395 Hayâller tatminsizlikten doğar; her şeyi
yerinde olan bir adam hayal kurmaz.
Montherlant
- 5396 Hülyâsı kalmayınca hâyatın ne zevki
var?
Bitsin, hayırlısıyle, bu beyhûde
sonbahar!
Yahya Kemâl Beyatlı
- 5397 Hiçbir şey ele geçince, kafada olduğu
kadar güzel kalmaz.
N. Richard Nash
- 5398 İnsanlar, ancak boş hayallerle mutlu
olabilir.
Stefan Zweig
- 5399 Hayal, ruhun gizli kapısıdır; kötü fi-
kirler alelekser oradan girer.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5400 Hayal, ruhun gözüdür.
Joubert
- 5401 Hayal kurma, o sermayesiz zenginliktir.
Hüseyin Rahmi Gürpınar
- 5402 Hülya ile yola çıkan menzile elleri boş
girer.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5403 Zekâtı yok, zarar etmez, tükenmez,
eksilmez
Olur mu âdeme hülyâ gibi nısâb-ı
ferah.
Şeyh Gâlib
- 5404 Hayâl-i devlet idermiş tasavvurunda
adûn
Zehî tasavvur-ı bâtil zehî hayâl-i
muhâl.
Ahmed Paşa
- 5405 Ya mektup yolla Çin'den
Ya gel hulyâm içinden.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 5406 Hayal gücü ne ilâhî bir armağandır.
Goethe
- 5407 Bizden daha evvel erişenler
Ağlar bugün evvelki hayâle.
Ahmed Hâşim
- 5408 Uzun gece nasıl geçer başka türlü
Hülyalara haydi dedim fırsat bu fırsat
Hülyalar beni başka âlemlere götürdü.
Behçet Necatigil
- 5409 Ebnâ-yı beşer birbirinin kardeşi...
hulyâ!
Olsun, ben o hulyâya da bin canla
inandım.
Tevfik Fikret
- 5410 Evet, hakîkatı hulyâya hep fedâ
ederim,
Zaman olur ki vücûdumdan ayrılır
giderim.
Tevfik Fikret
- 5411 Yaşanmamış olan bir koşulun hayali
kurulamaz.
Susanna Tamaro
- 5412 Nedendir bu dil-i zârın figânı,
Hayal eyler gönül geçmiş zamânı.
Şarkı (Rast)
- 5413 Andıkça seni büyür hayâlim.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5414 İnsanları hayal güçleriyle idare
edilirler.
Napoléon
- 5415 Ayrı düşmüş sevgililer, gerçek olan
binlerce hayalle bu ayrılığı yenerler.
Victor Hugo
- 5416 Hayâl ile tesellidir gönül meyl-i visâl
etmez
Gönülden taşra bir yâr olduğun âşık
hayâl etmez.
Fuzûlî

Hayat (Yaşam)

- 5417 Hayat, kırık bir testiden sızan su.
Bhartrihari
- 5418 Yaşamımızın kumaşı iyi ve kötüyle örülmüştür.
Shakespeare
- 5419 İnsanların, yaşam çok kısa dediklerini ve onu kısaltmak için ellerinden geleni yaptıklarını görüyorum.
J. J. Rousseau
- 5420 Gerçekte ben de güneş gibi yaşamı ve tüm derin denizleri severim.
Nietzsche
- 5421 Geçti en temiz en güzel düşünceler, Meğer bir nedâmetmiş hayatın şekli.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 5422 Geçende gözlerine baktım ey yaşam, o zaman bana dipsiz bir uçuruma dalmışım gibi geldi.
Nietzsche
- 5423 Hayat denen komedi ne kadar tatlı geçerse geçsin, son perde daima kanlı biter.
B. Pascal
- 5424 Hayatta genellikle ya üzülür, ya umut besleriz; ancak pek az da tat alırız.
Goldoni
- 5425 Yaşam bana kendisi şu gizi verdi: bak, dedi bana, ben her zaman kendi kendisini aşması gereken şeyim.
Nietzsche
- 5426 Dünyaya baksan da gülümser gibi, Uzuyor hayatın bir keder gibi.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 5427 Hayat bir şaraptır ki, en acısı en iyisidir.
İkbal
- 5428 Bana üç yaşam bile verseler az gelir.
Dostoyevski
- 5429 Nedir hayat uzayan ıstırâbdan başka.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 5430 Hayat işlerinde kadın kalbi, erkek kafasından daha akıllıdır.
G. Gardony
- 5431 Hayat son derece zor bir sanattır.
Brachvogel
- 5432 Hayat; ümit ve emel tırpanıdır.
Raif Necdet Kestelli
- 5433 Hayâtun kadrin bilmiyen âdem Hakîdur gönline gam cânına sem.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 5434 Hayat daima düzde gitmez, araya çıkılır, çoğu kez inilir.
Chateaubriand
- 5435 Hayatı sönüklükten kurtaran hayatın küçük güçlükleridir.
Somerset Maugham
- 5436 Elden gittikten sonra geri döndürülmesi imkânsız olan şeyler dörttür: Ansızın ağızdan çıkan bir söz, yaydan fırlayan bir ok, olmuş bir kaza, boşuna harcanan bir hayat.
Ferideddin Attar
- 5437 Mücadelesiz hayat, tabutunun tahtası çürümeden ismi unutulup gidenlerin hayatı olabilir.
Falîh Rıfkı Atay
- 5438 Her beşik içindekine sorar: "Nereden?" ve her kefen sorar: "Nereye?"
R. G. Ingersoll
- 5439 Hayat öyle garip bir seyahattir ki, bütün yolcular geldikleri yere doğru giderler.
Yalnız Adam
- 5440 Hayatım bir savaştır.
Voltaire
- 5441 Ölüm güç, lâkin hayat daha güç!
İkbal

Hayat (Yaşam)

- 5442 Hayat, mutlular için kısa, mutsuzlar için uzundur.
Apollonius
- 5443 İnsanın hayatı da nereye gidildiği bilinmeyerek ihtiyar olunan seyahatlere benzer.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5444 Hayatta bizden başka türlü olmayan çok, pek çok kimse vardır.
Theodor Fontane
- 5445 Hayatta en korkunç, en geri dönmez firar: yılların, ayların ve saatlerin kaçışıdır.
Raif Necdet Kestelli
- 5446 Hayat, bir sürgündür.
Ionesco
- 5447 Zâten bu hayat bir nefes, ibtûdâsı yok
Ki intihâsı olsun, bir rûyâ-yı kâzibe.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5448 Hiçbir şey hayat kadar kıymetli değildir.
Euripides
- 5449 Sonunda anladım: İnsana hayat zindan.
Lewis Carroll
- 5450 Hayatın tadı şu dört şeye sahip olmaktadır: Ev, kadın, güzellik ve zenginlik.
İbn el Mukaffa'
- 5451 Hayattan korkmayın çocuklar! İyi, doğru bir şey yaptığınız zaman hayat öyle güzel ki!
Dostoyevski
- 5452 İnsan hayata bağışlanmış değil, ödünç verilmiştir.
Publilius Syrus
- 5453 Hayat, zaten hâtıratın ibarettir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5454 Eski yıkılır, zaman değişir, kalan harabelerden yeni hayat doğar.
Schiller
- 5455 Hayat durmadan ölen, durmadan dirilen çok büyük bir ahtapottur.
H. de Balzac
- 5456 Gel gel berû ki savm ü salâtın kazâsı
var
Sensiz geçen zamân-ı hayâtın kazâsı yok.
Nesîmî
- 5457 Her insanın hayatı, Tanrı'nın yazdığı bir peri masalıdır.
Hans Christian Andersen
- 5458 Hayattan çok fazla pay alanların adları kalmaz.
Enid Bagnold
- 5459 Fânî bile olsa, mevte nisbet
Elbette hayât bir se'adet.
Tevfik Fikret
- 5460 Ey Hayat! İşte senin şartın:
"Katlan ve öl!"
Bryan Walter Procter
- 5461 Ömrümüzün tantanalı saatlerine rağmen hayâtın, esasında, bir facia olduğunu biliriz.
Abdülhak Şinasi Hisar
- 5462 Hayat, hayal dokuyan bir tezgâhtır.
Vachel Lindsay
- 5463 Hâke yüz sürmekle kâimse yer
üstünde hayât
İhtiyâr et altını hâkin hayâtın ramına.
Nâmık Kemâl
- 5464 İnsan ölümü değil, hayatı düşünmeli; gerçek dindarlık budur.
Benjamin Disraeli
- 5465 Tabiat, her birimizin eline bir kemik verir, ömrümüz olduğça iliğini çıkara-
cağız diye uğraşırız: İşte hayat!..
Cenâb Şehâbeddîn

- 5466 Hayat, ölümlülere zahmetsiz hiçbir şey vermez.
Horatius
- 5467 O şelâledir ki hayât-ı beşer,
Nihâyetde ummân-ı mahva düşer.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5468 Hayatın kötü günleri olmalı ki, insan dayanıklılığını, cesaretini gösterebilsin.
Senancour
- 5469 Hayat, çoğalan bir sürü ıstıraptır.
Tolstoy
- 5470 Hayat, bir yaz yağmuru kadar kısa.
Sabri Esat Siyavuşgil
- 5471 Hayat tatlıdır ama onu tanımayanlar için.
Alfred de Musset
- 5472 İnsanın hayatı, insanın hayalidir.
André Gide
- 5473 Hayat, asıl hakir görüldüğü zaman kıymetlidir.
Kleist
- 5474 Hayat için elzem hayatı istihkar.
Mehmet Âkif Ersoy
- 5475 Hayatına, ileride sana acı çektirebilecek hiçbir şey katma.
Emile Zola
- 5476 Erkekler hayatı çok erken, kadınlar çok geç tanırılar.
Oscar Wilde
- 5477 Mecburuz çocuğum, mecburuz
sevmeğe
Hayatın upuzun hasta saatlerini.
Edith Södergran
- 5478 Hayat bir kumardır, kazanmak için maharet kadar da iyi zar lâzımdır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5479 Hayatın ilk dörtte biri, kullanılması bilinmeden, sonuncu dörtte biri de kullanmak kudretimiz tükendikten sonra geçiyor.
J. J. Rousseau
- 5480 Gerçek hayat çoğu kez parlaklığını o derece kaybediyor ki, bunu zaman zaman hayalin cilâsiyle tazelemek gerekiyor.
Goethe
- 5481 Şımartılmış küçükler büyüdükleri zaman hayattan şamar yer!
Raif Necdet Kestelli
- 5482 Hayat, ölümü unuttuğumuz içindir ki, yürüyüp gider.
Mme. de Staël
- 5483 Hayat nihayet, mutluluktan ibarettir.
Jean Anouilh
- 5484 Hayat tatlı bir yalan,
Aşk, ümit, filân, falan,
Hüsrandır elde kalan.
Rıfat Necdet Evrimer
- 5485 Hayat, insanın yalnız ölümü bile hak edemeyeceği kadar kısadır.
Hebbel
- 5486 Hayatta daima tatlı ile acı karışıktır.
Ludwig Tieck
- 5487 Hayatın değeri uzun yaşanmasında değil, iyi yaşanmasındadır.
Montaigne
- 5488 İnsan hayatı; kasvetli, zavallı, iğrenç, kaba ve kısadır.
Thomas Hobbes
- 5489 Me'yûslar için dünyâda ölümden acı bir şey vardır ki adına hayat derler.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 5490 Uzun yaşamak için değil, doğru yaşamak için çalışıp çabalamalıyız.
Seneca

Hayat (Yaşam)

- 5491 Eğer sonu gelmeyecekse tüm hayatın ne değeri olurdu?
C. Brentano
- 5492 İyi insanlar, birisinin kahkahası diğeri-
nin gözyaşına mal olmayan bir hayatı
boş yere özlerler.
Thomas Mann
- 5493 Hayat kimine tatlı, kimine acı.
Turgenyev
- 5494 Hayatın ne demek olduğunu, yaşama
ümidi azalmış olan hastadan sorun.
Rıfat Necdet Evrim
- 5495 İnsan hayatının dörtte üçünü yapama-
yacağı şeyleri istemekle geçirir.
Diderot
- 5496 Hayat, sevincin hikmeti için çok kısa,
ıstırapın bilgisi için çok uzundur.
Eugene O'Neill
- 5497 Yaşam, ancak elimizden alınacağı kor-
kusuyla güzeldir.
M. Rasim Mutlu
- 5498 Hayat, yaşadığımız süre ile ölçülmez.
George Crabbe
- 5499 Yaşam bir oyuna benzer. Uzunluğu
değil, iyi oynanıp oynanmadığı önem-
lidir.
Seneca
- 5500 Hayat, ölümün sonsuz uykusunda bir
rüyadır.
James Thomson
- 5501 Hayât-i fânide râhat gözetme ey Hamdî
Kişi ne denli huzûr eyliye sefer üzre.
Hamdullah Hamdî
- 5502 Yaşamdan ölüme gitmek, insanın alın-
yazısıdır.
Yüan Mei
- 5503 Yaşam varsa, ölüm de vardır.
Yüan Mei
- 5504 Yaşam bir bahar düşü gibi -arkasında
hiçbir iz bırakmadan- geçer.
Su Dung-Po
- 5505 Her gidenin ardından koşmaya
değmez hayat
Gelecekleri bekle gidecek varsın
gitsin.
Ümit Yaşar Oğuzcan
- 5506 Ey eski ve dayanılmaz yaşam
Sürüp geldin acının kanadında.
Sabri Altınal
- 5507 Hayat bir tas su içimi.
Talip Apaydın
- 5508 Nerde yaşam o gürül gürül akan
ırmak.
Mehmet Başaran
- 5509 Böyledir şekl-i hayât âlem-i fânide
inan;
Koca bir debdebe, en sonra küçük
taht-ı revân.
Hüseyin Suad Yalçın
- 5510 Biz, İlâhî ne yapardık, heyhât
Zevki ru'yâ gibi, derdiyse hudutsuz
bu hayât
Ebedî olsaydı?
Faik Âli Ozansoy
- 5511 Evet hayat bir taraftan boşalıyor, bir
taraftan doluyor.
Mehmet Emin Yurdakul
- 5512 Hayat, yaşanarak öğrenilen bir sanattır.
Falih Rıfki Atay
- 5513 Yaşamını gizle.
Epiktetos
- 5514 Çırlıçıplak seviyorum yaşamı. Benim
için yaşamın çirkinliği bile güzel.
Eugene O'Neill

Hayat (Yaşam)

- 5515 Yaşadığımız hayat yüzümüze vurur.
Cemal Süreya
- 5516 Hayat... ses ve öfkeden ibaret anlamsız bir şey.
Shakespeare
- 5517 Yok mudur herkesin hayatında birkaç yitik sayfa, birkaç zaman parçası.
Murathan Mungan
- 5518 Hayat, soğuk bir şakadan başka bir şey değil.
Voltaire
- 5519 Hayat ancak alçak ruhlu insanları kirletir, yalnız onları...
Duhamel
- 5520 Lânet bize ey hayat, sen masûm ve mübeccelsin.
Tevfik Fikret
- 5521 Hayat bize yalnızca başkalarımıza verdiğimiz şeyleri verir.
İvo Andrić
- 5522 En değerli şey, hayat değil, güzel hayattır.
Buffon
- 5523 Hayatın renkliliği ancak onunla mücadele eden kişilerde bulunur.
John Steinbeck
- 5524 İnan olsun, gerçekten hayatı seven pek az insan var.
André Gide
- 5525 Güzel bir hayat, zamanı düşündürmeyen, ondan ne bıktıran, ne de onu aratan yaşama sanatıdır.
Falih Rıfkı Atay
- 5526 Hayat kısa, Kuşlar uçuyor.
Cemal Süreya
- 5527 Hayat bir individu'lerin (bireylerin) değil, zamanın devamıdır.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 5528 Sevgi ile başlayıp şeref ile biten hayat mutludur.
B. Pascal
- 5529 Hayat bazen tatlıdır, Sevenler kanatlıdır.
Şarkı (Muhayyer kürdî)
- 5530 Yaşam sadece yaşamak değil, yaşamı değerlendirmektir.
Martialis
- 5531 Unutmayın
Ki
Yaşam
Öldüresiye güzel değildir.
Özdemir Asaf
- 5532 Hayat, beşik ile mezar arasındaki sınav sürecidir.
H. de Balzac
- 5533 Hayat korku, açlık, baskı olmadığı zaman güzeldir.
Cervantes
- 5534 Hayat ilerliyor. Ona yetişemeyen geride kalır.
Maksim Gorki
- 5535 Hayatta fazla önemsemediğimiz basit olaylar, bazan hayatımızı cehenneme çevirebilir.
Dante
- 5536 İnsanın hayatı idam cezası giymiş mahkuma benzer, her an sıranın kendisine gelmesini bekler.
Blaise Pascal
- 5537 Bir an bile yaşamak, bin altına bedeldir.
Afrika Sözü

Hayvan

- 5538 Hayvanın iyisi otlukta, insanın iyisi kitledikta.
Atasözü
- 5539 İnsanların en iyisi, insanları sevmek koşuluyla, hayvanları da sevmeyi bildirir.
Auguste Comte
- 5540 Evcil hayvanların en vahşisi dalkavuklardır.
Pittacus
- 5541 Hayvanın iyisi beden yetkinliğinde kendini gösterir, insanın iyisi kişilik yapısının yüksekliğiyle belli olur.
Demokritos
- 5542 Hayvanlara karşı acımasızlık ne gerçek eğitim, ne de gerçek bilginlik ile bağdaşır.
Alexander von Humboldt
- 5543 Hayvanları koruma, insan oluşa doğru eğilimin aşamalarındandır.
Albert Schweitzer
- 5544 Küçük lokma ile dolmaz avurdu
Ne yaman insânı kastı kavurdu
Cihânın külünü göğse savurdu
Geçti sadârete hayvân olanlar.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 5545 Hayvanları sevmiyen insandan kendinizi koruyunuz.
Yalnız Adam
- 5546 Söz bilmez sürüler, vahşi hayvanlar
Türlü bağrışmalarla anlatırlar
Duyduğu korkuyu, acıyı ya da zevki.
Lucretius
- 5547 Fark etmeyen insân ne demek
olduğun eyvâh
Hayvân gelecektir yine hayvân
gidecektir.
Ebübekir Kânî

- 5548 Sûretâ insân olan ma'nâda hayvan ekseri.

Keşanlı Zihnî

- 5549 Hayvanların alacası taşrasında insanın içinde olur.

Hamzavî

Hazine

- 5550 Beytûlmâl hazinesi yoksulların lokmasıdır... Şeytanların kardeşlerine yemlik değil.
Şeyh Sa'dî
- 5551 Bilgi bir hazine ise, uygulama da bu hazineyi açan bir anahtardır.
Thomas Fuller
- 5552 Dilersen ki olasın gence mâlik
Gerek evvel olasın rence sâlik.
Câmi'î
- 5553 Gerçekten değerlendirdiğim üç hazinem var: Birincisi, sevgi ve nezaket; ikincisi, tasarruf; üçüncüsü ise, alçakgönüllülüktür.
Lao-tzu
- 5554 Gönlüm evin harâbe diyu hor dutma
kim
Genc ü güher hazînesi vîrân içindedir.
Ahmed-i Dâ'î
- 5555 Hazine askerden esirgenince o da kılıç tutmaktan elini esirger.
Şeyh Sa'dî
- 5556 Bigâne ehl-i aşk ile hemrâz olur mı hiç
Gencîne-i mahabbete enbâz olur mu hiç.
Mehmed Emîn, Yenişehirli
- 5557 Bana sual sorma, cevâb müşkildir;
Her sırrı ben sana açamam hocam.
Hakk'ın hazînesi darı değildir,
Câmi avlusunda saçamam hocam.
Rıza Tevfik Bölükbaşı

5558 Aşk nakdi bir hazînedür ana yokdur
zevâl
Mâlik olan Avniyâ ol gence gencür
istemez.

Avnî (Fatih Sultan Mehmed)

5559 Gizlerini saklarsın yorulmadan
Ey deniz, senin nerede iç hazinelerin.
Baudelaire

Hırs, Hırslı

5560 İnsanoğlu kocar da onda iki huy: hırs
ve tûl-i emel gencilir.
H. Muhammed

5561 Hırs deyip geçmeyin; bu dünyada bü-
yük olarak ne yapılırsa onun sayesin-
de yapılır.
Anatole France

5562 Genc iken hırsı iden mâye-i cân
Kendisi pîr olur hırsı civân.
Sünbülzâde Vehbî

5563 Hırs ile mutluluk, birbirlerini hiç gör-
mezler.
Benjamin Franklin

5564 Gönül geçmek gerek hırs u hevâdan
Erenler el çekübdür mâsivâdan.
Behiştî (Vizeli Ramazan)

5565 Yenilmez düşman: Öfke.
Şifası olmayan hastalık: Hırs.
Mahâbhârata'dan

5566 Yoksul çok şey ister; haris her şeyi.
Publilius Syrus

5567 Gözünü hırs bürüyen kişi hırsızlığa ve
diğer kötülöklere sürüklenir.
Geoffrey Chaucer

5568 Kişiyi hırs u tama' mahrûm ider
Halk içinde adını mezmûm ider.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

5569 Hâris olmak ider insânı mahrûm
Tehevvür gibi olmaz kâr-ı mezmûm.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

5570 Hırs ve para düşkünlüğü, belki de
tüm öteki ihtiraslardan daha fazla suç
nedenidir.
Aristoteles

5571 Hırs u âzın var ise bâri biraz az olsun.
Keçecizâde İzzet Molla

5572 İnsanların hırsı ve tamahı, mutlu olma-
malarının tek nedenidir.
Fénelon

5573 Hırs ve tamahın başladığı noktada saf
duygular sona erer.
H. de Balzac

5574 İ.Ö. 61 yılında Alpleri geçerken bir
köyü işaret ederek: "Roma'da ikinci
olmaktansa burada birinci olmayı yeğ-
lerim."
Julius Caesar

5575 Hırs u tama' gözünü nesne doldurmaz.
Eşref bin Muhammed

5576 Sen hırs edüp irkersin, kim bilir san-
dığını kim açısar.
Sinân Paşa

Hırsız, Hırsızlık

5577 Hırsız evden olunca öküzü bacadan
çalar.
Atasözü

5578 Nem alır
Yatma a kız yüz üstü
Ak göğüsler nem alır
Ben felek soygunuyum
Hırsız gelse nem alır.
Mâni

5579 Milyonla çalan mesned-i izzette serefrâz,
Birkaç kuruşu mürtekîbin cây-ı kürekdir!
Ziyâ Paşa

Hiddet-Hile

- 5580 Kurdu kurdu tanıdığı gibi, hırsız da
hırsız tanır.
Thomas Fuller
- 5581 Hırsızın da malını çalan bulunur.
Alain
- 5582 Düz-d-i şeb şu'le-i mehtâbdan olmaz
mahzûz.
Bursalı Eşref Paşa
- 5583 Hırsızlığın çirkinliği, çalınan şeye göre
değişmez ki: ha altın çalmışsın, ha bir
iğne.
Montaigne
- 5584 Zaman, o hırsızların en belâlisi,
Çalmış güzelin nesi var, nesi yoksa.
La Fontaine
- 5585 Cebi delik yolcu, hırsızın yüzüne şarkı
söyler.
Juvenalis
- 5586 Sârik olan kimse olmaz baht-mend
Sonu dirler ya kazıkdır ya kemend.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 5587 İnsan kesesini kafasının içine boşalttı-
ğı takdirde onu ondan kimse çalamaz.
Benjamin Franklin
- 5588 Miyân-i güft ü gûda bed-meniş ihâm
eder kubhun
Şecâat arzederken merd-i kıbtî
sirkatin söyler.
Koca Râgıb Paşa
- 5589 Dünyada en meş'ûm hırsız başkaları-
nın refâh ve saâdetini çalan adamdır.
Raif Necdet Kestelli
- 5590 Esrârını Mesnevî'den aldım
Çaldımsa da mirî malı çaldım
Fehmetmeye sen de himmet eyle
Ol gevheri bul da sirkat eyle.
Şeyh Gâlib

- 5591 Vükelânın içinde doğrusu yok,
Kimi zâhir kimi nihânî çalar.
En ziyâde afîf sandığının
Kendisi çalmazsa lisânı çalar.
Üsküdarlı Talât Bey

Hiddet

- 5592 Haddin taşıрма hiddete gelsen de
bahr veş
Cûşîş deminde sâhili etmez güzâr mevc.
Osman Agâh Paşa
- 5593 Kadının sabrı, erkeğin hiddetini yener.
Rıfat Necdet Evrim
- 5594 Hayvana karşı duyulan budalaca hid-
detin ilk merhalesi vurmaktır.
Kemâl Tahir
- 5595 Hiddet ekilen yerden pişmanlık biçilir.
Alessandro Manzoni
- 5596 Fart-ı hiddet cinnetin bir nev'idir.
İsmail Safa
- 5597 Hiddet, cinnetin küçük kardeşidir.
Mektupçu Agâh
- 5598 Hiddetini yenenleri kimseler
yenemezler.
İbrahim Olcaytu
- 5599 Hiddetin devamı kin denilen feci has-
talığı doğurur.
Âkil Muhtar Özden
- 5600 Hiddet azgın bir ata benzer, haline
bırakılırsa kendi ateşiyle yıpranır.
Shakespeare

Hile

- 5601 Hile ile onsa fare onar.
Atasözü
- 5602 Şöhredür halk arasında bu mesel
Cân virür mihnet ile ehl-i hıyel.
Nâbî

- 5603 Yoğiken dilki gibi hîle-güzâr
Yine postı soyulur âhir-kâr.
Sünbülzâde Vehbî
- 5604 Meseldür kim dimişler erlik ondur
Tokuzu hile vü mekr ü füsûndur.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 5605 Hîleyi irtikâb etme kıl hazer
Denilsin nâmına bir er oğlu er.
Levnî
- 5606 Diler kim koya pusu gece ile
Meseldir erlik on, dokuzu hiyle.
Ferecikli Hadîdî
- 5607 Sen usandırma eli elde usandırmaz
seni
Hiylekârlık eyleme kimse
dolandırmaz seni
Diğarbekirli Said Paşa

Hükümet

- 5608 En iyi hükümet, halkını mutlu kılmak
isteyen ve onları mutlu kılmayı bilen
hükümdür.
Macaulay
- 5609 Ahalinin lokması hükümetin temelidir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5610 Cumhuriyetler lüks, saltanat idareleri
ise fakirlik yüzünden yıkılırlar.
Montesquieu
- 5611 İyi hükümetler arasında demokrasi en
kötüsü, fakat kötülerin en iyisidir.
Aristoteles
- 5612 Hükümetlerin en kötüsü, suçsuzu kor-
kutandır.
Beydeba
- 5613 Hiç kimsenin tatmin edilmediği, her-
kesin zorbalıkla yola getirildiği bir
hükümetin yaşaması, devam etmesi
imkânsızdır.
Cardinal de Richelieu

- 5614 Her memleketin hak ettiği bir hükü-
meti vardır.
Joseph de Maistre
- 5615 İyi bir hükümet yanında olanları mut-
lu kılar, uzakta olanları kendine çeker.
Konfüçyüs
- 5616 İnsan özgür olarak doğmuştur; en iyi
hükümet bu tabiat vergisini her ölüm-
lüye mümkün olduğu kadar sağlayan
hükümdür.
Voltaire
- 5617 Hükümetlerin alın yazısını tâyin eden-
ler daima silâh taşıyanlardır.
Aristoteles
- 5618 En iyi hükümet, faydasız insanı en az
olan hükümdür.
Voltaire
- 5619 Tebaasının tepesine her hükümet kılıç
asar: İyi hükümetler onlardır ki astıkları
kılıcı hissettirmezler.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5620 Hükümetlerin en az kötü olanı, kendi-
ni en az göstereni, en az duyurani ve
en ucuza mal olanıdır.
Alfred de Vigny
- 5621 Ölçülü eşitliğe dayanmayan, herkese
kendi hakkını vermeyen hiçbir hükü-
met sürekli olamaz.
Aristoteles
- 5622 Gayesine en az masrafla varan, vatan-
daşlarını insanın doğal eğilimine en
mükemmel biçimde yöneten hükümet-
ler en iyilerdir.
Montesquieu
- 5623 Hükümetlerin en iyisi, bize kendimizi
yönetmesini öğreten hükümetlerdir.
Goethe
- 5624 Hükümetler ve kocalar, yanıldıklarını
hiçbir zaman kabul etmezler.
H. de Balzac

Hür (Özgür)-Hürriyet (Özgürlük)

Hür (Özgür)

5625 Hiçbir şey insan hayal gücü kadar hür değildir.

David Hume

5626 Hür olmadığı halde kendisini hür sayanlar kadar köle yoktur.

Goethe

5627 Kimseden ümmîd-i feyz etmem,
dilenmem perr ü bâl,
Kendi cevvim, kendi eflâkimde
kendim tâirim.

İnhinâ tavk-i esâretten girândır
boynuma;

Fikri hür, irfânı hür, vicdânı hür bir
şâirim.

Tevfik Fikret

5628 İnsan hayvandan, âlim cahilden, aklı
ile hareket eden kişi ihtiraslıdan, bir
demokrasi vatandaşı bir otokrat hükümdarın tebaasından daha özgürdür.

Edmond Goblot

5629 Değil kayd-ı alâikdan cihânda kimse
âzâde
Ya sahbâya ya hüsne ya nükûd-ı hırsa
mâildir.

Ali Emîrî-i Âmidî

5630 Zincirlerin içinde doğsa dahi, hür yaratmış
Yaradan, her zaman hürdür insan.

Schiller

5631 Yalnız akıl tarafından yönetilebilen
kimse özgürdür.

Spinoza

5632 Hür olmak eğer ister isen olma cihânın
Zevkında, safâsında, gamında,
kederinde.

Ziyâ Paşa

5633 Vücûduna hizmet eden hiç kimse özgür değildir.

Seneca

5634 Gördün mü bu dâm-gehde âzâd
Bir dâmin esîri sayd ü sayyâd.

Muallim Nâcî

5635 En hür insan bile efendisiz değildir.

Schiller

5636 Ya özgür olmalıyız ya da ölmeliyiz.

W. Wordsworth

5637 İnsanlar özgür, özgürlükler zincirlere
vurulmuş olarak doğarlar.

Schiller

Hürriyet (Özgürlük)

5638 Ba'zan sana ağlanırsa ba'zan gülünür;
Uğrunda ömürler, ortasından bölünür...
Dünyâda seninçin yaşanır, Hürriyyet
Ve seninçin ölünür!

Ârif Nihat Asya

5639 Hürriyet ot değil ki bitsin yerden.

Schiller

5640 Özgürlüğünden geçmek insan olma
niteliğinden, insanlık haklarından,
hatta ödevlerinden geçmektir.

J. J. Rousseau

5641 Ey Hürriyet! Ey Hürriyet! adına ne
cinayetler işleniyor.

Madam Roland

5642 Hürriyet, Eşitlik, Kardeşlik!

Fransız İhtilâli sloganlarından

5643 Özgürlükleri üretmek yetmez, paylaşmak gerekir.

Elbert Hubbard

5644 Hürriyet, hürriyetin ne olduğunu bilmiyenin hakkı değildir.

Cenâb Şehâbeddîn

5645 Her terakkinin ve kurtuluşun anası
hürriyettir.

Atatürk

5646 Özgürlük, yasaların müsaade ettiği
her şeyi yapmak hakkıdır.
Montesquieu

5647 Ne mümkün zulm ile bîdâd ile imhâ-yi
hürriyet
Çalış, idrâki kaldır, muktedirsən,
âdemiyyetten.
Nâmık Kemâl

5648 Tanrı, hürriyeti ancak onu sevenlere
ve onu muhafaza ve savunmaya hazır
olanlara verir.
Daniel Webster

5649 Hürriyeti bihakkın anlamayan er geç
su-i istimal eder.
Cenâb Şehâbeddîn

5650 Hürriyet ateştir. Çok kere ısıtır ve ay-
dınlatır; bazen de yakar ve yıkar.
Raif Necdet Kestelli

5651 Mantıksız ve erdemsiz hürriyet nedir?
Kötülüklerin en büyüğü.
Edmund Burke

5652 Hürriyet yalnız hayal âleminde yaşar,
güzellik de şiirde.
Schiller

5653 Özgürlük ve düzen hiçbir zaman,
hiçbir yerde birlikte var olmadı. Hiç-
bir zaman da ikisinden de vazgeçile-
medi.
Alfred de Vigny

5654 Yaşar her ferd için, takdîs-i hürriyet
ibâdettir.
Tevfik Fikret

5655 Hürriyet, Adalet'ten başka bir şey de-
ğildir.
Volney

5656 Kimsenin lûtfuna olma tâlib
Bedeli cevher-i hürriyettir.
Nâmık Kemâl

5657 Bir adamın kendi hürriyetini başkası-
na devretmesine müsaade etmek hür-
riyet değildir.
Stuart Mill

5658 Kuş göçer özgürlük için en soğuk
ülkelere.
Talât Sait Halman

5659 Hürriyete öyle düşkünüm ki, koca
Hindistan'ın bir köşesini bana yasak
etseler dünyanın tadı kaçır nerdeyse.
Montaigne

5660 Düşüncesini anlatmak hürriyeti ol-
madı mı insanlarda hürriyet yok de-
mektir.
Voltaire

5661 Kendine yeterliğin en güzel meyvesi
hürriyettir.
Epikuros

5662 Hürriyetin, hakkın masun oldukça
insansın.
Mehmet Âkif Ersoy

5663 Kendi selâmeti için hürriyetten vaz-
geçmek isteyenler, ne selâmeti, ne de
hürriyeti hak etmişlerdir.
Benjamin Franklin

5664 Hürriyet, insanı asil yapar.
J. J. Rousseau

5665 İsteyeni arttıkça özgürlüğün bedeli
düşer.
Stanislaw J. Lec

5666 İnsanlar, ancak tutkularına gem vu-
rabilecekleri oranda özgürlüğe hak
kazanırlar.
Edmund Burke

5667 Söylediklerinizin hiçbirini kabul et-
miyorum. Fakat düşündüğünüzü
söylemek hakkınızı ölünceye kadar
savunacağım.
Voltaire

İstırap

5668 Ne efsunkâr imişsin âh ey dîdâr-ı
hürriyet
Esîr-i aşkın olduk gerçi kurtulduk
esâretten.

Nâmık Kemâl

5669 İnsan için hürriyetin, istediğini yap-
maktan çok istemediğini yapmaktan
ibaret bulunduğu her zaman inan-
mışımdır.

J. J. Rousseau

5670 İnsan yaşamayı ve yaşamamayı aynı
şey diye kabul ettiği zaman hürriyete
kavuşur.

Dostoyevski

5671 Hürriyet ağacı, yalnız zâlimlerin ka-
nıyla sulandığı zaman büyür.

Bertrand Barère

5672 Hürriyet kalkınca kimse hür söz söyle-
meğe cesaret etmez.

Publilius Syrus

5673 İnsanları tam bir hürriyete kavuştur-
mayan ezeli ve ebedî iki müstebit kuv-
vet vardır: İhtiyaç ve itiyad.

Raif Necdet Kestelli

5674 İnsanın hürriyeti, komşusunun hürri-
yetinin başladığı yerde biter.

Frederic William Karrar

5675 Hürriyet de tıpkı hakikate benzer. Aşa-
ğı yukarı hiç kimse onu, o olduğu için
sevmez.

E. Renan

5676 Damlayan yürek kanı cızz eder korda
Ta eskiler ne demiş orda:
"Yeme tek lokmasını kimsenin
Özgürlüğünü yer yutar o senin."

Fazıl Hüsnü Dağlarca

5677 Kuşların özgürlüğü bir yem boyudur.

Talât Sait Halman

5678 Elleri var özgürlüğün,
Gözleri, ayakları.
Silmek için kanlı teri,
Bakmak için yarınlara,
Eşitliğe doğru giden.

Oktay Rifat

5679 Özgürlük sevgisi bu,
İnsan kapılmayagörsün bir kez;
Bir urba ki eskimez,
Bir düş ki gerçekten daha doğru.

Oktay Rifat

5680 Bir günlük hürriyet sonsuza kadar
sürecek bir köleliğe eşittir.

Joseph Addison

5681 Mesut olmak her vakit elimizdedir
Bütün istediğimiz bundan ibaret
Köylüye toprak, kovboya kement
Her şeyin başında, her şeyden önce
Hürriyet

Necati Cumalı

5682 İnsanlık yavaş yavaş kendini kurtarı-
yor, özgürlüğe kavuşuyor. Ama o ka-
dar az ki farkında bile olmuyor.

André Gide

5683 Sorumluluğun olmadığı yerde
Kuşkusuz
Özgürlük de yoktur.

Ferit Edgü

5684 Asıl özgürlük, başkaları gibi –herkes
gibi– düşünmeye mecbur olmama öz-
gürlüğüdür.

Rosa Luxemburg

İstırap

5685 Şefik bir kadının sine-i nezihinde
Yatarsa bir gecelik hangi ıstırap uyu-
maz?

Celâl Sahir Erozan

5686 İstırap çekerek çok şey öğreniyorum.

Goethe

- 5687 İstiraptan korkmamanın tek ilâcı ıstı-
raptır. Bu ateşi o ateş söndürür.
Peyami Safa
- 5688 İstirapların en gizlileri dayanılması en
güç olanlarıdır.
H. de Balzac
- 5689 Büyük insan mustarip olduğu zaman-
da bile başkalarının ıstırabını düşün-
bilendir.
Cemil Sena Ongun
- 5690 Başkalarının ıstırabını unutmak kolay-
dır.
Graham Greene
- 5691 Hayatta en tatlı olan şey bize en fazla
ıstırap verir.
Brachvogel
- 5692 Bizi pişiren ıstıraptır; gezip görmek
değildir.
Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- 5693 Bir kadın ancak ıstırap içinde bayağı-
lıktan sıyrılıp kurtulabilir.
Colette
- 5694 İstirap çekiyorum, ama yalnız ben değil.
Diderot
- 5695 Büyük bir ıstırap içinde bulunduğu-
muz zaman yok olmayı vahşi bir zevk-
le düşünürüz.
Fouqué
- 5696 İnsan, kendi hatasının cezasını çeker-
ken, başkalarını ıstırabına ortak yap-
mağa hakkı yoktur.
Rıfat Necdet Evrim
- 5697 Kendisine ıstırap vermedikleri takdir-
de bir insan, organları olduğunu bilir
mi hiç?
Unamuno
- 5698 İstirap çekmemiş bir ruh mutluluktan
ne anlar?
George Sand
- 5699 İlk ıstıraplar, ilk aşk gibi tekrarlanmaz-
lar.
Turgenyev
- 5700 İstirap, hayatı ve seciyeleri yükseltir.
Denys Amiel
- 5701 Güzel bedenler için zevk, güzel ruhlar
için de ıstırap gerektir.
Oscar Wilde
- 5702 İstirap, gururun sütannesidir.
Victor Hugo
- 5703 İstirap, her şeyi yüceltir.
H. de Balzac
- 5704 İstirap, gerçeğin yoludur.
André Maurois
- 5705 Dükenmez eğrinün hiç ıztırabı.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 5706 İstirap, insanların alınyazısıdır.
Marlowe
- 5707 İstırabın biricik dostu bellektir.
Sean O'Casey
- 5708 Düşünmekten ıstırap doğar.
Stendhal
- 5709 Ölülerin değeri, arkada bıraktıklarının
ıstırabı ile ölçülür.
Hebbel
- 5710 İstırabın arkasında daima ıstırap var-
dır.
Oscar Wilde
- 5711 İstirapların en büyüğü, kendi kendini
suçlu görme duygusudur.
Jane Austen
- 5712 Cihanda en zavallı yetim, iştirak edil-
meyen ıstıraptır.
Raif Necdet Kestelli
- 5713 Her ıstırabın öğrettiği bir şey vardır.
H. de Balzac

İbadet-İçki

- 5714 İnsan, ıstırap içinde dilsizleşir.
Goethe
- 5715 Nedeni belli ıstırapa dayanmak yine de kolaydır. Nedeni bellisiz ıstırapa öldürücüdür.
Mohammed Hecâzî
- 5716 İstırabını belli etmeyen, onu yarı yarıya mağlup etmiştir.
Rıfat Necdet Evrimeri
- 5717 Herhangi durumda kadınların erkekten fazla ıstırap vesileleri vardır ve ondan çok ıstırap çekerler.
H. de Balzac
- 5718 Sükûn-ı lâyetenâhiye varmamız
yeğdir
Nedir hayât uzayan ızdırâbdan başka.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 5719 Gündüz gülen yüzleri bir yana bırakınız,
Geceleyin bir mumun ışığına bakınız:
Karanlıkta kendini gösterir
muztaripier.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 5720 İnsan bir çıraktır, ıstırap ustadır.
Alfred de Musset
- 5721 İstırap, sen varsın diye çekilir.
Hamit Macit Selekler
- 5722 Her akşam koynunda uyutur beni,
Her sabah alnımdan öper ıstırap.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 5723 Her varlık, hararetle pişkinleşir. İnsanları olgunlaştıran ateş ıstıraptır.
Hasan-Âli Yücel
- 5724 İstırap insanoğlu için gündelik ekmek; ölümse sadece bir kaderdir.
Ahmet Hamdi Tanpınar

İşk Bkz. Aşk

İbadet

- 5725 Önce karnını doyur, sonra ibadet et!
H. Muhammed
- 5726 Hiçbir insanı ibadeti Cennet'e koyamaz. Allah'ın lütuf ve merhameti sarmadıkça beni bile ibadetlerim Cennet'e götüremez. O halde ibadetlerinizde aşırılıktan sakının ve Allah'a yaklaşınız.
H. Muhammed
- 5727 Yıldızlı semalardaki haşmet ne güzel şey
Mehtaba dalıp yâr ile sohbet ne güzel şey
Dünyamızın üstünde bütün rûhlar uyurken
Yıldızların altında ibâdet ne güzel şey.
Faik Âli Ozansoy
- 5728 İbadet, fiilin çokluğuna göre değil, niyetin halisliğine göre derece alır.
M. Rasim Mutlu

İçki

- 5729 İçki ve ikbâl korkağı cesur, cesuru küstah eder.
Refik Halit Karay
- 5730 Bazı kimseler içkiye dokunmazlar ama içki onlara hemen dokunur.
Tennessee Williams
- 5731 Benden öğüt olsun sana içki sofrasında: Ölçüyü kaçırma, bastığın yeri gör, kendini bil.
Ovidius
- 5732 İçki dolu her kadeh lânetliktir, içindeki de şeytan.
Shakespeare
- 5733 Bed-mâye olan anlaşılır meclis-i meyde İşret; güher-i âdemi temyîze mehektir.
Ziyâ Paşa

5734 İçki, ortadan aklın nöbetçiliğini kaldırır ve böylece, ayık iken gizleyecek kadar kurnaz olduğumuz alâmetleri göstermeğe bizi mecbur eder.

Henry Fielding

5735 Çok içki ters, az yemek Doğru rüyâ gösterir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

5736 İnsanlar barış zamanı mutluluklarını kutlamak için, savaş zamanı ise kederlerini unutmak için içerler.

Somerset Maugham

5737 Geh câm-ı bâde nûş ıderiz gâh
hûn-i dil
Biz ruhsât-ı zemâna göre işret eyleriz.

Mehmed Şerîf Sabri Çelebi

5738 İnsan bazı kadınların meclisine içkisiz tahammül edemez; bazı kadın ise içkiye hacet bırakmaz; kendisi içki gibi tesir eder.

Refik Halit Karay

5739 İçki bize gerçeği unutturuyor, yalanla avutuyor bizi.

Nurullah Ataç

5740 Sevmeye engelli kimseler içki içmesinler.

Cemal Süreya

İdbâr

5741 Ahbâbını ister iyi, ister kötü seç İdbâra düşersen seçilirler er geç. Birçokları küsmüş gibi bigâneleşir Onlar sana küsmeden sen onlardan geç.

Yahya Kemâl Beyatlı

5742 İkbâl anında küstah olan kimseler, idbâr halinde daima zayıf ve korkaktırlar.

Fenelon

5743 Dostluğun mehengi idbârdır.

Cenâb Şehâbeddîn

5744 İkbâl kusurları, idbâr da değerleri meydana çıkarır.

F. Bacon

5745 İkbâlin öğretmediklerini idbâr öğretir.

Rıfat Necdî Evrimir

5746 Ruhun miyârı idbârdır.

Shakespeare

5747 İkbâl ü baht câhili ferzâne gösterir İdbâr-ı saht âkılı divâne gösterir.

Keçecizâde İzzet Molla

5748 İkbâl yarasının en keskin ilâcı, idbâr eczanesinde yapılır.

İbrahim Olcaytu

5749 İkbâle geçen hayli taraftan öğülür İdbâre düşen de her taraftan söğülür Âhir öğülen ögen sögen birlikte Hep aynı değirmende karışmış döğülür.

Yahya Kemâl Beyatlı

5750 Olmaz ikbâlinde dâim, havf eden idbârdan.

Nâmık Kemâl

İftira

5751 Budur dehre âdet ki her kâmile İder nâkıs olan hezâr iftira.

Lâmî'î Çelebi

5752 İftira olduktan sonra, söylenecek söz mü bulunmaz; erdem bile iftirarın ekmeğine yağ sürer.

Lesage

5753 Benümçün derler imiş yâri terk itdi, ne çârem var Halâs olmaz cihânda kimse halkın iftirasından.

Adnî (Mahmûd Paşa)

5754 Erdemin kendisi bile iftiradan kurtulmuş değildir.

Shakespeare

İhtilâl-ihtiyaç

5755 İftira, kılıçtan daha zalim bir silâhtır, çünkü iftiranın açtığı yaralar hiçbir zaman kapanmaz.
Henry Fielding

5756 Bir iftira başka iftiralar doğurur ve yerleştiği yerde sonsuza kadar kalır.
Shakespeare

5757 İftira kötü köpek gibidir, kaçanın ardından ürür, pervasızca yüzüne bak-tın mı sesini keser.
G. Csiky

5758 İsmetinden donsan, kar gibi lekesiz olsan, yine de iftiradan kurtulamıya-caksın.
Shakespeare

5759 İftira: Ne kadar kal' ve tathir edilse yine zühûr ettiği yerde eser bırakır muzır ot.
Âli Bey

5760 İftirayı, hırsızlık kadar şiddetle ceza-landırılmalıdır. Zira, iftira edenler, biz-den en büyük servetimiz olan halkın saygısını çalarlar.
Elis'li Hippas

İftirâk Bkz. Ayrılık

İhtilâl

5761 Her ihtilâl, başlangıçta, bir insanın zih-ninde bir düşünce olarak doğar.
Emerson

5762 Bir ihtilâli yarım yapanlar kendilerine mezar kazmaktan başka bir iş yapmış olmazlar.
Chateaubriand

5763 Baskı, ihtilâlin tohumudur.
Daniel Webster

5764 Başkaldırma kafaya yakındır; ayaklan-ma mideye.
Victor Hugo

5765 En kötü isyanları, aç kalan karınlar doğurur.
F. Bacon

5766 İhtilâl Saturn gibidir, kendi çocuklarını yer.
G. Büchner

5767 Deniz fırtınalarında olduğu gibi, ih-tilâllerde de, sağlam değerler dibe giderken, dalgalar hafif şeyleri suyun yüzüne çıkarır.
H. de Balzac

5768 Başkaldırmalar halkın depremleridir.
Victor Hugo

5769 Fakirlik ihtilallerin ve suçların anasıdır.
Aristoteles

5770 İhtilâller gülsuyu ile mi yapılır sanı-yorsunuz?
Chamfort

5771 İhtilâller yapılmaz, gelirler.
Wendell Phillips

5772 Devrim başkaldırmalara karşı aşıdır.
Victor Hugo

5773 Ayaklanma, deviremediği hükümetleri sağlamlaştırır. Hükümet bir ayaklan-madan sonra, friksiyondan sonraki bir insan gibi kendini daha rahat hisseder.
Victor Hugo

5774 Hürriyet ihtilâllerin öncüsüdür.
Mehmet Kaplan

5775 İhtilâllerde iki çeşit insan vardır: İhtilâli yapanlar, ihtilâlden çıkar sağlayanlar.
Napoléon

İhtiyaç

5776 Bütün çabam kimseye muhtaç olma-dan yaşamak.
Montaigne

5777 Hiçbir şeye ihtiyacı olmayan insanlara nasıl boyunduruk vurulabilir.

J. J. Rousseau

5778 Aşk, rûhani ve cismânî bir ihtiyaçtır.

Abdülhak Hâmid Tarhan

5779 İhtiyaç her şeyi öğretir, birçok şeylerden de vazgeçirir.

Turgenyev

5780 İhtiyacı olana çabucak iyilik eden, iki kez iyilik eder.

Publilius Syrus

5781 İhtiyaçlar, icatların anasıdır.

William Wycherley

5782 Eylemem bir cân için cânâna arz-ı ihtiyaç.

Keçecizâde İzzet Molla

5783 İhtiyacın kanunu olmaz.

Diderot

5784 İhtiyaç kanun tanımaz.

Publilius Syrus

5785 İhtiyaç, zafiyeti her zaman açığa vurur.

Novalis

5786 Halkın kendi kendine yarattığı ihtiyaçların her biri kendi boyunlarına bağladıkları birer zincirdir.

J. J. Rousseau

5787 Zen merde, cüvân pîre, kemân tîrine muhtâç
Eczâ-yi cihân cümle birbirine muhtaç.

Basîrî

5788 İnanmak kalbin, kuşkulanmak beynin ihtiyacıdır.

Raif Necdî Kestelli

5789 Yâ ilâhî, kimseyi nâmerde muhtac eyleme.

Balıkesirli Zâtî

5790 Biz ihtiyaçlardan kurtulmak isteriz. Oysa ihtiyaç, ihtiyacımızdır.

M. Rasim Mutlu

5791 İhtiyaç, insan için kötülük okuludur.

Euripides

5792 İhtiyaçları yüzünden küçülme-yen insan büyüktür.

Rıfat Necdî Evrimeri

5793 İhtiyaçlarımızın en büyüğü, ihtiyaçlarımızı hissetmektir.

J. J. Rousseau

5794 Kimseye karşı ihtiyaç sahibi olma ki, haysiyetin yükselsin.

H. Z. Ali

5795 Kendim için hiçbir şeye ihtiyaç duymadığıma göre, niçin başkaları için yaşamayayım?

Tolstoy

5796 İhtiyaçlar içinde kıvranan insanlar özgür değillerdir.

F. D. Roosevelt

5797 Haklı olma ihtiyacı sıradan insanlara özgüdür.

A. Camus

İkbâl

5798 İkbâline, idbârına dil bağlama dehrin
Bir dairede devredemez çember-i devrân.

Ziyâ Paşa

5799 İkbâl, değişen bir rüzgârdır.

Harîrî

5800 Dehrin ikbâlinden idbârı yakîn
Âkil isen ana aldanma sakın.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

5801 İkbâlde iken de insan feleğin sillesi
olacağını hatırdan çıkarmamalı.

Sophokles

5802 İki şeyin hazmı çok güçtür. Biri servet, diğeri ikbâl.

Mektupçu Ağâh

5803 Işık nasıl eşyayı belirtirse, ikbâl de iyi ve kötü yanlarımızı meydana çıkarır.

La Rochefoucauld

5804 Her gelişi mucib-i memnuniyet olan yegâne misafir: İkbâl.

Cenâb Şehâbeddîn

5805 Çarha kılma ser-fürü ikbâl için gayret budur
Hem gedâ hem pâdişah-ı âlem ol devlet budur.

Cevrî (İbrâhim Çelebi)

5806 Felekler nerdübânın olsa çıkma evc-i ikbâle.

Keçecizâde İzzet Molla

5807 Fecrin soldurduğu ay, çağrı geçen sevgili, lotüssüz göl, konuşmasını bilmeyen güzel dudaklar, para canlısı hükümdar, gün görmeyen iyi, ikbâl içinde yüzen kötü... kalbime saplanan yedi zehirli ok.

Bhartrihari

5808 Var mı bir ikbâl idbâr olmaya
Bu felekdür kimseye yâr olmaya.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

5809 İkbâl, insanın mehektaşdır.

Rıfat Necdet Evrimer

5810 Hâli bir bed-aslın ikbâle tehavvül etmesün
Çünkü müstakbelde yâ Fir'avun ü ya Nümrud olur.

Nevres-i Kadîm

5811 Bağlama gönül görüben dünyânın ikbâlini
Bah ol ikbâle irenün devr-i idbârına.

İbrâhim Gülşenî

5812 Âdem odur ki etmeye tagyîr vasfını
İkbâl ü baht kendine yâr olmuş olmaş.

Seyyid Vehbî

5813 İkbâli hazmet ki idbâra tahammül edebilesin.

Rıfat Necdet Evrimer

5814 Çok da mağrûr olma kim meyhâne-i ikbâlde
Biz hezâran mest-i mağrûrun humârın görmüşüz.

Nâbî

5815 Çünkü milletlerin ikbâli için evlâdım, Mâ'rifet bir de fazîlet, iki kudret lâzım.

Mehmet Âkif Ersoy

5816 Ey ikbâl bulan sen, güvenme ona,
Sana gelen ikbal, gider o yana.

Yusuf Has Hâcib

5817 Feleğin mezhebini meşrebini anlayarak
Mey-i ikbâl edenin hâhîşine eyvallâh.

Neş'et

5818 Vakt-i ikbâlinde kasırdır ricâlin himmeti
Mürtefî oldukça şemsin sâyesi maksûr olur.

Diyanbekirli Said Paşa

5819 İkbâle zevâl erse ne var, sende kemâl var
Mağrur-ı kemâl olma ki ardınca zevâl var.

Dertli

ilâç

5820 Bimâr-ı derd-i aşk kabûl eylemez ilâc.
Şeyhülislâm Yahya

5821 Murâdım ölmek olıcak ilâcı neyleyim.
İstanbul İştî

5822 Yorgunluk kadar sağlıklı ve belki de yorgunluk kadar etkili uyku ilâcı hemen hemen yoktur.
Henry Fielding

5823 Kullanmasını bilenlerin elinde zehir de bir ilâçtır.

Abdülhak Hâmid Tarhan

- 5824 Aşkdan tedavi eden birçok ilâçlar vardır ama iyileştireceği kesin olanı yoktur.
La Rochefoucauld
- 5825 İnsan ruhunun selâmeti için koruyucu ilâç, bir dostun, gördüğü kusuru sadakatle ihtar etmesidir.
F. Bacon
- 5826 Eczacı dükkânı: Derûnundaki ilâçların nef'ini alandan ziyâde satan görür imiş.
Âlî Bey
- 5827 İlâç, âlemde dertten başka bir şey aramaz.
Mevlânâ
- 5828 Bulunmaz aşkın ilâcî.
Karacaoğlan
- 5829 Nushan maraz-i aşka ilâc eylemedi hiç Ey şeyh-i kerâmet-furûş ez de suyun iç.
Sâbit
- 5830 Derd-i dilüne ister isen ey püser ilâc Dünyâ denîdür anun ile itme imtizâc.
Sehî Bey
- 5831 Söylen tabîbe yok yere arz-ı devâ eder Bîmâr-ı derd-i aşk kabul eylemez ilâc.
Şeyhülislâm Yahya
- 5832 Açlığa ve yorgunluğa karşı en tatlı ilâç, bir parça arpa ekmeği, bir saman döşektir.
Demokritos
- 5833 Her derde bir deva bulunur. Lâkin ahlâksızlık illetini iyi edecek bir ilâç yoktur.
Hız. Ali
- 5834 Azmetti kişver-i âdeme cân-ı mübtelâ Aşkın ilâcî gördü ki terk-i diyârdır.
Şeyhülislâm Bahâyî
- 5835 Aşk hastasına vuslattan başka çâre yok ondan başka ilâç olamaz.
Mevlânâ

- 5836 Olmaz ilâç sine-i sad-pâreme Çare bulunmaz, bilirim, yâreme Baksa, tabîbân-ı cihân, çâreme Çare bulunmaz, bilirim, yâreme
Şarkı (Segâh)
- 5837 Aşkından hasta olan ilâçtan zehirlenir.
Shakespeare
- 5838 İnsan insanın ilâcıdır.
Afrika Atasözü

İltifat

- 5839 İyi kalpli sersemler, varını yoğunu iltifat toplamak uğruna harcarlar.
Shakespeare
- 5840 Aşk ne ile beslenir? İltifat ile.
Cervantes
- 5841 En seçkin iltifatlarımızı lâıyk olmayanlara vermeye meylimiz vardır.
Henry Fielding
- 5842 Güzel kadınlar tatlı bir iltifatı öyle kolay kolay unutmazlar.
Heinrich Heine
- 5843 Erkeklerin iltifatlarının altında daima müphem bir elde etme arzusu gizlidir.
Paul Gerdely
- 5844 Nigâhı iltifat ile kerem kıl pâyimâl etme Sana üftâdedir bunca zaman Fennî-i üftâde
Fennî Bey

İmân (İnanç)

- 5845 Bilden zünnâr kesmedin imân arzu kılursun.
Yûnus Emre
- 5846 İman, talebin coşkusudur.
M. Rasim Mutlu

İnanmak

5847 Işk olmayan gönülde aceb cân olur
mu hiç
Her cân kim anda ışk yok imân olur
mu hiç.

Ahmed-i Dâ'î

5848 Bir insanı inancından dolayı diri diri
yakmak, bu inanca büyük önem atfet-
mektir.

Montaigne

5849 Yârı benden bir nefes ayırsa haz eyler
rakib
Kişinün iymânun almakdan ider
şeytan haz.

Celâlîzâde Sâlih Çelebi

5850 İmân, haramlardan, hırslardan sıyrıl-
madır.

H. Muhammed

5851 İnançlarıyla yaşamlarını uzlaştırabilen-
lere ne mutlu.

Müşerref R. Köktürk

5852 İmândır o cevher ki ilâhî ne büyüktür
İmansız olan paslı yürek sînde yükür.

Mehmet Âkif Ersoy

5853 İnanç, mantıktan üstündür.

Bailey

5854 Güler düşmen benim ağladığıma
Aceb şol kâfirin imânı yok mu.

Hoca Dehhânî

İnanmak

5855 Meseldür halk içinde söylenür çok
Kılıca, avrata, ata inan olmaz.

İbrahim bin Bâlî

5856 İnandırma yolunda genellikle söz, al-
tından daha ağırlıklıdır.

Demokritos

5857 Kendi kendine inanmayan her zaman
yalan söyler.

Nietzsche

5858 Bir kudret-i külliye var ulvî ve
münezzeh
Kudsî ve muallâ ona vicdânla
inandım.

Tevfik Fikret

5859 İnanmak istemiyeni hiçbir mantık
inandıramaz.

Cenâb Şehâbeddîn

5860 Kadın duyduğuna inanır, erkek gör-
düğüne.

Marcel Achard

5861 Herkese inanmak lâzım, yoksa yaşa-
maya imkân yok.

Anton Çehov

5862 Bir şeye inanmak, bir tesire mağlûp
olmaktır.

Peyami Safa

5863 Her karşı çıkana değil, yalnız denen-
miş kimselere inanmalıdır. Birinci du-
rum hayvanlara yaraşır.

Demokritos

5864 Kadınlr, cümlelerini aşk kelimeleriyle
dolduran erkeklere inanırlar.

H. de Balzac

5865 İnsan, kulağına değil gözüne inanmalı.

Friedrich Hebbel

5866 Kendinize inanmaya kalkışın yalnız.
Kendine inanmayan hep yalan söyler.

F. Nietzsche

5867 Kimsenin inanmadığı bir şey günaşırı
isbat olursa yine fayda etmez.

G. Bernard Shaw

5868 İnsan kafası öyledir ki kendisine ka-
ranlık gelene daha kolay inanır.

Tacitus

5869 Genellikle insanlar, arzu ettikleri şeyle-
re kolayca inanırlar.

Julius Caesar

İnsan, en az bildiği şeye en çok inanır.
Montaigne

Kimsenin inanmadığı bir şeye kolay
kolay rastlanmaz.
B. Shaw

Yeminine bakıp insana inanma; insa-
na bakıp yeminine inan.
Aeskhylos

Sevmek inanmaktır. Birisine inanmı-
yorsak, inanamıyorsak, sevmiyoruz
demektir.
Güven Turan

İnandığınız gibi yaşarsanız, yaşadığı-
nız gibi inanmaya başlarsınız.
H. Ömer

Mürûr-i vade-i yâra inanma sen
Ahmed
Gama inan inanursan ki eski yârındır.
Ahmed Paşa

İnci (Dür)

Her denizin incisi olmaz.
Mevlânâ

Dür olan yirde minâyı niderler.
Tutmacı

Sâhil-i bahrde olsun mu leâl
Gevheri ister isen ka'rina dal.
Nâbî

İnci ele geçtikten sonra denize ne hâ-
cet?
Hâfız Şîrâzî

Bütün çiğ taneleri inci olsaydı, çarşı
katır boncuğu gibi inci dolardı.
Şeyh Sa'dî

Söylemez söylemez ammâ dürr-i
meknûn söyler.
Hüseyin Çelebi-i Kelevî

5882 İnci çamurda erimez.
Victor Hugo

5883 Kadr-i dürr ü gevheri âdem bilür
Âdemi ammâ yine âdem bilür.
Şeyh Gâlib

5884 İnci deniz dibinde
Çörçöp çıkmış sâhile.
İkbal

5885 Her zaman dürrü çıkarmaz gavvâs.
Muallim Nâcî

5886 İncinin binlerce düşmanı olur.
Mevlânâ

5887 Kapalı avuçtaki incilere kim inanır?
Friedrich Hebbel

5888 Delikli inci yerde kalmaz.
Kâşgarlı Mahmûd

5889 Denizin tüm ürünleri inci değildir.
Genceli Nizâmî

5890 Her sedefte inci bulunmaz.
Mevlânâ

5891 İnci çirkefe düşse, gene nefistir,
Toz göğe erişse gene bayağıdır.
Şeyh Sa'dî

5892 Sakın nev-devletân-i asrardan himmet
hayâl etme
Abesdir dürr ümîdin eylemek bahr-i
tasavvurdan.
Şeyhülislâm Mehmed Es'ad

5893 Denizden almasa inciyi kişi,
İster inci olsun, ister kum taşı.
Yusuf Has Hâcib

5894 Ey inci, kırıldığına üzülme, parlaya-
caksın!
(???)

5895 Boncuk parlak olsa bile incilik edebilir
mi?
Mevlânâ

5896 Çiçeklenmiş dalımsın,
İnci mercan malımsın,
Sanki benim canımsın,
Sarsam seni gül dudaklım.
Şarkı (Muhayyerkürdî)

İnsan, İnsanlık

5897 İnsan ettiğini bulur, ektiğini alır.
Atasözü

5898 İnsan otururken topal mı değil mi
anlayamazsın,
İnsan uyurken şaşlı mı değil mi
anlayamazsın,
İnsan susarken yalancı mı, doğrucu
mu anlayamazsın.
Resul Hamzatov

5899 En çok hoşumuza giden insan, kendi-
mize benzettiğimiz insandır.
Montaigne

5900 İnsanlar parlayanı karartmaktan, yük-
seleni yere serip toza bulamaktan hoş-
lanırlar.
Schiller

5901 İnsan, ortalığa atılıvermiş, zavallı bir
yaratıktır.
D. H. Lawrence

5902 Bir insan söylediği şeylerden çok söy-
lemedikleriyle de insanlaşır.
Albert Camus

5903 İnsanlar çoğunlukla kötü oldukların-
dan, iyi yola ancak buna mecbur edil-
dikleri zaman dönerler.
Machiavelli

5904 İnsan, âlet kullanan hayvandır.
Thomas Carlyle

5905 Sadece orta kıratta bir insan keyiflidir.
Somerset Maugham

5906 İnsan, insanın kurdudur.
Plautus

5907 İnsan kısmının halinden memnun ol-
duğu görülmüş mü?
Anatole France

5908 İnsan değişir ve değiştirir.
Berthold Brecht

5909 İnsan, insanın efendisi olamaz.
Epiktetos

5910 Üstün sanılan insanlara yakından
bakınca anladım ki çoğu herkes gibi
insandır.
Montaigne

5911 Tarçına benzer insan, dövülüp ezildik-
çe değerlenir.
John Webster

5912 Hiçbir insan rastlamadım ki ondan
öğrenilecek bir şey olmasın.
Alfred de Vigny

5913 Bî-şâibe insân arıyan dünyâda
Matlûbuna ancak kavuşur rüyâda.
Ferit Kam

5914 İnsan hep yalnızdır, dünya da bomboş.
Jean Anouilh

5915 Kötü insanlar, yeryüzüne serpilmiş
bir avuç iyi insanı sınamaya yararlar.
Voltaire

5916 Beşerin böyle dalâletleri var:
Putunu kendi yapar, kendi tapar.
Tevfik Fikret

5917 Ya iyi insan olmalı ya iyi insanlara
öykünmeli.
Demokritos

5918 İnsan her bakımdan ve her yönden
yamalı, alaca bulacadır.
Montaigne

5919 Bazı insanlar, ev köpekleri gibi, ya-
mandıkları kapıdan ayrılmazlar.
Dostoyevski

5920 İnsan iyi doğar, tabiaten iyidir; onu kötü yapan cemiyettir.
Unamuno

5921 İnsan, iki ayağı üzerine kalkmış bir canavardır.
Neyzen Tevfik Kolaylı

5922 Kaybedecek hiçbir şeyi olmayan insan ne korkunçtur.
Goethe

5923 İnsanların hepsi maskelidir, yalnız bazılarındaki incedir.
Mektupçu Agâh

5924 İnsanlar budala ve meraklıdır, da-
ima acı işleri karıştırmak âdetleridir.
K. Csatho

5925 İnsan değişiyor; gençlikte en çetin ce-
vizleri kıran dişler bile, yaşlılıkta ek-
mek kabuğu kemiriyorlar.
Ebner von Eschenbach

5926 İnsan, noksanlarla doludur.
H. de Balzac

5927 Kimlere meydan okumaz insan,
Tek başına düşündüğü zaman.
La Fontaine

5928 Su, kabının; insan, muhitinin şeklini
alır.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

5929 İnsaniyeti en çok seven, hiç şüphem
yok, yamyamlardır.
Cenâb Şehâbeddîn

5930 İnsanlara çok defa en yüksek baha, en
zavallı bir durumda oldukları zaman
biçilir.
John Webster

5931 Şu dünyada soluk alan, yürüyen yara-
tıklar arasında
İnsandan daha acınacak bir yaratık
yok.
Homeros

5932 İnsanlar rakamlara benzer: durumları-
na göre değer kazanırlar.
Napoléon

5933 Her şey incelikten, yalnız, insanlar
kalabalıktan kırılırlar.
İbrahim Olcaytu

5934 İnsan, kendisine bir anlam arayan tek
varlıktır.
Albert Camus

5935 Herkes kendisini beşeriyet için elzem
hisseder halbuki beşeriyetin hiçbirimi-
ze ihtiyacı yoktur.
Cenâb Şehâbeddîn

5936 Bazı insanlar vardır ki: Hayatta okun-
mayan bir kitap halinde kalırlar.
Mektupçu Agâh

5937 Dünyada en güç şey insanları mem-
nun etmektir.
Rıfat Necdî Evrimeri

5938 Mükemmel insanın aksayan tarafları
daha çok belli olur.
Goethe

5939 Mükemmel düşünen insan, gören in-
sandır.
Novalis

5940 Hiçbir insanın insanları küçük görme-
ye hakkı yoktur.
Alfred de Musset

5941 İnsan hakikaten enfes-i mahlûkat,
eğer kalb genç kalsa ve dimağ yaşlı
doğsa.
Cenâb Şehâbeddîn

5942 İnsan dışı güzellikler mabedi, içi çir-
kinlikler mahşeridir.
Raif Necdî Kestelli

5943 İnsan bir harikadır; fakat bir şaheser
değildir.
J. Conrad

İnsan, İnsanlık

- 5944 Her insanda, insanlığın bütün halleri vardır.
Montaigne
- 5945 İyi insan olmak istersek, evvelâ fena insan olduğumuza inanmalıyız.
Refik Halit Karay
- 5946 Kötü insan anılmağa değmez, unutmak daha iyidir.
Şehabettin Ahmed İbşihî
- 5947 İnsanlar çoklukla nankör, değişken, içten pazarlıklı, ürkek ve doymak bilmez yaratıklardır.
Machiavelli
- 5948 Tam bîtarafılık insan harcı değildir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 5949 Hiçbir şey insan kadar yükselemez ve onun kadar alçalamaz.
Hölderlin
- 5950 İnsan denilen yaratık bir muamma, öğrenecek daha çok şeyimiz var onun üstüne.
André Malraux
- 5951 Hiçbir zaman unutmamalıyız ki, çocukta, delikanlıda, köylüde, işçide, ilim adamında, filozofta bile bir insan saklıdır.
Giuseppe Bottai
- 5952 İnsanın iyisi, tâlihin kötüsünde belli olur.
Shakespeare
- 5953 Başlıca üç çeşit insan vardır: Bilgisever, ünsever ve parasever.
Platon
- 5954 İnsan yeryüzünde olan şeyleri görmezlikten ve bilmezlikten gelme hakkına sahip değildir ve bunun böyle olmasını gerektiren çok üstün ahlâki nedenler vardır.
Dostoyevski
- 5955 İnsan, küçüklük ile büyüklük arasında sallanan bir canavardır.
Raif Necdet Kestelli
- 5956 İnsanlar üç sınıfa ayrılırlar: yalan söylemeye zorunlu olmaktansa gizlenecek bir şeyleri olmamayı yeğ görenler, ikincisi gizlenecek bir şeyleri olmaktansa yalan söylemeyi yeğ görenler, üçüncüsü de hem yalan söylemeyi, hem de gizlenecek bir şeyleri olmalarını sevenler.
Albert Camus
- 5957 İnsan, kafasıyla düşünür, kalbiyle duyar ve midesiyle ister.
Unamuno
- 5958 Her şeyin en kutsalı, iyi insandır. En kirlisi de kötü adamdır.
Platon
- 5959 İnsanın en büyüğü, en yüksek mevkide iken alçakgönüllülük gösteren, kudret sahibi iken bağışlayan ve güçlü olduğu vakit adaletle hareket edendir.
Abdûlmelik İbni Merʿan
- 5960 İnsan, tebessümle gözyaşı arasında gidip gelen bir sarkaçtır.
Byron
- 5961 İnsan, kendi kendisinden saklamaya çalıştığı yanını sevemez.
Albert Camus
- 5962 İnsanın başında ottan gayrisi biter, bülbülden gayrisi öter.
Atasözü
- 5963 İnsanlar bütün ömürlerince kördürler.
Goethe
- 5964 Her şey eşyanın Hâliki elinden çıkarken iyidir, her şey insanın elinde soysuzlaşır.
J. J. Rousseau
- 5965 İnsan hiçbir zaman, kötü olduğunu en samimi ve içten hissettiği andaki kadar iyi değildir.
Kleist

- 5966 İnsan, pazarlık yapan hayvandır.
Adam Smith
- 5967 İnsanlar, herhangi bir kimseyi kötüleren sözlere inanmaya gereğinden fazla hazırdırlar.
D. H. Lawrence
- 5968 Bütün kuşlar için çekici yemler olduğu gibi, her insan da özel bir şekilde çekilip çevrilir ve baştan çıkarılır.
Goethe
- 5969 Hakkında kötü düşünülmeyecek, kötü şeyler söylenmeyecek hiçbir insan yoktur; hakkında iyi düşünülmeyecek, iyi şey söylenmeyecek hiçbir insan da yoktur.
Alain
- 5970 Bu neden? Söyle ey hâkim-i zaman! Koca dünyâyâ sığmıyor insân!
Muallim Nâcî
- 5971 İnsanların pek çoğu kötüdür.
Bias
- 5972 İnsan şişirilmiş tulum gibidir, ağız açılınca söner.
Kâşgarlı Mahmûd
- 5973 İnsanlar vardır ki, ancak bir süre ağızlarında dolaşan türkülere benzerler.
La Rochefoucauld
- 5974 Üstünde durduktan sonra bir püf yanı bulunmayacak insan yoktur.
Molière
- 5975 İnsan, yegâne gülün, hayvandır.
William Whitethed
- 5976 Ne de olsa insan, saman ve çamurdan yapılmıştır.
Amenemope (Mısır bilgelik kitabı)
- 5977 En kötü insanlar, çoğu kez, birine muhtaç oldukları zaman dünyanın en iyi insanı olurlar.
Ebner von Eschenbach
- 5978 İnsan sevdiği şeyle başbaşadır.
Novalis
- 5979 Basit bir insan, karmaşık bir insandan daha korku vericidir.
Dostoyevski
- 5980 İnsan ergeç toprak olmak için yaşıyorsa, haz ve eleme ne lüzum var?
Upnishad'lardan
- 5981 Akla kara diye ayıramazsın insanları, iyilikleri de kötülükleri de karmakarışık.
G. Bernard Shaw
- 5982 İnsan dediğin derya misali Uçsuz bucaksız olmalı.
Bedri Rahmi Eyüboğlu
- 5983 Ayır ayrı birer ahlâksız yaratık olan insanlar toplu oldukları zaman namuslu kişiler olurlar.
Montesquieu
- 5984 Eğer dirsens olam insân birâder Özini eylegil hâke beraber.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 5985 İnsan olmak bir sanattır.
Novalis
- 5986 İnsan, kızarmağa ihtiyacı olan, ya da kızaran yegâne hayvandır.
Mark Twain
- 5987 İnsanlar her zaman, göründükleri gibi değildirler. Göründüklerinden daha iyi olanları azdır.
Lessing
- 5988 İnsan tükenmez.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 5989 Yüksel ki bunun da fevki vardır, İnsanlığın ayrı zevki vardır.
Nâmık Kemâl
- 5990 Ucuz insandan, pahalı lakırdı çıkar.
Atasözü

İnsan, insanlık

- 5991 Dilersen çevrene bak
Güç değil ün almak, ünvan almak
En zor gelen insana,
İnsan olmak!..
Cavidan Tümerkan
- 5992 Dersin: "kişinin tâkati neymiş, gücü ne?"
Bir dev gibi davran işlerin en gücüne!
"İnsan" dediğin, insan olur gerçekten,
Sâhipse eğer kendini aşmak gücüne!
Ârif Nihat Asya
- 5993 Biz insanız, bize insanlığın acılarına
gülmek yakışmaz, insanlığın acılarına
üzülmek yakışır.
Demokritos
- 5994 Başkaldıran insan, hayır diyen insan-
dır.
Albert Camus
- 5995 Her gerçek insanda oynamak isteyen
bir çocuk gizlidir.
Albert Camus
- 5996 İnsan dediğin, beyaz kadınla sarı altın
karşısında belli olur.
Kemâl Tahir
- 5997 İnsan insanın kadrini bilmezmiş meğer
Anlaşılmadı gitti mısralarım
Çünkü; insanlar benim Halîme güler.
Bense onlar için ağlarım.
Ümit Yaşar Oğuzcan
- 5998 İnsanlığa kimlerse tahakküm heve-
sinde,
Yok yerleri artık bu cihan çerçevesin-
de.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 5999 Dertsiz insan insan değil, bunu anla;
Aşksız insan hayvan cinsi, bunu dinle.
Ahmet Yesevî
- 6000 Bari şu trampetler çalmasa
İnsan gürültüye gitmese.
Orhon M. Arıburnu
- 6001 İnsan yaşadığı yere benzer
O yerin suyuna, o yerin toprağına
benzer.
Edip Cansever
- 6002 İnsan, çelişkiye düşen hayvandır.
Hilmi Yavuz
- 6003 İnsanları huyları hayattaki rolleri itibari-
le üç kısma ayırıyorum: kendi oturduğu
dalı kesenler; başkasının bindiği dalı kes-
mekle uğraşanlar; başkasının dalını kesi-
yorum zannile kendi dalını kesenler.
Refik Halit Karay
- 6004 Bir kimse ki insân ola hayvâna karışmaz
Dânâ-yi hakikî dahi nâdâna karışmaz.
Keşanlı Zihnî
- 6005 Zevk ile, rahât ile geçmedi hiçbir ânım,
Ölmedim, kurtulayım, ben ne garip
insânım.
Fehmi Bey, Zaimzâde Hasan
- 6006 İnsan odur ki âyineveş kalbi saf ola.
Bâkî.
- 6007 Belirsiz bir semte insanlık sürgün.
Necip Fazıl Kısakürek
- 6008 Kamu bir âdemoğlu iken insan
Kimi bende kimi mevlâ nedendir?
Hayretî
- 6009 İnsanlığın yükünü taşıyamıyorsan, ken-
dinden söz etme.
Sabahattin Kudret Aksal
- 6010 Estetik insanı gizleyemez ki.
Murathan Mungan
- 6011 İnsanoğlu yürümeye öykünürken, bacak-
lara hiç de benzemeyen tekerleği buldu.
Apollinaire
- 6012 Bak, dünya renkler içinde.
Bu güzel dünya içinde
Sevin sevinebilersen
İnsanlığın haline karşı.
Orhan Veli Kanık

- 6013 İnsanun daima kendinden yukarıdakilere köpek dalkavukluğu, kendinden aşağıdakilere aslan gururu ile muamele etmesi, hemen hemen umumi bir kaide halindedir.
Ahmed Midhat Efendi
- 6014 İnsan kısmının halinden memnun olduğu görülmüş mü?
Anatole France
- 6015 İnsan büyük olur mu, o insan ki hiç olur?
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 6016 İnsan her şeyin ölçüsüdür.
Protagoras
- 6017 İnsan ruh ve maddenin en bahtlısıdır.
Sokrates
- 6018 Beşerin böyle dâlaletleri var
Putunu kendi yapar, kendi tapar.
Tevfik Fikret
- 6019 İstemem şurda kiralılık, hanlık!
Bana -Tanrı'm- yetişir insanlık!
Ârif Nihat Asya
- 6020 İnsan rüzgârda hareket eden gül gibi olmalı ki etrafına güzel kokular yayabilsin.
Aristoteles
- 6021 İnsan biber gibidir, tatmadıkça anlamayız acı olup olmadığını.
Afrika Atasözü
- 6022 Herkes insanlığı değiştirmeyi düşünür de; hiç kimse kendinden başlamayı düşünmez.
Tolstoy
- 6023 İnsan, karşısındakinin açlığını gideren bir yiyecek olamaz.
Tagore
- 6024 İnsan odur ki âyineveş kalbi saf ola.
Bâkî
- 6025 Dünyâ evimi beklemem amma ki ne çâre
İnsan olanın anda biraz hizmeti vardır.
Ali Haydar Bey
- 6026 İnsanların en rezili kim midir? Şüphesiz ki suçunu başkasına yüklemeye çalışan.
Yalnız Adam
- 6027 Ne biçim insanlar, ne biçim hayat!
Tolstoy
- 6028 İnsan kendi perdesini, kendi yırtar.
Mevlânâ
- 6029 İnsan, yemeğini pişiren tek hayvandır.
John Gay
- 6030 İnsan ne kadar yakını olursa olsun yanıbaşındaki, halini bir kıl ucu kadar göremez, anlayamaz.
Mevlânâ
- 6031 İnsan, rüzgârda oynayan gül gibi olmalı ki etrafına güzel kokular yayabilsin.
Aristoteles
- 6032 İnsan, tek korktuğum hayvandır.
Bernard Shaw

İrade

- 6033 İradene hâkim ol, fakat vicdanına esir ol.
Aristoteles
- 6034 Bir irade, kendisinden daha güçlü bir iradeye karşı koyamaz.
Dante
- 6035 İnsanı büyük ya da küçük yapan kendi iradesidir.
Schiller
- 6036 Bedenimiz bizim bahçemizdir, irademiz de onun bahçıvanı.
Shakespeare

6037 Kuvvetini iradesinden alana düşman
yanaşamaz.

Şehabeddin Ahmed İbşihî

6038 Yalnız topla, tüfekte değil, iradenle de
cesur olacaksın.

Halide Edip Adıvar

6039 İrade, kötü tâlihi yener.

Aleksis Kivi

6040 İradesiz düşünce, zihne ârız olan bir
derttir; düşünceye gem vurmak, zihne
gem vurmak demektir, bu ise, rüzgârı
zaptetmekten de zordur.

Gandhi

6041 İradenin karşısında duracak bir güç
göremiyorum.

Napoléon

6042 Hayatın anlamını güzellikte, kuvvetin
anlamını ise güçlü iradede bulurum.

Maksim Gorki

6043 Yeteneksiz ama iradeli gençler, yete-
nekli ama iradesiz gençlerden daha
başarılı olurlar..

B. Disraeli

6044 Tüm hata ve başarısızlıkların nedeni
iradesizliktir.

Auguste Comte

6045 Açlık iradeyi kuvvetlendirir.

Benjamin Franklin

6046 İrade olmayan yerde çözüm de olmaz..

Bernard Shaw

İrfân

6047 Niderler kalbi irfân olmayınca
Niderler kasrı sultan olmayınca.

Bursalı İsmail Hakkı

6048 Câhiller kâmile sen bilmen deyip
Anın için kaybettiler irfânı.

Pir Sultan Abdal

6049 Şûrîyâ erbâb-ı irfân ile oldunsa karîn
Yime gam dünyâ için, ferdâ için
olma hazîn.

Bursa Yenişehirli Şûrî-i Meczûb

6050 Kim ki yansun dirse kalbi içre
irfândan çerâğ
Ehl-i diller meclisinde dün gün olsun
göz kulağ.

Lâmî'î Çelebi

6051 Dil-i dâniyâ şeref pertev-i irfân ile dir.

Bâkî

6052 Çeşm-i insâf gibi kâmile mîzân olmaz
Kişi noksânını bilmek gibi irfân
olmaz.

Tâlib (Bursalı Mehmed)

6053 Bir diyarda almazsa herkes irfân
hakkını
Her çekilen hançerin boş kalacaktır
kını.

Faruk Nafiz çamlıbel

6054 Muradın anlarınız ol gamzenin
iz'ânımız vardır
Belî söz bilmeziz amma biraz
irfânımız vardır.

Nedîm

6055 İrfâna bulunsun intisâbun
Bil kadrini kâbil-i hitâbun.

Şeyhülislâm Abdullah Vassaf Efendi

6056 Budur lâıyk olan şâhim cihânda ehl-i
irfâne
Ki yaktığı çerâğ üstüne dâim ola
pervâne.

İstanbulu Beyânî

6057 Yüz dinle, bin düşün bir tek söz söyle
Sözünden bilinir irfân demişler.

Kalecikli Mir'âtî

İstikbâl Bkz. Gelecek

İş

Kişiyi her işi âlâ görünür,
Kuzguna yavrusu ankâ görünür.
Şinâsî

Sen işini bitirmezsən
İş seni bitirir.
Cavidan Tümerkan

İşi, sonu taçlandırır.
Lesage

Kötü işler, üstlerini bütün dünya ört-
se, yine kendilerini belli eder.
Shakespeare

Kötü işlerden korkuyla değil, ödev
duygusuyla uzaklaşmalıdır.
Demokritos

Yapılan işlerin en hayırlısı, sonu en iyi
olandır.
Beydeba

En emin işler, şöhret hırsına, onura,
gösteriş arzusunaya dayananlardır; bu
duygular hiç bir zaman ölmez.
H. de Balzac

Kendi işi için efendi olmayı becereme-
yen, başkasına hizmetçi olur.
Şehabettin Ahmed İbşihî

Birini sevindiren bir iş ötekini ağlatır,
yaşamak işte böyledir.
Alphonse Daudet

Öni işin hoş ola neye yarar
Sonunu fikr'it anda kıl karar.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

Güzel bir iş yapsan, hemen onu çirkin
bulan biri çıkar.
August Strindberg

İşini tizrek dut koma gece
Geceyi gündüz et gündüzü gece.
Şebüsterî

6070 Yapmakta olduğun işi iyi yap.
Plautus

6071 İşler, o işlere ehil olmayanlara verilir-
se, kıyamet yaklaşmış demektir.
Hız. Muhammed

6072 Büyük işler başarmak isteyen kimse,
ölüm yokmuş gibi çalışmalıdır.
Vauvenargues

6073 En sevimsiz faaliyet başkasının pisli-
ğini temizlemektir.
Cenâb Şehâbeddîn

6074 Dünyada zor işler ister istemez kolay-
dan ve büyük işler de mutlaka küçük-
ten başlar.
Lao-tzu

6075 En küçük iş, en büyük niyetten daha
iyidir.
L. Eisenberg

6076 Her işün ırmeyince vakt ü ahdi
Ne assı âdeminün cidd ü cehdi.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

6077 Her işin sonun sayar âkıl olan
İbtidâsın gözedir câhil olan.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6078 Hiçbir iş görmeyen adam, hiçbir şeyi
sevmez.
Alain

6079 Sakın bîgânede vü bilişünde
Şerîk idinme kimseyi işünde.
Güvâhî

6080 Herkesin kendine göre üstesinden ge-
lebileceği bir iş vardır.
Tennessee Williams

6081 İnsanın mevkiine göre yaptığı işlerin
de adı değişir.
Molière

- 6082 Gizli iş itse cihanda bir kişi
Sanmasun kim tuymıya halk ol işi.
Hamdullah Hamdî
- 6083 Büyük işlerde herkese yaranmak zor-
dur.
Solon
- 6084 Dene altunu mihenk taşında.
Dahî insanı bir iş başında.
Şinâsî
- 6085 Her iş vakti irişmeyince bitmez
Bunu bilen kişi bî-vakt iş itmez.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 6086 Bazı kimseler büyük işler görmek için
dünyaya gelmişlerdir; bazıları da kü-
çük işler görürler.
Dostoyevski
- 6087 İşler iş olarak şerefli ya da şerefsiz
diye ayrılmazlar, yapılışlarındaki mak-
sada göre şerefli ya da şerefsiz olurlar.
Aristoteles
- 6088 Meşakkatdur her işün ibtidâsı
İrişür intihâsında sefâsı.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 6089 Hangi büyük iş vardır ki, ilk başladığı
zaman bir "ifrat" sayılmasın?
Stendhal
- 6090 İşi eyünün eyü olur eşi.
Yatlu ider yoldaşın yatlu kişi.
Abdurrahim Karahisarî
- 6091 Herkesin payına düşen bir iş var bu
dünyada.
Jean Anouilh
- 6092 Olur mu gün kim anın şâmı olmaz.
Cihânda var mı iş encâmı olmaz.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 6093 Elde etmek mükâfatını kazanamasam
bile, o işte işe girişmiş olmak şerefine
ererim.
La Fontaine
- 6094 Ne iş vardır ki bulmaz çâre âdem
Meğer ölmek ki âciz kaldı âlem.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 6095 İş işi gösterür çün tutasın yüz
Ziyânı yok çıkarmaz artık iş göz.
Güvâhî
- 6096 — İnan bana, dünyamızda yapılacak
çok iş var.
Dostoyevski
- 6097 Can nedâmetden dilersen arına
Koyma bugünkü işini yarına.
Germiyanlı Ahmedî
- 6098 El otuz iki dişine değil, otuz iki işine
bakar.
Atasözü
- 6099 Elde isti'dâd olunca kâr kendin gösterir.
Koca Râgıb Paşa
- 6100 Himmet-i merdân ile âsân olur her
müşkil iş.
Bâkî
- 6101 Kimin ters giderse bir zaman işi
Muhallebi yerken kırılır dişi.
Geredeli Figânî
- 6102 Kişinin mikdarı bilinir işte.
Tosyalı Mestî
- 6103 Mal cimrilerde, silâh korkaklarda, ka-
rar da zayıflarda olursa işler bozulur.
Hz. Ebubekir
- 6104 Yapılırken heyecan duyulmayan işler
başarılamaz.
Emerson
- 6105 Ey benim nazlı cânânım
Severim kimseler bilmez
Bir iştir geldi başıma
Çekerim kimseler bilmez
Âşık Gevherî
- 6106 Çile çekenler daha iyi iş yapar.
John Milton

6107 İşi bilene yaptırın.
John Rustin

İyd Bkz. Bayram

İyi

6108 Hepimiz boyuna iyi olduğumuzdan dem vururuz. Ama böyle bir kahramanlığı yapmağa yetecek kudret hangimizde var.
Dostoyevski

6109 İyi ile kötü çoğu zaman yanyanadır.
Voltaire

6110 Thebes'in kaç kapısı, Nil'in kaç kolu varsa, heyhat! O kadar da iyi insan vardır.
Juvenalis

6111 Şu dünyada insan biraz fazlaca iyi olmalı ki iyiyim dediğine değsin.
Marivaux

6112 En iyisi ortasıdır.
Hz. Muhammed

6113 Mürüvvet-mend olan mazlûma el çekmez ianetten.
Nâmık Kemâl

6114 Ne dostuna iyi, ne düşmanına kötü de.
Pittacus

6115 İyi bilmedikçe kötüyü bilemezsin.
Mevlânâ

6116 Eylik bilmedikçe eyliği ta bulasın Sen de sa'y it eyülerden olasın.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6117 Sen eyü eylük eyle dembedem Kötü de bulur cezasını ey dedem.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6118 İnsan iyi kimselere iyilik edince, bundan duyduğu ferahlıkla karşılık görmüş olur.
Plautus

6119 Eyü niyetlüler eylüğe ire Kim yavuz ise yavuzluklar göre
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Mantiku't-Tayr'dan çeviri)

6120 Adamoğlanı hiç dek oturmaya Belâ darta iyiliği götürmeye.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Mantiku't-Tayr'dan çeviri)

6121 Görüldüğü sürece güzeldir güzel kişi, Şimdi iyi olan oysa iyidir yarın da.
Sappho

6122 İyilerin ünle, başarıyla, zenginlikle uğraşacak zamanları yoktur.
William Faulkner

6123 İyi yapılabildiği halde yapmayan bir insan, suç işlemiş olur.
Pestalozzi

6124 Bütünü ile iyi ya da kötü olan yoktur. İki şey müstesna: Hikmet iyidir, cahillik kötü.
Sokrates

6125 İnsan hiçbir zaman, kötü olduğunu en samimi ve içten hissettiği andaki kadar iyi değildir.
Kleist

6126 Senden iyilere yerini vermesini bil.
Terentius

6127 İyi geçen bir gün nasıl mutlu bir uyku getirirse, iyi geçen bir ömür de mutlu bir ölüm getirir.
Leonardo da Vinci

6128 İyiler âlemde göçtü çekildi İşler zemânenin piçine kaldı.
Everekli (Develili) Seyrânî

İyilik

6129 Zihi hış ki meseldür ululardan Ki eylük eyle vü suya bırak sen.
Tutmacı

İyi-iyilik

- 6130 Suda ol eyelüğü bilmese balık
Koruda zâyî itdürmeye Hâlık.
Tutmacı
- 6131 Bir insanın gerçek zenginliği, onun bu
dünyada yaptığı iyiliklerdir.
H.z. Muhammed
- 6132 İyiliği yapan anlamamalı, gören anla-
malı.
Seneca
- 6133 Kişiye eyelük etmek mu'teberdür.
Ayıblu işleri sanma hünerdür.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 6134 İyilikler iade edilebilme sınırı içinde
kaldıkça hoşâ gider; bu sınırı aşınca
şükran yerine nefret kaim olur.
B. Pascal
- 6135 Bilür eyelük ulular eyü âdem
Değül âdem şu kim aklı ola kem.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 6136 Madem ki iyi de, kötü de ölüp gide-
cek, iyilik topunu çelene ne mutlu.
Şeyh Sa'dî
- 6137 Başa kakılan bir iyilik daima hakaret
yerini tutar.
Racine
- 6138 Birâder eyelüğü eyle suya sal
İvâz var anda bir eyelüğe bin al.
Câmî'î
- 6139 Çoğu kez yapılan iyilikler, ceza görme-
den kötülük yapabilmek içindir.
La Rochefoucauld
- İyiliği doğal olarak, gelişigüzel, tıpkı
çiçeklerin koku saçtıkları gibi yapa-
mazsınız iyilikten ne çıkar?
Somerset Maugham
- 6140 Deryaya bıraksan eyelik zâyî olmaz.
Baba Süleyman
- 6141 Yapılan bir iyiliğin hatırlanması ol-
dukça yüksek bir faizdir.
Publilius Syrus
- 6142 İyiliği yalnız iyiler anlar, fenalığı her-
kes.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6143 İyilik ya da kötülüklerini ancak sahibi
bilir.
J. J. Rousseau
- 6144 İyiliklerin en güzeli şunlardır: Öç al-
maya gücü yeterken bağışlamak ve
muhtacı bulunduğu şeyi cömertlik
gereği verebilmek.
Rislan-ı Dimeşki
- 6145 Yalnız iyilik yapmak yetmez, iyiliği
zarafetle de yapmak gerekir.
Diderot
- 6146 İyiliğe gücün yetmezse kötülük yap-
ma.
Ferideddîn Attâr
- 6147 Kötülüğe engel olmak da iyilik yap-
mak sayılmaz mı?
H. de Balzac
- 6148 İyiliği gizlemek, kötülüğü gizlemek-
ten daha üstündür.
Ebû Bekr-i Ferrâ
- 6149 İnsanlar bize kendilerine yaptığımız
iyiliklerden dolayı değil, kendilerinin
bize yaptıkları iyiliklerden dolayı bağ-
lanırlar.
Eugène Labiche
- 6150 İnsan oğlu hîlebâzdır kimse bilmez
fendini,
Her kime iy'lik edersen sakla ondan
kendini.
Lâ-edrî
- 6151 Hayatta her zaman kötülükten çok
iyilik vardır.
Descartes

- 6152 Eyülerden Hudâ vü halk hoşnûd
Yaramazlar iki âlemde merdûd.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 6153 Bir dana binlerce inek arasında kendi
anasını nasıl seçer ve bulursa, insanın
yaptığı iyilik ve kötülükler de, eninde
sonunda gelir onu bulur.
Pançatantra (Hint masal kitabı)
- 6154 Lâyık olana iyilik eden kendisine iyi-
lik eder.
Publilius Syrus
- 6155 Gözümün yaşına bak hâlûme rahm it
kerem it
Ki demişler ulular eylüğü eyle suya
sal.
Sehî Bey
- 6156 Birinden gördüğümüz iyilik, bize
yaptığı kötülükleri hoş görmemizi
gerektirir.
La Rochefoucauld
- 6157 İnsanların yaptıkları fenalıklar arka-
larından yaşar, iyilikler çoğu zaman
kemikleriyle birlikte gömülür.
Shakespeare
- 6158 Bir kimseye edilecek iyiliğin en mü-
kemmeli o kimseyi minnet altında
bırakmayandır, onda bir küçüklük
duygusu yaratmayandır.
H. de Balzac
- 6159 Şu kim eylük sevüp eylük ider ol
İki âlemde eylüğe irer ol.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 6160 İyiliğinize inanulmasını istiyorsanız,
ondan hiç bahsetmeyiniz.
B. Pascal
- 6161 İyilik çabuk unutulur, kötülük asla!.
Rıfat Necdî Evrimîr
- 6162 İder yatlıluğa âkiller uzluk
Kılr eylüğe câhiller yavuzluk.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 6163 İnsanlar böyledir işte; ettikleri önem-
siz iyilikleri bahalıya satarlar.
Kardinal de Richelieu
- 6164 İyilik, insanlık sanatıdır.
Genceli Nizâmî
- 6165 Eğer daha yetkin bir suretle karşılık
vermek gerekiyorsa, iyiliği kabul et-
melidir.
Demokritos
- 6166 Gördüğü iyiliği unutmamak hakiki
bir meziyettir.
Âkil Muhtar Özden
- 6167 Çoğu zaman iyilik etmek isterken
daha kötü bir şey yaparız.
George Sand
- 6168 Aşağılık insanlara iyilik etmek, denize
su taşımaya benzer.
Cervantes
- 6169 Zayıf olduğundan ötürü iyilik yapan-
lar, bir başka durumda kötülük de
yapabilirler.
Senancour
- 6170 Bize iyilik edenlerdense kendilerine
iyiliğimiz dokunan kimseleri görmek
daha çok hoşumuza gider.
La Rochefoucauld
- 6171 Her türlü kötülüğü yapmaya gücü ye-
terken bir şey yapmamak, işte budur
iyilik.
André Gide
- 6172 Görünmeksizin yapılan iyiliğe kimse
heves etmez.
H. de Balzac
- 6173 İyilik ettiğin kimsenin kötülüğünden
sakın.
H. Muhammed
- 6174 İnsan hayatında, iyiliği kadar mutlu
olur.
Şehabeddin Ahmed İbşihî

Kadın

- 6175 Yine ben bir öğüt aldım pîrimden
İy'lik ettiğinden sakın kendünü.
Köroğlu
- 6176 Kötülük kalır, iyilik unutulur.
Senancour
- 6177 Hiç umulmadık iyilikler vardır, yıldırım gibi düşer ve yakarlar.
H. de Balzac
- 6178 Vahşi hayvan tuzakla, âdemoğlu iyilikle avlanabilir.
Şeyh Sa'dî
- 6179 İyi insanların bile iyilik yapmaktan usandıkları olur.
Ugo Foscolo
- 6180 Eğer iyiliğin bir nedeni varsa, artık o iyilik değildir; eğer sonuçları yani ödüllü varsa, yine iyilik değil demektir. Bundan ötürü iyilik, sebep ve sonuç zincirinin dışındadır.
Tolstoy
- 6181 İyilik de etrafa yayılmasındaki maksada göre büyük, küçülür, solar, bozulur, hattâ şerre dönüşür.
Ahmed Râsim
- 6182 Önemli olan insanın, içindeki iyiliği koruyacak bir hayat yaşayabilmesidir.
Orhan Pamuk
- 6183 Birine iyilik etmek mi, bırak canım sen de,
Sanma ki yaranabilirsin kimseye...
Catullus
- 6184 Kötülük kestirme bir patika iken, iyilik aşılması gereken bir yoldur. Yalnız başına yürüyecek, tatsız güç bir yoldur, ve bu yolda çoğu kez tökezlenip düşmek işten değildir.
Susanna Tamaro
- 6185 İyilik, insanlık sanatıdır.
Nizâmî

- 6186 Anında olmalı, ettiğin iyilik
Âlem duysun diye, inayet etme.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 6187 Bana bir iyilik yap, bu kadar çok sevme beni.
B. Brecht
- 6188 Yaptığın iyilikten bahsetme, değerini yitirmesin.
Demostheres
- 6189 İyilik ağacı diken, iyilik meyvelerini toplar.
Cicero

Kadın

- 6190 Adı kadın var, kendi kadın var.
Atasözü
- 6191 Hem kini tez geçer kadının hem mahabbeti.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 6192 Sayınız kadınları! Onlar fâni hayatı cennet bahçelerinin gülleriyle süslerler.
Schiller
- 6193 İnsanda arzu ile birlikte saygı uyandırmayan kadın ne zavallıdır.
K. Kisfaludy
- 6194 Sevilen kadın bütün kadınların daima en güzeli değil midir?
H. de Balzac
- 6195 Kadınların ağzı işlemezse dili, ağzı ve dili işlemezse gönlü işler.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6196 Bütün kadınlar bâkire doğarlar.
Paul Valéry
- 6197 Kadın melek ile şeytan arasında tılsımlı bir köprüdür.
Raif Necdet Kestelli

- 6198 Kadınlar istediler mi "sahiden" hasta olurlar; hattâ kibirleri uğruna ölürlere bile.
André Maurois
- 6199 Kadında hayvan niteliği üstündür. Çünkü kadın, rengine ve kokuya düşkündür.
Mevlânâ
- 6200 Dünyada bir kadın için, herhangi bir erkeği etkisi altına aldığı bilmesi kadar zevkli bir şey yoktur.
H. de Balzac
- 6201 Her parasız kadın, koca peşinde koşan bir maceraperesttir.
G. Bernard Shaw
- 6202 Öfkeli kadının neler yapabileceği iyi bilinir.
Vergilius
- 6203 Kadının sözüne, bülbülün sesine pek kulak asma.
Kalevala (Fin destanı)
- 6204 Kötü kadınlar bunaltır, iyi kadınlar da sıkar.
Oscar Wilde
- 6205 Kadın acâib-i mahlûkattandır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 6206 Hiçbir kadın yalnız kaşı gözü sayesinde güzel olamayacağı gibi yalnız konuşmasıyla da ince zekâli sayılmaz.
Richard Steele
- 6207 Kadınlar nebatata benzer: İnkişâf için bazısı açık hava ister, bazısı limonluk.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6208 Kadınların en hayırlısı, dünyaya çok evlât getirendir.
H. Ali
- 6209 Erkekleşen kadın, kadınlışan erkek kadar zevki selimi tırmalar.
Mektupçu Ağâh
- 6210 Hırçın kadın, dinmeyen bir fırtınadır.
Rıfat Necdet Evrimer
- 6211 Kadınlar, genellikle, ağırbaşlı erkeklerle karşı iffetli görünürler, ama çapkınlara karşı değil.
Fonvizin
- 6212 Kadının sevdiği kimse yarı-Tanrı'dır.
Mor Jokai
- 6213 Kadın her gerilemeden sonra tekrar yürüdü mü daha fazla mesafe alır, erkeğe muhakkak eskisinden daha yaklaşmış olur.
Refik Halid Karay
- 6214 Yoksul kadın: Hiçbir şeyi olmayan kadının anlamında alınmıştır. Halbuki kadın denilen varlık bizatihi yüksek bir varlıktır. Onun yoksulluğu olamaz.
Atatürk
- 6215 Kadınla müziğin yaşı olmaz.
Oliver Goldsmith
- 6216 Daha değerli bir şey bulamaz erkek kadının iyisinden. Beterdir kötü kadın her şeyin kötüsünden.
Hesiodos
- 6217 Kötü huylu güzel kadın, içinde zehir ve akrep bulunan içki kadehindeki güle benzer.
Mohammed Hecâzî
- 6218 Kadınları çok sevmiş olmanın cezası, onları daima sevmektir.
André Maurois
- 6219 Elbet sefil olursa kadın alçalır beşer.
Tevfik Fikret
- 6220 Güzel ve erdemli kadın, bizim uçsuz bucaksız ahlâk çölümüzü, göller ve iki yanı söğütlü yollarla bezeyen bir nedendir.
E. Renan

Kadın

- 6221 Kadın öyle bir konudur ki, onu ne kadar incelersen incele her zaman yepyenidir.
Tolstoy
- 6222 Peşine düşülen kadın, bir melek görünür erkeğin gözüne, elde edilmeye görsün, her şey biter.
Shakespeare
- 6223 Kadın: yılanların en tehlikelisi, zehrinin ilâcı bulunmaz.
Bhartrihari
- 6224 Bir kadın ya güzel, ya zengin olmaya mecburdur. Güzelliğiyle erkeğin gönlünü kazanır, zenginliğiyle satın alır.
Raif Necdet Kestelli
- 6225 Şımarık bir kız, mutsuz bir kadın olur.
André Maurois
- 6226 Pek az kadın vardır ki, değeri güzelliğinden ömürlü olsun.
La Rochefoucauld
- 6227 Sevilen kadın daima haklı çıkar.
Alfred de Musset
- 6228 Bir kadın ya sever, ya da nefret eder; ortası yoktur.
Publilius Syrus
- 6229 Aşk ve kadın; bütün öteki fenalıklar, cinayetler bunlardan dal budak salarlar.
Hüseyin Rahmi Gürpınar
- 6230 Kadın erkeklere zevk vermez, keder verir, dert verir.
Anatole France
- 6231 Kadının kötüsü kadar kötü, iyisi kadar da iyi yaratık yoktur.
Euripides
- 6232 Kadınlar, Cehennemin kapısıdır.
Aziz Hieronymus
- 6233 Seven kadının erkeğe verebileceği en değerli hediyeler kirpiklerinde titreyen incilerdir.
Rifat Necdet Kestelli
- 6234 Her iyi kadın, erkek için mukaddes bir kalkandır.
Halide Edip Adıvar
- 6235 Bütün kadınlar sönmektense, yana yana tükenmeyi yeğlerler.
Montherlant
- 6236 Bir kurşunla vurul da, bir kadına vurulma!
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 6237 Kadın, kocasının, delikanlılıkta sevgilisi, olgun çağda arkadaşı, yaşlılıkta da hastabakıcısıdır.
F. Bacon
- 6238 Kadınlar, kendilerini sevenler için değil, onlara hükmedenler için can verirler.
Halide Edip Adıvar
- 6239 Karısını sevmiş ve karısından başka kadın tanımamış olan bir adam, kadınları binlerce kadınla ilişki kurmuş bir adamdan çok daha iyi tanır.
Tolstoy
- 6240 Kadın kendi başına ne gül goncasıdır, ne de diken. Koklamasını bilersen gül olur, tutmasını bilmezsen diken.
Refik Halit Karay
- 6241 Kadın kısmı kediye benzer. Sevmek istersen kaçır, yüz vermediğin zaman yaltaklanır.
Hüseyin Rahmi Gürpınar
- 6242 Dünya, kadınlarla doludur, kadınlar ise hile ve desise ile dolu.
Gelett Burgess
- 6243 Akıllı bir kadın, iki kere budaladır.
Erasmus

- 6244 Kadınlar mabetlerde evliya; sokaklar-
da melek; evlerinde şeytandırlar.
George Wilkins
- 6245 Kadınlarla görüşmeye mi gidiyorsun?
Kamçını unutma.
Nietzsche
- 6246 Kadından azgın hayvan, kadından
azgın ateş yoktur.
Aristophanes
- 6247 Kadınlar sade bal değil, zehir tesiri de
yaparlar.
Halide Edip Adıvar
- 6248 Kalbi mutsuzluk dolu bir kadın, insan
içine pek karışmaz.
H. de Balzac
- 6249 Erkekler, bilgiç kadınlardan nefret
ederler.
Tennyson
- 6250 Kadın daima erkeğin sükûtiliğinden,
erkek de kadının o ebedi çenesinden
bizârdır.
Raif Necdet Kestelli
- 6251 Kadını kalkındıran, onu uçurumun
dibine kadar yuvarlanmaktan koruya-
rak hayata yeniden doğmasını sağla-
yan biricik kuvvet aşktır.
Dostoyevski
- 6252 Havayı geldiği gibi, rüzgârı estiği gibi,
kadını da olduğu gibi kabul edin.
Alfred de Musset
- 6253 Bir yıldızla iki nedenden ötürü bakarsı-
nız: Parlaktır, anlaşılmazdır. Yanıbaşı-
nızda çok daha yumuşuk bir pırıltı, çok
daha büyük bir bilmece vardır: Kadın.
Victor Hugo
- 6254 Zeki bir adam, başkasının maiyetinde
çalışmaya nasıl tahammül edemezse,
güzel bir kadın da ihtişamsız hayata
tahammül edemez.
André Maurois
- 6255 Kadın, insanın gölgesi gibidir; kovalar-
sanız kaçır, kaçarsanız kovalar.
Chamfort
- 6256 Kalbi olup da aklı olmayan bir kadın,
tıpkı aklı olup da kalbi olmayan bir
kadın kadar mutsuzdur.
Dostoyevski
- 6257 Güzel ve kendini beğenmiş bir kadını
yıkabilmenin en kestirme yolu, güzel-
liğini övüp, kendini beğenmişliğini
pohpohlamaktır.
Cervantes
- 6258 Kadın; en kederlisi eğlence düşkünü
bir tâife.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 6259 Özgür seçimden yoksun bırakılmış bir
kadın, hiçbir zaman hiçbir özveride
bulunmaz.
H. de Balzac
- 6260 Kadın olsun da bir sözü yanıtsız bırak-
sın, olacak şey, değil meğer ki dilsizi-
ni bulun.
Shakespeare
- 6261 Kadınların bizi mutlu etmek için bir
tek usulleri vardır; halbuki bizi mut-
suz etmenin bin türlü yolunu bilirler.
Heinrich Heine
- 6262 Kadın zayıftır, gariptir; kendini beğen-
mişlik onu kör eder, boş arzular onu
etkisi altında tutar.
George Sand
- 6263 Düşünen bir kadın, boyanan bir erkek
kadar iğrençtir.
Lessing
- 6264 Kadın, üzerinde her şeyin döndüğü
bir vidadır.
Tolstoy
- 6265 Dünyada hiçbir baykuş, çirkin ve ahlâk-
sız bir kadın kadar meş'um değildir.
Raif Necdet Kestelli

Kadın

- 6266 Yanındayken bal, uzaklaşınca zehir.
Kadın öyledir.
Bhartrihari
- 6267 Kadınlar hayata ancak kalp bağlarıyla tutunurlar.
Mme. de Staël
- 6268 Kadınların boğazlarını önce babaları, sonra kocaları, daha sonra damatları doyurur.
Jules Romains
- 6269 Kadın, çok defa en çok hoşlandığı şeye dudak büker.
Shakespeare
- 6270 ... en geri, en âciz, en felek-zede millet, kadınlığı hemşire-i cehâlet edendir.
Tevfik Fikret
- 6271 Kadınlar sadece insan oldukları için bile o kadar mutludurlar ki... Onları ille şeytanlar ya da melekler haline koymaya ne diye çalışırız sanki.
Arthur Schnitzler
- 6272 Görgüsüz kadın burun tarafı yırtık bir çorap gibi insanı rahatsız edici bir şeydir.
Refik Halid Karay
- 6273 Kadınlar kocalarının kendilerini tutumlu sanmalarından hoşlanırlar, en israfçı kadınlar bile.
F. Hérczêg
- 6274 Hiçbir zaman hem zeki, hem güzel bir kadına rastlamadım.
Montherlant
- 6275 Hiçbir kadın yoktur ki, "seni seviyorum!" sözü önünde hissiz ve lâkayt kalabilsin.
Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- 6276 Sözden hafif ne var? Şimşek. Şimşekten hafif? Rüzgâr. Rüzgârdan? Kadın. Kadından? Hiçbir şey.
Seneca
- 6277 Fil zincirleriyle, at gemiyle, kadın da gönül rızasıyla tutulur.
Şudraka
- 6278 Kadın, o bir kelebeektir ki, her önüne gelen ağaca konar ve sonra uçar.
Süleyman Nesib
- 6279 Kadının nefes aldığı yerde hava bozulur.
K. Kisfaludy
- 6280 Güzel kadın, bence evvelâ zeki olan kadındır.
Rıfat Necdet Evrimer
- 6281 Krallar gibi kadınlar da kendileri için yapılan her şeyin esasen bir borç teşkil ettiğine inanırlar.
H. de Balzac
- 6282 Çiçek koku vermek, ateş ısıtmak, kadın da mutlu etmek için yaratılmıştır.
G. Gardony
- 6283 Kadın, süslü ve büyümlü bir hiledir.
Raif Necdet Kestelli
- 6284 Kadınların gözleri keskin, zekâları uyanık, düşünceleri vesveseli olur.
Guy de Maupassant
- 6285 Kadın ilk öpücük sırasında neler kazanacağını bilmez, fakat son öpücükte neler kaybettiğini bilir.
H. de Balzac
- 6286 Kadınlar, kendilerine âşık olan kimselelere asla gülmezler; özellikle bu aşk, onlara taparcasına bir saygı ile sunulduğu zaman.
K. Csatho
- 6287 Kadın erkekten yüksektir; fakat düşünce erkekten aşağı düşer.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6288 Seven kadın, sevdiği erkeğin kusurlarını, hattâ cinayetlerini bile tanrılaştırır.
Dostoyevski

- 6289 Kadın olsun, kitap olsun, cildine aldanma, mündericatına bak.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6290 Kadın melektir. Onu şeytan eden erkeklerdir.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 6291 Kadın, erkekten arslan yüreği içinde, kuzu itaati ister.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6292 En tatlı kadın dahi acıdır.
Nietzsche
- 6293 Erkekler bir kadını sevebilmek için ona hürmet edebilmelidirler.
Halit Ziyâ Uşaklıgil
- 6294 Kedi, ağzı şapırdayanın, kadın kesesi şıkırdayanın yüzüne bakar ve dizine çıkar.
Refik Halit Karay
- 6295 Dünyada en iyi kadın, anasından doğmayandır.
Firdevsî
- 6296 Namuslu ve vekarlı bir kadın milyonlar değer bir hazinedir.
İsmail Hakkı Bıçakçızâde
- 6297 Kadını yedir, giydir, mücevherlerle ve başka güzel şeylerle süsle, fakat ona akıl danışma.
Pançatantra
- 6298 Ne gariptir ki kadınların çoğu sevdikleri halde sevmiyor, sevmedikleri halde seviyor görünürler.
Raif Necdet Kestelli
- 6299 Kadınlar, ancak gözlerinden fethedilir.
Rıfat Necdet Evrimer
- 6300 Hâtun kişidir düşmeni her hâb ü huzurun.
Fâzıl Ahmet Aykaç
- 6301 Kadın erkek birbirini ikmâl eder, diyorlar; halbuki alelekser biri diğerini tenkis eder.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6302 Kadın, herşeyi gören gözü bile aldatır.
Dostoyevski
- 6303 Kadınların, süs ve aylaklıklarının bizim alınterimiz ve emeğimizle beslenmesi gülünç ve haksız bir şeydir.
Montaigne
- 6304 Kadınlarda feci olan şey, ne onlarla, ne de onlarsız yaşanabilmesidir.
Byron
- 6305 Bana göre; en çok korkulacak şey kadınlardır.
Said b. Müseyyeb
- 6306 Aşkını ve menfaatini tehlikede gördüğü zaman kadının zekâsı deha şeklini alır.
Raif Necdet Kestelli
- 6307 İnsan gerçekten bir kadını severse, onun gözünde dünyadaki bütün öteki kadınlar kesin olarak anlamını kaybeder.
Oscar Wilde
- 6308 Dünyada en güç şey, kadını memnun edebilmektir.
Rıfat Necdet Evrimer
- 6309 Kadınlarımızın yüzü acılarımızın kitabıdır.
Acılarımız, ayıplarımız ve döktüğümüz kan
Karasabanlar gibi çizer kadınların yüzünü.
Nâzım Hikmet
- 6310 Ben akıllı kadınları severim
Düşünen, az konuşan, çok bilen
Her yerde, her zaman nazı çekilen.
Ümit Yaşar Oğuzcan

Kafes

- 6311 Çirkin kadın vardır ki kestane gibidir: Sevda ateşine biraz gösterince kabukları soyulur, içinden hararetlenir, lezzet kesilir. Güzeli de vardır ki, görünüşüne aldanırsınız: Aşk bıçağına uğrayınca; karpuz gibi kabak, muhabbet dişine dokununca çürük fındık gibi kof, sevgi mihengine vurunca bakır gibi kalp çıkar.
Refik Halid Karay
- 6312 Kadınlar delilerin peşinden koşarlar, akıllılardan ise zehirli bir hayvandan kaçır gibi kaçarlar.
Desiderius Erasmus
- 6313 Yalnızlıklarımda elimden tuttular Uzak fısıltıları içimi ürpertir Sanki gökyüzünde bir buluttular Nereye kayboldular şimdi kimbilir Ne kadınlar sevdim zaten yoktular Böyle bir sevmek görülmüştür.
Attilâ İlhan
- 6314 Geçen gün aklıma geldi Kadınlar da güzeldir dedim.
Cahit Külebi
- 6315 Ah şu kadınlar! Üstesinden gelemeycekleri iş mi var bunların?
Tolstoy
- 6316 Her kadın kendisini güzel ve arz-ı pe- restiğe lâyık bulur.
Ahmed Mithad Efendi
- 6317 Aşkta kadın çalgı gibidir, sırlarını ancak en usta parmaklara verir.
H. de Balzac
- 6318 Endişe ile sevgi kadın kısmında birbirine denk gider; ya çoktur ya hiç yoktur.
Shakespeare
- 6319 Kadın da sırdaş olabilir, ancak bu sırrı paylaşacak bir ortak arar.
Dostoyevski
- 6320 Güzel ama utanmaz bir kadın, balıkçıların çürümüş ağına benzer.
Emerson
- 6321 Kadınsız ev, boş mezara benzer.
H. de Balzac
- 6322 Kadın bir cam gibi narin ve kırılandır, onun direncini ölçmeye kalkmayın, her an kırılabilir.
Cervantes
- 6323 Kadın severse, hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz.
Alponse Daudet
- 6324 Kadınları idare edebildiğini söyleyenler sadece bekâr erkeklerdir.
Alponse de Lamartine
- 6325 Kadın ne yüzde yüz güzel, ne de yüzde yüz çirkindir.
Bernard Shaw
- 6326 Kadının en büyük düşmanı sıbırsızlıktır.
Jean Paul Richter
- 6327 Kadın bekârken sadece evlenmeyi, evlendikten sonra ise her şeyi ister.
Shakespeare
- 6328 Güzel kadın insanın gözüne, huyu güzel kadın ise ruhuna hitap eder.
Voltaire
- 6329 Kadın sevgisinin yerini hiçbir sevgi dolduramaz.
Voltaire
- 6330 Kadının yüz güzelliği geçici, huy güzelliği ise kalıcıdır.
Emile Zola

Kafes

- 6331 Devr elinden Bâkiyâ gam çekme âlem böyledir
Gül esîr-i hâr ü hâs, bûlbül giriftâr-ı kafes.

Bâkî

Hurrem o gönül ki geçe âlem
hevesinden
Hoş-dem sürer ol tûtiki uçdı
kafesinden.

Hamdullah Hamdî

Sanmanız mihnet ü gam bülbüle
güliden geldi.
Kafese girdi belâ başına dilden geldi.
Naimâ, Mustafa

Âh elinden âhumun kim hasrete saldı
beni
Bülbülü efgânıdır iden giriftâr-ı kafes.
Hamdullah Hamdî

Tûtiyi güftâridir iden giriftâr-ı kafes.
Ahmed Paşa

Kuş uçtuktan sonra kafesin kapısını
kapamak ne işe yarar.
Theodor Fontane

Ben kafes, sen sarmaşık;
Dolan dolanabildiğin kadar!
Oktay Rifat

Mahzûn oluruz kaçan ki dilşâd olsak
Vîrân kaluruz eger ki âbâd olsak
Ol mûrg-i cefâ-perest-i aşkız biz kim
Dâme düşeriz kafesden âzâd olsak.
Azmîzâde Hâletî

Bir hanım dedi ki:
—Eskiden erkekler bizi kafese sokar-
dı; şimdi biz onları kafese koyuyoruz.
Refik Halid Karay

Gülşeninde âlemin bu sırra ermez
hiç kes
Zâglar âzâde vü bülbül giriftâr-ı kafes.
Kütahyalı Firâkî

Bülbülü koysalar altın kafese
Gine özler, ister vatan demişler.
Kalecikli Mir'âtî

Sen kafesi hazırla, kuş nasıl olsa gelir.
Paul Valéry

Kahraman, Kahramanlık

6343 Ana, oğlunu alnından öpmek istedi;
alnına yetişemedi.. Ve oğlu, artık, eği-
lecek kahramanlardan değildi.

Ârif Nihat Asya

6344 En derin korkudan doğar kahraman.
Talât Sait Halman

6345 Sarhoşun ancak üç saatlik bir kahra-
manlığı vardır.
Rıfat Necdet Evrimer

6346 Yazık kahramanlara gerek duyan ül-
keye.
Brecht

6347 Kahramanlar, ecelden önce ölür.
Talât Sait Halman

6348 Kahraman için asıl şeref yabancıları aç
koyup sefaletе düşürmek değil, dev-
leti uğrunda açlığa da, sefaletе de kat-
lanmaktır. Çevresine ölüm yaymaz,
ölümey meydan okur.
Vauvenargues

6349 Kahramanların öykülerini yazan ya-
zar kahraman olmaz. Kahramanlık
şiiirleri yazan nice ödlele tanırım.
Resul Hamzatov

6350 İyilik kahramanları olduğu gibi kötü-
lük kahramanları da vardır.
La Rochefoucauld

6351 Amaçsız savaştan kaçan, kahramandır.
Talât Sait Halman

6352 Kahramanlar savaş alanlarında ölür-
ler, asker kaçakları ise zafer taklarının
altından geçerler.
J. P. Sartre

6353 Güç olan kahramanca ölmek değil,
kahramanca yaşamaktır.
Cenâb Şehâbeddîn

Kalp

- 6354 Gör daima önünde esâtir-i evvelin
Gökten deha-yı nârı çalan kahramanını
Varsın bulunmasın bilecek nam ü
şanını.
Tevfik Fikret

Kalp

- 6355 Kalplerinizi, çok yemek ve çok içmek-
le öldürmeyiniz.
H. Muhammed
- 6356 Kalp söze başlayınca akıl sağır olur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6357 Kuru kalbe, kuru göz.
Victor Hugo
- 6358 Kalbini saf eyleyen câm-ı safâyı
neylesin
Aşk ile dem-sâz olan sâz u nevâyı
neylesin.
Nev'î
- 6359 Eğer kalbim, karşılık görmeden seve-
cek kadar bayağılaşırsa, onu dişlerim-
le parçalarım.
Napoléon
- 6360 Kimse kalbin yıkmadan eyle hazer
Kişiye andan gelür nice zarâr.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 6361 Hiçbir kalp zorla elde edilmez.
Molière
- 6362 Kadınların kalbi her zaman dönektir
Arzu onları kolayca baştan çıkarır.
Sappho
- 6363 Kalp, tüm erdemleri kendinde toplar-
nıştır. Ama tüm kötülükler de orada-
dır.
H. C. Andersen
- 6364 Kâ'be-i kalbünü tavâf eyle
Ki bu haccun safâsı ömre bedel.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)

- 6365 İnsanı tahrip eden en esaslı şey kalbin
sertleşmesidir.
Pestalozzi
- 6366 Kırılan kalb, kıran kalbdır.
İbrahim Olcaytu
- 6367 Akıl istediği kadar ilerlesin, kalbi asla
geride bırakamaz.
Konfüçyüs
- 6368 Kalp dünyanın ve hayatın anahtarıdır.
Novalis
- 6369 İnsan, keder ve sevinç zamanlarında
kalbinin tahammülünden fazlasını
diğer hassas bir kalp ile taksim etmek
ister.
Halit Ziyâ Uşaklıgil
- 6370 Dünyada kimsenin, kalbine hükmü
geçmez.
Alfred de Musset
- 6371 Elinden geldiği sürece kimsenin kalbi-
ni tırmalama. Zira bu yolda dikenler
vardır.
Şeyh Sa'dî
- 6372 Kalp, yalnız ıstırapla bir şey öğrenir.
E. Renan
- 6373 Her şey değişiyor, kalbimiz bile.
Ahmet Muhip Dıranas
- 6374 İnsan kalbi bütün tapınakların en sağ-
lam ve yıkılmayanıdır.
L. Coelius Lactanius Firmianus
- 6375 Kalp ancak fethedilebilir, istirdad edi-
lemez.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6376 Kalp için küçük olay diye bir şey yok-
tur. Kalp her şeyi büyütür.
H. de Balzac
- 6377 Kalpler yaralanmakla yaşar.
Oscar Wilde

- 6378 Niderler kalbi irfân olmayınca.
Bursalı İsmail Hakkı
- 6379 Kalplerin hepsinde insanlara özgü olan zaâflar vardır.
Molière
- 6380 Kalp safâsı, beden hafifliği iste.
Âmiş Efendi
- 6381 Küçük bir kalbin arzuları da küçüktür.
George Herbert
- 6382 Erkeğin kalbi yaşlandıkça, kadının kalbi bozuldukça katılaştır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6383 Âşık olmadıktan sonra, kalbimiz ne işe yarar ki?
Goethe
- 6384 ... kalbin derinlikleri
Damla damla biriken gözyaşlarıdır.
Necmettin Halil Onan
- 6385 Kalpler kırılmak için yaratılmıştır.
Oscar Wilde
- 6386 Her kalbin bir ağrısı vardır.
Thomas Fuller
- 6387 Biz zavallı insanlar, kalplerimizin elinde birer oyuncaktan başka bir şey değiliz.
Halide Edip Adıvar
- 6388 Kalbin hacmini ihata ettiği muhabbetler tâyin eder.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6389 Kalp ağırları uzun sürmeyen tâlihli bahtsızlar vardır.
Mor Jokai
- 6390 İnsanoğlunun kalbi bir değirmen taşıdır, oraya övütülecek birşey koyamazsınız kendi kendini övütür.
Luther
- 6391 Eğer bir müminin kalbin kırarsan Hakk'a eylediğin secde değildir.
Yûnus Emre
- 6392 Yaşlılığa kadar kalbini genç tutmak hem güç, hem de gülünç bir şeydir.
Turgenyev
- 6393 İçinde yaşadığı kalbe göre aşk altın, gümüş yahut tenekedir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6394 Tanrı'nın yarattığı şeyler içinde insan kalbi en çok ışık saçanı, ne yazık ki en çok da karanlık olanıdır.
Victor Hugo
- 6395 Kalp bir ev değildir ki, herkes için ayrı bir odası olsun.
Enid Bagnold
- 6396 İnsan kalbi hiçbir zaman derinliğine girilmemiş ve girilmeyecek olan bir ısıraplar uçurumudur.
George Sand
- 6397 Kalb ne muğfil bir saattir: Kâh bir günü bir ay kadar uzun, kâh bir ayı bir gün kadar kısa gösterir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6398 Bir devlet adamının kalbi kafasının içinde olmalıdır.
Napoléon
- 6399 Büyük kalbler büyük binalar gibi da-ima kendilerini gösterirler.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6400 Kalp neyle doluyorsa, dudaklardan dökülür gider,
Goethe
- 6401 Hicranla ağaran bu saçlar değil, Sevgisiz kalan kalp ihtiyarlarmış.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 6402 Dür.ya kalbimizde taşınmaya değer.
Attilâ İlhan

Kâmil

6403 Şarap da ısıtmıyor kalbi, kelimeler de.
Ahmet Oktay

6404 Yâr gitse gam gelür erbâb-ı ışkun
kalbine
Keşanlı Zihnî

6405 İçimde kim vardır, bir bilebilsen
Sen, seni bulursun, kalbime girsen
Ben gibi, bir yansan, bir sevebilsen
Kendini bulursun, kalbime girsen.
Şarkı (Hüzzâm)

6406 Yerimiz dar ama, kalbimiz ferah.
Tolstoy

6407 Kalbin mantığa sığmayan apayrı bir
mantığı vardır.
Pascal

6408 Yalnız kalan rûhumun acısı çok
derindir,
Yıllar geçse de, inan kalbim yine
senindir.
Şarkı (Muhayyerkürdî)

Kâmil

6409 Kâmil olan bir eser kor ardına
Ta şifâ ola gönüller derdine.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6410 İnsanı kâmil olmaya iten, derdidir.
M. Rasim Mutlu

6411 Kâmil ile yoldaş olan yorulmaz.
Hatâyî (Şâh İsmail)

6412 Kâmil hatâ eder ki anı câhil eylemez.
Şeyh Gâlib

6413 Kâmil olan kendine görmez revâ
Câhil ile ide bahs ü iddia.
Zarîfî (Ahmed Baba)

6414 Gam-ı dünyâdan ey dil kâmil insân
incinmez
Ki zirâ hâr ü hasdan bahr-i bî-pâyân
incinmez.
Bursalı İsmail Hakkı

6415 Güneş balçık ile sıvanmaz ey dil
Bî-zebân da olsa bellidir kâmil.
Levnî

6416 Kâmil oldur ser vire sır virmeye
Kimse onun sırrına hiç irmeye.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6417 O cürmün özü müşkindir ki kâmilden
zuhûr eyler.
Şeyh Gâlib

6418 Kâ'inâtı keşf idersen sağ u sol
Bulamazsın kâmilî gel fâriğ ol.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6419 Nice yüz bin dil-rübâ var ammâ âşık
binde bir
Âleme insân-ı kâmil gelmez ammâ
binde bir.
Lârendeli Dâlî Dede

6420 Kâmilî ancak yine kâmil bilir
Sanma kim nâdân olan câhil bilir.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6421 Ey Hayâtî cehl derdinden bulam
dersen necât
Âlim-i âmil olub kâmil olan dânyâya
bak.
Derviş Hayâtî

6422 Baş tâcı olmadansa câhilin
Hâk-ı pâyi yeğdir olmak kâmilin.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6423 Dâyima âlem içre resm budur
Kim olur kâmilün kelâmı zârîf.
Lâmi'î Çelebi

6424 Olgun insanlar, durgun sular gibidir.
Mektupçu Agâh

6425 İnsan-ı kâmil ol kişidir kim unutmaya
Hengâm-ı mansıbında kadîm âşinâları.
Mehmed Sa'dî Bey

6426 Bin gönülü irşâd eder bir kâmil
Gidip eteğine yata göresin.
Cemal Hoca (İsmail Turan)

6427 Kâmil ancak kendi noksanını görür.
İbnülemin Mahmud Kemâl İnâl

Kanaat

6428 Kanaatten hiç kimse ölmedi, hırsla da
hiç kimse padişah olmadı.
Mevlânâ

6429 Erdemi yaratan kanaattir.
E. Renan

6430 Elünde vârinan eyle kana'at
Şükür kıl itme devrândan şikâyet.
Câmî'î

6431 Bizi yalnız kanaatler mutlu eder.
Erasmus

6432 Yeryüzünde bütün ıstıraplar aza ka-
naat etmemekten doğar.
Firdevsî

6433 Kanaatten nasibi olmayanı dünya
malı nasıl zengin eder.
Ferideddîn Attâr

6434 Kime yeteri kadar az gelirse, ona hiç-
bir şey yetmez.
Epikuros

6435 Kimyâ gerçi sanâ'atdur melîh
Yok kanâat gibi iksir-i sahîh.
Abdurrahîm Karahisârî

6436 Aza kanâat et olma tama'kâr
Ucuz satan tizcek satar demişler.
Levnî

6437 Hem kanâatde olan aç olmaya
Kimseye dünyada muhtâç olmaya.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6438 Râh-ı ışka kademün basma gönül,
olmazsa
Arkana hırka-i gam, bilde kanâat
kemerin.
Adlî (Sultan Bayezid II)

6439 Nân-ı huşke it kanâat sabr it her iş
biter.

Âmidî

6440 Taâmı bir kişinin kıl kanâat
İder iki kişiye de kifâyet.
Güvâhî

6441 Nefs elinden almak istersen gönül
mülkin şehâ
Çek kanâ'at seyfini sen de sipâhiler
gibi.

Abdülkerîm Fânî Dede

6442 Bu hay u hûyı neylersen kanâat
menzilin gözle
Ko dünyâ begligin terk ile bilürsin
şöhret âfetdür.

Sehî Bey

6443 Budur halk-ı cihân içinde âdet
Cefâdan gayrîye gelmez kanâ'at
Taşlıcalı Yahyâ Bey

6444 Diyâr-ı arzûda bulmadım âsâyiş-i
hâtır
Kanâat mülkin ancak fitneden âsûde
gördüm ben.

Fitnat Hanım

6445 Bayık bil kanaat bayıdur eri.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Ferahengnâme-i Sadî'den çeviri)

6446 Kanaat tâcını giyince başa
Ne sultâna minnet, ne şâha minnet.
Dertli

6447 Yetişir kanâat devlet istersen
Tükenmez âlemde ni'met istersen.
Tokatlı Gedâî

6448 Kanâattır nefse yular demişler.
Mevcî

6449 Kanâatle yetinen insan zengin sayılır.
Hz. Ali

6450 Kanaat eden kimse yoksul olmaz.
Hz. Muhammed

Kapı

6451 Gel geri, gel geri, her neysen gel geri,
Kâfirsen, ateşe tapıyorsan, puta
tapıyorsan, gel geri.
Bizim bu kapımız, ümitsizlik kapısı
değil,
Yüz kere tövbe etmiş de bozmuşsan
tövbeni, gene gel geri.

Mevlânâ

6452 Çeleb bir kapu yapsa maslahatdan
Açar yüz kapu dahi menfaatdan.

Tutmacı

6453 Bir kapı kapanırken öteki açılır.

Cervantes

6454 Bir kapının kapalı olduğunu anlamak
için o kapıyı itmek gerektir.

Montaigne

6455 İlâhî lûtf u rahmet kapusun aç
Bizi gayri kapuya etme muhtac.

Abdülehad Nûrî

6456 Sû-i istimâl kapısını aralık etmeğe gel-
mez, derhal ardına kadar açılır.

Cenâb Şehâbeddîn

6457 Kapıyı kırma, anahtarla kolay açılır.

Bir kapı üzeri yazısı

6458 Sen elin kapısın kakarsan eğer
El de senin kapın kakar demişler.

Levnî

6459 Açık kapıya yüklenme, yoksa burnu-
nu kırarsın.

Stanislaw J. Lec

6460 Varma şol kapıya şöyle yer ola.
Varduğunla varmaduğın bir ola.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6461 Küçük kapılardan girmeğe çalışanlar
eğilmeğe mecbur olurlar.

Cenâb Şehâbeddîn

6462 Kimi mihrâba yüz tutmuş kimi ebvâb-ı
mahlûka
Cihânda kısmeti her âdemin bir bâba
düşmüştür.

Ali Emîrî-i Âmidî

6463 Ölüm bir kapudur, geçmek gerekdür
Beraber anda sultan ile çopân.

Ahmed Fakîh

6464 Bir kapuyu bend ederse bin kapu
eyler küşâd
Hazret-i Allâh, efendi, fâtihü'l-
ebvâbdır.

Ahmed Paşa

6465 Bahâyî hâne-i ümmîd kalmaz böyle
derbeste
Nesîm-i lutf eser elbette bir gün feth-i
bâb eyler.

Şeyhülislâm Bahâyî

6466 Ne dünürü küstür, ne kızı küstür
Uysal her kapıyı açar demişler.

Beypazarlı Havâyî

6467 Ne yanar kimse bana âteş-i dilden
özge
Ne açar kimse kapum bâd-i sabâdan
gayri.

Fuzûlî

Kaptan

6468 Şaşkın kaptana düşer, dümeni bozuk
gemi
Tezekten terazinin boktan olur
dirhemi.

Namdar Rahmi Karatay

6469 Dünya karşılaştığın fırtınalarla değil
gemiye limana getirip getirmedığınle
ilgilenir.

William Mc. Fee

6470 Madem ki kaptanın Nuh'tur, tufan-
dan gam yeme.

Hâfız Şirazî

6471 Gemi limana girdikten sonra herkes
kaptan kesilir.

Rıfat Necdet Evrim

6472 Nâhûda Nûh olursa binilir keştiye.

Keçecizâde İzzet Molla

6473 Sakin bir denizde herkes kaptan kesilir.

John Ray

6474 Nâhûdadır kurtaran girdâbdan
keştişini.

Râşid (Malatyalı Müverrih)

6475 Yürütürüm deyince, kaptan sanma
herkesi,
Yürümüyor ne yapsan, lâfla peynir
gemisi.

Aziz Nesin

6476 Kaptan ol gemiyi kurtar demişler.

Mevcî

6477 İl için kendini âteşe atma
Gemisin kurtaran kaptan demişler.

Kalecikli Mir'âtî

6478 Fırtınalı günde azîm deryâda
Gemisin kurtaran kaptan demişler.

Refikî

Karanlık

6479 Gündüz kandilini hazırlamayan karan-
lığa razı demektir.

Cenâb Şehâbeddîn

6480 Canım karanlık! En utangaç âşığın
dilini açar.

Choderlos de Laclos

6481 Evrenin tüm karanlığı, tek mum ışığı-
nı bile köreltemez.

(...)

6482 Karanlık olmasaydı ışığın kadrini kim
bilirdi?

Yalnız Adam

6483 Işık yanmadan karanlık zail olmaz.

Yalnız Adam

6484 Sinemde bir tutuşmuş yanmış ocağ
olaydı
Zülfün karanlığında bezme چراغ
olaydı.

Harputlu Hayri Bey

6485 Ben yanmasam
sen yanmasan
biz yanmasak
nasıl
çıkardık
karan-
lıklar
aydın-
lığı...

Nâzım Hikmet

6486 Mevsîm-i firkatde sûz-i dil olur elbet
iyân
Zulmet-i şebde ziyâ-yı nâr kendin
gösterir.

Çelebizâde Âsım

6487 Geçmiş o devirler, ki erenler varmış;
Mürşid onlar, öğüt veren onlarmış,
Yol yok, kılavuz yok, hani bir kalbe
bakan;
Göz görmüyor, etrafı karanlık sarmış.

Fuat Bayramoğlu

6488 Şu gerçek, karanlık nedir bilmeyen hiç
kimse bilge değildir

H. Hesse

6489 Karanlığı olmayan insan olabilir mi
hiç? Viyıl viyıl neler kaynamaz karan-
lıklarımızda?

Nermi Uygur

6490 Yıldızlar mahcup... İlle de karanlıkta
gösteriyorlar yüzlerini.

Güven Turan

Karı

- 6491 Balsız arı, kocasız karı insana sarar.
Atasözü
- 6492 Erkeği er eden de karıdır, eriden de karıdır.
Atasözü
- 6493 Karı ile tavuğun ardı güdülmez. Sütüne havaledir.
Kemâl Tahir
- 6494 Kötü kızdan iyi karı olmaz.
Benjamin Franklin
- 6495 Zevce olmalı ehl-i ırz u gayret
Bir zevce için budur saâdet.
Muallim Nâcî
- 6496 Karı seçerken ve kılıç alırken başkalarına güvenmemeliyiz.
George Herbert
- 6497 Karı yalnız gözle seçilmez. Onu gözünden çok kulağıyla seç.
Thomas Fuller
- 6498 İnsanın karısı ile geçirdiği iki zevkli gün vardır: Birincisi, karısı ile evlendiği gün; ikincisi, karısının gömüldüğü gün.
Thomas Ingeland
- 6499 Karılar dört türlüdür: Birisi solduran soptur. Birisi dolduran toptur. Birisi evin dayağıdır. Birisi ne kadar dersene bayağıdır.
Dede Korkut Kitabı
- 6500 Tâlihsiz güzel bir karı, eşyasız güzel bir ev gibidir.
Thomas Fuller
- 6501 Daima kavga çıkaran huysuz bir zevce erkek için zevce değil, vakitsiz ölümdür.
Pançatantra
- 6502 Karı, evin anahtarıdır.
Thomas Fuller

- 6503 Her dilde, şiirin konusu zevce değil sevgilidir. Kahramanı zevce ve konusu evlilik olan hikâyeden daha tatsız ne olabilir?
Ahmed Hâşim
- 6504 Her kimin olsa evinde dü zeni Bozulurmuş o kişinin düzeni.
Hüseyin Şakir
- 6505 Uykucu herifin karısını başkaları sevindirir.
Kalevala (Fin destanı)
- 6506 İyi karıları yapan iyi kocalardır.
Eugène Labiche

Karınca (Mûr)

- 6507 Süleyman yâd olundukça bile mezkûr mûru.
Bâkî
- 6508 Yaptığın hatadan habersiz sanma Kara karıncayı gece gören var.
Âşık Noksânî
- 6509 Ne karınca zayıf olmakla aç kalır, ne de aslan pençesinin ve kuvvetinin zoruyla karın doyurur.
Şeyh Sa'dî
- 6510 Pây-mâl etme bizi mûr görüp ey gâfil Mûr iken mâr oluruz mâr iken ejderhâyız.
Hayalî
- 6511 Karınca, güzelim harmanları görmez de bir tanecik buğdayın üstüne titrer.
Mevlânâ
- 6512 Kimse karıncalardan iyi vaaz veremez; karıncalar bir şey söylemezler de ondan.
Benjamin Franklin
- 6513 Ayağının altındaki karıncanın hâlini bilmiyorsun, unutma ki, filin ayağı altında da sen öylesin.
Şeyh Sa'dî

6514 Hakk'ın dergâhuna yüzün urunca
Süleymân'dan alur hakkın karınca.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

6515 Hırs ile mûr u adâvetle çü mâr
Ekmediği tarladan dâne umar.
Hamdullah Hamdî

6516 Mûr-veş her hârmân-i süfliden olma
dâne-çin.
Bursa Yenişehirli Şuri-i Meczub

6517 Karıncanın kanadıdır zevâli
İnine üren itin n'ola hâli.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

6518 Çokluk erliği bozar, karınca kesretle
arslanı öldürür.
Hamzavî

6519 On karınca ittifak edicek kağan arsla-
nın derisin yırtarlar.
*Manyaslı Mahmûd
(Gülîstân'dan çeviri)*

6520 Çeşm-i hakaretle kimseye bakma
Eğer olur ise misl-i karınca.
Erzurumlu Emrah

6521 Süleymân ol hakîr görme bir mûru.
Kalecikli Mir'âtî

6522 Sen Süleyman-rütbe bir zât-ı mekârim-
pişesin
Sana nisbet Ta'ib-i bîçâre bir karıncadır.
Her ne denlü tuhfesi bî-kadr ise eyle
kabul
Tuhfesi karıncanın çün kendi
mikdarıncadır.
Tâib (Osmanzâde Ahmed-)

6523 Benim bir karıncaya ulu nazarım vardır.
Yûnus Emre

6524 Dinle bakalım işitebilir misin
Türküsünü damların, bacaların
Yahut da karıncaların buğday
taşdıklarını
Yuvalarına.
Orhan Veli Kanık

6525 Karınca bassa öldürmez ayağı.
Ne'î

Kaza ve Kader

6526 Kazâyâ çok kişi râzı değildir, râzıyız
derler.

Keçecizâde İzzet Molla

6527 Hiçbir yiğitin kaza ve kader okuna
karşı kalkanı yoktur.
Hâfız Şîrâzî

6528 Hiç şaşmayan saat gibi işler durur kader
Bir gün saat çalar... Çok uzaktan gelir
haber.

Yahya Kemâl Beyatlı

6529 Kader, çoğu kez alçakları yükseltir,
yüksekleri alçaltır.
Boccaccio

6530 Takdir çü böyledir ne tedbîr
Takdiri eder mi kimse tağyîr.
Fuzûlî

6531 Kaza gökden çü tutar inneğe yüz.
Sağır olur kulağ u kör olur göz.
Şeyhoğlu Mustafa

6532 Kader korkunç bir düşmandır.
Euripides

6533 Ne denlü cehd edersen bir murâde
Nasîb olmaz mukadderden ziyâde.
Lâ-edrî

6534 Zar atıldı.
Julius Caesar

6535 Ne kadar isen, kaderin oncadır.
M. Rasim Mutlu

6536 Kader, bize haberci göndermez.
Oscar Wilde

6537 Kişi fehm itse takdîr-i Hudâ'yı
Ana göre olurdu cümle râyı.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

Kaza ve Kader

- 6538 Alinyazısı zordur okunmaz.
Bedri Rahmi Eyuboğlu
- 6539 Alinyazısı, yiğit insanlara yardımcı olur.
Vergilius Maro
- 6540 Alinyazısından kaçıp kurtulmak isteyen, ona daha uzun bir iple bağlanmış demektir.
Jacques Deval
- 6541 Bir türlü Halîmizi beğenmeyiz
En kötü kader hep bizimkidir.
La Fontaine
- 6542 İnsanlar kendi çılgın ihtiraslarının neticelerini kadere yüklerler.
Walter Scott
- 6543 İnsanın beşiğini seçmesi elinde mi?
Alfred de Vigny
- 6544 Kader hiçbir zaman irademe karşı koymadı.
Napoléon
- 6545 Gerçi takdîr ne ise başa geliser
Her ne itse kişi anı bulusar.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 6546 Che sera sera ... Ne olacaksa olur.
Marlowe
- 6547 Kader, kendi elinde olmayan şeylere bağlanan kimselere karşı her zaman menfidir.
André Maurois
- 6548 Her dertli kaderi kendine düşman bilir.
La Fontaine
- 6549 İnsanların saadetini, felâketini doğuran başlıca nedenler, kaderin sadece iyi ya da kötü oluşu değildir.
Senancour
- 6550 Biz hepimiz bir çömlekçinin elindeki çamuru andırırız; hiçbir çömlek de çömlekçiye: "Beni niye böyle yoğurdun?" diyemez.
Daniel Defoe
- 6551 Hiç yazılan yazı karalanır mı?
Karacaoğlu
- 6552 İnsan, kaderle boş yere savaşaacağını anlayınca, ona boyun eğmekle büyüklük gösterir.
Molière
- 6553 Kadere cahil insan pençe gösterir.
Şeyh Sa'dî
- 6554 Merhametsiz olan kaderdir, insanlar değil.
K. Csatho
- 6555 Kaderimizle arzularımız hemen hemen hiçbir zaman bağdaşmaz.
André Maurois
- 6556 Âsude olam dersin eğer gelme cihâna
Meydâna gelen kurtulamaz seng-i kazâdan.
Ziyâ Paşa
- 6557 Kaza ve kader düşenleri kaldırmak, eğilenleri doğrultmak için bin bir vasıtaya sahiptir.
Goethe
- 6558 Fermân-ı aşka cân iledir inkıyâdımız
Hükm-i kazâyâ zerre kadar yok inâdımız.
Bâkî
- 6559 Kader kime şikâyet edeyim seni
bilemem
Alnıma yazılmış yazısın derinsin
silemem.
Sedat Ergintuğ
- 6560 Bir yanda kasavet bir yanda keder
Bir gün göstermedi bize bu kader.
Mevlût Yıldırım

- 6561 Kader tezgâhını dokuyanın bildiğini
söylemek âdeti değildir.
Samiha Ayverdi
- 6562 Bilmediler anı kim takdîr ola
Def' olunmaz hile vü tedbîr ile.
Çün mukadderdür, mukarrerdür kazâ
Çâre nedür ana? Teslîm ü rızâ.
Oruç Bey

Kâzib Bkz. Yalancı

Keder

- 6563 Bin cân ile âşık olalı sen gibi mâha
Gönlümde keder kalmadı ey zülf-i
kemendim.
Hacı Faik Bey
- 6564 Kederden mi neden bilmem sararmış
reng-i ruhsârın
Senin-çün bak nasıl ağlar yanar bu
âşık-ı zârın
Ağarsa saçların kâfî bana çeşm-i
fûsûnkârın.
Ahmed Refik Altınay
- 6565 Kedersiz, acısız olan var mı?
Firdevsî
- 6566 Aşk üstüne keder, kor üstüne kömür
gibi düşer: evvelâ körletir, sonra alev-
lendirir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6567 Keder hastalığı, alinteri ile geçer.
İbrahim Olcaytu
- 6568 Gittin de bıraktın beni aylarca kederde
Mehtâb oluyordun bana aysız
gecelerde.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 6569 Güzel gözlerinle gözlerime bak
Uzaklaş bir parça kederlerinden
Saçların rüzgârda uçan bir yaprak
Ne kadar güzelsin yaz günlerinden.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 6570 İstanbul'da, Boğaziçi'ndeyim;
Bir fakir Orhan Veli;
Veli'nin oğlu;
Tarifsiz kederler içindeyim.
Orhan Veli Kanık
- 6571 Hilâf-ı tıynetimdir tâb-ı ahibbâya
keder vermek.
Lâ-edrî
- 6572 Gehi sûz-ı elem geh tâb-ı gam âzâde
ser var mı?
Cihânın kaydı çok dünyâda merd-i
bîkeder var mı?
Subhîzâde Feyzî
- 6573 Karanlıkta olursam,
Bilinen şey,
Karanlıkta keder artar.
Behçet Necatigil
- 6574 Kederimin artması için sevinmek
isterim.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 6575 Bugünün en büyük kederi, dünün se-
vincinin anısıdır.
Halil Cibran
- 6576 Şarkılarla çoğalıyor keder.
Özdemir Asaf
- 6577 Herkesin kederi, ailesi boyunca.
Turgut Uyar
- 6578 Gençlikten, şehvetten ve her türlü
hazdan
Bil ki, yalnız keder kalır hepimize.
Puşkin

Kedi

- 6579 Fareyi tutarken, kedi aslandı; kaplan-
la savaşınca fareye döner.
Şeyh Sa'dî
- 6580 Kedi var aslanın yerini tutmuş
Aslan var adına kedi söylenir.
Everekli (Develili) Seyrânî

Kelime

6581 Kedimi gaflet ile fâre-i idbâr yedi,
Buna yandı yüreğim, âh kedi, vâh
kedi!

Nâmık Kemâl

6582 Ciğer bağlasan buduna
Kedi düşmez ardına.
(...)

6583 Kediyle oynaşan tırmalanmayı göze
alır.
Cervantes

6584 Kedi, rüyasında yağlı kuyruk görür.
Mevlânâ

6585 Kedi sevgilisinde muhakkak tırmık izi
bırakır.
Mortherlant

6586 Kedi gidince, fareler küstahlaşırlar.
Thomas Fuller

6587 Eğer miskin kedinin kanadı olsaydı,
dünyadan serçenin tohumunu kaldı-
rırđı.
Şeyh Sa'dî

6588 Kedi evden dışarı çıkınca, fareler oy-
namaya başlarlar.
John Florio

6589 Kedi, kimin çenesini okşadığını pek
iyi bilir.
Goethe

6590 Eldivenli kedi fare tutamaz.
Benjamin Franklin

6591 Kediye sıksa bir sıçan bile sevindirir.
Victor Hugo

6592 Kedi evine dönünce, sıçan deliğine
kaçar.
Prosper Mérimée

6593 Hangi kabadayı fare, kedinin boynu-
na çingirak takabilir?
Tolstoy

6594 Çetük kim ura pençesin aslana
Eğer diri kalur ise uslana.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)

6595 Kedi ölse alır sıçan meydanı.
Salburcuoğlu

Kelb Bkz. Köpek

Kelime

6596 Kelimeler, kelimeler, kelimeler...
Shakespeare

6597 Kelimelerin en iyi kullanılış biçimle-
rinden birisi de, düşüncelerimizi sak-
lamaktır.
Voltaire

6598 Kelimeler, insanların kullandığı en
güçlü haplardır.
Rudyard Kipling

6599 Bir kelimenin insanın hayatını değiştir-
diği çok görülmüştür.
H. de Balzac

6600 İnsanları şaşırtan ve dehşete düşüren
kelimeler, aradan belli bir süre geçin-
ce kimseyi şaşırtmaz olur.
D. H. Lawrence

6601 Mutluluğu ifade edecek kelime
yoktur.
Gogol

6602 Dilde söylenmesi ve yerinde kullanıl-
ması en güç olan kelime, "ben" keli-
mesidir.
Alfred de Vigny

6603 Kelimeler ağacın yapraklarına benzer,
onların bol olduğu yerde anlam mey-
veleri azdır.
Alexander Pope

6604 Kadınların, fazla güçlü kelimeler kullanmadan tüm duygularını anlatmakta eşsiz bir yeteneği vardır.

H. de Balzac

6605 Mümkün olduğu kadar sus ya da zorunlu, gerekli olan sözleri söyle ve az kelimeyle söyle.

Epiktetos

6606 En sevdiğim kelimeler gibisin
örneğin öfke gibi...
örneğin umut gibi...
örneğin aşk gibi...
örneğin kavga gibi...

Ahmet Oktay

6607 Kelime en güçlü silâhtır.

Sezai Karakoç

6608 Kelimeler yerinde kullanılırsa, X ışınları gibi her engeli geçerler.

Aldous Huxley

6609 İnsanların benden iyi kelime kullanmalarını kıskanırım, fikirlerini değil.

Müşerref R. Köktürk

6610 Biz insanları kelimeler ile yönetiriz.

Benjamin Disraeli

6611 Güçlü, acı kelimeler zayıf bir nedene dayanır.

Victor Hugo

6612 Sana yeminle söylüyorum, kelimelerin anlatamayacağı kadar güzel, Tanrısal şeyler vardır.

Whitman

Kemâl

6613 Tahsil-i kemâl eylemeyen âdemi Mevlâ Suretde dü pâ itse de ma'nâda har eyler.

Ali Emîrî-i Âmidî

6614 Cevr ü cefâ seni o kemâle yaka yaka getirir.

M. Rasim Mutlu

6615 Her işde âmil ol ilm ile zinhâr
Kemâl ehlini eyle özüne yâr

Câmi'î

6616 Âdem ana dirler ki bu bâzâr-ı cihânda
Tahsîl-i kemâl itmeğe hasr-ı nazar
eyler.

Ali Emîrî-i Âmidî

6617 Kemâl kendini bilmektir.

M. Rasim Mutlu

6618 Olgunlaşmak istiyorsun. Ama ıstırap çekmek istemiyorsun. Ben de olgunluğa götüren başka bir yol bilmiyorum ki sana söylüyeyim.

Yalnız Adam

6619 Dilersen ger dükenmez mâl ü ni'met
Kemâl'e talib ol iy ehl-i devlet.

Balikesirli Zâtî

6620 Kemâl ü ilme olmaz hiç kıymet
Kemâli olana irmez mezellet.

Balikesirli Zâtî

6621 Varma ol sadra ki senden âlâ
Seni aşağı sürer bî-pervâ
Budur erbâb-ı kemâle elyak
Kadri âlî ola gönlü alçak.

Erzurumlu İbrahim Hakkı

6622 Yapacağın işte nefsinle meşveret etmek
ve ne derse aksini yapmak kemâldir.

Mevlânâ

6623 Ne bilür kadrini erbâb-ı kemâlin cehele.
Şeyhülislâm Bahâyî

6624 Erbâb-ı kemâle feleğün cevri görse
Geçmezdi sabîler dahi küttâb yolından.

Hâmi-i Âmidî

6625 Hep kemâl ile bulur bulan cihânda
izz ü baht.

Hâfız Ahmed Paşa

6626 Bedre değil nigâhı cihânın hilâledir
Noksânadır nazarları sanmâ kemâledir.

Bosnalı Nergisî

Kılıç

6627 Ne kat'ı-ı rütbe-i ulyâ ne cem'-i mâl
iledir
Felekde ehl-i dilin rıf'atı kemâl iledir.
Bursalı Seyyid Mustafa Âsım

6628 Rağbet yoktur şimdi ehl-i kemâle.
Konyalı Şem'i

6629 Ne sâl iledir ne mâl iledir
Beyim ululuk kemâl iledir.
Es'ad Muhlis Paşa

6630 Kemâlin son noktasına varan, ondan
sonra eksilmeğe başlar.
Ebü'l-A'lâ Ma'arrî

Kezzâb Bkz. Yalancı

Kılıç

6631 Cennet'in de, Cehennem'in de anahta-
rı kılıçtır.
Hız. Muhammed

6632 Kılıç ve saban. Bu iki fâtihten birincisi,
ikincisine daima mağlûp oldu.
Atatürk

6633 Her Ali "Hayder" değil, her seyfe
denmez "Zülfekar".
Keçecizâde İzzet Molla

6634 Kılıca, kınının eski olması bir zarar
vermemiştir.
Harîrî

6635 Düşmana bir adım daha yaklaşmak
kılıcın kısığını ortadan kaldırır.
Lessing

6636 Her kılıç giremez feth pazarına.
Sümmânî

6637 Kılıç asildir, satır uğursuz.
Victor Hugo

6638 Kılıç kına kinle girdiyse, kanla çıkar.
Talât Sait Halman

6639 Kılıçla oynayanın ölümü kılıçtan olur.
J. Conrad

6640 Erkek elinde kazma da kılıç kadar asil-
leşebilir.
İbsen

6641 Savaş gününde kınından çıkmayan
kılıç ne işe yarar?
Şeyh Sa'dî

6642 Bir kılıcın değeri hakkında kınındaki
pasa bakıp hüküm verilir mi?
Victor Hugo

Kılıç, boynu olanın boynunu keser.
Mevlânâ

6643 Kılıç elde ölmek, kılıçla ölmekten da-
ha iyidir.
Samuel Daniel

6644 Çifte kılıç kına girmez.
Kâşgarlı Mahmûd

6645 Demir mukaddestir, seyf olursa;
Mel'ündür, zincîr-i istibdât olursa...
Cenâb Şehâbeddîn

6646 Kılıca kesmekten usanç gelmez.
Mevlânâ

6647 Herkes kendi kısmetine, yiğidinki kısa
kılıç.
Aleksis Kivi

6648 Kılıç, iki el ile kullanılmaz.
Nâmık Kemâl

6649 Aradığımız kılıcın değeridir, kının
değil. Kınından çıkınca belki de beş
para vermezsiniz kılıca.
Montaigne

6650 Keskin kılıç, yumuşak ipeği kesmez.
Şeyh Sa'dî

6651 Kılıcı kınından çekenin kendi de kılıç
altında can verir.
Dostoyevski

6652 Kılıçların vereceği karar daima kanlı
olur.
Kleist

Kıskanç, Kıskançlık

- 6653 Sana eller ne güzelsin demesin
kıskanırım
Ele yâr olma sakın sen güzelim
yalvarırım.
Faruk Kayacıklı
- 6654 Kıskanç kişi düşmanına kötülük eder
gibi kendine kötülük eder.
Demokritos
- 6655 Manâlı, manâsız kıskançlık olmasay-
dı, sevmekte hiç ıstırap bulunmazdı.
Kemâl Tahir
- 6656 Pek az kişi vardır ki, iyi tâlihli bir dos-
tun başarılarını kıskançlık duymadan
kutlayabilsin.
Aiskhylos
- 6657 En sudan şeyler, kıskanç insana, Tanrı
kelâmı gibi doğru gözüktür.
Shakespeare
- 6658 Ey kıskanç insan, öl de kurtul! Çünkü
bu öyle bir azap ki, ıstırabından, öl-
meksizin kurtulamazsın.
Şeyh Sa'dî
- 6659 Kıskançlık, insanı alçaltan ve küçülten
bir duygudur.
Tolstoy
- 6660 Kıskançlık, daima aşkla birlikte do-
ğar, fakat her zaman onunla birlikte
ölmez.
La Rochefoucauld
- 6661 Kıskanılmayan imrenilecek bir erdemi
olmayandır.
Aiskhylos
- 6662 Bütün kötü iptilâların en kirlisi kıs-
kançlıktır.
August Strindberg
- 6663 Başkalarının toplayacağından korkma-
sak sokağa atacak çok şeyler vardır.
Oscar Wilde
- 6664 Kıskançlık kendini peydahlayan, ken-
di kendini doğuran bir canavardır.
Shakespeare
- 6665 Kıskançlıkla kuruntunun gözleri son
derece keskindir.
Goethe
- 6666 Kıskançlık, gururun budala bir çocu-
ğu, ya da bir delinin hastalığıdır.
Beaumarchais
- 6667 İnsan açlığa, diş ve mide ağrısına, sev-
gilisinden ayrı yaşamağa bile alışır,
ama kıskançlığa bir türlü alışmıyor.
Colette
- 6668 Kıskançlık, bir yılan gibi mevki sahibi-
ne sokulur.
Sophokles
- 6669 Hayattayken ünlü bir adamı kıskan-
makta, öldükten sonra da onu övmek-
te ıstıyandır.
Mimmerus
- 6670 Kıskançlık, ünün arkadaşıdır.
Cornelius Nepos
- 6671 Kıskançlık, aşkla beraber gelir, fakat
aşkla beraber gitmez.
Agâh İzzet Yazgaç
- 6672 Kıskançlık aczin isyanıdır.
Raif Necdet Kestelli
- 6673 Kadının ilk kıskançlığı, ihtiyarlığa ilk
adımdır.
Peyami Safa
- 6674 Kıskançlık, bizi kötülerini değil, iyileri
kötülemeye yöneltir.
Chateaubriand
- 6675 Kıskançlık ruhun hastalığıdır.
John Dryden
- 6676 Kıskançlık duymayan bir kimse ger-
çek niteliklerle doğmuş demektir.
La Rochefoucauld

Kısmet-Kibir

6677 Bir yiğit bir dev ateş yakmaya görsün
Bin kova söndürmeğe kalkar onu.

Talât Sait Halman

6678 Anarım ismini dâim, yanarım,
sızlanırım;
Dem olur kendi gözümden seni ben
kıskanırım.
Görecekler, sevecekler, kapacaklar
sanırım.
Dem olur kendi gözümden seni ben
kıskanırım.

İsmail Safâ

6679 Kıskançlıkla rahat birleşmez.
Hız. Ali

6680 Kıskançlık korkunç bir tutkudur.
Gustave Flaubert

6681 Kıskanmak hem onu, hem kendini
küçültmek olur.
Tolstoy

6682 Kar yağıyor inceden
Gül açılır goncadan
Ben yâri kıskanırım
Yerdeki karıncadan.
Mânî

6683 Âşıklar her zaman kıskançtır.
Goldoni

6684 Kıskançlık aşkın onurudur.
Prosper Nerimée

6685 Kıskancın bayramı olmaz.
Francis Bacon

Kısmet

6686 Kucağıma düşen kısmeti kenara atma-
yı denizden öğrendim.
Ârif Nihat Asya

6687 Yalnız rızık değil, aşk da kısmetledir.
Yalnız Adam

6688 Kimi mihrâba yüz tutmuş kimi evvâb-ı
mahlûka
Cihânda kısmeti her âdemin bir bâba
düşmüşdür.

Ali Emîrî-i Âmidî

6689 Ahmaklarla miskinler "kısmet" bekler-
ler. Akıllılarla cerbezeli, başkaları-
nın kısmetlerini yoldan çevirirler.
Hüseyin Rahmi Gürpınar

6690 Kısmet, nasıl etsen kazanılmaz bir
oyun.

Cemal Yeşil

6691 Âb-ı hayât olmayıcak kısmet ey gönül
Bin yıl gerekse Hızır ile seyr-i Skender
it.

Zeynep Hanım

6692 Bu nasıl tecelli, bilmem ne hikmet
Serpilmiş âleme dâne-i kısmet
Dertli'yi gurbette koydun âkıbet
Fırâkı, hasreti bana mı verdin.
Dertli

6693 Kayd-ı âb ü dânededen âzâdeyiz Mevlâ
kerim
Dâm-ı gayret kurmayız âmâde kısmet
bekleriz.

Hamâmîzâde İhsan

6694 Kısmetindir gezdiren yer yer seni
Göge çıksan âkıbet yer yer seni
İbn-i Kemâl (Kemâl Paşazâde)

Kibir

6695 Sakıngıl olmagıl kibirle yoldaş
Kibir handâyısa anunla savaş.
Yûnus Emre

6696 Kibri terk eyle dost dime benem
Gönlünün mescidinde koma sanem.
İbrahim Bey

6697 Kibirle akıl aynı başta bulunmaz.
Yalnız Adam

6698 Tab'-ı âdemde olur kibr ü gurûr
Maraz-ı müzmin ü zahm-ı nâsûr
Düşen ol vâdiye iflâh olmaz
Maraz-ı nikbeti ıslâh olmaz.
Nâbî

6699 Kangı kimse kibre olsa mübtelâ
İrişür elbetde âfât-ı belâ.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6700 Kibir ile aşk şu cihetten birbirine ben-
zer ki ikisi de kör eder.
Cenâb Şehâbeddîn

6701 Sakın sanma kibr kâmil işidir
Özin bilmez denî câhil işidir.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6702 Zenginlik ve şeref yüzünden kibirle-
nen, kendine kötülüğü çağırmış olur.
Lao-tzu

6703 Kibr idenler sanma kim meşhûd olur
İki âlemde olar merdûd olur.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6704 Âhir yine hâk olur bu tenler
Bilmem niye kibr ider idenler.
Şeyhülislâm Abdullah Vassaf Efendi

6705 Lâzım degül inâyeti ehl-i tekebbürün
Bahş eyledüm atâsını vech-i abûsuna.
Nahîfî

6706 Mütekebbirlere kibretme tasadduk
sayılır.
Nâilî-i Cedîd

6707 Bunu fehmedene cânlar fedâdır
Fehmetmeyenlerin ömrü hebâdır
Çünkü eyliyenin hasmı Huda'dır
Ey gözüm âlemde kibir demişler.
Hâkî

6708 Kibirlenmek, manen alçalmaktır.
Hasan-Âli Yücel

6709 Kibirle büyüklük birleşmez.
H.z. Ali

6710 Kibrinden dolayı insanlarla ilişki
kurmaktan kaçınan kişi, insanlıktan
uzaktır.
Aristoteles

Kimsesiz, Kimsesizlik

6711 Kimseler garip olmasın, hasret oduna
yanmasın
Hocam kimseler olmasın, şöyle garib
bencileyin.

Yûnus Emre

6712 En hazin kimsesizlik lâkaydlar kalaba-
lığı içinde hissedilendir.
Cenâb Şehâbeddîn

6713 Gezerim Urum'u, Şam'ı yukarı illeri
kamu.
Çok aradım bulamadım, şöyle garib
bencileyin.
Yûnus Emre

6714 Gurbet elde garip kimdir bilmezler
Ağlayınca çeşmi yaşı silmezler
Garib hâlin nedir deyi sormazlar
Bulunmaz yârânı eşi garîbin.
Âşık Garib

6715 Gökyüzünde olan yıldız
Garib midir bencileyin.
Bursalı Âşık Halil

6716 Kefen yetişmezmiş garib ölene
Belki yârin çevresine saralar.
Ercişli Emrah

6717 Garibin bağı baştır gözleri yaş
Döşeği toprak olur yastığı taş.
Ahmed-i Dâ'î

6718 Kimsesiz hiç kimse yok, her kimsenin
var kimsesi;
Kimsesiz kaldım, yetiş ey kimsesizler
kimsesi!
Rûşenî

Kin, Kindâr-Kitap, Kitaplık

- 6719 Yıllardır ki kılıcım, kapalı kindâ,
Kimsesizlik dört yanımda bir duvar
gibi,
Muztarîbim, bu duvarın dış tarafında
Şefkatine inandığım biri var gibi.
Kemâlettin Kamu

Kin, Kindâr

- 6720 Adımız miskindir bizim düşmanımız
kindir bizim
Biz kimseye kin tutmayız kamu âlem
birdir bize.
Yûnus Emre
- 6721 Herhangi bir kimseyi kıskanmaktan
ya da kin beslemekten kurtaracak si-
hirbaz henüz yeryüzüne gelmiş değil.
Alain
- 6722 Hiçbir şey aşka kin kadar yakın de-
ğildir.
Raif Necdet Kestelli
- 6723 Aşk gibi kin de insanı aptallaştırır.
J. J. Rousseau
- 6724 Uzun uzadı tutma kimseye kin
İşitmedün mi kim yâ kin ü yâ dîn.
Güvâhî
- 6725 Kinimiz çok şiddetli olduğu zaman
bizi, kin beslediğimiz kimselerden
ziyâde alçaltır.
La Rochefoucauld
- 6726 Akıllı adam, yatışmış olsa da, kini, kül-
lenen ve eşelenmeyen ateş gibi sayar.
Beydeba
- 6727 Sevgi ile kin kalpte uzun zaman barı-
namaz.
Dostoyevski
- 6728 Kindarlık ve sertlik şeytanı dışa kov-
maz, içe iter.
Aleksis Kivi

- 6729 İnsanlarda kin öylesine inatçı ve de-
vamlıdır ki, hasta kişinin son nefesin-
deki barış isteği, ölümün yaklaştığına
açık bir işarettir.
La Bruyère
- 6730 Kadınlar aşklarından fazla kinlerinde
sebatkârlardır.
Goldoni
- 6731 Yüzüne her gülênî mahrem-i esrâr etme.
Var ise düşmanına kînini izhâr etme.
Lâ-edrî
- 6732 Sönmüş dostluklar üzerine aşılانmış
kin ağacı en öldürücü yemişleri verir.
Lessing
- 6733 Sevgi her zaman karşılık görür, kin
de.
Alain
- 6734 İnsan sevgilisini ne kadar çok severse,
ona kin beslemeye de o kadar âmâdedir.
La Rochefoucauld
- 6735 Her yangını söndürmek mümkündür;
ateş su ile; zehir panzehir ile, hüznün sa-
bir ile söner. Fakat kin ateşi asla sönmez.
Beydeba
- 6736 Deve gibi kinciliği terk eyle
Kindâr olan olmaz dindâr demişler.
Beypazarlı Havâyî
- 6737 Kıl bu sözlerimi gûşüne perçîn
Sakin bir kimseye hiç eyleme kîn.
Kadrî (Çankırılı Ali-)
- ## Kitap, Kitaplık
- 6738 Kendüne kitâbı eyle hemdem
Ta ilmile cânun ola hürrem.
Behiştî (Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 6739 Yaradan'ın karşısına bunca büyük ya-
pıtı okumamış olarak çıkmak düşünce-
si beni çileden çıkartıyor.
Oliver Wendell Holmes

- 6740 Kitaplıklar, aklın tedavi yerleridir.
Diodorus Siculus
- 6741 Kitaplıklar, beynin çocuklarıdır.
J. Swift
- 6742 Bazı kitaplardan insan zevk alır; bazılarını olduğu gibi yutar; bazılarını geveler ve hazmeder.
F. Bacon
- 6743 Kitaplarınızı başkalarına vermeyiniz. Zira ben kitaplığımı başkalarından aldığım kitaplarla yaptım.
Anatole France
- 6744 Kitap: Efkâr kutusu.
Âli Bey
- 6745 En eski kitaplar, onları okumamış bir kimse için, henüz yeni çıkmış demektir.
Samuel Butler
- 6746 Bugünün gerçek üniversitesi bir kitap koleksiyonudur.
Thomas Carlyle
- 6747 Bu modern kitapların çoğu, bugünün parıltılı yankılarıdır, çabuk söner. Siz eski kitapları okumalısınız, klâsikleri okumalısınız siz... Eski olan, iç değerini dışa verir, yaşayacak olanı gösterir.
Franz Kafka
- 6748 Kitap okumak istediğim zaman, oturur bir tane yazarım.
Benjamin Disraeli
- 6749 Kitaplar düşüncelerin mezarlarıdır.
Longfellow
- 6750 Bazı kitaplar bize bir şeyler öğretmek için değil, yazarının bir şeyler bildiğini okuyucuya göstermek maksadiyle yazılmış hissini veriyor.
Goethe
- 6751 Âlem bir kitaptır ki seyâhat onu mütâlaa etmek demektir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 6752 En kötü kitabın bile iyi bir sayfası vardır: Son sayfası.
G. Bernard Shaw
- 6753 Kötü bir kitaba para veren ahmak kadar, kötü bir kitaptan para kazanan yazar da vardır.
La Bruyère
- 6754 Kitap, çocuk ve çiçek – kalbimin üç isteği.
Robert Southey
- 6755 Bir kitap bazen bir savaş kadar büyük olabilir.
Benjamin Disraeli
- 6756 Dünyayı yöneten, kalem, mürekkep ve kâğıttır.
James Howell
- 6757 Kitap bir odanın en seçkin süsüdür.
Smollet
- 6758 İyi bir kitap, iyi bir arkadaştır.
Bernardin de Saint-Pierre
- 6759 Kitaplar yaşadıkça, “Geçmiş” diye bir şey olmayacaktır.
Bulwer-Lytton
- 6760 Kitabı iyi yapan okuyucudur.
Emerson
- 6761 Kitaplar, gerçek dostlardır. İnsan, hayatının en büyük gerçek ve üzüntüleri içinde bile olanlara başvurabilir ve onlarda istediği şeyleri bulabilir.
Alphonse Daudet
- 6762 En iyi arkadaşlar, en iyi kitaplardır.
Lord Chesterfield
- 6763 Kitap zekâ çeşmesidir.
Horatius
- 6764 Kitaplar, soğuk ama, güvenilir dostlardır.
Victor Hugo

Kitap, Kitaplık

- 6765 Kitaplar bana gördüğüm düşleri anımsatır.
Wordsworth
- 6766 Kitaplardan daha iyi bir yol arkadaşı bilmiyorum.
J. Fletcher
- 6767 Kitap aklın ilâcıdır.
Ovidius
- 6768 Kendi kitaplarından bahseden bir yazar, kendi çocuklarından bahseden bir anne kadar kötüdür.
Benjamin Disraeli
- 6769 Umutla açılıp kazançla kapanan bir kitap, iyi bir kitaptır.
A. Bronson Alcott
- 6770 Bizi bütün kitapların ötesine bile götürmeyen kitap da nedir ki?
Nietzsche
- 6771 İyi bir kitabı öldürmektense bir adamı öldürmek daha iyidir.
Milton
- 6772 İki kez okunmayan kitap, kitap değildir.
Arnold Bennett
- 6773 Kitap denizinde kaptansız bir gemi gibi dolaşmasını severim.
W. Scott
- 6774 Kitap ruhun gıdasıdır.
Ovidius
- 6775 Ahlâka uygun, ya da ahlâka aykırı kitap diye birşey yoktur. Kitaplar ya iyi yazılmıştır ya da kötü. Hepsisi bu kadar!
Oscar Wilde
- 6776 İnsanı şu ya da bu kitaba bağlayan, cezbeden şey, o kitabın dış yapısında-ki, yani üslûbundaki uyumdur.
Novalis
- 6777 Kitaplar, atasözleri gibi, devirlerin vurduğu damgayla kıymet bulurlar.
Sir William Temple
- 6778 Yasalar ölür, kitaplar kalır.
Bulwer-Lytton
- 6779 Yararlı bir kitap! Ama hiç kimse okumuyor.
Cicero
- 6780 Kitapların da kendi yazgıları vardır.
Terentius Maurus
- 6781 Kitapları iki gruba ayırmak mümkündür: Günün kitapları ve her zamanın kitapları.
Ruskin
- 6782 Kitapsız eve şeytan girer.
Rıfat Necdet Evrim
- 6783 Evreni gösterecek tek pencere kitaptır.
Mohammed Hecâzî
- 6784 Kitaplarım, bana yeten bir dükalıktır.
Shakespeare
- 6785 Kitaba para vermeye kıyamıyan bir millet canına kıyar.
Raif Necdet Kestelli
- 6786 Kitapsız bir ev, ruhsuz bir vücuttur.
Cicero
- 6787 İnsanların aynası kitaplardır.
Aldoux Huxley
- 6788 Elime biraz para geçer geçmez, yeni kitaplar alırım, geriye kalan olursa, onunla da yiyecek ve içecek.
Erasmus
- 6789 Kitabın yeri kalp üstüdür, arka cep değil!...
Rıfat Necdet Evrim
- 6790 Gençlerini kitapla beslemeyen ulusların sonu acıdır.
Ovidius

- 6791 İnsanların gayri ahlâki dedikleri kitaplar, insanların kusurlarını gösteren kitaplardır.
Oscar Wilde
- 6792 Kadınlar gençlik için; yemek, doymak içindir; dostlar, toplum için; yolculuklar, öğrenmek için; ev, çiçek, taş ve antika şeyler satınalmak içindir. Bunlar sonra insanı fazla ilgilendirmezler. Ama kitaplar, hem gençlik, hem yaşlılık, hem hastalık, hem açlık, hem soğuk, hem rüzgâr, hem yağmur içindir.
Yüan-Mei
- 6793 Kitap bir aynadır. Ona bir maymun bakmışsa, orada elbet bir havari görüntüsü belirmez.
G. C. Lichtenberg
- 6794 Kitaplar, benim için en iyi, yaşlandıkça yıpranmayan tek dostlarımdır.
Maurice Rostand
- 6795 İnsan güzel bir kitabı bitirirken, sevgilisinden ayrılıyormuş gibi, gönlünde derin bir hicran ve heyecan duyar.
Raif Necdet Kestelli
- 6796 Kitapların yakıldığı yerde, insanlar da yakılır.
Heinrich Mann
- 6797 Bu kitabın kaç dakikada okunduğunu bırak.. kaç senede yazıldığını düşün.
Ârif Nihat Asya
- 6798 Kimseye kitap tavsiye etmem. Eğer tavsiye ettiğim kitaba lâıksa onu araya araya kendisi bulur. Lâyık değilse hediye etsem okumaz, hatırım için okusa da anlamaz.
Kemâl Tahir
- 6799 30 yaşındayım. *Donkişot*'u iki defa okudum. Üçüncü defa elli yaşında okuyacağım. İşte kitap budur.
Kemâl Tahir
- 6800 Kitaplar, ne kadar yasaklanırlarsa o kadar daha çok satılıyor, o kadar daha fazla okunuyorlar.
Montaigne
- 6801 Kitaplardan daha sevimli hiçbir süs olamaz, kapaklarını açıp bir tek sözcük okumasanız bile.
Adam Smith
- 6802 Kitap nesnelerin en mükemmelidir.
S. Mallarmé
- 6803 Kitabın iyisi her okuyuşta bir başka türlü anlaşılır.
Sabahattin Eyuboğlu
- 6804 Her kitabın kapağı ismi kadar manâ ve telkin doludur.
Sabahattin Eyuboğlu
- 6805 Bir kitabı en iyi okuyan onu bir başka dile çevirendir.
Sabahattin Eyuboğlu
- 6806 Kötü bir kitap, iyi bir kitabın yanında kötülüğünden kurtulamaz. Hattâ kötü kitap, iyi kitabı da gölgeliyebilir.
J. Dutourd.
- 6807 Oyuncak, insan yavrusunun ilk kitabıdır; hayat dersi aldığı ilk kitap.
Refik Halid Karay
- 6808 Kitap: Hangisi olursa olsun, hep çok uzundur.
Gustave Flaubert
- 6809 İnsanın kırk yaşına kadar geçen yılları bir kitap, geride kalan yılları da o kitabın eleştirisidir.
A. Schopenhauer
- 6810 Kitap, bir itiraftır.
A. Camus

Koca-Komşu

Koca

- 6811 Akmayan dam, tütmeyen baca, kayna-
nasız koca.
Atasözü
- 6812 Koca: Müstecîr-i dâimî.
Âlî Bey
- 6813 Hiçbir arzu uyandırmayan koca, yitik
bir adamdır.
H. de Balzac
- 6814 Kocasının hastalığından en çok mü-
tessir görünen bir kadın bile içinden
sevinir. Çünkü kocası daima gözünün
önünde ve avucunun içindedir.
Raif Necdet Kestelli
- 6815 Üç şeyi sıfır saymak gerekir: İçinde su
akmayan ırmak, hükümsüz bir mem-
leket ve kocasız bir kadın.
Beydeba
- 6816 Kocalar da hükümetler gibi hiçbir
zaman yanıldıklarını açığa vurmama-
lıdır.
H. de Balzac
- 6817 Çekingen âşık, kıskanç koca olur.
Oliver Goldsmith
- 6818 At, at oluncaya kadar sahibi mat olur,
derler. Bazı koca da, karısı kadın olun-
caya kadar iki kat olur.
Refik Halit Karay
- 6819 Bir koca eşinin iyi bir kadın olup olma-
dığını gösteren evlilik belgesini yüzün-
de taşır.
G. Gardony
- 6820 Bir koca, karısından ne daha önce
uyumalı, ne de ondan daha geç uyan-
malıdır.
H. de Balzac
- 6821 Saygılı evlât, iyi koca olur.
Rétif de la Bretonne

- 6822 Karı'nın gözünde imparator koca'dır.
Byron
- 6823 Evindeki şerefsizliği en son koca öğ-
renir.
Juvenalis
- 6824 İyi adamdan kötü koca olmaz.
Shakespeare
- 6825 İyi birer koca yaratmasını bilen kadın-
lar dâhidirler.
H. de Balzac

- 6826 Kocayı pekmez sandım, yüreğimi
yakmaz sandım.
Atasözü

Komşu

- 6827 Evden önce komşu, yoldan önce yol
arkadaşı, yolculuktan önce yol azığı.
H. Muhammed
- 6828 Ölüm karşısında evcilleşmek için ben-
ce onunla komşu olmak gerekir.
Montaigne
- 6829 Amma cehdeyle ki evvel bir sâlih
konşı bulasın ve andan evi beğenip
alasın.
*Mercüme Ahmed
(Kâbusnâme'den çeviri)*
- 6830 Komşunu sev, ama aradaki bahçe du-
varını asla kaldırma.
George Herbert
- 6831 Yüce Tanrı görür, örter; komşu gör-
mez, haykırır.
Şeyh Sa'dî
- 6832 Sağlam duvarlar sağlam komşu ya-
ratır.
Robert Frost
- 6833 Sakın konşı hakkından olma gâfil
Ki konşı hakkı Tanrı hakkıdır bil.
Güvâhî

6834 Senin bardağını kırdıkları vakit de
komşunun bardağı kırıldığı zamanki
kadar sakin olmalısın.

Epiktetos

6835 Komşudan, kraldan ve kadınlardan
hiç bahsetmeye gelmez.

A. de Musset

6836 Kötü komşusu onu istemedikçe, en iyi
huylu insan dahi huzur içinde yaşı-
yamaz.

Schiller

6837 Konşu hakkı ulu hakdur ey ahî
Hoşnud eyle kâfir olursa dahî.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6838 Hayatta, komşunun haberi olmasın-
dan korkacağın hiçbir şeyi yapma.

Epikuros

6839 Kendi seviyende olanı komşu edin.

Nâsır-ı Husrev

6840 İyi komşu aileden, kötü komşu gaile-
den sayılır.

İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

6841 Konşısını kim iderse bî-huzûr
Dü-cihânda Hak ide anı kesür.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6842 Minderi olacak onun Cehennem'de
kızıl kor;

Komşusu açken kendisi tok yatıyor.

Geoffrey Chaucer

6843 Ne güzel komşumuzdun sen, Fahriye
abla!

Ahmet Muhip Dıranas

6844 Gözlerin, dişlerin ve ak pak
gerdanınla
Ne şirin komşumuzdun sen Fahriye
Abla!

Ahmet Muhip Dıranas

Konuk (Misafir)

6845 Misafiri horoz olanın ambarında buğ-
day kalmaz.

Atasözü

6846 Ne kötü kavimdir o kavim ki, hiç ko-
nuk gelmez o kavme.

Hz. Muhammed

6847 Mihmân-ı Hudâ'dır gurabâ, hân-ı
cihâna

Keçecizâde İzzet Molla

6848 Balıklar ve konuklar üç günde bayat-
larlar.

John Lyly

6849 Bir kere misafire çıkmış adın;
İstesen istemesen gideceksin.

Cahit Sıtkı Tarancı

6850 Ahmak konuk ev sahibini ağırlar.

Kâşgarlı Mahmûd

6851 Kişi deyr-i cihânda bir iki günlük
misâfirdir.

Nev'î

6852 Kanâ'at eylerim nân-ı cevîne
Bana ne mâl lâzım ne hazîne
Nazar kılmam yerin köhne nevîne
Misafir gelmişim dünyâ evine.

Bursalı İsmail Hakkı

6853 Misafir gelmeyen kara evler yıkılsa
daha iyi.

Dede Korkut Kitabı

6854 Cenâb-ı Hak'dan bir konuk gelse sana
Kudretince ide gör ikrâm ana.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

6855 Misafirin iyisi gelir geçer kuş gibi
Kötüsüyse oturur dâima baykuş gibi.

Lâ-edrî

6856 Olur takdîr olan insâna ta'yîn
Yemez umduğunu mihmân-ı miskîn.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

Konuşma

- 6857 Konukdan kaçma nice vâfir olsa
Konuğa izzet eyle kâfir olsa.
Güvâhî
- 6858 Dilde gam var, şimdilik lûtf eyle
gelme ey sürûr
Olamaz bir hânede mihmân mihmân
üstüne.
Râsîh
- 6859 Dünyada bahtiyar yaşadığını söyleyen
ve geçen zamandan memnun olarak,
hayatı, doymuş bir misafir gibi bırakıp
giden bir adama nadiren rastgelinir.
Horatius
- 6860 Gam değil gelse dile Bâkî peyâpey
derd ü gam
Eksik olmaz tekyedir mihmân
mihmân üstüne.
Bâkî
- 6861 Herkes, küçük büyük
Mihmânıdır ribât-ı hayâtın.
Tevfik Fikret
- 6862 İş bu söze Hak tanıktır, bu can
gövdeye konuktur
Bir gün ola çıka gide, kafesten kuş
uçmuş gibi.
Yûnus Emre
- 6863 Hükmedenler bu cihân mülküne şark
u garbdan
Ger Süleyman ger Skender cümlesi
mihmândır.
Cem Sultan
- 6864 Hânene her kim olursa mihmân
Eyle mümkün olanı zîver-i hân.
Nâbî
- 6865 Kaçan konuk gelse rızkı bile gelür.
Ahmed-i Dâ'î
(Miftâhü'l-Cenne'den çeviri)
- 6866 Konuk gerçi ki bulur konmağa yer
Yimez umduğunu bitüdüğü yir.
Mehmed (İşknâme'den)

- 6867 Tâk-ı çarhun nakşını bâkî sanub
aldanma kim
Köhne mihmân-hânedür halk-ı cihân
mihmândur.
Ahmed Paşa
- 6868 Işk oldu çü mihmân, kıl ana fidâ
cânını,
Bir dahi anun gibi mihmân ele mi girer.
Emir Buharî

Konuşma

- 6869 Üç kişiyse, kalabalık çoğalmadıkça
ikiniz gizli konuşmamalısınız, çün-
kü bu hareket, üçüncünüzü mahzun
eder.
Hız. Muhammed
- 6870 Konuşmasını öğreninceye kadar sus-
mak güç değildir.
Mikszath
- 6871 İnsanlar susarak da konuşabilirler.
Behzat Ay
- 6872 Çok bilenler konuşmaz, Çok konu-
şanlar bilmez.
Lao-tzu
- 6873 Övünmek fırsatını bulamadığımız za-
manlar az konuşuruz.
La Rochefoucauld
- 6874 Onu hiç kullanamazsan nâdân,
Neye vermiş sana nutku Yezdân?
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 6875 Bilgece konuş, düşman da duyuyor.
Stanislaw J. Lec
- 6876 Birakın söylesin: Dipsiz mubahaseleri
kısas kesmenin en müessir çaresi bu-
dur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6877 Konuşan Yahudi, yalan söyleyen ağız
demektir.
Victor Hugo

6878 Çok konuşmayınız; herkesin gözünden düşersiniz.
Hız. Ali

6879 Konuşma yeteneği insana düşüncesini gizlemek için verilmiştir.
R. P. Malagrida

6880 İnsan, hayvandan konuşmakla üstündür. Ama doğru konuşmazsan hayvanlar senden üstün olurlar.
Şeyh Sa'dî

6881 Konuşma zevki kadınların en yaman tutkusudur.
Lesage

6882 İnsanların bazen birbirlerine söyleyecek sözü yoktur, ama gene de konuşurlar.
Senancour

6883 Dünyada kekemelerden çok konuşmayı, topallardan çok da yürümeyi seven kimse yoktur.
Diderot

6884 Öğren lisân-ı asr ü rûsûm-ı zemâneyi
Bak tab'-ı nâse vakte münâsib
tekellüm et.
Şeyhülislâm Mehmed Es'âd

6885 Kuyuya kova saldım
Araba urganıyla
Yalnız yatan çavuşum
Konuşur yorganıyla.
Mâni

6886 İçimize kapanıp kendimizle konuşmamız
Bitirir, bunaltır, öldürür bizi.
Werner Aspenstrom

6887 Çok konuşmak insanın gözden düşmesi için en güvenli yoldur.
La Bruyère

6888 İnsan dilini tutup konuşmadıkça ayıbdır, hüneri de gizli kalır.
Şeyh Sa'dî

6889 Dinlemekten akıl, konuşmaktan pişmanlık doğar.
Konfüçyüs

6890 Konuşma, insanın aklını kullanma sanatıdır.
Platon

6891 Konuşulurken dinle biraz.
B. Brecht

6892 Fazla konuşma kişiyi pişmanlığa götürür.
Aristoteles

6893 İnsanlar çok konuşanları ve öğüt verenleri dinlemezler.
Bernard Shaw

Korkmak, Korku

6894 Testi, taştan korkar.
Mevlânâ

6895 Korkak insanlar, başaklı buğday sapını bile yılan sanır.
G. Gardony

6896 Çoğu kez korku, yalan söylemesini öğretir.
Alfred de Vigny

6897 Kimseden havf eylemez Allah'dan havf eyleyen.
Keçecizâde İzzet Molla

6898 Kim etrafa korku salarsa, kendisi de korkusuz değildir.
Epikuros

6899 Korku tüm erdemlerin önüne set çeker.
Publilius Syrus

6900 Aşka daima korku arkadaşlık eder.
Racine

6901 Belirgin çizgilerden korkan puslu havayı Kurttan korkan Köpeği sever.
Yüksel Pazarkaya

Korkmak, Korku

- 6902 Korku içinde yaşayan adam, asla özgür değildir.
Horatius
- 6903 Korku ve umut iki boş varlıktır.
Goethe
- 6904 Kimseden korkmamak için kimseyi korkutmamalıdır.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 6905 Dünyada yapılacak en büyük iyilik, korku içinde yaşayan bir kimseyi esenliğe kavuşturmadır.
Beydeba
- 6906 Korku, yalan doğurur.
Dostoyevski
- 6907 Ne kadar az korkarsak o kadar az tehlikeye yiz.
Titus-Livius
- 6908 Hiçbir şeyden korkmayan kimse, herkesin korktuğu adam kadar kudretlidir.
Schiller
- 6909 Vezir, Melik'ten korktuğu kadar Tanrı'dan da korksaydı, melek olurdu.
Şeyh Sa'dî
- 6910 Cüret etmekle cesaret, gecikmekle korku artar.
Publilius Syrus
- 6911 Kim korktuğu ya da kendinden korktuğunu sandığı insanı sevebilir.
Cicero
- 6912 Bir insan korkak mı, namuslu adam olamaz.
D. Szabo
- 6913 Korku kimi zaman topuklarımıza kanat takar, kimi zaman da ayaklarımızı yere çiviler.
Montaigne
- 6914 Korkmağa başladığım anda korkuyu yenerim.
Schiller
- 6915 Acının sınırı vardır, ama korku sınır tanımaz.
Plinius
- 6916 İnsan, sevdiğinden korkar, fakat korktuğunu sevmez.
Cenâb Şehâbeddîn
- 6917 Aşkla korku, sırça ile taş a benzer.
Şeyh Sa'dî
- 6918 Herhangi bir şeyden korkan kimse, kudretli olamaz.
Enrique Larreta
- 6919 Korkaklar hiçbir zaman zafer anıtları dikmemişlerdir.
Platon
- 6920 Korku nedir, utanma nedir bilen bir adam için daima bir kurtuluş yolu vardır.
Sophokles
- 6921 Korku, gelecek bir kötülüğü beklemedir.
Platon
- 6922 Korku, köleliktir.
Platon
- 6923 Saygı olan yerde korku olur ama, korku olan yerde her zaman saygı olmaz.
Platon
- 6924 İt taştan, bacı kardaştan korkar.
Atasözü
- 6925 Nâr-ı aşka yanmağa öğren dilâ
pervânenen
Cân u başı terkeden âşıklara pervâ
neden.
Şeyh Sezâî
- 6926 Zaten hangi insan korkularının sırrına varmış ki?
Murathan Mungan

6927 Katılır bir yerde kalır oyuncak;
Kurgular biter.
Ölüm... O geldi mi ne var korkacak;
Korkular biter.
Necip Fazıl Kısakürek

6928 Korku bilgisizlikten doğar.
Susanna Tamaro

6929 Benim ulu korkum heman şundandır
Gayrılara gönül vere yâr deyi.
Kayıkcı Kul Mustafa

6930 Korku, korkusu olmayan adamındır.
Mevlânâ

6931 Korunmanın en iyi yoludur korku.
Shakespeare

6932 Korku bilmez ölümden
Her gün yeniden ölen.
Kemâlettin Kamu

6933 Tehlike öncesi korku, tehlikeden daha
korkuçtur.
Afrika Atasözü

Koyun, Kuzu

6934 Her koyun kuzusuna meler.
Atasözü

6935 Anasından büyük kuzu olmaz.
Atasözü

6936 Yüz koyun bir kurda ne yapar?
Yalnız Adam

6937 Sürüden ayrılan koyun
Kuzum der de meler gelir.
Ercişli Emrah

6938 Dünyanın gidişi acayip oldu
Koyun belli değil kurt belli değil.
Ruhsatî

6939 Kuzusuna kıyamıyan kebab yiyemez.
Cenâb Şehâbeddîn

6940 Koyunun nice çoğ olsa sürisi
Yiter binine kassabın birisi.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

6941 Koyunlar bulur en yeşil dağı.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

6942 Ki boynuzsuz koyunun öcin ol Hak
Alur boynuzludan âhir muhakkak.
Güvâhî

6943 Zavallı koyun sürüsü! Çobanı da bes-
ler, çoban köpeğini de, kurdu da...
Cenâb Şehâbeddîn

6944 Sen bir kuzu ben bir kurdum
Seni benden sakırım.
Âşık Gevherî

6945 Mal derdinde kasap
Can derdinde koyun
Ne çirkin oyun
Ne berbat kafiye.
Orhon M. Arıburnu

6946 Bir kuzu koyundan ayrı ki durdu
Yemez mi dağların kuşuyla kurdu.
Kağızmanlı Hıfzî

6947 Kimsenin aybını gözetme ey yâr
Sen hemen gayret et postunu kurtar
Her koyunu bacağından asarlar
Nene lâzım fûlan falan demişler.
Mir'âtî

6948 Ne kadar çok olsa sürüde koyun
Cümlesin bir kasap kırar, demişler.
Şerifî

6949 Koyunlar sayılara sığmayacak kadar
çok olsa, kasap onlardan korkar mı?
Mevlânâ

Köle, Kölelik

6950 Ay doğar batar şimdi
Işığı tutar şimdi
Yarimin kölesiyim
Dilerse satar beni.
Mânî

Köpek (Kelb, İt)

6951 Tekbaşına kumanda etmek, bir kölelik
aslıdır.

Herman Melville

6952 İnsanlar köleyseler bu, onların kendi
hak ve güçlerini bilmemelerindendir.

Estienne de la Boetie

6953 Köle, düşüncesini söyleyemeyen
adamdır.

Euripides

6954 Sevdi, aldattı beni;
Güldü, ağlattı beni!
Gittim kölesi oldum;
Götürdü sattı beni!

Orhan Seyfi Orhon

6955 Köleliğin beteri, kendinin kölesi ol-
mak değil midir?

La Fontaine

6956 Başkasının kölesi olmayan ve başkası-
nı kendine köle etmek hırsına kapılma-
yan bir kimseye ne mutlu!

Fénélon

6957 Köle olmayan var mı bu dünyada?

Herman Melville

6958 Bana bir harf öğreten, beni kendisine
köle yapar.

H. Z. Ali

6959 Şeytana köle olmak, bir kadına köle
olmaktan daha iyidir.

Massinger

6960 Yıpranmış bir kalp yoktur ki köleş-
mesin.

A. de Lamartine

6961 Kölelik insanı alçaltır, alçaltır, o kadar
ki ona köleliği sevdirebilir.

Vauvenargues

6962 Köle, kanaati nisbetinde hürdür. Hür
adam ise tamahı nisbetinde köledir.

Kendî

6963 Ezizim ne hazeldir
Ne güldür, ne hazeldir.
Beyin köleliğinden
İtin damı gözeldir.

Azerbaycan halk bayatısı

6964 Bir bende ki âzâd ola elbet olur şâd
Amma ki senin benden olan olur şâd

Nâcî Ahmed Dede

6965 Başka söz söylemem aşkdan yana ben
Yaralı bir kuşum, battım kana ben,
Ömrümce baş koydum güzelliğine
Azatsız köleyim bil ki sana ben.

Bakî Süha Ediboğlu

Köpek (Kelb, İt)

6966 Köpektir zevk alan sayyâd-ı bî-insâfa
hizmetten.

Nâmık Kemâl

6967 Köpeğe sormuşlar: Kaç taş yersin?
Orospu çocuğu bilir, demiş.

Atasözü

6968 Arkadan dil uzatan itlere verme kıymet
Yedikleri herzeyi göm toprağın altına
Her havlıyan köpeğe bir taş atarsan
eğer
Taşın dirhemi çıkar gitgide bin altına.

Ferit Kam

6969 Tilkinin izinin bulunması tazıya dü-
şer.

George Eliot

6970 Avcının dönüşünü bekleyenler önce
onun köpeğini görürler.

Resul Hamzatov

6971 Köpeğe gem vurma: Kendisini at sa-
nır.

Cenâb Şehâbeddîn

6972 Komşularından av kapmak aslanlara
göre ayıptır, köpeklere değil.

Mevlânâ

- 6973 Kuvvetleri eşit olan köpekler, birbirlerine dişlerini gösterirler. Ortada paylaşılacak bir şey olduğu zaman da birbirlerine saldırırlar.
Voltaire
- 6974 Köpekler, tanımadıklarının arkasından havlarlar.
Herakleitos
- 6975 On insan bir sofrada yemek yer de, iki kişi bir leşin başında uyuşmaz.
Şeyh Sa'dî
- 6976 Herkesin bir köpeği vardır.
Diderot
- 6977 Meydan boş olunca, geçen bir köpek bile büyük etki yapar.
Paul Valéry
- 6978 Cîfedür dünya, şarâbıdır serâb
Cîfeye tâlib olanlardır kilâb.
Abdurrahman Karahisarî
- 6979 Köpeklerle yatan, pire ile kalker.
John Florio
- 6980 Köpeğin ölümü de köpekçe olur.
Çehov
- 6981 Köpeğin karnı doyarsa daha çok serkeşleşir.
Mevlânâ
- 6982 Köpekler boğuşurken birbirlerini ne kadar çok ısırırlarsa o kadar kızarlar.
Tolstoy
- 6983 Hiçbir köpek görmedim ki, başka bir köpeğin karşısında baş eğsin!
İkbal
- 6984 İt ağzını kemik tutar demişler.
Havâyî, Beypazarlı
- 6985 Uzaktan havlayan köpek ısırılmaz.
Thomas Fuller
- 6986 İtle domuz birbirlerini kokusundan tanır.
Plautus
- 6987 Kudurmuş köpek efendisini de tanımaz.
Enrique Larreta
- 6988 Sürüdürler köpeği öldürene.
Nâbî
- 6989 Tazılar kendileri için koşar ama, avı efendileri için avlarlar.
Shakespeare
- 6990 Bir sürü için yırtıcı bir köpeğin kurtla arkadaş olmasından daha büyük bir belâ düşünülemez.
Molla Câmi
- 6991 İt, sebepsiz ulumaz.
Kalevala (Fin destanı)
- 6992 Fazla beslenirse, köpek kudurur.
Tolstoy
- 6993 Köpek, yarasını yalaya yalaya iyi eder.
Mevlânâ
- 6994 Bir kemik parçası bulan bir köpeğin etrafında bir sürü köpek dolaşır.
Beydeba
- 6995 Köpek, mamûr olan yerde bulunur.
Mevlânâ
- 6996 Bize Tâhir Efendi kelb demiş
İltifâtı bu sözde zâhirdir
Mâlikî mezhebim benim zîrâ
İtikâdımca kelb tâhirdir.
Nefî
- 6997 Gelse rakib hâtırına zülfüne yapış
Demişler ulular iti an hâzır it asa.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 6998 Çünkü sürdün yâr ışığından rakîbi iy gönül
Çek ne gavgası olursa iti öldüren sürür.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

Köprü-Kör (A'mâ)

6999 Ürümse kurda sürüde bir it
Ana hoş biberli yal olur mu ya.
Ali Gufranî

7000 Ben ululardan işitdim köpeği yol ko-
cadur.
Kuburîzâde Havâyî

7001 Yal olmazsa köpek sürüde yelmez.
Kalecikli Mir'âtî

7002 Bir itin ölümü yakın gelince
Câmî dıvarına siyer demişler.
Refikî

7003 Dünya şahid iken sadakatine
Kurdu severim de köpeği sevmem.
Tokadizâde Şekîb

7004 Köpeğe çan takılmaz.
Atasözü

7005 Bir köpeğin önüne, bir eşek yükü şeker
koysan, köpeğin gönlü leşe meyl eder.
Mevlânâ

7006 Köy köpeksiz olur mu?
Atasözü

7007 Ne köpekler sığır bir yiğitin gölgesine.
Tâlat Sait Halman

7008 Amaçsızca havlayan bir gece köpeğin-
den daha hüznün verici ne olabilir.
Doğan Yarıcı

7009 Köpek daima âcize, yoksula saldırır.
Fırsat bulursa ısırır da.
Mevlânâ

Köprü

7010 Boğulmak yağ yürüyüp su içince
Muhannes köprisinden er geçince.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

7011 Eğer yolcu isen köprüyü dolan
Göz göre çamura batmalı değil.
Hatâyî (Şâh İsmail)

7012 Sular kim tiz aka köprü yıkar ol
Furun kim tiz ola ekmek yakar ol.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

7013 Her ne tohumı eksen anı biçesin
Her ne köprü yaptın andan geçesin.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

7014 Yolun üzre eğer köprü ola ol
Basuban geçme uluyı budur yol.
Güvâhî

7015 Boğulmak suya çok yığdır değil derd
Muhamet köprisinden geçme iy merd.
Güvâhî

7016 Benim suya zafer tâkı diye düşündü-
ğümü onlar köprü olarak düşündü-
ler... anlaşımadık.
Ârif Nihat Asya

7017 Bir nefes bunda râhat olmak yok.
Köprü üzre ikâmet olmak yok.
Nev'izâde Âtâyî

Kör (A'mâ)

7018 Körden gözlü, topaldan ayaklı, deli-
den deli doğar.
Atasözü

7019 Şimdi şöyle bir zamandır
Yol gösterir körler bize.
Teslim Abdal

7020 İnsanların çoğu kör olarak doğar... bir
gerçek gözlerine batıncaya kadar da
bunun farkına varmazlar.
Jean Cocteau

7021 Göz yumulmakla kör olunmaz.
Mehmet Âkif Ersoy

7022 Bir resim sergisi, bir köre göre can sı-
kıcı bir yerdir.
G. Bernard Shaw

7023 Kör, tehlikeyi görmediği için cesur olur.
Diderot

7024 Hakikî kör, kendini büyük görendir.
Raif Necdet Kestelli

7025 Akıl başka yerde olunca gözler kör olur.
Publilius Syrus

7026 Zâti her ferd bir muammadır,
Bunda çeşm-i basiret a'madır.
Abdülhak Hâmid Tarhan

7027 Körler memleketinde şaşılar kral olur.
J. J. Rousseau

7028 Bir iş ber karışmadan da olurken
onun üzerinde konuşmam yakışık
almaz. Ama körün kuyuya gittiğini
görür de ses çıkarmazsam, bu, günah
olur.
Şeyh Sa'dî

7029 Görmek istemeyenlerden daha kör
kişi olur mu?
Gandhi

7030 Bizde eksik olan bizi çeker; ışığı hiç
kimse kör kadar sevemez.
Victor Hugo

7031 Çeşm-i a'mâya göre leyl ü nehâr ikisi
bir.
Aynî

7032 Zâhid ne bilir aslını imân ile küfrün
Akdan karayı fark idemez dîde-i
a'mâ.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

7033 Kör odur ki bir düştüğü kuyuya bir
dahi düşer.
Hamzavî

7034 Müşkilin var ise bir kâmile sor
Yol gösteren pek çok olur a'mâya.
Tokatlı Gedâî

7035 Görmeyenlerin evrenindeki güzelliğe
gölge düşmez.
Ziyâ Mısırlı

7036 Bunca körlüğe neylesin dünya güzel-
liği.
Jules Superville

7037 Köre renk, sağıra ahenk sorulur mu?
Refik Halid Karay

Kötü, Kötülük

7038 Kötüye dert mi eksik, güzele yâr mı
eksik.
Atasözü

7039 Kimileri bin türlü kötülük edip tek bir
hesap vermeden yaşıyor, kimileri tek
bir yanlışla mahkûm oluyor.
Shakespeare

7040 Her kötülük zayıflıktan gelir; çocuk
zayıf olduğu için kötüdür, onu güçlü
kılın, iyi olacaktır; her şeyi yapabilen
kişi hiç kötülük etmeyecektir.
J. J. Rousseau

7041 Seni her mecliste hacil düşürür
Kötülerle konup göçücü olma.
Karacaoğlan

7042 Yavuzların kulağın burup te'dip idip
koyuvermek şuna benzer ki kurdu
tutup ant verip koyuvereler.
Yazıcıoğlu Alî
(Tarih-i Âl-i Selçuk'tan çeviri)

7043 Kötüler, kendilerine tahammül edil-
dikçe, daha çok azarlar.
Şeyh Sa'dî

7044 Kötülük yapan, kötülüğe uğrayandan
daha tâlihsizdir.
Demokritos

7045 Kötünün dünyada eseri kalmaz.
Seyrânî

7046 İnsanların elinden iyilik yapmak için
bir şey gelmez. Onlar sadece kötülük
yaparlar.
Voltaire

Kötü, Kötülük

- 7047 Kötü yaradılışlı insana ilim öğretmek,
yol kesen haydutların eline kılıç ver-
meye benzer.
Mevlânâ
- 7048 Sevdiklerimizden gelen kötülük, sevm-
diklerimizden gelen iyilik kadar acıdır.
Cemil Sena Ongun
- 7049 İnsanlar hiçbir şey yapmamakla kötü
şeyler yapmayı öğrenirler.
Columella
- 7050 Kendimiz için kötülüğün ne olduğu-
nu hepimiz biliriz.
Tolstoy
- 7051 Tanrı seni, senin kötülüğünden korusun.
Ebül-Hasan Bûşencî
- 7052 Kötülüğü erdemin zıddı olarak gör-
mek onu şereflelendirmekten başka bir
şey değildir.
Novalis
- 7053 İnsanı iyilikten çok kötülük örneği
çeker.
Chateaubriand
- 7054 İnsanlara kötülük etmek iyilik etmek-
ten daha kolaydır.
Platon
- 7055 Bütün kötülükler, bütün erdemler kal-
bimizdedir, senin kalbindedir, benim
kalbimdedir.
Hans Christian Andersen
- 7056 Kötülük akılda yer etmiş, inatçı ve an-
cak mucize ile iyileştirilebilen bir ruh
hastalığıdır.
Novalis
- 7057 Bereket versin, insana kötülük birbiri
ardınca gelir de tükenir.
Ahmed Râsim
- 7058 Başımıza gelecek her kötülük, eğrilik
etmekten yeğdir.
Platon
- 7059 Halk olalı kâ'inât olmuş değil
Kötüden kimse vefâ görmüş değil.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 7060 Önüne kötülük etme fırsatı çıkmamış
kişiye, iyiliğinden ötürü teşekkür edi-
lebilir mi?
Cervantes
- 7061 Kötülük yapınca bir korku hissederiz.
Lao-tzu
- 7062 İnsanlar bize ya hınç, ya da korku yü-
zünden kötülük ederler.
Machiavelli
- 7063 Kötülük etmek isteyen, bahanesini
daima bulur.
Publilius Syrus
- 7064 Kendimden başka kimseye kötülük
etmeden yaşamak istiyorum.
Tolstoy
- 7065 Şerri terk it başta aklun var ise
Hayra meyl it sana devlet yâr ise.
Abdurrahîm Karahisarî
- 7066 Ha deniz suyunun tuzluluğunu bir
damla balla gidermeye kalkışmışsınız,
ha kötülerini tatlı dille yola getirmeye.
Bhartrihari
- 7067 Kötülere iyilik etmek, iyilere kötülük
etmekle birdir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 7068 İnsan, yalnız sevdiği zaman kötülük
etmez.
Anatole France
- 7069 Her şeyde bir kötülük görmeyi en çok
nankörler öğretir.
Publilius Syrus
- 7070 İnsanoğlu hiç de kötü olarak yaratıl-
mamıştır; ama hastalandığı gibi kötü-
leşir de.
Voltaire

- 7071 Şefkat itme yatlıya zahmet gerek
Yarasına anların dâim tuz ek.
Abdurrahim Karahisarî
- 7072 İnsandaki boş tecessüsün doğurduğu
kötülükler, yeryüzü kadar eskidir.
J. J. Rousseau
- 7073 Dünyada her kötülük, hemen daima
cehaletten gelir.
Albert Camus
- 7074 Âdemoğlu ne kadar mutlu olurdu,
kötülüğü tanımamış olsaydı.
André Gide
- 7075 İyilerden kemlik gelmez sevdiğim.
Kâtibî
- 7076 Bir kötülüğün bulunduğu yere ikinci
ve üçüncü kötülükler de uzak değil-
dir.
G. Keller
- 7077 İyiliğe gücün yetmezse kötülük yap-
ma.
Ferideddîn Attâr
- 7078 İnsan kötülükleri kendi icat eder.
J. J. Rousseau
- 7079 Kötülük çoğu zaman saflığın kuzu
postuna bürünür.
F. Herczeg
- 7080 Herkes kendisine sakladığı en dürüst
mantığıyla kötülüklerinin farkındadır.
Hikmet Erhan Bener
- 7081 Erdem kılığına girmemiş, ondan des-
tek almamış kötülük var mı?
La Bruyère
- 7082 Kötülüğü öğrenmenin yaşı yoktur.
Lessing
- 7083 Kötülük edebilmek ellerinde iken bü-
tün ömrünü doğrulukla geçirmek çok
güç ve övmeye değer bir şeydir.
Platon
- 7084 İnsanların kötülüğüne son yoktur ve
bunun büyük kısmı kıskançlıkla kor-
kudan meydana gelir.
André Maurois
- 7085 Benim başkalarına yapamıyacağım bir
kötülüğü başkaları bana yapabilir.
Alfred de Musset
- 7086 Yavuz kişileri diri komak, eyüleri de-
pelemek gibidir.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)
- 7087 Siz, usun kişiye kötülük öğütlediğini
gördünüz mü?
Vauvenargues
- 7088 Kendinden başka kimse sana kötülük
edemez.
M. Gandhi
- 7089 İnsan kötülük yapmak niyetindeyse,
fırsat gelmekte gecikmez.
Sir Walter Scott
- 7090 Başkalarını ne denli kötü bilsek gene
kendimizden üstün buluruz.
Bergson
- 7091 Pişman olmak iyi bir şey, ama kötülük
etmemek ondan daha iyi değil mi?
George Sand
- 7092 Kötülük kolaydır, sıradandır, direniş
de görmez.
Susanna Tamaro
- 7093 Kötülüklerin ilki, en büyüğü, haksız-
lıkların cezasız kalmasıdır.
Platon
- 7094 En çok kendine yapacağın kötülükler-
den kork.
Pestalozzi
- 7095 Feryad şu nefsimizdeki kötülüklerden.
Şeyh Sa'dî

Kral, Krallık-Kul, Kulluk

7096 Kötülüğün muzaffer olabilmesi için biricik şart, iyi insanların hiçbir şey yapmamasıdır.
Edmund Burke

7097 Kötülüğü bilmeyen, onun içine düşer.
Hz. Ömer

7098 Kötülük tohumunu eken, şüphesiz ürününü de kendi toplar.
Demosthenes

Kral, Krallık

7099 Ah, krallık döneminde Cumhuriyet ne güzeldi.
Clemenceau

7100 Siz ey insanlar, krallıktan bıkmaz mı sanırsınız?
Lessing

7101 Kraldan fazla kralcı olma.
Kral Louis XVI. döneminden bir slogan

7102 Kral öldü, yaşasın kral!
Bir Fransız kralının ölümünün ve tahta ardılıının gelişinin ilanında münadi tarafından söylenen söz

7103 Bir kral uyuduğu sürece tacından, bir erkek de karısının kalbinden olur.
Schiller

7104 Kötü kralların mutluluğu, halkın felâketidir.
Vauvenargues

7105 Bir halkın acıları, iniltileri ortasında keyif sürmek krallık değil, zindan bekçiliği etmektir.
Goethe

7106 Zayıf ve güçsüz insanların krallarla müşterek bir noktası vardır, onlar hiçbir zaman mutlu değildirler.
Shelley

7107 Değerli kişileri etrafında toplamayan bir kral bence ordusuz bir komutan gibidir.
Goethe

7108 Kral, kafalı ve iyi yaradılışlı bir adam-sa mutluluğuna krallığın kattığı şey pek azdır.
Montaigne

7109 Hükümdarların en mutlusu, tilki postuna en iyi sarıyanlar olmuştur.
Machiavelli

7110 Hükümdarlarla arkadaş olmak, göğsünde bir yılan taşımak gibidir; yılanın ne zaman zehirini akıtacağı anlaşılmaz.
Beydeba

7111 Hükümdarların, arkadaş oldukları kişilere karşı vefasızlıkları ve kaybettikleri dostlara karşı teessürleri, bir dost kaybettikçe yenisini karşılayan fahişelerin vefasızlığına ve teessürüne benzer.
Beydeba

7112 Bir kral için en büyük erdem uyruklarını tanımasıdır.
Martialis

Kul, Kulluk

7113 Bir başıma kalsam şehe, sultâna kul olmam
Vîrân kalası hânede evlât ü iyâl var.
Dertli

7114 Taturalum çerha irişmiş câhun
Yine ednâ kulusun Allah'un.
Nâbî

7115 Ruhunda kulluk olan tahta çıksa yine kuldur.
Vauvenargues

7116 Hallâk-ı cihân kulluğa şâyestedir ancak Kendin gibi bir tabasbus ne belâdır.
Sünbülzâde Vehbî

- 7117 Ne beyin, ne paşanın, ne hakanın
kuluyum
Kendine secde eden bir milletin
oğluyum.
Abdûlhak Hâmid Tarhan
- 7118 Zülfünün zencîrine bend eyledi şâhım
beni.
Kulluğundan itmesün âzâd Allah'ım
beni.
Avnî (Fâtih Sultan Mehmed)
- 7119 Sınarlamagıl kulun gâh gâh
Şâyet gün gele ki ola padişâh.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 7120 Behey elâ gözlü cânım
Kul olmağa geldim sana.
Gönül tahtında sultânım
Kul olmağa geldim sana.
Kul Mehmet
- 7121 Ne Süleymân ne Selîm'in kuluyuz
Hazret-i Rabb-i Rahîm'in kuluyuz.
Esrâr Dede
- 7122 İnsan olan vatanının kuludur.
Mehmet Emin Yurdakul
- 7123 Has ü âm mutî' âsî dost kuludur cüm-
lesi.
Yûnus Emre
- 7124 Kul hatasız olmaz madem ki kuldur.
Âşık Gevherî
- 7125 Yoksa sen kapına kul mu ararsın
İşte ben kapına kul kara gözlüm.
Karacaoğlan
- 7126 İltimas etmeye, yâre varınız
Kula kul oldum aman, kurtarınız,
Etsin azad beni yâr, yalvarınız,
Kula kul oldum aman, kurtarınız.
Şarkı (Muhayyer)
- 7127 Atma kulu yabana
Bir gün olur ararsın.
Mânî

- 7128 Var mı hâcet söyleyim, ey gül-tenim
Ben kulunum, sen efendimsin benim.
Şarkı

- 7129 Senden gayrısın al benden
Ayırma ben kulunu senden.
Seyyid Nizamoğlu

Kumar, Kumarbaz

- 7130 Kumarda üten de uyumamış, ütülen
de.
Atasözü
- 7131 Kumar oynayan servetinin, zamanı-
nın, özgürlüğünün ve sağlığının kay-
bından suçludur.
Nathaniel Cotton
- 7132 Kaybetmek ihtimali olmasaydı kim
kumar oynardı?
Alain
- 7133 Kumarbaz zarından, ülema kitabın-
dan uzak düştü mü seyreyle gümbür-
tüyü.
Shakespeare
- 7134 İnsan, kumar oynayan hayvandır.
Charles Lamb
- 7135 Kumarbaza şeşüse lâzım, ama seyek
geliyor.
Şeyh Sa'dî
- 7136 İnsan bir şeyini tehlikeye atmazsa ku-
mar oynamış sayılmaz.
Armand Salacrou
- 7137 Kumardaki tehlikelere karşı bedava
bir sigorta vardır; hiç oynamamak.
Alain
- 7138 Kumarı olanın tomarı yağmaya gider.
İbrahim Olcaytu
- 7139 Kumar, kendini beğenmiş kişilerin
tutkusudur.
Alain

Kurt

- 7140 Kumar, kendi parasını hiç uğruna başkasına vermek ya da başkasının parasını beleşten kapmaktır.
Mohammed Hecâzî
- 7141 Kumar, yalanın anasıdır.
John of Salisbury
- 7142 Kumar; hırs ve tamahın çocuğu, israfın ana babasıdır.
C. C. Colton
- 7143 Kumar; hırs ve tamahın çocuğu, kötülüğün kardeşi ve zarar ziyânın babasıdır.
George Washington
- 7144 Evvel yutul da sonra çalış sen de yutmağa
Bâziçekâr-ı devletin öğren kumarını.
Âtîf (Mustafa Âtîf Efendi)
- 7145 Kumarla içkiye kim ki pey sürür
İlk tadışta birden başın döndürür
Azın azın ocağını söndürür
Âhir hânümânın yıkar demişler.
Mevcî
- 7146 Kadifeden kesesi,
Kahveden gelir sesi,
Oturmuş kumar oynar,
Ciğerimin köşesi.
Türkü
- Kurt**
- 7147 Kurda koyun güttürmezler.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 7148 Kurtlarla sofraya oturan, kendisini konuk mu yoksa yemek mi saydıklarını bilemez.
Trevanian
- 7149 Kurdu kurtaran koyunları öldürür.
Victor Hugo
- 7150 İnsanla birlikte büyüse bile, kurdun eniği yine kurt olur.
Şeyh Sa'dî
- 7151 Kurtla yaşayan ulumasını öğrenir.
Goldoni
- 7152 Koyunun bulunduğu yerde kurt eksik olmaz.
H. de Balzac
- 7153 Kurt kurdu yemez.
Manzoni
- 7154 Kurt sürüsünde köpek kılavuzluk edemez.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 7155 Kurt komşusunu yemez.
Kâşgarlı Mahmûd
- 7156 Biz hem kurtların doymasını, hem de koyunların sağ olmasını istiyoruz.
Tolstoy
- 7157 Aslı kurt yavrusu yine kurt olur.
Dadaloğlu
- 7158 Kurdu yumuşaklığına, at cambazının sözlerine, delikanlı sevgisine, orospu yeminine inanan kimse delidir.
Shakespeare
- 7159 Bir sürünün çobanı kurt olursa, koyunları kim koruyacak.
Şakik-i Belhî
- 7160 Kurtlar birbirlerine düştüğü zaman aralarında koyun rahat eder.
Şeyh Sa'dî
- 7161 İki dişi kurt bir inde barınamaz.
Puşkin
- 7162 Kurtların içinde ceylân mâsumiyetiyle ömür sürülmez.
Hüseyin Rahmî Gürpınar
- 7163 Yatan kurttan gezen tilki yeğdir dedikleri gerçektir.
Hamzavî

7164 Bir kişi kurt eniğün besledi çün büyüdü issini paraladı.
Manyaslı Mahmud
(Gülistân'dan çeviri)

7165 Çakala yalvarır kurdun zebunu.
Mehmed (İşknâme'den)

7166 Kurtlar kurttur çünkü, duyuyor musun beni, kuzucuk?
Eleni Vakalo

7167 Ardında yüz köpek havlamayan kurt, kurt değildir.
Atasözü

7168 Aç kurt dağa varmış, çıkamamış, demişler "ne kadar toktur."
Atasözü

7169 Dünyanın gidişi acayip oldu
Koyun belli değil kurt belli değil.
Ruhsatî

7170 Kurt ağılın etrafında tuzak aramaz.
Vergilius

7171 Sen bir kuzu ben bir kurdum
Seni benden sakınırım.
Âşık Gevherî

Kusur (Ayıp)

7172 Bizden başka bilen olmadığı zaman kusurlarımızı pek çabuk unuturuz.
La Rochefoucauld

7173 Kendü aybın bilmeyen gâfil kişi
Halkın aybın gözlemek olur işi.
Abdurrahîm Karahisârî

7174 Birçok kusurlarla dolu olmak kuşkusuz kötü şeydir; fakat onları bilmemezlikten gelmek daha kötüdür.
B. Pascal

7175 Bir aybın olursa bin hünerde
Oldur görünen heman nazarda.
Lâtîfî

7176 Ey mevsimler, ey şatolar!
Deyin kusursuz kim var?
Rimbaud

7177 Âlemin aybını kusmakla kirlenen ağız temizleyecek ilaç yoktur.
İbrahim Olcaytu

7178 Aşkın gözleri ne kadar keskin olursa olsun, kusurları görebilir mi?
J. J. Rousseau

7179 Kendü aybın bilmedür ancak hüner.
Keçecizâde İzzet Molla

7180 Kişi kendi kusurlarını söylemekten hoşlanmaz, bu işi başkaları gereği kadar yapar zaten.
Hans Christian Andersen

7181 Nâzır bulunma aybına âlemde
kimsenün
Bed-hâh-ı kesân bile olma kerîm isen.
Nailî-i Kadîm

7182 Kendimizde her kusuru bağışlar,
Başkalarında pireyi deve yaparız.
La Fontaine

7183 Kimse aybın gözleme urma lâkab
Kimse sırrın bilmeğe kılma taleb.
Abdurrahîm Karahisârî

7184 Çok garip ama doğrudur; insanlar genellikle mevcut meziyetleriyle olduğu kadar, hattâ daha da fazla, kusurları ile övünürler.
Nathaniel Hawthorne

7185 Tanrı bize iki gözlü heybe verdi; kendi kusurlarımızı taşıyanı arkaya, başkalarınınkilerle ağırlaştırmış olanları da göğsümüze yerleştirdi.
Phaidros

7186 Hayat alışverişinde biz meziyetlerimizden ziyâde kusurlarımız yüzünden hoş gideriz.
La Rochefoucauld

Kusur (Ayıp)

- 7187 Kendi aybın fikr iden sâhib-kemâl
Kimse aybın görmeğe bulmaz mecâl.
Abdurrahîm Karahisârî
- 7188 Ne yazık ki biz gerek sağlık, gerekse ahlâk alanında, herhangi bir kusurumuzu, ondan kurtulmadan önce göremiyoruz.
Goethe
- 7189 Manevî kusurlar da yüz kusurları gibi yaşlandıkça çoğalır.
La Rochefoucauld
- 7190 Dostunun kusurlarına göz yumarsan, onları kendine mal edersin.
Publilius Syrus
- 7191 Kusurumuz ne kadar çoksa o kadar çok kusur ararız.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7192 Hiç kimse kusursuz değildir ve en iyimiz en az kusuru olandır.
Horatius
- 7193 Yüksek mevkilerden düşüren kusurlarla, yüksek mevkilere çıkaran kusurlar birdir.
La Bruyère
- 7194 Kusuru kendisine söylenmeyen adam, bilmezlikte aybını hüner sanır.
Şeyh Sa'dî
- 7195 Kadınlar bizi kusurlarımız için sever.
Oscar Wilde
- 7196 Büyük kusurlara malik olmak ancak büyük adamların harcıdır.
La Rochefoucauld
- 7197 Akıllı adam başkasının kusurunu görerek kendininkini düzeltir.
Publilius Syrus
- 7198 Bizi, ahlâksız ve kötü insanların kusurlarından çok daha fazla, iyi bir insanın kusurları hayrete düşürür, belleğimizde iz bırakır.
Fielding
- 7199 Hiç kusurumuz olmasaydı, başkalarında kusurlar bulmaktan bu kadar zevk almazdık.
La Rochefoucauld
- 7200 Kendisini olduğundan daha mutlu ya da daha mutsuz görmek delikanlılığın kusurlarındandır.
Lessing
- 7201 Uzakta yaşayanlar burnumuzun dibinde oturanlardan daha az kusursuz olurlar.
George Eliot
- 7202 Kamburunun dostuna hoş görünmesini isteyen, dostunun sivilcelerini gör-memezlikten gelmelidir.
Horatius
- 7203 Dostlarımızın bize dokunmayan kusurlarını kolayca affederiz.
La Rochefoucauld
- 7204 Biz meziyetlerimizi geliştirirken, bunlarla birlikte kusurlarımızı da geliştirdiğimizi ne kadar geç anlamağa başlarız.
Goethe
- 7205 Kadınların birçok kusurları vardır, ama kusurlarının en büyüğü kendilerini beğenmeleri, başkalarına da beğendirmeye çalışmalarıdır.
Plautus
- 7206 Küçük kusurlarımızı itiraf ettiğimiz büyük kusurlarımız olmadığına herkesi inandırmak içindir.
La Rochefoucauld
- 7207 Eflâtun dir: Kendi aybı olan biregü aybın arağan olur.
Sinân Paşa
- 7208 Kusursuz insan olmaz; ancak görmeyiz eksikimizi arkasına düştüğü için heyberin o gözü.
Catullus

7209 Bir kişinin ayıplarının sayılı olması
ona şeref olarak yeter.

Mütenebbi

7210 Zâtinde görür sûret-i noksân u
kusûrun
Âyine-i ahvâline her kim nazâr eyler.
Haşmet

Kuşlar

7211 Bir kartalın semâda gerek aşiyânesi.
Abdülhak Hâmid Tarhan

7212 Kuşlar ki göklerden gelir bize
Ağaçlar ki, topraktan.
Fakat nasıl âşinâlık var,
Kuşlar ağaçlara konduğu an.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

7213 Eder her cins hem-cinsiyle pervâz
Kebûterle kebûter, bâz ile bâz.
Lâ-edrî

7214 Sıra sıra gelen o ulu kuşlar
Sırlı olur yakmaz onu güneşler
Evvel ezel meyve veren ağaçlar
Onlar da kalmayıp çürüyüp gider.
Hatâyî (Şâh İsmail)

7215 Yuvasın' terkeden kuşlar
Yuvam der de döner gelir.
Ercişli Emrah

7216 Her kuş zümresiyle uçar
Kargadan bülbül mü olur.
Derviş Mehmed

7217 Vaktiyle öterlerdi, konup bir saçağa;
Lâkin çoktan unuttu kuşlar da bizi.
Ârif Nihat Asya

7218 Gönül zülfine tolaşdun figân it
Ki mûrg eyler duzağa düşse feryâd.
Amrî (Abdülkerîm oğulluğu)

7219 Her kuşun bir dalı vardır.
Victor Hugo

7220 Alma zâğı kulâğuz sen ey aziz
Ger dilersen ola her işin temiz.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

7221 Kuş, insafsız ellerin yıkacağından
korksa da yine yuvasını kurar.
K. Mikszath

7222 En deli kuşlar içindir ulaşılmaz kıyı.
Talât Sait Halman

7223 Kuş, ancak kendi cinsinden olan kuş-
larla uçar.
Mevlânâ

7224 Uçuşu ne kadar sessiz olursa, yırtıcı
kuş da o kadar tehlikeli olur.
Graham Greene

7225 Kuş olmayanın uçurumlar üzerine
yuva kurmaması gerekir.
F. Nietzsche

7226 Suçunu öder
Yavaş uçarsa, kartallara, kuş.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

7227 Tûtî, kumru ola mı hiç kara zağ
Yıkamakla kara taş ola mı ağ.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

7228 Cins kuşlar yakalanınca çırpınmaz.
Montherlant

7229 Kartal göksüz olamaz.
Resul Hamzatov

7230 Her kuş kapana düşmez, hattâ altın
yaldızlı olsa da.
Harîrî

7231 Ki yâ Rab gine uçdı mı çeküp baş
Uçar kuşa olmaz kimse yoldaş.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

7232 Tavus kuşuna haddini bildiren ayak-
larıdır.
Montaigne

Kuşlar

- 7233 Bir kartalın kırık kanadını onaran,
onun pençesinden sorumludur.
Victor Hugo
- 7234 Bile mi nâdân cevâhir ne demek
Tûtîye lâîk imiş sükker yemek.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 7235 Nerede yem varsa, kuşlar oraya gelir-
ler.
Goldoni
- 7236 Kartallar çoğu zaman yalnız uçarlar.
John Webster
- 7237 Yaşlı kerkesler ile konuşup uçmaktan
ise
Yavru şahinler içinde kana boyanmak
yeğ.
Amrî (Abdülkerim Oğulluğu)
- 7238 Dalda kuş eksik olmaz.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 7239 Dünyada hüma yok olsa bile, bayku-
şun gölgesine kimse sığınmaz.
Şeyh Sa'dî
- 7240 Papağan söyleneni anlamaz ama aklın-
da tutar.
Lessing
- 7241 En yüksek uçan kuş, en umutsuzca
sevendir.
Talât Sait Halman
- 7242 Eldeki serçe, uçan turnadan iyidir.
Cervantes
- 7243 Zağ gibi sofraya yalnız konmagıl
Hem konuksuz sofraya el sunmagıl.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 7244 Bağlı süsleyen bülbüldür, fakat inciri
kargalar yer.
Genceli Nizâmî
- 7245 Bir güvercini yemek, bir kartal için
şeref değildir.
Boccaccio
- 7246 Kuş kanadıyla, adam atıyla.
Kâşgarlı Mahmûd
- 7247 Kaide bu! Kartalı çekiştirmezse eğer,
Bukalemunla tırtıl nasıl yârenlik eder.
Edmond Rostand
- 7248 Makarr-ı zağdur şimdi gülistân gördü-
ğün yerler.
Halîm Giray
- 7249 Kuşlar büyük kentlerin göğünden
Artık hiç geçmiyor.
Gülten Akın
- 7250 Uçtunuz, gittiniz siz ey kuşlar;
Küçücük, ser-sefid baykuşlar gibi kar
Sizi dallarda, lânelerde arar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7251 Eğer tek tursa tûtînin zebânı
Demirden mahbes olmazdı mekânı.
İznikli Bakâyî
- 7252 Kutsuz kuşun yuvası doğan yanında
olur.
Atasözü
- 7253 Uça uça yorulursun kuş
Hangi kuş yorulmamış.
Eray Canberk
- 7254 Kartal bir kez kanatlandı mı
Serçeler havalanmayı göze alamazlar.
A. Turan Oflazoğlu
- 7255 Her yırtıcı kuş, avını rahatça parçala-
yabileceği bir yer arar.
Goethe
- 7256 Güvercini yemek, kartal için şeref değil.
Giovanni Boccaccio
- 7257 Kuşun kanadını altınla kaplarsan, o
artık göklere yükselemez.
Rasindranath Tagore
- 7258 Ne dönüp duruyor havada kuşlar
Bu kaçınıcı bahçe gördüm tarumar.
Cahit Sıtkı Tarancı

7259 İlham derler bir kuş vardır kuşlarda
Gökden yere inmez yuvası nerde.
Everecli (Develili) Seyrânî

7260 Kuşlar havada ikişer ikişer oynastıkları
andakinden daha hızlı uçamazlar.
Eleni Vakalo

7261 Kuş elbet konacaktır, gökte durulmaz
Kanadı al olsun, sarı olsun
Yerin rahatı daha başka...
Fazıl Hüsnü Dağlarca

7262 Bir kuş düşünür bu bahçelerde.
Ahmed Hâşim

7263 Martılar ki sokak çocuklarıdır denizin.
Can Yücel

7264 Kuşlar âfaka ne hisler götürür.
Cenâb Şehâbeddîn

7265 Kırlangıç yapar yuvayı
Çamur sıvayı sıvayı.
Atasözü

7266 Kargaya kokmuş leş gerek hem yiye
hem çağıra
Karganın önüne sütler dökmenin
faydası ne.
Kul Nesîmî

7267 Şansa bak, yakalayamadım göçünü
leyleklerin, yolculuktaydım.
Güven Turan

Kuvvet, Kuvvetli (Güç, Güçlü)

7268 Bütün âlem esîr-i kuvvettir.
Buna râzı değil ukûl, elbet
Hakdadır, hakdır en büyük kuvvet.
Tevfik Fikret

7269 Kuvvetli olanın muhakkak haklı ol-
ması gerekmez.
Aristoteles

7270 İnsanoğlu, karşısındakinin rızasını al-
mak isterse kuvvetin mânası kalır mı?
Alain

7271 Aczini duymayan adam hakikaten
kuvvetli değildir.
Cenâb Şehâbeddîn

7272 Yeryüzünde hüküm süren kuvvet,
hayat kuvveti değil, ölüm kuvvetidir.
G. Bernard Shaw

7273 Zayıf kuvveti, yumuşak serti yener.
Lao-tzu

7274 Kafasızlıklardan başka aralarında
hiçbir bağ olmayan insanların temsil
ettikleri birlik büyük bir kuvvet mey-
dana getiremez.
Kardinal de Richelieu

7275 Esarete düşmeksizin mutî ve istibda-
da varmaksızın âmir olabiliyor mu-
sun, emin ol ki kuvvetlisin.
Cenâb Şehâbeddîn

7276 Kuvvet hak yaratmaz, ancak, meşru
olan kuvvete itaat zorunluluğu vardır.
J. J. Rousseau

7277 Birleşik olmayan her güç cılızdır.
La Fontaine

7278 Çoğunluk kuvveti, kuvvetlerin en
hoyratıdır.
Paul Bourget

7279 Kim ki kuvvetine aldanarak zayıfları
hor görürse, onun kuvveti, başına belâ
olur.
Beydeba

7280 Zekâsız kuvvet yıkabilir, fakat yapa-
maz!
Cenâb Şehâbeddîn

7281 İnsânî zayıflıklara kafa tutabilmek için
Tanrısal güçler gerektir.
Cervantes

Kuyu-Laf

- 7282 Kuvvetin isim ve şöhret sağlaması kolaydır, lâkin isim ve şöhretin kuvvet sağladığı görülmemiştir.
Machiavelli
- 7283 Kuvvetin en kötüye kullanılış şekli, muhakkak ki kişinin, karşısındakini zorla evet dedirtmesidir.
Alain
- 7284 Kuvvet-i bâzûyla arturmaz âdem
kârını
Germ iden hüsn-i ezeldir Yûsuf'un
bâzârını.
Bursalı İsmail Hakkı
- 7285 Hepimizin her şeye gücü yetmez. Şerit arşınlamak çerçilere, dilencilik etmek keşişlere, dört bir yana pisleme kuşlara, takır takır çene çalmak da kadınlara özgüdür.
Anatole France
- 7286 Kuvvet ve zulüm, baş eğdirebilir, fakat gönülleri fethedemez. Kuvvetin bile başı, lütuf ve ihsan kılıcıyla koparılır.
Cemil Sena Ongun
- 7287 Herkes kesesini doldurmaya bakıyor. Niye mi? Hiç kendinize sormadınız mı bunu? Güçlü olmak için, elbette.
A. Camus
- 7288 Nice padişahlar vardır, güçleri kuvvetleri öldürmüştür onları.
Mevlânâ
- 7289 Kuvvet ve sabır, ters orantılı iki sözcüktür. İnsanın kuvveti arttıkça, sabrı azalır.
Milton
- 7290 Güçlü insanlar, sadeliği tercih ederler.
Lev Tolstoy
- 7291 Beyin gücü, kol gücünden daha değerlidir.
Napoleon Bonaparte

Kuyu

- 7292 Susadın mı kuyuya inmesine inmeli Ama nasıl çıkacağını da düşünmeli.
La Fontaine
- 7293 Kuyuda su bulunmalı ki, kervancı oraya eğilsin!
M. Rasim Mutlu
- 7294 Dehrün aldanına sakın âkil isen rif'atine Çâh-ı mevte düşürür hile ile insânı.
Râmî Paşa (Abdurrahman)
- 7295 Kuyu kuruyuncaya kadar suyun kıymetini bilmeliyiz.
Thomas Fuller
- 7296 Elbette su vermez ipsize kuyu.
Behçet
- 7297 Yalnız suyu acı olan kuyularda bol su bulunur.
Şûdraka
- 7298 Kuyuya düşen taşın konşulukta avazı işitilmez.
Enverî (İstanbul Mürekkepci-)
- 7299 Halkı düşürmeğe kuyu kazarsan İliden önce düşer kazan demişler.
Uluborlulu Lutfi
- 7300 Çâhı derin kazma kendin dolasın.
Mengüşî
- 7301 Kuyuya ulaştım ama su almaya ipim yok.
Mevlânâ
- 7302 Hiç kurumaz en sesli kuyu.
Talât Sait Halman
- 7303 Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde.
Ziyâ Paşa

Laf

7304 Onlar ki verir lâf ile dünyaya nizâmât
Bin türlü teseyyüb bulunur
hânelerinde.

Ziyâ Paşa

7305 Lafını bil de beşikten beri konuş.

Atasözü

7306 Öyle büyük boş laflar vardır ki, içinde
tüm bir ulus tutsak edilebilir.

Stanislaw J. Lec

Mahabbet (Muhabbet)

7307 Gönül bir binâdır ki mimârı mahab-
bettir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

7308 Sevilen bir yere çok gidip gelme,
Kesilir muhabbet itibâr olmaz.

Sümmânî

7309 Benim derd-i derûnum âşık-ı zâr
olmayan bilmez
Mahabbet bir belâdır ki giriftâr
olmayan bilmez.

Halimî, Bursalı

7310 Giden muhabbete hiç kimse yetiße-
mez.

Cenâb Şehâbeddîn

7311 Mahabbet okunun olmaz nişânı
Tokunur zahmı görünmez kemânı.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

7312 Pek çok seven, muhabbetini daima az
bulur.

Cenâb Şehâbeddîn

7313 Bir sînede kim nâr-ı mahabbet eseri
yok
Zulmetdedür ol nûr-ı Hudâ'dan
haberi yok.

Konevî Yûsuf Dede

7314 Mahabbet rahmeti bî-zahmet olmaz.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

7315 Herkes ile eyle muhabbet husûl
Meclis içinde sakın olma fuzûl.

Âmidli Emîrî Çelebi

7316 Mahabbetsüz geceni sayma ömre
Eğer yüz kez görürsen hacc u umre.

Şeyhoğlu Mustafa

7317 Mahabbet zor-ı bâzu ile olmaz.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

7318 Mahabbet gönül humması demektir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

7319 Zâhid-i bî-hôd ne bilsün zevkini aşk
ehlinin
Bir aceb meydür mahabbet kim içen
hüşyâr olur.

Fuzûlî

7320 Mahabbet hiddet gibidir, ne kadar
şedîd olursa o kadar nedâmeti müntic
olur.

Abdülhak Hâmid Tarhan

7321 Zevk-i mahabbet olmaz imiş herkese
nasîb
Zevk-i mahabbet âdeme dâd-ı Hak
imiş.

Râmî Paşa (Abdurrahman)

7322 Karı-koca beynindeki mahabbet arada
sırada birbirlerine hediye vermekle
ziyâdeleşir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

7323 Ukalâ mahabbet-i divâneneden olmaz
mahzûz.

Hersekli Ârif Hikmet

7324 Be Usûlî, bu mahabbet dediğin
mihnet imiş.

Usûlî

7325 Geceler azın etdiğim ol mâha sâyem
havfıdır
Bir tarîk ile kabûl etmez mahabbet
şirketi.

Fasîh Ahmed Dede

Makam (Mevki)

7326 Vâsıf sebât râh-ı mahabbette şarttır
Yoktur tarîk-i aşkda râğbet döneklere.
Enderûnlu Vâsıf

7327 Bin pâre eylese dili şemşîr-i firkatin
Her pâresinde yine mukarrer
mahabbetin.

Neşâtî

7328 Çokdur eğerçi derd ü belâsı
mahabbetin
Ammâ ne çâre elde değil ihtiyârımız.
Rûhî-i Bağdâdî

7329 Peymâne-i mahabbeti sundun
Nedîm'e çün
Lûtfeyle alma câmı bir az kansın ey
gönül.

Nedîm

7330 Muhabbet küpünün olsam şarâbı
Yâr beni doldurub içir mi bilmem.
Everekli (Develili) Seyrânî

7331 Dilerim her zaman gülümsemeni
Sen üzüldükçe ben helâk olurum
Sıkıyorsam muhabbetimle seni
Giderim gurbet elde hâk olurum.
Faruk Nafiz Çamlıbel

7332 Mahabbet mülkünü yıkdın Hulâgu
Han mısın kâfir
Aman dünyayı yakdın âteş-i sûzân
mısın kâfir.

Nedîm

7333 Muhabbet bir Köroğlu'dur artık
Kendi yok nâmı söylenir.
Nüzhet Erman

7334 Mahabbet neş'esin başından
geçmeyen bilmez.
Nev'î

7335 Mahabbet teşnesi deryâlar nûş etse sîr
olmaz.
Nevres-i Kadîm

7336 Âvâreler, felekzedeler, müptelâlarız,
Âlemde bir muhabbete kalmış
gedâlarız.

Fuzûlî

Makam (Mevki)

7337 Yüksek makamlar yüksek tepeler gi-
bidir, koşarak çıkanlar nefes darlığı
hisseder.

Cenâb Şehâbeddîn

7338 Olma mestâne-i câh u pâye
Karşu turma gazâb-ı Mevlâ'ya.
Nâbî

7339 Olma câhına dünyenün garra
Ki karar almadın döner dolab.
Germiyanlı Ahmedî

7340 "Bu mevkîe neden getirildi?" diye so-
racaklarına "Neden getirilmedi?" diye
sorsunlar.

La Bruyère

7341 Mihrin görür kemâlde her gün
zevâlini
Âkıl, felekde, câh ile mağrûr olur mu
hiç?

Fitnat Hanım

7342 Toplumlardaki büyük rütbe sahipleri
tıpkı banknotlar gibidirler; hepsi altını
temsil ederler. Fakat yazık ki bunlar-
dan birçoğu sahtedir.

Thomas Carlyle

7343 Mevki, insanın ya iyiliğini ya da kötü-
lüğünü meydana çıkarır.

F. Bacon

7344 Uyma nefse ten-perest ider seni
Bakına izz ü câha pest ider seni.

Abdurrahim Karahisârî

7345 Mevki kapmak ne denli güç olursa ol-
sun, o mevkîe lâıyk olmak daha güçtür.

La Bruyère

- 7346 Büyük bir boyunduruktur büyük bir mevki.
Seneca
- 7347 İnsan kendi mevkiini dostlarının gösterdikleri nokta ile düşmanlarının gösterdikleri nokta arasında aramalıdır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7348 Bilgisizlere, geçtikleri mevkiin yaptığı kötülüğü, yüzlerce aslan bir araya gelse yapamaz.
Mevlânâ
- 7349 Mevki insana değil, insan mevkie çok şey kazandırabilmelidir.
Rıfat Necdet Evrimer
- 7350 Yüksek mevkiler, her eşyayı büyülen bazı camlar gibidir. Bu gibi mevkilerde tüm kusurlar olduklarından büyük görünürler.
Fénelon
- 7351 Yüksek bir mevkie sahip olmadıgından dolayı telâşlanma. Asıl o mevkie lâıyk olmıyacağından dolayı endişe et.
Konfüçyüs
- 7352 Sen neşve-i idrâkûn sermâye-i izzet
bil
Câh ile ko câhiller âlemde vakûr
olsun.
Nailî-i Kadîm
- 7353 Heves-i câh ile câhil mütelâşî
görünür.
Nailî-i Kadîm
- 7354 Mansıb ile iftihâr etmek öğünmek câh
ile
Ehl-i fazla ârdır gerçi şeref bir câhile.
Niğbolulu Âhî
- 7356 Arkazarlar arkın arkın
Felek çevirmede çarkın
Bu dünyada mal ü mülküm
Vardır diyen yalan söyler.
Hatâyî (Şah İsmail)
- 7357 Şular ki çoktur malları,
Gör nice oldu halleri
Son ucu bir gömlek giymiş
Onun da yoktur yenleri.
Yûnus Emre
- 7358 Az malın hesabı daha azdır.
Hz. Muhammed
- 7359 Lâ'net ola ol mâle ki tahsiline anın
Yâ dîn ola, yâ ırz u yâ namus ola âlet!
Ziyâ Paşa
- 7360 Sabrum alub felek bana yüz bin cefâ
verür
Âz olsa bir meta' ana el çoh bahâ
verür.
Fuzûlî
- 7361 Metâ'-ı dünyeviye olma mağrur
Komaz dilde sürûr dîdede nûr.
Camî'î
- 7362 Hayatı geçici olarak süsleyen dünya
malına bağlanma!
Schiller
- 7363 Hesâb ettim cümle dünyâ mâlını
Neticesi bir top beze dayandı.
Seyranî
- 7364 Mâl-ı dünyâdan ne aldı gitti, var,
Karûn'a sor.
Hayâlî
- 7365 Namussuzca bir düzenle edinilen mal
elde kalmaz.
Sophokles
- 7366 Mâl-i mevcûdu idûb mahv ü hebâ
Yakışır mı giyesin sonra abâ.
Sünbûlzâde Vehbî

Mal

- 7355 Malı olan gözünün teki ile uyur.
Atasözü

Mal

- 7367 Kalb-i kâmilde meyl-i mâl olmaz
Mâ'il-i mâlde kemâl olmaz.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 7368 Bir imâret göster bana kim sonu vîrân
olmaya
Kazan şol malı kim senden dökülüp
geri kalmaya.
Yûnus Emre
- 7369 Mâl çok yığma hazer eyle azâbından
kim
Renci artar ağır oldukça yükü
hammâlin.
Fuzûlî
- 7370 Sefih ol kişidir ki ide mâlin israf.
Âmidî
- 7371 Avretin mâlına olsun la'net
Mâl için avrete olma avret.
Sünbülzâde Vehbî
- 7372 Döker derdini derdi olan abdâl
Meseldür bu ki ıssın söyledir mâl.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 7373 Mülk-i dünya kimseye kalmaz sonu
berbâd olur
Ey Muhibbî şöyle farzet kim
Süleymân olmuşum.
Muhibbî (Kanunî Sultan Süleyman)
- 7374 Arturur mâlini çün eyleyen tüccâr
sefer.
Nev'î
- 7375 Elün kendünde tut epsem ko dünya
mâline sunma
Ki dünya mâlinün her birisi bir mâr-ı
âfetdür.
Sehî Bey
- 7376 Ne mülk ü mâl bana çarh verse
memnûnem
Ne mülk ü mâldan âvâre kılsa
mahzûnem.
Fuzûlî
- 7377 Gıpta itme ehl-i dünya mâline
Bakma mâle bak me'âl-i hâline.
Hamdullah Hamdî
- 7378 Menâl ü mâl ü emlâkı nidersin
Ne denlü var ise korsın gidersin.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 7379 Beg dahi olsan ger yogise mâlin
Kimse adın anmayub sormaz hâlin.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 7380 Bu halka vakfedilecek milk ü mâlimiz
yoktur
Beş on gazelle şu kalb-i harâbdan başka.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 7381 Sefil irençberin yüzü soğuktur
Yıl perhizi tutmuş içi kovuktur
İneği koyunu iki tavuktur
Bundan gayrı yoktur malımız bizim.
Serdârî
- 7382 Çün gidersin ko bu yok a'mâlini
Yi, yidir, aruya koma mâlini.
Âşık Paşazâde Derviş Ahmed
- 7383 Ey bu dünya malını irkip yığan
Öldüğün günde alsardır doğan.
Abdî (Camasbnâme'den çeviri)
- 7384 Maksûduna irişmedi her kim ki
cihânda
Dil verdi ise gaflet ile mülk ile mâle.
Dukakinzâde Ahmed Bey
- 7385 Ve lâkin oransız harcedicek, nedenlü
çok mal olursa sonunda hiç nesne
kalmaz.
*Mercümek Ahmed
(Kâbusnâme çevirisi'nden)*
- 7386 Hiç gözümde yoktur dünyanın malı
Verseler de yemem şekeri balı.
Elbistanlı Âşık Derdiçok
- 7387 Ne yaparsın dünya malı bîhûde
Yığmayan da gamlı yığan da gamlı.
Posoflu Zülâlî

7388 Nitekim yağıcak kar örter izi
Çü mal irkile örter olur gözü.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)

7389 Senden öndin geçenleri gör, hiç ol
malleri gerek oldu mu?
Sinân Paşa

7390 Âkil malini üleş-tirmek gerek ken-
dinden sonra ekarib üleşmeden.
Sinân Paşa

7391 Cühelâ cem-i mülk ü mâl eyler
Âkil olan eder ana hande.
Galatalı Kâtibi

7392 Acı su gibidir, bu dünya malı;
Nice içse kanmaz, ıslanmaz dili.
Yusuf Has Hâcib

7393 Ben malımı nerede bulursam alırım.
Molière

7394 Avradın malı, eşeğin nalı.
Atasözü

7395 Çok kimse, sanki varisleri kavga
etsinler diye mal toplamaya çalışır.
Hz. Ali

7396 Her insan dünyanın kendi malı olma-
dığını bilmelidir.
Benjamin Franklin

7397 Dünya malına âşık olanlar, insanlarca
hoş karşılanmaz.
Epiktetos

Mâzî Bkz. Geçmiş

Menfaat (Çıkar)

7398 İki çuval bir harar, herkes menfaatin
arar.
Atasözü

7399 Menfaat her türlü dili konuşur, her
kılığa girer, hattâ menfaatlere karşı
kayıtsız biri gibi görünmesini de bilir.
La Rochefoucauld

7400 Kendi öz çıkarına çalışmak, umurun
çıkarından çalmak olur.
Schiller

7401 Bir insanın dostluk derecesini tayin
etmek ister misiniz? Menfaatine hafif-
çe dokununuz.
Rıfat Necdet Evrimer

7402 Çıkarlarımızı yanlış anladığımız için
arzularımızın çoğu da yanlış anlaşılır.
Dostoyevski

7403 Çıkar düşüncesi dostluğu doğurmaz,
dostluğun arkasından gelir.
Cicero

7404 Çoğu zaman, bireylerin çıkarları, top-
lum çıkarlarıyla çatıştığı için yasa de-
nen şey ortaya çıkmıştır.
Mohammed Hecâzî

7405 Birtakım kimseleri kör eden menfaat,
başkalarının gözünü açar.
La Rochefoucauld

7406 Çıkarlar ön plânda geldi mi, öteki ihti-
rasslara susmak düşer.
Ugo Foscolo

7407 Menfaat sandalyeye benzer: Başında
taşarsan seni küçültür, ayağının altına
alırsan yükseltir.
Cenâb Şehâbeddîn

7408 Dünya menfaatleri için iyilik edenle-
rin iyilikleri, avcının kuşlara yem at-
ması gibidir.
Beydeba

7409 İnsanın tüm hareketlerine yalnız
kendi çıkarının merkez olması bayağı-
lıktır.
F. Bacon

Merhem-Mert, Mertlik

- 7410 Menfaat gerçek ilimde yoktur.
Menfaat çıkmaz boyunduruktur.
Rıfat Necdet Evrim
- 7411 Hakikat güneşini örten bulutların en
kesifi menfaattir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7412 İngilizin dostu ya da düşmanı yok,
menfaati vardır.
Palmerston
Menfaat için değil, mertlik şanı için.
Cicero
- 7413 İnsanları harekete getirmek için iki ma-
nívelâ vardır: Menfaat ve korku.
Napoléon
- 7414 Kişi çıkarı, hayvansal yanımızın bir
sürüp gitmesidir. İnsanda insanlık kar-
şılık beklememekle başlar.
Henri-Frédéric Amiel
- 7415 Menfaat, cemiyet-i beşeriyenin çimen-
tosudur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7416 Yeryüzünün en büyük imparatoru,
menfaattir.
Montesquieu

Merhamet Bkz. Acıma Merhem

- 7417 Hasbihâl eyleyecek hemdem yok
Dertten anlıyacak mahrem yok
Yâreler açtı felek sînemize
Elde hayfâ sürececek merhem yok
Ferit Kam
- 7418 Eğer olsa, derler, kelin merhemi
Sürer kendinin başına ol emi.
Keçecizâde İzzet Molla
- 7419 Çak görüb göğsümi kılma ilâcum
tabîb
Zâyî olur merhemün bende biter yâre
yoh.
Fuzûlî

- 7420 Kendi başına sürer kelin olsa merhemi,
Tezekten terazinin böyle olur dirhemi!
Aziz Nesin
- 7421 Teselli merhem olmaz yaraya.
Suat Taşer
- 7422 Yâr gülüşü melhemdir
Üreyin yarasına.
Azerbaycan halk bayatısı
- 7423 Biz ol âşıklarız kim dağımız merhem
kabul etmez.
O gülzârın ki âteşdir gülü şebnem
kabûl etmez.
Sadrazam Râmî Mehmed Paşa
- 7424 Kerem kıl alma sînen sîne-i mecrûh-ı
Ulvî'den
Bilürsin ey tabîb-i cân unulmaz yara
merhemsüz.
Terzizâde Ulvî
- 7425 Merhem koyup unarma sînemde kanlı
dağı
Söndürme öz elinle yandırdığın
çerâğı.
Fuzûlî

Mert, Mertlik

- 7426 Tüfek icat oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır.
Köroğlu
- 7427 Gam yesün gözyaşı içsün bir nefes aç
olsun
Yâ ilâhî tek kişi nâ-merde muhtâc
olmasun.
Gelibolulu Mustafa Âlî Efendi
- 7428 Nice diyem size sizde derd yok
Bu zaman âhir zamandır merd yok
Abdurrahîm Karahisarî
- 7429 Milleti teşkil kılan ferddir
Merd ise o, kavmi dahi merddir.
Abdülhak Hâmid Tarhan

- 7430 Ne gam pür-âteş-i hevl olsa da
gavgâ-yi hürriyet
Kaçar mı merd olan bir cân için
meydân-ı gayretten.
Nâmık Kemâl
- 7431 Mertlik bir mazhariyettir ki, ekseriya
ondan nasibi olmayanların ağızların-
da dolaşır.
Agâh İzzet Yazgaç
- 7432 Mert olan âcizden almaz intikam.
Ferit Kam
- 7433 Bizümle merdlik da'vâ idermiş ol
Karamanî
Hüdâ fırsat verir ise kara yere karam anı.
Avnî (Fâtih Sultan Mehmed)

Mevsimler

- 7434 Kışın işi, yazın yemişi bol olur.
Atasözü
- 7435 Kışın sıcakta oturmak isteyenler, ya-
zın terlemek zorundadır.
Jacobsen
- 7436 Sonbaharla kış, ihtiyarın düşmanıdır.
Rıfat Necdet Erim
- 7437 Kısa yazların baharı erken gelir.
Shakespeare
- 7438 Hemûn gölge kovan irdükde yaza
Kışın ağzını açar poyraza.
Güvâhî
- 7439 Bir karga ile kış gelmez.
Kâşgarlı Mahmûd
- 7440 Bahar, ağaçların gelinlik mevsimidir.
Mektupçu Agâh
- 7441 Gel ganimet gör baharı kim bahar
elden çıkar
Müddet-i ömr âhır olur rüzigâr elden
çıkır.
Cevrî

- 7442 Bahçenin gülünde bekâ ve gül mevs-
minde vefâ yoktur.
Şeyh Sa'dî
- 7443 Bilinir kadr-i abâ, mevsim-i bârân
olsun.
Enderûnlu Fâzıl
- 7444 Bilür bu bağda âküller anı
Ki olur her bahârın bir hazânı.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 7445 Feryâd-ı andelîbe sebep nevbahârdır.
Şeyhülislâm Yahya
- 7446 Cefâsın çek ki bulasın vefâsın
Bahâr olur bilürsin gidicek dey.
Mesîhî
- 7447 Bahar gelse de gitmez hazân
hayâlimden.
Lâ-edrî
- 7448 Bülbüller öter, güller açar şâd
gönül yok
Hiç böyleliğin görmemişiz fasl-ı
bahârın.
Şeyhülislâm Yahya
- 7449 Nevbahâr her yer neş'e serteser
Dert imiş keder imiş tez geçer.
Behçet Kemâl Çağlar
- 7450 Ele girmez geçicek hüsn çağ
Hazân irse bozar elbette bâğ.
İbrahim bin Bâlî
- 7451 Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu
Çağrışıp ötmenin zamânı geldi
Serviler yeşerdi, çiçekler doldu
Câna cân katmanın zamânı geldi.
Âşık Gevherî
- 7452 Kışım bahâr olur seni gördükçe.
Ruhsatî
- 7453 Yazın geldiğini nereden bileyim
Bülbül dikendedir, güller daldadır.
Karacaoğlan

Mevsimler

- 7454 Ateşböceği yazla gelir,
Yaz bin nazla gelir.
Cavidan Tümerkan
- 7455 Bir değil yüzbin bahâr indirse hattâ
âsumân,
Hiç kıvıldamaz benim rûhumda kök
salmuş hazân.
Mehmet Âkif Ersoy
- 7456 Baharı neyleriz ol gülizârı gonca-
femin
Gülüp açılması bin nevbahâra değmez
mi.
Nailî-i Kadîm
- 7457 Gam çekme güzel, n'olsa bahârın
sonu yazdır.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 7458 Sevgilim senin de geçer zamânın
Ne şöhretin kalır, ne hüsn-ü ânın,
Böyledir kanunu kahpe dünyanın,
Dört mevsim içinde bir bahâr olur!
Kemâlettin Kamu
- 7459 Ömrümün neş'esiz geçti bahârı
Neyleyim bahârı gülsüz olunca.
Rıza Tevfik Bölükbaşı
- 7460 Tadı yok sensiz geçen ne bahârın ne
yazın
Kalmadı tesellisi ne şarkının, ne sazın.
Güzide Taranoğlu
- 7461 Erişti nevbahâr eyyâmı açıldı gül-i
gülşen
Çerâğân vakti geldi lâlezârın dîdesi
rûşen.
Nedîm
- 7462 Gülzâre salın mevsimidir geşt ü
güzârın
Ver hükmünü ey serv-i revân köhne
bahârın.
Nedîm
- 7463 Bir mevsim o yollardan, o yaz
bahçelerinden
Günler vererek el-ele hülyâ gibi geçti
Yapraklar uçarken kuru dallar
üzerinden
Ömrün daha bir mevsimi rüyâ gibi
geçti.
Munis Faik Ozansoy
- 7464 Sen şarkı söylediğin zaman
Mevsimler değişir gibi kıvıldardı
içim.
İsmet Bozdağ
- 7465 Ay va sarı nar kırmızı sonbahar!
Cahit Sıtkı Tarancı
- 7466 Nev-bahâr oldu gelün azm-i gülistân
idelüm
Açalum gonce-i kalbi gül-i handân
idelüm.
Bâkî
- 7467 Efendi, fasl-ı bahâr oldu lâlezâra
buyur
Nigâh-ı lutf ile nergislere nezâre
buyur.
Sâbit
- 7468 Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş,
Eşini gâip eyleyen bir kuş gibi kar
Geçen eyyâm-ı nev-bahârı arar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7469 Bilmez misin ki her gecenin bir sabâhu
var,
Bin bir güzelliğiyle kışın zeylidir
bahâr.
Faik Âlî Ozansoy
- 7470 Feryâd-ı andelîbe sebep nevbahârdır.
Şeyhülislâm Bahâyî
- 7471 Kişinin komaz gönülde gamını bahâr
derler.
Sırrî, İbrahim
- 7472 Sâlih bahar vaktine aldınma kim sonu
Bülbül zamânı gibi geçiser âh u zâr ile
Celâlzâde Sâlih Çelebi

- 7473 Mevsim sonu bir rüzgâr eser,
yapraklar
Kuşlar dağılır, bahçeyi bir gölge sarar;
Bir hüzne dalar gönül, tesellisidir.
Mevsim değişir, oysa, gelir başka
bahar.
Fuat Bayramoğlu
- 7474 Gençler için hangi gün bahar değildir
ki?
Nurullah Ataç
- 7475 İstanbul'un öyledir baharı,
Bir aşk oluverdi âşinâlık!
Aylarca hayal içinde kaldık.
Zannımca Erenköyü'nde artık
Görmez felek öyle bir baharı.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 7476 Bahar kokuların senfonisidir.
Hasan-Âli Yücel
- 7477 Hazân erişti bahârın yerinde yeller
eser.
Hasan Çelebi, Aşçızâde
- 7478 Nice yazlardan sonra kaygılarımızın
kışı gelir.
Shakespeare
- 7479 Mâdem, vedâ eder gibi son
günlerinde yaz,
Son aşkı mevsimin de biz olsak ne
dersiniz?
Munis Faik Ozansoy
- 7480 Mesut görmek isterdim hepinizi
Bu bahar gününde dertliyi ümitsizi.
Ziyâ Osman Saba
- 7481 Bahar erdi, yine düştü letâfet gülsitân
üzre
Yine oldu zemînin lûtfu gâlib âsmân
üzre.
Nefî
- 7482 Bahar mevsimidir hemdem-i sabâ
olalım
Gül ile dost kokusuyla âşına olalım.
Seyhî
- 7483 Yaz, geçici aşkların mevsimi.
Murathan Mungan
- 7484 Dön geri bak
onca şey kaldı geride
geri alınmaz şeyler kaldı
eskittiğimiz yazlarda
ne kaldı? Kime kaldı?
Murathan Mungan
- 7485 Mevsimler duman duman
Mevsimler dört vagonlu bir tren.
Ayhan Kırdar
- 7486 Müncer olur umûr-ı cihân bir
nihâyete
Sayfın şitâya meyli, bahârın
hazânedir.
Ziyâ Paşa
- 7487 Geldi amma neyleyim, sensiz bahârın
şevki yok.
Recâizâde Mahmud Ekrem
- 7488 İnsanın baharı, baharların en güzeli-
dir.
Refik Halid Karay
- 7489 Karlar altında nev-bahârım ben.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 7490 O beni, bir bahâr akşamı terkedip
gitti.
Ne o geri geldi, ne bu ömrüm bitti.
Şarkı (Muhayyerkürdî)
- 7491 Gam çekme güzel n'olsa baharın
sonu yazdır
Sevdâların en coştığı yer, şimdi
Boğaz'dır.
Şarkı (Acemaşiran), Güfte: Faruk Nafiz Çamlıbel
- 7492 Güz... Bu kimsenin akıl erdiremediği
sessizlik.
Güven Turan
- 7493 Bahâr olsun, bahar olsun da gönlüm
Biraz def-i melâl etsin diyorum.
Tevfik Fikret

Mey

7494 On bahardır yağmur yağacak elbet.
Muzaffer Tayyip Uslu

7495 Eğer kış: "Bahar yüreğimdedir," ona
kim inanırdı.
Halil Cibran

7496 Adalardan yaza ettik de vedâ
Sızlıyor bağrımız üstündeki dağ
Seni hatırlıyoruz Viranbağ!
Yahya Kemâl Beyatlı

7497 Gül hazin, sümbül perîşân, bâğ-ı yârin
şevki
Derd-nak olmuş, hezâr-ı nağmekârın
şevki yok
Başka bir hâletle çağlar, cûybârın
şevki yok,
Geldi amma neyleyim, sensiz bahârın
şevki yok.
*Şarkı (Beyâtî), Güfte: Recaizâde
Mahmud Ekrem*

7498 Mevsim boyunca kendini hissettirir
vedâ
Artık bu dağdağayla uğuldar deniz
ve dağ.
Yahya Kemâl Beyatlı

7499 Kaçınıcı fasl-ı bahâr bu, solar gider
emeğim
Avunmadan nice yıllar geçer, budur
hâlim.
Şarkı (Sultaniyegâh)

7500 Sen şarkı söylediğin zaman
Mevsimler değişir gibi, kımıldardı
içim..
*Şarkı (Sultaniyegâh), Güfte: İsmet Boz-
dağ*

7501 Bahârımın dalısın,
Peteğimin balısın,
Sen gönlümün malısın,
Bana gelsen ne olur?
Şarkı (Muhayyerkürdî)

7502 İlkbaharda ektiğini yazın biçeceksin.
Epiktetos

7503 Kendi sesinden tanır kışın geldiğini,
kavak ağacı.
Güven Turan

7504 Çabuk büyür ilkyaz... Dün doğmuş-
tur, bugün anaç.
Güven Turan

7505 Kalbim yine üzgün, seni andım da
derinden,
Geçtim yine dün, eski hazân
bahçelerinden.
Üzgün ve kırılmış gibi en ince
yerinden
Geçtim yine dün, eski hazân
bahçelerinden.

Şarkı (Beyâtî)

7506 Sensiz bil ki tadı yok, bahârın da kışın
da.

Şarkı (Nevâbuselik)

7507 Nâm ü nişâne kalmadı fasl-ı bahârdan
Düştü çemende berk-i dirâht
i'tibârdan.

Bâkî

7508 Bahar mevsimidir hemdem-i sabâ
olalım
Gül ile dost kokusuyla âşinâ olalım.
Şeyhî

Mey

7509 Sâkiyâ mey sun ki bir gün lâlezâr
elden gider,
Çün irür fasl-ı hazân bağ u bahâr
elden gider.
Avnî (Fatih Sultan Mehmed)

7510 Ayağın sakınarak basma aman
sultânım
Dökülen mey, kırılan şîşe-i rindân
olsun.
Nedîm

7511 Mey-i ışk ehl-i derdi bülbül eyler
Kitâb-ı ışkı okur turmaz ezber.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

7512 Meyin keyfiyyetin mestânenen sor.
Bursalı İsmail Hakkı

7513 Geh safâ virdi mey-i ışk dile geh
keder
Âlemün hâli budur böyle gelür böyle
gider.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

7514 Mey içip mest-i müdâm olmayıcak ey
Bâkî
Ne gönül bağlasın âdem bu
harâbabâda.
Bâkî

7515 İçip aşkın meyin şöyle mest ol kim
Divâne desinler yârân içinde.
Eşref Hakkı

7516 Ol mest-i mey-i nâz bu esrârı ne bilsün.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

7517 Birlikde bir akşam yine mey nûş
edelim gel
Cûlar gibi dîvâne olup cûş edelim gel
Bir ân gam-ı ferdâyı ferâmuş edelim
gel.
Halil Nihad Boztepe

7518 Bezm-i muhabbette cânım, efendim
Mey esirgenir mi mestânesinden.
Erzurumlu Emrah

7519 Âb-ı hayvan mısın nesin ey mey
Lâl-i cânân mısın nesin ey mey.
Fevrî

7520 Meyde Bektaşî göründüm, neyde
oldum Mevlevî.
Neyzen Tevfik Kolaylı

7521 Gül mevsiminde tevbe-i meyden
benim gibi
Zannım budur kim sen de peşimânsın
ey gönül.
Nedîm

7522 Gam derdine câm-ı mey devâdır
Tedbîr-i gam eylemek revâdır.
Fuzûlî.

7523 Bir dilber-i gülizârdır mey
Bir akl alıcı nigârdır mey.
Riyâzî

7524 Ney susar, mey dökülür, gulgüle-i
Cem de geçer.
Neyzen Tevfik Kolaylı

7525 Neş'e-yi zevk-i meyi tahkîr eden
dîvânedir.
Şarkı (Rast)

7526 Gül yüzlülerin şevkine gel, nuş
edelim mey,
İşret edelim yöz ile, şimdi demdir, mey.
Şarkı (Beyâtî)

Meyhâne (Meykede)

7527 Meyhâne yıkıldı mest ayakta
Cemşid'i de kor bu iş merakta.
Abdülhak Hâmid Tarhan

7528 Her şey ve herkes yerli yerinde gerek.
Mecliste sefihe, meyhânede fakihe
inanma.
Cenâb Şehâbeddîn

7529 Muhtesib meyhâneye mühr urdu
ammâ bilmedi.
Âlemin her kûşesi âriflere meyhânedir.
Hamdullah Hamdî

7530 Sen akla uyub gezme, Felâtun dahi
bilmez
Humhane-i dehrin nice hikmet var
içinde.
Şeyh Gâlib

7531 Ey pîr-i mugan meykedenin bâbını aç
kim
Mihnetle bugün bây ü gedâ işrete
düşmüş
Abdülbâkî Feyzî

7532 Can atma ol iklimi ki cânânesi çokdır.
Pür fitnedir ol şehri ki meyhânesi çokdır.
Prizrenli Şem'i Dede

Meyhâne (Meykede)

7533 Mey anda dilber anda cümle yârân-ı
safâ anda
Geçüb cennetden âdem sâkin-i
meyhâne olmaz mı.

Vecdî (Abdülbâkî)

7534 Mescidde riâyâ-pişeler itsün ko riâyâyı
Meyhâneye gel kim ne riâyâ var ne
mürâyî.

Şeyhülislâm Yahya

7535 Meyhânede renc-i gam bulunmaz
Ol cây-ı safâda elem bulunmaz.

Subhîzâde Feyzî

7536 Gülşen istersen işte meyhâne
Gül-i handân gerekse peymâne.

Bâkî

7537 İçip içip asla bakmaz idim ben
Kimsenin hatırın yıkmaz idim ben
Evvel meyhâneden çıkmaz idim ben
Nedendir bugünler çakamaz oldum.

Ceyhûnî, Zileli

7538 Gâh giderim medreseye ders okurum
Hak için
Gâh giderim meyhâneye dem çekerim
kime ne.

Kul Nesîmî

7539 Harâbâtı görenler her biri bir hâletin
söyler;
Safâsın zikreder rindân, zâhid sıkletin
söyler.

Koca Râgıb Paşa

7540 Vermez feleğe küşe-i meyhâneyi
rindân
Zîrâ ki o gam def'ine bir özge
mekândır.

Mehmed Sa'dî Bey

7541 Dün gece ye'sile kendimden geçtim
Teselli aradım meyhânelerde
Baht-ı dûn elinden bir dolu içtim
O neş'e kalmamış peymânelerde

Rıza Tevfik Bölükbaşı

7542 Eyyâm-ı Cem'de mey-kede dârü'l-
enâm imiş
Şimdi değil efendi, o da bir zamân imiş.

Halîm Giray

7543 Ziyâ değmez humârı keyfine
meyhâne-yî dehrin
Bu işret-gehde ben çok durmadım
ammâ neler gördüm.

Ziyâ Paşa

7544 Meyhâne mukassî görünür taşradan
ammâ
Bir başka ferâh başka letâfet var içinde.

Nedîm

7545 Herkes gitti yalnız kaldım meyhânede
Göz yaşlarımı içtim son peymânedede.

Bâkî Süha Ediboğlu

7546 İlticâ eyle Sabûhî der-i meyhâneye kim
Gamdan âzâd olur ol dergeh-i a'lâya
düşen.

Sabûhî Dede

7547 Nice bir dağdağa-i dehr ile berbâd
olalım
Yürü meyhâneye zâhid biraz âbâd
olalım.

Mehmed Rûhî Baba

7548 Hoş geldi bana mey-kedenin âb u
havâsı
Bi'llâh güzel yerde yapılmış yıkılası.

Bâkî

7549 Apostol bu ne biçim meyhane
Tabağımda bir bulut
Kadehimde gökyüzü.

Oktay Rifat

7550 Bilmeyen farkını meyhâne ile hankâhın
Acaba pîr-i mugândan nice işret ister.

Şeyhülislâm Yahyâ

7551 Ne musâhib bulunur derd ü gam-ı yâr
gibi
Ne feragat yeri var hâne-i hammâr
gibi.

Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)

7552 Şem'iyem gûşe-i meyhâneyi virmem
feleğe
Gülşen-i bağ-ı cinandan bana yeğdür
vatanım.

Prizrenli Şem'i Dede

7553 Meyhâne böyledir bir içen dâimâ içer
Mahfice başlayan giderek bî-riyâ içer.
Yahya Kemâl Beyatlı

7554 Metelik girdiği anda cebe, ten oldu çelik
Doğru meyhâneye gittik, kafayı tüt-
süledik.

Neyzen Tevfik Kolaylı

7555 Fuzûlî buldu genc-i âfiyet meyhane
küncinde
Mübârek mülkdür ol mülk virân
olmasın yâ Rab.

Fuzûlî

7556 Gamdan âzâde hemân bu dünyada bir
meyhânedir
Def-i gam etmek için alet ise,
peymânedir.

Şarkı (Rast)

7557 Bir melek-sîmâ perî gördüm der-i
meyhânede
Kalmadı gamdan eser dil-i vîrânede.

Şarkı (Uşşak)

7558 Burası Agora Meyhanesi
Burda yaşar, aşkların en şahânesi, en
divânese.

Şarkı (Muhayyerkürdî)

7559 Meyhânede ister yıkılup olmayı vîrân
Biçâre harâb olmadan âbâd olayın der.

Rûhî-i Bağdâdî

Meyve

7560 Olgun meyvelerde bir hüznün vardır.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

7561 Sen bağçen içinde ağaç dikersin, kim
bilir yemişini kim yiyiser.

Sinân Paşa

7562 Olgun meyve ağız burmaz.

Yalnız Adam

7563 Her ağacın mîvedendür izzeti
Mîvesi olmazsa olmaz rağbeti
Abdurrahim Karahisarî

7564 Tükenmeyince kevâkib güneş tulû'
etmez
Dökülmeyince şükûfe nihâl ber vermez.

Fuzûlî

7565 Câhilin meyvesi kemâle yetmez
Seyrânî'nin keyfi gibi ham kalır.
Everekli (Develili) Seyrânî

7566 Her ağaç dibinde varıp oturma
Meyvesi olmayan dalda nemiz var.
Kul Himmet

7567 En olgun meyve en başta düşer.
Shakespeare

7568 Savaşçı, çok tatlı meyveleri sevmez.
Nietzsche

7569 Erbâb-ı kemâlün yeri vîrâne-i gamdur
Hâk üzre düşer mîve nâ-puhte olunca.
Beliğ (Mehmed Emîn)

7570 Vir vakti ile bûseni tâ kim safâ vire
Zîrâ ki mevsiminde olur her semer
lezîz.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

7571 Şîvesinden duramaz bir dem ayak
üstüne yâr
Tâze şâhın yine kendüye olur meyvesi
bâr.

Hatemî İbrahim Bey

7572 Makâlî ta'n-ı a'dâdan ne gam erbâb-ı
irfâna
Atarlar taşı elbetde diraht-ı meyvedâr
üzre.

Mustafa Makâlî

7573 Bir masal meyvası gibi paylaştık
Mehtabı kırılmış dal uçlarından.

Ahmet Hamdi Tanpınar

Mezar(cı), (Sin) Mezarlık

- 7574 Her meyvenin için, kabuğundan yeğdir.
Mevlânâ
- 7575 Hiçbir üzüm bir daha koruk olmaz.
Mevlânâ
- 7576 Meyveyi yiyen, o ağacı dikene teşek-
kür borçludur.
Afrika Atasözü

Mezar(cı), (Sin) Mezarlık

- 7577 Nasîbin baş ucunda bir "hüve'l bâkî"li
mermermiş
Senin artık mekânın servilik altında
bir yermiş.
Hüseyin Suat Yalçın
- 7578 Dünyada en uğursuz mezarıcı, hakika-
tı gömendir.
Raif Necdet Kestelli
- 7579 Dost olmayanın taziyeti, mezarcının
ağlaması gibidir.
Rıfat Necdet Evrimer
- 7580 Mezarlık – Ölülerin, toprağa karışma-
dan önce adlarını, kimliklerini toprak
üstünde bıraktıkları yer.
Paul Valéry
- 7581 Mezar: Son yatak.
Âlî Bey
- 7582 Şöhret, gençlik ve gurur... mezar hep-
sini alır.
Victor Hugo
- 7583 Ben ölürsem kûy-ı dilberde beni defn
eyleyin
Gülîstânda olsa lâyıkdır mezâr-ı andelîb.
Ali Emîrî-i Âmidî
- 7584 Mezar, sonsuzluğun kapısıdır.
Samîpaşazâde Sezâî
- 7585 Yeryüzünün mezardan başka beşiği
yok.
Firdevsî
- 7586 Mezarları uzaklara, görünmez yerlere
götürmekle ölümden kaçılmaz. O, ne-
rede olsa gelir, avını bulur.
Hüseyin Rahmî Gürpınar
- 7587 Hayvan ölür, unutulur, mezârı gaib
olur. Ecdâdının mezarlarını muhafaza
etmeyen millet onları hayvan derecesi-
ne indiren millettir.
İsmail Hakkı Bıçakçızâde
- 7588 Dermânsız kalırsız orda yalnız yatarız
sinde
Yata yata kara yerde çürüyüp toprak
oluruz.
Abdürrahîm-i Tîrsî
- 7589 Sana ibret gerek ise gel göresin bu
sinleri
Ger taş isen eriyessin bakıp görücek
bunları.
Yûnus Emre
- 7590 Kamu âlem, sarayından çıkıp sinleye
varacaktır; hiç kişi görmedim ki sin-
den çıka saraya gire...
Ahmed-i Dâ'î
(Miftâhü'l-Cenne'den)
- 7591 Girmesin şehime diyen mûr u mâr
Mûr u mâra oldu sinde târumâr.
Germiyânî Ahmedî
- 7592 Birleşir anda bak hayât ü memât
Çiçek açmış mezârı pek severim.
Nâmık Kemâl
- 7593 Bâkî o enîs-i dilden, eyvâh!
Beyrut'ta bir mezâr kaldı.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 7594 Kabrimi kimse ziyâret etmesin Allah
için,
Gelmesin, reddeylerim billâhi öz
kardaşımı.
Gözlerim ebnâ-yı âdemden o rütbe
yıldı kim,
İstemem ben Fâtihâ, tek çalmasıınlar
taşımı.
Eşref, Gelenbeli

- 7595 Görünmez bir mezarlıktır zaman
şairler dolaşır saf saf
tenhalarında şiir söyleyerek.
Attılâ İlhan
- 7596 Sükûtu bir mezârın bir derin
feryâddır müdhîş.
Menemenlizâde Tâhir Bey
- 7597 Bakma kabristânın ancak sâha-i
medhûşuna,
Dur da bir müddet kulak ver nâle-i
hâmûşuna!
Mehmet Âkif Ersoy
- 7598 Sana dar gelmeyecek makberi kimler
kazsın
Gömelim gel seni târihe desem
sıgmazsın.
Mehmet Âkif Ersoy
- 7599 Mezar cennetler topluluğunun
perdesidir.
Mevlânâ
- 7600 Gözün demiş ki Hümâmî'yi öldürem
bir gün
Bu va'deye ol irinceye ben mezâr
olurum.
Hümâmî
- 7601 Mal, seninle beraber gelmez, evden
dışarı bile çıkmaz. Dost gelir, gelir
ama mezar başına kadar... Mezarın
başında bir zaman durur. Fakat yaptı-
ğın işler vefalıdır. Sarıl onlara. Seninle
birlikte mezarının içine dek gelirler.
Mevlânâ

Meziyet

- 7602 Her meziyetin ve her kusurun gelip
geçen bir modası vardır.
Diderot
- 7603 Hepimizin kabahatleri ve meziyetleri-
miz vardır.
H. de Balzac

- 7604 Topluluk içinde, kusurlar çoğalır, me-
ziyetler de azalır.
Voltaire
- 7605 Bin bir meziyeti de olsa insanlara kötü
yanlarından bakarlar.
Molière
- 7606 Yaptığımız kötülüklerden ziyâde me-
ziyetlerimizdir ki, başkalarının kin ve
şerrini üstümüze çeker.
La Rochefoucauld
- 7607 Meziyetlerinden her birinde, dünyada
en takdir ettiği adamdan daha aşağı
olduğunu sanan tek kişi yoktur.
La Rochefoucauld

Mide

- 7608 Sabr eyle işkilli eyleme bâzâr
Sonradan midneyi bozar demişler
Konyalı Şem'î
- 7609 Yemekle dolu olan midede hikmet
durmaz.
Zu'n-Nûnî'l-Mısrî
- 7610 İnsan sefaletе düşmeye görsün: Vic-
danla namusun sesi, aç mideden gelen
feryatlar yanında zayıf kalır.
Diderot
- 7611 Mide ve edep yerinin iffetini korumak
kadar, faziletli ibadet yoktur.
Ebu Cafer Muhammed Bakır
- 7612 Mide, öğüt dinlemez.
Seneca
- 7613 Sığır çayırdan ahıra döneceği zamanı
bilir de, akılsız midesinin ölçüsünü
bilmez.
Hans Christian Andersen
- 7614 Mide: Haysiyet sarmaşığını kesen
balta.
Bhartrihari

Mihnet

7615 İhtiraslarımızdan her birinin, hatta aşkın bile, bir midesi vardır, bunu çok doldurmamalıdır.

Victor Hugo

7616 Aç mideye kuru söz vız gelir.

Daniel Defoe

7617 Mide kâinatın merkezidir; beyinden ziyâde o düşünüyor ve bizi idare ediyor.

Peyami Safa

7618 Mide derdi olmasaydı hiçbir kuş tuzağa düşmezdi. Belki avcı da tuzak kurmazdı.

Şeyh Sa'dî

7619 Bazen mide kalbi felce uğratır.

Victor Hugo

7620 Boş bir mide iyi bir politik danışman olamaz.

Albert Einstein

7621 Tek bir midenin keyfini yapmak için kaç kişi uğraşır.

Seneca

7622 Mide boş olduktan sonra kasketi yana yıkmanın yararı ne?

Resul Hamzatov

7623 Dolu mide, memnun edilen bir vicdana benzer.

Victor Hugo

7624 Yalnız midesiyle yaşayan insanın kafası hayvanlaşır.

Raif Necdet Kestelli

7625 Mide, itaat etmiyen bir muhteristir.

Rıfat Necdet Evrim

7626 Mide bedenın mutfağıdır.

Eşref bin Muhammed

7627 Kursak kavurgasını ister.

A tasözü

7628 Bir hazâkatzedeyim, midemi tıp tepti benim
Kırk katır tepse yıkılmazdı şu âciz bedenim.

Neyzen Tevfik Kolaylı

7629 Bahçede iğde midir
Dalları yerde midir
Her gördüğün seversin
Sendeki mide midir.

Kerkük'ten Mâni

Mihnet

7630 Ya ver bana mihnetimde takat
Ya takatım olduğunca mihnet.

Fuzûlî

7631 Zevâli yok mıdır devlet gününün
Sabâhı yok mıdır mihnet dününün.

Şeyhoğlu Mustafa

7632 Gerçi hicrân Ezherî ben hastayı
öldürmedi
Lik mihnetle kişi dünyada sağ olmak
ne güç.

Ezherî

7633 Farz edüb ömrünü bir hâb-ı girân
âlemde
Geçirir âkil olan mihneti rü'yâda gibi.

Keçecizâde İzzet Molla

7634 Çekilenler kalur Es'âd bu cihân içre
hemân
Vakt-i şâdî de gelür mevsim-i mihnet
de geçer.

Şeyh Gâlib

7635 Âkil ana derler ki cihandâ yaşamaktan
Olmaz mütelezziz ki bilir mihneti
vardır.

Ali Haydar

7636 İl ile gelen mihnet düğün gibidir şâd
ol
Kalmaz bu cihânda bir bî-gussa vü
gam âdem.

Za'îfi

7637 Mihnתי kendüye zevk etmedir âlemde
hüner
Gam-ı şâdî-i felek böyle gelir böyle
gider.

Enderûnlu Vâsîf

7638 Kimse esîr-i keşmekeş-i mihnet
olmasun
Bihûde gerd-i bâdiye-yi gurbet
olmasun.

Nahîfî

7639 Âşıkın günü mihnet ile geçer
Yemişin eyüsin domuzlar yer.

Mîrî Yahya

(Mîhr ü Müşteri'den çeviri)

7640 Her mihnet kabulüm yeter ki
Gün eksilmesin pencereyden.

Cahit Sıtkı Tarancı

7641 İstinye Körfezi'nde bu akşam garipliği
Bir minhetin sonunda teselli kadar iyi.

Yahya Kemâl Beyatlı

7642 Dünyanın nimeti fânî olduğu gibi,
mihnתי de geçicidir.

Hz. Ali

Millet (Ulus)

7643 Ne beyin, ne paşanın, ne hakanın
kuluyum
Kendine secde eden bir milletin
oğluyum.

Abdülhak Hâmid Tarhan

7644 Çünkü milletlerin ikbâli için, evlâdım,
Ma'rifet, bir de fazîlet... iki kudret
lâzım.

Mehmet Âkif Ersoy

7645 Uluslar öder suçunu ergeç
Alçak yöneticilerinin.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

7646 Milleti teşkil kılan ferddir
Merd ise o kavmi dahi merddir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

7647 Biz öyle bir milletiz ki ezelden beri
Hak yolunda, yalın kılıç, hep
seferberiz.

Enis Behiç Koryürek

7648 Sen! Ben! Desin efrât, aradan vahdeti
kaldır;
Milletler için işte kıyâmet o zamandır.

Mehmet Âkif Ersoy

7649 Millet yoludur, hak yoludur
tuttuğumuz yol;
Ey hak, yaşa! Ey sevgili millet, yaşa...
varol!

Tevfik Fikret

7650 Şerefini her şeyden üstün tutmayan
millet zelildir.

Schiller

7651 Yalnız insanlar değil, bazen milletler
ve medeniyetler de intihar ederler.

Raif Necdet Kestelli

7652 Milliyet bir ailedir ki efrâdı hep vatan
denilen bir vâlideden vücuda gelmiş
biraderlerdir.

Abdülhak Hâmid Tarhan

7653 Ulus, kanunu için de, sınırları için ol-
duğu gibi dövüşmelidir.

Herakleitos

7654 Felek her türlü esbâb-ı cefâsın toplansın
gelsin
Dönersem kahbeyim millet yolunda
bir azîmetten.

Nâmık Kemâl

7655 Bir milletin mîyar-ı medeniyeti erbâb-ı
irfânına derece-i hürmetidir.

Cenâb Şehâbeddîn

7656 Bir ulus, yarısı hür, yarısı tutsak olur-
sa yaşayamaz.

A. Lincoln

Minnet, Minnettarlık

7657 Minnet duyanın hıncı, susan bir cana-
vardır.

Talât Sait Halman

7658 Yime minnetle olursa ni'met.
Kokma gül kim ola bûy-ı minnet.

Nâbî

7659 Minnettarlıktan daha çabuk unutilan
bir şey var mıdır?

Schiller

7660 Hak Taâlâ kimseyi bir ferde muhtâc
etmesin
Yoksa halkın ettiği ihsâna değmez
minneti.

Şinâsî

7661 Dünyada hiçbir şeye minnet etme;
hürriyetini ancak bu suretle koruyabi-
lirsin.

H. Ali

7662 Minnet ağır bir yükür, kimse taşımak
istemez.

Diderot

7663 Hemen unut idersen kime eylük
Sakin üstüne itme minnetün yük.

Güvâhî

7664 Ahlâksız bir adama karşı minnet yükü
altına girmek dayanılmaz bir bélâdır.

La Rochefoucauld

7665 Aç gözlüyü minnettâr edemezsin: doy-
maz ki...

Cenâb Şehâbeddîn

7666 Alçaklara bir arpa kadar bile minnet
etmek, iki yüz batman altına değmez.

Hâfız Şirâzî

7667 Halka minnet yükünden kendi mihnet
yükünüz daha iyidir.

Şeyh Sa'dî

7668 Minnet, kurşun yüküdür, her sırt taşı-
yamaz.

Rıfat Necdî Evrim

7669 Derd ile ölmek hayât-ı câvidânîdür
bana

Tek tabîb-i dehr-i dîn minnetle
dermân itmesün.

Cevrî (İbrâhim Çelebi)

7670 Bî-minnet olmak isteyen ehl-i abâ
gerek.

Hemdemî Dede

7671 Her denî minnetini çekmiyelim nefse
uyub

Dûnlar minnetini nefse denâ'at
bilelim.

Ezherî, Akşehirli Nûreddîn

7672 Ne gam dil feyz-yâb olmasa dehrin
ağniyâsından

Ki yeğdir ârife âzâdelik minnet
belâsından.

Çelebizâde Âsım

7673 Minnet eyledikçe aksine döner
Etmeyelim çarh-ı devrâna minnet
Geceler mahabbet şem'ası yanar
Hâcet değil mâh-ı tâbâna minnet.

Dertli

7674 Varolduğunuz ve yaşam denen bu
olağanüstü serüvenin bir parçası oldu-
ğunuz için hiç minnet duyduunuz mu?

Susanna Tamaro

7675 Kanlı yaş dökerim gözden
Sele minnet mi çekerim.

Müdüâmî (Sâbit Yalçın)

7676 Her kahrına bir tahammül olur amma,
Minnet çekilir şey değil asla cühelâdan.

Ayetullah Bey (Mehmed)

Mir'ât Bkz. Ayna

Mum (Şem')

7677 Çarşıda mum pahalı, körün neyine.
Atasözü

7678 Eğer sabaha değin mum bigi yanar
isen
İrişe cân ü gönül dudağına bal-i seher.
İbrahim Bey

7679 Gün kararmadan mum yakılmaz.
Yalnız Adam

7680 Bir dilde iki sûz-i mahabbet olmaz
Bir fânus içre iki şem' etmez câ.
Semerkandî Agâh

7681 Tâlib-i şem'-i vasl olunca kişi
Oda yanmaktan ana pervâ ne.
Bâkî

7682 Çalap yakduğı şem'i sanma söyner
Kim ana pûf dir ise yüzi göyner.
Şeyhoğlu Mustafa

7683 Bu şeb pâyına düşdüm görmedi ol
şem'-i bezm ârâ
Bu meseldir mum dibi olur karanlık
ey dil-i şeydâ.
Himmetzâde Abdî

7684 Ne kadar şu'le fûrûz olsa da şem'-i
zâlim
Âh-ı mazlûm ile elbette söner çok
sürmez.
Lâ-edrî

7685 Gülşen içre derdile bülbül öter.
Şem'a pervâne için yanub tüter.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

7686 Biregü Hak için yandura bir şem'
Nice kişiler olur nûruna cem'
Şeyhoğlu Mustafa

7687 Erbâb-ı bezm eyledi şem'in safâsını
Amma cefâ vü cevrin pervâne çekti
hep.
Bursalı Ali Râgıb

7688 Şem'i kim Hak yaka nice söginür
Her ki büf dise sakalı göyinür.
Hamdullah Hamdî

7689 Bir şu'lesi var ki şem'-i cânın
Fânûsuna sığmaz âsmânın.
Şeyh Gâlib

7690 Kimsenin şem'-i şeb-i efrûzunu
söndürme sakın
Kudretin var ise etrafına pervânelik it.
Âmidli Emîrî Çelebi

7691 Âlemde bir çerâğ uyandır ki sönmesin.
Şeyhülislâm Yahyâ

7692 Sinemde bir tutuşmuş yanmış ocağ
olaydı
Zülfün karanlığında bezme çerâğ
olaydı.
Harputlu Hayrî Bey

7693 Başı ucunda bî-hûde şem'-i mezâra yuf.
Şeyh Gâlib

7694 Ko ayagında ben yüzi karayı
Ki çerâgun dibi karanu olur.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

7695 Görse cemâl-i yâri bulur sûz-i dil sükûn
Âdetdürür söyünür olunca seher
çerâğ.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

7696 Gül nice handân olur bülbülleri
giryân iken
Sâkin olmaz şem'a bak pervânesi
sûzân iken.
Keşanlı Zihnî

7697 Söyünmüş mum için pervâne olma
Kogıl div işini dîvâne olma.
Mehmed (İşknâme'den)

7698 Subh-dem olmaz çerâğa ihtiyaç.
Bergamalî Sarıca Kemâl

7699 Şem'a, kenârına şûle-bâr olmaz.
Niksarlı Bedrî

Mutlu (Mesut), Mutluluk (Saadet)

- 7700 Işık vermez hiçbir zamân dibine
Şem'a iller için yanar demişler.
Mevcî
- 7701 Gece pervânelerle bezm-i germâgerm
idi şem'in
Seher gördüm ne şem'-i meclis-ârâ
var ne pervâne.
Şeyhülislâm Yahya
- 7702 Eğer mum gibi aydınlanmak istiyor-
san, kendini pervâne gibi alevin
içine at.
Mevlânâ
- 7703 Yanarım mumlayın baştan ayağa
Nedir bu yanmağı pâyânı yok mu.
Hoca Dehhânî

Mûr Bkz. Karınca

Mutlu (Mesut), Mutluluk (Saadet)

- 7704 Dünyamızda olup bitenleri gören bir
insan nasıl dili varır da "Ben mutlu-
yum" der?
Jules Romain
- 7705 Son gününü görmeden, hiç kimse mut-
luluğa ermiş demeyin.
Sophokles
- 7706 Gerçek mutluluğun çekişen bir tabi-
atı vardır, debdebeye, gürültüye düş-
mandır.
Joseph Addison
- 7707 Kaybettik dönüşsüz saadeti
Böyle hep dünyamızın âdeti.
Cahit Külebi
- 7708 Mutluluk, maddi sevinçlerden oluş-
saydı, çayıra kavuşan öküzleri mutlu
saymamız gerekirdi.
Herakleitos

- 7709 Mutluluğu ara, sakın ondan vazgeç-
me.
George Sand
- 7710 Hiçbir kitap bahtlı olmayı öğretmez.
Ah, mutluluk bir bilgi olsaydı! O za-
man mesele kalmazdı.
Lermontov
- 7711 Mutluluğa asla inanmadım.
Napoléon
- 7712 Olmaz anlayan, gören me'sûd!
Tevfik Fikret
- 7713 Mutluluk kimsenin bilmediği fakat
herkesin arzuladığı, erişilmesi güç bir
hayal gibidir.
Maksim Gorki
- 7714 Mutluluğu insan arayamaz; erdem
tam ise o kendiliğinden gelir.
Lui Ci
- 7715 Mutluluk, varacağımız bir istasyon
değil, bir yolculuk şeklidir.
Montesquieu
- 7716 Bütün mutluluklar, çalışmaya ve cesa-
rete bağlıdır.
H. de Balzac
- 7717 Mutluluk nedir, bilen var mı?
Unamuno
- 7718 Mutlu olmaktan çok mutlu görünmek
için çabalar dururuz.
La Rochefoucauld
- 7719 Feleğin mutlu ol dediği kimse ne sen-
sin, ne de benim.
Genceli Nizâmî
- 7720 Mutluluk makineye benzer: Ne kadar
basit olursa o kadar az bozulur.
Agâh İzzet Yazgaç
- 7721 Devam eden mutluluğun varlığından
kuşkuluyum.
J. J. Rousseau

- 7722 Doğmak ne mutluluk? Sanan var mı?
Varsa ona, o erkeğe veya kadına, he-
men haber vereyim:
Ölmek de doğmak gibi mutluluktur.
Walt Whitman
- 7723 Her saadette eksik bir şey vardır.
Peyami Safa
- 7724 Mutluluk bizim dileğimizle, Tanrı'nın
bizim için dilediği şeyin bir araya gel-
mesinden doğar.
Giraudoux
- 7725 Yatağım her gece böyle soğuk
Saadet bu ömrün neresinde?
Cahit Sıtkı Tarancı
- 7726 İstemem dünyâda bir şey bahtiyâr
olsun da yâr
Bahtiyârım ben dahî oldukça cânân
bahtiyâr.
Muallim Nâcî
- 7727 Kötülerin mutluluğu sel gibi akar, biter.
Racine
- 7728 Ne yazık ki mutluluk, ona giden yol-
da bulunmuyor.
Stanislaw J. Lec
- 7729 Bütün saadetler tembeldirler; onları
harekete ve diNâmık hale getirmek
insanların vazifesidir.
Raif Necdet Kestelli
- 7730 Mutluluk ile arzu birlikte olamazlar.
Epiktetos
- 7731 Mutluluk arada bir görünür, tıpkı gü-
zellik, iyilik gibi.
Oktay Rifat
- 7732 Geç gelen mutluluk acı ve gücendirici
bir şeydir.
Turgenjev
- 7733 Hayatta hiçbir büyük mutluluk felâ-
ketsiz gelmez.
Sophokles
- 7734 Erkek mutluluğa erdim diye, kadın
ise mutluluğa erdirdim diye sevinir.
Choderlos de Laclos
- 7735 En büyük mutluluğun bile peşinde
ve izinde bir gölge, hoş gitmeyen bir
"amma ya?" dolaşır.
Mikszath
- 7736 Asla kimsenin mutluluğuna imrenme;
çok kişiler var ki, senin yaşadığın ha-
yatı arzu ediyorlar.
Rudegî
- 7737 Mutluluk bile haddini aşarsa azap
olur.
Seneca
- 7738 Herkesi kör, âlemi sersem sanmak da
bir saadettir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7739 Bir kimsenin mutluluğu daima bir baş-
kasının elindedir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7740 Dünyada, saadet sazını, telini kırma-
dan çalan var mıdır acaba.
Mektupçu Agâh
- 7741 Mutluluğun her zaman dostları var-
dır.
Euripides
- 7742 Her mutluluk ıstapla satın alınır.
Manzoni
- 7743 Sizin küçük saadetinizi kıskanmadan
benimseyen hangi dostunuz var?
Falih Rifkî Atay
- 7744 Mesut olup olmadığını düşünmemek
saadettir.
Peyami Safa
- 7745 Kendi kendinin mutluluğuna engel
olmak yolunda insan, fevkalâde bece-
riklidir.
André Gide

Mutlu (Mesut), Mutluluk (Saadet)

- 7746 Erkeğin mutluluğu: "İstiyorum". Kadının mutluluğu: "İstiyor".
Nietzsche
- 7747 Saadetini kederde ara.
Dostoyevski
- 7748 Mutluluğa ancak aranmadığı zaman ulaşılır.
Montherlant
- 7749 Mutluluk bir tekerlek gibi döner, kimini yukarı çıkarır, kimini aşağıya düşürür.
Tolstoy
- 7750 Mutluluğu tatmanın yegâne çaresi, onu paylaşmaktır; çünkü mutluluk ikiz olarak doğar.
Byron
- 7751 Nerede olduğunu bilmeyince, saadeti aramamalı.
J. J. Rousseau
- 7752 Mutluluk aşkı arttırır.
Stendhal
- 7753 İnsan bahtiyar olmak için kendi vicdanını memnun etmeğe çalışmalıdır.
Âkil Muhtar Özden
- 7754 İnsanın son gününü beklemeli her zaman
Mutlu dememeli ona ölmeden
Cenazesi kaldırılmadan.
Ovidius
- 7755 Mutlu olmak mı istiyorsun? Yapman değil, yapmaman gereken öyle çok şey var ki!
La Bruyère
- 7756 Gerçekten mutlu olanlar iyi insanlardır.
Henri-Frédéric Amiel
- 7757 Hiçbir kötü insan mutlu değildir.
Juventus
- 7758 Sevilen sevenden daha mutludur.
Rıfat Necdet Evrimer
- 7759 Kim erdemli ve doğru ise o mutludur.
Platon
- 7760 Bir insanın tek başına mutlu olması utanılacak bir şeydir.
A. Camus
- 7761 Beyaz fil görmek, mutlu birini görmekten daha kolay.
Çehov
- 7762 İnsan, mutlu olmadan önce mutludur.
J. J. Rousseau
- 7763 İnsanlar, mesut olmak istedikleri veya başkalarını mesut zannettikleri için ıstırap çekerler.
Cemil Sena Ongun
- 7764 Dünyada saadet de, felâket de sürekli değildir.
Silvio Pellico
- 7765 Sizin mutluluğunuzun başkaları için felâket olmaması nadirdir.
Schiller
- 7766 Çoğu insan, mutluluğu, mutluluğun vasıtalarıyla karıştırır.
H. de Balzac
- 7767 İnsan hiçbir zaman sandığı kadar mutlu ya da mutsuz değildir.
La Rochefoucauld
- 7768 Eksiksiz bir mutluluk, ya hiç gelmemiş, ya da elden kaçıp gitmiştir.
Mohammed Hecâî
- 7769 Saadet dağlar gibidir: Ses verir amma kımıldamaz, bekler ki sen ona gidesin.
Cenâb Şehâbeddîn
- 7770 Mutluluk çok yakınımıza gelse bile onu göremeyiz, daima onunla insan arasında bir sis tabakası bulunur.
Hermann Sudermann

7771 Mutluluğum belki de şundan ileri geliyor: Bende olanlara seviniyor, olmayanlar üzerine de düşmüyorum.

Tolstoy

7772 Mutluluğu kendine dert edindim.

F. Garcia Lorca

7773 Bu ölümlü dünyada mutlak bir mutluluk yoktur. Her mutluluk kendi içinde bir zehir taşır, ya da, dışarıdan gelen bir zehirle zehirlenir.

Çehov

7774 Saadet, bütün insanların yüzünü bir kere görmek için ömürleri müddetince arkasından koştukları bir kuştur.

Mektupçu Agâh

7775 Biraz düşünelim: Çoğumuzun mutluluğunda, biraz, mutsuzların hakkını yememizin payı yok mu?

Mohammed Hecâzî

7776 Kimse ölümünden önce mutlu sayılmaz.

Solon

7777 Miden iyi, ciğerlerin ayakların sağlam-sa, kralların hazineleri seni daha fazla mutlu edemez.

Horatius

7778 Bütün dünyayı ararsak, başka hiçbir isteği olmayacak kadar mutlu tek kişi bulamayız.

Oliver Goldsmith

7779 Mutluluğa tahammül etmesini bilen bir adama karşılık felâkete tahammül edecek yüz adam vardır.

Thomas Carlyle

7780 Hayatta sürekli mutluluk, ancak başkaları için yaşamakla elde edilebilir.

Somerset Maugham

7781 Bütün saadetler kıskanılmıştır.

Sait Faik Abasıyanık

7782 Bilge ve iyi olmadıkça kimse mutlu olamaz.

Platon

7783 İnsan en azla yetindiği zaman mutludur.

Mor Jokai

7784 Ne kadar fazla mutluysan, seni çöker-tip mahvetmek de o kadar kolaydır.

Hölderlin

7785 Saadet, başkasında olana tahammül etmek iktidarındır.

Cemil Sena Ongun

7786 Mutluluk daima yakınımızdadır, yakalamak için çoğu zaman elimizi uzatmak yeter.

George Sand

7787 Dünyada herkese yetecek kadar mutluluk yoktur.

Somerset Maugham

7788 Mutluluğu ihtiraslarda değil, kendi yüreğinizde arayın. Mutluluğun kaynağı dışımızda değil içimizdedir.

Tolstoy

7789 İnsan, gövdesini untabildiği ölçüde mutludur.

D. H. Lawrence

7790 Herkes mutlu oluşunu kendinden bilir.
Kendi hatamızla işler bozuldu mu
Bütün suç, bütün günah kör
tâlihindir.

La Fontaine

7791 İnsan, kendi mutluluğunun mimarıdır.

Thoreau

7792 Hafif zevklere hafif acılar yapışır; uçsuz bucaksız mutluluklara da görülmemiş ıstıraplar.

H. de Balzac

Mutlu (Mesut), Mutluluk (Saadet)

- 7793 İnsana yalnız keder, acı batar da mutluluğumuzu farkedemeyiz.
Dostoyevski
- 7794 En büyük saadete herhangi bir yerde tesadüf edilebilir.
Goethe
- 7795 Kuru mutluluk yavan ekmeğe benzer, insan doyar ama yemek yemiş olmaz.
Victor Hugo
- 7796 Mutluluk saman alevi gibidir.
Geoffrey Chaucer
- 7797 Mutluluk demek belki de pişmanlık duymamak demektir.
Nurullah Ataç
- 7798 Kiminin içtendir mutluluğu, kiminin dıştan.
Seneca
- 7799 Mutlu olmak istiyorsanız, her ferde ve herkese kendine yapılmasını istediğin şeyleri yap.
P. Aleksandroviç Kropotkin
- 7800 Akıllı, dürüst ve insafli olmadan mutlu yaşanamayacağı gibi, mutlu olmadan da akıllı, dürüst ve insafli olunamaz.
Epikuros
- 7801 Mutlu olduğumuz zaman daima iyi oluruz; fakat iyi olduğumuz zaman daima mutlu değilizdir.
Oscar Wilde
- 7802 Her mutluluk ölüme mahkûmdur.
Paul G r aldy
- 7803 Yeryüzünde insanın kavuşabileceği en büyük mutluluk kendi kendinden memnun olmaktır.
Thomas Mann
- 7804 İnsanın beklemekte olduğu mutluluk, tatmakta olduğu mutluluktan daha güzeldir.
Andr  Maurois
- 7805 Dünyada sonsuz bir mutluluk yoktur. Ne  nl  bir soy, ne güzellik, ne g   kuvvet, ne zenginlik, hiç bir şey bizi felâketten kurtaramaz.
Pu kin
- 7806 Sa adet kıymetin bilsün diyü merd Felâket  leminde çekdürür derd.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 7807 Mutlu olmak için    şey gereklidir: Bir şey yapmak, bir şey sevmek, her zaman bir şey  mit etmek.
Joseph Addison
- 7808 Saadet, sabaha karşı göklerde Doğan bir yıldızn ömrü kadardır.
Necmeddin Halil Onan
- 7809 Aramaz uzaklarda İnsan bilse Mutluluk hiçbir yerde değildir Bizde değilse.
Cavidan Tümerkan
- 7810 Saadet var gibi amma, nedense geçmez ele. Döner ko uldu un dolap, döner gıcırta ile.
Mehmet  ınarlı
- 7811 Saadet benziyor boş bir ser ba, D  yor her seven gönül az ba.
Orhan Seyfi Orhon
- 7812 Mutlulu u insan arayamaz; erdem tam ise mutluluk kendiliğinden gelir.
Lui Ci
- 7813 Ne yoksul ahı, ne dul hıçkırığı, ne hasta iniltisi, Mesut olmuş görmek isterdim hepinizi!..
Ziyâ Osman Saba
- 7814 Saadetin ıstırap çekmek olduğunu ben ke fettim.
Attilâ İlhan

- 7815 Sa'âdet subhı irmez mi şeb-i gam zâ'il
olmaz mı.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 7816 Neymiş ki, bu dünyâda sâadet
denilen!
Kim söyleyecek bu sırrı, hiç var mı
bilen?
Binlerce kuşaktan beri, insanlık için,
Aş, ekmek, hürriyet... bütün istenilen!
Fuat Bayramoğlu
- 7817 Niçin saadete benzer ne varsa hiç
birinin
Vefâsı yok ve sükûn bilmiyen
tahassürü var.
Faik Âli Ozansoy
- 7818 Saadet bütün güzel meziyetlerin ana-
sıdır.
Goethe
- 7819 Ben mesutken de rahat değilim.
Sait Faik Abasıyanık
- 7820 Şuna iyice inanacağım geliyor: Ben ne-
rede değilsem, mutluluk orada.
Stendhal.
- 7821 İnsanlar, mutlulukları daraltan yara-
tıklardır.
E. Hemingway
- 7822 Bütün saadetler mümkündür.
Ziyâ Osman Saba
- 7823 Mutluluk vermek, verebilmek bir hu-
zur, bir rahatlık duymaktır.
Oktay Akbal
- 7824 Mutluluk kaygısızdır, arkasına bakma-
dan gider.
İvo Andrić
- 7825 Mutluluk ulaşılamayan bir meyve gibi
başımızın üstünde durur. Fakat onu
almak için ayağımızın altına sehpa
koymak aklımıza gelmez.
Nietzsche
- 7826 Biliyorum saadet
Bana dünyada gelmez,
Ölümü bekliyorum.
Behçet Necatigil
- 7827 Mutluluk tam bir ruh memnunluğu
ile iç hoşnutluğundan ibarettir.
Descartes
- 7828 Mutluluk nasıl dayanıksız!
Cemal Süreya
- 7829 En derin mutluluk, en korkunç mut-
suzluk gibi beraberinde zıt bir arzuyu
getirebilir.
Susanna Tamaro
- 7830 Mutluluk, paylaşılmak için yaratıl-
mıştır.
Corneille
- 7831 Dünyada değişmeyen tek mutluluk,
başkası için yaşamaktır.
Tolstoy
- 7832 Kayd-ı mâzî ve derd-i istikbâl
Olmayınca gelir saadet-i hâl
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 7833 Çok mes'ut olanlar gülmezler; duyan-
lar düşünürler.
Midhat Cemal Kuntay
- 7834 Mutlu olamaz, bir mutluluğu tadan
O kısa bir an için verilmiştir.
Puşkin
- 7835 Mutluluk top gibidir. Yuvarlandığın-
da arkasından koşar, durduğunda
ayağımızla tekmeleriz.
Chateaubriand
- 7836 Mutluluk diye bir şey yok. Biz de
mutlu değiliz. Ancak mutluluğu arzu
etme hakkımız var.
Anton Çehov
- 7837 Mutluluğu bir an önce bulmalıyız. Zira
zaman geçtikçe yakalanması güçleşiyor.
Auguste Comte

Mutsuz, Mutsuzluk

- 7838 Susuz çiçek açmaz, sevgisiz mutluluk olmaz.
Maksim Gorki
- 7839 Mutluluk gül goncası gibidir. Sessiz ve derin bir yerde saklıdır ve bize çok yakındır.
Maurice Maeterlinck
- 7840 Mutluluk her gün kapınızı bir kez çalar, ama ne yazık ki, sizler evde bulunmazsınız.
Bernard Shaw
- 7841 Dünyada mutluluk yok, fakat dingin ve özgür olunabilir.
Puşkin
- 7842 İnsan özgür olmadan mutlu olamaz.
Dante
- 7843 Mutluluk olaylara uyum sağlamaktır.
Gustave Flaubert
- 7844 Gerçekten mutlu isen, bu mutluluğun ömür boyu sürer.
Oscar Wilde
- 7845 Tanıdığım bir ağaç var
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını bile duymamış
Allahın işine bakın.
Melih Cevdet Anday

Mutsuz, Mutsuzluk

- 7846 İnsanların en mutsuzu, öteki insanları sefil etmek suretiyle mutlu olduğunu sanandır.
Fénelon
- 7847 Bütün mutsuzluklar yokluktan değil, çokluktan ileri gelir.
Tolstoy
- 7848 İnsan hiçbir zaman tamamiyle mutsuz olmaz.
Albert Camus

- 7849 Mutsuz insan, başkasının ıstırahiyle rahat eden kimsedir.
Şeyh Sa'dî
- 7850 Mutsuzluğun ulaşı olmak da ayrıca mutsuzluk.
Aiskhylos
- 7851 Mutsuzlar; bencil, garezci, haksız, acımasız olurlar.
Çehov
- 7852 Bütün mutsuzlar kardeştir; aynı dili konuşurlar.
H. de Balzac
- 7853 Mutsuzluk kuşkusuz büyük bir öğretemendir; lâkin bu öğretmen dersini pek pahalıya satar ve faydası da parasına değmez.
J. J. Rousseau
- 7854 Mutlu olduğumuz zaman, yabancılar bile akrabamız olurlar; ama mutsuz olanın hiçbir dostu yoktur.
Şûdraka
- 7855 İnsanlar mutsuz olmadıkça başkalarının mutsuzluğunu anlayamaz.
Dostoyevski
- 7856 Anlığında ne kadar çok bilgi, yüreğinde ne kadar çok duyarlık olursa o kadar mutsuz olacağımı anladım.
Voltaire

- 7857 Dört şey mutsuzluk belirtisidir: Cahillik, tembellik, kimsesizlik, bayağılık.
Ferideddin Attâr
- 7858 Peşinen verilmiş olan hükümlerin nedenini ve ispatlarını arayan kimse mutsuzdur.
Edmond Goblot
- 7859 Bizi bahtsız eden çoğu kez kendi mantığımızın hatasıdır.
Mahmut Yesari

7860 Güzelin mutsuzluğunu görmeyen,
güzelin en cazip halini görmemiş de-
mektir.

Henry Fielding

7861 Kadın yemeye
Erkek içmeye başlar
Mutsuz olunca.

Cavidan Tümerkan

7862 Mutsuzlukta doğru düşünmek güzel
bir şeydir.

Demokritos

7863 Mutlulukta bir dost bulmak kolaydır,
mutsuzlukta bir dost bulmak çok güç-
tür.

Demokritos

7864 Bedbahtlar ölümü düşünmeğe vakit
bulanlardır.

Falih Rıfki Atay

7865 Mutluluğun sonu mutsuzluktur. Ama
mutsuzluğun sonu muhakkak mutlu-
luk değildir.

Oktay Akbal

7866 Bir iş görmedik mi mutsuzluk üreti-
riz.

Alain.

7867 Genellikle mutsuzluk hayatın yanlış
yorumundan doğar.

Henri de Montherlant

7868 Kim istemez mutlu olmayı
Ama mutsuzluğa var mısın?

Cemal Süreya

7869 Mutsuzluk birdenbire gelmez,
Onu hazırlayan nedenler vardır.

H. de Balzac

7870 İnsanlar hatalarını mutluyken değil,
mutsuzken anlar.

Daniel Defoe

7871 Kimse mutsuz olmayı istemez.

Afrika Atasözü

7872 En büyük mutsuzluk sevilmemiş ol-
mak değil, sevmemektir.

A. Camus

7873 Mutsuzluk, yeteneğin antrenörüdür.

Victor Hugo

7874 Huysuz ve kendinden memnun olma-
yan kişiler, mutsuzluğun gelmesini
kendileri teşvik ederler.

Samuel Smiles

7875 İnsan ancak mutsuz zamanında ken-
disini anlar.

Alfred de Musset

7876 Mutluluk ya da mutsuzluk üzerine
uzun uzadıya düşünmek mutsuzluğu-
muza neden olur.

Bernard Shaw

Mütevâzı Bkz. Alçakgönüllü/lük

Müzik

7877 Korku ve azap hariç, her his müzikte
teselli bulabilir.

George Eliot

7878 Musikî: Sedâ-yı mahbûb, sükût-ı ağyar.

Âli Bey

7879 Müzik; kalbin dili, aşkın dili,
Tanrı'nın dilidir.

Brachvogel

7880 Saz çalmayan tel kadrini ne bilir.

Karacaoğlan

7881 Müzik insanların evrensel dilidir.

Longfellow

7882 Müzik de din gibidir... Çok iyi şeydir
ama, işi cezbeyle vurdurmak şartıyla.

André Maurois

7883 Müzik, aşkı besler.

Shakespeare

7884 Aşkın duygusal anlatımı müziktir.

Unamuno

Nâdân

7885 Kadınların çoğu başlarından savdıkları
erkeklerin ağlayışlarından daha tatlı
bir müzik bilmezler.

André Maurois

7886 Güzel hareketler gözlerin müziğidir.

Anatole France

7887 Müziğin amacı heyecandır. Hiçbir sanat
insan kalbinde bu kadar yüce bir
insanlık duygusu uyandıramaz.

George Sand

7888 Sâhilde dinle hür denizin mûsikisini
Bir mûsikî ki hep değişir, dâimâ yeni.

Faik Âli Ozansoy

7889 Musiki zevkin verir bir bed-sadâ etse
sükût.

Keşanlı Zihnî

7890 Ayrılık acısıdır her müzik.

Cemal Süreya

7891 Müzik ruhun gıdasıdır
Musikiye bayılıyorum.

Orhan Veli Kamık

7892 Musikî hikmete dâir fendir
Bilene bilmeyen rûşendir.

Nâbî.

7893 Müzik: Mutlak dil.

Alain

7894 Müzik, bir öyküdür gökyüzünün içten
konuştuğu!

Osman Türkay

7895 Musiki savrulmuş bir güldür bence,
Her nâme havada bir gül tüveyci.

Ahmet Kutsi Tecer

Nâdân

7896 Nâdân komaz ki merdüm-i dâna
huzûr ede.

Bâkî

7897 Muhtefî oldular âlemde erler
Kıymetsiz olmuştur ilm ü hünerler
Her kime sorarsan ârifiz derler
Baktım benden özge nâdân bulunmaz.

Türâbî

7898 Nâdâna söz atıp dile getirme
Câhile uyup da kendin yitirme.

Kul Himmet

7899 Minnetle içmem âb-ı hayâtı
Dil teşne olsam nâdân elinden.

Nâmık Kemâl

7900 Ehl-i irfân meclisinde hiç bulunmaz
hazele
Nâdân ile sohbet etme gir, kapıyı
rezele.

Lâ-edrî

7901 Sükût etmek gibi âlemde nâdâna
cevap olmaz.

Şefî'i Mevlevî

7902 İlm ise maksad eğer ârif-i nefis ol
Gâlib
Kendini bilmeyen âdem gibi nâdân
olmaz.

Leskofçalı Gâlib

7903 Hakikat ilmîni cânâ, sakın öğretme
nâdâna
Ki sarraf olmayan vermez bahâyı
dürr ü mercâna

Kul Nesîmî

7904 Nâdân ile sohbet etmek güçtür bilene
Çünkü nâdân ne gelirse söyler diline.

Lâ-edrî

7905 Meclis-i nâdânda ârâm eyleme
Kâmilândan gayri hâlin söyleme.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

7906 Erbâb-ı dile sıklet-i nâdân ne belâdur
Cevrî (İbrâhim Çelebi)

7907 Söz güherdir ne bilir kadrini nâdân
güherin.

Bâkî

7908 Olsam da fezâ-yı gamda leb-teşne
helâk
Minnetkeş-i âb-ı çâh-ı nâdan olmam..
Emîn Yümnî

7909 Her ne mihnet çekdürürse râzıyım
Cevrî felek
Tek hemân mihnetkeş-i nâdân
itmesün.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)

7910 Nâdânlar eder sohbet-i nâdânla
telezzüz
Dîvânelerin hemdemi dîvâne
gerekdir.
Ziyâ Paşa

7911 Seçer mi âdemi hayvân olanlar
Ne bilsün gevheri nâdân olanlar.
Usûlî

7912 Dil-i câhilde olmaz nûr-i irfân
Ki nâdânın olur kalbi de nâdân.
Okçuzâde Şâhî

7913 Diyelim sofi-i nâdâna ırakdan yâhû
Tıflî (Mehmed Emîn)

7914 Yâr idinme sakın ki nâdânı
Mahrem itme sana katı anı
Sinân Paşa

7915 Mısra benim namusumdur.
Yahya Kemâl Beyatlı

Nâkes Bkz. Cimri

Namus, Namuslu, Namussuz

7916 En kalın zırh namustur.
Yalnız Adam

7917 İmân ile din, akçadır erbâb-ı gînâda,
Nâmûs ü hamîyyet sözü kaldı
fukarâda!
Ziyâ Paşa

7918 Beşerî hüner ve maharetlerin en gücü
ve en büyüğü namuslu olabilmektir.
Raif Necdet Kestelli

7919 Namussuz kişilerin ortasında tam
anlamiyle namuslu olmak isteyen bir
adam, er geç, mahvolmaktan kurtula-
maz.
Machiavelli

7920 Kadının bekçisi namusudur.
Ovidius

7921 Evlât, babasından yalnız para mirası
beklemez, en mühim intikal namus-
tur.
Hüseyin Rahmi Gürpınar

7922 Takdir edilmeyi beklemeden namuslu
olamayanların namusuna inanmam.
Gogol

7923 İnsanların namusunu zaman tâyin
eder.
Rıfat Necdet Evrimer

7924 Sahte bir namus sahte bir şerefle gölge-
siymiş gibi birlikte bulunur.
Henry Fielding

7925 Namus, yalnız Allah adına yemin et-
meye yarayan bir kelimedir.
Samuel Butler

7926 Namusun düşmanı namussuzdur.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

7927 Namuslu kişiler, ne aydınlıktan ne de
karanlıktan korkarlar.
Thomas Fuller

7928 İnsan, kendisinin namuslu bir adam
olduğuna vicdanen kani bulunduğu
sürece, başına gelen her kötülüğe ho-
vardaca bir zevkle dayanabilir.
Hermann Sudermann

7929 Namus ve ahlâk, hiç umulmadık za-
manda ödülünü verir.
Charles Perrault

Nankör, Nankörlük

- 7930 Namus görünmez bir cevherdir; çoğu kez ona sahip olmayanlar sahipmiş gibi görünürler.
Shakespeare
- 7931 Dürüstlikle namus, beraber bulundukları tüm hisleri süslerler.
J. J. Rousseau
- 7932 Kadınların namusluluğu, çoğu kez ünlere ve rahatlarına düşkün olmaları yüzündendir.
La Rochefoucauld
- 7933 Namus, seciyenin insanlara verdiği manevî bir nişandır.
Mektupçu Ağâh
- 7934 Namuslu olmayan kimsenin kendisine saygısı olmaz; bir insanın kendisine saygısı, dinden sonra, bütün kötü huyların en başta gelen dizginidir.
F. Bacon
- 7935 Başkasının namusunu çalan kendi namusunu kaybeder.
Publilius Syrus
- 7936 Tanrı'nın en yüce eseri, namuslu insandır.
Sean O'Casey
- 7937 Ömrünün dörtte üçünü okumakla geçiren muhakkak namuslu olur.
Diderot
- 7938 Ben melâmet hırkasını kendim giydim
eğnime
Âr ü nâmus şîşesini taşa çaldım kime
ne.
Kul Nesîmî
- 7939 Çalışmayan adam milyoner de olsa, oturup namusunu yer.
Kemâl Tahir
- 7940 Namusun dokusu kalın olmalı.
Fernandez Gonçalvo

- 7941 Bu kadar namus sözü edilen bir zamanda namus olur mu?
Marquis de Sade.

Nankör, Nankörlük

- 7942 Kötü insanlar aynı zamanda nankördür de.
Cervantes
- 7943 Nankörlük, kusurların en büyüğüdür ve eğer insanlar unutkan olmasalardı, hiçbir nankör olmazdı.
Goethe
- 7944 Nankör ve kibirli olma.
Cleobul
- 7945 İyilik edecek durum ve yerde olduğumuz sürece nankörlüklerle karşılaşmayız.
La Rochefoucauld
- 7946 Her şeyde bir kötülük görmeyi en çok nankörler öğretir.
Publilius Syrus
- 7947 – Sen de mi, Brutus? Öyleyse yıkıl Sezar.
Julius Caesar
- 7948 İnsanlara kendilerini nankörlüğe mecbur edecek kadar büyük hizmetlerde bulunmayınız.
H. de Balzac
- 7949 Hiçbir nankörlük kalbimizi, yardım etmek için cürümler işlediğimiz insanların nankörlüğü kadar yaralamaz.
Henry Fielding
- 7950 Bir nankörün bütün zavallılara zararı dokunur.
Publilius Syrus
- 7951 Nankörlükle karşılasak bile, zavallı kişilere el uzatmaktan kaçınmayalım.
La Bruyère

7952 Nankörlük zayıf insanların işidir. Güçlü insanların içinde nankör olana asla rastlamadım.

Goethe

7953 Toprak, nankör bir adamdan daha kötü birşey yetiştirmez.

Ausonius

Nefret

7954 Boş kalınca kîse ile sanduğun
Nefret eyler cümle hep dost sanduğun.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

7955 Bazı kimseler birbirinden nefret etmeden başkasını sevmemezler.

Victor Hugo

7956 Tek yüzün görmiyelim, var Mısır'a
sultan ol!

Necâtî

7957 İnsanlar, ya korktukları, ya da gıpta
ve haset ettikleri şeylerden nefret ederler.

Machiavelli

7958 Nefret kişiye ayağını denk almayı
unutturur.

Erich Maria Remarque

7959 Nefretler, fikirlerin değil, mizaçların
çarpmasından meydana gelir.

H. de Balzac

7960 İnsanları akıllı yapan tek şey, nefrettir.

Albert Camus

7961 İnsan, doğası gereği, kime zarar vermişse ondan nefret eder.

Tacitus

7962 Eğer aşkın gözleri körse, nefretinki
onunkinden daha kördür.

Brachvogel

7963 Aşkla nefret, bizim elimizde değildir.

Çehov

7964 Açıkça gösterilen nefret, oç alma fırsatını yokeder.

Seneca

7965 Nefret de, gerçek aşk gibi günden güne artar.

H. de Balzac

7966 Kadınlar nefret etmedikçe kimseye karşı tam anlamıyla haşın davranmazlar.

La Rochefoucauld

7967 Açıkça nefret etmek, asıl düşüncesini gizlemekten daha asıl bir harekettir.

Cicero

7968 İnsan, alacaklısından nefret eder.

Arthur Miller

7969 Kıskançlık yüzünden, kıskanç insanların, sevdiklerini öldürmeleri mümkündür; fakat sevdiklerinden nefret etmeleri mümkün değildir.

Henry Fielding

7970 Onların nefret edebilmeleri için sizin bir büyüklüğünüz olmalı.

Goethe

7971 Sevmeyi bilen nefret etmeyi de bilir.

Catullus

Nefs

7972 Tepele nefsin itini
Zarar gelmesin bedene.

Muhyiddîn Abdal

7973 Nefs kim düşmanların ulusudur
Anı basmak pehlûvânlar husıdır.

Abdurrahim Karahisarî

7974 Günücülük, şakraklık, iki yüzlülük,
dinücülük, kov kovlamak nefsin çerileridir.

Abdülcebbâr oğlu Ahmed

Nefs

- 7975 Havâyâ uyma, geç nefis arzusundan,
Bu nefis atının ağzına ur oyan.
Ahmed Fakîh
- 7976 İnsan nefisini feda etmekle insan olur.
Somerset Maugham
- 7977 Hiçbir nefis günahı yoktur ki, dış
yüzünde erdem iddialı belirti bulun-
masın.
Shakespeare
- 7978 Nefsine köle olan, ben hür bir ada-
mım diyebilir mi?
Burhan Toprak
- 7979 Başkalarına karşı zafer kazanan kuv-
vetlidir, kendi nefisine karşı zafer kaza-
nan ise kudretlidir.
Lao-tzu
- 7980 Nefsini yenen, bütün âlemi hükmü
altına alır.
Nizâmî
- 7981 Akıllı olan korkmak gerek nefis elinden,
hırs elinden.
Yûnus Emre
- 7982 İnsan sadece nefisini alıştırmakla, ne
kadar erdem varsa tümünü kendine
aşılabilir.
Ludwig Tieck
- 7983 Uyma nefse ten-perest ider seni
Bakma izz ü câha pest ider seni.
Abdurrahîm Karahisarî
- 7984 İhtiraslarından biri öbürünü yutmuş,
sen de nefisini körlettiğini sanıyorsun.
Voltaire
- 7985 Nefse uyan Hakk'a uymuş değildir.
Pir Sultan Abdal
- 7986 Gıdâ-yı nefis için sultâna âşıklar
çanak tutmaz.
Dertli
- 7987 Nefstir seni yolda koyan, yolda kalır
nefse uyan.
Yûnus Emre
- 7988 Yapacağın işte nefsinle meşveret etmek
ve ne derse aksini yapmak kemâldir.
Mevlânâ
- 7989 Şiddetli ağrılar içinde kaskatı kesilen
nefsin ıstırabını akılla kaldır, uzaklaştır.
Demokritos
- 7990 Gel benlik eyleme nefisini öldür
Hak yoluna canın armağan getir.
Kâtibî
- 7991 Nefs ejderini zebûn ider er
Olsa ne aceb zebûnı ejder.
Behiştî (Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 7992 Nefsine mâlik olan pek büyük bir ül-
keye mâlik olmuş olur.
Kendî
- 7993 Taşa tokunmayınca şişe sınmaz
Erenler nefsinin atına binmez.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 7994 Ger sana nefsün olursa pâdişâh
Yüzemezsin bahr ider seni tebâh.
Abdurrahîm Karahisarî
- 7995 Düşmen-i nefis ile sulh olma sakın.
Keçecizâde İzzet Molla
- 7996 Nefs, üç köşeli bir dikendir, ne biçim-
de koyarsan koy, yine sana batar, on-
dan kurtulmanın imkânı var mı?
Mevlânâ
- 7997 Vücudun mülkini yağma iden nefsün
çerisidür
Er isen nefisini bas kim anun hep işi
gâretdür.
Sehî Bey
- 7998 Nefs elinden almak istersen gönül
mülkin şehâ
Çek kanâat seyfini sen de sipâhîler gibi.
Abdülkerîm Fânî Dede

7999 Dime kim er basaram erlik oldur
Er isen nefsi bas serverlik oldur.

*Azmî (Pîr Mehmed-)
(Ahlâk-ı Muhsînî'den)*

8000 Nefsi bassan pehlevansın sen katı
Bulusersin Hak katında izzeti.

Enverî (Nizamü't-Tevârih'ten)

8001 Ne kadar çok virür isen nefse hiç
toydum dimez.

Kemâl Ümmî

8002 Nefsine hâkim olan kimseye mahkûm
olmaz.

İbnülemîn Mahmud Kemâl İnal

8003 Hayra niyet edince acele et ki, nefsin
seni yenip de niyetinden caydırmasın.

H.z. Ali

8004 Nefs-i emmâreye uymak ne hatâ
Hep anındır bu emânât-ı havâ

Sünbülzâde Vehbî

Neşe

8005 Neş'e vaktinde ayârı kişinin belli olur
Aceb insâna mehek taşı mıdır câm-ı
şerâb.

Şinâsî

8006 Acının fazlası güldürür; neşenin fazla-
sı ağlatır.

William Blake

8007 Bu dünyada hiçbir şey sürekli değil.
Bunun için neşe de ikinci dakikada
birincikinden farklıdır; üçüncüde bir
derece daha zayıflar, nihayet bütün
bütün yok olur, eski Halîmize döne-
riz; suda genişleyen halkların nihayet
suyun sathıyla bir olup kaybolması
gibi.

Gogol

8008 Neşe, hayatın en büyük amacıdır.

John Milton

8009 Neşesiz adam eksik adamdır.

Salâh Birsêl

8010 Neşe ve çalışma, birbirini davet eden
iki temiz şeydir.

E. Renan

8011 Gözlerinden içdi gönlüm neş'eyi
Senden öğrendim gönülden sevmeyi.

Hasan-Âli Yücel

8012 Neşe, çoğu zaman derin acıları sakla-
mak üzere bir çabadır.

George Sand

8013 Neş'e yenenlerin silâhıdır.

Wilhelm Stekel

8014 İnsanlığın gerçek serveti neşedir.

Alain

8015 Her zaman neşenin öbür ucu ıstırap-
tır.

G. Chaucer

8016 Neşe, kılık değiştiren kederden başka
birşey değildir.

Selma Lagerlöf

8017 İnsan neşeyi elden bırakmazsa, her
felâketin üstesinden gelir.

Giovanni Verga

8018 Şen adam güneşe benzer, girdiği yer
aydınlanır.

Cenâb Şehâbeddîn

8019 Hiç kimse duyduğu neşenin baş-
kalarını rahatsız edebileceğini dü-
şünmez.

Alain

8020 Bâdeler döndükçe artar bezm-i ıyşın
neş'esi
Çınlatırken bağları mahûrdan nâzik
sesi.

Ahmet Refik Altınay

8021 Sen de aklun var ise bir neş'e tahsîl it
yürü
Âlemün ta'n itme tiryâkîsine
ayyâşına.

Seyyîd Vehbî

8022 Bigânesin meded seni ey neş'e
görmesün
Turma gönülde kande ise şimdi gam
gelür.

Âtîf (Mustafa - Efendi)

8023 Neş'e-i aşk ile fark itmeyeli rûz u şebi
Oldum âsûde cihânın gam-ı
ferdâsından.

Cevrî (İbrâhim Çelebi)

8024 Zekânın en çok görülen işaret ve belir-
tisi neşedir.

Montaigne

8025 Yâr, vaslıyle seni şâd edecektir dediler
Haber-i hayr verir neş'e yalan olsa dahi.

Reis Vâsîf

8026 Ruhumuzun en memnun olduğu an
en neşeli olduğumuz zaman değildir,
tersine büyük neşeler genel olarak do-
nuk ve ciddidir, kahkahalı neşelerse,
ufak ve geçicidir.

Descartes

8027 Neşe, sözcüklerden değil bakışlardan
oluşan bir dildir, neşe ikna etmez, bu-
laşır.

Susanna Tamaro

8028 Mutluluk neşenin yanında güneşin ya-
nında bir elektrik lâmbası gibidir.

Susanna Tamaro

8029 Bade-i vuslat içilsin, kâse-i fağfurdan
Bir ilâhî neş'e doğsun nâme-i tambur-
dan.

Şarkı (Şetaraban)

8030 Gözlerinden içti gönlüm, neş'eyi
Senden öğrendim gönülden sevmeyi

Şarkı (Segâh)

Nimet

8031 Nimete erişen herkes hasede uğrar.
H.z. Muhammed

8032 Gördük: biliriz ki ni'metin bol,
Tanrı'm;
Bitmez bu adımlarla -fakat- yol,
Tanrı'm...
-Çağlar boyu- kuşlar uçar; insan
sürünür...
Kuşlarda kanad, bizde neden kol,
Tanrı'm.

Ârif Nihat Asya

8033 Hûbdur bî-kese bezl-i ni'met
İtmeden ehl-i ğinâyı da'vet.

Nâbî

8034 Basit insanlar sahip oldukları nimetin
değerini, elden çıkmadıkça bilmezler.

Sophokles

8035 Çerh ni'met mi verir gavgasız
Hiç Firavn ola mı Musa'sız.

Nâbî

8036 Bizim olması gereken nimetler, ancak
yaşlanıp onlardan zevk alamıyacağı-
mız bir hale gelince elimize geçer.

Shakespeare

8037 Sağlık, hiç kimsenin kesin olarak gü-
venemeyeceği tek nimettir.

Bertrand Russell

8038 İnsan iki nimet hakkında yanılığdadır:
Sağlık ve boş vakit.

H.z. Muhammed

8039 Kimse aç kalmaz cihandâ bilse ni'met
kadrini.

Keçecizâde İzzet Molla

8040 Cihânın ni'metinden kendi âb ü
dânemiz yeğdir
Elin kâşanesinden kûşe-i virânemiz
yeğdir.

Ganîzâde Nâdirî Çelebi

8041 Gerçek bir dost, nimetlerin en büyüğü
ve elde etmeğe en az çalıştığımızdır.

La Rochefoucauld

8042 Solsan da sararsan da, gene gülpembe
dehensin
Rabbin bana bir ni'meti varsa o da
sensin.

Ahmet Refik Altınay

8043 Hayatın nimetlerinin değerini bize
öğreten ancak hayatın zahmetleridir.

Goethe

8044 Bil ki şu yeryüzünün sonsuz nimetle-
rini, tam, katıksız olarak bu dünyada
tadan yok!

Schiller

8045 Bedelsiz alınan nimetlerin ücreti çok
defa hürriyet, vicdan ve şeref gibi
baha biçilmeyen kıymetlerle ödenir.

Agâh İzzet Yazgaç

8046 Gerçek nimetler, ancak faziletlerdir.

Tacitus

8047 Şükr-i ni'met, o da bir ni'mettir.

Keçecizâde İzzet Molla

8048 Nasıl dili pas tutmuş bir adam Yunan
şarabının tadından bir şey anlamaz-
sa, nasıl bir at, üzerindeki zengin ko-
şumların farkında olmazsa, vurdum
duymaz, zevksiz bir ahmak da içinde
yaşadığı nimetlerin tadına varamaz.

Montaigne

8049 Her nimetin bir gamı vardır.

Mevlânâ

8050 Dünya nimetleri insanı ruha ait zen-
ginliklerden uzaklaştırır.

Mikszath

8051 Şükr kıl nimetine Mevlâ'nın
Ta ziyâde ola âb ü nânın.

Nâbî

8052 Biz çoğu kez elimizdeki nimetin değe-
rini bilmeliyiz, ama kaybedince, sahip
olduğumuz zaman takdir edemediği-
miz, değerini hemen anlarız.

Shakespeare

8053 Allah kimisine keş verir diş vermez,
kimisine diş verir keş vermez.

Atasözü

8054 Yahşı dostdan yad olmaz,
Yad üveyi şad olmaz.
Düşmen yüz ne'met verse
Heç birinde dad olmaz.

Azerbaycan halk bayatısı

8055 Tende kudret nerden olsun ni'met-i
cân şükrüne
Bin dilim olsa yetişmez bir dilim nân
şükrüne.

Sürûri

8056 Şükür dolabı deverân etmeyince
ni'met ekinleri suvarılıp onmaz.

Sinân Paşa

8057 Ey Fuzûlî âlemin gördüm kamû
ni'metlerin
Hiç ni'met görmedim didâr-ı
dilber-tek lezîz.

Fuzûlî

8058 Samimiyet ve dostluk en zor bulunan
nimettir.

Napoléon

Od Bkz. Ateş

Ok (Tîr)

8059 Mahabbet okunun olmaz nişânı
Tokunur zahmı görünmez kemânı.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

8060 Bedenin herhangi bir yerine saplanan
oku çekip çıkarabilirsin, ama ya yüre-
ğine saplanan ok?

Resul Hamzatov

Okumak

- 8061 Mahabbet zor-ı bâzû ile olmaz
Güc ile zahm-ı tîr-i yâr onulmaz.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 8062 Ekser güzel netice verir sa'y-i müşterek
Öksüz kalır demek eğer oksuz kalırsa yay.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 8063 Zuhûra gelmeyince emr-i takdîr
İrîşmez menzîl-i maksûdına tîr.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 8064 Yârun okına çünkü ciğerden siper
gerek
Meydân-ı ıška girmeğe evvel yürek
gerek.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 8065 Âh alursun güzelüm âşıkâ cevri
eyleme çok
Girü dönmez sakın ey kâşî kemân
atılan ok.
Kabûlî (İbrâhim Çelebi)
- 8066 Ok gibi hûblar beni yaydan yabâna
attılar
Bilmediler kadrimi ucuz bahâya sattılar.
Dertli
- 8067 Yâr okı sînede eğlenmeyüben geçdi
ise
Sen ana kalma gönül ol dahi kalmaz
geçer.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 8068 Ecel odun söyündürmek olur mu
Atılan oku döndürmek olur mu.
Mehmed (İşknâme'nin şairi)
- 8069 Anı bil kim bu derde dermân yok
Döne mi ardına atılmış ok.
*Mîrî Yahya
(Mîhr ü Müşteri'den)*
- 8070 Sim ile zeri kendine kat kat siper itsen
Merd okunu geçmez mi sanırsın
siperinden.
Rûhî-i Bağdâdî

- 8071 Dilden, ağızdan ansızın çıkan sözü
yaydan fırlamış bir ok diye bil. O ok
bir daha geri dönmez.
Mevlânâ
- 8072 Siyah ebrûlerin, duruben çatma
Gamzen okların açıkça atma
Sana gönül verdim, beni aldatma
Benim gözüm nûru, gönlüm sürûru.
Şarkı (Uşşak)
- 8073 Aşk okunun açtığı yaradan,
Nice bağı yaralı
Nice avlanmış hasta var!
Fakat ortada ne ok görünür, ne de yay!
Mevlânâ

Okumak

- 8074 Okumaktan ma'nâ ne, kişi Hakk'ı
bilmektir
Çün okudun bilmedin, ha bir kuru
emektir.
Yûnus Emre
- 8075 Elbet uyuşuklar, uyuyanlar bulunur;
Lâkin, yine söyle sen... duyanlar
bulunur!
Yazmakta tereddüt etme hak bildiğini:
Okuyanlar bulunur!
Arif Nihad Asya
- 8076 İnsan yalnız hayran kalacağı şeyleri
okumalı.
Eckermann
- 8077 Okumanın bir devâ olduğunu, insan
ihtiyarladığında daha iyi anlar.
Rifat Necdet Evrimer
- 8078 Okumak geçen yüzyılların en namus-
lu adamlarıyla yapılan bir sohbettir.
Descartes.
- 8079 Okuma sanatı –çoğunlukla– hayatı
kitaplarda tekrar bulmak, kitaplar
sayesinde hayatı daha iyi anlamak
sanatıdır.
Andre Maurois

8080 Okumayı öğrenmek sanatların en gücüdür; hayatımın seksen yılını bu işe verdim. Yine de kendimden memnun olduğumu söyleyemem.
Goethe

Olmak

8081 Sevgide güneş gibi ol
Dostluk ve kardeşlikte akarsu gibi ol
Hatâları örtmede gece gibi ol
Tevâzuda toprak gibi ol
Öfkede ölü gibi ol
Her ne olursan ol
Ya olduğun gibi görün
Ya görüldüğün gibi ol.
Mevlânâ

8082 Elsen, suratında şakla şerrin... tokat ol!
Atsan git, Çamlıbel'de şahlan... Kırat
ol!
Dağsan, yüksel sınırdan bir Ağrı gibi;
Suysan, dere olma... Dicle yahut Fırat
ol!
Ârif Nihat Asya

Ot

8083 Ağılda oğlak doğunca, dereye otu biter.
Kâşgarlı Mahmûd

8084 Çiy, otların üstüne gecenin en sessiz saatinde düşer.
F. Nietzsche

8085 Yuvarlanan taşın üzerinde ot bitmez.
Şeyh Sa'dî

8086 Aşkınla senin can virenin
makberesinden
Otlar ki biter her biri bir derde
devâdır.
Fuzûlî

8087 Ne kötü ot vardır, ne de kötü adam;
yalnız kötü çiftçi vardır.
Victor Hugo

8088 Buğday tarlasında da acı ot biter.
Aleksis Kivi

8089 Hayırsız ot tez büyür.
Goldoni

8090 Alelâde otlar, iki ay içinde yetişir. Fakat kırmızı gül, ancak bir yılda yetişir, gül verir.
Mevlânâ

8091 Yakılması gereken otlar bakımsız tarlalarda çıkar.
Horatius

8092 Keçiye yardan uçuran bir tutam ottur.
Atasözü

8093 Yaş ot yanmaz.
Kâşgarlı Mahmûd

8094 Bir demet güzel kokulu gül bir harman ottan daha iyidir.
Genceli Nizâmî

8095 Biz dahi biliriz bir tutam ottur
Deveyi uçuran yardan demişler.
Refikî

8096 Akılları, zekâları kıt olan kimseler, güzelim topraklardan hoşlanan muzır otlara benzerler.
H. de Balzac

8097 Kişi bildüğü otı yiyicek karın ağrımaz.
Atasözü

8098 Dünya, dünya olalı beri güneş, âciz otun ayağına gelmiş, ot güneşe yükselmemiştir.
Samiha Ayverdi

Öç Alma (İntikam)

8099 Cihân içinde murâdım ne ise verdi
kazâ
Hemen bir almadığım intikâm
kalmıştır.
Nâbî

Öç Alma (İntikam)

- 8100 Her önemsiz şey, çok küçümsenirse,
öcünü alır.
Lessing
- 8101 Muzaffer vakt-i fursatta adûdan
intikâm almaz
Mürüvvet-mend olan nâ kâmi-i
düşmenle kâm almaz.
Koca Râgıb Paşa
- 8102 Hayr ile kalır felekde nâmı
Budur fuzalânın intikâmı.
Ziyâ Paşa
- 8103 Bir insanın içinde intikam almak ar-
zusu varsa, onu iş başına getirmek,
bir delinin eline bir kılıç vermekten
farksızdır.
Kardinal de Richelieu
- 8104 Hep öç almayı kuran bir kimsenin ya-
rası, kapanacağına işler.
F. Bacon
- 8105 Atalar kırk yılda almış intikâm
Yine dimiş ta'cîl etdim ey hümmâm.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 8106 En kibar intikam istihfaftır.
Raif Necdet Kestelli
- 8107 Öc alma tatlıdır, bilhassa kadınlar
için.
Byron
- 8108 İntikamın sermayesi ömürdür.
Ali Yürük
- 8109 Yiğitlik intikam almakta değil, taham-
mül göstermektedir.
Shakespeare
- 8110 Unutunuz! En iyi intikam bu değil
mi?
Byron
- 8111 Bu felekde ger gire fırsat ele
Sen harîs-i intikâm olma hele.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 8112 Birinin gönlünü bir kez kırdın mı,
sonra yüz türlü iyilik etsen de, o bir
tek kırgınlığın öcünden sakın.
Şeyh Sa'dî
- 8113 Felekten intikâm-i ma'nevîdir
etmemek şekvâ.
Lâ-edrî
- 8114 Hak, kulundan intikâmın yine abd ile
alır.
Bahrî Dede
- 8115 İnsanlar iyilik ve hayır yapmaktan çok
öç almaya daha yatkındırlar.
Spinoza
- 8116 Bu bağ içinde bir ağaç yücelmez
Ki son ucu ecel yili öç almaz.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 8117 Öç alma, vahşice bir adâlettir.
F. Bacon
- 8118 Zemâne içre mücerrebdür intikâm-ı
zemân
Hemûşe yahşiye yahşi verir, yamâna
yamân.
Fuzûlî
- 8119 İntikam meyve vermez. O kendini
besleyen korkunç bir gıdadır.
Schiller
- 8120 Cihândan kişi kâm almak gerekdir.
Zamândan intikâm almak gerekdir.
İznik'li Bakâyî
- 8121 Çerhten aldım, ziyâ, tığ-î zebanla
intikâm
Rahmet olsun fenn-î nazmın pîrine,
üstâdına.
Ziyâ Paşa
- 8122 Düşmana intikâm kalır mı sandın
Herkezin ettiğin bulması vardır.
Erzurumlu Emrah

8123 İntikam hissiyle efendilik bir arada bulunmaz.

Hız. Ali

8124 Düşmanından öç almanın en iyi yolu, onun gibi davranmamaktır.

Marcus Aurelius

Öfke

8125 Öfkenin ateşi önce sahibini yakar; sonra, kıvılcımı düşmana ya varır ya varmaz.

Şeyh Sa'dî

8126 Öfke ile beraber akıl da uçup gider.

Lessing

8127 Öfke, kötü bir öğütçüdür.

G. Bernard Shaw

8128 Öfke, tıpkı aşk ve servet gibi kördür.

Charles Dickens

8129 Öfkeyle değil, gülmeyle öldürür kişi.

Nietzsche

8130 Doğada taşkın bir öfke kadar insanı insanlıktan çıkaran, hayvanlaştıran birşey yoktur.

John Webster

8131 Bir babanın oğluna karşı öfkesi, evlâdın babasına olan en sıcak sevgisinden daha tatlıdır.

Montherlant

8132 Kadınların hepsi öfkelerini gizleme sanatını bilirler, hele iyice öfkelenmişlerse.

J. J. Rousseau

8133 Öfke, kısa bir deliliktir.

Horatius

8134 Gerçek adam odur ki, öfkelenirse dahi saçma söylemez.

Şeyh Sa'dî

8135 Öfkeni dostuna söyle, geçsin; düşmanına söyle, artsın.

William Blake

8136 Öfkeli kişinin ağzından yalnızca azarlayıcı, suçlayıcı sözler çıkar.

Seneca

8137 Dürüst insanın öfkesi çok ağırdır.

Publilius Syrus

8138 Sevgililer arasındaki öfke, onların aşklarını yeniler.

Terentius Afer

8139 İyi insan incitilirse daha çok öfkelenir.

Publilius Syrus

8140 Öfke, savunma için silâh sağlar.

Vergilius

8141 Öfke şahlandı mı vicdan uyuşur.

Orhan Asena

8142 Öfkeliyken konuş. Göreceksin ki pişman olacağın en güzel konuşmayı yapacaksın.

Ambrose Bierce

8143 Nâmertler, samimi olarak öfkelenmezler. Bunlar, gösterecekleri öfkenin şiddetini karşısındakilerin acizlerinden alırlar.

Agâh İzzet Yazgâç

8144 En kuvvetli insan şehveti öldürüp öfkeyi hor görendir.

Kendî

8145 Öfke, çöken bir yapıya benzer, nereye düşse orayı da yıkar.

Seneca

8146 Oturur yerine zararlar elbet Âhir, öfke ile kalkan demişler.

Kalecikli Mir'âtî

8147 ...Öfke dolunca kişinin göğsü tutmalı geveze dili.

Sappho

Öğüt (Nasihat, Pend)

- 8148 Öfke, kin kişinin yargılama gücünü bozar.
Nurullah Ataç
- 8149 Öfkede akıl olmaz.
Atasözü
- 8150 Öfkeyi şefkatle, kötülüğü iyilikle, zulmü affetmekle, yalanı doğruyla yatıştırırım.
Sophokles
- 8151 Öfke, düşmandır, onu kendine musallat etme.
Hız. Ali
- 8152 İnsanlar, genellikle kendi hatalarını örtbas etmek için öfkelenirler.
Jane Austen
- 8153 Öfkelenen insan zehir saçır.
Confucius

Öğüt (Nasihat, Pend)

- 8154 Ulular öğüdün tutmayan uluyu kalur.
Atasözü
- 8155 Öğüt acı gelür er yatlusuna
Eyüler uyar, irer tatlusuna.
Şeyhoğlu Mustafa
- 8156 En kötü insan, bazan en iyi öğüdü verebilir.
P. J. Bailey
- 8157 Kötü öğüt vermekte kadınlar erkeklerden üstündür.
Publilius Syrus
- 8158 Kötü öğüdün en çok öğüt verenedir zararı.
Hesiodos
- 8159 Gelür evvel nasihat gerçi acı
Velî sonra olur derdin ilacı.
Güvâhî

- 8160 En cömertçe bağışlanan şey öğüttür.
La Rochefoucauld
- 8161 Nush ile yola gelmiyeni etmeli tekdâr
Tekdâr ile uslanmıyanın hakkı kötektir.
Ziyâ Paşa
- 8162 Kişisel işlerinde kimseden öğüt isteme.
Thornton Wilder
- 8163 Bu âlemde kaldırılması güç olan yüklerden biri ve hattâ en büyüğü, bir başkasının öğüdüdür.
Cemil Sena Ongun
- 8164 Öğüt, dünyanın en pahalı hazineleri kadar kıymetli olduğu halde, genellikle pek ucuza satılır.
Hız. Ali
- 8165 Verdiği öğüdü bizzat tutan, bunu başkalarına da dinletebilir.
Ferîdeddîn Attâr
- 8166 Öğüt ilkin kulakdan zahmet eyler
Velîkin sonra cânı rahât eyler.
Şeyhoğlu Mustafa
- 8167 İnsan yaşlandıkça öğüt verme hastalığına tutulur.
E. Renan
- 8168 İnsan, öğüdü kendi kendine vermeli.
Derdinizi sizden iyi kim anlar?
La Fontaine
- 8169 Düşdüm belâ-yı ıška hiredmend-i asr
İken
İl şimdi benden aldığı pendî bana
verür
Fuzûlî
- 8170 Yaşlıların öğütleri kış güneşinin ışınlarına benzer; aydınlatır, fakat ısıtmaz.
Vauvenargues
- 8171 Öğüdün iyisi gece gelir.
Lessing

8172 Öğütler, başkasının hesabına başkasının vicdanına zorla nüfuz etmekten başka birşey değildir.

Dostoyevski

8173 Öğüt vericiler, öğütlerinin niçin başkalarına ulaşmadığına şaşarlar. Ama asıl şaşılacak olan, dünyayı kaplayan bu öğütlerin, söyleyenin ağzından çıktık-tan sonra kendi kulağına bile erişme-mesidir.

Mohammed Hecâî

8174 Öğüt: geçer akçelerin en küçüğü.

Ambrose Bierce

8175 Buğday hububâtı ateşe konmuş demir saçın üzerinde nasıl kavrulursa, pend ü nasihat, mahrûk-i aşk olan bir gönül-de öyle mahv olur.

Abdülhak Hâmid Tarhan

8176 Dostlarının yerinde öğütlerine kulak asmayanlar düşmanlarını memnun ederler.

Pançatantra

8177 Dinlemeyeceklerini bilsen dahi, öğüt olarak ne biliyorsan söyle.

Şeyh Sa'dî

8178 Ne öğüt verirsen ver, yalnız kısa ol-sun.

Horatius

8179 İlk nefsinin öğütü, eğer nefsine senin öğüdün koyarsa ayruklara dahi öğüt ver.

Abdülcebbâr oğlu Ahmed

8180 Her kim öğüt vere işitmek gerek Uluların öğüdün gütme gerek.

Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)

(Kelile ve Dimne'den çeviri)

8181 Âşık öğüt vermeği ne biliser Âşıka öğüt ne assı kılsar.

Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)

(Mantiku't Tâyr'dan çeviri)

8182 Nasihat ol dutar kim ola ussu Deliye pend kılmaklık ne assı.

Mehmed (İşknâme'den)

8183 Câhil pendi nitsin versen de pula Yolda bile bulsa almaz demişler.

Şikârî

8184 Söz almaza öğüt veren bir insân Çorak yere tohum eker demişler.

Çankırılı Yesârî

8185 Öğüt, geçer akçelerin en küçüğüdür.

Bierce

8186 Akı az olanın verdiği öğüt çok olur.

Boileau

8187 Sâlim limanda olanlar, rahat rahat öğüt verirler.

Schiller

8188 Uykuya dalmış bilgisiz kişiye öğüt vermek, çorak yere tohum atmaktır.

Mevlânâ

Öksürük

8189 Öksürük ile su, hatibin iki baş yardımcısıdır.

Rifat Necdî Evrimeri

8190 Aşk ve öksürük saklanamaz.

Ovidius Naso

8191 Öksürükle yoksulluk gizli tutulamaz.

Mikszath

8192 Öksürükte üç kavâid vardır Biri ahha, biri ihhi, birisi öhhödür.

Molla Râgıb Bey

8193 Sevgilim dinle, işte bâd-ı hazân Müteverrim misâli öksürüyor, Hem de bir öksürük ki çok sürüyor.

Cenâb Şehâbeddîn

Ölmek, Ölüm

8194 Bu dünyâda bir nesneye yanar içim
göynür özüm:
Yiğit iken ölenlere, gök ekini biçmiş
gibi.

Yûnus Emre

8195 Âdemoğlu mevt'den firâr ve feryâd
eder; halbuki mevt anı fitnelerden
âzâd eder.

Erzurumlu İbrahim Hakkı

8196 Her doğum müjdesi bir vefat haberi-
nin öncüsüdür.

Yalnız Adam

8197 – Ölü olan yerde neden yavaş konu-
şuruz?
– Hepimiz ölüm karşısında kendimizi
suçlu hissederiz de ondan...

Kemâl Tahir

8198 Dünyaya geldiğimiz gün bir yandan
yaşamaya, bir yandan ölmeye başlarız.

Montaigne

8199 İnsan ancak nedensiz kaygılar içinde
arzular ölümü. En küçük somut bir
acı karşısında kaçır ölümünden.

E. M. Cioran

8200 Ölüm! O sonsuz kurtuluş!

M. Sunullah Arısoy

8201 Ölüm hiçbir vakit iyi karşılanan bir
konuk değildir.

Goethe

8202 Ölüm âşıkların sermâyesidir
Başından geçmek evvel pâyesidir.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

8203 İnsan sevdiklerinden kaçını kaybeder-
se, o kadar defa ölür.

Publilius Syrus

8204 Daha doğar doğmaz, ölmeye başlarız.

Pirandello

8205 Her şeyde ölümdür fakat encâm.

Abdülhak Hâmid Tarhan

8206 Ölüm insanın gafletten büyük kurtu-
luşudur.

Schopenhauer

8207 Yerin altında devâm etmesidir bence
ölüm,
Yerin üstünde görüp geçtiğimiz
rû'yânın.

Faruk Nafiz Çamlıbel

8208 Ölüm tüm mutsuzlukları iyileştiren
en acı bir ilâçtır.

Mohammed Hecâzî

8209 Hep en iyi şeyler ölümün açgözlü elle-
riyle koparılıp götürülür.

Ovidius

8210 Ölüme karşı herkesten açık göğüs bek-
lenmez.

Falih Rıfkı Atay

8211 Bir sen değil, olsa hasmı âlem
Merdâne ölür ölürse âdem.

Muallim Nâcî

8212 Ölüm, bazen bir ceza, bazen bir arma-
ğan, çoğu zaman da bir lütuftur.

Seneca

8213 Ölmez o kimse ki serencâmı
Hayr olub dilde yâd ola nâmı.

Kara Fazlî

8214 Gençler ölebilir; fakat yaşlılar ölmelidir.

Lonfellow

8215 Ölüm, kocaman bir maceradır.

James M. Barrie

8216 Ölüler başka, ölüm hep birdir.

Talât Sait Hâlmân

8217 Ekser bulur devâsını çok kimse
derdinin
Her inleyen ölseydi kalırdı cihan tehi.

Nihad Bey

- 8218 Ölüm, insanı kızdıracak derecede müsavattır.
E. Renan
- 8219 Arkada bıraktıklarımızın kalplerinde yaşamak ölmektir.
Thomas Campbell
- 8220 Hiç durmadan hayât öğütür devreden bu çark...
Ölmek sırayladır, sıralanmakta varsa fark!
Yahya Kemâl Beyatlı
- 8221 Ağa olsa, paşa olsa, beğ olsa
Yakasız gömleğe sarılır bir gün.
Karacaoğlan
- 8222 Ne denli diri olursan yakında ölürsün.
Şeyh İsa Oğlu Şeyh Kasım
- 8223 Ölüm bu; ne hükümdar tanır, ne soy-tarı; herkesi aynı iştahla yutar.
Victor Hugo
- 8224 Ölüm yoktur! Yıldızlar, başka bir kıyıda doğmak için batarlar.
John Luckey Mc Creery
- 8225 Pâdişah olsan da derler "Er kişi niyyetine!"
Lâ-edrî
- 8226 Şerefli bir ölüm şerefsiz bir ömürden daha iyidir.
Tacitus
- 8227 Yâ sabr ü ya sefer diyü ne Rûm ü ne Acem kaldı
Tolandum rub'-i meskûnı hemen mülk-i adem kaldı.
Behiştî (Vizeli Ramazan)
- 8228 Ölmek değildir ömrümüzün en fecî işi
Müşkil budur ki ölmeden evvel ölür kişi.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 8229 Ölüm korkusu ölümden daha korkunçtur.
Schiller
- 8230 Ölüm, herkesi eşit kılar.
Seneca
- 8231 Der Kuloğlu çeken derd ile kahrı.
Yalan dünya bu ölümdür âhır.
Kuloğlu
- 8232 Ölüm insanları bir işe yaramamaktan kurtarır.
Memduh Şevket Esendal
- 8233 Ölüm eski bir şeydir ama, her insana yeni görünür.
Turgenyev
- 8234 Neylersin ölüm herkesin başında
Uyudun uyanamadın olacak,
Kimbilir nerde, nasıl kaç yaşında?
Cahit Sıtkı Tarancı
- 8235 Ölümün amansız kadit elleri
En mağrûr başlara kül toprak döker.
Mehmet Emin Yurdakul
- 8236 İnsan ölümü düşündükçe hayattan daha az tat duyar, ama daha sakın yaşar.
Tolstoy
- 8237 Ölümü ancak Ölmeye değer bir şeyi Olmayan büyüttür.
Yüksel Pazarkaya
- 8238 Ecel gelmeden öndin kimse ölmez
Ecel geldükde hergiz çâre olmaz.
Şeyhoğlu Mustafa
- 8239 Ölüm, gidenlerin geri gelmediği o keşfedilmemiş ülke.
Shakespeare
- 8240 Ölüm, âsûde bahar ülkesidir bir rinde.
Yahya Kemâl Beyatlı

Ölmek, Ölüm

- 8241 Ölümün pençesine düşmeden pek az
insan ölümü düşünür.
Henry Fielding
- 8242 Öleceği gün meçhul olmalı insanların!
O gün uzak olsa da, değil mi günü belli
Yoktur günü bilinen ölümlere teselli.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 8243 Ölüm Allah'a giden yolun tek kapısı-
dır.
Antonio Perez
- 8244 Ölümün ne olduğunu bilmediğimiz
için ondan korkuyoruz.
Samuel Butler
- 8245 İnsan, ne idrâksiz mahlûktur! Herkes
kimsenin sağ kalmadığını bilir de, ken-
dinin öleceğine inanmak istemez.
Nâmık Kemâl
- 8246 Ölümün eşiğini herkes yalnız aşar.
Selma Lagerlöf
- 8247 Ölüm bütün gemilerin sığınabileceği
bir limandır ki geçmiş fırtınaları unut-
turur.
Fletcher
- 8248 Ölmek, ölümü düşünmekten çok daha
kolaydır.
Peyami Safa
- 8249 İnsanın bazıları yaşayıp bazıları ölseydi,
ölüm dayanılmaz bir acı olurdu.
La Bruyère
- 8250 Ey hayat! Ölümüne şükret... Seni onun
sayesinde seviyorum.
Seneca
- 8251 Ölüm kılar bizi ikâz hâb-ı gafletten
Ayırmayan da o lâkin zalâm-ı
hayretten.
Abdûlhak Hâmid Tarhan
- 8252 Mevtin acılığını sevdiklerimizin ölü-
münde tadarız.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8253 Sevilen bir kimsenin ölümünde, en
çok korkulacak şey, onun ölümü de-
ğil, bizim çabuk teselli buluşumuzdur.
Montherlant
- 8254 Artık güneş görünmez olur, gök
bulutludur,
Rahatça dal, ölüm sonu gelmez bir
uykudur.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 8255 Kâinatta yalnız bir sosyalist tanırım:
Ecel.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8256 Düşünsek biz ölümden korkmamak
lâzımgelir, zirâ
Yerin altında, üstünden ziyâde
akrâbamız var!
Eşref, Gelenbeli
- 8257 Açmamak olmaz ölüm kapıyı çalınca.
La Fontaine
- 8258 İnsan bin yıl sonra da gene aynı şe-
kilde içini çekerek: "Ah yaşamak ne
zor!" deyip duracak, bununla beraber
gene, tıpkı şimdiki gibi ölümden kor-
kacak, onu istemeyecek.
Çehov
- 8259 Kaç yüzyıl yaşarsanız yaşayın, ölüm
yine ebedî olacaktır.
Lucretius
- 8260 Hüner oldur ki fevt oldukda insân
İli giryân ide kendüyi handân.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 8261 Her ölen gassâl elinden geçer, fakat
temizlenmez.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8262 Ölmek kaderde var yaşayıp
köhnemek hazîn,
Bir çâre yok mudur buna yâ
Rabbel-Âlemin.
Yahya Kemâl Beyatlı

- 8263 Ne ölümden kork, ne de ölümü iste.
Martialis
- 8264 Yıllarca hasta, aç sürünen kimsesizlere
Tek kurtuluş ölümse de ölmek kolay değil.
Mehmet Çınarlı
- 8265 Ölümün bizi nerede beklediği belli değil,
iyisi mi biz onu her yerde bekleyelim.
Montaigne
- 8266 Ölüm san bir düttündür bir bulur yol
Kamu halkun bacasından çıkar ol.
Şeyhoğlu Mustafa
- 8267 Ölümün çevresinde koparılan yaygara,
ölümün kendisinden daha korkunçtur.
Seneca
- 8268 Ey ölüm ölüm ölüm
Neden güçsüz görünüyorsun ben
gençken?
Ali Püsküllüoğlu
- 8269 Bütün günler ölüme gider; son gün
varır.
Montaigne
- 8270 Kim teslim olmaz ölüme: Hiç kimse!
Kim teslim olur ölüme: Hiç kimse.
M. Rasim Mutlu
- 8271 Ölüm serin bir gece
Hayat güneşli bir gün.
H. Heine
- 8272 Ölümden korkmayan ölmez, zira
ölüm, kendisine doğru pervasızca ko-
şanı vurmaz.
Gabriele D'Annunzio
- 8273 Bir ölüm şanlı olursa en büyük ödülü-
nü kazanmış demektir.
Herakleitos
- 8274 Ölüm bir kez gelir ve hayatın tüm an-
larında kendini hissettirir. Ölüm kor-
kusu ölümden beterdir.
La Bruyère
- 8275 Dostunu hemen ölüverecekmiş gibi
sev; düşmanını hiç ölmeyecekmiş gibi
telâkki et.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8276 İyi bir şekilde ölmesini bilmeyen, kötü
yaşamış demektir.
Seneca
- 8277 Ölüm, yoksulların kulübesi ve kralla-
rın kulelerine aynı ayakla gelir.
Horatius
- 8278 Halâs olmaz ecelden bende vü şâh
Ölüme çâre yok el-hükmü lillâh.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 8279 Ölümün ilk işareti doğumdur.
Stanislaw J. Lec
- 8280 Dünyada bir insan yoktur ki ölümün-
de başına gelen bu akıbetten sevine-
cek bir kimse bulunmasın.
Marcus Aurelius
- 8281 Ölen için kimesne ölmemiştir.
Bu derde kimse dermân bulmamıştır.
Şeyhoğlu Mustafa
- 8282 Dolanı dolanı gelir
Ölüm yavaşça yavaşça
Meslekî
- 8283 Ölüm, ardıma düşüp yorulma
Var git ölüm bir zamanda gene gel.
Karacaoğlu
- 8284 Gecebaş geldi de nerde kışladı,
Ufacık evlere neler işledi
Taze gelin, büyük kızdan başladı,
Ölüm de güzeli severe benzer.
Dadaloğlu
- 8285 İnsan var, öfkesiyle hıncından ölür;
İnsan var, yılların basıncından ölür...
Bir gün, bakamaz kızarmadan
çevresine:
Ey gökyüzü, insan var... utancından
ölür.
Ârif Nihat Asya

Ölmek, Ölüm

8286 Tanrı'ya taparak, dostlarımı severek,
düşmanlarımdan nefret etmeyerek,
boşınançtan tiksinererek ölüyorum.
Voltaire

8287 Dadaloğlu yarın kavga kurulur,
Öter tüfek davlumbazlar vurulur,
Nice koçyiğitler yere serilir,
Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir.
Dadaloğlu

8288 Ölümün sırrını dünyaca düşündük,
durduk
Ne gelenlerde haber var, ne
gidenlerde bir iz.
İbrahim Alâattin Gövsa

8289 Dünya benim mülküm diyen
sultânlara,
Âlem mâlını sayısız yığıp alanlara,
Yeme içme ile meşgûl olanlara
Ölüm gelse, biri vefâ kılmaz imiş.
Ahmed Yesevî

8290 Ölmemek için kaçan, bacaklarını bey-
hude yormuş olur.
Kemâl Tahir

8291 Bir çok gidenin her biri memnûn ki
yerinden,
Bir çok seneler geçti, dönen yok
seferinden.
Yahya Kemâl Beyatlı

8292 Evinde ölene, ölüm dimezler
Ölüm gurbet ilde galana dirler
Haleb'i, Anteb'i, Şam'ı dolaşıp
Gelip Angara'da ölene dirler.
Türkü

8293 Herkes herkesin hayatını alabilir, ama
ölümü
Alınamaz kimseden: Binlerce kapısı
var ölümün
Seneca

8294 Ölmeyi yalnız yiğit ya da mutsuz kişi
değil, bıkkın kişi de ister.
Seneca

8295 Ölümünden sonra kişi sevgiyle anıla-
caktır.
Horatius

8296 Memleket mi, daha uzak,
Gençliğim mi, yıldızlar mı?
Bayramoğlu Bayramoğlu
Ölümünden öte köy var mı?
Nâzım Hikmet

8297 Bir vedâlık hükmü var hayatın,
Ölümün vakti saati sorulmaz.
Suat Taşer

8298 Öyle habersizce geliyor ki ölüm,
Rüyalar tamamlanamıyor.
Şükrü Enis Regü

8299 Kaçar herkesten
Durmaz bir yerde
Anne ölünce çocuk
Çocuk ölünce anne.
Sezai Karakoç

8300 gün akşamlıdır devletlim
elbet biz de ölürüz.
Hilmi Yavuz

8301 Bu dağlar olmayaydı
Saralib solmayaydı
Bir ayrılığ, bir ölüm
Heç biri olmayaydı.
Azerbaycan halk bayatısı

8302 Ölüm bir savulmaz uykudur.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)

8303 Kimesne ölümüne güvenme sen
Ki devrân seni hem komaya esen.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)

8304 Ölümünden kişi kaçmağıla kurtulamaz.
Kande olsanız ölüm size yetişir.
Mehmed (Müfessir Hacı İvazzâde-)

8305 Emrahî bu dünyâ bir hayâl-i hâm
Az yaşa, çok yaşa ölümdür encâm.
Erzurumlu Emrah

- 8306 Ölüm raptten serbest bırakılıyor bir yaşam boyu.
Eray Canberk
- 8307 Ölümün mevsimi yoktur.
Murathan Mungan
- 8308 Gün batımı ya da uzun süren güneş tutulmasına benzer ölüm.
William Stafford
- 8309 Ölüm aldı
Yer gizledi
Gelimli gidimli dünya
Son ucu ölümlü dünya.
Dede Korkut
- 8310 Ölümünden ne korkarsın, korkma ebedi varsın!
Yûnus Emre
- 8311 Ve ölüm, kapımda kışner, sabırsız
Bir at oldu nihayet.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 8312 Ölüm mutlaka varılacak bir uçtur.
Ölümünden değil, iz bırakmadan ölüş-
den korkmalyız.
Hasan-Âli Yücel
- 8313 Bir çocuk cenazesi gören yaşlıların
ve bir yaşlı cenazesi gören çocukla-
rın acınmasında ne sinsi bir avuntu
vardır. İnsanı asıl yaşitlarının ölümü
düşündürür.
Falih Rıfki Atay
- 8314 Ölümüne alışmak için onu haz düşünüy
bir düşünceyle birleştirmekten daha
iyi bir yol yoktur.
Marquis de Sade
- 8315 Ölüm akla gelmez insan sevince,
Sonunu düşünmez inceden ince.
Orhan Şaik Gökyay
- 8316 Ölüm, sen beni aldatamazsın,
Aklımda!
Behçet Necatigil
- 8317 Ölüm nasıl olsa ayağıma geleceğine
göre neden onun ayağına gideyim.
Müşerref R. Köktürk
- 8318 Ben burda yâr orda böyle kalıcak
İster ölüm olsun, ister ayrılık.
Karacaoğlan
- 8319 Sen öldün, ölüm güzel demektir.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 8320 Ölüm hiç güzel değil
Ne sabah var ne akşam.
Muzaffer Tayyip Uslu
- 8321 Bir gün ölümüne çıkar bu yolun
kıvrımları.
Necip Fazıl Kısakürek
- 8322 Ölüm bir istatistik ve devlet işi oldu
mu, dünya işleri artık iyi gitmiyor
demektir.
A. Camus
- 8323 Sunam sese mi geldin
Kadem basa mı geldin
Sağlığımda gelmedin
Öldüm yasa mı geldin.
Mânî
- 8324 Ölümsüz bir canın var, ölümünden niye
korkuyorsun.
Mevlânâ
- 8325 Dertler, hastalıklar sana ölümünden ge-
len elçilerdir.
Mevlânâ
- 8326 Uyularım bölünmüyor artık şu
konağı bekliyorum
Söyle ey muhabbet kuşunun tüyü
söyle ölüm ne zaman.
Turgut Uyar
- 8327 Rehânî'yim zamanım yok gülmeye
Doğar iken boyun eğdim ölmeye.
Reyhânî
- 8328 Ve ölüm, gece ucundaki çoban.
Ahmet Muhip Dıranas

Ömür

8329 Her insan bilinmez olarak ölür.
A. Camus

8330 Gevherî ümidim Hak'tan
Yandı bu bağrım firaktan
Ölürüm kimseler bilmez.
Âşık Gevherî

8331 Ecel tutmuş elinde bir ulu câm
Ki ol câmin içi dolu serencâm.
Kime ayak sunar kime içirmiş
Kimi esrük yatur toprakta müdâm
Zekî şerbet ki bir kez andan içen
Ne subh olduğunu bilir ne ahşam.
Şeyyâd Hamza

8332 Ölmeyince gönül yârdan ayrılmaz
Karacaoğlan

8333 Küskün ölenler oldu bana,
Kimlere küskün öleceğim ben acaba
Ahmet Oktay

Ömür

8334 Çaydaki kurbağanın vakvak ile,
Leyleğin ömrü geçer lâklâk ile.
Namdar Rahmi Karatay

8335 Ömür gecdi dirîgâ giç uyandum
Banâ bu dünya bâki kala sandum.
Yûnus Emre

8336 Geldi geçdi ömrüm benim şol yel esip
geçmiş gibi
Hele bana şöyle gelir şol göz açıp
yitmiş gibi.
Yûnus Emre

8337 Bahâr-ı ömr irür âhir hazâna
Oluruz gelmedük gibi cihâna.
Balikesirli Zâtî

8338 İnanma ömre kim yokdur bekâsı
Tayanma süstdür anun binâsı.
Balikesirli Zâtî

8339 Ömrün var gecesi hem gündüzleri
Tükenir mi iniş yokuş düzleri.
Everekli (Develili) Seyrânî

8340 Nâzenîn bu ömrümüz bir göz yumup
açmış gibi
Geldi geçdi duymadık bir kuş konup
uçmuş gibi.

Âşık Paşa

8341 Bu ömür sermâyesin olmaz yere
harceyledin
Şöyle kim bir key deli nakdin suya
saçmış gibi.

Âşık Paşa

8342 Ne yazılabilir üstüne buzun
Ömürler kısa, acılar uzun.
Cavidan Tümerkan

8343 Bir zaman gülerek nasıl yaşardık,
Bugünse hayatım ne boş emektir!
Hasretle uzayan bir ömrü artık
Bu sürmek değil, sürüklemektir.
Necmettin Halil Onan

8344 Başiboş dalgaların sürdüğü serhoş
gemiyiz;
Ömrümüz geçti atılmakla fenerden
fenere!

Faruk Nafiz Çamlıbel

8345 Fânî ömür biter, bir uzun sonbahâr
olur.
Yaprak, çiçek ve kuş dağılır, târumâr
olur.

Yahya Kemâl Beyatlı

8346 Hakikat farkı yok ömrün meselden
Hayâl ü hâb imiş geşt ü güzârım.
Abdülhak Hâmid Tarhan

8347 Ömrün lezzetini yiğitlik çağında ala-
gör ki pîrlikde bu lezzeti bulamazsın.
Mercüme Ahmed
(Kâbusnâme'den çeviri)

8348 Ömr yıl üzeredür ana ne bakâ
Bak su üzredür ana ne sebât.
Germiyânî Ahmedî

- 8349 Bilge insan, gıda konusunda, gıdanın bol olmasına değil, lezzetli olmasına önem verdiği gibi, ömrün de en uzun olanı değil, en zevkli olanına el atar.
Epikuros
- 8350 Ömür, azlığından dolayı değerlidir.
Genceli Nizâmî
- 8351 Kimi insan derbeder
Ömrünü hebâ edip gider.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 8352 Ömür, temmuz güneşi karşısında kardır.
Şeyh Sa'dî
- 8353 İşbu manâ-yı bedîhî, görünen gün gibidir
Ömr bin yıl dahi olsa yine bir gün gibidir.
Mütercim Ârif
- 8354 Fenâdur âkıbet dünyânın emri
Ölür herkes ne denlü olsa ömri.
Orhan Gazi
- 8355 İçtik bu nâdir içkiyi yıllarca kanmadık
Bir böyle zevke tek bir ömür yetmiyor, yazık!
Yahya Kemâl Beyatlı
- 8356 Ömür senin gıdandır.
M. Rasim Mutlu
- 8357 Ömür, kıymeti bilinmeyen aziz bir misafirdir.
Mektupçu Ağâh
- 8358 Ömür mâceramız bitmeseydi yaşamak külfet olurdu.
Rıfat Necdî Evrim
- 8359 Ömr akar su gibidir fi'l-mesel
Cismün o su üzre yürür bir habâb.
Burdurlu Fedâyî Dede
- 8360 Ne vardır ömr bigi hoş atıyye
Ne sohbet bigi âlemde hediyye.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 8361 Geçer devran, geçer günler, geçer ömr elbet.
Murathan Mungan
- 8362 Bu dehr-i bîbekâda tut ki oldun pîr-i sadsâle
Verirsin nakd-ı ömrü âkıbet keffân ü gassâle.
Ferit Kam
- 8363 Üç sözden artık değil.
Bütün ömrüm şu üç söz:
Hamdım, piştim, yandım.
Mevlânâ
- 8364 Bin yıl da olsa kişinin ömrü ne kârı var
Nûh'un da bir müsâde-i rûzgârı var.
Tal'atî
- 8365 Hayâl içinde akıp geçti ömr-i derbederim
Bakıp bakıp da o mâzîye şimdi âh ederim.
Nâhit Hilmi Özeren
- 8366 Bilmem ki safâ neş'e bu ömrün neresinde
Şâd olsa gönül bâri biraz son nefesinde.
Ahmed Râsim
- 8367 Alinyazısı hepsi... Kısmet...
Ha yazı ha kış geceyle gündüzün,
Kim bilir kaç günü kaldı
Ömrümüzün?
Ziyâ Osman Saba
- 8368 Versem kendimi bütün bütün
Bir yelkenli olup engine.
Kansam bir an güzelliğine
Kuşlar gibi serseri ömrün.
Orhan Veli Kanık
- 8369 Böyledir neticesi ömrün
Hâtıralar ve keder.
Nevzat Üstün
- 8370 Biz hâb-ı gaflet içre hayâl-i muhâlde
Geçdi nesim-i subh gibi ömr-i nâzenin
Bâkî

Ömür

- 8371 Çeşmim görürdü âlemi bir gülsitân
o dem
Ömrün bahâr mevsimi ahd-i şebâbdır.
Şeyhülislâm Ârif Hikmet Bey
- 8372 Sensiz geçen ömrün farkı yok selden.
Şemsî (Hüseyn Şemsi Ergüneş)
- 8373 Deniz gibidir ömrümüz
Geçer mi hiç gürültüsüz?
İbrahim Alâeddin Gövsa
- 8374 Ömrümü demle geçirdim, gamla
meşgul olmadım.
Eşref, Gelenbeli
- 8375 Ömür nice geçtiği duyulmaz.
Enverî (İstanbul Mürekkepci-)
- 8376 Ömür eser yeldir yahud akar su
Sakin yele suya dayanmayı ko.
Hüdâyî (Aziz Mahmud-)
- 8377 Geçirme bu heveslerde ömür sen
Yeter doğme âhir sovk demür sen.
Mehmed (İşknâme'den)
- 8378 Vücut canbazı niceye dek ömür ur-
ganına binip oynasa gerek, bir gün ip
üzülür.
Sinân Paşa
- 8379 Ömrümün yarısı giti talana.
Karacaoğlu
- 8380 Geçti gider ömrümüz, geri dönülmez.
Pir Sultan Abdal
- 8381 Yok yere geçirdim günü âh nideyim
ömrüm seni
Geldin geçtin bilemedim âh nideyim
ömrüm seni.
Yûnus Emre
- 8382 Ömrümüz tesâdüflerin verdiği malze-
melerle yapılır.
Abdülhak Şinasi Hisar
- 8383 Bir göz kırpışta geçer ömür içinde es-
nemeğe, gerinmeğe, can sıkıntısına ne
çok vakit buluyoruz.
Falîh Rıfka Atay
- 8384 Bil kadr-i ömrünü kişi dünyaya bir
gelir.
Sabrî-i Şâkir
- 8385 Geçme, ömrüm geçmeden, nevbahâr!
Muallim Nâcî
- 8386 Bir yanı var ömrümüzün kırk
Farlar büyültür geceleri.
Behçet Neçatigil
- 8387 Çanlı
Çingiraklı bir çalar saat ömür denilen
Ki nurdan bir el kurmuş.
Ayhan Kırdar
- 8388 Ömrün dörtte üçü mutluluğu hazırla-
makla geçer, ama buna bakarak geri
kalan dörtte birinin tadını çıkarmakla
geçtiği sanılmamalıdır.
André Gide
- 8389 Yaz geçer, ömürde
geçmeyen nedir...
Murathan Mungan
- 8390 Birkaç bahar, bir o kadar kış
Ömürdür uzun, kısa.
Ne ise göreceğiz
Kısmet ne kadersa.
Ziyâ Osman Saba
- 8391 Ömrüm ki yandı âteş-i aşka bu âna dek
Sevdâ yolunda isterim olsun bütün.
Recâizâde Mahmûd Ekrem
- 8392 Ömrümüz çözülen bir yumak,
Ki sarılmayacak bir daha.
Lâ-edrî
- 8393 Dönülmez akşamın ufkundayız, vakit
çok geç;
Bu son fasıldır, ey ömrüm, nasıl
geçersen geç!
Yahya Kemâl Beyatlı

8394 İnsan ömrü kara benzer
Erimekten kurtulamaz
Sona doğru azar azar
Yürümekten kurtulamaz.
Reyhânî

8395 Ömrüm durmadan su alan bir gemi.
Gültekin Emre

8396 Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Cahit Sıtkı Tarancı

8397 Fânî cihâna bakma geçer ömrü sevmek
kim
Ömrün zevâli var ü cihânın bekâsı
yok.
Nesîmî

Övgü, Övmek

8398 Sizi övenlerin suratlarına toprak saçın.
Hz. Muhammed

8399 Kimsenün medhine mağrûr olma
Kesr-i nefis eylemeden dûr olma.
Nâbî

8400 Yaptığını öven, yaptığı yıkar.
Shakespeare

8401 Kimileri yalnız taklit edebilir sandıkların
överler.
Horatius

8402 Olur âlûde-i çirk-âb-ı riyâ
Yüzüne karşı olan medh ü senâ.
Nâbî

8403 En kötü düşman övenlerdir.
Tacitus

8404 Övmeyeceksin.
Göklere çıkarmak
Övdüğünden kopmak
Ayrılmak demektir.
Eugene Guillevic

8405 Birisi mutluluğuyla ya da erdemiyle
övünüyor, böbürleniyorsa, onda bu-
nun ikisi de yok demektir.
Hermann Hesse

8406 Ceddin ile eyleme fahr el-hazer
Sa'y eyle it nâmını şöhre var.
Âmidli Emîrî Çelebi

8407 Övme, onun zevkini tadanları ifsat
etmekten başka işe yaramaz.
J. J. Rousseau

8408 Hakkımızda yapılan övgüler, hiç de-
ğilse erdem yolunda devam etmemizi
sağlar.
La Rochefoucauld

8409 Babayığitlik dedeleriyle övünmek de-
ğil, oğul ve torunlarını öğündürmek-
tedir.
İbrahim Olcaytu

8410 İnsan ya cesaretinden, ya cömertliğin-
den kendisine övünme payı çıkarır.
Diderot

8411 Kalbimiz ve aklımızla övdüğümüz
enderdir.
Goethe

8412 Ne kadar yerinde olursa olsun, büyük-
lere hitabeden her övgü şarlatanlıktır.
Schiller

8413 Gayrının zemmin iden şahs-ı denî
Bil ki medh eylemez elbette seni.
Sünbülzâde Vehbî

8414 İnsanın çocuklarıyla övünmesi kendi-
siyle övünmesi demektir.
Somerset Maugham

8415 Övünmek fırsatını bulamadığımız za-
man az konuşuruz.
La Rochefoucauld

8416 Renkle, kokuyla, mevkiyle övünmek,
ancak çocukları sevindirir, aldatır.
Mevlânâ

Övgü, Övmek

- 8417 Kimseyi hemen suçlamamalı, kimseyi hemen övmemelisin.
Publilius Syrus
- 8418 Övülen bir kimseden gelen övgü muhteşemdir.
Cicero
- 8419 İnsan genellikle övülmek için över.
La Rochefoucauld
- 8420 Seni övdükleri sürece kendi yolunda gittiğini sanma sakın. Başkasının yolunda gidiyorsun.
Nietzsche
- 8421 Övme, asıl fikirlerini gizleyenlerin söyledikleri bir yalandır.
Platon
- 8422 Övülme, tahta kaplamaların hem parıltısını sağlayan, hem de ömrünü uzatan cilâya benzer.
Bacon
- 8423 Olgun devlet adamını sevindirmek isterseniz eleştiriniz. Basit bir hükümet adamını sevindirmek isterseniz övünüz.
Benjamin Disraeli
- 8424 Kendimiz övünmesek başkalarının medihleri bize zarar veremezdi.
La Rochefoucauld
- 8425 Övmenin en iyisi, iyi insanların ağzından çıkandır.
Beysdeba
- 8426 Övgü gıdıklar, kazanır her yüreği: Avlayan onunla avlar güzelleri.
La Fontaine
- 8427 Bir adamı övmek, onu boğazlamaktır.
Hız. Ömer
- 8428 Sinsi övmelere faydalı yermeleri yeğleyecek kadar akli başında adam azdır.
La Rochefoucauld
- 8429 Bir kimsenin beni yüzüme karşı övmeye hakkı olursa, yüzüme karşı beni ayıplamaya da hakkı olması gerekir.
Bismarck
- 8430 Övülmeye ve sevgiye ancak korkaklar, ben herkesin bildiğinden daha iyiyim, diyebilmek için düşkündürler.
Ebner von Eschenbach
- 8431 Bana göre insanların öveni de, kötülere yeni de aynı.
İmâm-ı Buhârî
- 8432 Bizi ne kadar överlerse övsünler, kendimiz hakkında bize yeni bir şey öğretmiş olmazlar.
La Rochefoucauld
- 8433 Bütün sözlerin en hoşu övgüdür.
Ksenophon
- 8434 Çirkin ve zerafetten yoksun bazı kadınlar, gerektiği gibi övmesini bildiklerinden, ömür boyunca sevilmişlerdir.
Andre Maurois
- 8435 Hakkımızda söylenen takdirleri kabul etmek istemeyişimiz, iki kere övülmek arzusundan başka birşey değildir.
La Rochefoucauld
- 8436 Kendini öveni başkası övmez.
Yalnız Adam
- 8437 Medh ü senâ kaplarını vermiş Fâzıl kalaya
Ondan dua bekleyenler avucunu yalaya.
Fâzıl Ahmet Aykaç
- 8438 Ölmeden önce kimseyi övme.
Ecclesiastes
- 8439 Övülmek bizim gündeliğimizdir.
Shakespeare

Para

- 8440 Parayı domuzun boğazına takmışlar da, "Domuz Ağa" diye çağırılmışlar.
Atasözü
- 8441 Nider kalp akçayı gözü görenler.
İbrahim Bey
- 8442 Bu bir eski sözdür söylenir ezel
Dilber para ister dinlemez gazel.
Aşık Ömer
- 8443 Son ağaç yıkılıp, son nehir kirletilip,
son balık da tutulduktan sonra, para-
nın yenmediğini anlayacaksınız.
Greenpeace'in sloganı
(Kızılderili atasözü)
- 8444 Silik parayla yazı-tura atılmaz.
Ârif Nihat Asya
- 8445 İnsanoğlunun hiçbir icadı para kadar
fesat verici değildir.
Sophokles
- 8446 Şimdi para rezildedir
Çengi elindeki zildedir.
Lâ-edrî
- 8447 Para, gübre gibi etrafa yayılmazsa işe
yaramaz.
F. Bacon
- 8448 Para bozmak, para bozdurmaktan
iyidir.
Mektupçu Agâh
- 8449 Para, çok kimseye kötü yollar öğretir.
Plautus
- 8450 Her para kazanan, para yığını hu-
dutsuz çoğaltmak ister.
Aristoteles
- 8451 İlün gözi yaşıdır akça vü mâl.
Olur mu âdem olan ana meyyâl.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 8452 Para, adamı pek çabuk rezil eder.
Ferideddîn Attâr
- 8453 Kullanamayacak olduktan sonra para
nene gerek?
Publilius Syrus
- 8454 Para önden gidip, insana bütün yolla-
rı açar.
Shakespeare
- 8455 Paran çoksa bakır al, daha çoksa katır
al, daha çoksa yatır al.
Mektupçu Agâh
- 8456 Para kader işidir; gelir, gider.
Şûdraka
- 8457 Para ile muhabbet olmaz, parasız mu-
habbet de sürmez.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8458 Eldeki para hürriyetin âletidir. Fakat
peşi kovalanan para, tam tersine köle-
lik âletidir.
J. J. Rousseau
- 8459 Parası olanın yarası olmaz.
İbrahim Olcaytu
- 8460 Mevkilerini para ile satın alan kişiler,
masraflarını geri almak yoluna düşer-
ler.
Aristoteles
- 8461 Akçe: Milyon tohumu.
Âlî Bey
- 8462 Para vererek ölümden, ağır hastalıklara
dan, yaklaşan ağırlı yaşlılıktan kurtu-
lunamaz.
Solon
- 8463 Dünyada hem yokluğu, hem çokluğu
kötü yalnız bir şey vardır: Para.
Raif Necdet Kestelli
- 8464 Bütün kapıları açan anahtar, paradır.
Molière

Para

- 8465 Kalmadı artık nakdin nazarımda kadri,
Kirli ellerde görünce paradan iğrendim.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 8466 Lekeli bir paranın insana sürekli bir faydası olamaz.
Somerset Maugham
- 8467 Parasız kalmamak istiyorsan ihsandan değil, ikrazdan çekin.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8468 Para idaresini bilmeyen bir adamı mahvetmenin en emin yolu, ona biraz para vermektir.
G. Bernard Shaw
- 8469 Birikmiş para ya bizi idare eder, ya bize itaat eder.
Horatius
- 8470 Para insanı mutlu etmez; ama mutlu olmasını çok kolaylaştırır.
Choderlos de Laclos
- 8471 Malı ve parayı hor gören çoktur ama, veren az.
La Rochefoucauld
- 8472 Para sevdasında olmayan kişi her nerede olursa olsun selâmettedir.
Ferideddîn Attâr
- 8473 Paranın neler yapacağını düşünmek ne kadar tatlıdır.
Samuel Pepys
- 8474 Her parasız kadın, koca peşinde koşan bir maceraperesttir.
G. Bernard Shaw
- 8475 Para olmadan onu harcamaya başlama.
Thomas Jefferson
- 8476 Para en iyi dost ve tehlikeli düşmandır.
John Simon
- 8477 Aşk çok şeyler yapar, para daha çok.
Thomas Brown
- 8478 Saçarak akçeni nâ-hakk yerde Olma muhtâc sakın nâ-merde.
Sünbülzâde Vehbî
- 8479 Para aşkı – kızlar alfabeyi öğrenmeden evvel bunu öğrenirler.
Juvenalis
- 8480 Uzun ve ağır bir emekle, alimteriyle kazanılmış parayla, kaldırımda rastgele bulunmuş paranın değeri aynı mıdır?
Resul Hamzatov
- 8481 En dar zamanlarda bile münasebetsiz işlere harcanacak devlet parası vardır.
Alessandro Manzoni
- 8482 Fazla para insanı insafsız yapar.
Horatius
- 8483 Birkaç şeyde devam ve sebat yoktur: Yaz bulutunun gölgesi, kötü kimsele- rin dostluğu, kadın sevgisi, yalan ha- ber, temelsiz bina, bol para.
Beydeba
- 8484 Bir insanın sevdiği kişiyi tüm istekleri- ne ulaştıracak, onu mutlu kılacak para- ya sahip olmaması acıdır.
La Bruyère
- 8485 Para denen şey, kimseyi tanımaz; ku- lakları, kalbi yoktur ki paranın.
H. de Balzac
- 8486 Sadece paranın hükmettiği yerde yasa- lar ne yapsın.
Petronius
- 8487 Para, bir hiçliği bile birinci yere geti- ren biricik yoldur.
Dostoyevski
- 8488 Budala ile parası, uzun zaman bir ara- da duramaz.
G. Bernard Shaw

- 8489 İnsanı insan yapan paradır.
Pindaros
- 8490 Parasız, düşünür; paralı da iki misli düşünür.
Tolstoy
- 8491 Para, büyük bir işgal vasıtasıdır.
Dostoyevski
- 8492 Arkadaşlarınızı muhafaza etmek istiyorsanız: Ne para verin, ne para alın.
Paul de Kock
- 8493 Alçak ruhlu olanlar para arar, yüksek ruhlu olanlar ise saadet arar.
Dostoyevski
- 8494 Her şey paraya bağlıdır.
Goethe
- 8495 Parasız kalmanın dehşetini duymamış adamlar, harp ateşini tatmamış askerlere benzerler.
Refik Halit Karay
- 8496 Nerede para varsa, orada Yahudi vardır.
Montesquieu
- 8497 Dünyada en sağlam temel paradır.
Cervantes
- 8498 Eldeki sağlam bir metelik, Daha iyidir beş metelik umudundan.
La Fontaine
- 8499 Para, nâz, nimet çok devam etmez.
Şeyh Sa'dî
- 8500 Her şeyin para ile ölçüldüğü bir yerde toplumsal adalet ve rahatlık hiçbir zaman gerçekleşemez.
Sir Thomas More
- 8501 Kendi elinle vereceğin bir akça, senden sonra verilecek yüz akçadan daha değerlidir.
Ferideddin Attâr
- 8502 Para, iyi bir uşak, kötü bir efendidir.
F. Bacon
- 8503 Parasız adam oksuz yay gibidir.
Thomas Fuller
- 8504 Paranın, insana işletemeyeceği suç yoktur.
Sir Thomas More
- 8505 Akçenin değerini ancak üstündeki pas belli eder.
Goethe
- 8506 Bir insan için, dostlarından çok parasına bağlıdır diye bilinmekten daha utandırıcı şey, acı olur mu?
Platon
- 8507 Para, bir istibdat kudretidir.
Dostoyevski
- 8508 Kadını parası için alacak adam avucunu açarken gözünü kapamak lâzım geldiğini bilmelidir.
Refik Halit Karay
- 8509 Parasızlık bütün kötülüklerin tuzağıdır.
G. Keller
- 8510 Parası olmayanın keseye ihtiyacı yoktur.
Thomas Draxe
- 8511 Para, koz asıdır.
Thomas Fuller
- 8512 Bir budala para kazanabilir, ama onu sarfetmek için akıllı adam gereklidir.
C. H. Spurgeon
- 8513 Paranın saklanması kazanılmasından daha zahmetli bir iştir.
Montaigne
- 8514 Para, parayı doğurur.
John Ray

Perişan

- 8515 Para, insan avlamak için en iyi yemdir.
Thomas Fuller
- 8516 Para ya bizim başımızın belâsı, ya da
bizim hizmetkârımızdır.
Horatius
- 8517 Bu paradır işte, kokla bunu
Her işin başı budur,
Seni katil etti bu,
Beni memur.
İlhan Demiraslan
- 8518 Kâmrân ol kimsedir kim mâlik-i
dînârdur.
Bâkî
- 8519 Parasız kalanlar kış günü terler.
Yusufelili Huzûrî
- 8520 Biçâre Emrahî söylenir ezel
Dilber akça ister dinlemez gazel.
Erzurumlu Emrah
- 8521 Bu âlemde bak ki âr olmaz kârdan
İt sürü de para kazan demişler.
Refikî
- 8522 Gaye olması en tehlikeli vâsıta, paradır.
Hasan-Âli Yücel
- 8523 Çok para istemiyorum, parayı unuta-
cak kadar para istiyorum.
Müşerref R. Köktürk
- 8524 Hiç kimse paranın bol olduğu ve sıkın-
tısız olan zamanlarını hatırlıyabiliyor
mu?
R. W. Emerson
- 8525 Dünyanın en yoksul insanı paradan
başka hiçbir şeyi olmayandır.
Schopenhauer
- 8526 Para arttıkça, para sevgisi de artar.
Juvenalis
- 8527 Paranın değerini aklın anlasın, kalbin
değil.
Jonathan Swift

- 8528 Ak akçe ile ak baldıra güven olmaz.
Atasözü
- 8529 Para arttıkça, para sevgisi de artar.
Juvenalis
- 8530 Para, bütün kötülüklerin nedenidir.
Gustave Flaubert
- 8531 Para ile insan arasındaki karşılıklı
ilişki şöyledir: İnsan paranın sahtesini
yapar, para da insanın...
Benjamin Franklin

Perişan

- 8532 Eğer bir gonca bir gün olsa handân
İrişmez yarına olur perişân.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 8533 Seher yelinden gül perişân olur, odun
perişan olmaz.
Şeyh Sa'dî
- 8534 Ben perişânlıkta buldum rağbeti kâkül
gibi.
Tıflî (Mehmed Emîn)
- 8535 Sor dil-i miskînümün derdini perişân
zülfüne
Hâlini bilmez perişânın perişan
olmayan.
Ahmed Paşa
- 8536 Hâb-gâh-ı yâre girdim arz için
ahvâlimi
Bir perişân hâlini gördüm unuttum
hâlimi.
Sâkıt
- 8537 Perişân eyledün zâlim beni sen de
perişân ol.
Sünbülzâde Vehbî
- 8538 Seherde uğradım dostun bağına
Goncaları solmuş güller perişân.
Ali Bâkî

8539 Görüp hâl-i perîşânım benim bîhûde
ta'n etme
Bu emri bir de gel mülk-i dile sultân
olandan sor.

Şeyh Nazîf Dede

8540 Herkes ettiğini bulur âlemde
Perîşân etmiyen perîşân olmaz.
Merdümî

8541 Perîşân olduğum halkı perîşân
ettiğimdendir.

Fuzûlî

8542 Ol zülf-i perîşân bana görsen neler
eyler
Dimez bana kim gönlü perîşân ola
bir gün.

Ahmed-i Dâî

Pervâne

8543 Pervânenin işi odlara yanmak.
Kul Mustafa

8544 Taksîm olunanda âşîka ma'sûk
Şem'î'nin şem'ine pervâne düşmüş.
Âşık Şem'î

8545 Yaklaşan bu aleve sanma akıllanacak
Gördüğün her pervâne ille kendi
yanacak.

Cavidan Tümerkan

8546 Dekin yirde kişi dîvâne olmaz
Oda yanmaz şu kim pervâne olmaz.
Ahmed-i Dâî

8547 Âteşe yanmayınca pervâne
İrişür mi visâl-i cânâne.
Gelibolulu Mustafa Âlî

8548 Bir şu'leye can vermede pervâne-
mizâc ol!

Yenişehirli Avnî

8549 Gönül pervânesine vuslat âteş, intizâr
âteş.

Şeyh Gâlib

8550 Gülşen içre derdile bülbül öter
Şem'a pervâne için yanıp tüter.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

8551 Derd-i aşkın hem-demi âlemde
dermân istemez
Âşık-ı bî-pâk olan pervâneler cân
istemez.

Bursalı İsmail Hakkı

8552 Kimsenin şem'-i şeb-i efrûzunu
söndürme sakın
Kudretin var ise etrafına pervânelik it.
Âmidli Emîrî Çelebi

8553 Ben yanam pervâne veş şem'î firâka
her gece
Yâr-ı bezm-i gayriye her şeb çırağ
olmak ne güç

Ezherî

8554 Şem'e sorman kim size vermez haber
pervânenen
Sorun ol pervâneye kim ana bu pervâ
neden.

Zeynî

8555 Pervâne gibi yanmıyacak nâr-ı aşka
ten
Ol şem'-i hüsne vâsıl olmazsın
cihânda sen.

Şeyhülislâm Yahya

8556 Ayaguna düşdüğün âşukların ayb
itme kim
Dökülür şem' ayağına yanacak
pervâneler.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

8557 Yanmasa nâr-ı aşka pervâne
Şem' olmazdı dilde efsâne.
Kara Fazlî

8558 Yansa hüsnün şem'ine mihr-i
cihân-ârâ ne ta'n
Oda yanmakdur serapâ san'atı
pervânenün.

Lâmî'î Çelebi

Pervâne

- 8559 İmtizâc etseydi bülbül hâr ile
Pervâneler oynasardı nâr ile.
Tokatlı Nûrî
- 8560 Hümâ-yı evc-i izzet gibi gayretsizden
ey Bakî
Mahabbet şem'ine şehper yakan
pervânemiz yeğdir.
Bâkî
- 8561 Erbâb-ı bezm eyledi şem'in safâsını
Amma cefâ vü cevri ni pervâne çekti
hep.
Bursalı Ali Râgıb
- 8562 Aşk bir şem'-i ilâhîdir, benim pervânesi.
Hayâlî
- 8563 Genç; muhitin, hevesin, zevkin pervâ-
nesidir.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 8564 Pervâneye sorma hâhişinden
Sevdâsını anla sûzîşinden.
Şeyh Gâlib
- 8565 Âhir gülün gurûru helâk ide bülbülü
Pervâneyi oda yaka şem'in tegâfülü.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 8566 Gözlerinin ışığında yanan pervâneyim
Seni gördüğüm günden beri dîvâneyim.
Bakî Süha Ediboğlu
- 8567 Sûz-i dağ-i sîneden yandım kül oldum
ey Celâl!
Bir ilâhî âşıkım, pervâneler ağlar
bana.
Mehmed Celâl
- 8568 Pervâne sıfat olma sakın âşık-ı güstah
Peymâneneden öğren revîş-i bûs-i kenârı.
Tıflî (Mehmed Emîn)
- 8569 Nûr-i hüsnün seyr idüb yâr ile itdim
ittifâk
Şem'i görse eylemez pervâne kat'a
iftirâk.
Keşanlı Zihnî
- 8570 Nâimâ sırrı-ı sûzîş-i pervâneneden
gör kim
Ne hicr-i yârdan ağlar, ne sûz-i
nârdan söyler.
Naîmâ
- 8571 Şem'-i ikbâlini târ eylemesün derse
felek
Kişi yaktığı çerâğ üstüne pervâne
gerek.
Veysî (Alaşehirli Üveys)
- 8572 Cân ile isteyen vasl-ı cânânı
Meydân-ı aşk içre terk eder cânı
Bir visâle verir dem-i devrânı
Bakmaz mısın yanan pervânelere.
Erzurumlu Emrah
- 8573 Ne kaçırsın benden melek sevdiğim
Ateş sakınır mı pervânesinden.
Erzurumlu Emrah
- 8574 Her pervaneye ayrı bir alev gerek!
Ruşen Eşref Ünaydın
- 8575 Aşk odu evvel düşer ma'sûka andan
âşık
Şem'i gör kim yanmayınca yakmadı
pervâneyi.
Fuzûlî
- 8576 Nedir hâl-i pervâneyi anla sen
Ki mahrûm ola şem'-i rahşendeden.
Nâdirî Çelebi
- 8577 O şâhun meclisinde bu dil-i dîvâne
sığmaz mı
Ne denlü yir ala bir bezme bir pervâne
sığmaz mı.
Riyâzî Mehmed
- 8578 Öldi gitti komadı dâmen-i şem'i elden
Gör a yanında yatan sûhte pervâneleri.
Riyâzî Mehmed
- 8579 Ötede mum yanıyor bir şeyler
dönüyor
Pervâneler art arda ne çabuk ölüyor.
Behçet Necatigil

Nâima sırr-ı aşkı sûziş-i pervânenen
gör kim
Ne hicr-i yârdan ağlar ne sûz-i nârdan
söyler.

Nâima

Pervâne daimâ mumun etrafında dö-
ner dolâşır.

Mevlânâ

Bezm-i ezelde birbirine yakışmasa
Etmezdi sûz-i şem'le pervâne imtizâc.

Karamanlı Kâmî

Mum yanınca pervaneyi çağırды mı,
pervânenin canı yanmaktan çekinmez.

Mevlânâ

Gece pervânelerle bezmi germâşer idi
şem'in

Seher baktım ne şem-i meclis-ârâ var
ne pervâne.

Şeyhülislâm Yahyâ

Pişman, Pişmanlık (Nedâmet)

Çok geç pişman olanın vay başına.
Shakespeare

Demişler bu sözü kim yerde kalmaz
Peşimânlık sonunda assı kılmaz.

İbrahim bin Bâlî

Pişmanlık ıslahat habercisidir.

Yalnız Adam

İnsan, güvenirse şâyet, insanlığına
Pişman olmaz, kolay kolay, yaptığına..
Bir ninni duyup gömer yorulmuş

başını,
Akşamlı, huzûrun yumuşak
yastığına.

Ârif Nihat Asya

Utanalısı eylemlerinden pişmanlık
duymak yaşamını kurtarmaktır.

Demokritos

8590 Her musibette bir elem, her sevinçte
bir pişmanlık vardır.

Kendî

8591 Çabucak hüküm veren pişmanlık yo-
lunda koşar.

Publilius Syrus

8592 Meşveretsiz kim ki bir iş işleye
Şol nedâmet parmağın çok dişleye.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

8593 Kötülük etmeden pişman olmanın en
iyi şekli, iyilik etmektir.

Rétif de la Bretonne

8594 Bin yıl çekerse ışk gamundan garâmeti
Yoh gönlümün bu mihnete bir dem
nedâmeti.

Şeyhî (Yûsuf Sinân)

8595 Sonradan pişman olacağın bir işe giriş-
miesin!

Publilius Syrus

8596 Yaptıkları iyilikten bile pişman olan
iğrenç insanlar!

Cicero

8597 Ne söyleyim? diye düşünmek, niçin
söyledim? diye pişman olmaktan ha-
yırlıdır.

Büzürcmihr

8598 Meseldür son peşimân assı itmez
Yürekden acısı ölince gitmez.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

8599 Pişman olmadım insan olduğuma.
Coşkun Ertepinar

8600 Pişmanlık, düşmüşlerin mâsumiyeti
demektir.

Kleist

8601 Her nimetin sonu pişmanlıktır.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

Politika (Siyaset)

8602 Budur dâd ü sitâd-ı dehrden sûd ü
ziyân ancak
Hezârân ârzûdan bir peşîmân
olduğum kaldı.

Şeyh Gâlib

8603 Utanç verici bir iş yapan ve aradan bir-
kaç yıl geçtikten sonra pişman olmaya
başlayan kişi, borcunu dolaşımdan
kalkmış geçmez parayla ödemek iste-
yen adama benzer.

Resul Hamzatov

8604 İnsan istedi mi, pişman olmaya daima
zaman bulur.

Machiavelli

8605 Gönlünün arzusuna göre iş yapma ki,
sırtına pişmanlık yükü yüklenmeye-
sin.

Ferideddîn Attâr

8606 Mahabbet hiddet gibidir, ne kadar
şedîd olursa o kadar nedâmeti mûntic
olur.

Abdülhak Hâmid Tarhan

8607 Felekden intikâm almak demektir ehl-i
idrâke
Edüb tezyîd-i gayret müstefîd olmak
nedâmetten.

Nâmık Kemâl

8608 Ah o kadrini bilmediğim günler
Koklamadan attığım gül demeti.

Cahit Sıtkı Tarancı

8609 Aşkın ile gündüz gece giryânım
efendim
Bülbül gibi gül rûyine hayrânım
efendim
Bîyhûde imiş eylediğim mihr ü
vefâlar
Ettiklerime şimdi peşîmânım efendim.

Nevores Bey

8610 İden nâ-cinsle bir lâhza sohbet
Nece yıllar çekerek bâr-ı nedâmet.

İznikli Bakâyî

8611 Kışın iyi gününe, düşmânın iyi sözüne
Her kim aldansa peşîmânlığı kendi
özüne.

Hüdâyî (Azîz Mahmûd-)

8612 Her ki sınamamışa büyük iş ısmarlaya
akıbetü'l-emr peşîmân ola.

*Manyaslı Mahmûd
(Gülistân'dan çeviri)*

8613 Gerdeninden sînesinden bûseler
etmişti va'd
Cümlesinden neyleyim kâfir peşîmân
oldu hep.

Nedîm

8614 Ol peri teşrîf için gamhâneme va'd
eylese
Yarı yolda tâlim eyler peşîmân
döndürür.

Belîğ

8615 Pişman olmayı kendine âdet edinir-
sen, boyuna pişman olur durur, so-
nunda bu pişmanlığa da daha ziyâde
pişman olursun.

Mevlânâ

Politika (Siyaset)

8616 Siyâsiyât ile
İştigal edenlerin hissiyât ile
Alâkaları kalmaz.

Abdülhak Hâmid Tarhan

8617 Lafla peynir gemisi yürümez amma
lâfla yürüyen gemiler yok değildir:
ez-cümle politika gemisi.

Cenâb Şehâbeddîn

8618 Siyasette kalbimi kaybettim. Bundan
şikâyetçi değilim; kalbim kafama engel
oluyordu. Bundan böyle kafam, içim
titremeden karar verecek. Ne yazık.

Alfred de Vigny

8619 En çirkin kahpelikler siyâsî olanlardır.

Raif Necdî Kestelli

8620 Politikanın girdiği yere iki yüzlülük
de girer.

Rıfat Necdet Evrimer

8621 İnsanın kendi vatanı için yalan söyle-
mesi bir vatanseverlik sanatıdır. Buna
diplomasi denir.

Ambrose Bierce

8622 Siyasî makamların çoğu bir tarafı piş-
miş omletler gibi ancak alt üst ettikten
sonra yutulabilir.

Cenâb Şehâbeddîn

8623 Politikanın tiryakisi oldun mu çekil-
mek onur kırıcı gelir insana.

Kemâl Tahir

8624 Altınla gümüş politikayı yumuşatır.

Peter O. Chotjewitz

8625 Hiçbir şey bilmez, ama her şeyi bildiği-
ni sanır... Niçin politikacı olmasın!

G. B. Shaw

8626 Politikada, önce bir şey seçmek, sonra
da seçtiğine sıkı sıkı tutunmak gerek.

Alain

8627 Siyaset "hayır!"ı "evet!" edasiyle söy-
lemekmiş.

Ârif Nihat Asya

8628 Politikacıyı anlaşmazlıklar, fikir ayrı-
lıkları ve menfaatlar besler.

Tarık Buğra

8629 Dürüstlük ile politika çoğu kez yan
yana buluşmazlar.

Stefan Zweig

Rakip

8630 Görmedim bir hûb kim yanında
olmaya rakîb
Bu cihân bağında hiç gül olmaz imiş
hârsız.

Mihri Hâtun

8631 Künc-i firkatte rakîbâ beni tenhâ sanma
Yâr eğer sende yatarsa elemi bende
yatur.

Rûhî-i Bağdâdî

8632 Eğer rakip olmazsa, aşk ateşi yanmaz
ve ışık vermez.

Mohammed Hecâzî

8633 Rakip itinez bizümle merhabâyı
Bilürsün it yapışmaz âşinâyı.

Mesîhî

8634 Rakîbin biri öldi biri kaldı
Hayıf ki öleceği geri kaldı.

Âşık Ömer

8635 Cemâlün safhasın açma rakîbe
Önünde kâfirin Kur'ân yaraşmaz.

Ahmed Paşa

8636 Sarardı benzi hasedden benümle yâri
görüp

Rakib-i rû-siyehe bir garîb reng oldu.
Bâkî

8637 Âşinâ olmasun ağyâr ile dirdüm oldun
Çekdüğüm derd ü belâlar hep o
gayretler idi.

Bâkî

8638 Rakîbin ölmesine çâre yokdur
Vezîr ola meğer Sultan Selim'e

Lâ-edrî

8639 Kûyunda safâ sürse rakîbün ne 'aceb
kim

Hak eyledi kâfirlere dünyâsını cennet.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

8640 Ay deme
Yıldız deme ay deme
Rakîb halın soranda
Gül üzine ay deme.

Kerkük'ten hoyrat (mâni)

8641 Yârin ser-i kûyunda rakîbi tepelerdim
Ama nideyim Kâbe'de kan eylemek
olmaz.

Lâ-edrî

Rol-Ruh

8642 Tîr-i cefâdur andan iren bana ey rakîb
Çok gördün al anı dahi gözüne sok.
Ahmed Paşa

8643 Bu derdime çâre bilmem neyleyim
Kande gider isem medhin eyleyim
Başım alıp bilmem nere gideyim
Rakiblerin siteminden dilinden.
Gedâyî

8644 Cânâ, rakîbi, handan edersin
Ben binevâyı giryân edersin
Bîgânelerle ünsiyet etme,
Bana dünyayı zindân edersin.
Şarkı (Uşşak)

Râz Bkz. Sır

Rol

8645 İnsan en rahat görüldüğü zaman,
belki de rol yaptığı andır.
Oscar Wilde

8646 Rol yapmayı öğrenmek için hiçbir be-
lirli kural yoktur.
Hildegard Knef

8647 Her birimizin yaptığı, rolünü oyna-
maktır sade. Hepimiz aktörüz... mas-
keliyiz... ve komiğiz.
Unamuno

8648 Hatırla ki uzun ya da kısa bir piyeste
yazarın sana verdiği rolü oynayacak
bir aktörsün... verilen rolü iyi oyna-
mak sana düşer. Lâkin bu rolü seçmek
başkasına aittir.
Epiktetos

8649 Tutkular bir tiyatronun rejisörleri gibi
insanların fikrini sormadan, yetenek-
lerini göz önüne almadan, onları bazı
roller oynamaya zorlar.
Henry Fielding

8650 Bir aktörün hoş gitmesi için oyunun
bitmesine gerek yoktur, oynadığı per-
dede beğenilmesi yeter.
Cicero

8651 Bir tiyatrodâ insanın kendisine düşen
rolü anlaması gerek; kader, kişiliğimi-
ze iğrenç ve düşük bir rol oynatmaya
kalkışsa ona karşı koymasını bilmeli.
Alfred de Vigny

8652 Hepimiz aktörüz, mesele rolünü iyi
oynamakta.
Brachvogel

Ruh

8653 Ruhunuzu, yüreğinizi alabildiğine
doldurun.
Goethe

8654 İncitilen bir iyi ruhun öfkesi daha ağır-
dır.
Publilius Syrus

8655 Ruh öldürmek, cismi öldürmekten
daha büyük bir cinayettir.
Gerhart Hauptmann

8656 İfnâ ile rûh korkutulmaz
Tûfan ile Nuh korkutulmaz.
Muallim Nâcî

8657 Büyük ruhları, aşk büsbütün büyütür.
Schiller

8658 Gören ruhtur, göz değil!
M. Rasim Mutlu

8659 İnsan, ruhunda açılan yaradan da
ölür.
H. de Balzac

8660 Ruhun da vücut gibi ihtiyaçları vardır.
J. J. Rousseau

8661 Hasis ruhu hiçbir kazanç doyurmaz.
Publilius Syrus

- 8662 Ruhu lekeleyen daima vücuttur.
Victor Hugo
- 8663 Asil bir ruh için başını boyunduruğa uzatmakla balta önünde eğmek arasında fark olmamalıdır.
Goethe
- 8664 Ruhların alçalması, bedenın yüzündendir. Bedenlerin yücelmesi, ruhlardandır.
Mevlânâ
- 8665 Acı duymakta olan ruha inan olmaz.
Publius Syrus
- 8666 Fevkalâde ruhlarda fazilet gibi kusur da müstesna bir azamet alır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8667 İnsan ruhu büyük emeller peşinde belirli yüksekliklere eriştikten sonra, başdönmesine tutulursa artık eski yerine yavaş yavaş inmez, ancak yuvarlanır.
George Sand
- 8668 Ruh, düşüncedir.
M. Rasim Mutlu
- 8669 Ruh, yaşlı doğar fakat gençleşir; hayatın komedisi bu. Vücut da genç doğar gitgide yaşlanır. Bu da hayatın trajedisidir.
Oscar Wilde
- 8670 Ruhun büyüklüğü büyük yerlerde değil, gösterişsiz yerlerde çıkar ortaya.
Montaigne
- 8671 Büyük ruhlar, ıstıraplarına sessizce katlanırlar.
Schiller
- 8672 Acıda arkadaş, ıstıapta ortak bulunca ruhun çilesi hafifler.
Shakespeare
- 8673 Bir baba çocuğuna burnunu gözlerini hattâ aklını miras bırakabilir, ama ruhunu veremez; ruh her insanda yenidir.
Hermann Hesse
- 8674 Vekarlı ruhlara âharın merhameti de hasedi kadar ağır gelir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 8675 Ruhunu geniş tutmasını erken öğrenbilmiş kişi, sonraları dünyayı içine sığdırabilir.
Stefan Zweig
- 8676 Kılıcın kını kemirdiği gibi, ruh da göğsü yıpratır.
Lord Byron
- 8677 Arıtılmış olan ruh, mutlu olan için bir süstür. Mutsuz olan için ise bir sığınaktır.
Demokritos
- 8678 Dünyada işlemesi güç üç şey vardır: Elmas, çelik ve insan ruhu.
Benjamin Franklin
- 8679 Okuma, ruhu yükseltir! Bilgili bir arkadaş ise onu avutur.
Voltaire
- 8680 Hiçbir besin ruh için, gerçek bilgisinden daha tatlı değildir.
L. Coelius Lactantius Firmianus
- 8681 Başkalarının ruhu karanlık bir ormana benzer.
Turgenyev
- 8682 Sarmış beni Mecnûn diye zincir gibi dağlar,
Bir türbe ki rûhum gelen ağlar, geçen ağlar...
Faruk Nafiz çamlıbel
- 8683 Olmazsa vücûd ile beraber,
Ben neyleyeyim bekâ-yı rûhu?..
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 8684 Ruh uyanmadıktan sonra üniversiteler, yollar, trenler, hastahaneler neye yarar?
Gandhi
- 8685 İnsanın ruhu olmalı ki zevki de olsun.
Vauvenargues

Rüzgâr (Yel, Bâd, Nesîm; Zaman)

8686 Ruh! Hangi hekim bu sözcüğü ağzına
almaya cesaret edebilir ki?

Susanna Tamaro

8687 Ruh, gem vurulmuş akıldan başka bir
şey değildir.

Novalis

8688 İnsan ruhu ancak aşkla şahikasına
kavuşuyor.

Leylâ Erbil

8689 Ruhların aşağılanması bedenlerin
yüzündendir.
Bedenlerin yüceliği ruhlar
yüzündendir.

Mevlânâ

8690 Ruhum gemiler uğramaz bir liman.

Ahmet Muhîp Dıranas

Rüzgâr (Yel, Bâd, Nesîm; Zaman)

8691 Süleymân dâhi olsan rüzgâra itimâd
etme.

Keçecizâde İzzet Molla

8692 Dört dıvar içinde olsa mekânım
Taşrasından esen yel bana neyler

Teslim Abdal

8693 Bir saç okşamaz, bir alnı serinletmez,
bir yelkeni şişirmez, bir eteği hava-
landırmazsın. Neyleyim senin gibi
rüzgârı.

Ârif Nihat Asya

8694 Güven olmaz ılgıt ılgıt esen yellere
Bakarsın bıçak gibi keser.
Dağlar gibi yürek ister oğul!
Pulat gibi ciğer.

Macit Coşkun

8695 Yaprak-yemiş farkı gözetmez rüzgâr.

Cahit Sıtkı Tarancı

8696 Rüzgâra karşı uçmayı sever kuşlar.

Resul Hamzatov

8697 Büyüklerle küçükler arasındaki ilişki,
rüzgârla otlar arasındaki ilişkiye ben-
zer. Rüzgâr esince otlar eğilir.

Konfüçyüs

8698 Serhad olur mu rüzgâra, mahpus olur
mu nur?

Abdülhak Hâmid Tarhan

8699 Gideceği limanı bilmeyene hiçbir rüz-
gârdan hayır gelmez.

Montaigne

8700 Taze tomurcukları sert rüzgârlar
örseler.

Shakespeare

8701 Bağ-ı dehrin hem hazânın hem
bahârın görmüşüz
Biz neşâtın da gamın da rûzigârın
görmüşüz.

Nâbî

8702 İnsanların en çok korktukları rüzgâr-
lar, saklı yerlerini açan rüzgârlardır.

Aristoteles

8703 Rüzgârın önüne düşmeyen âdem yo-
rulur.

Fasîh Ahmed Dede

8704 Ateş vapurunu icad edenler
Yelken açıp yelin kadrin ne bilsin.

Everekli (Develili) Seyrânî

8705 Yâ Rabb, ne intizârdır bu
Geçmez nice rûzgârdır bu.
Hep gussa vü hârhârdır bu.

Şeyh Gâlib

8706 Yelken rüzgârda yelken olur;
Bahar gelse gelse rüzgârla gelir.

Cahit Sıtkı Tarancı

8707 En güçlü rüzgâr, otların za'fına kıy-
met vermez. Fakat hurmaların en
uzununu ve ağaçların en güçlüsünü
devirir.

Beydeba

8708 Saltanat tâcın giyen âlemde mağrur
olmasun,
Nice sultan borkün almıştır beyim
bâd-ı hazân.

Bâkî

8709 Ey mâh o rûzgâr geçdi
Gül geçdi ve nevbahâr geçti.
Şeyh Gâlib

8710 Bilmem ki ne rûzgâr esdi
Gül soldu hezâr savtı kesdi.
Şeyh Gâlib

8711 Havada yaprağa döndürdü rûzgâr beni.
Muallim Nâcî

8712 Rûzgâr söylüyor şimdi o yerlerde
bizim eski şarkımızı
Vazgeç söyleme artık hatırlatma
mâzîdeki aşkımızı
Şekip Ayhan Özışık

8713 Rûzgâr, toprağın vekilharıcıdır. Tepele-
ri, çukurları meydana getirir. Birinden
alır, birine verir.
Genceli Nizâmî

8714 Rûzgâr hep gemiye göre esmez ki.
Şeyh Sa'dî

8715 Atânı incidüp mahzûn düşürme
Sefâhetdür yele karşı tükürme.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

8716 Dost nesîmi her dem eser amma bur-
nun koku tuymaz.
Sinân Paşa

8717 Sabâ, kûyında dildârın nedür
üftâdeler hâlî?
Bizüm yirden gelürsen, bir haber ver
âşinâlardan.
Fuzûlî

8718 Elbetde berg ü bârını berbâd ider bir
gün gelür
Cem'iyetine goncenin itmez
tahammül rûzgâr.
Riyâzî Mehmed

8719 Rûzgâr gibi geçti.
Moréas

8720 Sağlam rûzgâr bekler yelken
Çile denizlerinde dolaşırken.
Eray Canberk

8721 Zülfüne kalsa perîşân eylemezdi
dilleri
Anı da tahrik eden bâd-ı sabâdır
neylesin.
Nefî

8722 Rûzgârdan başka hatırımı soran yok.
Abdülhak Şinasi Hisar

8723 Dil-rubâ nâz itmede âşık niyâz
itmekde
Nâgehân bâd-ı hazân ol cem'i eyler
târûmâr.
Gani-zâde Nâdirî

8724 Beni ferdâya salub şimdi kiminle
salınur,
Haberin var mı, sabâ, serv-i
hırâmânımdan.
Nazîm

8725 Yel estikçe hışır hışır
Olan yaprak titireşir.
Âşık Veysel

8726 Dağları dolduna kır çiçeği
Hangi rûzârlar seni koklayacak.
Cahit Külebi

8727 Saçlarımı kesip rûzgâra atacağım!
Ta ki haber götürsün bir gün sana!
Cahit Külebi

8728 Aldanma câh ü bahtına, kalmaz bu
rûzgâr
Bâğ-ı bahâra neyledi bâd-ı hazânı gör.
Bâkî

8729 Ne dersin rûzgârım, beyle mi geçsün
güzel hânım
Gözüm cânım efendim sevdüğüm
devletlü sultânım.
Fuzûlî

Sabır

- 8730 Artık ne gelen, ne beklenen var.
Tenhâ yolun ortasında rüzgâr
Teşrîn yapraklariyle oynar.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 8731 Her rüzgârla sallanma.
Nâsır-ı Hüsrev
- 8732 Eser bahr-i emelde bir muvafık rüzgâr
elbet.
Fitnat Hanım
- 8733 Bana savtın getirir bâd-ı saba.
Şinâsî
- 8734 Havâda yaprağa döndürdü rüzgâr
beni.
Muallim Nâcî
- 8735 Bir yaprak ol esen rüzgârlarla git.
Necip Fasil Kısakürek
- 8736 Şimdi bir rüzgâr geçti buradan.
Cahit Külebi
- 8737 Nev'î yabâne attı bizi gerçi rüzgâr,
Düştük hevâ-yı aşk ile bu özge âleme.
Nev'î
- 8738 Ten zevrâkın düşürme girdâb-ı
ıztırâba
Sabret gönül ki kalmaz bu rüzgâr
böyle.
Nev'î
- 8739 Ey mâh o rüzgâr geçti.
Şeyh Gâlib
- 8740 Ben büyük rüzgârları severim, büyük
olmalı.
Ahmet Muhîp Dıranas
- 8741 Bir rüzgâr, işi esmektir
Kimi şeyi söndürür yanarken.
Özdemir Asaf

- 8742 Her şey yerli yerinde, bir dolap
uzaklarda
Azapta bir ruh gibi gıcırıyor
durmadan
Bir şeyler hatırlıyor belki
maceramızdan
Kuru güz yaprakları uçuşuyor
rüzgârda.

Ahmet Hamdi Tanpınar

Saadet Bkz. Mutluluk

Sabır

- 8743 Ne sarp iş olsa sabr ânı bitürür
Kamu yerden saâdetler yetürür.
Yûnus Emre
- 8744 Sabır acıdır, amma, meyvesi tatlıdır!
J. J. Rousseau
- 8745 Bizdeki nakil vasıtalarının en büyük
faydası, sabrı öğretmesidir.
Rıfat Necdî Evrim
- 8746 Nice uryanlar gördüm mülebbes
Olur dut yaprağı sabr ile atlas.
Güvâhî
- 8747 Ben derd-i aşkı söylemesem başka
derd olur
Hicrân belâ ve sabr belâlar belâsıdır.
Fâik Memdûh Paşa
- 8748 Kişi kim hâlis ide niyyetini
Tuyar sabr acısının lezzetini.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 8749 Sabr ile irer murâda âdem
Bu hâliledür umûr-ı âlem.
Behiştî (Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 8750 Derler ki âşık olana yâ sabr ya sefer
Sabrum dükkendi lâzım olubdur bana
sefer.
Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)

- 8751 Sabır, ruhun yüceliğini ortaya çıkarır.
M. Rasim Mutlu
- 8752 Sabır, umut etmek sanatıdır.
Vauvenargues
- 8753 Sabır, biraz da zaman
Güçten, öfkeden daha yaman.
La Fontaine
- 8754 Sabır saâdeti ebedî kalır
Sabır kimde ise o nâsib alır.
Yûnus Emre
- 8755 Sabır bir zırh, öfke düşmanların en
azılısı...
Bhartrihari
- 8756 Sabr eyle sen biraz etme figân
Neyler bakalım Hûda-yı zîşân.
Şeyh Gâlib
- 8757 Sabır, erdemin cesaretidir.
Bernardin de Saint-Pierre
- 8758 Sabır ile aşk, asla bir araya gelmez.
Genceli Nizâmî
- 8759 Sabırla sükûn daima birlikte gelmez.
Halide Edib Adıvar
- 8760 Bu söz mezkûr sözdür her zamanda
Bile ki sabr iden kalmaz yabanda.
Behiştî (Vizeli Ramazan)
- 8761 İlk erdem: Sabır.
André Gide
- 8762 Sabır, kurtuluşun anahtarındır.
Mevlânâ
- 8763 Sabır acıdır, ama tatlı bir meyvesi vardır.
Şeyh Sa'dî
- 8764 Sabrı olmayanlar ne kadar fakirdirler.
Shakespeare
- 8765 Sabır issi bilür ol neyidüğün
Saâdetlü tutar sabrın dedüğün.
Yûnus Emre
- 8766 Sabır ve zamandan güçlü bir şey yok:
Her şeyi bunlar yapar.
Tolstoy
- 8767 Sabr ile evvel çekenler zahmeti
Âkibet sonunda bula devleti
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 8768 Sabır, her bahçede yetişmeyen bir çi-
çekti.
James Howell
- 8769 Sabır, genişliğe ulaşmanın anahtarındır.
Mevlânâ
- 8770 Kişi sabır ile bulur kemâlî
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 8771 Hâcet-i maksûdını cümle gören
Sabr ile erdi murâdına eren.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 8772 Aradım kitapta buldum yerini
Sabır gibi devlet bulunmaz imiş.
Minhacî
- 8773 Belâya merd olanlar sabreder, nâmerd
sabetmez
Tamâm olsa ıyârı etmez altuna ziyân
âteş.
Hayâlî
- 8774 Sabr olur gerçi belâ def'ine çâre ammâ
Nice bir sabredelim sabırla bu cân çıktı.
Tokatlı Nûrî
- 8775 Sabrile bulur kişi murâdı
Var her gamun âhırında şâdî.
Behiştî (Karıştıran Süleyman Bey Oğlu)
- 8776 Sabr, er kişilerin ahlâkıdır.
Ebûl-Hasan Hayr en-Nessâc
- 8777 Şükür ile sabır, birer binek hayvanı
olsalardı, hangisine önce bineceğimi
kestiremezdim.
H. Ömer
- 8778 Sabrın meyvesini, acı da olsa tat.
Rıfat Necdî Evrim

Saç

8779 Sabr ile dost olur düşmenler
Sabr ile rehber olur reh-zenler.
Nâbî

8780 Âsyâb-ı kadehin kaide-i devri budur
Sen de sabr eyle biraz da sana nevbet
gelsin.
Nâbî

8781 Kulak virin yâ hû Gufrânî ne dir
Denildi ki ilmin başıdır sabır
Velâkin sabrın da arkası kabir.
Gufrânî

8782 Nice kim sabredeğördü veliykin
Oransız derde sabr olmaya mümkün.
Ahmed-i Dâ'î

8783 Sebr ele, sana sebrî
Merd gerek gana sebrî,
Her bir sebrî tükense
Tükenmez ana sebrî.
Azerbaycan halk bayatısı

8784 Meşhûr-ı mesel idi bu ammâ
Sabr ile koruk olurdu helvâ.
Subhîzâde Feyzî

8785 Sabretmeye alıştıysan, inan bana, çok
şey yapmışsın.
Goethe

8786 Aceb bu derdimin dermânı yok mu
Ya bu sabr etmeğin oranı yok mu.
Dehhânî

8787 Sabır, acelenin panzehiridir.
Susanna Tamaro

8788 Eğer tamamıyla zorluklara daldınsa,
daralıp kaldınsa sabret, sabır genişli-
ğin anahtarındır.
Mevlânâ

Saç

8789 Ak saçlar aklın işareti değildir.
Menander

8790 Uslandı gönül her saçı zencîre
vurulmaz.
Mehmed Şerîf Sabrî Çelebi

8791 Kelle kesildikten sonra, saçların ardın-
dan ağlanır mı?
Dostoyevski

8792 Kır saçlara coşkun bir delikanlı kafası
taşımaktan daha bayağı bir şey ola-
maz.
Lessing

8793 İnsan akılla pir olur; saçı sakalı ağar-
makla değil.
Mevlânâ

8794 Bir kere ağaran saç bir daha kararmaz.
Firdevsî

8795 Saçlar ağarmaya başladı mı, ak saçları
yüzlerce defa yolmaya kalkış... azal-
maz ki!
Hâfız

8796 Güzellik, tek bir saçla bile bizi arkasın-
dan sürükler.
Alexandre Pope

8797 Sırma saçlı yârimin can bahşederken
işvesi
Bâdeye revnâk verir lebler yakar gül
büsesi.

Ahmet Refik Altınay

8798 Kim ki saçıdır kara
Sabrı var anı ara.
Kim ki saçı sarıdır
Kibr ü gazâb kârdır
Kim ki saçı nerm olur
Ebleh ü bî-şerm olur.
Erzurumlu İbrahim Hakkı

8799 Saçlarına bağlanalı ey perî
Oldu dil envâ-ı cünûn meşheri.
Rahmî Bey

8800 Zülf-i siyehinden kesilir mi dil-i şeydâ
Bir râbitadur cân ile cânân arasında.
Şeyhülislâm Yahyâ

8801 Âşık olmuşken melekler ey perî-şân
zülüne
Düşmesin mi söyle insanlar perîşân
zülüne.

Mehmed Cemal

8802 Reng ü bâda zülfi cânâna müşâbih
olmasa
Kim bakar gülzâr-ı dehrin sünbül ü
şebbûsuna.

Fitnat Hamî

8803 Tut ki saçın kara olmuş ne faide ki
belün gürüzdür.

*Manyaslı Mahmûd
(Gülistan'dan çeviri)*

8804 Üftâdeler ayağına düşmüş dizin dizin
Düşmüş yüzüne zülfi perişân bölük
bölük.

Azmî

8805 Zülfi bir âşüftedir kim rüzgâra naz
eder.

Nefî

8806 Saçlarım ağardıkça, insanlar anlattıkları
rıma daha çok inanıyorlar.

Bertrand Russell

8807 Gülşen-i kûyuna kimler varıyor,
Kim ağağın öperek yalvarıyor,
Bağrımı şâne gibi kim yarıyor,
Sevdiğim, zulfünü kimler tarıyor?

Muallim Feyzî

8808 Ey saç, kendi tarağından uzak düşe-
rek dağılma, perişan olma.

Mevlânâ

8809 Eyledin zulfün gibi âhir perîşân hâlimi.

Rûhî-i Bağdâdî

8810 Zulfün hayâlî âşık-ı şeydâya el verir.

Kâmî

8811 Zülfi Leylâ'dır çeken Mecnûn'ı
sahradan yana.

Kâmî

8812 Zulfüne kalsa perîşân eylemezdi dilleri
Anı da tahrîk eden bâd-i sabâdır
neylesin.

Nefî

8813 Hep dağıttık kendimiz zülfi perişânın
görüp.

Atâyî

8814 Güzellerin bahçesinde açılan
Lâle midir sünbül müdür gül müdür
Beyaz gerdanına inip saçılan
Zülfi müdür kâkül müdür tel midir.

Âşık Gevherî

8815 Bağlanır zulfüne diller nice câdûsun sen.

Nailî-i Kadîm

8816 Sinemde, bir tutuşmuş, yanmış ocağ
olaydı,
Zulfün karanlığında bezme چراغ
olaydı.

Harputlu Hayri Bey

8817 Kalacak sanma bu çağın, bu güzellik
solacak
O samur saçlara bir gün de beyazlar
dolacak.

Şarkı (Beyâtîarabân)

Safâ

8818 Safânın vardır elbet cefâsı
Cefânın nitekim zevk ü safâsı
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

8819 Firkat meğher ol visâl imiş hayf.
Uşşâka safâ muhâl imiş hayf.
Şeyh Gâlib

8820 Gönülde gam şu kadar çok ki hiç
nihâyeti yok
Safâ dediklerinin adı var alâmeti yok.
Gelibolulu Mustafa Âlî

8821 Bilmem ki safâ, neş'e bu ömrün
neresinde?
Şâd olsa gönül bâri biraz son nefesinde.
Ahmed Râsim

Sağ, Sağlık (Sıhhat)-Sâkî

- 8822 Hemân bir lahzadur dünyâ safâsı
Velî bin yılcadur cefâsı.
Câmî'î
- 8823 Cefâya meyl ider ol meh vefâ
mahallinde
Gönülde zâhir olur gam safâ
mahallinde.
Subhîzâde Feyzî
- 8824 Şu dünyada ne var kendine dert
edinecek
Gün gelecek can bedenden gidecek
Bu yeşil otların üstünde iki gün safâ
sür
Zîrâ yakında onlar senin üstünde safâ
sürecek.
Ömer Hayyam

Sağ, Sağlık (Sıhhat)

- 8825 Olmaya devlet cihânda bir nefes
sıhhat gibi.
Muhibbî (Kanûnî Sultân Süleymân)
- 8826 Sağlık, hiç kimsenin kesin olarak gü-
venemeyeceği tek nimettir.
Bertrand Russell
- 8827 Kişi sağ olup olmaksansa mahrûm
Olub yeğdür anılmak bâri merhûm.
Mesîhî
- 8828 Kadr-ı safha-yı sıhhati rencûr olan bilir.
Âkîf Paşa
- 8829 İki şeyin elden gitmeden değerini tak-
dir etmek zordur: Sağlık ve gençlik.
Hz. Ali
- 8830 Derd-i aşka düşmeyen dil hasta-i
hicrân olur
Zâhidâ var aşka düş sıhhat nasîb
olsun sana.
Bursalı İsmail Hakkı
- 8831 Âhirette dirilmek ümidi olmasa, sanıyo-
rum ki, hıfzıssıhhaya riayet çoğalırdı.
Cenâb Şehâbeddîn

- 8832 Kaplıcalar, sıhhat fabrikalarıdır.
Raif Necdet Evrimer
- 8833 İnsan iki nimet hakkında yanılığdadır:
Sağlık ve boş vakit.
Hz. Muhammed
- 8834 Yine durmaz akar gözümün yaşı
Derler ki sağlıktır her işin başı.
Âşık Sarıgözoğlu
- 8835 Sıhhat sonu derd olmasa vuslat sonu
hicrân
Nûş âhırı nîş olmasa sûr âhırı mâtem.
Rûhî-i Bağdâdî
- 8836 Maraz-ı aşk Ubeydî ne 'aceb mihnet
olur
Kankı âşık ki ana uğraya sıhhat
bulmaz.
Edirneli Ubeydî

- 8837 Oburlukla sağlık birleşmez.
Hz. Ali
- 8838 Dadaloğlu yarın kavga kurulur
Tüfek öter davulbazlar vurulur
Nice koç yiğitler yere serilir
Ölen ölür kalan sağlar bizimdir.
Dadaloğlu
- 8839 Bu bedenin sağlığı, canın arkadaşısıdır.
Mevlânâ
- 8840 Ne tende cân ile sensiz ümîd-i sıhhat
olur
Ne can bedende gam-i firkatınle râhat
olur.
Nefî

Sâkî

- 8841 Ki kalmaz kimseye bu ayş bâkî
Dükenür bâde vü gider çü sâkî.
İbrahim bin Bâlî
- 8842 Sâkî-i devrânın peymânesinden
Ne bir gün ne bâde ne de câm kalır
Everekli (Develili) Seyrânî

Himmet eyle bize sâkî-i devrân
Bir sen iç ey sâkî bir bana doldur.

Âdemî

Sâkî zamân-ı ayş u mey-i hoş güvardır
Birkaç piyâle nûş edelim
nev-bahârdır.

Bâkî

Esti nesîm-i nev-bahar açıldı güller
subh-dem
Açsın bizim de gönümüz sâkî meded
sun câm-ı Cem.

Nefî

Sâkî meded mey sun bize câm-ı Cem
ü Key sun bize
Rıtl-ı pey-â-pey sun bize gitsin
gönüllerden elem.

Nefî

Sâkî getür ol şarâb-ı nâbı
Kim yetti nisâba gam hisâbı.

Fuzûlî

Öyle sermestem ki idrâk etmezem
dünyâ nedir
Men kimem sâkî olan kimdir mey ü
sabhâ nedir.

Fuzûlî

Öğme şarâbı zemm edip afyonu sâkîyâ
Açtırma ehl-i keyfe kutunun kapağını.

Fennî

N'olaydı âh n'olaydı sâkî bade sunaydı
Sundukça câmı mahbûb rakîbe dağ
olaydı.

Harputlu Hayri Bey

Sâkîyâ câmunda nedir bu esrâr
Kıldı bir katresi mestâne beni
Şarâb-ı lâlinde ne keyfiyet var
Söyletir efsâne efsâne beni.

Dertli

Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş
Sâkîler meclisten çekmiş ayağı.

Bayburtlu Zihnî

8853 Meclis-i işret kuruldu dün gece
meyhânede
Ehl-i diller zevke daldı sûret-i
rindânede
Mey sunar dîde süzerken hâlet-i
mestânede
Gözlerim sâkîde kaldı ellerim
peymânede.

Mehmed Sa'dî Bey

8854 Sâkî başın için bir çâre yetir
Ateş aldı yüreğimde yangın var
Yanaktan dudaktan bir katre getir
Ateş aldı yüreğimde yangın var.

Meslekî

8855 Sâkî zemân-ı hüsnün için bir piyâle
sun
Bir vakt ola ki diyesin ol bir zemân
imiş.

Ahmed Paşa

8856 Gizli bir buğu yükselirken son kırık
peymânenen
Geçmiş âhu gözlü sâkîler bu
mâtemhânenen.

Faruk Nafiz Çamlıbel

8857 Meclis-i meyde sâkîyâ, bana ne gül,
ne lâle ver
Derd-i gama devâ için, nîmce bir
piyâle ver.

Çelebizâde İsmail Âsım Efendi

8858 Ver sâkî tâzelendi derdim bu gece
Bir tek daha ver, sorma gelen kim bu
gece.

Cemal Yeşil

8859 Gel ey sâkî şarâbı tazelandir
Hevâ-yı zülfünü yelpâzelendir.

Rahmî Bey

8860 Aman sâkî, canım sâkî
Doldur doldur da ver
Neş'emde var bir terakkî
Doldur doldur da ver.

Ahmed Râsim

Sanat, Sanatçı

8861 Öyle mest et bizi ey sâkî-i rûh-efzâ kim
Hûşyâr olmayalum subh-ı kıyâmette
bile.

Yenişehirli Avnî Bey

8862 Sâkiyâ mey sun ki bir gün lâlezar
elden gider
Çün irer fasl-ı hazân bağ u bahâr
elden gider.

Avnî (Fâtih Sultân Mehmed)

8863 Oldum mu aşkınla harâb ey sâkî
Ser-tâ-be-kadem gark-ı şarâb ey sâkî
Mey ver gam-ı ferdâyî lisâna alma
Aynımda değil rûz-ı hisâb ey sâkî.

Esrâr Dede

8864 Yok elimde ayağ tutmağa tâb
Sâkiyâ sen içir şarâb bana.

İzzet, Beylikçi

8865 Sâkiyâ bâde müheyyâ amma
Meclisin revnâkı didâr iledür.

Nâcî Ahmed Dede

8866 Sâkî nighin tamâm kâr etti bana
Hayretle cihân yüzünü târ etti bana
Sahbâya bahâne bulma va'llâh bi'llah
Nettiyse o çeşm-i pür-humâr etti bana.

Nedîm

8867 Sun sâgarı sâkî bana mestâne desünler
Uslanmadı gitdi gör o dîvâne desünler.

Şeyhülislâm Yahya

8868 Sâkiyâ meclise gel cismime gelsün
cânım
Ahdler tevbeler ol sâgara kurbân olsun
Ayağın sakınarak basma amân
sultânım
Dökülen mey kınılan şîşe-i rindân
olsun.

Nedîm

8869 Eriştir sâkiyâ peymâneyi rindâne
düşükçe
Ayaklandır harâbât ehlini mestâne
düşükçe.

Bezmî (İstanbul Halil)

8870 Bir şeker-handeyle bezm-i şevke câm
etdin beni
Nîm sun peymâneyi sâki tamâm etdin
beni.

Nedîm

8871 Sâkiyâ! Boş koma peymânemizi,
Neş'elendir dil-i mestânemizi,
Açıver sohbet-i cânânemizi.

Muallim Feyzî

8872 Doldur ey sâki bu Cem bezminde bir
gün mey biter
Boş kalır fânî kadehler, tel susar, ney
ney biter.

Şarkı (Yegâh)

8873 Gecemiz kapkara sâki, sun elin nûr
olsun
Çileler dolmayacak, bari kadehler
dolsun.

*Şarkı (Şetaraban), Güfte: Fuat Hulûsi
Demirelli*

8874 Sarhoşların bağırmaları sâkiye delildir.

Mevlânâ

Sanat, Sanatçı

8875 Anladım işi: Sanat, Allah'ı aramakmış.
Marifet bu, gerisi yalnız çelik-
çomakmış.

Necip Fazıl Kısakürek

8876 Sanat, mevzuundan büyüktür.

Ârif Nihat Asya

8877 Ne büyük bir sanatçı ölüyor.

Neron'un ölürken söylediği söz

8878 Büyük sanatçıların vatanı yoktur.

Alfred de Musset

8879 En güzel sanat, yaşama sanatıdır.

John Macy

8880 Ismarlama, sanatı öldürür.

Dostoyevski

- 8881 Hiçbir şey istemeyen, hiçbir şey ummayan ve hiçbir şeyden korkmayan sanatçı olamaz.
Çehov
- 8882 Sanatçı, benliğimi aşmayı bana öğreten, kendisinin yardımı olmadıkça bana yabancı kalacak olan şeyi duymaya, anlamaya ve istemeye bende heves uyandıran, kendi ruhsal hayatını benimkine eklemek suretiyle beni daha olgun şekilde yaşatan kimsedir.
Edmond Goblot
- 8883 Sanat görüneni yinelemek değil, görünebilmeklik sağlamaktır.
Paul Klee
- 8884 Sanat, özgürlüğün çocuğudur.
Schiller
- 8885 Sanatın ödevi doğayı kopye etmek değil, doğayı ifade etmektir.
H. de Balzac
- 8886 Sanat uzun, hayat kısadır.
Goethe
- 8887 Dünya aydınlık olsaydı, sanat olmazdı.
Albert Camus
- 8888 Elde altın bileziktir san'at
Ki verir ehline feyz ü rif'at.
Şinâî
- 8889 Her sanat, insanın kaderine karşı bir isyandır.
André Malraux
- 8890 Sanatta en rahatsız edici şey özgürlüktür.
Paul Valéry
- 8891 Sanatı kendine hayat edinenler için hayat büyük bir sanattır.
Brachvogel
- 8892 Sanat, insan tarafından meydana getirilmiş Doğa'dır.
Owen Meredith
- 8893 Sanat, sanat içindir.
Victor Cousin
- 8894 Ey insan! Sanat yalnız senindir.
Schiller
- 8895 Sanat, kuvvettir.
Longfellow
- 8896 Sanat, doğaya ilâve edilmiş insan, daha iyisi insana ilâve edilmiş insandır.
Edmond Goblot
- 8897 San'at ve edebiyat içtimâî ve ahlâkî sarsıntıları haber veren yanılmaz bir sismograftır!
Raif Necdet Kestelli
- 8898 Bir güzel söz söyleme sanatı varsa, bir de güzel anlama ve dinleme sanatı vardır.
Epiktetos
- 8899 Sanat çoğu kez yenilik getiricidir ve çoğu kez devrimcidir.
Edmond Goblot
- 8900 Sanat uzun süreli, hayat kısadır.
Hippokrates
- 8901 Sanatçı, olmaz'ı ortadan kaldıran insandır.
Adnan Binyazar
- 8902 Ölüme karşı tek yanıt sanattır.
Malraux
- 8903 İnsan,... sanatın varlığından ne kadar erken haberdar olursa, o kadar mutlu olur.
Goethe
- 8904 Sanatçı anlatış, iç dünyanın bir dışa, bir nesnelleşmesidir. Bu, görünmez evreni görünür kılmaktır.
Franz Kafka
- 8905 Önceleri devrimci gibi görünen her sanat akımı daha sonra bıkkınlık getirir, bayatlar.
Arthur Koestler

Sarhoş (Sermest), Sarhoşluk

- 8906 Sanat, sessizlik içinde hatırladığımız heyecanlarımızdır.
Katherine Mansfield
- 8907 Sanatı doğaya kabul ettirilmiş bir düzen saymak mümkündür.
François Maurice
- 8908 Sanat, doğanın bir beğeni merceğinden yansıtılmasıdır.
Emile Zola
- 8909 Sanat tabiat bütünleyicisidir.
Novalis
- 8910 Sanatları öğrenirken, listenin en başına "yaşama sanatını" koymayı unutmama.
J. J. Rousseau
- 8911 Gerçek sanat eseri, az konuşandır.
A. Camus
- 8912 Sanatçıya iki göz yetmez.
Lamartine
- 8913 Yaşamda ve sanatta tüm yaptığımız, yaptığımızı sandığımızın kötü bir kopyasından başka bir şey değildir.
Picasso
- 8914 Sanatın düşmanı bilgisizliktir.
Ben Jonson
- 8915 Kurtulmak için insanda Derin, zengin iki tarla var. Biri Sanat'tır, Sevgi öteki.
Baudelaire
- 8916 Sanatçı
Isık yaratandır
Dillerde ezgisi kalır.
Adını aratandır.
Özdemir Asaf
- 8917 Sanatçı, görünmeyeni görünür kılandır.
Paul Klee

Sarhoş (Sermest), Sarhoşluk

- 8918 Bir sarhoş, mezeden şarap kadehinden başka ne ister.
Mevlânâ
- 8919 Sarhoşluk kusur yaratmaz; kusurları göz önüne çıkarır.
Seneca
- 8920 Çabuk içen çabuk sarhoş olur.
Genceli Nizâmî
- 8921 Para sarhoşluğu, sarhoşlukların en kötüsüdür.
Rıfat Necdet Evrim
- 8922 Kadeh olmadan şarab içilmez, amma
bil ki
İnsanı sarhoş eden şaraptır, kadeh değil.
İkbâl
- 8923 Öyle sermestem ki idrâk itmezem
dünyâ nedir
Men kimem sâkî olan kimdir mey ü
sahbâ nedir?
Fuzûlî
- 8924 İkbâl sarhoşu en çabuk ayılan bir sarhoştur; masa başındaki koltuğunu altından çeker çekmez süt dökmüş kediye, sarığı alınmış hocaya, karaya vurmuş balığa, gerdeğe girmiş alığa, veya zıfak odasından çıkan hadıma döner, sünepeleşir.
Refik Halit Karay
- 8925 Sarhoşluk, gönüllü çılgınlıktır.
Seneca
- 8926 Kimden istifsar idem keyfiyyet-i aşkı
aceb,
Ârif-i âgâh sarhoş, vâkıf-ı esrâr mest!
Lâ-edrî
- 8927 İlk sarhoşluk, ilk şarap zordur.
Genceli Nizâmî

8928 Ey olan bâde-i ikbâl ile sermest-i gurûr
Korkarım bir gün olur sen de olursun
mahmûr.

Şinâsî

8929 İ'tibâr itmezler ol söze ki sarhoşdan
çıkâr.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

8930 Da'vâ sübût bulmaz olursa güvâh mest.
Seyyid Vehbî

8931 Çok da mağrûr olma kim meyhâne-i
ikbâlde
Biz hezârân mest-i mağrûrun humârın
görmüşüz.

Nâbî

8932 Gehi meyhâne yolunda gehi
mesciddedür Âhî
Harâb-ı mest-i aşk olmuş yürür geh
doğru geh eğri.

Âhî (Niğbolulu Benli Hasan)

8933 Çü mestün sözleri mestâne olur
Pes anı dinleyen dîvâne olur.

Şeyhoğlu Mustafa

8934 Gider hâb-ı tegâfûl dîdelerden dûr
olur bir gün,
Bu meclis böyle kalmaz mestler
mahmûr olur bir gün.

Veysî

8935 Bezm-i ikbâlde sermest olanın hâli
budur
Gâh peymâne çeker, gâh humâr-ı âlâm.
Nâbî

8936 Dünyada en şiddetli ve tehlikeli sar-
hoşluk; otoritenin, servet ve ikbâlin
verdiği sarhoşluktur.
Raif Necdet Kestelli

8937 Sun da içsin yâr elinden âşkın
peymâneyi
Bir kadehle mest-i bitâb et dil-i
vîrâneyi.

Ahmet Refik Altınay

8938 Varıp meyhâneye anlamaz fiat
Nûşedip kadehi eyler âfiyet
İki defa sarhoş olur âkibet
Veresiye şarap içen demişler.

Refikî

8939 Sarhoşluk arzulanan şeyin maddeten
satın alınmasına lüzumlu para elde
olmayınca, o şeyin hayalinin satın alın-
masıdır.

André Gide

8940 Derler ki, işret, insanın ne olduğunu
meydana çıkarır. Para, mevki, hattâ
fıkıralığın bile sarhoşluk verdiğini
unutmamalı.

Hasan-Âlî Yücel

8941 Sanman bizi kim şîre-i engür ile mestiz
Biz ehl-i harâbattânız mest-i elestiz.

Rûhî-i Bağdâdî

8942 Sarhoşun önünde hendek de birdir,
meydan da!

Mevlânâ

Savaş (Harp)

8943 Savaş, hiledir; hileden ibarettir.
H. Muhammed

8944 Hayat-ı millet tehlikeye marûz kalma-
yınca harp bir cinâyettir.

Atatürk

8945 Nefsinle yapacağın savaş en büyük
savaştır.

Ferideddîn Attâr

8946 Savaşta, düşüşenlerden çok kaçanlar
ölür.

Selma Lagerlöf

8947 Hayat, felâket, yalnızlık, yüzüstü bıra-
kılmışlık, yoksulluk kendine göre kah-
ramanları olan savaş alanlarıdır.

Victor Hugo

Selâm

- 8948 Savaşsız, sabırsız yenme olur mu hiç?
Mevlânâ
- 8949 Savaş bir para israfıdır... Hayatın ka-
zançlarını silip süpürür.
Eugene O'Neill
- 8950 Savaş bir kötülüktür.
Çehov
- 8951 Cümle nev'-i beşer birâder iken
Böyle yekdiğeriyle cenk neden.
Muallim Nâcî
- 8952 Savaş olunca ilk ölen gerçektir.
Rudyard Kipling
- 8953 Savaşa neden, insan ilişkileri değil,
eşya ilişkileridir.
J. J. Rousseau
- 8954 Savaş, ordunun hayatıdır.
Alfred de Vigny
- 8955 Savaş, benim elimle anarşinin panzehi-
ri olmuştur.
Napoléon
- 8956 Savaşın çeşitli cilveleri arasında en
şaşılacak olan şudur: Başarıyı herkes
kendinden bildiği halde, yenilmenin
suçu yalnız komutanın sırtına yükle-
tilir.
Tacitus
- 8957 Harpte yegâne korkulacak şey, korku-
dur.
Halide Edip Adıvar
- 8958 Savaştan kalmayınca savaş da biter.
Corneille
- 8959 Erkek, savaş için yaratılmıştır; kadın
ise savaşçının dinlenmesi için.
André Maurois
- 8960 İlk vuruş, savaşı yarıyariya kazanmak
demektir.
Oliver Goldsmith

- 8961 Savaş, toprağın insan eti yemesini sağ-
lamaktır.
Mencius
- 8962 Savaşın amacı barış sağlamaktır.
Aristoteles
- 8963 Amaçsız savaştan kaçan kahramandır.
Talât Sait Halman
- 8964 Savaşın ne olduğunu, barış içinde ya-
şayanlar anlayamaz.
Schiller
- 8965 İnsanın hayvanlığına en sağlam belge,
savaştır.
Mohammed Hecâzî
- 8966 Altın ve kuvvet, işte savaşın başlıca
iki nedeni.
Tacitus
- 8967 Savaşta bütün gecikmeler tehlikelidir.
Dryden

Sâye Bkz. Gölge

Selâm

- 8968 Halka vir vıfk u tevâzu'la selâm
Zor ile eyleme teklîf-i kıyâm
Nâbî
- 8969 Bî-sûd ola mı ümîd-i cânân
Yârin bize bir selâmı yok mu.
Şeyh Gâlib
- 8970 Yüce dağdan esen rüzgâr, sevgiliye
selâm götür
Yollarımı kesen rüzgâr, sevgiliye
selâm götür.
Fakih Fakılar
- 8971 Selâm verdim rüşvet değildir deyü
almadılar.
Fuzûlî

- 8972 Bir selâmın alan selâmet olur.
Bâkî
- 8973 Zamânede gazeli kimse almıyor Sâbit
Güzellere verilen tuhfe-i selâm gibi.
Sâbit
- 8974 Hiçbir dosta açma zarûret hâli,
Selâmı sabahı keser demişler.
Şerîfî
- 8975 Vermez selâm o serv-i hırâmân gelir
geçer
Yollarda ömr-i âşık-ı nâlân gelir geçer.
Nazîm

Sermest Bkz. Sarhoş

Servet

- 8976 Büyük servetler bazen insanları yalnız-
laştırır.
Tennesse Williams
- 8977 Servetim olmasını isterim, haksızlıkla
zengin olmayı asla.
Solon
- 8978 Ordu için ağırlığı ne ise, erdem için
de servet odur. Atılmaz, geride bira-
kılmaz.
F. Bacon
- 8979 Allah'ın adına gelen servet yavaş ya-
vaş gelir.
John Webster
- 8980 Büyük servet çok güzel rüyalar gör-
dürür.
Mor Jokai
- 8981 Servetin kaybı değerli kimselerin sade-
ce izzetinesini artırmaya yarar.
Oliver Goldsmith
- 8982 Servetin batırdığı insan sayısı kurtardı-
ğından elbette fazladır.
F. Bacon
- 8983 İyi insanın serveti, faziletidir.
Şûdraka

- 8984 Servet nimet verir, fakat kıymet ver-
mez.
Mektupçu Agâh
- 8985 Eğer, miden, göğsün ve bacakların
sağlam ise şahane servetler bu hale
birşey daha ilâve edemez.
Horatius
- 8986 Şimdi her yerde ancak servete itibar
Olunuyor... Hüner-mendân-ı bî âb ü
dâne de hakır.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 8987 Servet değişmelerine cesaretle dayan-
mayı öğren.
Cleobul
- 8988 Ki iç, yi, bağışla, soyun yun, arın
Ne gizlersin ayruklar için varın.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)

Sevdâ

- 8989 Hoş geçen her dem-i sevdâ ebediyyet
sayılır!..
Tevfik Fikret
- 8990 Sevdâ dedikleri sel misâlidir
Fikredip ummâna dalmalı değil.
Kul Hüseyin
- 8991 Sevdâ illetinden açma söz bana
O illet bana bir nâr idi gitti.
Erzurumlu Emrah
- 8992 Senin sevdân yüreğimde yağ komaz
Eritir ha nazlı dilber eritir.
Dadaloğlu
- 8993 Yazı gelmez yaman kıştır bu sevdâ.
Muhibbî (Kanûnî Sultân Süleyman)
- 8994 Her kimde vardır aşk ibtilâsı
Eksilmez artar derd ü belâsı
Kânun-ı aşkın bu muktezâsı
Gamla kurulmuş sevdâ binâsı.
Mehmed Sa'dî Bey

Sevdâ

- 8995 Deniz üstünde dalga
Çalka kayığı çalka
Sevdâ uşak gibidir
Büyüyor düşe kalka.
Türkü
- 8996 Sevdâ dedikleri çakır diken
Mahveder vücûdu çürütür teni.
Tokatlı Nûrî
- 8997 Hey ağalar size tarif edeyim
Kaldıramam ağır taştır bu sevdâ
Gece gündüz yaş döktürür ağlatır
El sanır ki kolay ıştır bu sevdâ.
Yusufelili Keşfi
- 8998 Ne şair yaş döker, ne âşık ağlar
Tarihe karıştı eski sevdâlar.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 8999 Bu sevdâ-yi aşka eğlence derdim
Derd imiş başıma geldi de gördüm.
Âşık Ömer
- 9000 Mecnûn koşar Leylâ diye efsâneden
efsâneye
Bir ses gelir; sevdâ diye divânenen
divâneye.
Hüseyni Mayadağlı
- 9001 Sevdâ ile kara sevdâ arasında hafif bir
renk farkı vardır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9002 Uyku uyanmak için,
Rüyâ inanmak için,
Sevdâ aldanmak için.
Rıfat Necdet Evrimer
- 9003 Sevdâ alâimi sebebin âşık anlıya
Allâme-i cihân ne bilir ol alâmeti.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 9004 Sevdâ gönlün, şehvet etin sarhoş ol-
masıdır.
Raif Necdet Kestelli
- 9005 Her zaman derler ki bana
Sevmek için pek küçüğüm.
Gülerim ben onlara.
Bilmezler ki küçük güğüm,
Çabuk kaynar. Hem ne fayda
Küçük, büyük demez sevdâ.
E. Szigligeti
- 9006 Kızların sevdası sepete konmuş su
gibidir, akar gider.
Enrique Larreta
- 9007 Öyle sevdalar vardır, biter biter baş-
lar.
Oktay Rifat
- 9008 Belâ-yı baht-ı siyeh mi hevâ-yi kâkül mü
Nedir başımdaki sevdâ bilinmedi gitti.
Sâid, Hızır Ağazâde
- 9009 Sevdâ dedikleri zehir diken
Cismi harâb eder götürür teni.
Ürgüplü Mahfi
- 9010 Başında sofinin kara imâme
Benim başımda bu sevdâ nedendir?
Hayretî
- 9011 Sevdâ... bu ne hâlettir, İlâhî ne safâ-
dır.
Tevfik Fikret
- 9012 Bütün kitapları yakmalı
Sevdâ üstüne ne söylemişlerse yalandır.
Bedri Rahmi Eyuboğlu
- 9013 Sevdânın od'una pek güvenilmez
Tutuşursan eğer kolay sönülmez.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 9014 Gidene bak gidene
Güller sarmış dikene
Mevlâm sabırlar versin
Gizli sevdâ çekene.
Mânî
- 9015 Sevdâ öyle müşkül ki onu çekenler
bilir,
Sevenler hırpalanır, sevilmeyen incinir.
Şarkı (Uşşak)

- 9016 Bak şu kalbimin işine
Saldı sevdâyı başıma
Gece gündüz aşkın ateşine
Yanarım kimseler bilmez.
Âşık Gevherî
- 9017 Yüreciğim demir değil, tunç değil
Gözlerimden akan kandır, yaş değil
Böyle sevdâ başıma gelmiş değil.
Şarkı (Eviç)
- 9018 Bir gün acı bir rüzgâr, kırar aşk dallarını
Bazen, bir nefes söyler, sevdâ
masallarını
Şarkı (Muhayyerküirdi)
- 9019 Sevdâ derinlerdedir, oysa Ferhad
Üstünü kazmada dağın
Hilmi Yavuz
- 9020 Sevdâ, sevdâ derler be hey yârenler
Bilmeyene bir âcâyip hâl olur
Karacaoğlan
- ## Sevgi
- 9021 Bir sevgiye bizde, her zaman, yer
vardır,
Lâkin ne o kumral, ne o esmer vardır.
Ârif Nihat Asya
- 9022 Ey sevgi anladım bu uzaktan gelen
sedâ ile,
Ömrün yegâne lezzetidir hâtıran bile.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 9023 İkinci bir sevgi bulamazsak, birincisi-
ne uzun süre bağlı kalırız.
La Rochefoucauld
- 9024 İstırabın bağladığı sevgi güçlüdür.
Selma Lagerlöf
- 9025 Ölçülebilen sevgi zavallı bir sevgidir.
Shakespeare
- 9026 Ben bu dünyaya kin değil,
Sevgi paylaşmaya geldim.
Sophokles
- 9027 Bir an bile, sevgilerimizi değiştirebilir.
Senancour
- 9028 Sevgi ile nefret arasındaki fark şaşıl-
cak kadar azdır.
G. Bernard Shaw
- 9029 Paylaşılan sevgi zayıftır.
Voltaire
- 9030 Sevgi ne kadar büyükse kederi de o
kadar büyük olacaktır.
Spinoza
- 9031 Uzun yaşamaz kolay ele geçen sevgi.
Ovidius
- 9032 Nasıl kafa sayısı kadar düşünce çeşidi
varsa, kalb sayısı kadar da sevgi çeşi-
di vardır.
Tolstoy
- 9033 Takasa, yalnız sevgi tahammül ede-
mez.
Rıfat Necdet Evrimer
- 9034 Sevginin bulunmadığı yerde aklı da
arama.
Dostoyevski
- 9035 Sevgi, hayatın pusulasıdır.
Mektupçu Agâh
- 9036 Sevgi ve acıma, insanlık vasfıdır; hid-
det ve şehvetse, hayvanlık vasfı.
Mevlânâ
- 9037 Bazen sevgiyi nefretten ayırmak güç-
tür.
Graham Greene
- 9038 Endişe ve sevgi, kadın kısmında bir-
birine denk gider; ya çoktur, ya hiç
yoktur.
Shakespeare
- 9039 Sevgi, meleklerin hayatıdır.
H. de Balzac

Sevgili

- 9040 İnsanlarda sevgi ve saygıyı uyandıran iki şey vardır: Bir şeyin sizin olması, o şeyi sevmek.
Aristoteles
- 9041 Karşılıksız sevgi ile, paylaşılan sevgi, bir hata ile bir gerçek kadar birbirinden ayrıdır.
George Sand
- 9042 Her şey ancak sevgi ile satın alınabilir.
André Gide
- 9043 Başkalarının sevgisi bize daima anlaşılmaz görünür. Tüm kadınlar, öteki tüm kadınlar için: "O adamda seviyecek ne buluyor bilmem ki!" derler.
André Maurois
- 9044 Sevgiyle bakılan her şey güzeldir aslında. Kim dünyayı daha çok severse, o daha güzel bulacaktır.
Christian Morgenstern
- 9045 Sevilen nesneye sahip olmayı özleyen sevgiden de büyüğü vardır: Sevilen ruhu kurtarmak isteyen sevgidir bu.
Christian Morgenstern
- 9046 Visal, sevgiyi öldürür.
İkbal
- 9047 Gerçek sevgi, iyilik gördüğünde artmayan ve kötülük gördüğünde eksilmeyendir.
Yahya bin Muâz er-Râzî
- 9048 Sevgiyi bilmeyen ölmeyi bilmez.
Ahmed Hâşim
- 9049 Sevgi kalpten azarla atılmaz.
Shakespeare
- 9050 Sevgi bezginliğe ve azalmaya yüz tutunca aşır, zoraki resmîliklere başvurur.
Shakespeare
- 9051 Sevgi tükenmez insanda.
Sabri Altınal

- 9052 İnsan kendi çabası ile değil, sevgi ile yaşar.
Tolstoy
- 9053 Ah sevgi gözlerin bağlıyken bile nasıl da görürsün yolunu. Sever dilediğini.
Shakespeare
- 9054 Sevgi inceliklidir.
Shakespeare

Sevgili

- 9055 Kişi mahbûbunu gözden günüller Dilinde adını sözden günüller.
İbrahim bin Bâlî
- 9056 Sevdiği göğsünde olanla kapıya göz dikip bekleyen kimse arasında fark vardır.
Şeyh Sa'dî
- 9057 Kimin dünyası sevgilisi tarafından zehir edilmişse, o yaşamıştır.
M. Rasim Mutlu
- 9058 Sevgiliden gelen her şey sevgilidir.
Mektupçu Agâh
- 9059 Mevlevîdir sevdiğim her dem külâh eyler bana.
Lâ-edrî
- 9060 Kelp rakîb böyle diyormuş, güzel sevmek pek günah Ben severim sevdiğimi, günah benim kime ne.
Kul Nesîmî
- 9061 Bir kişinin sevdiğini el alsa Ele bir gün ona her gün ölümdür.
Hasan Dede
- 9062 Sevgiliden uzak kalan kişi buluşma zamanını bekler durur.
Mevlânâ

Sevinç

9063 Sevinç ne tuhaftır, daha doğmadan
ölüverir.

Shakespeare

9064 En büyük sevinçler en güzel yapıtların
gözlenmesinden doğar.

Demokritos

9065 Dünyayı felek hayli zamândır tolaşırsın
Devrinde aceb hurrem u handân kimi
gördün.

Âmidli Emîrî Çelebi

9066 Herkes için sevinçlerle elemeler gider
gelir.

Sophokles

9067 Vakt-i şâdî de gelir, mevsim-i mihnet
de geçer.

Şeyh Gâlib

9068 Acı çabuk unutulur, sevinç ise
ebedidir.

Schiller

9069 Baban diyor ki: "Meserret çocukların,
yalnız
Çocukların payıdır! Ey güzel çocuk,
dinle."

Tevfik Fikret

9070 Bir insanın sevinci ötekine dert olur.

D. H. Lawrence

9071 Sevinç duymak başka, mutlu olmak
da gene başka...

Senancour

9072 İnsanın "küçük sevinçler" elde edebil-
mesi ne kadar kolaydır.

Mor Jokai

9073 Sevinçler unutulur, elemeler asla!..

Lermontov

9074 Fazla sevinç insanı yorar.

Grilparzer

9075 İnsanın sevinci fethetmesi, kendisini
hüzne kaptırmasından daha yeğdir.

André Gide

9076 Hadden aşkın sevince dayanmak, en
ağır eleme dayanmaktan zordur.

H. de Balzac

9077 Sevinç dediğin nedir
Azabın tuzu yanında?

Par Lagerkvist

9078 Yarım kalan her sevinç, sırtımıza sap-
lanan bir bıçak gibidir.

Henri-Frédéric Amiel

9079 İnsan sevincini büyülterek anlatmalı,
üzüntüsünü kısaltarak.

Montaigne

9080 Her sevincin bir acısı, her acının da
bir sevinci olur.

Goethe

9081 İstirap sonsuzdur, sevincin hudutları
vardır.

H. de Balzac

9082 Ana babanın sevinci, üzüntü ve kor-
kuları gibi gizli kalır.

F. Bacon

9083 Bir sevinç ardınca gelir bin mâtem
Sabah gülen kuşluk ağlar demişler.

Beypazarlı Havâyî

9084 Ne kadar uzak, uzak
Yollardan gelir bize
Ve çok yabancı bir şey gibi
sevinçlerimiz.

Ahmet Hamdi Tanpınar

9085 Güldürmeye yetmeyen sevinçler.

Cemal Süreya

9086 Saadet var gibi amma, sesi uzaktan
gelir.
Sevinçler yasla, kederle boğularaktan
gelir.

Mehmet Çınarlı

Sevmek

9087 Dünyada bölünen her şey küçülür,
fakat sevinç, paylaşıldıkça büyür.
Ali Yürük

9088 Sevinç ince bir tül gibi hüznün üstünü
örter.
Victor Hugo

9089 Kederi sahte olanın, sevinci de sahte
olur.
Lev Tolstoy

Sevmek

9090 Ki seni seveni sevgil perîse
Seni sevmiyeni sevme hûrîse
Tutmacı

9091 Kimseyi sevmemek, bana göre, kimse
tarafından sevilmemektir.
Demokritos

9092 İnsanın başka işi yoksa sevmekten de
bıkar.
Kemâl Tahir

9093 Çiçekler içinde gülü, çiğdemi,
Yemişler içinde narı, bade mi,
Güzellerle geçen her günü her demi,
Sohbeti, meclisi, sazı sevdim ben.
Ahmet Kutsi Tecer

9094 Böyle tedirgin mi, mahzûn mu olur
Bilemiyorum âh, insân sevince?..
Feyzi Halıcı

9095 Kim ne derse desin ol şûh-i cihânı
severim
Her kimi gönlüm dilerse ben anı
severim.
Muradî (Sultan Murad III)

9096 Kişi her ne kimi sevse ol olur fikri vü
zikri
Nitekim dilde Mecnûn'un dün ü gün
zikri Leylâ'dır.
Hüseyinî (Hüseyin Abdal)

9097 İnsan seilmeyince bayağılaşıverir.
Victor Hugo

9098 Gönlümün aşk u vefâdur şeref ü
unvânı
Sevenin ben kuluyum sevmeyenin
sultânı.
Şinâsî

9099 Kendini sevenin rakibi olmaz.
Benjamin Franklin

9100 İnsanoğlu böyledir işte, hep sevmek
ister.
Andre Malraux

9101 Şüphesiz ki sevmekten ziyâde sev-
mek iyidir, çünkü sevmekte intihab
serbestliği vardır.
Raif Necdet Kestelli

9102 Bir istiyor insan onu, bir istemiyor âh!
Sevmek dahi doğmak gibi, ölmek gibi
bir şey!
Cenâb Şehâbeddîn

9103 Benlik dururken aheri sevmek kolay
değil.
Abdülhak Hâmid Tarhan

9104 İnsanları toptan sevmek ahlâksızlıktır.
Dostoyevski

9105 Seviyorum, o halde varım.
Unamuno

9106 Hiçbir zaman, hiç kimse çok fazla se-
vildiği için şikâyet etmemiştir.
Tolstoy

9107 İnsan, katlandığı fedakârlıklar, çektiği
ıstıraplar nispetinde sever.
E. Renan

9108 İnsan sevince ekseriya kederli olur.
Maurice Maeterlinck

9109 Sevmek, bir başkasının hayatını yaşa-
maktır.
H. de Balzac

- 9110 Sevilmeden sevmekten daha feci bir-
şey yoktur.
Turgenyev
- 9111 Sevmemek elimizde olmadığı gibi,
ölünceye dek sevmek de elimizde değil.
La Bruyère
- 9112 Dünyâda sevilmiş ve seven nâfile bekler;
Bilmez ki giden sevgililer
dönmeyecekler.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 9113 Sevmekten sonra en büyük mutluluk
sevgisini itiraf etmektir.
André Gide
- 9114 Sevmek, insanın kendi kendini aşma-
sıdır.
Oscar Wilde
- 9115 İnsan hayatta iki kez sevmiyor.
Turgenyev
- 9116 Sen de sevdinse birâder bil ki encâmın
yamân
Gönlünü zapt et karışmam sonra
bulmazsın aman.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 9117 Sevmek, devam eden en güzel huyum
İnsan bir kere sever hayatında.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 9118 Baktıkça güzel gözlerine coşmadayım
vâh
Sevmek de, sevilmek de felâket imiş
eyvâh.
Hüseyin Rıfat Bey
- 9119 Gördüm, seni sevdim güzelim gonce-i
tersin;
Sevmek mi güzel, yoksa sevilmek mi
ne dersin?
Hüseyin Siret Özsever
- 9120 Gözlerinden içti gönlüm neş'eyi
Senden öğrendim ben gönülünden
sevmeyi.
Hasan-Âli Yücel
- 9121 Fâriğ olmam eylesen yüz bin cefâ
sevdim seni
Böyle yazmış alnıma kilik-i kazâ
sevdim seni.
Şeyh Gâlib
- 9122 Sevmek yaşamak kadar önemli.
Nevzat Üstün
- 9123 Mu'ayyen kıssadur sevmek sevilmek
mâ-takaddemden.
Bâkî
- 9124 Sevmek, ey lâfz-ı câzib ü sehâ!r!
Ey muazzez ve muhterem masdar!
Celâl Sâhir Erozan
- 9125 Her kimi sevdimse nâz etti bana.
Sa'îd, Hızır Ağazâde
- 9126 Sevsem öldürürler, sevmesem öldüm.
Karacaoğlu
- 9127 Ümitsiz sevmek de bir saadettir.
H. de Bahzac
- 9128 Sevdi ve kendini buldu... Oysa bazı
kişiler kendilerini kaybetmek için se-
verler.
Hermann Hesse
- 9129 Ayrılık ve zamanın sevene etkisi yok-
tur.
Alfred de Musset
- 9130 Ben bütün bir evreni sevmişim; alın
terim
Var evrende; öz, üvey diye ayıramam
ki.
Ahmet Muhip Dıranas
- 9131 Sevdiğimi demez isem sevmek derdi
beni boğar.
Yûnus Emre
- 9132 Sevilmek, bir kimsenin gözünde eşsiz
olmaktır.
Nurullah Ataç

Sıkıntı

- 9133 Sevmesini bilenler, ancak büyük adamlardır.
H. de Banzac
- 9134 Sevmek kadar sevmemek de elde olan bir şey değildir.
La Bruyère
- 9135 İki kez sağızdır
Biri
Bizi
Severken.
Fazıl Hüsnü Dağlarca.
- 9136 Seni, geceyi ve bulutları seviyorum.
Cahit Külebi
- 9137 Sevmek yetmez! Korumak gerek!..
Müşerref R. Köktürk
- 9138 Bir şeyi çok sevmek, insanı o şeye kar-
şı körve sağır yapar.
H. Muhammed
- 9139 Seven kişi, sevgiliye aykırı olan kim-
selerin sözlerine sağır olur.
Mevlânâ
- 9140 Gönlün sevdiği her şeyi göz güzel görür.
Şeyh Sa'di
- 9141 Ne gülün rengini sevdim, ne de
bülbul sesini
Çünkü, sevdim yüzünün rengini,
billur sesini.
Şarkı (Yegâh)
- 9142 Sevmem ol mehveşi de ya ne gelir
hâtırma.
Enderînlü Vâsîf
- 9143 Ölenlerini unutma
Ama,
Yaşayanın var ise,
Onu sev.
Sev ama.
Özdemir Asaf
- 9144 Sevmeye nokta koyan sınıfta kalır.
Özdemir Asaf

- 9145 Beni az sev ama uzun sev.
Marlowe
- 9146 Ben ağlıyorum, sen de mi bîtab-ı
kedersin?
Sevmek mi güzel, yoksa sevilme mi,
ne dersin?
Şarkı (Acemaşîran)

Sıhhat Bkz. Sağlık

Sıkıntı

- 9147 Sıkıntının sırrı sizin elinizde değil,
başkalarının elindedir.
H. de Balzac
- 9148 Oysa ki gencim atılanım
Yirmi yaşın kudreti bileklerimde.
Öyleyse neden bu mahzunluk
Neden bu sıkıntı yüreğimde.
Teoman Karahan
- 9149 Bütün sıkıntılar bitip, acılar dinse bile,
Bir susmayan çağrı var ki karatoprak-
tan gelir.
Mehmet Çınarlı
- 9150 Sıkıntı, hayatın esasıdır ve biz oyunun,
eğlencelerin, romanların ve aşkın keşfe-
dilmesini yalnız sıkıntıya borçluyuz.
Unamuno
- 9151 Her şey gizlenir de can sıkıntısı gizlen-
mez.
Turgenyev
- 9152 Dünyada tek korkulacak şey can sı-
kıntısıdır.
Oscar Wilde
- 9153 Kişinin umduğu değil, asıl beklemedi-
ği sıkıntılar çabuk gelir başına.
Plautus
- 9154 Senin sıkıntın, aynı filmi defalarca
seyretmekten dolaydır.
M. Rasim Mutlu

9155 Sıkıntı yoktur, icat edilir.
Rıfat Necdî Evrim

9156 İnsanların yapacak ya da yıkacak bir şeyleri yoksa canları sıkılır.
Alain

9157 Mutluluğu bir nimet gibi arayıp gözetlemek yok mu, işte bu, her şeyin üstüne can sıkıntısını bir tül gibi örter.
Alain

9158 Çekilen sıkıntılar da giderek bir zevk olmuyor mu kişi için?
Nurullah Ataç

9159 Gönlüne gelen her ferahlık bir sıkıntıya bağlıdır.
Mevlânâ

9160 Dünya, sıkıntılarla dolu bir evdir.
William Shakespeare

9161 Sıkıntılar sabırla azalır.
H. Ali

Sıla

9162 Bakarım bakarım sılâm görünmez
Ara yerde yıkılası dağlar var.
Karacaoğlan

9163 Bir hoş olur gönül, sıla dendi mi.
Orhan Şaik Gökyay

9164 Bana derler neyin kaldı sılada
Hiç demezler ciğerimi dağlar var.
Âşık Kerem.

Sır (Râz)

9165 Birisi bir söz söyledi de sonra önüne-ardına, sağına-soluna baktı mı o söz sırdır.
H. Muhammed

9166 Keşf-i râz eyleme bî-gânelere
Virme yol meclise dîvânelere.
Nâbî

9167 Üç kişi bir sırrı saklayabilir, eğer ikisi ölmüşse.
Benjamin Franklin

9168 Zamanın açığa vurmadığı sır yoktur.
Racine

9169 Herkesi mahrem-i esrâr itme
Sırrını zîver-i bâzâr itme.
Nâbî

9170 Dânâ-dil isen sırrını nâdâna duyurma.
Bâkî

9171 Cân çıkar da âşıklardan sır çıkmaz.
Tokatlı Nûrî

9172 En ummadığın keşfeder esrâr-ı
derûnun,
Sen herkesi kör, âlemi sersem mi
sanırsın.
Ziyâ Paşa

9173 En budala kadının bile sırlarını gizleyebilecek kadar akı vardır.
F. Hérczég

9174 Câhile verme sırrını sır elden gider.
Kul Nesîmî

9175 Delüden al haberi râz duymak için.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

9176 Her çeşit sır, kadın kalbi için daima ıstırap vericidir.
Puşkin

9177 Gölgeden eyle ihtirâz
Bir ferde etme keşf-i râz.
Ferit Kam

9178 İki kişiyi aşan, bir başkasına da söylenen her sır, yayılır.
Mevlânâ

9179 Dime kimseye sırrını ir ü giç
Ki sen saklamadun o saklar mı hiç.
Za'îfî

Sır (Râz)

- 9180 Sırrı olmayan bir şeyin çekiciliği de yoktur.
Anatole France
- 9181 Yiğit olan kimse saklar sırrını
Kötü kalbindekin dile getirir.
Karacaoğlan
- 9182 İnsanlara dürüst bir yaradılış ya da iyi bir terbiye sır saklama yeteneğini kazandırır.
La Bruyère
- 9183 Sırrını söyleme nâ-ehl âdeme
Kim ziyânı yetüşür bir âleme.
Abdurrahîm Karahisârî
- 9184 Kendi sırrını senden daha iyi kim saklayabilir?
Nâsır-ı Husrev
- 9185 Sır saklanmaz.
Theodor Fontane
- 9186 Sır çözer. Çözülmez. Çözülürse sır değildir.
M. Rasim Mutlu
- 9187 Hiç kimse senin sırrına senden fazla şefkat göstermez.
Şeyh Sa'dî
- 9188 Sırlarını açıklayan kimselerden uzak dur.
Ferideddin Attâr
- 9189 Hiçbir sır yoktur ki herkes duymuş olmasın.
Dostoyevski
- 9190 Sırrını saklarsan o sana esir olur, ya-yarsan sen ona esir olursun.
İbni Sînâ
- 9191 Bir erkek, kendisinden çok arkadaşlarının sırrını saklar. Kadın tersinedir: Kendi sırrını iyi saklar.
La Bruyère
- 9192 Her olur olmaz sırrını diyen
Boz bulanık çaya akmış gib(i)-olur.
Karacaoğlan
- 9193 En ağır yük sırdır, aşkolsun taşıyana.
La Fontaine
- 9194 Bir derdin varsa açabilirsin ağaçlara;
Ağaç yaprak verir sır vermez rüzgâra.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 9195 Her insan sırdaş olamaz. Her testi su tutmaz.
Nâsır-ı Husrev
- 9196 Kimselere sırrını ifşâ etme hiç
Lokma ise yut anı su ise iç.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9197 Bir sırrı sürekli olarak saklamak insanın ruhunu en çok olgunlaştıran şeydir.
H. de Balzac
- 9198 Râz-ı pinhânı ihvânına da eyleme fâş.
Sünbülzâde Vehbî
- 9199 En sıkı ve en sağlam bağlar, bir sırrın vücuda getirdikleridir.
Schiller
- 9200 Evvelâ dinle sözimi ey püser.
Sakla sırrın bilmeye cinn ü beşer
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9201 Bana güvenilen bir sırrı kutsal bir emanet gibi saklarım; ama sırları elimden geldiği kadar bilmemeğe çalışırım.
Montaigne
- 9202 Sırrını ketmeden, umuruna hâkim olur.
Mektupçu Ağâh
- 9203 Sakınıp ilden açan sır delüye
Kaçup yağmurdan uğrar toluya.
Güvâhî
- 9204 İnsan, sırlarını kendinden yüksek olanlardan çok kendinden aşağı olanlara açar.
H. de Balzac

- 9205 Gönül râzun evidür bî-gümân bil
Tudak anun kilididür dili dil.
Şeyhoğlu Mustafa
- 9206 Er odur kim sırrını ide nihân
Halk-ı âlem görmeye andan nişan
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9207 Sırlarınızı kendi yüreğinizde sakla-
mak, kalbinizi açtığınız kimselere
dillerini tutmaları için yalvar yakar
olmaktan yeğdir.
Geoffrey Chaucer
- 9208 Sırrını verme sırdaşına, darılır bir gün
kakar başına.
Atasözü
- 9209 Sen daha kendi sırrını saklayamıyor-
san bir başkasından senin sırrını sakla-
masını nasıl istersin?
Seneca
- 9210 Kâğıt üzerine geçmeyen ilim zâyi, iki
dudağı aşan sır şâyidir.
Mektupçu Agâh
- 9211 Çıtladur sırrını halka ahbâb
Dökülür şişe-i işkestden âb.
Sünbülzâde Vehbî
- 9212 Gonca-veş râzını sakla meknûn
Gül gibi itme sakın keşf-i derûn.
Sünbülzâde Vehbî
- 9213 Çıkmaya sır dirisen ağzın tuta gör
Lokma-i sırrını kendin yuta gör.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9214 Aybdur âdeme keşf-i esrâr
İrtikâb itmez anı sâhib-i âr.
Sünbülzâde Vehbî
- 9215 Bir insan, ya sarhoş ya da âşık olunca
sır saklayamaz.
Antiphanes
- 9216 Sır saklayan, söyleyenden daha büyük-
tür.
Amenemope
- 9217 Bir sırrın ucunu veren, tamamını elde
tutamaz.
Jean Paul Richter
- 9218 Sırrını âşık olana şöyle nihân etsin kim
Duymasın ağladığın dide-i giryânı bile.
Riyâzî
- 9219 Hıfz-ı râz-ı mehâfil it zîrâ
Keşf-i râz eylemek cinâyetdür.
Antakyalı Münîf
- 9220 Deme esrârımı ne yâr ne bigâne bilir
Orayı ey dil-i şeydâ iki peymâne bilir.
Fasîh Ahmed Dede
- 9221 Sır ki ağızdan çıka âlemlere meşhûrdur.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 9222 Her râz kim üçüncü kişi anı bilmeye,
lâcerem bilinmekten ve çav olmaktan
saklanır olur.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)
- 9223 ... Ve her vakit kim râz üçüncü kişi ku-
lağına değe hiç şeksiz il ağzına düşer.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)
- 9224 Dedi bir pîr bana pişman olursun
Râzın açma Hak'tan gayri bir yerde.
Erzurumlu Emrah
- 9225 Gizleyem dir idi âşık râzını
Göz yaşı yüz sârusi gammâz imiş.
Kadı Burhaneddîn
- 9226 Kadın kısmının yalnız kendisinin bil-
diği sır, dünya yüzünde yoktur.
Sait Faik Abasıyanık
- 9227 İnsan sırrını dostuna verir, âşığına da
ağzından kaçırır.
La Bruyère
- 9228 Sırların eleverilmesinde bütün suç
onu emanet edendedir.
La Bruyère.

Sinek (Zübâb)

9229 O rütbe ketm-i esrâr eyle kim ser ver
de sır verme.

Ali Haydar

9230 Kadınları birbirine bağlayan, sempati
duymalarından çok, birbirlerine karşı-
lıklı olarak verdikleri sırlardır.

Adrien Dupuy

9231 Sır: Tebahhur edici bir ruh. Ne kadar
Muhkem kapansa yine birazı uçar.

M. Âli Bey

9232 VeleVKi kendi sırrı olsun, bir sır açıl-
sın da... Kadın razıdır.

Refik Halid Karay

9233 Sırrın saklanması belâ, açıklanması
felâkettir.

Maurice Maeberlinck

9234 Sırrını dostunla paylaşma, bu sır dos-
tunla düşmân olmana yol açar.

Şeyh Sa'dî

9235 Ey Nesîmî sırrını fâş eyleme sen âleme
Arabı hâmâma koyup yumanın
faydası ne.

Kul Nesîmî

9236 Sular gibi çağla, aslını özle.
Fâş etme câhile sırrını gizle.

Ümmî Sinân

9237 Akıllı insan, ne sırrını ifşa eder, ne de
başkasının sırrını kurcalar.

Hız. Ali

9238 İnsanlar anlaşıldı, cihânın da sırrı yok.

Yahya Kemâl Beyatlı

9239 Başkaları senin sırrını açıklamasın is-
tiyorsan, sen kendi sırrını başkalarına
açıklama.

Seneca

9240 Nâdâna esrârı etmeyiz izhâr
Nâ-ehline ârifândan sır çıkmaz.

Tokatlı Nûrî

9241 Sırdaşlar çoğaldıkça sırların açığa çık-
ması tehlikesi artar.

Hız. Ali

Sinek (Zübâb)

9242 Akıllı sinek yoğurda konar, şehire
gelir; akılsız sinek çiğere konar, köye
gider.

Atasözü

9243 Kokmuş ete sinek çok konar.

Atasözü

9244 Hâlden hâlî değildir ey şeker-leb
leblerin
Kanda kand olsa anın birkaç zübâb
üstündedir.

Balıkesirli Zâtî

9245 Bir günlük sinek için akşam ölüm,
uzun bir ömürdür.

Yüan Hung-dao

9246 Bilâ dâ'vet oturma hânına gayrin
zübâb-âsâ.

Belîğ

9247 Bir kadehte boğulan sineği kurtarmak
isteriz, ama soframıza, duvara yüzler-
ce sinek üşüştü mü, elimizdeki havlu-
yu vururuz üzerlerine.

Enrique Larreta

9248 Aceleci sinek süte düşer.

Kâşgarlı Mahmûd

9249 Her kervanın çingırağı, her şekerin
sineği vardır.

Genceli Nizâmî

9250 Örümceğin sofrasındaki kebab, ancak
sinek olur.

Mevlânâ

9251 Sineklerle derviş her çanağın ve her işin
içine düşer.

Geoffrey Chaucer

- 9252 Dız dız eden her sineğin bal(ı)-olmaz.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 9253 Sinek, rüzgârla beraber yaşayamaz.
Ferideddin Attar
- 9254 Bir alabalık tutmak için, bir sineği
kaybetmeyi göze almalısınız.
George Herbert
- 9255 Hanımlarla dolu bir çay davetinde
kadınsever sineğin biri kulağıma şunu
vızladı:
– Tuvalet kremi yalamaktan midem
bulandı!
Refik Halid Karay
- 9256 Bilir pekmezciyi görünce sinek.
Şerifî
- 9257 Bu dünyanın yokluğuna darılma,
Sinek gibi ankebûta sarılma.
Ümmî Sinân

Sitem

- 9258 Hasrın sitemin anlamamak hasma
sitemdir.
Nefî
- 9259 Sitem hep âşinalardan gelir bigânedan
gelmez.
Nâbî
- 9260 Ateşten yağındır sitemin nârı.
Teslim Abdal
- 9261 Dünyâda nasîbin sitem ü cevri ise ey dil
Ahbâbın eder ânu da, a'dâya ne hâcet.
Şeyhülislâm Yahya
- 9262 Sitemle hâtıra senden ferâğ gelmez hiç
Cefâların bize ey bî-vefâ safâ gelir.
Fasîh Ahmed Dede
- 9263 Ne mûr ü ne paşa ne şehinşâha sığındım
Dehrin siteminden hele Allah'a
sığındım.
Selânikli Es'ad

- 9264 Sitemdir çektiğin çerh içre heyhât
Hiç assı eylemez bin eyle feryât.
Bergamalı Sarıca Kemâl
- 9265 Eyvâh! deme dostum, güneş alçaldı
diye;
Ömrüm yarısından daha az kaldı
diye.
Son faslı kaparken seni kıskansınlar,
Aşkın siteminden bile kâm aldı diye!
Fuat Bayramoğlu
- 9266 Sitemin taşı ile başı sınık bedeni
şikeste Fuzûlî'yem
Bu alâmet ile bulur meni soran olsa
nâm u nişânımı
Fuzûlî

Siyaset Bkz. Politika

Sofra

- 9267 Sofrada elini, mecliste dilini tut.
Atasözü
- 9268 Bir uzun sefere çıktı diyorlar
Gemiye gören var mı hani deniz?
Sen gittin soframız oldu târûmâr,
Doğan günü yadırgıyor Hâlîmiz.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 9269 Servet, ihtişamla bezenmiş bir sofra,
kanaat ise, yeter bir sofra çıkarır.
Demokritos
- 9270 Zağ gibi sofraya yalnız konmagıl
Hem konuksuz sofraya el sunmagıl.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9271 Bir mükemmel iftar sofrasında rama-
zanı beğenmeyen kimseyi görmedim.
Cenâb Şehâbeddin
- 9272 Kimsenün sofrasına dikme gözünü.
Bâb-ı Hak'dan gayra bağlama özünü.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

Soru (Sual)-Soy, Soylu, Soyluluk

- 9273 Yiyin efendiler, yiyin; bu hân-ı iştiâ
sizin;
Doyunca, tıksırınca kadar yiyin!
Tevfik Fikret
- 9274 Kişinin kendi sofrası uvağı dahi leziz-
dir, gayri kişinin kınalı kuzu biryanın-
dan.
Manyaslı Mahmûd
(Gülîstân'dan çeviri)

Soru (Sual)

- 9275 Cahil soru sormaz.
Benjamin Disraeli
- 9276 Sorabilmek için önce öğrenmek lâzım.
Goethe
- 9277 Belâ-yı ışka gel ey andelîb söyleşelim
Ki müşkilât suâl ü cevâb ile açılır.
Edirneli Kâmî
- 9278 Kendi kendini sorguya çeken kişi dai-
ma kötü yanıt alır.
Alain
- 9279 Bilmediğin şeyi sor; sorma zilleti, bil-
me şerefine giden yolda kılavuzundur.
Şeyh Sa'dî
- 9280 İnsan bilmediği şeyi sormak için bile,
birçok şeyler öğrenmiş olmalıdır.
J. J. Rousseau
- 9281 Sormak, cevap vermekten daha kolaydır.
Platon
- 9282 Bana soru sorma ki, sana yalan söyle-
miyeyim.
O. Goldsmith
- 9283 Soru sormak zannedildiği kadar kolay
bir hüner değildir.
J. J. Rousseau
- 9284 Benden sor sırrını uzun yolların,
Benden sor ve benden dinle akşamı.
Ahmet Hamdi Tanpınar

- 9285 İnsan sorduğu sorularda kendinden
bir şeyler bulur.
Malraux
- 9286 Aldıkça al, daldıkça dal, çaldıkça çal,
İstersen ver yüz arzuhâl, ne sorgu var
ne suâl.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 9287 Bir insan hakkında verdiği cevaplar-
dan çok, sorduğu sorularla daha iyi
karara varırsın.
Voltaire

Soy, Soylu, Soyluluk

- 9288 Soyduz çeker, topaldır seker.
Atasözü
- 9289 Derler: İnsanda derin bir yaradır
köksüzlük;
Budur âlemde hudutsuz ve hazîn
öksüzlük.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 9290 Onlar asil doğmuşlar, çocuğum;
Bize de asil ölmek kalmış.
Arif Nihad Asya
- 9291 İnsanın gerçek soyluluğu erdemden
gelir, doğuştan değil.
Epiktetos
- 9292 Kötü tohum, kötü mahsul.
Assurbanipal Kütüphanesi Tableti
- 9293 Soyluluğun, yetenek noksanını telâfi
edebileceğine hiçbir zaman inanma-
dım.
Otto von Bismarck
- 9294 Bed-asla necâbet mi verir hiç üniforma
Zerdûz palan ursan eşek yine eşektir.
Ziyâ Paşa
- 9295 Babadan gelen soyluluk insanın gay-
retini kırar.
F. Bacon

9296 Bir kişinin ibtidâ aslın sora
Sonra dost ol olmayasın mashara.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

9297 Cevherin suyu, insanın soyu.
Ferit Kam

9298 Haseb ve neseblerini iftihara vesile
addedenler, işe yarar kısmı yer altında
kalan şalgamlara benzerler.
Agâh İzzet Yazgaç

9299 Soysuza ne yapsan yine kötüdür
Dinlemem boş sözü doğrusu budur
Yedisinde neyse yetmişinde odur
Kırk senelik Kâni asla Yan' olmaz.
Merdümi

Söz

9300 Az söz erin yüküdür, çok söz hayvân
yüküdür
Bilire bir söz yeter, sende hüner varısa.
Yûnus Emre

9301 Sühânı ibret-i dürr ü güher it
Mümkün olduğu kadar muhtasar it.
Nâbî

9302 Sen bir ceylân olsan, ben de bir avcı
Avlasam çöllerde saz ile seni;
Bulunmaz dermânı, yoktur ilâcı,
Vursam, yaralasam söz ile seni.
Aşık Veysel Şatıroğlu

9303 Kokusuz lâleye benzer o sühân
Ki ola lafzı tehî ma'nâdan.
Nâbî

9304 Sözü pişirip diyenin işini sağ ede bir
söz
Keleci bilen kişinin yüzünü ağ ede bir
söz.
Yûnus Emre

9305 Söz çok amma söylenmiyor
n'eyleyim...
Söylense de dinlenmiyor n'eyleyim.
Teslim Abdal

9306 Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aş bal ile yağ ede bir söz.
Yûnus Emre

9307 En büyük kancıklık, kendimize verdi-
ğimiz sözü tutmamaktır.
Kemâl Tahir

9308 İncinme dostunun doğru sözüne
Doğru söz insana batar demişler.
Levnî

9309 Yararlı bir söz, ekseriya kötü bir ağız-
dan çıkar.
Schiller

9310 Tamamiyle doğru olsa da sert söz in-
sanı yaralar.
Sophokles

9311 İnsan yalnız sözle insandır ve sözle
bağlanırsız birbirimize.
Montaigne

9312 Birçok sözleri ilk anda –çok şükür
yahut maatteesüf– yanlış anlarız. bu
yanlış anlamakladır ki bize bazen, ne
soğukkanlı, kendine hâkim adam, ba-
zen de ne ahmak herif! derler.
Kemâl Tahir

9313 Esrâr sözün halka beyân eylemek olmaz.
Ahmed Sârbân

9314 Sözün âfeti yalandır.
H. Muhammed

9315 Söz vermek borçlanmaktır.
Geoffrey Chaucer

9316 Her kelâmın bir mahalli bir yeri
Vardır anda söylenür ey söz eri.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

9317 Güzel söz en müessir bir sinir ilâcıdır.
Raif Necdet Kestelli

9318 Eskiler, daha sonradan gelecek olanla-
ra, söylenmedik bir söz bırakmadılar.
Beydeba

Söz

- 9319 Eğer hor eğer hürmet
Kişiy e sözden gelir.
Yûnus Emre
- 9320 İnsanlara akılları ölçüsünde söz söyleyiniz.
H. Muhammed
- 9321 Doğru sözü kimse sevmez.
Çehov
- 9322 Doğru söz tatlı olmaz.
Sinân Paşa
- 9323 Kangı kimse kim büyük sözlü ola
Elbet âfât-ı belâ anı bula.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9324 Söz söylemeyi öğrenmek, kılıç kullanmayı öğretmekten zordur.
Ahmed İbşihî
- 9325 Kimler vefâ gördü kahbe dehirden
Baykuş vîrâne yi bekler kahırdan
Dostun sözü acı gelir zehirden.
Feryâdî
- 9326 Küçük adamların ağzından çıkan bütün sözler saçmadır, eğer bunları söyleyen büyük bir adam olsaydı nefis sözler olurdu.
Molière
- 9327 Söylemediğin sözü söyleyebilirsin, fakat söylediğini gizleyemezsin.
Ferideddîn Attar
- 9328 Dünyada söylenmemiş hiçbir şey yoktur.
Alfred de Musset
- 9329 Tatlı söz söyleyen, hiç kimseden kötü söz işitmez.
Firdevsî
- 9330 Kişi ne aş bulursa yimek olmaz
Dile ne söz gelürse dimek olmaz.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 9331 Söz, eylemin gölgesidir.
Demokritos
- 9332 Kendünden uluya rağbet eylegil
Hem kelâmın edeble söylegil.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9333 Kalmaz kişide illâ kalur yâdigâr söz
Sen de cihânda sözlerini yâdigâr kıl.
Ahmed-i Dâ'î
- 9334 Zannetme ki şöyle böyle bir söz,
Gel sen dahi şöyle böyle bir söz.
Şeyh Gâlib
- 9335 Kimi ebrûya kemân der kimi zülfe
Baştan ayağa kadar doğru sühân
yokdur hiç.
Himmetzâde Abdî
- 9336 Ya söyle sözü güher nisâr et
Ya samt ü sükûtu ihtiyâr et.
Lâ-edrî
- 9337 Namuslu bir adamın verdiği söz yemin yerine geçer.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 9338 Söz odur kim ola gül gibi hoş-bû
Selâsetde dahi güyâ akar su.
Behişî (Vizeli Ramazan)
- 9339 Kalmış mı meğer denilmedik söz.
Yûnus Emre
- 9340 Kokmuş ete tuz neylesin
Anlamayana söz neylesin.
Lâ-edrî
- 9341 Dinle ne didiler ashab-ı kemâl
Her sözün kısrın bırak mağzını al.
Abdurrahim Karahisari
- 9342 Söz, davranışın yakın akrabasıdır.
Platon
- 9343 Güherdür söz gerekdür derc kılmak
Sayup zer biği andan harc kılmak.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

- 9344 Ki sühân mârınun ayağı var
Bu meseldür yirün kulağı var.
Behiştî (Vizeli Ramazan)
- 9345 Şehd bigi tatlu durur tatlu söz
Zehr bigi acı durur yatlu söz.
Ruşenî
- 9346 Saîd sen sözini câhile dime
Ne bilür şekkeri dağdaki hayvan.
Saîd Emre
- 9347 Güzel söz güherdir, güher az olur.
Bâkî
- 9348 Toğru sözlü kimseden gelmez zarâr
Eğri sözlü kimselerden kıl hazâr.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9349 Söyleme ol sözü kim eylesesin sonra
hicâb.
Lâ-edrî
- 9350 Sühân-ı bîhûdeden hoş gelir âvâz-ı
horoz
Bâri ma'nâsını bilmese de hengâmı
bilir.
Nâbî
- 9351 Kuru kaşık ağıza, kuru söz kulağa ya-
raşmaz.
Kâşgarlı Mahmûd
- 9352 Sözüñ ifade etmek iddiasında bulun-
duğu şeyi ifade ettiği nadir, hem pek
nadirdir.
Paul Valéry
- 9353 Altın akçe gibi doğru sözüñ de milli-
yeti yoktur.
Agâh İzzet Yazgaç
- 9354 Uzun söz uzun ökçe gibi kadınlara
yakışır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9355 Eyü söz eskimez niteki altun
Olur yevmen-fe-yevmâ kadri efzûn.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 9356 Ara kendi izini
Bakma eller kızını
Kırk yılda bir demişler
Dinle avrat sözünü.
Destan
- 9357 Ses vardır ki kulağıma tükürüyor sanı-
rım ve söz vardır ki sağır olmadığımı
beni nâdim eder.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9358 Dinle pendim ey püser gel özine
Bakma avret ile oğlan sözine.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9359 Her işde ihtiyât itmek revâdur
Yanılma toğru söz derde devâdur.
Şeyhoğlu Mustafa
- 9360 Eylemez ehl olmayan sözden safâ
Virmedi nâdâna bu zevkî Hudâ.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 9361 Söylenmediği sürece söze sen hâkim-
sin. Bir kere söylendi mi, o sana hâ-
kim olur.
Şeyh Sa'dî
- 9362 Her sözi hâlis gümüşden kılasun
Hâlis altun dinlemekdür bilesün.
Abdurrahîm Karahisârî
- 9363 Güler yüzler ider dil-hasteyi şâd
Ferâh sözden olur cân gamdan âzâd.
Lâmi'î Çelebi
- 9364 Söz gibi cevher cihânda olmaya
Kıymetin nâdân olanlar bilmeye.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9365 Sözüñ güç olsa da ma'zûr tut
perîşânım
Ki güç gelür sühân-ı râst ehl-i
sevdâyâ.
Vecdî (Abdûlbâkî)
- 9366 Gelür kem sözle başa çok belâlar
Savar ma'kûl söz nice kazâlar.
Güvâhî

Söz

- 9367 İmdi ey oğul sözü her yerde onat söy-
le, ağduk söyleme ki onat söz hem
söyliyene ve hem işidenin canına can
bağışlar ve ağduk söz, söyliyene dahi
ziyân eder.
Mercüme Ahmed
(Kâbusnâme'den çeviri)
- 9368 Her söz ki, üç bilge ana ittifak ederler,
ol sözü her yerde demek olur.
Yazıcıoğlu Ali
(Târih-i Âl-i Selçuk'tan çeviri)
- 9369 Söz söyle alana, kulağında kalana.
Atasözü
- 9370 Hâyîde sühan merd-i sühandâna
yakışmaz.
Neccârzâde Şeyh Rıza
- 9371 Kelâm-ı nâ-sezâya Bezmî-i şeydâ
kulak tutmaz.
Bezmî (Tekirdağlı Mehmed)
- 9372 İli sözle yılan ininden çıkar
İri sözle kişi dininden çıkar.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Süheyl ü Nevbahâr'dan çeviri)
- 9373 Onat söz bir olur ya iki ey yâr
Ki çok sözü kılurlar hâşa har-vâr.
Mehmed (İşknâme'nin şairi)
- 9374 Şol göz ki yüzün görmiye göz dime
ana
Şol yüz ki tozun silmeye yüz dime
ana
Şol söz ki içinde sanemâ vasfın yok
Sen bād-ı hevâ tut anı söz dime ana.
Kadı Burhaneddin
- 9375 Acepdür gâh söz tâşâ geçer insâna
geçmez.
Ziyâ Paşa
- 9376 Söz dediğin benzer hem yaş deriye
Çeksen her tarafa süner demişler.
Refikî
- 9377 Söz odur kim az ola hem öz ola.
Hem safâ bahş ola dilsûz ola.
Tâib (Osmanzâde Ahmed-)
- 9378 Öfkeli sözlerde hak azdır.
İsmail Habib Sevik
- 9379 Kişi bile söz demini demeye sözün
kemini.
Yûnus Emre
- 9380 Hep büyük sözler söyleyeceğim diye-
nin, doğru sözü az olur.
Vauvenargues
- 9381 Söz uzadıkça, değeri düşer.
Yalnız Adam
- 9382 Kelâmın kibârı, kibârın kelâmıdır.
Lâ-edrî
- 9383 Sözde dârb-ı mesel îrâdına söz yok
ammâ.
Söz odur âleme senden kala bir dârb-ı
mesel.
Nâbî
- 9384 Deve burnu gibi yularlıdır söz,
Nereye çekersen yuvarlanır söz.
Yusuf Has Hâcib
- 9385 Söyler söylemesine, yalnız yele bir de
akıp giden suya yazılmalı kadın sözü.
Catullus
- 9386 Sözü ayağa düşürmekten ise, başta
saklamak daha iyi olur.
Ahmed Râsim
- 9387 Sözün yerini bilmeyerek konuşmakla
itibarını kaybetme.
Hız. Ali
- 9388 Söz söyleyenlerden olamıyorsan, din-
leyenlerden ol.
Hız. Ali
- 9389 Birinin sözü güzelse, dinleyicidir.
Mevlânâ

- 9390 Söz derinleşince boğar.
Güven Turan
- 9391 Ey Nesîmî söz cevherdir dime her bir
âdeme
Merkebin boynuna cevher takmanın
faydası ne.
Kul Nesîmî
- 9392 Birisi güzel bir söz söylüyorsa bu, din-
leyenin dinlemesinden, anlamasından
ileri gelir.
Mevlânâ
- 9393 Bu devr içinde benim pâdişâh-ı
mülk-i suhân
Bana sunuldu kasîde bana verildi
gazel.
Bâkî

Su

- 9394 Temiz su akar, kirli su kokar.
Atasözü
- 9395 Ne bilür âb-ı vasl lezzetini
Çekmeyen firkatin harâretini.
Nev'izâde Atâyî
- 9396 Aşk ile gelen erenler içer ağuyu nûş
eder,
Topuğa çıkmayan sular, deniz ile
savaş eder.
Yûnus Emre
- 9397 Nûr ile zulmet karışmadı bile
Od ile hem su barışmadı bile.
İbrahim Bey
- 9398 Su yolunu bilir.
Yalnız Adam
- 9399 Akan sulardan sen ibret aldın mı
Yüzünü yerlere sürüyüp gider.
Hatâyî (Şah İsmail)
- 9400 Çü subh ola ne hâcet dahi encüm.
Su olan yirde kim eyler teyemmüm.
Tutmacı

- 9401 Hâlâ o penceredeyim, lâkin sular ölgün;
Sen yoksun ki, vefâsız sularda ay
görünsün.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 9402 Severim, nerde olsa, sularla
dertleşmeyi:
Pınara dert anlatır, söyletirim çeşmeyi.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 9403 Durgun sular derin olur!.
Gerhart Hauptmann
- 9404 Damla damla verilen su susuzluğu
büsbütün arttırır.
George Sand
- 9405 Her su olan yerde kurbağa yoktur,
ama kurbağa olan yerde su vardır.
Goethe
- 9406 Suyun ummana aşkı, ona kavuşmak
için manialar aşırır.
M. Rasim Mutlu
- 9407 Taşmasa âb bahri bulumaz imiş
Su bulanmayıcak turulmaz imiş.
Nev'izâde Atâyî
- 9408 Her sûrete aksi gibi bakma
Her gördüğüne su gibi akma.
Fuzûlî
- 9409 Su kadrini Fürât kenarında kim bilür
Ben bilürem ki teşne-dilem kıymet-i
zülâl.
Germiyanlı Ahmedî
- 9410 Su yumuşak aksa bakma hôr zinhâr
Ki yolında ne der kor ne divâr.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 9411 Az miktardaki su çok miktardaki su-
dan daha çabuk bozulur.
Aristoteles
- 9412 Su gibi alçağa ak vâsl-ı ummân olam
dirsens.
Bursalı İsmail Hakkı

- 9413 Durgun sulardan zehir bekle yalnız.
William Blake
- 9414 Akar su ne güzel ders-i hayattır:
Küçük mânilerin üzerinde köpürür,
büyük mânilerin yanından sessizce
geçiverir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9415 Su, kabının; insan, muhitinin şeklini
alır.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 9416 Var iken âb-ı hayat
İçme katran suyunu.
Destan
- 9417 Susuzluktan tutağı olmayan çâk
Sunun kadrini hergiz itmez idrâk.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 9418 Tatlı suyu tatmayan insana acı su gö-
zünün nuru gibi gelir.
Mevlânâ
- 9419 Kimse görmez ki Hicaz yolunun su-
suzları acı su kenarında toplansınlar...
İnsanlar, kuşlar, karıncalar, nerede
tatlı pınar varsa orada birikirler.
Şeyh Sa'dî
- 9420 Su, hiçbir vakit ateşten korkmaz.
Mevlânâ
- 9421 Birbirine girdiler âblarla dolâblar
Âblar galip gelince döndü dolâblar.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 9422 Âb-ı pâke ne zarar vakvaka-i
kurbağadan.
Kabûlî
- 9423 Yarâşur eşk-i âşık olsa cârî
Pınarın su iledir itibârî.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 9424 Susuz kalmış bir kumluk hiç suya ka-
nar mı?
Molla Câmi
- 9425 Testisi ister altından olsun ister toprak-
tan, temiz su değişir mi?
Şeyh Sa'dî
- 9426 Testiyi ister kuyuya sallandır, ister
denize: alacağı su aynı.
Bhartrihari
- 9427 İbrik ü leğen mâden-i vâhidden iken
Birinde su pâk birisinde nâpâk.
Nâbî
- 9428 Kalbura emniyet edilen su zâyî olur.
Harîrî
- 9429 Peykân-ı dost dilde karar eylemez
geçer
Amrî şikeste şişede eğlenür mi âb.
Amrî (Abdülkerim Oğulluğu)
- 9430 Sîrâb olur mu teşne-i kevser
serâbdan.
Bâkî
- 9431 Eylesün bizden takaddüm yâr
ışığında rakîb
Suya ne noksan gelür üstüne gelse
hâr ü has.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 9432 Kankı yere su değe bula hayât
Su ile biter delim dürlü nebât.
Boyacıoğlu
- 9433 Suyu kıl iken gömmeğe bağla bel
Ne assı çü taşup revan ola seyl.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 9434 Bulan Nil'i bilmez susaklık nolur
Beriiye yürüyen su kadrin bilir.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 9435 Boğazından lıkır lıkır geçen
Şu suyun kıymetini bil.
Oktay Rifat
- 9436 Akmayan sudan kork.
Atasözü

- 9437 Sarnıç su tutar
Kaynak su atar.
W. Blake
- 9438 Temiz kalmak isteyen, kirli su ile de
yikanmasını bilmelidir.
Nietzsche
- 9439 Orda bir kavak vardır
Nerde su varsa.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 9440 Su yutmadan yüzme öğrenilmez.
Atasözü
- 9441 Sepetle su taşınmaz.
Afrika Atasözü
- 9442 Tatlı suyun başı kalabalık olur.
Mevlânâ
- 9443 Saçma ey göz eşkten gönlümdeki
odlara su
Kim bu denli dutuşan odlara kılmaz
çâre su.
Fuzûlî
- 9444 Susamış kimsenin su araması gibi, su
da dünyada susamışları arar.
Mevlânâ
- 9445 Nerde kaldı bre saka kuşu
Su gibi bildiğin o su kasidesi?
Can Yücel
- 9446 Gemi nerede ise su oradadır.
Mevlânâ
- 9447 Kaynayan yağın üstüne su dökersen
ocağı da yakarsın tencereyi de.
Mevlânâ

Suç, Suçlu

- 9449 Suçu denlü kına suçu olanı
Garazla kınama bir müslümanı.
İbrahim bin Bâlî
- 9450 Suçların hesabını sormamak daha bü-
yük suçtur.
Yalnız Adam
- 9451 Bir mahkeme huzurunda beraat eden
bir suçlu ile, kendi kalbinde ve diğerle-
rinin nazarında beraat eden bir suçlu
arasında çok büyük bir fark vardır.
Henry Fielding
- 9452 Ceza ile suç aynı anda birlikte doğar-
lar. (Cezasını bekleyenler onu çekiyor
demektir.)
Hesiodos
- 9453 İlk ceza odur ki, hiçbir suçlu
Kendi yargıçlığından kurtulamaz.
Juvenalis
- 9454 Suçunu gizlemek, onu işlemekten da-
ha beter bir suçtur.
Molla Câmi
- 9455 Dost suçu zihinlere işler ama gönülle-
re işlemez.
Senancour
- 9456 Elâlemin suçlu olduğuna hükmetmez-
den önce insanın kendisini uzun uzun
yoklaması gerektir.
Molière
- 9457 Kulağın suça sağır olsun.
Publilius Syrus
- 9458 O cürmün özü müşkildir ki kâminden
zuhûr eyler.
Şeyh Gâlib
- 9459 Bütün suçlar ve kötülükler acizden do-
ğar; onun için hepsi ancak merhamete
lâyıktır.
Alfred de Vigny

- 9448 Suçlunun beraet ettirildiği yerde, hâ-
kim hüküm giyer.
Publilius Syrus

Susmak

- 9460 Ülkeler öder suçunu
Budala yöneticilerin.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 9461 Kiçiler dâ'imâ suç işler olur
Ulular afv idüp bağışlar olur.
Şeyhoğlu Mustafa
- 9462 Bizler suçlarımız için de suçsuzlukları-
mız için de istediğimiz gibi yanlış yo-
rumlar yapar, onları istediğimiz gibi
güzel kılıklara büründürürüz.
Lessing
- 9463 Suç işleyenin affı, çoğu kez adaletle
karşı gelmek demektir.
Victor Hugo
- 9464 En büyük suçlar zaruri olanı değil de,
fazla olanı elde etmek için işlenir.
Aristoteles
- 9465 Cürm olmasa hiç sevâb olur mı
Subh olmasa âfitâb olur mı.
Subhîzâde Feyzî
- 9466 N'ola mücrim isek yarın şefâat-
hâhumuz vardır
Dayansun zühdüne zâhid bizüm
Allâhumuz vardır.
Galatalı Kâtibî
- 9467 Suç kendine her zaman avukat bulur.
A. Camus
- 9468 Aslında, kimseye, suçsuzdur diyeme-
yiz; oysa, hiç çekinmeden herkesi suç-
layabiliriz. Her insan, geri kalan tüm
insanların suçuna tarıklık eder.
A. Camus
- 9471 Ve susmada bile
Sözler, yalvarmalar vardır.
Tasso
- 9472 Senden soruluncaya kadar susmak,
susturuluncaya kadar söylemekten
hayırlıdır.
Hz. Ali
- 9473 Susmak, kadınlar için bir süstür.
Sophokles
- 9474 Bin dinle de bir söyle demişler lâkin
Bu asırda hiç söylememek evlâdır.
Âsaf (Mahmud Celâleddin Paşa)
- 9475 Susan kurtulmuştur.
Hz. Muhammed
- 9476 Maraz-ı hâcette sükût ikrardır.
Mecelle
- 9477 Aşk saadetini kim elde eder?
Susan kimse.
Cervantes
- 9478 Susmak, tahammül etmek, herkese
dert yanmaktan daha iyidir.
Ahmed İbşîhî
- 9479 Terk-i da'va ile davâmızı isbât ederiz
Leb-i hâmûş ile biz hasmımızı iskât
ederiz.
Münif-i Kadîm
- 9480 İnsanlar arasında yaşamak güçtür, sus-
mak çok güçtür de ondan.
Nietzsche
- 9481 Ve susmak altın olmadı hiçbir zaman
Sözün
Bir anlamı oldukça.
Yüksel Pazarkaya

Susmak

- 9469 Susmak, huyların efendisidir.
Hz. Muhammed
- 9470 Olur insânda zebân bir iki gûş
Sen dahi söyle bir ol iki hamûş.
Nâbî
- 9482 İyi söz söylemenin en güç olduğu za-
man, susmaktan utandığımız zaman-
dır.
La Rochefoucauld

Susma, dayanılması çok güç bir hazır cevaptır.

F. K. Chesterton

Bazen susmak söylenen bir sürü sözden çok daha fazlasını ifade eder.

Montesquieu

Susmanın erdemi hakkında saatlerce konuşabilirim.

G. Bernard Shaw

Kadınları susmak kadar rahatsız eden şey yoktur.

J. J. Rousseau

Selâmette kalmak isteyen ağzına mühür vurmalıdır.

Ferideddîn Attâr

Birbirini tanıyanlar ve anlayanlar arasında sükût sözden daha çok derinlere ve daha çok uzaklara gider.

Cenâb Şehâbeddîn

Âkil isen bu rumûzı gûşunda tut
Ulular yanında evlâdır sükût.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

Mutluluğun ya da bahtsızlığın en yüksek ifadesi, çoğu zaman, susmaktır.

Çehov

İki şey insanı çileden çıkarır: Söylenecik yerde ağız açmamak, susacak yerde lâkırdı etmek.

Şeyh Sa'dî

Sükûtun da bir sesi vardır. Onu duyacak kulak lâzım...

Rıfat Necdî Evrimeri

Söylemek oldu gümüş, altın sükût.

Âmidî

Zebân olsa ser-i kûyunda her mûyûn
mecâl olmaz

Sükût itmek gibi âlemde nâdâna
cevâb olmaz.

Derviş Şefî'î

9495 Sükût edenler olur daima selâmette
Belâya uğramak çok söylemekten olur.
Nihad Bey

9496 Rahat olmak isteyen erbâb-ı dil
İltizâm eyler sükûtu muttasıl.
Tâib (Osmanzâde Ahmed-)

9497 Kelimelerin söyleyemediği şeyi, bırak
susmakla söyleyim.
Goethe

9498 Ey Nedîm, ey bülbül-i şeydâ, neden
hamûşsun?
Sende evvel çok nevâlar güft ü gûlar
var idi.

Nedîm.

9499 Ya sus ya da susmaktan daha değerli
şeyler söyle.
Pythagore

9500 Susunuz. Söz yaratıcı özelliği öldürür.
Ernest Hemingway

9501 Susmak, söylemekten daha güzeldir
derler. Güzel mi bilmem, fakat çok
kereler daha manalıdır.
Hasan-Âli Yücel

9502 İnsan bütün bir yıl sustu mu gevezeliği
unutur ama, konuşmayı öğrenir.
Nietzsche

9503 Belîğ kopçasını düşür ağzının zîrâ
Cihânda şimdi geçer musikî yerine
sükût.

Belîğ

9504 Bildiği halde susmak, bilmediği halde
söylemek kadar çirkindir.
H. Z. Ali

9505 Kimbilir, kimbilir neler söyler
Bu susup durmaz, sonra söylemeler.
Tevfik Fikret

9506 Susma da bir çeşit konuşma sanatıdır.
William Hazlitt

9507 Bazı durumlarda sükût, sözden daha etkilidir.

Hız. Ali

9508 Susmak, kişinin kötü söz söylemesini engelleyerek onu kibar kılar.

William Faulkner

9509 Haysiyetli kişinin özelliği susmaktır. Boşuna konuşmak, küçüklüğü gösterir.

Hız. Muhammed

9510 Söylenemiyor çok şey
Susmadan

Özdemir Asaf

9511 Aşk saadetini kim elde eder?
Susan kimse.

Cervantes

9512 Susmak düşündüğümüzü gösterir.

Auguste Comte

9513 Sükût bizi tehlikeden korur.

Afrika Atasözü

9514 Bazen susmak, niyetimizi daha iyi belli eder.

Montesquieu

9515 Sana "sus" demeden önce sus.

Şeyh Sa'dî

9516 Bilirken susmak, bilmezken söylemek kadar çirkindir.

Platon

Şair

9517 Şairim
Zifiri karanlıkta gelse şiirin hası
Ayak seslerinden tanırım.
Ne zaman bir köy türküsü duysam
Şairliğimden utanırım.

Bedri Rahmi Eyuboğlu

9518 Hüsne sarf eyle sözi şâir isen
Halkı teshîre çalış kâdir isen.

Nâbî

9519 Az çok, karışır şi' re kerâmetle sihir...
Lâzımsa da bilgi, işçilik, duygu, fikir.
Benden sana son nasihat: İlhama inan...
İlhâma inanmayanlar olmaz şâir!

Ârif Nihat Asya

9520 Bırak beni haykırayım, susarsam sen
mâtem et.
Unutma ki şâirleri haykırmayan bir
millet
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk
gibidir.

Mehmet Emin Yurdakul

9521 Ben güzel günlerin şairiyim
Saadetten alıyorum ilhamı
Kızlara çeyizlerinden bahsediyorum
Mahpuslara affı umumiden.

Melih Cevdet Anday

9522 Her Gülistân okuyan sanma ki hep
şâ'ir olur.

Niğbolulu Âhî (Benli Hasan)

9523 Düzme koşma, söz uğrusu çok olur
Şâir oldur ki sözde mû'cîd ola.

Lâtîfî

9524 Şâ'ir deme ehl-i dil demektir
Hoş-meşreb ü mu'tedîl demektir.

Şeyh Gâlib

9525 Şair, biraz da ıstırabın çocuğudur.

Rıfat Necdî Evrim

9526 Meyl-i zerdür şâ'ire her süfleyi medh
itdüren
Düşüren bülbülleri dâm-ı belâya
çinedür.

Lâmi'î Çelebi

9527 Her parçası bir güzel çiçektir
Şâ'irde çiçek etek etektir.

Muallim Nâcî

9528 Habs ile, nefy ile, işkence ile ömrü
geçer
İşte Türkiye'de şâir olanın hâli budur!

Eşref, Gelenbeli

9529 Şâir, tabiat gibidir. Kendisinde gizlenmiş güzellik hazinesini ancak onu keşfetmesini bilenlere verir.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

9530 Saymazsa hisâba n'ola ahhâb bizi
Biz zümre-i şairânda müstesnâyız.

Nedîm

9531 Erbâb-ı teşâür çoğalıp şâir azaldı
Yok öyle değil, şâirin ancak adı kaldı.

Muallim Nâ'cî

9532 Zamânede benim ol şâir oğlu şâir kim
Baş eğdi nazmıma dünyânın ehl-i irfânı.

Nev'îzâde Atâyî

9533 Her zaman şâir ol, düzyazıda bile.

Baudelaire

9534 Genç şâirler, şiirin kendileriyle başladığını sanırlar; yaşlı şairlerse kendileriyle bittiğini...

Hilmi Yavuz

9535 Şâir, acıklı ve kaygılı adamdır.

Hasan-Âli Yücel

9536 Ben gençliğimde oldukça güzel şiirler yazardım, kolayca; gerçekten bir şâir olmadığımı, bundan, kolayca yazışım-dan anladım

Alain

9537 Hangi büyük şâir tezatla çalkalanıp tezadı çalkalamadı?

İsmail Habib Sevük

9538 Şâir sözü bizde hep yalandır
Bu beyit ise ona bir nişândır.

Nâmîk Kemâl

9539 Nedîm nâmına bir şâir-i cihân var imiş.

Nedîm

9540 Şâir, milletin göğsünde kalbi gibidir; şâiri olmayan bir millet, bir yığın top-raktır.

İkbal

9541 Homeros'tan önce de şâirler vardı.
Cicero

9542 Şâir dilin simyageridir.
Melih Cevdet Anday

9543 Şuarânın aransa güftârı,
Yüze çıkmaz güzîde eş'ârı.
Gelibolulu Mustafa Âli Efendi

9544 Her âşık, şâirdir.
Platon

9545 Şairler şiirlerinde yaşamaz
Ulu yalnızlıklarında düşünür.
Özdemir Asaf

9546 Ey şair, kulak asma, sevgisine sen
halkın
O canım methi sena, anlık gürültü,
geçer.

Puşkin

9547 Kucağına almış yatağına taşıyor dün-yayı: Böyledir şair sevdası.
Güven Turan

Şarap

9548 Şarap, kötülüklerin anasıdır.
Hz. Muhammed

9549 Sofular harâm demişler, bu aşkın
şarâbına
Ben doldurur ben içirim, günah
benim kime ne.
Kul Nesîmî

9550 Ey şarap, güzel şarap, tatlı şarap,
Ne kadar iyisin tasın içinde, ne kadar
iyi.
Ama bir bağınsın aklın ayağında, bir
düğüm,
Koyvermezsin adamı ne mal
olduğunu anlamadan.
Ömer Hayyam

Şarap

- 9551 Rıdvan'dürür kapı açan
İdris'dürür hulle biçen
Kevser şarabını içen
Kanar Allah deyu deyu.
Yûnus Emre
- 9552 Şarap icadetmez, sadece boşboğazlık
eder.
Schiller
- 9553 Şarap mideye bir kere inince, artık lâfı
o söyler.
Alessandro Manzoni
- 9554 Öğme şarâbı zemm edip afyonu sâkiyâ
Açtırma ehl-i keyfe kutunun kapağını.
Fennî Bey
- 9555 Câm-ı şarâbı içmez elinde tutar durur
Aşkın meyinden oldu meğer bî-mecâl
gül
Bâkî
- 9556 Şarap arzu eden, olgun üzümleri sık-
malıdır.
Goethe
- 9557 İyi şarap tellâl istemez.
Shakespeare
- 9558 Şarap, zaten edepsiz olanı edepsiz eder.
Mevlânâ
- 9559 Neler görür ser-i gûre şerâb oluncaya
dek.
Şeyh Gâlib
- 9560 Şarap geldikten sonra kadeh eksik
olmaz.
Mevlânâ
- 9561 Çıkınca nâmı mey-âşâmlıkla bir rindin
Elinde âb görülse şarâbdır derler.
Râşid, Müverrih Mehmed
- 9562 Şarabın boğduğu insan, denizin boğ-
duğundan daha fazladır.
Thomas Fuller
- 9563 Meseldir borç ile içenler şarap
İki kerre sarhoş olur demişler.
Dervîşî
- 9564 Akli mikdârınca kıl halka hitâb
Ârifsen virme mecnûna şarâb.
Abdurrahîm Karahisârî
- 9565 Şaraba tutkun olan, şarabı kırık testi-
den bile mestanelikle içer.
M. Rasim Mutlu
- 9566 La'net olsun bûzeye vü benge
Âferinler şarâb-ı gül renge.
Melîhî
- 9567 Ne denlü serd ise mahbûb-ı zâlim
Şarâb-ı nâb ile olur mülâyim.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 9568 Sâfî şarâb kendini sâgarda gösterir.
Şeyh Avnî Dede
- 9569 Zîrâ şarâba tâbî' olan bî-hicâb olur.
Nev'î
- 9570 Ne yirde hamr içilse çok eğer az
Açılır cümle sözler fâş olur râz.
Şeyhoğlu Mustafa
- 9571 Sahbâ halâlzâdedir ammâ haramdır.
Keçecizâde İzzet Molla
- 9572 Ben üzümlün suyun severim sofi
dânesin
Zirâ kimi kızını sever kimi ânesin.
Necâtî
- 9573 N'ola engûru görüp bâdeye olsam
meyyâl
Halkda eski meseldir anasın gör kızın
al.
Veysi
- 9574 Şarap mahzende yıllanır, aşkın
kalbimde yıllanıyor
İkisini birden içtim, inan içim yanıyor.
Behçet Kemâl Çağlar

9575 Adem diyârına çokdan giderdüm ey
Bâkî
Şarâb-ı aşk ile reftâra iktidârüm yok.
Bâkî

9576 Derde şifâ şarâbım ben
Yıkılmış bir harâbım ben
Ayaklarda türâbım ben
Eğilip de gören var mı.
Konyalı Âşık Mehmet

9577 Şarabı men' etme, o değil hüner;
Âşıkım, bâdesiz pek başım döner;
Gönümde muhabbet ateşi söner,
Özrüm var, sade su içemem hocam.
Rıza Tevfik Bölükbaşı

9578 Gerçek şaraptadır.
Plinius (Genç)

9579 Şarap yapabilen sirke yapmamalı.
Goethe

9580 Lebleründen alsam üç bûse olur
kanum helâl
Kim müselles olıcak dirler harâm
olmaz şarâb.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

9581 Ey Gubârî, ele girmezse şarâb işte
gubâr
Su bulunmazsa zarûretde teyemmüm
câiz.
Gubârî, Abdurrahman

9582 Şarâb-ı aşkı içtim kâse kâse
Ne ben kandım, ne ol şerbet tükendi.
*Hatemî, Caferpaşazâde
Mustafa Paşa*

9583 Eski şaraptan içenlerdür ki esriyicek
geç ayırlar.
Enverî (İstanbul Mürekkepçi-)

9584 Dostluğu sınanmamış âdemile şarap
içmek akla delîl değildir.
Eşref bin Muhammed

9585 Gerçek, şaraptadır.
Plinius

9586 Gel ey denizin nazlı kızı, nûş-i şarâb et
Çık sahile, gel sînede bir âlem-i hâb et.
Şarkî (Acemaşiran)

9587 Aşk şarabı acıdır, ne yenir, ne içilir.
Ne belâsı çekilir, ne ondan vazgeçilir.
Şarkî (Uşşak)

9588 Sana zâhid eğer derse şarâb-ı
dil-güşâdan geç
Şarâb-ı dil-güşâdan geçme ey dil sen
riyâdan geç.
Rûhî-i Bağdâdî

9589 Zâhid ölür gider gam-i havz-i behiştten
Biz bir kadeh şarâb ile def'-i gam eyleriz.
Nedîm

Şem' Bkz. Mum

Şeref

9590 Şeref ve erdem ruhun süsüdür; bunlar
olmasa, beden asla güzel gözükmeyiz.
Cervantes

9591 Dünyâda şereftir yaşatan milleti, ferdi.
Tevfik Fikret

9592 Önce şeref, sonra hayat.
Schiller

9593 Şöhret, kazanmak zorunda olduğumuz
bir şeydir; şeref, kaybetmemek
zorunda olduğumuz bir şey.
Schopenhauer

9594 Şerefini kaybedenin, kaybedecek baş-
ka şeyi yoktur.
Publilius Syrus

9595 Şeref, kumsalı olmayan arızalı bir ada-
dır; bir bırakırsak bir daha geri döne-
meyiz.
Boileau

Şeytan

- 9596 Şerefsizlikten daha sert yatak, daha keskin soğuk, daha acı sefalet olur mu?
Eichendorff
- 9597 Her şeref yapma, her se'âdet piç:
Her şeyin iptidâsı, âhırı hiç.
Tevfik Fikret
- 9598 Şerefim zedeleneyeceğine binlerce defa ölürüm, daha iyi.
Addison
- 9599 Değerli adam için şeref, hayattan çok daha ağır basar.
Shakespeare
- 9600 Şerefe hak kazanmak, ona sahip olmaktan daha değerlidir.
Thomas Fuller
- 9601 Zenginlik ve şeref, herkesin istediği şeylerdir. Eğer bunlar doğru bir yolda kazanılmazsa çabuk kaybedilir.
Konfüçyüs
- 9602 Şan ve şeref ateş böcekleri gibidir, uzaktan pırl pırl yanar – fakat yakından bakılınca, ne sıcaklığı vardır, ne de ışığı.
John Webster
- 9603 Şerefini kaybettikten sonra yaşamaktan daha feci ölüm olur mu?
J. J. Rousseau
- 9604 Ölüm hiçbir şeydir; asıl yenik ve şerefsiz yaşamak her gün ölmektir.
Napoléon
- 9605 Zâtı eşref olana rütbe şerâfet vermez
Karşısında güneşin çünkü dayanmaz jâle.
Eşref, Gelenbeli
- 9606 Şerefle bitirilmesi gereken en ağır görev hayattır.
Tocqueville

- 9607 Şeref ister isen kendin şerîf ol
Mezar taşı ile iftihâr olmaz.
Niksarlı Bedrî
- 9608 İnsanın yalnız ekmeğe değil, şerefe de ihtiyacı vardır.
La Cordaire

Şeytan

- 9609 Şeytanın iki adı vardır: Biri Şeytan, öbürü Yalan.
Victor Hugo
- 9610 Yanaşma şeytana aldatır seni
Şeytanın konduğu daldan ırak ol.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 9611 Şeytan, bir şeyi gizlemesini değil, yapmasını öğretir.
Paul Heyse
- 9612 Meskenettir yaraşan insâna
Çünkü benlik yakışır şeytâna.
Şinâsî
- 9613 Şeytan, hoş görünecek bir şekle girecek iktidardadır.
Shakespeare
- 9614 Şeytan'ın işbirliği olmadan sanat eseri yaratılamaz.
Andre Gide
- 9615 Çü tenhâ kala bir avret bir oğlan
Üçüncüsü olur elbette şeytan.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 9616 Boş karın şeytanın zindanıdır. Çünkü etmek derdi, onun hilesine, düzenine mânidir.
Mevlânâ
- 9617 İnsanın melek olması mümkün değil; ama şeytan olması da gerekmez ya!
Fonvizin

9618 Şeytanın geçtiği yerden kadın da geçebilir.
Prosper Mérimée

9619 Şeytanlar en büyük günahları işletecekleri zaman, bu günahları ilâhî bir şekilde göstermekle işe başlarlar.
Shakespeare

9620 Baştan çıkarıcı şeytanın dili ne tatlıdır!
Mikszath

9621 Şeytan bize neler etti
Sözüne uymayan var mı.
Konyalı Âşık Mehmet

9622 Ey
Uyma bana
Dedim
Çoklarının
İnanıp kandığı
Şeytana.
Özdemir Asaf

Şiir

9623 Bir gün anlaşılır şiir...
Çoğu gitti, azı kaldı.
Ekmek gibi azizleşir;
Çoğu gitti, azı kaldı...
Necip Fazıl Kısakürek

9624 Güzel de olsa, şiir yazmakla tencere kaynamaz.
Martial Piéchaud

9625 En güzel testiler
Bildiğimiz, basit kilden yapılır
Tıpkı, güzel şiirlerin
Basit sözcüklerden yaratılması gibi.
Bir testi üzeri yazısı

9626 Şiir, tıpkı bir armağan gibi beklenmediği bir sırada, ansızın çıkagelir.
Resul Hamzatov

9627 Şiir, düşünceyi duygu haline getirinceye kadar yoğunmaktır.
Yahya Kemâl Beyatlı

9628 Şiir, ilâhların dilidir.
Turgenyev

9629 Şiir demek, ıstırap demektir.
H. de Balzac

9630 Büyük şiir düşüncelerimizi doyurmaz, allak bullak eder.
Montaigne

9631 Ey Nailî hamûşî mahz-ı hikmetdir
ammâ
Eş'ârî böyle söyler üstâd söyleyince.
Nailî-i Kadîm

9632 Şiir, bir akıl hastalığıdır.
Alfred de Musset

9633 Şiir, avlularımızdaki otlar gibi bitmez.
H. de Balzac

9634 Güzel şiir, gerçek olmayanı terennüm eder, ama bu terennüm ettiği şey hem gerçekten daha güzeldir, hem de gerçekten daha gerçektir.
Turgenyev

9635 Şiir, yalnızlığın dostudur.
Cervantes

9636 İnsan tükenir, şiir tükenmez: Gökteki bazı yıldızlar gibi yerde henüz nuru insanlara vâsil olmamış şiirler vardır.
Cenâb Şehâbeddîn

9637 Şiir yoksul kılmaz, ancak yoksul olan iyi şiir yazar.
Du-Yang Hiu

9638 Nef'î vâdi-i kasâidde sühân-perdâzdır
Olamaz amma gazelde Bâkî vü Yahyâ
gibi.
Nedîm

9639 Şairlik egerçi mu'teberdir
Şi'ri tanımak da bir hünerdir.
Ziyâ Paşa

9640 Şiir getirenlerin çok olsun çocuğum.
Can Yücel

Şikâyet

- 9641 Şiir, yazıdan önce de vardı.
Hilmi Yavuz
- 9642 Rakıya su kattık (amennâ)
Şiire su katmadık (hâşâ)
Eray Canberk
- 9643 Şiir demek ruhu coşturma sanatı demektir.
Novalis
- 9644 Şiir, bir bekâret dünyasıdır.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 9645 Şiirler ölümsüzdür.
Ovidius.
- 9646 Bekler bazı şiirler bazı yaşları.
Behçet Necatigil
- 9647 Aç mısın kardeşim, gel olanı bölüselim,
Ama şiirlerimle seni doyuramam ki.
Ahmet Muhip Dıranas
- 9648 Her ruh her şiiri tatmağa müsait değildir.
Sabahattin Eyuboğlu
- 9649 Şiir, insanın yaşamasını anlamasıdır.
Oktay Rifat
- 9650 – Safahât'ımda eğer şiir arıyorsan,
arama; yalnız bir yeri vardır hazindir.
– Göster.
– Küfe.
– Yok.
– Hasta.
– Değil.
– Hangisi ya?
– Üç buçuk nazma gömülmüş koca
bir ömrü heder!..
Mehmet Âkif Ersoy
- 9651 Şiir, aşkın ilk hecesi; şâir onun keke-
mesidir.
Hasan-Âli Yücel
- 9652 Şiir, felsefenin kahramanıdır.
Novalis

- 9653 Dilin omuriliğidir şiir.
Güven Turan
- 9654 Şiir bir şey anlatmaz. Anlaşılmak için
değildir.
İlhan Berk
- 9655 Akılla yazılan şiir en kötüdür bence.
Oktay Rifat

Şikâyet

- 9656 Şikâyetdir cevâbı her kime dersin ne-
dir hâlin.
Malatyalı Râşid
- 9657 Yoklarım kendimi bir kem sözüm yok
Yâre şekvâ etmiş rûzigâr beni.
Sümmânî
- 9658 Eşeği mektep müdürü yapan, dersha-
nelerin ahıra döndüğünden şikâyet
etmemelidir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9659 Yârden şikâyet eyleme kim aybolur kat'î
Âşık değil misin kanı sabrun
hamiyyetin.
Ahmed-i Dâ'i
- 9660 Büyük insanlar şikâyetsiz tüm acılara
katlanırlar.
Schiller
- 9661 Cihânda âşık-ı mehcûr sanma râhat
olur
Neler çeker bu gönül söylesem şikâyet
olur.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 9662 Bâkî, çemende hayli perîşân imiş varak
Benzer ki bir şikâyeti var rûzgârdan.
Bâkî
- 9663 Tennûr-i gamda sûzân oldun ise
ağlama Hakkı
Bilürsin düşmez uşşâka belâ-yı
aşkdan şekvâ.
Bursalı İsmail Hakkı

9664 Ne gamdan ne gam-ı yâr-i pür
cefâdandır
Bizim şikâyetimüz baht-ı bîvefâdandır.
Nailî-i Kadîm

9665 Figân baht-ı siyâhumdan! Şikâyet
rûzigârumdan!
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi

9666 Kâse kâse zehr-i gam nûş eyledüm
aşkunla ben
Dest-i cevründen neler çekdüm
şikâyet olmasun.
Nahîfî

9667 Birbirinden müşteki mağdûrlar,
gaddârlar.
Yenişehirli Avnî Bey

9668 Gelenler bizden evvel niçe yüz yıl
Niçe ehl-i ma'arif niçe kâmil
Cefâlar çekdiler devr-i zamândan
Şikâyetlerle gitdiler cihândan.
İznikli Bakâyî

9669 Serapâ ehl-i aşkın şekvesi ağyârdandır
hep
Benim feryâdım ancak dest-i cevri
yârdandır heb.
Çelebizâde Âsım

9670 Ümid-i arz-ı recâ nedir bilmem
Hazîn isem de yine iştikâ nedir bilmem.
Hersekli Ârif Hikmet

9671 Kendinden şikâyetçi olan, kendi bece-
riksizliğinden de şikâyetçi olmalıdır.
Maurice Maeterlinck

Şöhret

9672 Şöhret, ancak küçücük dozlarla alındı-
ğında faydalı bir zehirdir.
H. de Balzac

9673 Riyâ vü zühd ile şöhrat bulunca bir
âdem
Elinde bâde-i nâb olsa âbdır derler.
Ârifzâde Âsım

9674 İnsanın şöhrati, mutluluğunun yanın-
da nedir ki?
Walpole

9675 Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede hoş sadâ imiş.
Bâkî

9676 Şan ve Şöhret, bu ihtiraslar ihtiyarlık
bilmezler.
Plutarkhos

9677 Bu fenâda mâil olma ziynete
Düşme zinhâr ihtişâm-ı şöhrate.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

9678 Hayat ve şöhrat, tozlar ve bulutlar
gibi dağılıp gider.
T. Storm

9679 Şöhret hazin ve tatlı bir dumandır.
Alfred de Musset

9680 Şöhretin peşinden koşmaya tenezzül
etmeyenleri, şöhrat kendisi takip eder.
Shelley

9681 Bevvâl-i Çeh-i zemzemi, lânetle anar
halk,
Sen Kâbe gibi kendini hürmetle
benâm et.

Ziyâ Paşa

9682 Kolayca kazanılan şöhratlar, kanadı
çürük uçaklara benzerler: Yükseldikçe
sukut tehlikesini arttırmış olurlar.
Agâh İzzet Yazgaç

9683 Şöhretimi yalnız kendime borçluyum.
Corneille

9684 Büyük adamların şöhrati, daima, bu-
nu elde etmek için kullanmış oldukla-
rı vasıtalarla ölçülmelidir.
La Rochefoucauld

9685 İnsanın iyi şöhrat bırakıp gitmesi altın
yaldızlı saray bırakmasından daha
hayırlıdır.
Şeyh Sa'dî

Şüphe (Kuşku)

- 9686 Bu hay u hûyı neylersin kanaat
menzîlin gözle
Ko dünyâ begliğin terk it bilürsin
şöhret âfetdür.
Sehî Bey
- 9687 Şöhret güneş gibi uzaktan parlak ve
ısıtıcı, yaklaştınız mı bir dağ tepesi
gibi soğuktur.
H. de Balzac
- 9688 Şöhreti hor görmek üstüne kitap yazan-
lar, baş sayfaya kendi adlarını korlar.
Cicero
- 9689 Çoğu kez iyi insanlar bile kendilerini
şöhret merakından kurtaramazlar.
Tacitus
- 9690 Niceler söhret ile medyûn olur
Nice âkıl kimseler mecnûn olur.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 9691 Şöhret, bir büyüteçtir.
Thomas Fuller
- 9692 Sessiz, ünsüz yaşa... şöhreti sevme.
Şöhreti sevmediğini de nefesine duyur-
ma... Sonra onu yükseltmiş olursun...
Abdullah B. Mübarek
- 9693 Şöhretin bir iyiliği varsa o da insanın
kendine güvenmesine ve düşüncesini
olduğu gibi ortaya atmasına imkân
vermesidir.
Alfred de Vigny
- 9694 Şöhret, biraz sarhoşluktan sadece.
Gustave Flaubert
- 9695 Zorbalıkla şöhret kazanılmaz.
Montaigne
- 9696 En büyük mutluluk kalıcı bir şöhrete
sahip olmaktır.
Schiller

Şüphe (Kuşku)

- 9697 Şüphe!.. En zaalim, en kavî düşmen.
Tevfik Fikret
- 9698 Şüphe, mutluluğun olduğu kadar, er-
demin de düşmanıdır.
Samuel Johnson
- 9699 Şüphe, çilelerimizin en büyüğüdür.
Ahmet Muhip Dıranas
- 9700 Dostlardan kuşkulanmak, başa geçen-
lere özgü bir hastalıktır.
Aiskhylos
- 9701 Kuşkular, mutluluğu bize haram etne-
ye yeter.
André Gide
- 9702 Düşüncelerimiz arasında kuşkular,
kuşlardan yarasaya benzer; yarasalar
gibi hep alacakaranlıkta uçuşurlar.
F. Bacon
- 9703 Bir dosttan haksız yere kuşkulanmak
ona sizden kuşkulanmayı öğretir, onu
sizi aldatmak için harekete geçirir.
John Webster
- 9704 Güvenin gözü kördür, şüphe ise hiç
yorulmadan haddinden fazla görür.
Franz Grillparzer
- 9705 Şüphe, kemiren fakat öldürmeyen bir
zehirdir.
Raif Necdet Kestelli
- 9706 Şüphe, hummalı hastaya benzer, uyuy-
maz, uyuyamaz, uyursa da korkulu
rüya görür.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9707 Şüphencilikten geri geri çekilmek değil
onu delip geçerek çıkmak gerektir.
Edmond Goblot
- 9708 Şüphe, genellikle yararsız bir ıstıraptır.
Samuel Johnson

9709 Şüphe, duyguların değil, zekânın bir kusurudur.
F. Bacon

9710 Kuşkular, en kötü gerçeklerden daha zalimdir.
Molière

9711 Aşk ve kuşku hiçbir zaman geçinemez.
Halil Cibran

9712 Kuşku, inkârdan beterdir.
Gustave Flaubert

9713 Şüphe bir nûra doğru koşmaktır.
Tevfik Fikret

Tabiat (Doğa)

9714 Doğanın isteklerini anlamamazlıktan gelen cezasını görür.
H. de Balzac

9715 Doğa sustuğu zaman insan konuşur.
J. J. Rousseau

9716 Yaşam sonu doğanın armağanlarından biridir.
Juvenalis

9717 Doğa acımaz.
Victor Hugo

9718 Tabiatın büyük haksızlığı: Hayatı anlayanlar kadar.
Cenâb Şehâbeddîn

9719 Doğa, saklanmayı sever.
Herakleitos

9720 Tabiat ile tâlih hesabı denk getiriyorlar: insana bir iyilik etmiyorlar ki arkasından bir kötülük çıkmasın.
Machiavelli

9721 Doğa gençlere kuvvet, yaşlılara hikmet vermiştir.
Aristoteles

9722 Tabiata birşey ilâve ederseniz elbette ondan büyük olursunuz.
Victor Hugo

9723 Tabiat, çok defa pislikleri bir güzellik duvarı ile çevirir.
Shakespeare

9724 Doğaya karşı işlenen bir suçun öcü, insan adaletinden daha zorlu olur.
Dostoyevski

9725 Tabiatıtan ayrılma, mutluluktan ayrılmadır.
Samuel Johnson

9726 Seyredenin gönlünde aşk olmadı mı, bütün tabiat pek zavallı bir manzara gösterir; o zaman güneş sadece bilmem ne kadar fersah kutrunda bir yıldızdır. Ağaçlar yakıp ısınmaya yarar, çiçekler bilmem hangi unsurlarına göre tasnif edilirler, su da akıcı, ısıtıcı bir nesnedir.
Heinrich Heine

9727 Tabiat bir aynadır, hem de aynaların en parlağı!
Dostoyevski

9728 Ne yalanlarda var, ne hakikatta, Gözümü yumdukça gördüğüm nakış; Boşuna gezmişim, yok tabiatta İçimdeki kadar iniş ve çıkış.
Necip Fazıl Kısakürek

Tabîb (Hekîm)

9729 Kangı mahsûre ki yok anda hekîm Yok cevâz olmağa ol yerde mukîm.
Nâbî

9730 Derd-i dilberdir bizim dermânımız Zahmet olur gelme lutfeyle tabîb.
Hamdullah Hamdî

9731 Hekîm, hakîm olursa, hekîmdir.
Rıfat Necdî Evrimeri

Taht

9732 Tabîb-i hâzıkı bul da ilâç kolaydır.
Keçecizâde İzzet Molla

9733 Yüz çevirse Aşkî-i dil-hasteden ta'n
mı nigâr
Yüzine bakmaz ölümlü hastanın her
giz tabîb.
Aşkî

9734 Tabîbe mübtelâ-yı derd-i ıskun
minneti yokdur
Cevrî (İbrâhim Çelebi)

9735 Gelme zahmet olmasun ben haste
üzre ey tabîb
Derd-i ışk vâriken gerekmez bana
dermân eylemek.
Hamdullah Hamdî

9736 Eğer görmek dilerse vech-i dermân
Tabîbe derdini eyleme pinhân.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

9737 Düşmez tabîb-i müşfika bîmârdan giriz.
Nailî-i Kadîm

9738 Âsitânında yatardum üstüme geldi
habîb
Hasta sağalmalı olsa kapıya gelir tabîb.
Revânî, Edirneli

9739 Merhem urma haste gönlüm yâresine
ey tabîb
Derdidür matlûb olan yoksa devâ
eksük değül.
Adnî (Mahmûd Paşa)

9740 Çâresi vasl-ı habîb imiş dilün
Işk derdine tabîb itmez ilâç.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

9741 Derdine himye ile etse ilâç
Kimse olmazdı tabîbe muhtaç.
Ferit Kam

9742 El çek tabîb el çek yaram üstünden
Sen benim derdime devâ bilmezsün
Sen nasıl tabîbsün yokdur ilâcın
Yaram yürekdedir sarabilmezsün.
Erzurumlu Emrah

9743 İnsan iyileşmezlerin hekimi olmak
istememelidir.
Nietzsche

9744 Ecel sayrılığî çün kime erişse
Timâr etmez ana yüz bin tabîbân.
Ahmed Fakîh

9745 Dün tabîbe derd-i dilden bir devâ
sordum didi
Gam yimeden özge bu derdün
devâsın bilmedüm.
Ahmed Paşa

9746 Derd ile çünkü helâk oldu Usûlî-i nizâr
Şimdiden sonra tabîbün dahi
dermânına yûf.
Usûlî

9747 Sıhhat gibi bîmâr-ı gama geç geliyorlar
Öldürdü bizi nâz-ı etibbâ ne belâdur.
Sâbît

9748 Âşıkım ahvâlîme bakmaz habîb
Hastayım derdim suâl etmez tabîb.
Esrâr Dede

9749 Edersin gerçi her derde tabîbim bir
devâ amma
Cünûn-i ehl-i aşk olunca mâderzâd
neylersin.
Şeyhülislâm Bahâyî

9750 Her kim... tabîbden sayrılığın gizleye
kendözüne hiyânetlik etmiş olur.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)

Taht

9751 Hangi taht rahattır?
Yakup Kadri Karaosmanoğlu

9752 Tahtın ayakları; saban, kürek, örs ve
dikiş makinesidir.
Emerson

9753 Her çıkan tahta murad aldı mı dersin,
heyhât!
Hüseyin Suad Yalçın

9754 Bana öyle geliyor ki, insan her gün
başka bir tahttan vazgeçiyor.

Paul G raldy

9755 Milletsiz taht, bir parça kadifeyle  r-
t lm   dört tahta parçasından başka
bir ey değildir.

Napol on

9756 Niçe tahta binenler yire d  ti
Niçe benim diyene singek    ti.

Y nus Emre

9757 Seyretti hav  üzre denir taht-ı
Süleyman,
Ol saltanatın yeller eser şimdi yerinde.

Ziyâ Paşa

9758    ık-ı s dikda dil birdir olur mu y r
iki
Hiç bir taht üstünde mümkün müdür
h nk r iki.

Sultan Sel m II

9759 Tatalım kim ola taht-ı Süleymân
Öder bâd-ı fenâ son ucı vîrân.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

9760  stemez taht-ı Süleymân p r-hevâ-yı
açık olan.

Bursalı İsmail Hakkı

9761 Bakun evvel kimi bind rdi taht'a
Ki  hr kılmadı tahtını tahta.

 eyho lu Mustafa

9762 D   me hevâ-yı rif'ate bu rüzgârda
Etmez karâr taht-ı Süleymân gelir
geçer.

S n b lz de Vehbî

9763 Heves itme gurûr-ı t c   taht'a
Gerekmez sana illâ iki tahta.

Behi    (Vizeli Ramazan)

9764 Der nda bir gerekdir açık ancak bir
gerek Âsım
Mahabbet taht-g  hu iki    ha mesken
olsun mu.

 elebiz de Âsım

Tâlih (Tali'), Tâlihli

9765 Tâlih yürürse: el getirir, yel getirir, sel
getirir.

Atasözü

9766 Tâlihli insan, başkasının başına gelen-
den ibret alandır.

H . Muhammed

9767  nsanın iyisi, tâlihin k t s nde belli
olur.

Shakespeare

9768 Aptallar t lihinden korkarlar, akıllılar
katlanır.

Publilius Syrus

9769 Tâlih kördür; ama, insanlar kadar değil.

Samuel Smiles

9770  nsan bir başkasının tâlihini be endi
mi, kendisinininkine d   man kesilir.

Horatius

9771 Hayatınızın sonuna kadar ya amadık-
 a t lihinizden  ik yet etmeyin.

Çehov

9772 Tâlih mahvetmek istediğini aptal eder.

Publilius Syrus

9773 Tâlih yi itlerden korkar, korkakları
ezer.

Seneca

9774 Tâlih kadın gibidir, sertliğe ve cesare-
te boyun eğer.

Machiavelli

9775 Tâlih, kendisine değer vermiyenlerin
 n nde e ilir

Mor Jokai

9776 Tâlih, kimine anadır, kimine  veyana.

George Herbert

9777 Tâlih, kapıları, kaçanlar için değil ko-
valayanlar için t  ardına kadar açar.

Shakespeare

Tâlih (Talî'), Tâlihli

- 9778 Eğer tâlih mevcut ise, insan onu mağ-lup etmek için yaratılmıştır.
Rıfat Necdet Evrimeri
- 9779 Tâlih, kahpenin biridir.
Shakespeare
- 9780 Tâlih, nasıl atsan cuk oturmaz bir aşık...
Cemal Yeşil
- 9781 İnsanlar, kendi tedbirsizliklerini kapatmak için ortaya tâlih adında bir put çıkarmışlardır. Tâlih, akla pek seyrek olarak karşı gelir; derin görüşlü bir adam, hayatta birçok şeyleri kendi dileğine göre yönetebilir.
Demokritos
- 9782 – Mutlu tâlihinden kime minnettarsın?
– Tanrı'ya! ve terzime.
Nietzsche
- 9783 Akli başında insan, değerlerini, hase-de uğramamak için kader ya da tâlihe maleder.
F. Bacon
- 9784 Tâlih, ancak iyilik etmediği kimselere hor görünür.
La Rochefoucauld
- 9785 Tâlih oynaktır: Verdiğini çabucak geri ister.
Publilius Syrus
- 9786 Tâlihın lütuflarını gurursuz kabul ve kadersiz kaybetmelidir.
Marcus Aurelius
- 9787 Tâlih kuşu, en az umanın başına konar.
G. Lorca
- 9788 Tâliin aksiyle, hastalığın nüksünden Tanrı esirgesin.
Mektupçu Ağâh
- 9789 Ne aklını beğenmeyeni gördüm, ne tâlihini beğeneni.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9790 Kör tâlih, kör atılganlığın ardından gider.
La Fontaine
- 9791 Orta bir tâlih, büyük servetlerden daha çok güven verir.
Demokritos
- 9792 Her zaman insan bir türlü düşünür, tâlih bir türlü.
Publilius Syrus
- 9793 Tâlihın cilvesine bırakılan her tohumun içinde geleceğin büyütüp geliştireceği bir acı başağı vardır.
Henri-Frédéric Amiel
- 9794 Tâlih dediğin şey, öyle hafif ve oynak bir kariya benzer ki, ha demezsen avucunu yalarsın.
Lesage
- 9795 Tâlih cam gibidir, parıldarken kırılır.
Publilius Syrus
- 9796 Tâlih, kaybedilinceye kadar bilinmez.
Cervantes
- 9797 Tâlih kördür, ama başkalarınca görülür.
F. Bacon
- 9798 Tâlih, beceriksizlerin maharete verdikleri isimdir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 9799 Her şeyin nedeni tâlihtir.
Alfred de Musset
- 9800 İnsan, tâlihinin mahpusudur.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 9801 Tâli'üm olsun müsâ'id yâr yâr olsun hele.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 9802 Kes, varsa alâkan bana ey tâli'-i dînum Sen var iken âlemde beni yâd edecek yok.
Nigâr Hanım

- 9803 Güvenme tâlihe sakın;
Bilir misin, ne var yarın?...
İbrahim Alâeddin Gövsa
- 9804 Tâlii yâr olanın yâr sarar yâresini.
Keçecizâde İzzet Molla
- 9805 Devlet-i dünyâ gibi vashına yârin
irmeye
Sâlihâ gayri degül bildüm hemân tâli' gerek.
Sâlih Çelebi, Celâlzâde
- 9806 Çü tâli' döne iş bulaşır imiş
Yürür iken ayak dolaşır imiş.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Süheyl ü Nevbahar'dan çeviri)
- 9807 İnsanı tâlii ba'zan göklere
Çıkarır da yere atar demişler.
Tokadîzâde Şekîb
- 9808 Tâlihi suçlamak... Bu öyle sıradan bir
hastalıktır ki, kendini ondan kollamak
gerektir.
Gustave Flaubert
- 9809 Tâliin ilk cilvesi, insanın güzel ve se-
vimli olabilmesinde görülür.
Hasan-Âli Yücel
- 9810 Nedir bu tâli' ile derdi Nef'î zârın
Ne şûhu sevse mülâyim dedikçe âfât
olur.
Nef'î

Tâlihsiz, Tâlihsizlik

- 9811 Tâlihsizlik, tâlihin ne olduğunu öğretir.
Thomas Fuller
- 9812 Tâlihsizlik, zaman zaman insana mu-
sallat olan bir sabırsızlıktır.
Goethe
- 9813 Bî-baht olanın bağına bir katresi düşmez
Bârân yerine dürr ü güher yağsa
semâdan.
Ziyâ Paşa

- 9814 Tâlihsizlik, ender olarak yalnız gelir.
J. Dryden
- 9815 Tâlihsizlik nişanı dört şeydir: Ahmağa
fikir danışmak, câhile para vermek,
dostların öğütlerini dinlememek, dün-
yadan ibret almamak.
Ferideddîn Attâr
- 9816 Tâlihsizlik zâlim bir öğretmendir.
William Makepiece Thackeray
- 9817 Tâlihsizlik sırasında bile, tâlih açık bir
kapı bırakır.
Cervantes
- 9818 Deryâdan âb istemiş olsam serâb
olur
Ger altuna yapışsam o saat türâb
olur.
Balikesirli Zâtî
- 9819 İnsanın konuşacak kadar zekâyâ ya
da susacak kadar akla sahip olması
büyük bir tâlihsizliktir.
La Bruyere

Tamah (Tama'), Tamahkâr (Tama'kâr)

- 9820 Tama' Şeyhî çürük dişdür çıkargil
Ki gide cân mizâcından gış u gıl.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 9821 Dünyâyâ tama' etmemek etmekten
yeğ
Çün evveli hırs âhır hasret imiş.
Fuzûlî
- 9822 Cihânda görmeyiser gördüğü yok
Tama'kârın kimesne karnını tok.
Güvâhî
- 9823 Tama' başka bir marazdur nefsünü gör
gözle zabt eyle
Ki varduğınca artar bir onulmaz ulu
zahmetdür.
Sehî Bey

Tanımak-Tarih

9824 Hırs-ı vuslat düşürür firkate uşşâkı
kamû
Hoş demişler kim tama' olmasa
olmazdı tamû.

Hamdullah Hamdî

9825 Bilür akli olanlar bunu kamû
Ki olmazdı tama' olmasa tamû.
Güvâhî

9826 Tama' yiliyle zinhâr olma yaprak
Gözi nesne toyurmaz ille toprak.
Güvâhî

9827 Rızkundan artığın yitmezse olma
tâm'i
Hakk'a tevekkül eyle ol virdiğine
kânî'

Fenâyî Dede

9828 Tama' ehlini her kim dost sanma
Kazık kakmak gibi olur samana.
Güvâhî

9829 Varına şükr kıl halkı kınama
Tama'kâr olma buldukça bunama.
Güvâhî

9830 Tama', hırs -Neûzü billah- çün cehille
kişide yoldaş ola, ol vilâyete daha ha-
ramî, yâgi gerekmez, ol yiter kırmağa.
Eşref bin Muhammed

9831 Kamû belâların pîşrevi ve cümle cefa-
ların önürdücüsü tama'dır.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)

Tamu Bkz. Cehennem

Tanımak

9832 Kendini tanı.
Delphi tapınağında yazılı idi

9833 İnsan kendini ne kadar az tanıyor.
Kenneth Allsop

9834 İnsanlar böyledir: Bir şey beklemedik-
leri kimseleri tanımazlar pek.
Plautus

9835 Bu dünyada kendini iyice tanıyan kim
vardır?
Alfred de Musset

9836 Kimse beni kendimden iyi tanımaz.
Diderot

9837 Bir kimseyi tanımak istiyorsan, düşüp
kalktığı arkadaşlarına bak.
Mevlânâ

9838 Hem kendimizi, hem başkalarını,
iyiden iyiye tanımayı bize öğreten
akıldır.
Platon

9839 İnsanları, bize geldiklerinde iyi tanıya-
mayız. Nasıl olduklarını anlamak için
onlara gitmeliyiz.
Goethe

9840 İnsanın bir kadını, hele kendi karısını
tanıması için yıllar lâzım, tanıyınca da
iş işten geçmiş olur.
Jules Renard

9841 İnsanların birbirini çok tanıması da,
az tanıması gibi, aynı derecede sami-
mi olmalarına engel olur.
Tolstoy

9842 İnsan kendisini çok iyi duyar ama iyi
tanımaz.
Alain

9843 Genel olarak kişiöğlunu tanımak, bir
kişiyi tanımaktan kolaydır.
La Rochefoucauld

Tarih

9844 "Tarih"i "tekerrür" diye ta'rif
ediyorlar
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü
ederdi.
Mehmet Âkif Ersoy

9845 Tarih yinelenemeyen şeylerin bilimidir.
Paul Valéry

9846 Büyük adamlar tarihi, tarih de büyük adamların yaptıklarını süslemiştir.
La Bruyère

9847 Tarih; geçmiş i yargılamaktan başka birşey değildir.
Alain

9848 Tarih, başka başka insanlara ve zamanlara rastlayan olayların yinelenmesinden başka birşey değildir.
Chateaubriand

9849 Tarih denen şey, cinayetlerin ve felâketlerin bir tablosundan başka birşey değildir.
Voltaire

9850 Tarih ile efsanenin amacı birdir: Geçici insanda ebedi insanı anlatmak.
Victor Hugo

9851 Tarih, bir tekerrürdür ama her devirde haylice değişerek.
Cenâb Şehâbeddîn

9852 Her insan, bir tarihçidir.
Thomas Carlyle

9853 Mecnâ-yı târih bir mir'ât-ı hakîkattır Ki milletlere, hem kendilerini hem de Düşmanlarını gösterir!
Abdülhak Hâmid Tarhan

9854 Dünyanın tarihi, halkın düşüncesiyle iktidarın savaşıdan başka bir şey değildir. İktidar halkın düşüncesine uydukça sağlamdır; ondan ayrılınca yıkılır.
Alfred de Vigny

9855 Dünya hakkındaki hükmü tarih verir.
Schiller

9856 Suyu her gün artan sonsuz bir kuyu vardır: Tarih!
Raif Necdet Kestelli

9857 Tarih, geçmişin en kötü yanlarıdır.
Stefan Zweig

9858 Bireyin tarihini sanatçı, Ulusların tarihini tarihçiler yazar.
Ferit Edgü

9859 – ... Müverrih-i şer!..
– Mûcib ne hakarete apansız?
Târîhi yazan benim yapan siz!..
Abdülhak Hâmid Tarhan

9860 Bir nehre benzeyen tarihte hiçbir an tekrarlanmaz.
Mehmet Kaplan

9861 Dünyanın tarihi imtiyazlı bir azınlığın tarihidir.
Henry Miller

Taş

9862 Uzanan gurbete bu fikri kosun
Yapışmaz yuvarlanan taş a yosun.
Güvâhî

9863 Başımızı yaran taş, başkalarına attığımız taştır.
İbrahim Olcaytu

9864 Pirincinde siyah taştan korkma... beyaz taştan kork.
Arif Nihad Asya

9865 Gökyüzünün başka rengi de varmış! Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Cahit Sıtkı Tarancı

9866 Taşdan taş a çalar bizi bu çerh-i seng-i dil
Kasdi aceb ayârımızı imtihân mıdır.
Âtîf (Mustafa - Efendi)

9867 Olur mu zer mihaki her yatan siyah hac er.
Âşık Çelebi (Pir Mehmed)

9868 Denir mi her hac er-i esvede
Yemînullah.
Âşık Çelebi (Pir Mehmed)

Tavuk-Tecrübe

9869 Acep değildir ki kara taştır gevheri
sındırır.
Manyaslı Mahmud
(*Gülistân'dan çeviri*)

9870 Kemlik edip bir kimseye çatarsan
Sana değer kime bir taş atarsan.
Erbâbî (Hüseyin Farkî)

9871 Çay taşını cehri ile boyasan
Yine taştır, o taş la'l, mercan olmaz.
Merdümî

9872 Herkesin kaldırmaya çalıştığı taş hafiftir.
Kazak Atasözü

9873 Ağır taşı köşeye koyarlar.
Atasözü

9874 Bu şehir-i İstanbul ki bî-misl ü bahâdır
Bir sengine yek-pâre Acem mülkü
fedâdır.
Nedîm

Tavuk

9875 Yumurtayı seven tavukların patırtısı-
na katlanmalı.
Atasözü

9876 Kör tavuk da, kimi zaman, buğday
tanesi bulur.
Eichendorff

9877 Kara tavuğun da yumurtası ak olur.
Paul Heyse

9878 Tavuk, yalnız alıştığı yerde yumurtlar.
D. Szabo

9879 Sansar ininin olduğu yerde tavuk yu-
murtlamaz.
Storm

9880 Yağmurlu bir günde tavuk satma.
Oliver Goldsmith

9881 Mânende-i mâkiyân-ı garrâ
Bir beyzâ hezâr fahr ü da'vâ.
Şeyh Gâlib

9882 Ni'metin kadrini bil verene şükret
Küfranda bulunma Mevlâ'yı zikret
Bir tavukça tavuk su içse, fikret
Baş kaldırır göğşe bakar demişler.
Beypazarlı Havâyî

Tecrübe

9883 Tecrübe, öğretmenlerin en iyisidir; yal-
nız okul masrafı ağırdır.
Thomas Carlyle

9884 Bir tercübe diken, bir yığın ikazdan
daha değerlidir.
J. R. Lowell

9885 Tecrübe bir gözlüktür, onun sayesinde
daha iyi görürüz.
Henrik Ibsen

9886 Tecrübe, çok pahalıya alınmamışsa
iyidir.
Thomas Fuller

9887 Tecrübe, aklın babası, hafızanın anasıdır.
Thomas Fuller

9888 Tecrübe, budalaların hocasıdır.
Titus Livius Livy

9889 Her şeyde en iyi mihenk taşı tecrübedir.
Platon

9890 Tecrübe, herkesin hatalarına verdiği
adır.
Oscar Wilde

9891 Tecrübe, erkeklerin çılgınlıklarına ver-
diği adıdır.
Alfred de Musset

9892 İnsan dostlarını edep sınırları içinde
tercübe etmelidir, yani onları kutsal
yasalara aykırı işlere koşturmalıdır.
Cervantes

9893 Tecrübenin bir değeri varsa, o da bir acı karşılığında elde edilmiş olmasındandır.

André Maurois

9894 Ustayı tecrübe yapar.

G. Keller

9895 Her şeyin anası, tecrübedir.

John Florio

9896 Tecrübe ehli bunu böyle bilir
Kim ki çok söyleye çok yanılır.

Nev'îzâde Atâyî

9897 Her şeyde en iyi mehenk taşı tecrübedir.

Platon.

9898 Tecrübe babalara kâr etse bile oğullara miras kalmaz.

Abdülhak Şinasi Hisar

9899 Tecrübe sahibi olmak için en acı dersler hiçbir zaman eksik olmaz.

Abdülhak Şinasi Hisar

9900 Yaşlanarak değil, yaşanarak tecrübe kazanılır.

Peyami Safa

9901 Tecrübe başınıza gelenler değil, başınıza gelenlerle ne yaptığınızdır.

Aldous Huxley

9902 Tecrübe, yumuşak ve kuştüyü yastıkta yatılarak kazanılmaz.

Oscar Wilde

Tehlike

9903 Hiç yanılmamış olan, büyük bir tehlike karşısındadır.

Paul Valéry

9904 Şöyle güneşin altında oturup tembellik edelim derken tehlike bizi birden sıtma gibi yakalar.

Shakespeare

9905 Herkes parlamak ister ama tutuşma tehlikesi olmasa.

Cenâb Şehâbeddîn

9906 Emin olduğu zaman dahi etrafını kollayan tehlikeye düşmez.

Publilius Syrus

9907 Korku ile tehlike iki ayrılmaz dosttur.

Goethe

9908 Tehlike, kudreti imtihan eder.

İkbal

9909 Hiçbir zaman tehlikeye düşmemiş olan biri, cesareten bahsedemez.

La Rochefoucauld

9910 Dört şeyde tehlike vardır; sultana yakınlık, kötülerle dostluk, dünya sevgisi, kadın düşkünlüğü.

Ferideddîn Attâr

9911 Tehlike, belirince, aklı başında insana deha verir, deyim yerinde ise, insanı kendi üstüne çıkarır.

Stendhal

9912 Kötü insanlar vardır ki, hiç iyi tarafların olmasa, daha az tehlikeli olurlardı.

La Rochefoucauld

9913 Müşterek tehlike, birbirinin can düşmanı olanları bile birleştirir.

Aristoteles

9914 Tehlikenin geri gelmesi korkuyu ebedileştirir.

Paul Heyse

9915 Tehlike, asla tehlikesiz yenilemez.

Publilius Syrus

9916 Hiçbir tehlikenin başgöstermiyeceğine inanmak çok tehlikelidir.

Abraham Lincoln

9917 Herkes, hiç olmazsa bir kişi için tehlikelidir.

Mme. de Sevigné

Tembel, Tembellik-Terazi

9918 Hor gördün mü, tehlike daha tez gelir.
Publilius Syrus

9919 Büyük tehlikelerin bir güzelliği vardır.
Birbirlerini tanımayan insanlar arasın-
da kardeşlik yaratır.
Victor Hugo

Tembel, Tembellik

9920 Tembellik, özgür adamı tutsak eder!
Firdevsî

9921 İnsanın tembelliği sonsuzdur.
André Gide

9922 Gökden iner mi tembel için arza
mâide
Öyle kütük gibi yaşamakda ne fâide.
İsmail Safâ

9923 Herkeste olan dört şeyden dört şey da-
ha meydana gelir: İnatçılıktan rüsvay-
lık, öfkeden pişmanlık, kibirden düş-
manlık, tembellikten de düşkünlük.
Ferideddin Attâr

9924 Tembellik, bütün ahlaksızlıkların baş-
langıcıdır.
Ludwing Tieck

9925 Tok bir öküzün rahatlığını isteyenler,
muhteşem birer tembeldir!
Rıfat Necdet Evrimir

9926 Tembellik saadetin düşmanıdır...
Âkil Muhtar Özden

9927 Ahlâksızlıkların anası tembelliktir.
J. J. Rousseau

9928 Tembeller ve işsizler daha çok yoru-
lurlar.
Abdülhak Şinasi Hisar

9929 Başaramayanların sorunu tembelliktir.
A. Camus

Terazi

9930 Terazide güzel huydan daha ağır ge-
len hiçbir şey yoktur.
Hız. Muhammed

9931 İzün tozunu tartarsam n'ola gözümle
yollarda
Efendüm cevherün kadrin bilene göz
terazudur.
Ahî Niğbolulu (Benli Hasan)

9932 Ayna ile terazi yalan söyler mi?
Mevlânâ

9933 İnsanlarla artık daha iyi anlaşıyorum;
yalnız onları altın terazisi ile değil,
bakkal terazisi ile tartmak lâzımdır.
Goethe

9934 Mu'tedil olmak için cümle umûr
Lâzım a'male terazû-yi şuûr.
Nâbî

9935 Eğer hayat terazimizin zevk kefesiyle
denkleşecek bir akıl ve muhakeme
kefesi olmasaydı kanınızdaki azgınlık,
tabiatımızdaki kötülük bize en olmaya-
cak işler yaptırırdı.
Shakespeare

9936 Kaderin terazisi durmadan sallanır.
Schiller

9937 Mahşerde neler çeker terazû.
Vâlî-i Âmidî

9938 Olmasun rüsvâyılıkta intifâi kimsenün
Gelmesün eksik terâzûda metâi
kimsenün.

Nailî-i Kadîm

9939 Son nefesinde; keşke şöyle
yapmasaydım, deme...
Güzeli, çirkini, yalanı, gerçeği tartacak
terazi

Yaşarken elindeydi.
Metin Eloğlu

9940 Muhabbet teraziye sığmaz.

Mevlânâ

Terbiye (Eğitim)

9941 Soysuz adam terbiye ile insan olmaz,
ey bilge.

Şeyh Sa'dî

9942 İnsanın eğitimi doğuşuyla başlar, insan konuşmadan, anlamadan önce eğitilir.

J. J. Rousseau

9943 Eğitim, mutlular için bir süs, mutsuzlar için bir sığınaktır.

Demokritos

9944 Tıfl iken görmeyen kişi ta'lîm Pirlikte bulur degül ta'zîm.

Behîştî (Vizeli Ramazan)

9945 Ben, terbiyeyi, terbiyesizlerden öğrendim.

Ebu' âlâ Ma'arrî

9946 Erkeğin de, kadının da terbiyesi birbirleriyle tartıştıkları zaman belli olur.

G. Bernard Shaw

9947 Pek tabîî olmaya gelmez; terbiyesiz derler. Pek samimi olmaya gelmez; saygısız derler.

Cenâb Şehâbeddîn

9948 Terbiyeli bir insan ahlâksız da olamaz.

Abdülhak Hâmid Tarhan

9949 Sâd-hezâr terbiyye etsen bî-edeb olmaz edîb.

Lâ-edrî

9950 Terbiye; iyiyi, büyüğü ve güzeli sevmektir.

E. Renan

Tesadüf

9951 Lâkin tesâdüf... Ah, kavîlerin münâdimi,
Âcizlerin, zavallıların hasm-ı dâ'imi.

Tevfik Fikret

9952 Yaptığımız işler kendimizden çok tesadüflerin eseridir.

Montaigne

9953 Hayat bir tabur vukuattır; kumandanı: tesâdüf.

Cenâb Şehâbeddîn

9954 Her şey tesadüftür demek, hiçbir şey demek değildir artık.

Paul Valéry

9955 En doğru kanun, kanûn-ı tesâdüfâtıdır.

Abdülhak Hâmid Tarhan

9956 Hayatta, en büyük olaylar bir sürü iyi düzenlenen küçük tesadüflerden doğar.

Henry Fielding

9957 Ömrümüz tesadüflerin verdiği malzemelerle yapılır.

Abdülhak Şinasi Hisar

9958 Falanın ya da filanın evladı olarak dünyaya gelmek bir tesadüfün eserinden başka birşey değildir.

G. Bernard Shaw

9959 Tesâdüfün yükselttiği adamlar hakikaten yüksek adamlardan daha yüksek görünürler.

Cenâb Şehâbeddîn

9960 Kimse tesadüfle ya da onun vasıtasıyla doğru ve akıllı olmaz.

Aristoteles

9961 Sefâ, cefa, zekâ, dehâ, cehâlet, ilm ü fen Tesâdüfen, tesâdüfen, tesâdüfen.

Mithat Cemal Kuntay

Ticaret-Toprak (Yer, Tûrâb)

- 9962 Kendiliğimden yapamıyacağım bir hareketi beni yapmaya zorlaması yüzünden tesadüflere karşı her zaman minnet duyarım.
André Gide

Tevâzu Bkz. Alçakgönüllülük

Ticaret

- 9963 Ticaret bazı pınarlar gibidir, yollarını değiştirmeye kalkarsanız kururlar.
Fénelon
- 9964 Müşteriyi dâdesinden keşf eder tâcir olan.
Lâ-edrî
- 9965 Üç şey sürekli kalmaz: ticaretsiz mal, tartışmasız bilgi, cezasız saltanat.
Şeyh Sa'dî
- 9966 Nerede yumuşak huylu insanlar varsa orada ticaret vardır; nerede ticaret varsa orada insanlar yumuşak huylu olurlar.
Montesquieu
- 9967 Ticaret, uçan bir kuşa ne kadar benzer!
Harîrî
- 9968 Bir insan ticarete kaldıkça masrafları makul, süsü ölçülü olmalıdır.
H. de Balzac
- 9969 Ticaret, sermayeleri boş ümitler olanlar için değildir.
Pançatantra
- 9970 Ticaret ahlâkının en kuvvetli müeyyidesi, halk terbiyesidir.
Rıfat Necdî Erimîr
- 9971 Mal bezirgenliksüz dölenmez.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)
- 9972 Atlas-ı dehri satub sôfî fenâ şâlını al İstemezsen yine bâzâr muhayyer olsun.
Fevrî, Mevlânâ Ahmed

- 9973 Ey gönül nedir bu sendeki darlık Kendin bilmezliğin kabahat yeter Biraz da halk ile eyle pazarlık Ettiğin nefis ile ticaret yeter.
Ceyhûnî

Tîr Bkz. Ok

Toprak (Yer, Tûrâb)

- 9974 Hakk'ın gizli hazinesi toprakta, Benim sâdık yârim kara topraktır.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 9975 Dünya olur bir gün harâb Ne bülbül kalır ne gurâb Rızka sebep olan tûrâb Gözlerine dolar bir gün.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 9976 Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel toprak, Neler yapmış bu millet en yakın tarihe sor, bak.
Süleymân Nazîf
- 9977 Sehpanın kurulduğu toprak çorak kalır.
Victor Hugo
- 9978 Kismetindir gezdiren yer yer seni Gâfil olma âkîbet yer yer seni.
Lâ-edrî
- 9979 Toprağa ekilen tohumlar içinde en çabuk mahsul vereni fedailerin dök-tükleri kandır.
H. de Balzac
- 9980 Hiç derede kuru toprak bulunur mu?
Mevlânâ
- 9981 İnsanlar, ana babalarının ölümlelerini unuturlar da, topraklarının elden gidişini unutmazlar.
Machiavelli

9982 Toprak da kadınlar gibidir, kendisine karşı ne sert, ne de çekingen davranıl-sın ister.

Anatole France

9983 Âlem, nimetlerle dolu bir bağ olsa fa-re ve yılan, yine toprak yer.

Mevlânâ

9984 Dolacak havuzu olanın etraftaki topra-ğa hayırı dokunmaz.

F. Bacon

9985 Sen ister boynuna ip tak, diler
cevherli kordon tak,
Bu dünyâdan nasîbin en nihayet bir
avuç toprak.

Eşref, Gelenbeli

9986 Hepimizin bir annesi vardır, toprak.

Victor Hugo

9987 Hor bakma sen toprağa, toprakta
neler yatur
Kani bunca evliyâ, yüz bin
peygamber yatur.

Yûnus Emre

9988 Toprağın Kâbil'i kabul ettiği
Şüphesiz yüzünün yum'saklığından.

Everekli (Develili) Seyrânî

9989 Kavm-i keşî şâd olur nâgâh görünse
kuru.

Bergamalı Sarıca Kemâl

9990 Ne sıcak vücutlar gitti
Toprağı ısıtmak için.

Fazıl Hüsnü Dağlarca.

9991 Güler gerçi cihân halku yüzine
Velî toprak saçar âhir gözine.

Emîr Buharî

9992 Solacak gününde bütün çiçekler,
Bütün dudaklar gülmeyecekler,
Kim var toprağa düşüp de ölmeyen?

Selâhattin Batu

9993 Hem büyütür, hem çürütür toprak
ana.

Talât Sait Halman

9994 Toprak kazmak
Başında dikim için
Sonunda ölüm içindir.

Özdemir Asaf

9995 Deve dikenleri, çalılık vesaire,
Bir âlem bu toprakların üstü.

Behçet Necatigil

9996 Hâk ol ki Hudâ mertebini eyleye âlî
Tâc-i ser-i âlemdir o kim hâk-i
kademdir.

Rûhî-i Bağdâdî

Tutku (İhtiras)

9997 Tutku, insanın kendine güvenmesin-den doğar.

George Sand

9998 Kendi içine bir göz atarsan orada her
çeşit yıkıcı tutkudan bir depo ve hazi-ne bulacaksın.

Demokritos

9999 İhtirâs-ı beşerle kaaimdir
Dehri ma'mur eden bu azm ü şitâp
İhtiras olmasaydı âlemde
Şüphe yok ki cihân olurdu harap.

Ferit Kam

10000 İnsanın çok mutlu olması için, tutku-suz olması yeter.

Voltaire

10001 Herkes bir gayretkeşlik görünüşü al-tında ihtirasını gizler.

Fénelon

10002 Kadın raksederken güzeldir,
Bayrak dalgalandıkça,
Deniz köpürdüğü zaman,
İnsan ihtirasla yaşarken.

Cahit Sıtkı Tarancı

Umut (Ümit)

- 10003 Tutku, dinlenmek bilmez.
Bulwer-Lytton
- 10004 Bir nehre set çekince taşar; bir tutku da tazyik edilince yolunu saptır.
Rémy de Gourmont
- 10005 Bir ihtiras başka bir ihtirası durdura-bilir.
Voltaire
- 10006 Tutku, her iklimde büyür.
William Blake
- 10007 Mutlu insanların tutkuları bile daha akıllı usludur.
François de Curel
- 10008 Ömrümüzün uzunluğuna olduğu gi-bi, ihtiraslarımızın devamına da bizim hükmümüz geçmez.
La Rochefoucauld
- 10009 İhtiraslarımız suyun üstündeki yaka-mozlar gibi değişir.
Alain
- 10010 Tutku, doymak bilmez bir canavardır.
Brachvogel
- 10011 İhtiraslar, şiddetlenmiş kusur ya da meziyetlerdir.
Goethe
- 10012 Büyük tutkular büyük ruhlar içindir.
Oscar Wilde
- 10013 Tutku bir kez adamın yakasına yapıştı mı, mantık ağlayarak ve tehlikeyi ha-ber vererek onu izler.
Alfred de Musset
- 10014 İhtirasları altetmek, silah gücüyle dünya-yı hüküm altına almaktan daha çetindir.
Gandhi
- 10015 İnsan büyük tutkuları mazur görme-lidir, çünkü onlar bizden çok daha güçlüdürler.
Vittorio Alfieri
- 10016 Tutku, aşka meydan okuyan tek kuv-vettir.
Colley Cibber
- 10017 Tutkulara itaat etmekten daha büyük bir yanlgı olmaz.
Lao-tzu
- 10018 Tutkuları ve cimriliği alt etmek daima bir zaferdir insanlar için.
Montesquieu
- 10019 İhtiraslarımız, geminin yelkenlerini şişiren rüzgârlardır: Bazen gemiyi ba-tırdığı olur, ama onsuz gemi yerinden kımıdayamaz.
Voltaire
- 10020 Tutkularımıza karşı koyabiliyorsak, bu, irademizin gücünden çok o tutku-larımızın zayıflığındandır.
La Rochefoucauld
- 10021 İhtiraslar mı? Bugün değilse yarın, heyhat?
Onlar da susar, mantık konuşunca.
Mihail Lermontov
- 10022 İhtirası anlamak için, bıkkınlık nedir, bıktırma nedir, bilmek gerek!
George Sand
- 10023 Ölüme yakın, tutkularımız bırakır bizi.
La Bruyère
- 10024 Tutku olan yerde ister istemez kıskançlıklar ve kavgalar olur.
Platon

Türâb Bkz. Yer

Umut (Ümit)

- 10025 Servi gibi ümitler döndü birer iğdeye, Geçti Bor'un pazarı, sür eşeği Niğde'ye.
Namdar Rahmi Karatay

- 10026 Umut, istemiye istemiye giriverdi içime.
Racine
- 10027 Doğru düşünenlerin umutları gerçekle-
leşebilir umutlardır, kafasızların umut-
ları gerçekleştiremez umutlardır.
Demokritos
- 10028 Gönül umudun yoldaşı
Durmaz gezer dağı taşı
Son nefeste olsa kişi
Gine onda umut yaşar.
Âşık Veysel Şatıroğlu
- 10029 Uzun umutla kısa ömür neye yarar!
Şeyh Sa'dî
- 10030 Bütün umudum kendimde.
Terentius
- 10031 Eğitilmiş insanların umutları, bilgisiz-
lerin zenginliğinden daha değerlidir.
Demokritos
- 10032 Gerek ednâ ola gerek âlî
Kimse ümitten değil hâlî.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 10033 Umut etmek, mutlu olmak demektir.
Alain
- 10034 Bir umut beklemek en gaddar umut-
suzluktur.
Talât Sait Halman
- 10035 Hiç ümit etmemiş olan ümitsizliğe
düşmez.
G. Bernard Shaw
- 10036 Erbâb-ı ye's gerçi tehî-kisedir velî
Ehl-i ümidden hele râhat değil midir.
Nâbî
- 10037 Her mahlûkun umutsuz anları için bir
savunma silâhı vardır.
Schiller
- 10038 Dünya hayatını sürdürten doyumsuz-
luğumuzdur ki, biz ona ümit diyoruz.
M. Rasim Mutlu
- 10039 Umutla sallanırsak, rahat uyuruz.
H. de Balzac
- 10040 En geveze kuş ümittir; kalbimizde hiç
susmaz.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10041 Günahkâr umutsuzluğa düşmez.
Dostoyevski
- 10042 Her umut, içinden kumru yerine yılan
çıkabilecek bir yumurtadır.
Henri-Frédéric Amiel
- 10043 Ümit, çok defa vâdini yapmıyan, fakat
arkadaşlığından da vazgeçilemeyen
vefasız bir sevgilidir.
Agâh İzzet Yazgaç
- 10044 Umut gidince, yaşamak zevki de gi-
der.
Emile Zola
- 10045 İrmedi ser-menzil-i ümmîde Cevrî
tûr-i âh
Geçdi ammâ nüh felekden, arş-ı
a'lâdan bile.
Cevrî (İbrâhim Çelebi)
- 10046 Umutlarımıza göre vadeder, endişele-
rimize göre vadimizi tutarız.
La Rochefoucauld
- 10047 Umut üzerine yaşayan aç ölür.
Benjamin Franklin
- 10048 Umut âşıkların değneğidir.
Shakespeare
- 10049 Bir ulusun canlılığı umutlarıyla, o
umutların alanı ile belli olur.
Paul Valéry
- 10050 Ümit! Ah, hayatın biricik tatlı merhe-
mi!
Goethe
- 10051 Umut olmasaydı, yaşamak da olmazdı.
Hölderlin

Umut (Ümit)

10052 İnsanoğlunda müthiş, bitmek tükenmek bilmez bir umut kuyusu var.
André Malraux

10053 Ah ümid, ümid! Sen insanlara ne kadar büyük hizmetler edersin!
Nâbîzâde Nâzım

10054 Ümit bize sükûn verir, ıstırapı uyuşturur bir zaman.
Molière

10055 Ümid odur ki dura durduğunca tâk-ı felek.
Nâbî

10056 Umut, cesaretin yarısıdır.
H. de Balzac

10057 Umut, insanoğlunun bütün acılarının merhemidir.
Rétif de la Bretonne

10058 Bugünle yetinen insan bilmez umudu.
Yüksel Pazarkaya

10059 Ümit, en bedbaht insanlardan bile ışığını esirgemez.
Victor von Scheffel

10060 Ümit, fakirin ekmeğidir.
George Herbert

10061 Ümit ve arzu, kişinin tabiatının fesat olmasındandır.
Ebu'l-Hasan Sâyiğ ed-Dîneverî

10062 Umut bir çeşit mutluluktur; belki de mutlulukların en büyüğüdür.
Samuel Johnson

10063 Bir kurşundur umut attığın yere gitmez
Cahit Külebi

10064 Her insan için hayatı devam ettiği sürece umut da, devam eder.
Thomas Carlyle

10065 Ümit hayatın rüyasıdır.
Raif Necdet Kestelli

10066 Ümmîd iledir bükâ-yı etfâl
Süt vermede bî-emel mi mâder?
Herkes bir ümîde hizmet eyler
Ümmîd iledir cihânda her hâl!
Muallim Nâcî

10067 Nereye bakıyordunuz da insanlar
Umutsuzluktan başka bir şey göremediniz.
Jaroslav Seifert

10068 Serçe kuşu gibidir umut,
Dal yorulur, serçe yorulmaz.
Suat Taşer

10069 Ye's öyle bataktır ki düşersen
boğulursun
Ümmide sarıl sımsıkı, seyret ne olursun.
Mehmet Âkif Ersoy

10070 Umutlar, kışoğlunun şu en yavuz düşmanı olan umutlar...
Nurullah Ataç

10071 Ümit olmazsa, ümit edilmeyen'i ele geçirmek mümkün değildir.
Herakleitos

10072 Kalmadı ümidin soluk ve cılız
Işığında bereket.
Cahit Sıtkı Tarancı

10073 Umut bir kapı
İnsan bir tokmak
Tak
Tak
Tak.
Ayhan Kırdaş

10074 İnsanın benliğinden umudu çıkarıp atın, o artık avlanacak bir kuş gibidir.
Ovidius

10075 Umut, insanı uyandıran bir rüyâdır.
Aristoteles

10076 Açılmış bir kapı ümit boşluğa.
Ahmet Hamdi Tanpınar

10077 Emeli olan insan bedbin olabilir mi?
Hasan-Âli Yücel

10078 Mîve-î bağ-ı emel gâh olur gah olmaz.
Hükmî

10079 Emel alanı geniş olmasaydı, yaşamak
ne kadar daralırdı.
Tuğraî

10080 Ya ümit sizsiniz.
Ya da ümitsizsiniz.
Behçet Necatigil

10081 Ümit kötülüklerin en korkuncudur.
Çünkü işkenceyi uzatır.
Nietzsche

10082 Yaşanlar için umut her zaman vardır.
Umutsuzluk ölümler içindir.
Theokritos

10083 Bahçemizde dut var mı
Havada bulut var mı
Ben yârimi kaybettim
Bulmaya umut var mı.
Mânî

10084 Umut olmadan, umut edilen ele geçi-
relemez.
Herakleitos

10085 Umut elden giderse korku da gider.
Milton

10086 Bu akşam ümitlerimi meze yapıp
içiyorum.
Şarkı (Muhayyerkürdî)

10087 Ayaklarım az gide, uz gide,
Ayaklarım ümitler peşinde.
Ahmet Muhip Dıranas

10088 Sabır ile gönül derdine dermân ire
umma
Cân atma oda bîhûde cânân ire
umma.
Hoca Dehhânî

10089 Umutla umutsuzluğun arası bir
adımdır.
Napoléon

10090 Umutsuzluk, kendini bile sevmemektir.
Gustave Flaubert

Unutmak

10091 Kim anar yoluna cân verdiğini ey
Yahyâ
Unuturlar seni, bîçâre, hemen
ölmieğör.

Şeyhülislâm Yahyâ

10092 Ah o beni o beni
Kâkül örtmüş o beni
Ben yârimi unutmam
Unutsa da o beni.
Mânî

10093 Üzülmem diyecek üzülecek,
Unutmam diyecek unutacaksın.
Ve bir gün unutulacaksın sen de
Bunu unutma.
Cavidan Tümerkan

10094 Unutmanın ne kadar kat'î ve hazin
olduğunu arada sırada hatırlar da an-
larız.
Kemâl Tahir

10095 Doğrusu gücenmedim, unutmuş beni
dedim
Olur ya, olmaz mı? Unutulanlar az
mı?
Orhan Seyfi Orhon

10096 Başkaları için kendinizi unutun, o za-
man sizi de hatırlayacaklardır.
Dostoyevski

10097 İnsanın en çok unuttukları, söyleye
söyleye bıkmış olduğu şeylerdir.
La Rochefoucauld

10098 Unutmak, bıkmaktır.
M. Rasim Mutlu

Unutmak

- 10099 Unutmak gerek yaşamak için.
Paul Valéry
- 10100 Ettiği iyiliği ve gördüğü fenalığı unutmayan, gördüğü iyiliği ve ettiği fenalığı çabuk unuttur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10101 Unutma, Kadın'ın ilk ve en büyük sanatıdır.
Richard Aldington
- 10102 Ne söylediğini, kime söylediğini ve ne zaman söylediğini unutma.
Hz. Ebubekir
- 10103 Öyle şeyler vardır ki unutulması imkânsızdır... Özellikle acılar.
Lermontov
- 10104 Unutma olmayınca, mutluluk da olmaz.
André Maurois
- 10105 Hiç kimse yoktur ki, hayatta unutulmaması gereken bir şeyi unutmamış olsun.
Brachvogel
- 10106 Hayat boyunca yaptığımız gezintide çirkin ve adi bulduğumuz şeylere verebileceğimiz ceza unutmak ve susmaktır.
E. Renan
- 10107 Hep "evet" dersek, "hayır" demeyi unuturuz.
Rıfat Necdet Evrim
- 10108 Kalbe dolan o ilk bakış
Unutulmaz, unutulmaz
Sevdâ ile uyanış
Unutulmaz, unutulmaz...
Mehmet Gökkaya
- 10109 Derler ki gönül derdine tek çare,
unutmak.
Heyhat; unutmak bile cânânı fısıldar.
Bekir Sıtkı Erdoğan
- 10110 Ey unutuş! Kurtar bu gamlardan beni.
Ahmet Muhip Dıranas
- 10111 Unut yavrum, sen de unut! Bu ölümlü dünyâda
Her cefâyı unutmaktır bizler için
teselli.
Rıza Tevfik Bölükbaşı
- 10112 Yok tâkati hicrânına lûtf eyle efendim
Dil-haste-i aşkın olan Esrâr'ı unutma.
Esrâr Dede
- 10113 Bir şey diyecektim âh! unuttum.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 10114 Özlemek unutmanın yarısıdır.
Melisa Gürpınar
- 10115 İnsanların vazgeçilmez huyu vardır,
Unuturlar.
Özdemir Asaf
- 10116 Ne güzel şey çocuklar gibi unutmak.
Zeki Ömer Defne
- 10117 Hiçbir şey, her şeyi unutabilmenin verdiği huzurdan değerli olamaz.
Orhan Pamuk
- 10118 Unutmadım seni ben, her zaman
kalbimdesin.
Aylar, yıllar geçti, şimdi sen nerdesin.
Şarkı (Karcıgar), Güfte: Müzehher Güzer
- 10119 Birlikte güldüğün birini unutabilirsin, ama birlikte ağladığını asla unutamazsın.
Halil Cibran
- 10120 Giden çabuk unutulur.
İbsen
- 10121 Bir kere sevilen bir daha hiç unutulmuş mudur?
J. J. Rousseau

Utanmak, Utanç (Âr)

10122 Utanmak güzeldir, fakat kadınlarda olursa daha da güzel olur.
H. Muhammed

10123 Ne kişinin kim ud ola yüzünde
Gerekmez kim yalan ola sözünde.
Şeyhoğlu Mustafa

10124 Utanç yoksullarda, pervasızlık zengin-
lerde bulunur.
Hesiodos

10125 Âdemin pâyesi arttıkça hicâbı azalır.
Eşref, Gelenbeli

10126 Çok şey'e hail olmada bir perdedir
hayâ!
Abdülhak Hâmid Tarhan

10127 Hayatta yalnız başına olsan bile, baya-
ğı bir şey söyleme ve yapma; tersine
olarak, başkalarının önünde utanmak-
tansa kendi önünde utanmayı öğren.
Demokritos

10128 Utanma insanın ruhunda asıldır. İnsa-
nı insan olarak koruyan da budur.
Nâsır-ı Husrev

10129 Ger hayâsız olsa erkek ya diş
Olmaya andan hayır, şerdir işi.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

10130 Felekde baht utansın bî-nâsîb erbâb-ı
himmetten
Nâmık Kemâl

10131 Bir çeşit utanç vardır ki, bu, mutsuz-
luklar karşısında mutlu olmakla du-
yulur.
La Bruyère

10132 Utanmak ışık işin hergiz götürmez
Utanan değme yirde iş bitürmez.
Şeyhoğlu Mustafa

10133 Hayâ hamusun perdesidir. Perde açıl-
ınca o kaçar.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

10134 İnsan ne kadar çok şeyden utanırsa, o
kadar şeref ve onur sahibi olur.
G. Bernard Shaw

10135 En güzel hareketlerimiz bile, eğer on-
ları oluşturan tüm nedenler herkesçe
bilinmiş olsaydı, bize çoğu kez utanç
verirdi.
La Rochefoucauld

10136 Kendinden utanmayı bilseydi kişiöğ-
lu, gizli kalmış değil, fakat herkesin
içinde açıkça işlenmiş nice suç işlenme-
miş olurdu.
La Bruyère

10137 Subhadek ceng çalar her gîce kapunda
rakîb
Neyi olursa ider kimde âr olmayacak.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

10138 Âr ile olmakdan ise dil-harâb
Nâr ile hoşdur kişi olmak kebâb.
Nahîfî

10139 Bir sözüm vardır tutana
Er odur Hak'tan utana.
Kul Himmet

10140 Ar yüzden, kör gözden belli olur.
Atasözü

10141 Utanması olmayanın kendi de yoktur.
Titus Plautus

10142 Utanma; kadının en güzel süsüdür.
Gustave Flaubert

10143 Adamın pâyesi arttıkça hayâsı azalır.
İbnülemin Mahmud Kemâl İnal

10144 Sevişmez oldukları zaman
seviştiklerinden dolayı utanmayan
insan azdır.
J. J. Rousseau

Uyku

10145 Uyku, ölümün kardeşidir.

H. Muhammed

10146 Kilâb-ı zulme kaldı gezdiğin nâzende

sahrâlar

Uyan ey yâreli şîr-i jiyân bu hâb-ı

gafletten.

Nâmık Kemâl

10147 Buz, suyun kış uykusuna yatmasıdır.

Ârif Nihat Asya

10148 Dağı duman olanın

Hâli yaman olanın

Uyku girmez gözüne

Yâri güzel olanın.

Türkü

10149 Kimine nöbet, kimine uyku nasip.

Shakespeare

10150 Uykuyu yaratmış olana bin teşekkür.

Cervantes

10151 Uykunun alt edemediği hiçbir acı yoktur.

H. de Balzac

10152 Devlet-i dünyâ hayâl ü hâba benzer

nesnedir

Baht-ı bîdar isteyenler terk-i hâb

itmek gerek.

Bâkî

10153 Öyle kolay bir sanat değildir uyumak:
Onun uğruna bütün gün uyanık durmak gerektir.

Nietzsche

10154 Uykusu uyanıklığından hayırlı olan
kötü yaşayışlı kimse varsın ölsün.

Şeyh Sa'dî

10155 En güzel uyku bile uyanılan ânın değerine ulaşamaz.

André Gide

10156 Bir insanı, ancak gerçekten uyuyorsa uyandırmak mümkündür. Ama, eğer uyumuyor da uyku taklidi yapıyorsa, dünyanın gayretlerini sarfetseniz boşunadır.

Gandhi

10157 Uyku, sevilen birisiyle paylaşıldığı zaman en tatlıdır.

D. H. Lawrence

10158 Günlük işini doğru yapmışsan, Uyku kendiliğinden gelir.

Theodor Storm

10159 En sakın yolculuk uykudur.

Tevfik Fikret

10160 Uykuyu hafif ölüm, ölümü de ağır uyku bil.

İkbal

10161 Gelmez hayâl-i vuslat ile hâb bir yere.

Fasîh Ahmed Dede

10162 Uyku lütuftur: Dünya hamallığından biraz olsun çeker alır.

M. Rasim Mutlu

10163 Dîdesi havf-ı rakîb ile olub eşk-feşân
Su uyur, düşman uyur, haste-i hicrân uyumaz.

Şeyh Gâlib

10164 Ne gece belli ne gün belli hâb-ı nazdan

Kapında bunca figân eylerüz
uyanmaz mısın.

Gelibolulu Mustafa Âlî

10165 İnsan bir yanınca Kerem misâli
yanmalı,
Uykudan bile mahşer gününde
uyanmalı.

Ahmet Muhip Dıranas

10166 Artık hiç uyumuyorum, uykuyu yendim.

Stephane Mallarmé

10167 Uyku saatları, ölümün hayattan çaldığı saatlardır.

Nurullah Ataç

10168 Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya,
Ruh öyle yollanır, uyanılmaz bir uykuya.

Yahya Kemâl Beyatlı

10169 Bir baksana, gökler uyanık, yer uyanıktır;
Dünya uyanırken uyumak maskaralıktır...

Mehmet Âkif Ersoy

10170 Dîde-i bahtım açılmaz, ne aceb uykuludur.

Fuzûlî

10171 Ne mutlu uykusu olanlara, hemen uyuyacaktır çünkü.

Nietzsche

10172 Uyanık olan daha ziyâde uykudadır.

Mevlânâ

10173 İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık;
Biri benim, biri de serseri kaldırımlar.

Necip Fazıl Kısakürek

10174 Uykuyla aşk bir araya gelemmez.

Mevlânâ

10175 İnsanlar uykudadır.
Ölünce uyanırlar.

Hız. Ali

10176 Yanıp tutuşmadan aylarca yummadım gözümü,
Nücûma sor ki bu kirpikler uyku görmüş mü?

Mehmet Âkif Ersoy

Üzüntü

10177 Üzüntüler yalnızlıkta fazla büyür, bir sinek bir canavar olur.

J. J. Rousseau

10178 Duymak düşünmekten daha az üzer bizi.

Quintillanus

10179 İki kişiye üzölmek gerekir: Her gün vebal yüklenen kimse ile, hiçbir hayır işlemeyen kimse.

Beydeba

10180 Üzüntünü başkasına açma, daha çok üzölürsün.

Rıfat Necdet Evrimir

10181 Öyle insanlar vardır ki, ancak başkalarını üzödükleri zaman sevinirler.

André Maurois

10182 Üzüntü üzüntüyü doğurur.

Alain

10183 Üzüntü, bir ilâçtır.

William Cowper

10184 Üzüntülü insanlar ekseriya dertlerini büyütürler.

Charles Dickens

10185 İnsan, üzüntülerini anlatarak, başkalarını memnun etmemeli.

Emile Zola

10186 İnsanlar genellikle kendilerini teşhire sarfettikleri gayretin aynını kendilerini gizlemeye de sarf etseler, birçok üzüntüleri önlemiş olurlardı.

Anatole France

10187 Üzüntü, mutluluk, neş'e, tasa bulaşıcı şeylerdir.

Henri-Frédéric Amiel

10188 Üzüntüsü sahte olanın ağlaması gösterişli olur.

Lev Tolstoy

Vatan

10189 Vatanın bağına düşman dayadı
hançerini,
Yoğimiş kurtaracak bahtı kara
mâderini.

Nâmık Kemâl

10190 –Cihân vatandan ibarettir, itikâdımca–
Yahya Kemâl Beyatlı

10191 Her taşı bir yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.
Orhan Şaik Gökyay

10192 Vatan ne Türkiye’dir Türklere ne
Türkistan
Vatan büyük ve müebbet bir ülkedir:
Turan.

Ziyâ Gökâl

10193 Bayrakları bayrak yapan üstündeki
kandır;
Toprak eğer uğrunda ölen varsa
vatandır.

Mithat Cemal Kuntay

10194 O kadar dolu ki toprağın şarla,
Bir değil, sanki bin vatan gibisin.
Halit Fahri Ozanoğlu

10195 Yerim sensin, göğüm sensin, cihânım
cennetim hep sen
Nasıl bir zinde millet çıktı gördüm
hasta sînenden.

Süleymân Nazîf

10196 Neler yapmadık bu vatan için!
Kimimiz öldük;
Kimimiz nutuk söyledik.
Orhan Veli Kanık

10197 Vatan ağlıyorken gülmek haramdır.
Abdülhak Hâmid Tarhan

10198 Vücûdun kim hamir-i mâyesi hâk-i
vatandandır
Ne gam râh-ı vatanda çak olursa
cevr ü mihnetten.

Nâmık Kemâl

10199 Gülşen-i bağ-ı cinândan bana yeğdür
vatanım.
Prizrenli Şem’î

10200 Vatan bilinir ama anlaşılmaz,
Buğda değil, su değil, ölmek yaşamak
değil,
Vatan en büyük sır.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

10201 Vatan gayûr
İnsanların omuzları üstünde yükselir.
Tevfik Fikret

10202 Ümmîdimiz bu: ölürsek de biz, yaşar
mutlak
Vatan sizinle şu zindân karanlığından
uzak!
Tevfik Fikret

10203 N’ola cândan istesem çün yeğdürür
Bâğ-ı cennetten bana kûy-ı vatan.
Cem Sultan

10204 Ben bir Türk’üm dînim, cinsim uludur.
Sînem, özüm ateş ile doludur.
İnsan olan vatanının kuludur.
Mehmed Emin Yurdakul

10205 Bu dünyada şirin şey
Bir anadır, bir veten,
Azerbaycan halk bayatısı

10206 Çıktı evc-i vatanın fevkine feryâd-ı
vatan,
Yok mu evlâd-ı vatandan edecek dâd-ı
vatan.

Âsım, Filibelizâde

10207 Vatanında ölmeyen iki defa ölür.
İsmail Habib Sevük

10208 Vatan birkaç dosttur.
André Gide

10209 Sahipsiz olan memleketin batması
haktır
Sen sahib olursan bu vatan
batmayacaktır.
Mehmet Âkif Ersoy

10210 Bir ülke ki câmiinde Türkçe ezân
okunur,
Köylü anlar manâsını namazdaki
duânın
Bir ülke ki mektebinde Türkçe Kur'ân
okunur,
Küçük büyük herkes bilir buyruğunu
Hudâ'nın...
Ey Türkoğlu, işte senin orasıdır
vatanın!

Ziyâ Gökâl

10211 Vatan bize kılıcımızın ekmeğidir. Da-
ima kendimize mahsus, kendimize
münhasır biliriz.
Nâmık Kemâl

10212 Cümlemizin vâlidemizdir vatan
Herkesin lûtfuyle odur besleyen.
Nâmık Kemâl

10213 Ölmek kaderde var, bize ürküntü
vermiyor;
Lâkin vatandan ayrılışın ıstırâbı zor.
Yahya Kemâl Beyatlı

10214 Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarındır.
Orhan Şaik Gökyay

10215 Bir adamı vatanından ayırabilirsiniz,
fakat yüreğini ondan koparamazsınız.
John Dos Passos

10216 Eğer vatan tehlikede ise, her şey vata-
na aittir.
G. J. Danton

10217 Kalbine girmemişse hiss-i vatan,
Anı sen kaale alma bâri utan.
Abdülhak Hamid Tarhan

10218 Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz
ki fedâ?
Şüheda fıskırarak toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün vârimı alsın da
Hudâ
Etmesin tek vatanımdan beni
dünyâda beni cüdâ
Mehmet Âkif Ersoy

Vazife (Görev, Ödev)

10219 Vazife, insanın başkalarından bekledi-
ği şeydir, kendi yapacağı şey değil!
Oscar Wilde

10220 Görev, içinde bulunduğumuz zama-
nın bizden istediği şeydir.
Goethe

10221 Herkesin herkes karşısında ödevleri
vardır. Fakat hiç kimsenin doğrudan
doğruya hiçbir hakkı yoktur.
Diğer bir deyimle hiç kimsenin
ödevini yapmaktan başka hakkı
yoktur.
Auguste Comte

10222 Sağlam karakteri olan bir insanı, göre-
vinden alıkoyacak hiçbir olay olamaz.
Cicero

10223 Vazife ve erdem uğrunda yapılan fe-
dakârlıklar yapılmaya değer; karşılık-
ları gönülde bıraktıkları tatlı anılarla
ödenir.
J. J. Rousseau

10224 Yüklendiğimiz vazife ne kadar zah-
metli olursa, ruhumuzu o oranda eği-
tir ve yüceltir.
André Gide

10225 Vazife karşısında aşka susmak düşer.
Prosper Mérimée

10226 Hak hırkasının astarı vazifedir.
K. Mikszath

10227 Sakın "hakkım var" deme,
Hak yok, vazife vardır.
Ziyâ Gökâl

10228 En büyük işlerin başında, görev gelir.
George sand

Vefâ

10229 Vefâ semaya çekilmiş, cihânda nâmı
gezer.

Mehmet Âkif Ersoy

10230 Hercâiden vefâ gelmez
Âşık Ömer

10231 Neden sonra farkına varıyorsun
Etrafındaki korkunç ıssızlığın.
Yâr olsun, dost olsun, ne arıyorsun,
Adresi belli mi vefâsızlığın.
Cahit Sıtkı Tarancı

10232 Hiç bildin mi kişi ölmeyip kalanını,
Bu dünyanın vefâsın bilenini.
Ahmet Yesevî

10233 Ey cihândan vefâ bulam diyen
Bu ne fikr-i muhâldür heyhât.
Germiyanlı Ahmedî

10234 Bir reng-i vefâ var mı nazar kıl şu
sipihrin
Ne leyl ü nehârında, ne şems ü
kamerinde.
Ziyâ Paşa

10235 Kadın ne kadar az hoşâ giderse o ka-
dar vefalı olur.
Tolstoy

10236 Çerh-i gaddârdâ vefâ neyler
Kâse-i ser-nigûnda mâ neyler.
Bâkî

10237 Vefasız denmek için sevilmiş olmak
lâzım.
Racine

10238 Vefâ her kimseden kim istedim andan
cefâ gördüm
Kimi kim bîvefâ dünyâda gördüm,
bîvefâ gördüm.
Fuzûlî

10239 Vefâsı olsa cihânın cihândâra olur.
Keçecizâde İzzet Molla

10240 Gelmez cihânda çünkü yalın yüzlüden
vefâ.

Nev'î

10241 Ölmüyem haşredeğin yâr bana yâr
olıcak
Âşık ölmez ebedî yâr vefâdar olıcak.
Şemsî, Sivaslı

10242 Ümmîd-i vefâ eyleme her şahs-ı
dagalde
Çok hâcıların çıktı haçı zîr-i bagalde.
Ziyâ Paşa

10243 Güle gûş ettirmez, boş yere bülbül
inler:
Varak-ı mihr ü vefâyı kim okur, kim
dinler.
Kâmî (Karamanlı Mehmed)

10244 Âlemin yokdur vefâsı cümlesi herc ü
mercdür.
Âmidî

10245 Vefâsızın meclisinde bâde içilmez.
Ziyâ Paşa

10246 Yıllar yârlardan, yârlar yıllardan
vefâsız.
Yakup Kadri Karaosmanoğlu

10247 Şu felekde kimde var ise vefâ
Eksik olmaz ana ahab-ı safâ.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

10248 Tırnağın var ise başın kaşı
Kimseden kimseye vefa yoğ imiş.
Karacaoğlu

10249 Halk olalı kâ'inât olmuş değil
Kötüden kimse vefâ görmüş değil.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

10250 Yârân dediğim de bî-vefâdır.
Muallim Nâcî

10251 Bu dehr-i dînün iy şeh yok vefâsı
Meğer kim bir vefâyı bin cefâsı.
Câmî'î

10252 Ol meh cefâyı sanma ki devrândan
öğrenir
Bî-mihr ü bî-vefâlığı devr andan
öğrenir.

Râyî

10253 Çünkü bildin bu felekde yok bekâ
Aç gözini kimseden umma vefâ.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

10254 Bu da bir ibtilâ-yı hayret-zâ
Dil cihandan vefa umar hâlâ
Muallim Nâcî

10255 Bu fenâ yapusuna aldanma
Cevri çoktur vefâ bulam sanma.
İbrâhîm Bey

10256 Mâ'sukadan aceb mi ki âşık vefâ umar
Sultan atâlar itdüğüçün her gedâ umar.
Ahmed-i Dâ'î

10257 Vâlideyne sözümüz yok ammâ
Arama gayride âsâr-ı vefâ
Sünbülzâde Vehbî

10258 Bilürsin bî-vefâdur devr-i eyyâm
Ne gül kalur ne bülbül ne serencâm.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

10259 Ömrüm içinde senden ger bir vefâ
göreysin
Râzî idim gamınla ömrüm tebâh
olaydı
Nevres-i Cedîd

10260 Eyvâh efendim seni ben yâr sanırdım
Kendim gibi billâh vefâdar sanırdım.
Şeref Hanım

10261 Çârşû-yı gam-ı aşkında o hurşîd-veşin
Her ne dirsın bulunur mihr ü vefâdan
gayri.
Selânikli Es'ad

10262 Ezel kâtipleri tahrîr edince
Benim ikbâlîmi kara yazmışlar
Âşıkı ma'sûka taksîm edince
Beni bir vefâsız yâre yazmışlar.
Erzurumlu Emrah

10263 Dikkatler ile seyr ederiz yâri ser-â-pâ
Görmez mi idik biz de eğer olsa vefâsı.
Bâkî

10264 Sevdiğim günden beri çektiklerim
derr ü keder
Bir vefâsız yâre düş de sen de ol
benden beter.
Ahmet Refik Aktınay

10265 Acep Vefa'da mı semti, acep acep
nerede?
Ahmed Râsîm

10266 Allah'a sığın kimseye râm olma
cihânda
Âdemde vefâ umma sen illâ bu
zamanda.

Ataullah Bey (Mehmed)

10267 Gel tabîb nabzımı yokla
Bak fitil yara da mı
Böyle Mecnun gezdirir
Vefâsız yâr adamı.
Mâni

10268 Bir kadın ne kadar az hoşâ giderse o
kadar vefalı olur.
Lev Tolstoy

10269 Bîvefâ ammâ cihânda sevdiğim bir
tanessin.
Şarkî (Mahûr)

10270 Aceb bu fânî dünyada
Dostdan vefâ bulmayam mı.
Ümmî Sinân

10271 Gelmedin vefâsız, beklettin beni
Ne kadar sevmişim ne kadar seni.
Şarkî (Muhayyerkürdî)

10272 Acaba, vefalı mısın ki, vefa bekliyor-
sun?
Afrika Atasözü

10273 Bülbulden vefâ ummayın; çünkü her
dem başka bir gül üstünde öter.
Şeyh Sa'dî

Vidcan

- 10274 Vidcanından korkan kimseden korkmaz.
Yalnız Adam
- 10275 Vidcanımız bizi günah işlememeye, isteklerimiz azaldığı için değil, aklımızın gereklerine uyarak zorlamalıdır.
Montaigne
- 10276 İyi bir vidcan en rahat yastıktır.
C. Brentano
- 10277 Azâb-ı vidcan, teşhis edilmez bir marazdır.
Abdülhak Hamîd Tarhan
- 10278 İnsan kendi vidcanından bir şey gizleyemez.
Çehov
- 10279 Yasa olmasa dahi vidcan vardır.
Publius Syrus
- 10280 Vidcanımız yanılmaz bir yargıçtır, biz onu öldürmedikçe.
H. de Balzac
- 10281 Vidcan ahlâkın ibresidir.
Raif Necdet Kestelli
- 10282 İnsanlar tuhaftır! Fena bir şey yapmakta olduklarını hissedecek olurlarsa mutlaka en evvel vidcanlarını susturacak bir sebep bulurlar.
Halid Ziyâ Uşaklıgil
- 10283 İradene hâkim ol, fakat vidcanına esir ol.
Aristoteles
- 10284 vidcan
O büyük hâkim, o kânûn-ı mübîn
Tevfik Fikret
- 10285 İnsanlar kötülüğü, arzuları güçlü olduğundan dolayı değil, vidcanları zayıf olduğundan dolayı yaparlar.
John Stuart Mill

- 10286 Vidcan, onu herkes yüreğinde taşımaz; dilinde, midesinde ve hatta cüzdanında taşıyanlar vardır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10287 Ağızdan, kalemden çıkan vidcandan çıkmalıdır.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 10288 Vidcan: İçimizde gizli bir kırbaç taşıyan o cellât. Tanık yokluğunda kendimize karşı tanıklık ettirir bizi.
Juvenalis
- 10289 Vidcan insanda Allah'ı temsil eden bir sefirdir.
Raif Necdet Kestelli
- 10290 Varsa hattâ beşerde bir vidcan, Ya gümüştedir o ya altından.
Tevfik Fikret
- 10291 Vidcan herkesin komşusunu dövmek için aldığı fakat asla kendisine karşı kullanmadığı bastonlara benzer.
H. de Balzac
- 10292 Vidcan yalan söylemez ama sık sık yanıılır ve yanıılır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10293 En mükemmel adalet vidcandır.
Victor Hugo
- 10294 Vidcan hürriyeti en büyük servettir.
Âkil Muhtar Özden
- 10295 Vidcanınız temiz ise özgürsünüz demektir.
Goethe

Vuslat

- 10296 Vuslat gene mi kaldı fasl-ı bahâra.
Lâ-edrî
- 10297 Visâli öğrenince âşık-ı zâr Ziyâde müşkil olur fûrkat-i yâr.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

- 10298 Vuslat sizin diyârda âdet değil midir?
Nâbî
- 10299 Değil vuslat murâdı, firkati tecdîde
gelmiştir!
Şeyh Gâlib
- 10300 Hicr ü visâl dirler iki nesne var imiş
Gördük anun birisini birisi nedür.
Kabûlî
- 10301 Birkaç gün hicrân dağıyla tek kal
Ayrıltıktan sonra hoş olur vuslat.
Genceli Nizâmî
- 10302 Hicrânı visâl, visâli hicrân bildik.
Azmîzâde Hâletî
- 10303 Gide mi haşre kadar hüzn ile firkat
acabâ
Yoksa hâsıl ola mu yâr ile vuslat acabâ.
Tokatlı Nûrî
- 10304 Vuslatda doğdum, ayrılık ömrüm oldu...
Vade doldu, ölümüm vuslat oldu.
M. Rasim Mutlu
- 10305 Didi şol mâla benzer vuslat-ı yâr
Çoğaldıkça olur âdem tama'-kâr
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 10306 Visâl ummaza hicrândan ne korhu.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 10307 Duysam ki ne şîvekârdır bu
Vuslat gibi bir merâmı yok mu.
Şeyh Gâlib
- 10308 Visal erkekler için aşkın son sahifesi,
kadınlar için mukaddimesidir.
Raif Necdî Kestelli
- 10309 Çünkü dehrin yârı var yârânı var
Vuslatın elbetde bir hicrânı var.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 10310 Yâr ile bana Nûrî nasîb olmadı vuslat
Ömrüm nideyim bir kuru sevdâda
tükeni.
Tokatlı Nûrî
- 10311 Tâlib-i vuslat olma ey dil-i zâr
Bulmadı kimse ışkı içinde murâd.
Râmî Paşa (Abdurrahman)
- 10312 Eğer olmasa hicrân günü peydâ
Şeb-i vaslun bilinmez kadri kat'â.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 10313 Olmaz idi derd-i ışka çâre
Tâ ermeyicek visâl-i yâre.
Subhîzâde Feyzî
- 10314 Vuslat-ı yâr isteyen yârâna olmam
âşinâ
Âşık-ı bîderd olan nâdâna olmam
âşinâ.
Ârif Çelebi
- 10315 İren derdine fûrkat kürbetinün
Safâsın sürdi vuslat şerbetinün
Şeyhî (Yûsuf Sinân)
- 10316 Katlanmalı vuslat dileyen hâr-ı cefâyâ
Her türlü belâyâ.
Mehmed Sa'dî Bey
- 10317 Dünyâda ne ikbâl ne servet dileriz
Hattâ ne de ukbâda saadet dileriz
Aşkın gül açan bülbül öten vaktinde
Yârânla tarâb yâr ile vuslat dileriz.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 10318 Ömrün bütün ikbâlini vuslatta duyan-
lar...
Yahya Kemâl Beyatlı
- 10319 Ey vuslat! âşıkı efsûnuna râm et
Ey tatlı ve ulvî gece! Yıllarca devâm et.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 10320 Visâl-i yârdur âlemde maksûd
Kalanı gussa vü derd ü mihendir.
Ahmed Paşa
- 10321 İrmesem zevk-i vasl-ı cânâne
İsırdım bu nâr-ı hicrâne.
Gelibolulu Mustafa Âlî
- 10322 Vuslatta aklıma gelme firak!..
Ruşen Eşref Ünaydın

Yalan (Kizb)

10323 Gam yime bir gün irersün vasluma
dîrsün bana
Mev'id-i vaslun sakın rûz-ı kıyâmet
olmasun.

Nahîfî

10324 Korkutnağa düşme bî-mahaldir.
Vuslat dediğim benim eceldir.

Şeyh Gâlib

10325 Vuslatın kadrini mehcûr olmadıkça
bilmedim
Âfiyet lûtfunu rencûr olmadıkça
bilmedim.

Âtîf (Mustafa - Efendi)

10326 Vuslat-ı yâr için ağyâra müdârâ eyler
Zehr içre âşık-ı dil-haste şifâ niyyetine.
Râgıb Efendi, Bursalı Ahmed

10327 Vuslat-ı yâr hoş safâ-y-idi, eğer fûr-
kati olmaya-y-idi.
Sinân Paşa

10328 Zâhidün zikri cennet olmuşdur.
Âşıkun fikri vuslat olmuşdur.
Edirneli Ubeydî

10329 Vuslat-ı yâre irmeğe Lütîfî
Sabr-ı Eyyûb ve ömr-i Nûh ister.
Kırımlı Lütîfî

10330 Visâle kabiliyyet, mihnet-i hicrâna takat.
Nâbî

10331 Gam-ı hecrdir ki artar elem ile aşk
zevki
Galat eylemiş Fuzûlî ki visâle tâlib
olmuş.

Fuzûlî

10332 Senden ırağ ey sanem şâm u seher
yanaram
Vaslını arzularam daha beter
yanaram.

Kadı Burhaneddîn

10333 Dün vâdeler etmişti Ümidî'ye visâlin
O mah bugün tâlihe gör oldu peşimân.
Ümidî

10334 Âşıkların vuslat gecesinde, gece ve
gündüz ne gezer?
Mevlânâ

10335 Vuslatın gibi muhâl isteriz olsa ne
aceb.
Nesîb

Yalan (Kizb)

10336 Bu söz kim didiler gerçektür ancak
Ki olur yalanun dibi yakıncak.
Şeyhoğlu Mustafa

10337 En zâlim yalanlar, genellikle sessizlik
içinde söylenir.
R. L. Stevenson

10338 Yalana borçlu olduğumuz mutluluk,
gerçek mutluluk değildir.
Heinrich Heine

10339 Yılandan korkma, yalandan kork.
Ferit Kam

10340 Yalan söyleyenlerin güçlü bir belleğe
ihtiyaçları vardır.
Corneille

10341 Dünyayı idare eden tek bir kuvvet
vardır: Yalan.
Raif Necdet Kestelli

10342 Sermâye-i şairân tükenmez
Dünya tükenir yalan tükenmez.
Râzî

10343 Bulmak istersen saâdet söyleme asla
yalan.

Âmidî

10344 Yalan söyleyebilen bir kimse insan
sayılmaya, susmayı bilmeyen bir kim-
se de baş olmaya lâayık değildir.
Fenélon

10345 Tabîbin olsa da kizbi, marîzin sıhhatin
söyler.
Koca Râgıb Paşa

- 10346 Yalan kadınların korunma aracıdır; erkekler yanlarında silâh taşır, kadınlar da yalanla dolaşır.
G. Gardonyi
- 10347 İnanılmayacak şeylere inanıyorum demek yalan söylemektir.
Voltaire
- 10348 Hoşumuza giden yalanları avuç dolusu yutarız da, acı gerçekleri yudum yudum içeriz.
Diderot
- 10349 Yalan bir ağaçtır yemişi gerçek Nereye çeker isen var bunu sen çek.
Ferit Kam
- 10350 Yalan kadar insanı alçaltan bir şey yoktur.
Çehov
- 10351 Yalanı söküp atmadan hakikati dikmeğe kalkışma: tutmaz.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10352 İşe yalan karıştırmak altın ve gümüş paralar için bir halita kullanmaya benzer. Halita madene sağlamlık verir ama değerini de düşürür.
F. Bacon
- 10353 Üç çeşit yalan vardır: Zararsız yalanlar, zararlı yalanlar ve istatistikler.
Disraeli
- 10354 Rahm iderem sana deyû bir gün
zaman ile
Gönlümü eyle bârî benüm bir yalan
ile.
Taşlıcalı Yahyâ Bey
- 10355 Her insan yalan söyler.
La Fontaine
- 10356 Bir kez yalan söyleyenler ikincisini de söyleyebilirler.
Henry Fielding
- 10357 "Hayatında hiç yalan söylemedim" diyenler o dakikada bir katmerli yalan daha söylemiş demektir.
İbrahim Olcaytu
- 10358 Yalan kadar hiçbir hayvan velûd değildir: Bir yalan en aşağı on yalan doğurur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10359 Söylediğin yalanı kaydet ki unutmayasın.
Mektupçu Agâh
- 10360 Hakikat kadehinde yalan, yalan kadehinde hakikat sunulur.
M. Rasim Mutlu
- 10361 Mü'min-i billâh ola gör sen de berk Kizbi terk it, kizbi terk it, kizbi terk.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 10362 Yalanların en müstekrehi, ahlâh nâmuna ihtiyâr edilenlerdir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10363 Dikkat ediniz, yalan söyleyen, daima saygılı davranır.
Rıfat Necdet Evrimer
- 10364 Bir insan hiçbir durumda yalan söylemek özgürlüğüne sahip değildir.
Thomas Carlyle
- 10365 Yalan pek tatlı bir şey olmalı ki, bu günahı dilimizle işleriz.
Refik Halit Karay
- 10366 Yalanlar da, rüyalar gibi devam hasasından mahrumdurlar.
Falih Rıfkı Atay
- 10367 Az yalan söylenmez; yalan söyleyen her yalanı söyler.
Victor Hugo
- 10368 Merd olan kizbe tenezzül itmez Zillet-i kizbe tahammül itmez.
Nâbî

Yalancı (Kâzib, Kezzâb)

- 10369 Ah!.. Nice üstün görünümler altında
yalan dolan vardır!..
Shakespeare
- 10370 Çok az şey biliyoruz ve çok kötü öğ-
reniyoruz: o zaman yalan söylememiz
gerekir.
Nietzsche
- 10371 Eylemem ölsem de kizbi ihtiyâr,
Doğruyu söyler gezer bir şâirim.
Eşref, Gelenbeli
- 10372 Er kişi sesli zenân
Ekseri söyler yalan.
Erzurumlu İbrahim Hakkı
- 10373 Aldanma rengine fânî dünyanın
Önü yalan, sonu yalan demişler.
Kalecikli Mir'âtî
- 10374 Dirsün beni sarmağa cânâ ne virürler
Billâhi bunun gibi yalana ne virürler.
Necâtî
- 10375 Hiçbir şey söylemeyince yalan söyle-
miş olmam.
Elisabeth Borchers
- 10376 Bu güler yüzlü adam ben değilim
Yalandır kaygısız olduğum yalan.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 10377 Beni öyle bir yalana inandır ki,
Ömrümce sürsün doğruluğu.
Özdemir Asaf
- 10378 Hangi kaçık olsa doğruyu söyleyebi-
lir. Ama yalan söylemesini bilmek, az
çok akli başında olan insan işidir.
Samuel Butler
- 10379 Ben kendime
Yalanlar söyledim
Sonra ben o kendimden
Onları dinledim.
Özdemir Asaf
- 10380 Yalan çiçek açar ama meyver vermez.
Afrika Atasözü

- 10381 Yalan bir yıl koşar, doğru onu bir
anda geçer.
Afrika Atasözü
- 10382 Yalan, rezil edici bir kusurdur.
Hız. Ali
- 10383 Güleryüzle söylenen bir yalanı bir
anda yuttuğumuz halde, acı gerçeği
ancak damla damla yutarız.
Diderot
- 10384 Yalan çiçeklenir ama meyve vermez.
Afrika Atasözü
- 10385 Yalan kar topuna benzer,
yuvarlandıkça büyür.
Martin Luther
- 10386 Onurlu insanlar yalan söylemezler.
F. Nietzsche
- 10387 Yalancının hayatı güneşsiz dünyaya
benzer.
Cicero
- 10388 Yalancı, yalancıdan çekinir.
Platon
- 10389 Yalancının cezası, kimsenin kendisine
inanmayışı değil, kendisinin kimseye
inanmayışıdır.
Bernard Shaw

Yalancı (Kâzib, Kezzâb)

- 10390 Yalancı sedire bir defa çıkar (oturur).
Atasözü
- 10391 Âteşe yansa da beyt-i kezzâb
İnanub kimse getirmez ana âb.
Sünbülzâde Vehbî
- 10392 Bana bir yalancı göster, sana bir hırsız
göstereyim.
George Herbert
- 10393 Yalancı hakikate âşıktır.
M. Rasim Mutlu

10394 Yalancıya ne tâlib ol ne râgıb
Siyeh-rûdur misâl-i subh-i kâzib.
Taşlıcalı Yahyâ Bey

10395 Ehl-i kizbin kelâmı uçan serçe gibidir.
Nişanî Mustafa Çelebi

10396 Yalancılar ve ikiyeüzlüler her şeyi söz-
le yapan yani hiçbir şey yapmayan
kişilerdir.
Demokritos

10397 Servi Necâtî kaddüne benzer didi ise
Lûtf it sen ana kalma ki şâir yalancıdır.
Necâtî

10398 Yalancının belleğinin çok iyi olması
gerekir.
Quintilianus

Yalnız, Yalnızlık

10399 Bazen ikiye bölünecek kadar yalnızdı.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

10400 Yalnızlığın azâbı her işkenceden beter.
Yalnız bu kahrı insânı tahrîb için yeter.
Yahya Kemâl Beyatlı

10401 Yalnızlık kötü bir arkadaştan iyidir.
Yalnız Adam

10402 Ey yollardan geçip gidenler, burda
Yıllarca, bir el sıkmamış eller vardır!
Ârif Nihat Asya

10403 Ne yanar kimse bana âteş-i dilden
özge
Ne açar kimse kapum bâd-ı sabâdan
gayri.
Fuzûlî

10404 Gerçek dostu olmamak, yalnızlığın en
kötüsüdür.
F. Bacon

10405 Kendimi yalnız bırakmamak için bü-
tün gece aynanın karşısında oturdum.
Cesare Pavese

10406 Asıl yalnızken yalnız değilim!
Schiller

10407 Seilmeyen bir insan her yerde ve her
şeyde yalnızdır.
George Sand

10408 Dünyada olduğumuzu ölüm bile unut-
muşa benziyor.
Giovanni Verga

10409 Bazen kalabalıkların ortasında, tek
başına kaldığımız vakitlerdekinden
fazla yalnız değil miyiz?
Peyami Safa

10410 İnsan kendini hiçbir yerde karıncalar
gibi kaynaşan bir kalabalığı yarıp
geçtiği zamanki kadar yalnız hisse-
mez.
Goethe

10411 Uzlet kavilere vatan, zayıflara gurbet-
tir.
Yakup Kadri Karaosmanoğlu

10412 Aklın da perhizi vardır: Yalnızlık.
Vauvenargues

10413 Bir insan daha var, çok şükür, evde;
Nefes var,
Ayak sesi var;
Çok şükür, çok şükür.
Orhan Veli Kanık

10414 En büyük yalnızlık: bazı kişilerle bir
arada bulunmak.
Paul Valéry

10415 Deniz fenerleri vapurlara, mütefekkir-
ler insanlara yol gösterirler. Her ikisi
de yalnızlığı sever.
Raif Necdet Kestelli

10416 Dağarcığımdaki sözcükleri öyle bir
kıyımdan geçirdim ki, bu cinayetin
sonunda ancak bir tek sözcük sağ kala-
bildi: "Yalnızlık." Kendime geldim.
E. M. Cioran

Yalnız, Yalnızlık

- 10417 Koskoca Tanrı gökler ardında,
Beyler, paşalar saltanatında,
Birçokları sefalet katında,
Dul kadın, ihtiyar kız bahtında,
Mecnûn'u, Leylâ'sı vuslatında,
Kim yalnız değil ki hayatında?
Ve ölümler serviler altında.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 10418 Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 10419 Yalnızlıktır denizin tek yasası,
Aşkın altın yasasıdır o.
Melih Cevdet Anday
- 10420 Yalnızlıktan da kurtulup yalnız kal-
mak isterim.
Attilâ İlhan
- 10421 Dünyada yalnız olmayan ne var
Yer altında ölümler, gökte yıldız
Denizlerde yelkenliler yalnız.
Ümit Yaşar Oğuzcan
- 10422 Bir ben miyim yalnızlığa yenilen sen,
sen, sen.
Gülten Akın
- 10423 Çok denedim yokdur bu sözde yalan
Yalnızlık ancak Hâlık'a şâyân.
Beypazarlı Havâyî
- 10424 Arz-ı hâl etmeğe hergiz seni tenhâ
bulamam
Seni tenhâ bulacak kendümi aslâ
bulamam.
Galatalı Kâtibi
- 10425 Ben yalnızlığımı gözlerim gibi
taşıdım.
Gülten Akın
- 10426 Zorlar ve çatlatır
Kabuğunu yalnızlık
İlişme
Yalnız kalsın.
Eray Canberk
- 10427 Dağ başlarında telgraf direkleri
Memleket memleket çeker yalnızlığı.
Mustafa Necati Karaer
- 10428 Bir gün deniz ölgündü, bir oltayla
balıkta,
Kuşlar gibi yalnız yapayalnızdım
açıkta.
Şehrin eleminden bir uzak
merhâledeydim
Fânileri gökten ayıran perdeye
değdim.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 10429 Düşüncenin beşiğidir yalnızlık.
Ceyhan Atuf Kansu
- 10430 Kişinin yalnızlığı sevebilmesi için ar-
kasında, içine güven verecek anıları
olması gerekir.
Nurullah Ataç
- 10431 Vazgeçtim bu dünyadan; dünyamdan
geçtim ama
Seni yalnız komak var, o koyuyor ada-
ma.
Shakespeare
- 10432 Tenhalaşma ve seyrekleşme, yüksek
yaşlara doğru kendini daha çok his-
settirir. Sonra yalnızlıkların en hazini
gelir.
Falih Rıfkı Atay
- 10433 Gönül, ölmedinse uyan,
Bu metrûkiyete inan!
Yan, istediğin kadar yan,
Ne arayan var, ne soran.
Leylâ Saz
- 10434 Eve dönen
Yıllardır yalnızlıktı benimle
Necati Cumalı
- 10435 Yalnızlık paylaşılmaz.
Özdemir Asaf
- 10436 Biliyorsun ben hangi şehirdeysem
Yalnızlığın başkenti orası.
Cemal Süreya

10437 Ah, dostum! Büyük şehirlerde doşıp
duran o yalnız yaratık nedir, bilir mi-
siniz?

A. Camus

10438 Yalnızlık, kimsesizlik adam
olmayanların vereği sevgiden,
saygıdan yeğdir.

Mevlânâ

10439 Sen aşksın bilirsin, yalnızlığın gözleri
ne renktir?

Güven Turan

10440 Göge uzanır –tek, تنها– bir kumuş
Sırf unutmak için, unutmak için ey kış!
Büyük yalnızlığını dünyanın.

Ahmet Muhip Dıranas

10441 İstesenez de yalnız kalamazsınız, biri-
leri vardır.

Güven Turan

Yâr

10442 Bir yiğide bir yâr yeter
İki seven del(i) olma mı?

Karacaoğlan

10443 Ahmed'ün aybı güzeller sevmek ise
gam değil
Yârsız kalmış cihânda aybsız yâr
isteyen.

Ahmed Paşa

10444 Ey Nesîmî sorsalar kim yârin ile hoş
musun
Hoş olayım olmayayım o yâr benim
kime ne.

Kul Nesîmî

10445 Yârdan ayru gönül mülki durur
sultânı yok
Mülk kim sultânı yok cismi durur kim
cânı yok.

Ali Şir Nevâî

10446 Gül dikensiz olmaz yâr dahi engelsiz.

Şinâsî

10447 Kadd-i yâre kimisi ar'âr dedi, kimi
elif:
Cümlelerin maksûdu bir amma rivâyet
muhtelif.

Muhibbî (Kanunî Sultân Süleymân)

10448 Çok olur yâr velî yâr-ı vefâdâr olmaz.
Bâkî

10449 Her yiğidin devlet konmaz başına
Yâr ağlatan doyar m'ola yaşına.

Karacaoğlan

10450 Yâr dediğin demir kale
Ya alınır ya alınmaz.

Karacaoğlan

10451 Ey Kuds'e vü Hicâz'a gidenler konak
konak
Yâr eşigin koyup ne kaçarsız ırak ırak.
Aydınlı Derviş Giyahî

10452 Bana yâr olsa yârim âlem agyâr olsa
havf etmem.

Keçecizâde İzzet Molla

10453 Goncesiz seyr-i gülistân olmaz
Yârsız bezm-i âşıkân olmaz.

Keçecizâde İzzet Molla

10454 Yâr cevrin çekmeyince yâre yâr olmaz
kişi
Şâha kulluk kılmayınca şehriyâr
olmaz kişi.

Ahmed-i Dâ'î

10455 Gâh çıkarım gökyüzüne, hükmederim
Kaf'dan Kaf'a
Gâh inerim yeryüzüne, yâr severim
kime ne.

Kul Nesîmî

10456 Dağların çektiği karın elinden
Bülbülün çektiği hârın elinden
Başımı alıp gidem yârin elinden.

Âşık Veli

10457 Demir çarık giydim o da delindi
Ararın yârımı bulana kadar.

Âşık Veli

Yâr

- 10458 Dere derin geçilmez
Suyu acı içilmez
Yârin yüzü güneştir
Akla kara seçilmez.
Türkü
- 10459 Serden geçmek gerek yâri bulmaya
Gavvâs gerek bahr-i aşka dalmaya.
Âşık Râmî
- 10460 Ne müşkildür cüdâ düşmek sevgülü
yârından
Husûsâ kim sefer kıla zarûretle
diyârından.
Ahmed Paşa
- 10461 Yılan kaydı kamuşa
Su neylesin yanmuşa
Mevlâm sabırlar versin
Yârinden ayrılmışa.
Türkü
- 10462 Eyvâh! Ne yer, ne yâr kaldı,
Gönlüm dolu âh u zâr kaldı.
Abdülhak Hâmid Tarhan
- 10463 Yıldızlı semâlardaki haşmet ne güzel
şey
Mehtâbâ dalıp yâr ile sohbet ne güzel
şey.
Faik Âli Ozansoy
- 10464 Gökyüzünde tüten olsam
Yer yüzünde biten olsam
Al benekli keten olsam
Yâr boynuna sarsa beni.
Karacaoğlu
- 10465 Yâr bildi hâlümü takrîre hâcet kalmadı.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 10466 Âh kim ol bî-vefâ gitdi vefâdar olmadı
Derd ü gamdan özge bir kimse bana
yâr olmadı.
Usûlî
- 10467 Yel estikçe neler kokar
Bâdı sabâda yâr kokar.
Kağızmanlı Hıfzî
- 10468 Rızâsıyla cihânda hangi âşık terk-i yâr
etti?
Enderunlu Vâsıf
- 10469 Yâr ile macerâ mı eksik olur?
Halilî (Sarı Halil)
- 10470 Sığındım sana yâri kıl bana
Kaçan mahrûm ola sığınan sana.
Hamzavî
- 10471 Bağda dara
Yâr zilfin bağda dara
Bir vefâlı yarıyçın
Şam Musul Bağdad ara.
Kerkük'ten Hoyrat (Mâni)
- 10472 Candan geçer âşık geçmez yârından.
Erzurumlu Emrah
- 10473 Mâhitâba bakamam yâr gelür
hâtırıma!
Zekâî, Mustafa
- 10474 Gel tabib nabzım yokla
Bak fitil yarada mı
Böyle mecnûn gezdirir
Vefâsız yâr adamı.
Mâni
- 10475 Diyâr-ı yâri terk etmekde nâcâr
olmasın kimse.
Ahmed Paşa
- 10476 Âlem hoş idi ki var idi yâr
Çün yâr yok olmasun ne kim var.
Fuzûlî
- 10477 Dime kim yârda yok cevri ü cefâdan
gayri
Ne dilerse bulunur mihr ü vefâdan
gayri.
Necâtî
- 10478 Kâh âlem-i müşâhede kâh âlem-i
hayâl
Bir lâhza yârsız kalamam âdetimdir.
Sâlik

10479 Sen de kendin gibi bir kâfire ol yâr da
gör
Sana derdim diyemem gel yüreğim
yar da gör.

Hâlet (Mehmed Sa'îd)

10480 Gayri bir yâr ile yok kârım aman hey
kâfir
İ'timâd etmez isen gel yüreğim yar da
gör.

Nedîm

10481 Benim yârım iki dirhem bir çekirdek
Hoppa mı hoppa...
Rakı içer, kadeh kırar
Benim yârım sırasında benden hovarda.

Oktay Rifat

10482 Gayet çoktur değil benim yaram az
Bana yârdan gayri cerrâh yaramaz.

Âşık Gevherî

10483 Bir hayırsız yâr için
Herkes'e paşam dedim.

Türkî

10484 Yâr ile hem-halvet ol cisminde cânın
duymasın.

Hayâlî

10485 Pir Sultan'ım yâre kullar olurum.

Pir Sultan Abdal

10486 Yâr kolunda burma olsam
Yedikleri hurma olsam
Alçım alçım sürme olsam
Yâr kaşına sürse beni.

Karacaoğlan

10487 Sabah oldu uyan yâr
Miski anbere boyan yâr
Yastık seni incitir
Gel göğsüme dayan yâr

Mânî

10488 Yâr kadrini bilenler nasıl yârdan vaz
geçer,
Yalnızca gönül çeken, olur
Mecnûn'dan bedter.

Şarkı (Uşşak)

10489 Gönlümd'e ağyâr kalmasun
Senden gayri yâr bulunmasun.

Seyyid Nizâmoğlu

Yara

10490 Ben yazayım doğru bir söz, her
mecliste okunsun,
Niçin seni yolsunlar da eller soruç
takınsın?

Zülf-i yâra dokunurmuş, dokunursa
dokunsun,
Al kaşağı, gir ahıra, yarası olan
gocunsun.

Namdar Rahmi Karatay

10491 Cemi-i hastanın âhir emi var
Kamu zahmın cihânda merhemi var.

İbrahim bin Bâlî

10492 Dedemoğlu böyle imiş yazılar
Sinede yarası olan sızılar.

Dedemoğlu

10493 Der Dadaloğlu da sözün sırası
Yara biter, bitmez dilin yarası.

Dadaloğlu

10494 "İyiyim", diyor. Belli ki yara daha so-
ğumamış.

Ârif Nihat Asya

10495 Dil yâresini andıracak yâre bulunmaz
Dünyada gönül yâresine çâre bulunmaz
Her derdin olur çâresi meşhûr
meseldir
Dünyada gönül yâresine çâre
bulunmaz.

Hafîd Bey

10496 Bazı yaralar vardır ki, kapanmış olsa-
lar bile dokununca sızılarlar.

Turgenyev

10497 Cemi yara sagalar
Sagalmaz bala dağı.

Azerbaycan halk bayatısı

Yara

- 10498 Öyle yaralar vardır ki kolaylıkla sargı-
sı açılmaz.
Alfred de Musset
- 10499 Yaralardeşilmeden iyi edilmez.
F. Bacon
- 10500 Cerrah neyler yürekteki yâreye.
Karacaoğlan
- 10501 Derdim çoktur hangi birin söyleyim
Yürekde yaralar türlü türüdür.
Pir Sultan Abdal
- 10502 Dost yarası yaraların en derinidir.
Shakespeare
- 10503 Su serperler yaktığımız çıraya,
İlâç olmaz yürekteki yaraya.
Ruhsatî
- 10504 Toplumun yarası da, insanın yarasına
benzer; çabucak unutulur.
Jean Giradoux
- 10505 Acı ve çirkin sözlerin neden olduğu
dil yarası asla kapanmaz.
Pançatantra
- 10506 Kadın eliyle açılan gönül yarasını yine
bir kadın eli sarar.
Refik Halit Karay
- 10507 Bir yara, hakaretten çok daha çabuk
unutulur.
Lord Chesterfield
- 10508 Bıçak isteyen yara için akıllı bir hekim
sihirli nağmeler söylemez.
Sophokles
- 10509 Lokman gelse dahi çare bulamaz
Kimler devâ bulmuş aşk yaresine.
Tokatlı Nûrî
- 10510 Öyle yaralar vardır ki,deşmemek lâ-
zımdır.
George Sand
- 10511 Yâr nerm oldukça geldi sîne-i efkâra
haz
Merhem oldukça mülâyim andan
eyler yâre haz.
Şeyhülislâm Yahyâ
- 10512 Aşk yarasını deşen geçirir.
Publilius Syrus
- 10513 Hiçbir yara kurcalamakla iyileşmez.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 10514 Kalbimdeki yaralar
Sensiz geçmiş olur mu?
Mânî
- 10515 Hangi yara birden iyi olmuştur?
Shakespeare
- 10516 Yaralar vardır ki tedavi edilemez.
Georges Duhamel
- 10517 Bir aşkın açtığı yaraya ancak yeni bir
aşk merhem olur.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10518 Kalpte açılan yaraya merhem yoktur.
Hermann Sudermann
- 10519 Nûrî sen bu derde düştün ne çâre
Âşkın göğsünde eksilmez yâre.
Tokatlı Nûrî
- 10520 Olmaz ilâç sîne-i sad-pâreme
Çâre bulunmaz bilirim yâreme
Baksa tabîbân-ı cihân çâreme
Çâre bulunmaz bilirim yâreme.
Nâmık Kemâl
- 10521 Zuhûrî'yi beyhûde yorman sayılmaz
Sayısı yok sinemdeki dağların.
Zuhûrî
- 10522 Ezizim il yarası,
Ağırdır il yarası
Hencer kesse sağalar,
Sağamaz dil yarası.
Azerbaycan halk bayatısı

10523 Gül için yok yere bülbül öter ardı
arası yok
Yoklasan kuşça vücudunda anın
yarası yok.

Şûhî Mehmed Efendi

10524 Yâresi uşşâk-ı nalânın bilinmez
kandedir.

Hüdâyî (Âkizâde Hüseyin Efendi)

10525 Göze yaş geldiği yürekte baş olduğun-
dandır.

Enverî (İstanbul Mürekkepci-)

10526 Sözdən olan cerâhat değme keret
onulmaz.

Sinân Paşa

10527 Ey tabîb elden gelirse yâremi gel
emleme
Yâr elinden gelmedir bu yâreyi
merhemleme.

Everekli (Develili) Seyrânî

10528 Yaram var, havanlar dövemez
merhem.

Necip Fazıl Kısakürek

10529 Savdı mı yâresi görmeyeli yârin der
imiş
Yâreme zehr-i firâk bağladığım
bilmez mi.

Esrâr Dede

10530 En çok kanar en gizli yara.

Talât Sait Halman

10531 Bir vakte erdi ki bizim günümüz

.....

Herkes yarasına derman arıyor
Devâ belli değil derd belli değil.

Ruhsâtî

10532 Ciğerimde yara var
Gettim tabîb yanına
Dedi durma yâra var.

Kerkük'ten Ayaklı Mânî

10533 Derd-i hasretle neler çekdiğimi ben
bilirim
Yâreme şimdi ne zehr ekdiğimi ben
bilirim.

Şeyh Gâlib

10534 Hañçeri feleğin ucu ciğerde
Gittikçe artıyor yara bu serde
Diyâr-ı gurbette tutuldum derde
Gel tabîb yaramı sar garîb garîb.

Erzurumlu Emrah

Yasa (Kanun)

10535 Çiğnendi yazık gene milletin ümmîd-i
bülendi

....

Kanun diye, kanun diye, kanun
tepelendi.

Tevfik Fikret

10536 Olaydı yâr olaydı, yâr bâde dolduraydı
Şu garîb gönlüm için kanun icâd olaydı.

Harputlu Hayri Bey

10537 Ahlâk yasalarını çiğnemeğe hiç gel-
mez, hemen öcünü alır.

Tolstoy

10538 İnsanların çıkardıkları yasalarla doğa
yasaları, birbirlerine ne kadar yakın
olurlarsa yaşama da o kadar zevkli
olur.

Voltaire

10539 Yasaların bittiği yerde zulüm başlar.

William Pitt

10540 Silâhların gürültüsü, yasaların sesini
boğar.

Montaigne

10541 En doğru kanûn, kanûn-i tesâdüfâtıdır.

Abdülhak Hâmid Tarhan

10542 Önemsiz yasalar, önemli yasaları za-
yıfladır.

Jonathan Swift

Yasa (Kanun)

- 10543 Bir kişinin ögüdüne itaat etmek de bir yasadır.
Herakleitos
- 10544 Kanun çalacaz diye çıkıp orta yere Kanunu çaldılar yere.
Can Yücel
- 10545 Usa aykırı yasalara, düzeltilinceye kadar karşı çıkacağız; bu arada da söz konusu yasalara körü körüne itaat edeceğiz.
Diderot
- 10546 Yargıç merhamet gösterdi mi, kanundan eser kalmaz.
Publilius Syrus
- 10547 Kanun bir kılıçtır, onu kullanacak el ister.
Hüseyin Rahmi Gürpınar
- 10548 Kanunlar askerlikte sağırlaşırlar.
Cicero
- 10549 Ulus, kanunu için, sınırları için olduğu gibi dövüşmelidir.
Herakleitos
- 10550 Temel ahlâk ilkeleri yoksa boş yasalar ne işe yarar.
Horatius
- 10551 Özel servete dokunan yasalar, zekâ oyunlarını geliştirmekten başka bir işe yaramaz.
H. de Balzac
- 10552 Bize, Âsım, ne şunun yumruğu lâzım, ne bunun;
Birinin pençesi ister yalnız: kanunun.
Mehmet Âkif Ersoy
- 10553 Hiçbir yasa herkes için yeterince iyi değildir.
T. Livius
- 10554 Kendilerine boyun eğmedikçe iyi kanunlar iyi bir hükümet kuramaz.
Aristoteles
- 10555 Yasalar, örümcek ağları gibidir; güçsüzleri, yoksulları yakalar, zenginleri, güçlüleri bırakıverirler.
Anakharsis
- 10556 Kanunlar doğru oldukları için değil, kanun oldukları için yürürlükte kalırlar.
Montaigne
- 10557 Kusuru, hatası olmayanın kanuna ihtiyacı yoktur.
Menandros
- 10558 İşkencelerin en kötüsü yasalarla işkence etmektir.
F. Bacon
- 10559 Kötü yasalar, zulmün en kötü çeşididirler.
Edmund Burke
- 10560 Aslanla öküz için aynı yasa, eziyet bu.
William Blake
- 10561 Benim hizmet ettiğim yasalar küçük parmağımı bile köle etmeğe kalksalar, nereye olsa gider başka yasalar arardım.
Montaigne
- 10562 Hiçbir yasa geveze bir kadını konuştuktan alıkoyamaz.
Rémy de Gourmont
- 10563 İngiliz yasaları kötülüğü cezalandırır. Çin yasaları ise daha fazlasını yapar, erdemi ödüllendirir.
Oliver Goldsmith
- 10564 Arzularımıza alet olacak yasalara dört elle sarılmaz mıyız biz?
Goethe
- 10565 İnsanların kanunlarını az, doğanın kanunlarını çok seviyorum.
Lord Byron

10566 Akarsu bağlıdır yasasına mevsimlerin:
kimi zaman sessiz, kimi zaman şen
şakrak.
Güven Turan

10567 Firkat âdet olmasun kan eyle kânûn
eyleme.
Şeyh Gâlib

Yaş

10568 Kadınlar için otuzuncu yaş, sanki bir
uçurumun üzerine kurulmuş çürük
köprüdür: En kabadayıları bile oradan
geçmek için senelerce düşünürler.
Agâh İzzet Yazgaç

10569 Gerçek yaşını söyleyen kadına inanma-
malı. İnsana bunu söyleyen kadın her
şeyi söyler.
Oscar Wilde

10570 Yaş artmakla budalalık eksilmez.
Hebbel

10571 Her yaşa âriz marazlar ve onların ilâç-
ları vardır.
Hüseyin Rahmi Gürpınar

10572 Yaş da aşk gibidir, saklanmaz.
Thomas Dekker

10573 Yaş, kadının en büyük sırrıdır.
Rıfat Necdî Evrim

10574 On altı yaşında bir kızı, sevdiği bir
erkeğin sesine karşı koruyacak kadar
uyanık bir nöbetçi yoktur.
Alexandre Dumas Fils

10575 Her yaşın kendine göre bir zayıf tarafı
vardır.
André Roussin

10576 Yirmi yaşında istek, otuz yaşında
zekâ, kırk yaşında akıl önemlidir.
Benjamin Franklin

10577 On beş yaşında kendimi öğrenmeğe
verdim; otuz yaşında irademe sahip
olabildim; kırk yaşında seziş yoluyla
her şeyi kavradım; yetmiş yaşında
doğru olan şeylere zarar vermeden
kalbimin isteklerini yerine getirebil-
dim.
Konfüçyüs

10578 Yaş, yokuşta bellidir.
Rıfat Necdî Evrim

10579 İnsanın yaşı, ruhunun gençliğine ya
da yaşlılığına bağlıdır.
Thomas Mann

10580 Bir kadın kendi kızından on yaş daha
genç görüldüğü sürece gayet mem-
nundur.
Oscar Wilde

10581 Her yaşın kendine özgü kuralları, gö-
revlerini, erdemleri vardır.
J. J. Rousseau

10582 Akıl yaşta değil baştadır, fakat aklı
başa yaş getirir.
Cenâb Şehâbeddîn

10583 Yaş ağır basınca bedenimiz üstüne
Aşınan çarklar zor döner olunca
Kafa sendeler, saçmalar, sayıklar.
Lucretius

10584 Yaş ilerledikçe duygular yoğunlaşır.
İnsan her gün çok önemli bir şeyini
yitirir ve onu geri getiremez. İnsan
böylece parça parça ölür...
J. J. Rousseau

10585 Başım ile gönlümü edemem eş
Biri yüz yaşında biri yirmi beş.
Celâl Sahir Erozan

10586 Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Cahit Sıtkı Tarancı

10587 Her yaş kendi avuntusunu da beraber
getirir.
Falih Rıfkı Atay

Yaşamak

10588 Kadınlarla müziğin yaşı yoktur.
O. Goldsmith

Yaşamak

10589 Hemen yaşamaya bakın dinlerseniz
beni
Dem bu dem, devşirin hayatın
çiçeklerini.
Pierre de Ronsard

10590 Ve yaşamak sen ne kadar büyüksün.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

10591 Herkes ölmek için yaşar, düşmek için
yükseilir.
Marlowe

10592 Yaşamak hem vazifedir,
Hem hakkdır Âdem oğluna.
Tevfik Fikret

10593 İnsanın hayata karşı ödevi yaşamaktır.
Eugenie O'Neill

10594 Gamsız insanlara eğlence gelirmiş
yaşamak;
Yüreğin hisli mi işkencedesin, tâlihe bak.
Mehmet Âkif Ersoy

10595 Bir kadın ya kendi yaşamını sürmek
için yaşar, ya da yaşamadığına yakın-
mak için.
D. H. Lawrence

10596 Sevmek, iki kez yaşamaktır.
George Sand

10597 Sevmediğiyle yaşamak, sevgilinin ay-
rılmasından da berbattır.
La Bruyère

10598 Öldükten sonra yaşamak isterseniz,
ölmez bir eser bırakın.
H. Z. Ali

10599 Yaşamak ne kadar güç, ey yorgun
yüreğim!
Henri-Frédéric Amiel

10600 İnsan hayat ile yaşarsa gönül ümid ile
yaşar.
Abdülhak Hâmid Tarhan

10601 Yaşamak için yemeli, yemek için ya-
şamamalı.
Molière

10602 Yaşamak bu ânı yaşamaktır.
Asaf Hâlet Çelebi

10603 İnsan iyi yaşamalı ve vaktinde araba-
sını çekmeli.
Antonio Fogazzaro

10604 Hayatını fedâ etmeyi
Göze alamıyan yaşıyamaz.
Schiller

10605 Billâh yaşamak yerde sürüklenmeğe
değmez.
Tevfik Fikret

10606 İyi yaşamak için kısa bir süre yeterin-
ce uzundur.
Cicero

10607 Hayatı kaybetmekten daha acı birşey
vardır: Yaşamamanın mânasını kay-
betmek.
Burhan Toprak

10608 Bu dünyada yalnız yaşamıyoruz.
J. B. Priestley

10609 Eğer insan yalnız yemekle yaşasaydı
çok yiyenler daha çok yaşarlardı.
Genceli Nizâmî

10610 Çok yaşayıp mihnet ile ölmeden
Az yaşayıp dem sürmesi yeğ imiş.
Dadaloğlu

10611 Hepimiz başkalarına göre yaşıyoruz.
Witold Gombrowicz

10612 “Yaşayacağım” demek, inan bana,
akıllı işi değil; çünkü yarın çok geç
olabilir, bugün yaşa.
Martialis

- 10613 Yaşamak mı, yoksa ölmek mi, mesele bunda.
Shakespeare
- 10614 Güneşe açılan her gözde yaşamak hazzının pırıltısı vardır.
Sabahattin Eyuboğlu
- 10615 Bize yaşamayı, hayat geçtikten sonra öğretiyorlar.
Montaigne
- 10616 Yaşamak bir masal.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 10617 Çok yaşamak elimizde değil, fakat namımızı çok yaşatmak elimizdedir.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10618 Şuna inanıyorum ki dünyada yaşamak bir yorgunluk değil, bir eğlencedir; ama sadelik ve bilgelik içinde yaşamak koşuluyla.
Thoreau
- 10619 Başkasının keyfine göre yaşamak ne büyük sefalettir.
Publilius Syrus
- 10620 Yaşamak, insanı delirtecek kadar tatlı bir şeydir.
Heinrich Heine
- 10621 Yaşamak zevki nedir bilmez ölümden korkan.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 10622 Yaşamayı güzelleştiren her şeyin esirgenmeye ihtiyacı vardır.
Ludwig Tieck
- 10623 İmtidâtı hayatı insanın Mevti eczayı âne bölmektir Düşünürsen tereddüt etmezsin Yaşamak her dakika ölmektir.
Ferit Kam
- 10624 İyi yaşamayı öğrenmek ömür boyu sürer.
Seneca
- 10625 Öyle yaşa ki az bile yaşamış olsan yaşamış olarsın.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10626 Yaşamak ne kadar güç olursa, insanoğlu acılara o kadar çok tahammül eder.
Alain
- 10627 En çok yaşayan insan, en çok yıl sayılmış olan değil, fakat hayatı en çok hissetmiş olandır.
J. J. Rousseau
- 10628 Bir başkasına bağlı yaşamak yürekler acısı ve belâlı bir şeydir.
Montaigne
- 10629 Yaşıyor ama, bilmiyor yaşadığını.
Ovidius
- 10630 Bizi yaşatan, bizi rahatsız eden konulardır.
M. Rasim Mutlu
- 10631 Yaşamak için aldanmak lâzımdır.
Mektupçu Agâh
- 10632 İnsan nasıl ölebilir, Yaşamak bu kadar güzelken?
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 10633 Alıştığımız bir şeydi yaşamak.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 10634 Ağaçlar ki gelecek kuşlardan emin; Emin olmak isterim, yaşamaktan.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 10635 Tek kollu da kalsam, Kötürüm, damlalı da olsam, Sökülse de bütün dişlerim, Ne mutlu bana yaşıyorsam.
Maecenas
- 10636 Şu dünyada insanca yaşamak da yoksa Ne kalıyor geriye, yüzyıllardan?
Behçet Necatigil
- 10637 Yaşamak ummaktır.
Suat Taşer

Yaşlı, Yaşlılık

- 10638 Şişede durduğu gibi durmaz ki kâfir
Tutar insana yaşamayı sevdire.
Metin Eloğlu
- 10639 Her şeyden önce yaşıyorum, harikulâ-
de bir şey bu.
André Gide
- 10640 Bir çocuk gibi şaşarak yaşamak.
Nâzım Hikmet
- 10641 Ne var ki şu dünyada yaşamak kadar
güzel.
Mustafa Necati Karaer
- 10642 Yanımda olsan da sensiz de
Yaşamak kalb yarası.
Selâhattin Batu
- 10643 Sürgünde yaşamak insanı daha çok
milliyetçi yapıyor.
Oktay Akbal
- 10644 Mademki didinmez, edemez,
uğraşamazsın
İksir-i bekâ içsen, emin ol yaşamazsın.
Mehmet Âkif Ersoy
- 10645 Sadece kendisi için yaşayan kötü yaşı-
yor demektir.
Alfred de Musset
- 10646 A'dan Z'ye kadarmış yaşamak
Biz A dedik durduk.
Ayhan Kırda
- 10647 Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
Ve bir orman gibi kardeşçesine.
Nâzım Hikmet
- 10648 Nedir yaşamak
Yaşamamışsa.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 10649 Yaşamak görmektir.
Orhan Pamuk
- 10650 Gördüm ve anladım yaşamak
macerasını.
Yahya Kemâl Beyatlı

- 10651 İyi yaşamak değil, yaşamayı iyi bitir-
mek; gerçek mutluluk budur.
Aiskhylos
- 10652 Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
Ve bir orman gibi kardeşçesine
Nâzım Hikmet
- 10653 Kimileri yaşama yerine yaşamının
betimlenmesiyle yetinebilirler.
Goethe
- 10654 Yaşamak ne güzel şey!
Solon
- 10655 Eğer huzurlu yaşamak istersen, hiçbir
canlıyı öldürme ve başkasına da öl-
dürme.
Auguste Comte

Yaşlı, Yaşlılık

- 10656 Elem, keder, sıkıntı, yaşlılığın yarısıdır.
Hız. Muhammed
- 10657 Vücut kocar amına gönül kocamaz
Güzel seven âşık ihtiyar olmaz.
Rahmî
- 10658 Sakin, lekesiz, zevkli bir hayattan son-
ra gelen yaşlılık rahat ve tatlı olur.
Cicero
- 10659 Sen de mi hâlâ esîr-i zülf-i yâr
olmaktasın.
Uslan ey dil, uslan artık, ihtiyâr
olmaktasın.
- 10660 *Recâizâde Mahmud Ekrem*
- 10661 Hiç durmadan, öğrene öğrene yaşlanı-
yorum.
Solon
- 10662 Yaşlanmak, olabilirliğin azalmasıdır.
Paul Valéry
- 10663 Yaşlılık, ikinci ve yürekler acısı bir
çocukluktur.
Gandhi

10664 İhtiyar gibi hareket eden genç bir budala, genç gibi hareket eden ihtiyar bir delidir.

Cenâb Şehâbeddîn

10665 Yaşlılık, kendini belli etmediği için çok tehlikeli bir derttir. İnsan bu derde farkına varmadan düşer.

Montaigne

10666 Yaşlılık da bir konuktur, onu ağırlamak gerekir.

Harîrî

10667 Yaşlılık, iyi olmaz bir hastalıktır.

Seneca

10668 Hanımlar arasında çirkin olmadığı gibi, erkekler arasında da yaşlısı yoktur.

Oliver Goldsmith

10669 Cevânlık âlemin yâd itmeyen bir pîr yoktur, yok.

Hersekli Ârif Hikmet

10670 İnsan gençlik hatalarını, yaşlılığına kadar sürüp götürmemeli, çünkü yaşlılığın da kendi kusurları vardır.

Goethe

10671 İhtiyarlara saygı göster ve onları aziz tutmayan gençlere darıl.

İbn-i Sînâ

10672 İnsan gençliğinde özlediği şeylere yaşlılığında bol bol kavuşur.

Goethe

10673 İhtiyarlık çocukluğun ikinci tab'dır.

Raif Necdet Kestelli

10674 Yaşlıların güneşe olduğu kadar sevgiye de ihtiyaçları vardır.

Victor Hugo

10675 Kadınlar yaşlılıktan ölmekten daha çok korkarlar.

Mohammed Hecâzî

10676 Bir yaşlının daha öğreneceği varsa, o da ölmeyi öğrenmektir.

J. J. Rousseau

10677 Pîrâne nasihat etseler de Ben nerdeyim? İhtiyâr nerde.

Muallim Nâcî

10678 Kadınların cehennemi yaşlılıktır.

La Rochefoucauld

10679 Çenesi düşmedikçe ihtiyarlar az söylerler. Hayat onlara sözün faidesizliğini öğretmiştir.

Cenâb Şehâbeddîn

10680 Yaşlılığın başkaları gibi bizim de başımıza geleceğine bir türlü inanamayız.

André Maurois

10681 Vücut yaşlandıkça kafa da yaşlanır.

Aristoteles

10682 Yangın eski binaları, aşk ve ihtiras da yaşlıları çabuk yakar ve yıkar.

Raif Necdet Kestelli

10683 İnsan ihtiyar olmaya karar verdiği gün ihtiyardır.

Jean Anouilh

10684 Yaşlılığın trajedisi, insanın yaşlı olması değil, belki genç olmasıdır.

Oscar Wilde

10685 Bir orospu için ilk ölüm yaşlılıktır.

Alexandre Dumas Fils

10686 İhtiyar olup genç gözükmek herhalde genç olup ihtiyar görünmeden hayırlıdır.

Cenâb Şehâbeddîn

10687 Havanın değiştiğini haber veren genç uzuvlar değildir, bunu önce yaşlı kemikler sezerler.

Friederic Hebbel

10688 Yaşlı olmasını bilen pek az insan vardır.

La Rochefoucauld

Yaşlı, Yaşlılık

- 10689 Göricek pîrleri ikrâm it
İhtiyâcî var ise in'âm it.
Sünbüzlâde Vehbî
- 10690 Yaşlılık, gençlikten daha âdildir.
Aiskhylos
- 10691 Yaşlılık yalnız gelmiyor; türlü dertleri,
türlü acıları da birlikte sürüklüyor.
Plautus
- 10692 Gençlik bir hata, orta yaşlılık bir müca-
dele ve yaşlılık ise pişmanlıktır.
Benjamin Franklin
- 10693 Her ki işkun yolında kıldı sefer
Nevcûvân gitdiyise pîr gelür.
Ahmed-i Dâ'î
- 10694 Gerçekten birbirine bağlı bir çift için,
gençliğin elden gidişi bir felâket de-
ğildir; birlikte yaşlanma tatlılığı, yaşlan-
ma acısını unutturur.
André Maurois
- 10695 Yaşlanmak, insanları sevmek için gere-
ken gayretten vazgeçmek demektir.
Edmond Jaloux
- 10696 Bence yaşlılıkta en acı şey, o yaşa ge-
len insanın başkalarına sıkıntı verdiği-
ni hissetmesidir.
Caecillus
- 10697 Yaşlılık, ölümden çok daha korkunç-
tur.
Juvenalis
- 10698 İhtiyarlık, gençliği ve yeniliği çeke-
mediğimiz, yeniliklerin zevkine vara-
madığımız, kadın için artık enteresan
olamadığımız ve fedakârlığı göze ala-
madığımız zaman başlar.
Refik Halit Karay
- 10699 Yaşlılık, bütün hastalıkların limanıdır.
Bion
- 10700 Yaşlıların mala, makama böylesine
sarılmaları arzu ve hırstan değil, yaşlı-
lıklarını unutmak içindir.
Mohammed Hecâzî
- 10701 Yaşlılar vardır ki bütün bir neslin se-
sini duymamazlıktan gelirler. İnsan
sağır oldu mu, dilsiz de olmalı ki hak
yerini bulsun; çünkü duymadığımız
bir şey üzerinde söz söylemeğe hakkı-
nız yoktur.
Alfred de Musset
- 10702 Yaşlı kişilerin kendilerini fazla salıver-
meleri ya da süse düşmeleri, onları
daha buruşturur, yaşlarını daha da
ortaya koyar.
La Bruyère
- 10703 Çekilmez bir belâdır ihtiyârlik
Eğer üstünde varsa bir de darlık.
Neyzen Tevfik Kolaylı
- 10704 Hiç kış ola mı fasl-ı bahâr ile berâber
Devlet o değildir geliyor pîr iken ekser.
Mehmed Sa'dî Bey
- 10705 Bu defa farkına vardım ki
ihtiyarlamışım,
Hayatı bir camın ardında gösteren
tılısım
Bozulmuş anlıyorum, çıktığım
seyahatte.
Cihan ve ben değiliz artık eski halette.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 10706 Geçti sevdâlarla ömrüm, ihtiyâr
oldum bugün,
Ak-pak olmuş saçlarımla bî-karâr
oldum bugün.
Hüseyin Sîret Özsever
- 10707 Etin gevşemesine bir başka ad bulmak
gerek
Zira, ihtiyarlamak demek
Kendinden başka hiç kimseyi
sevmemek demek.
Nâzım Hikmet

10708 İdam mahkûmlarıdır aslında ihtiyarlar
Ölüme koşullanmış bütün
davranışları
Yorgun öksürükleri oturup kalkışları.
Attîlâ İlhan

10709 Yaşlanmak bir marifet değildir,
Yaşlılığa katlanmak marifettir.
Goethe

10710 İnsan, yaşlanmak istemezse, yaşlanmaz.
George Sand

10711 Yaşlılığın sorunu, ruh ve sağlık
problemleri değil, belki geçmişte
yaşananların hatırlanmasındandır.
François Maurice

10712 Yaşlılar her şeye inanırlar; orta
yaşlılar her şeyden kuşkulanırlar;
gençler de her şeyi bilirler.
Oscar Wilde

10713 İki kat oldu vücudum, kocaldım,
karkaldım
Melekülmevt selâmın eğildim aldım.
Taşıcalı Yahya

10714 Yaşlılığın ilâcı yoktur.
Afrika Atasözü

Yazmak

10715 Yazısı ile okuyucularını yükseltmeyen
muharrir ancak bir kâtiptir.
Cenâb Şehâbeddîn

10716 Kolayca yazılmış hiçbir şey olgun de-
ğildir.
Dostoyevski

10717 Her zaman yazabileceğimi hiçbir za-
man yazmam.
Paul Valéry

10718 Bir kimse iyi bir yazarsa, iyi sözler söy-
lerse evini ormanlar içinde bile kursa,
insanlar onu arar bulurlar.
Emerson

10719 Yazulmaduk yazuya nokta konmaz
Açılmaduk varaktan hat okunmaz.
İbni Kemâl (Kemâlpaşazâde)

10720 Okuyanın üç kişi de olsa bu, yazma-
ma kâfi sebeptir
Ârif Nihat Asya

10721 Yazar, okunmak için yazar.
A. Camus

10722 Anlaşılmaz bir biçimde yazarlar
şanslı: Onları yorumlayanlar olacak.
A. Camus

Yel Bkz. Rüzgâr

Yemek (Taâm)

10723 Yemeklerin en kötüsü, tokların çağ-
rıldığı, açların çağrılmadığı düğün
yemeğidir.
Hz. Muhammed

10724 Böyle bahşeylemiş kaza vü kader
Kiminin aşî zehr ü kimin şeker.
İbrahim Bey

10725 Ey birâder, her taâmın lezzeti tuzdan
çıkarak,
Tuz-ekmek kadrin bilmeyen, âkıbet
gözden çıkar.

Atasözü

10726 Az ye, az söyle, az incit.
Genceli Nizâmî

10727 Bir adamın yemeği iki kişiyi aç bıra-
kır.
Atasözü

10728 Etibbânın budur pend ü kelâmı
Sakın ifrât ile yime taâmı.
Firdevsî-i Rûhî

10729 Lezzetli yemek demek, zehirli zevk
demektir.
Lesage

Yetenek (Kabiliyet)

- 10730 Zehr ile pişen aş
Yemeğe kim gelir.
Yûnus Emre
- 10731 İyi bir çömlekte kötü yemek de pişer.
Enrique Larreta
- 10732 Kokutmadan yemez eti ayılar.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 10733 Peynir ekmek yesem de, keklik yesem
de gene doyarım.
Schiller
- 10734 Eksik olsun zilletle elde ettiğin yemek!
Tenceren kaynıyor, şerefın devrilmiş.
Şeyh Sa'dî
- 10735 Yeni bir yemeğin bulunuşu, insanı,
yeni bir yıldızın bulunuşundan çok
daha mutlu kılar.
Brillat-Savarin
- 10736 Bu âlem rüyâ âlemi! Kâbus görmek
istemiyorsan, az ye: Dünyayı az ye!
M. Rasim Mutlu
- 10737 Az yemekdir âdeme mahz-ı şifâ
Çok yemekden olur emrâz-ı belâ.
Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)
- 10738 Çok sakladığımız yemek, bizden ekşi-
mek suretiyle intikam alır.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10739 Gamını Hamdî çeker la'lûni gayrılar
emer
Hoş dediler bunu kim kime yemek
kime emek.
Hamdullah Hamdî
- 10740 Yimezsen yir bulunır gözün aç.
Âmidî
- 10741 Yimek ü uyumak hayvân işidir.
Şeyhoğlu Mustafa
- 10742 Kimi atlası beğenmez giyesi
Kimi arpa etmeği bulmaz yiyesi.
Boyacıoğlu

- 10743 Haramdır yemek ol kişinin aşın
Ki sofra bigi karşı büze kaşın.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Ferhengnâme-i Sa'dî'den çeviri)
- 10744 Ko Ferhâd ile Mecnûn'u belâ-yi aşkı
benden sor
Ta'âmun lezzetin bir ağzın dadın
bilenden sor.
Fevrî
- 10745 Fakat sakın çekinmeyin, yeyin, yutun,
hapır hapır...
Yeyin efendiler yeyin, bu hân-ı iştihâ
sizin.
Doyunca tıksırınca çatlayıncaya kadar
yiyin!
Tevfik Fikret
- 10746 Koyuna gel kuzucağım der idi
Söğüşünden doya doya yer idi.
Lâ-edrî
- 10747 Şu zeytinyağlı dolma
Yemek değil rezalet
Rezalet rezalet
Hürriyet, müsavat, adalet.
Oktay Rifat

Yer Bkz. Toprak

Yetenek (Kabiliyet)

- 10748 Hicâb etsin tabiat yerde kalmış
kabiliyetten.
Nâmık Kemâl
- 10749 Yaptığı tüm kötülükleri bilecek kadar
yetenekli insan yoktur.
La Rochefoucauld
- 10750 Yeteneği olmayan birini terbiye etmek,
kubbede ceviz durdurmak gibidir.
Şeyh Sa'dî
- 10751 Yeteneği olan için, bu dünya dilsiz
değildir.
Goethe

10752 Kâbiliyetdir husûl-i matlabin
sermayesi
Elde istidâd olunca kâr kendin
gösterir.

Çelebizâde Âsım

10753 Eğer kâbiliyet yok ise sende
Ne faide şeyhin kerâmetinden.

Erzurumlu Emrah

10754 Yetenek yükselmek içindir, alçalmak
için değil.

J. J. Rousseau

10755 Yeteneklerimizin de yemişler gibi bir
mevsimi vardır.

La Rochefoucauld

10756 Yaşadıkça, insanın irade gücüyle duy-
guları değil, anlayış yeteneği artar.

La Rochefoucauld

10757 Hak atâ kılmak dilese kulına
Kabiliyyet yog ise de bulına.

Abdurrahîm Karahisârî

10758 Yeteneği meydana getiren doğadır,
harekete geçiren ise tâlih.

La Rochefoucauld

10759 Belâ olur ziyâde kâbiliyyet.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

10760 Toplum, asıl yetenekten çok sözde
yetenekleri ödüllendirir.

La Rochefoucauld

10761 Kâbiliyyet dâd-ı Hak'dır her kula
olmaz nasîb.

Lâ-edrî

10762 Yetenek sükûnet içinde,
Karakter hayatın akışında oluşur.

Goethe

10763 Büyük yetenekler, çalıştıkları yerin
dışına taşarlar.

A. Camus

Yıl

10764 Yıllar, bütün omuzlara aynı ağırlıkta
çökmez.

Simone de Beauvoir

10765 Bir şey koparır bizden, yıllar, akıp gi-
derken.

Horatius

10766 Kötü bir yıl olunca ümidinizi kesmeyin-
siz. Hemen ardından bir değil iki yıl,
hem de güzel iki yıl gelebilir.

Paul Bourget

10767 Geri veren yok yılların bizden aldığını.

Ovidius

10768 Yel ayırtlar tahılından samanı
Yıl ayırtlar yahşısından yamanı.

Boyacıoğlu

10769 Yıllar!.. Onlar türlü türlü vukuâtı bera-
ber sürükleyerek ne çabuk geçer.

Halid Ziyâ Uşaklıgil

10770 Yılların gelecekleri insana ne kadar
uzak, geçmişleri ne kadar yakın gelir.

Falih Rıfkı Atay

Yılan (Mâr)

10771 Yılana yumuşak diyi el sunma.

Atasözü

10772 Yuvasını yakmadıkça yılanın kökü
kesilmez.

Cenâb Şehâbeddîn

10773 Zülfün öldürdü beni la'lüni nûş eyler
iken

Gerçi dirlerdi yılan sokmaz içerken
kişi su.

Hamdullah Hamdî

10774 Hatarlu işde gey fikr eyle evvel
Yılana sunmagıl yumuşak diyü el.

Güvâhî

Yiğit, Yiğitlik

10775 Nerde kim gül ola hârı olur
Kande bir genc açılsa mârı olur.
Kara Fazlı

10776 Yılan kariyıcak ejdeha olur.
Yazıcioğlu Ali
(Târîh-i Âl-i Selçuk'tan çeviri)

10777 Yılan ve kuyruğuörüü kendi evinden
alıp konşu evine bırakmak eyü olmaz.
Yazıcioğlu Ali
(Târîh-i Âl-i Selçuk'tan çeviri)

10778 Zaman verici olma düşmanına
Zamanla yılanlar evren olur.
Gülşehrî (Hoca Mesud)
(Kelile ve Dimne'den çeviri)

10779 Gördüğün deliğe parmağın sokma
Ya akrep çıkar ya yılan demişler.
Uluborlulu Lûtfî

10780 Yılanı küçükken ez, büyütme ha
Büyütürsen olur başına belâ.
Tosyalı Mestî

10781 Söylenir âlemde elbet tutulur
İlin eli ile yılan demişler.
Refîkî

10782 Derisini değiştirmeyen yılan ölür.
Nietzsche

Yiğit, Yiğitlik

10783 Ekmeğin iyisi deneden, yiğidin iyisi
anadan olur.
Atasözü

10784 Yiğidin başına gelmedik hâl olmaz
Başına gelene gülmeli değil.
Kul Hüseyin

10785 Bir yiğit düşünce kaldıran olmaz.
Âşık Kerem

10786 Yalnız taştan duvar olmaz yıkılır
Koç yiğide emmi, dayı, ün gerek.
Dadaloğlu

10787 Kır atın sarı donlusu
Yiğidin gözü karlısı
Güzelin göğsü benlisi
O da Aydın ilind'olur.
Dadaloğlu

10788 Yiğitlere ardır vermek yurdunu.
Pir Sultan Abdal

10789 Câhille konuşma sözünü bilmez
Kötüyle konuşma meydânı olmaz
Konuş yiğit ile kahpelik gelmez
İlden ile gider ünü yiğidin.
Serdârî

10790 Yürü yiğit yürü yolundan kalma
Her yüze gülünü dost olur sanma
Ölümden korkup da sen geri kalma
Yiğidin alınına yazılan gelir.
Dadaloğlu

10791 Atı olan ata biner atlanır
Er yiğitler her cefâyâ katlanır
Yiğit gölgesinde yiğit saklanır
Kötünün gölgesi hem dalı olmaz.
Deli Boran

10792 Yiğidi kılıç kesmez, bir kötü söz öl-
dürür.
Atasözü

10793 Yiğidin eyisin(i) neden bileyim
Yüzü güleç kendi yaman olmalı
Kasâvet serine çöktüğü zaman
Gönlünün gamını alan olmalı.
Karacaoğlu

10794 Kırında uyuyup duran hançer paslanır
Evinde uyuyup duran yiğit yağlanır.
Resul Hamzatov

10795 Şecâat gösterip tehlikeye düşmekten
ise tehlikeye düştükten sonra şecâat
göstermelidir.
Abdülhak Hâmid Tarhan

10796 Şecâat arz ederken merd-i Kıbtî
sirkatin söyler.
Koca Râgıb Paşa

10797 Kolaydır ölümü küçümsemek başımız
dertteyken,
Daha yiğittir başına gelene katlanan.
Martialis

10798 Yiğitlik hoş zînet idi, eğer pîrlük gelüp
bozmayaydı.
Sinân Paşa

10799 Er odur hak yoluna baş oynaya
Döşekte ölen yiğit murdâr bolur.
Kadı Burhaneddîn

10800 Ben yiğidim deye tafiralar satma
Sırtı yere gelmez pehlivân olmaz.
Merdümî

10801 Yiğidi sınamadan kötölemek olmaz.
Kemâl Tahir

10802 Kahr çekmeyince yiğit hiç pişmez.
Âşık Gevherî

10803 Bir vakte erdi ki bizim günümüz
Yiğit belli değil merd belli değil.
Ruhsatî

Yol

10804 Hedef-i maksûd, doğru yoldan giden-
lere yakındır.
Abdülhak Hâmid Tarhan

10805 Kişi dünyâda sa'y itmek gerekdür
Yolun togrusuna gitmek gerekdür.
Behiştî (Vizeli Ramazan)

10806 En kısa yol sarp yollardır.
Ibsen

10807 Aşk yolunun garip yokuşları ve inişle-
ri vardır. Çıkarken baş döner, inerken
gönül bulanır.
Cenâb Şehâbeddîn

10808 Hiçbir yol yoktur ki sonu olmasın!
Hâfız Şîrâzî

10809 Dostum beni ısmarlamış gel diye
Gideceğim amma yol bozuk bozuk.
Pir Sultan Abdal

10810 Düz yolda da sürçer insan.
Çehov

10811 Vermez selâm o serv-i hırâmân gelip
geçer
Yollarda ömr-i âşık-ı nâlân gelip
geçer.
Nazîm

10812 Hiçbir yol aşılamayacak kadar yüksek-
ten geçmez.
Hans Christian Andersen

10813 Yolcular yanılır, yollar yanılmaz.
Everekli (Develili) Seyrânî

10814 Dönemeci olmayan yol uzun görünür.
Sean O'Casey

10815 Hanumefendilere giden yol oda hiz-
metçilerinden geçer.
Lessing

10816 En iyi yolu bulmak en kötüsünü bul-
maktan çok daha kolaydır.
Sir Thomas More

10817 Zâd-ı rahın düşünen yolda meşakkat
çekmez.
Keçecizâde İzzet Molla

10818 Visâl ummaza hicrândan ne korhu
Yolu togruya zindandan ne korhu.
Şeyhî (Yûsuf Sinân)

10819 Kötü yolda en sağlam araba bile sarsı-
lır, hatta uçuruma düşebilir.
Resul Hamzatov

10820 Yolun doğrusuna giden insanların
kimseye ihtiyacı yoktur.
Schiller

10821 Ben doğru yolda kaybolmuş kişi gör-
medim.
Şeyh Sa'dî

Yol

- 10822 Herkesin yolu ayrı.
Dostoyevski
- 10823 İşkun yolu cevrun gibidür nâmütenâhi
Ne ana nihâyet bulunur ne buna gayet.
İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)
- 10824 Allah'a giden yol, gökteki yıldızların
sayısı kadardır.
Âli Müzeyyin
- 10825 Yollar yürüdükçe daha uzuyor.
Feyzi Halıcı
- 10826 Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hikmete
râm ol..
Yol varsa budur, bilmiyorum, başka
çık ar yol!
Mehmet Âkif Ersoy
- 10827 Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece.
Aşık Veysel Şatıroğlu
- 10828 İki tane doğru yol yoktur.
Yalnız Adam
- 10829 Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 10830 Güzel ile yola gitmek güzeldir.
Âşık Çelebi (Pîr Mehmed)
- 10831 Bana yolun sonu budur denmedi,
Ben ömrümü harcadım bu yollar
tükenmedi.
Faruk Nafiz Çamlıbel
- 10832 Doğru gitsem yollar komaz
Bükük yollar boynum gibi.
Dertli
- 10833 Tarîk-i bâde-perestî harâbezâra çıkar.
Muallim Nâci
- 10834 Yollar bir yumaktır, uzun dolaşık.
Necip Fazıl Kısakürek
- 10835 Pür-hatardur reh-güzâr-ı aşk bin baş
bir pula.
Şeyhülislâm Yahyâ Efendi
- 10836 Ulu yol şahsı ulu şehre yeder
Kiçi yol dağlar arasına gider.
Gülşehrî (Hoca Mes'ûd)
(Mantıku't-Tayr'dan çeviri)
- 10837 Rehber olmadın gidersen râha sen
Geh düşersin balçığa geh çâha sen.
Sinân Paşa
- 10838 Her ne kadar yüksek olursa dağlar
Yollar üzerinden aşar demişler.
Şerîfi
- 10839 Cehennem olsa gelen karşımda
söndürünüz!
Bu yol ki Hak yoludur, dönme
bilmeyiz yürürüz.
Mehmet Âkif Ersoy
- 10840 En kısa yol, sarp yollardır.
Henrik Ibsen
- 10841 Yollar bir ip, dağlar düğüm,
Çözüle çözüle bitmez.
Bekir Sıtkı Erdoğan
- 10842 Yol yok aşam, iş yok koşam.
Atasözü
- 10843 Yalnız sen değilsin hasret çeken,
Her yolun sonunda bekleyenler var.
Şinasi Özdenoğlu
- 10844 Dün sizi bekledim o yollarda.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 10845 Yollar
Ki gider kimsesiz, tehî, ebedî.
Ahmed Hâşim
- 10846 Nicelerin gelmez yola gönderdi;
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm.
Karacaoğlu
- 10847 Eve götürmeyen hiçbir yol yoktur.
Afrika Atasözü

- 10848 Arap atlar yakın eyler ırağı
Yüce dağdan aşan yollar bizimdir.
Dadaloğlu
- 10849 Ağır ağır ve sürekli yürüyen için uzun
yol yoktur.
La Bruyère
- 10850 Yol bilen kervana katılmaz.
Atasözü
- 10851 Kılavuzsuz yol gidene, iki günlük yol,
yüz yıllık yol olur.
Mevlânâ
- 10852 Hey!.. Ne kimsesizdir bu uzun yollar.
Necip Fazıl Kısakürek
- 10853 Gitti de gelmeyiverdi
Gözlerim yollarda kaldı.
Şarkı (Uşşak)
- 10854 Güçlü insanın yolundan çekil!
Afrika Atasözü

Yük

- 10855 Gariptir, yükü çeken manda ses çıkar-
maz da kağını inler.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10856 Bir vücudun en ağır yükü, bastığı yeri
bilmeyen başıdır.
Mektupçu Ağâh
- 10857 Bende olan derdi, hicrân yükünü
Ne gergedan taşır ne de fil çeker.
Âşık Şenlik
- 10858 Yük değildir kendüye sırtında
hammâlin semer.
Kubûrî zâde Havâyî
- 10859 İnsana dil yükü en ağır yüküdür.
Salburcuoğlu
- 10860 Derler yük altında bir eşek kalır.
Salburcuoğlu

- 10861 Bakmaz yüzüme dilber bana âşıkdur
deyu
Deldi bağrım cevri ile bu yüke
lâyıkdur deyu.
Muhibbî (Kanûnî Sultân Süleymân)
- 10862 Yüküm var, bulamaz pazarlar dirhem.
Necip Fazıl Kısakürek
- 10863 Yük ne kadar hafif olsa, zamanla
ağırlaşır.
Vedat Nedim Tör
- 10864 Hayat ağır bir yük değildir. Yolumuz
zaten uzun sürmeyecektir.
Rabindranath Tagore
- 10865 Tepen katırın yükünün ağır olması
yeğdir.
Şeyh Sa'dî
- 10866 Bir yüküm var benden ağır
Bir yüküm var beni taşır.
Adı candır.
Bedri Rahmi Eyuboğlu
- 10867 Kol kırıldı da boynuna yük oldu.
Atasözü
- 10868 Yükün ağırlığını taşıyan bilir.
Afrika Atasözü

Yüksek, Yükselme

- 10869 Meskenette buldular kimde erlik
varısa
Nerdibândan iterler yüksekte
bakarısâ.
Yûnus Emre
- 10870 Yüksel ki yerin bu yer değildir,
Dünyâya geliş hüner değildir.
Nâmık Kemâl
- 10871 Yükselmeli, dokunmalı alnın
semâlara;
Doymaz beşer dedikleri kuş, itilâlara...
Tevfik Fikret

Yürek

- 10872 Yükselme, düşme kadar insanın başını döndürür.
Victor Hugo
- 10873 En yükseğe erişmek için en aşağıdan başlayın.
Publilius Syrus
- 10874 İnsan yükseğe çıktıkça, pantolonundaki yamanın görünmek ihtimali artar.
Cenâb Şehâbeddîn
- 10875 Yüksektekiler aşağıdakilerden daha az emniyettedirler.
Shakespeare
- 10876 Kalbimizden yükselen bir ses der ki
her zaman:
İnsan yalnız yükselmek için dünyaya gelir.
Schiller
- 10877 Yükselme, düşme kadar insanın başını döndürür.
Victor Hugo
- 10878 Her insan başkalarının kalbini okuyabilseydi, bulunduğu yerden inmeyi isteyen insanların sayısı, yukarı çıkmayı isteyenlerden daha çok olurdu.
J. J. Rousseau
- 10879 Aczini ayaklar altına alan insan yükselir.
Hölderlin
- 10880 Her şeyin ta tepesine çıkmak iyi şeydir, ama tepeler ıssızdır, soğuktur, ebedî karlarla kaplıdır.
André Maurois
- 10881 Alçalmak, yükselmekten çok daha kolaydır.
Albert Camus
- 10882 Yükselmenin iki türlü vardır: biri kendi değerine dayanmak, öbürü de başkalarının değersizliğine dayanmak.
La Bruyère

- 10883 Yükselmeyen düşer; ya terakkî, ya inhitât!

Tevfik Fikret

- 10884 Ne yazık ki yükselmiş olmak düşmeyi önleyemez.

Victor Hugo

- 10885 Biz inmek için yükselme çıkar, yükselmek imkânını bulabilmek için aşağılara ineriz.

Brachvogel

- 10886 Yüksek tepelerde hem yılana, hem kuşa tesadüf edebilirsin, fakat biri sü-rünerek, öteki uçarak yükselmiştir.

Cenâb Şehâbeddîn

- 10887 Yüksek kimsenin yüksekliği alçaldığı, alçağın alçaklığı yükseldiği zaman artar.

İsmail Hakkı, Bıçakçızâde

- 10888 Yüksel, oğlum yüksel! Çıkmak için müracaat ettiğin merdiveni soran bulunmaz.

Cenâb Şehâbeddîn

Yürek

- 10889 Yârun okına çünkü ciğerden siper gerek Meydân-ı ışıka girmeye evvel yürek gerek.

İbni Kemâl (Kemâl Paşazâde)

- 10890 Yüreğimize yerleştirdiklerimizi kolayca sıyrıp atmamalıyız.

Anatole France

- 10891 “Yürek, yürek” derler.

Zavallı yürek..

Kim derdi ki bir gün göğüslerden İskambil kâğıtlarına düşecek.

Ârif Nihat Asya

- 10892 Nâzenîmin gel dilâzâr olma pek Nâzenîn ol göster etvâr-ı melek Nâzenînler mihrîbân olmak gerek Böyle nâzik tende neyler taş yürek.

Mehmed Sa’dî Bey

Yüz (Rûy, Sûret)

10893 Her yerde kalpsiz insanlar, onların
yanısıra da ıstırap çekmiş şefkatsiz
yüreklere vardır.

Maurice Rostand

10894 bayram yeri gibi onurlu yüreğin
dostlara pay ettin yıllar boyunca.

Özdemir İnce

10895 Hiçbir şey öldürmez insan yüreğini
Öldürür eğilmek bir ekmek uğruna
Üç kuruşluk adamlar önünde.

Ergin Güneş

10896 Derdim büyük yüreğim dar.

Şemsî (Hüseyin Şemsî Ergüneş)

10897 Karpuz kesmek ile soğumaz yürek
Susallığı kandırmaz kar demişler.

Geredeli Figânî

10898 Sızır aşk ateşiyle yüreğinde kalmasun
yağ.

Kuddûsî

10899 Yürek yeryüzü gibidir, yansı güneş-
ten aydınlanmışken, öteki yansı göl-
gededir... Yürek bence insanoğlunun
karmaşık ve iki ayrı görüntü sunduğu
bir yer, kötünün çoğunlukla iyiye üs-
tün geldiği bir noktadır.

Susanna Tamaro

10900 Behey dertli yürek seni
Dilim dilim dilmeyem mi.

Ümmî Sinân

10901 Titrer yüreğim, her ne zaman yadıma
gelsen
Kan ağlar içim, hâtır-ı nâşâdım
gelsen
Şu hâl-i perîşânıma bir kerre baksan
da
Allah için ey şûh-i şen imdâdım
gelsen.

Şarkı (Muhayyer)

10902 Kahkahayla gözyaşı arasında duruyor
yüreğim... Bir o yana, bir bu yana.

Güven Turan

10903 Kara yüzlüye ha sabun, ha kara boya.
Mevlânâ

10904 Güzel bir yüz, güzel yaşlanır.

André Maurois

10905 Kadın yüzü gökyüzünden daha çok
değişiklik gösterir.

G. Gardony

10906 Güzel bir yüz, bir tavsiye mektubu-
dur.

Publilius Syrus

10907 Sille vurulur herkesin simâsına lââyık.

Vâli-i Âmidî

10908 Bakırı ağartamayan kalaycı, kendi yü-
zünü karartır.

İbrahim Olcaytu

10909 Tanrı size bir yüz vermiş, siz kendini-
ze bir tane daha yapıyorsunuz.

Shakespeare

10910 Gönül dinlendiren bir güzel yüzün
düzgüncüye ihtiyacı yoktur.

Şeyh Sa'dî

10911 Güzel yüzün düzgüne, allığa, bene,
rastığa ne ihtiyacı var?

Hâfız Şirâzî

10912 Yüzün rengi, kalplerin casusudur.

Mevlânâ

10913 Yüzsüzlük örtü istemez.

Abdülhak Hâmid Tarhan

10914 Yüzümüz yok Hüdaya yalvaracak.

Keçecizâde İzzet Molla

10915 Te'sîr ideli cevherine kimyâ-yı ışk
Simâsı Hamdî'nin zere benzer
bi'aynihî.

Hamdullah Hamdî

Zafer

10916 Sevdığım cemâlin çünki göremem
Çıkmasın hayâlin dil-i şeydâdan
Bastığın yerlere yüzüm süremem
Alayım peyâmın bâd-ı sabâdan.

Nedîm

10917 Şimdi hâtırda mıdır âşık-ı nâlân
acaba
Kim onun artık o gül rûyine hayrân
acaba
Yine yâdında mıdır eski perîşân
acaba
Kim onun artık o gül rûyine hayrân
acaba.

Rüştü Şardağ

10918 Gitme erbâb-ı safâ meclisine ey vâiz
Ağlamış sûretüne kimse heves-nâk
degül.

Bâkî

10919 Misâl-i Kâbe ey nûr-ı dîde-i uşşâk
Gören cemâlini müştâk, görmiyen
müştâk.

Hüdâyî Mustafa Efendi

10920 Hâk-i pâyine yüzün sürmek için şems
ü kamer
Ser-i kûyine gelir şâm ü seher döne
döne.

Mihri Hâtin, Amasyalı

10921 Sûretin sûretine şâhiddir
Başka şâhid aramak zâiddir.

İbnülemin Mahmud Kemâl İnal

10922 Güzel bir yüz, çoğu zaman akılsız bir
beynin kılıfıdır.

Demokritos

10923 Korku ve sevinç gibi içimizin her çal-
kantisı yüzümüzde sezilir.

İsmail Habîb Sevrük

10924 Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?

Cahit Sıtkı Tarancı

Zafer

10925 Zafer "zafer benimdir" diyebilenlerin-
dir.

Atatürk

10926 Hiçbir zafere çiçekli yollardan gidil-
mez.

La Fontaine

10927 Gerçek zaferler kan dökmeden kazanı-
landır.

Pittacus

10928 Zaferde kendini yenen iki kere yener.

Publilius Syrus

10929 Zafer zafer değildir
Yenilen düşman yenilgiyi kabul
etmedikçe.

Claudianus

10930 Geldim, gördüm, yendim.

Julius Caesar

10931 Zafer, isteklisi çok olan bir metadır.

Heinrich Heine

10932 Hiçbir zafer kazanmamışımdır ki, ba-
na kalbimden akan kanlara mal olma-
mış olsun.

Heinrich Heine

10933 İnce hisli ve şefkatli bir insan için
muzaffer mevkiinde kalmak elim bir
şey...

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

10934 Zafer, sulhun en kısa yoludur.

Falih Rıfki Atay

10935 Hayatında binlerce defa zafer kazan-
mış olan kimse, ölümünde de muzaf-
fer olmasını bilir!

Kleist

10936 Zaferin büyüklüğü, savaşın çetinliği
ile ölçülür.

Grillparzer

10937 Hiçbir şey, silâhla kazanılan zafer kadar geçici değildir.

Chateaubriand

10938 – ...Risto bu nedir?

– Zafer veya hiç!..

Abdülhak Hâmid Tarhan

10939 Zafer yolunda yürüyen neşe içinde yürür.

Wordsworth

10940 Madem ki ben yaşıyorum. O halde zafer bitmemiştir.

Napoléon

10941 Hiçbir zafere çiçekli yollardan gidilmemiştir.

Napoléon

10942 Her zafer zafer değildir, her yenilgi de yenilgi.

Napoléon

10943 Zafer gayreti sever.

Catullus

Zâlim

10944 Sakın zulm ehlin itme mülke hâkim Cihânda olasin mabkûl tâ kim.

Balıkesirli Zâtî

10945 O tebessüm, o tavırlar, o levendâne hirâm

Bir nazarda etdi zâlim bana dünyayı harâm.

Bedri Ziyâ Aktuna

10946 Ey şûh-i cihân dâdile feryâd elinden Yıkıdın dil-i vîrânımı, zâlim, temelinden Gönümde eser kalmadı vuslat emelinden.

Mehmed Sa'dî Bey

10947 Zâlimleri adlin ne zaman hâk edecektir, Mazlûmların çıkmadadır göklere âhu.

Ziyâ Paşa

10948 Zâlimin yeme ta'âmın key sakın Semtine varma, ana olma yakîn.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

10949 Zâlimler ülkesinde susar en gür sular bile.

Talât Sait Halman

10950 Zâlim olsa ne rütbe bî-pervâ Yine bünyâd-ı zulmü biz yıkarız Merkez-i hâke atsalar da bizi Kürre-i arzı patlatır çıkarız.

Nâmık Kemâl

10951 Herkes eyler zâlimîne beddua. İnkisârı birinin ire ona.

Zarîfî (Ömer Ahmed Baba)

10952 Ne kadar şû'le fûrûz olsa da şem'i zâlim Âh-ı mazlûm ile elbette söner çok sürmez.

Lâ-edrî

10953 Muîni zâlimin dünyâda erbâb-ı denâettir Köpektir zevk alan sayyâd-ı bî-insâfa hizmetten.

Nâmık Kemâl

10954 Âdilin hiddetinden değil zâlimin te-bessümünden kork!..

Rıfat Necdî Evrimir

10955 Âh ey zâlim, dilinde hisse-i şefkât yok mudur.

Lâ-edrî

10956 Bir kendi gibi zâlimi sevmiş yanıyormuş Duydum ki beni şimdi vefâsız anıyormuş Kalbim gibi feryâd ediyor sızlanıyormuş.

Lem'i Ath

10957 Bir gönlüme bir hâl-i perîşânıma baktım Zâlim seni yâd eyleye eyleye çaktım Sen yoksun, o yok, ben yalnız çıldıracaktım Zâlim seni yâd eyleye eyleye çaktım.

Ahmed Râsim

Zaman

- 10958 Zâlimlere bir gün dedirir kudret-i
Mevlâ
"Tallâhi le-kad âserekallahü aleynâ"
Ziyâ Paşa
- 10959 Şerr-i zâlimden olur dîr olan kimse
emîn
Etmez ihrâk yakîn olmayıcak nâr dahi.
Çelebizâde Âsım
- 10960 Zâlime cevri ü ezâ kılma ibâdet
gibidir.
Nâilî-i Cedîd
- 10961 Bir zâlim ki sana zulüm eylese
O da bulur sen inkişâr eyleme.
Erbâbî (Hüseyin Farkî)
- 10962 Zâlim yenilince, bil ki, mazlûmum
der,
Bir fırsat bulsa zulmü tekrâr eyler.
Fuat Bayramoğlu
- 10963 Zâlimin hasmıyım amma severim
mazlûmu...
Mehmet Âkif Ersoy
- 10964 Farkında değil gönül,
Sanki hepten divâne;
İçimizden dışımızdan
Geçer vakit
Zâlim zâlimane.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 10965 Gelenler göç etmiş hani tantana,
Dünyaya hükmeden zâlim kalmadı.
Everekli (Develili) Seyrânî
- 10966 Nedir bu hâletin ey meh-cemâlim
Aman söyle, perişân oldu hâlim.
Tükendi akl-ü endişem, hayâlim
Nasıl kıydı sana ol kanlı zâlim?
Şarkı (Hüseyinî)
- 10967 Bir gün gelecek, ben gibi nâcâr
kalacaksın,
Kendin gibi bir zâlime dîcâr
olacaksın
Şarkı (Hüseyinî), Güfte: Ahmed Râsim

Zaman

- 10968 Zaman hiç kaybolmaz. Kaybolan biziz.
Paul Claudel
- 10969 Zaman gerçekleri bulur.
Seneca
- 10970 İnsanlar, babalarından çok zamanları-
na benzerler.
Hz. Muhammed
- 10971 Zaman, ondan yararlanılabilecek ka-
dar uzundur.
Voltaire
- 10972 Bir vakt olur ki derler, o da bir zaman
imiş.
Ahmed Paşa
- 10973 İnsan, bir devletin yurttaşı olduğu
gibi, zamanının da yurttaşdır.
Schiller
- 10974 Aylar, mevsimler, yıllar
Zaman sanki bir rüzgâr.
Enis Behiç Koryürek
- 10975 Zaman, o hırsızların en belâlisi,
Çalmış güzelin nesi var, nesi yoksa.
La Fontaine
- 10976 Nice diyem size sizde derd yok
Bu zaman âhir zamandır merd yok.
Abdurrahim Karahisârî
- 10977 İnsanın en büyük sanatı zamandır.
Napoléon Bonaparte
- 10978 Benim görevim zamanı, onun görevi
beni öldürmektir.
E. M. Cioran
- 10979 Zamanlarını kötü kullananlardan
çoğu, kendilerinin aceleci olduğunu
bilenlerdir.
La Bruyère
- 10980 Zamanı ancak kullanarak unutabiliriz.
Baudelaire

10981 Hayfâ ki geçti bilmedik ol hoş zaman
idi.

Cem Sultan

10982 Zaman, her şeyi iyi eder.

J. J. Rousseau

10983 Zamanın özü an'dır. An'ı anlayamadı-
ğımız için o hep tekrarlanır.

M. Rasim Mutlu

10984 Zaman, yalnız evlât acısını unuttura-
maz.

Rıfat Necdî Evrimî

10985 Alıp götürür ne varsa zaman.

Vergilius

10986 Zaman her şeyi alır götürür, geçerken
hiçbir şeyi unutmaz.

Xavier de Maistre

10987 Bir şeye mukavemet edemezsiniz:
Zaman'a!..

Rıfat Necdî Evrimî

10988 Kanatsız uçan şey nedir, sayın Lady?
Zaman! Zaman!

D. H. Lawrence

10989 Zaman kötü şeyleri olduğu kadar, iyi
şeyleri de alır götürür.

Giovanni Verga

10990 Zamanın yaraladığı insan, yine zama-
na sığır.

E. M. Cioran

10991 Demler o demler idi zaman ol zaman
idi.

Meşâmî-i Konevî

10992 Zaman her adama göre bir başka hızla
gider. Ben size söyliyeyim, zaman kimin-
le rahvan, kiminle tırıs, kiminle dörtlü
gider, kiminle de olduğu yerde durur.

Shakespeare

10993 Kudretli zaman her şeyi yok eder.

Sophokles

10994 Zaman bir düş gibidir gelir geçer ve
cihan bir uyku gibidir kişi ölice-
k duyar.

Sinân Paşa

10995 Ne kadar hakîm olursak olalım, insanı
yıpratan kederi zamandan daha çok
hafifletemeyiz.

John Webster

10996 Zaman kendi yasasını birlikte getirir.

Schiller

10997 Zaman, yaraları sarar.

Gabriele D'Annunzio

10998 Zaman, yumuşak eliyle yaranın üzeri-
ne merhem sürer.

Franz Grillparzer

10999 Zaman, dostlukları unutturmasaydı,
düşmanlıklar azalır.

Rıfat Necdî Evrimî

11000 Zaman yeryüzündeki izleri çabuk si-
ler, fakat ilk aşkın gelip geçtiği gönül-
deki izleri bir daha silemez.

A. de Lamartine

11001 Sadece zaman, zamanını kaybetmez.

Jules Renard

11002 Zaman, büyük bir hekimdir.

Benjamin Disraeli

11003 Alelade bir insan zamanını nasıl sarfe-
deceğini düşünür, akıllı bir insan nasıl
tasarruf edeceğini.

Schopenhauer

11004 Zaman, en kötü günü de sona erdirir.

Shakespeare

11005 Zaman, hangi derde deva olmaz.

Gogol

11006 Her vakte bir bahâne bulur bî-namâz
olan.

Yazıcı Râşid

Zaman

- 11007 Dostluğu pekiştiren zaman aşkı kemirir.
La Bruyère
- 11008 Zaman, bütün acıları dindirir.
Voltaire
- 11009 Zaman, her şeyi onarır.
Racine
- 11010 Geçmiş, geçen veya gelecek vakti
duymadan,
Âheste çek kürekleri mehtâb
uyanmadan.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 11011 Hatırla ki zaman muhteris bir
kumarbazdır.
Hilesiz kazanır, bu bir kanun, her
koyuşta.
Baudelaire
- 11012 Zaman, şifa veren bir ilâçtır.
Sophokles
- 11013 Zamanın, kime dost, kime düşman
olacağı bilinmez.
Shakespeare
- 11014 Zaman birçok şeyleri değiştirir, ama
eski dostları değiştirmez.
Noel Coward
- 11015 En güzel zamanımız ya hayalimizde
âtiyi kurduğumuz, ya hafızamızda ma-
ziye konduğumuz zamandır.
Abdülhak Şinasi Hisar
- 11016 Ah şu zaman perdesinin arkasında ne-
lerin uyukladığını kim bilebilir ki?
Schiller
- 11017 Zaman, birçok örtüleri kaldırabilir.
J. J. Rousseau
- 11018 Zaman akıp giden bir derecik, bir
kaynak;
Mümkün değil, geri döndürmek ya
da durdurmak.
Geoffrey Chaucer
- 11019 İnsan zamanla yarış edemez.
Strindberg
- 11020 Yeniden kazanılabilir belki kaybedilen
para
Zaman kaybıysa yol açar telâfisi
imkânsız zarara.
Geoffrey Chaucer
- 11021 Zamân, her yerde ve
Her şeyin içinde.
Zamân, her yerde ve
Acem'de ve Çin'de.
Necip Fazıl Kısakürek
- 11022 En sinsi bir ezâ gibidir geçmiyen
zaman.
Yahya Kemâl Beyatlı
- 11023 En müşkül zamanda çalışmaktan da-
ha aziz bir dost, en müşkül zamanda
manâsız manasız düşünmekten daha
hain bir düşman görmedim.
Kemâl Tahir
- 11024 Yâr mihr itmez felek dönmez
kararımca dime
Hep olur didiklerin ammâ zemân ister
gönül.
Gelibolulu Mustafa Âlî Efendi
- 11025 Her şeyi yutan zaman.
Ovidius
- 11026 Zaman yaralar, zaman iyileştirir.
Petrarca
- 11027 Ne içindeyim zamanın,
Ne de büsbütün dışında;
Yekpâre, geniş bir ânın
Parçalanmaz akışında.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 11028 Vaktin hiç kurumaz mürekkebi
hiç durmadan yazar güzel kalemi.
Özdemir İnce
- 11029 Tatalım padişâh oldun cihâna
Ana n'itti buna n'ide zemâne.
Sinân Paşa

- 11030 Demler o demler idi zemân ol zemân
idi.
Fevrî
- 11031 Gördün zemâne uymadı uy sen
zemâneye
Galatalı Kâtibî
- 11032 Tab'ınca dönmezse bu devr-i felek
Zamân uymayınca sen uy zamâna,
Mengüşî
- 11033 Yenik düşmeyen tek kumandan za-
mandır.
Talât Sait Halman
- 11034 Ben yaşanılmış zamanın, yoğun yaşa-
nılmış olmasını önemserim.
Atillâ İlhan
- 11035 Zaman, esrarlı rakkas;
Bir "var"da bir "yok"ta,
Başsız sonsuz helezon...
Necip Fazıl Kısakürek
- 11036 Bahar geçtise nola, hazanı hoş görelim
Zaman zamana erişmez, biz ânu hoş
görelim.
Hevesî
- 11037 Zaman hârikaların babasıdır.
Harîrî
- 11038 Zaman geri gelmeyecek şekilde uçar
gider.
Vergilius
- 11039 Zaman, dur artık bahtiyar saatler, siz
Akmaz olunuz artık!
En güzel günümüzün tadalım o süreksiz
Hazlarını azıcık.
Alphonse de Lamartine
- 11040 Su sesi ve kanat şakırtısından
Billûr bir âvize Bursa'da zaman.
Ahmet Hamdi Tanpınar
- 11041 Zaman biberli bir lokma gibi
boğazımda duran.
Ayhan Kırdar
- 11042 Yıldız arıyorum gökler dolusu
Zaman oraya varmamış olsun.
Orhon M. Arıburnu
- 11043 Yaşamda, hiçbir zaman gerekli vakte
sahip olmaz kişi.
A. de Saint Exupery
- 11044 Savm u salâtı fevt olan ânu kazâ kılır
Sensiz geçen zamân ile vaktin kazâsı
yok.
Nesîmî
- 11045 İnişte yürümek gibi, yıllar da hızlı ge-
çiyor. Çocukluğumuzda zaman daha
mı yavaştı?
Falih Rıfkı Atay
- 11046 Zamanı ancak kullanarak unutabiliriz.
Baudelaire
- 11047 Zaman akılsızları da iyileştirir.
Cicero
- 11048 Nedir zaman nedir
Bir su mu, bir kuş mu
Nedir zaman nedir
İniş mi, yokuş mu?
Necip Fazıl Kısakürek
- 11049 İnsanların birbirlerini tanımaları için
en iyi zaman, ayrılmalarına yakın
zamandır.
Dostoyevski
- 11050 Anları sayar tüm kelebekler günleri
değil zamanın bitip tükenmez okya-
nusunda.
Tagore
- 11051 Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Cahit Sıtkı Tarancı
- 11052 Vardım yârin yaylasına
Gezdiği yer çimen olmuş
Ben gideli devrân dönmüş
Zaman başka zaman olmuş.
Erzurumlu Emrah

Zekâ, Zeki-Zengin, Zenginlik

11053 Zamanın mahvetmeyeceği bir şey yoktur.
Horatius

11054 Kimi zaman
Söylemek zor
Çoğu zaman
Dinlemek.
Özdemir Asaf

11055 Arasam yâri bulurdum
Yoluna kurbân olurdum
Bir gün görmesem ölürdüm
Gör neyledi zamân şimdi.
Erzurumlu Emrah

Zekâ, Zeki

11056 Zekâ -nar, ayva ve portakal gibi- geç renk ve koku kazanan bir sonbahar mahsulüdür. En az kırk sene güneşte pişmeden bu asil meyve ballanmıyor.
Ahmed Hâşim

11057 Zekâ dünyayı yerinden oynatmaya yarayan manivelâdır.
H. de Balzac

11058 Zekâsını inkâr edenin büyük bir zekâ-sı var demektir.
Lessing

11059 Zeki, başkalarını bilendir; kendisini bilen ise akıllıdır.
Lao-tzu

11060 Paradan ziyâde zekâyâ haset ederler. Çünkü ona kavuşma çâresi yoktur.
Mektupçu Agâh

11061 Çoğu kadınların zekâları akıllarından çok deliliklerini güçlendirmeye yarar.
La Rochefoucauld

11062 Zekâ öğrenmek, kalp hissetmek ister.
Fonvizin

11063 Zekâsız kuvvet yıkabilir, fakat yapamaz.
Cenâb Şehâbeddîn

11064 Bir erkeğin aklını almayı kasteden kadın daima işine elverecek kadar zekâ bulur.
Cenâb Şehâbeddîn

11065 Biz insanlar, kendimizi kötülemede gösterdiğimiz zekâyı hiçbir yerde gösteremez.
Montaigne

11066 İnsan zekâsı üç çeşittir: Kendiliğinden anlayanlar; kendilerine açıklanan şeyleri anlayanlar; nihayet ne kendiliklerinden, ne de başkalarının aracılığıyla anlayanlar.
Machiavelli

11067 İlim ile işlenmemiş zekâ, ayarı bozuk saat gibidir: Kâh ileri gider, kâh geri kalır.
Agâh İzzet Yazgaç

11068 Zekâ: Sükût etmeyi bilmek.
Âlî Bey

Zengin, Zenginlik

11069 Zengin, çok mala sahip olana denmez, zengin kalbi olana denir.
H.z. Muhammed

11070 Zengin âşıkı bulunca bir güzel Züğürdü ferdâya salması vardır.
Âşık Ömer

11071 Her mecliste buyur derler zengine.
Huzûrî

11072 Ben erdemden başka zenginlik tanımıyorum.
İbni Sînâ

11073 İki şeyin hazmı çok güçtür. Biri zenginlik, diğeri ikbâl.
Mektupçu Agâh

11074 Tanrı ne zengin olurdu unutmasak Belâ karşısında adadıklarımızı.
La Fontaine

- 11075 Akılsızlara, zenginliğin iyiliği yerine kötülüğü dokunur.
Ostrovski
- 11076 Zenginlik, geçici bulutlar gibidir.
Molla Câmî
- 11077 Mevki ve zenginlik çoğu zaman yüz kızartıcı hareketlere karşı alınan rüşvetlerdir.
John Webster
- 11078 İlimsiz, hünersiz zenginler de bir nevi fukaradır.
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde
- 11079 Zenginlik, kullanılacak bir silahtır; tapınılacak bir mabut değil.
Calvin Coolidge
- 11080 Huzur dolu bir kalple bir parça ekmek, vicdan azabı ile beraber olan zenginlikten bin kere bin kere bin daha iyidir.
Amenemope
- 11081 Ulusların zenginliği, ipek, pamuk, altın değil, insandır.
Richard Hovey
- 11082 Zenginlik, soysuzları daha çok soysuzlaştırır.
Rıfat Necdet Evrimeri
- 11083 Zenginlik, birçok ahmaklara zekânın maskesini giydirir.
Agâh İzzet Yazgaç
- 11084 Malik olduğundan fazla bir şey istemeyen insan zengindir.
Cicero
- 11085 Zenginlik, insanı sarhoş eder, aklını başından alır ve utanmayı gönülden siler.
Mevlânâ
- 11086 Fakir suya düşse çıkamaz kirden Zengin arabasın(ı) aşırır kirden Topal zengin iyi sağlam fakirden
Yusufelili Huzûrî
- 11087 Kışın güneş banyosu yapılan, yazın kartopu oynanan yerde kim oturabilir-se bence zengin odur.
Refik Halid Karay
- 11088 Nice gani geceleyenler ertesi fakir olurlar.
Sinân Paşa
- 11089 Garîb himmeti var ağniyâ-yı devrânın Lisân ile doyurur, âb ü nâna yer kalmaz.
Erzurumlu Emrah
- 11090 İsterse Karun olsun kimse kendinden zengin olamaz.
Fazıl Hüsnü Dağlarca
- 11091 Doğanın getirdiği zenginlik sınırlıdır ve kolayca sağlanabilir; buna karşılık, delice isteklerimiz yüzünden peşinden koştuklarımız uçsuz bucaksızdır.
Epiküros
- 11092 Ey zengin kişi, senin karnın tok. Bir düşün de, fakirin yanlış hareketine gülme.
Mevlânâ
- 11093 İnsanın, bu yaratılmışların en şerefli-sinin, kafasında yer tutan bir düşünce vardır: Zevk
Tolstoy
- 11094 İnsanın hayatını düzenleyen akıl değil, zenginliktir.
Cicero
- 11095 Yalnız akıllılar zenginliklerini kullanabilirler.
Euripides
- 11096 Zenginliğin zevkleri yoksulların göz yaşlarıyla satın alınır.
Thomas Faller
- 11097 Bizi zengin yapan kazandıklarımız değil, muhafaza ettiklerimizdir.
Bacon

Zer Bkz. Altın

Zevk

11098 Bize bir zevk-i tahattûr kaldı
Bu sönen gölgelenen dünyada.

Ahmed Hâşim

11099 Gelün zevk idelüm kim öliserüz
Cihândân şöyle hasret kalısaruz.

Tutmacı

11100 Kaybolan bir şeyi bulmak zevki, bulun-
nan şeyden daha üstündür.

Molla Câmi

11101 Her şeyin zevki, bizi itmesi gereken
tehlikeyle artar.

Seneca

11102 Zevk başka, saadet başkadır.

Âkil Muhtar Özden

11103 Bir dakikalık zevk insana binlerce da-
kikanın işkencesini unutturabilir.

Goethe

11104 Ey beşer çehreli hayvân, heyhât,
İlm ü irfân iledir zevk-i hayât!

Abdülhak Hâmid Tarhan

11105 Ergeç bir gün gelir, zevk kendini öde-
tir.

Shakespeare

11106 İnce bir zevk, zekâdan çok muhake-
menin eseridir.

La Rochefoucauld

11107 Ben ne Mesîhî, ne Mesîhâdemim
Zevki hakikatde arar âdemim.

Muallim Nâci

11108 Büyük zevkleri hissedebilmek için
ufak tefek ıstırapları hissetmek lâzım-
dır.

J. J. Rousseau

11109 Gez, görüş, eğlen, sıkılma zevke bak
Bir gelir insan cihâna durma çak.

Ahmed Râsım

11110 Yeryüzünde bir şeyler arıyan insan
için,

İki çiçek açıyor, yavrularım, dinleyin:
Birinin adı ümit, öbürününki zevktir!
Kim bu iki çiçekten birisini seçerse,
Öteki kardeşinden artık vazgeçmelidir!

Schiller

11111 Hayattan aldığımız her zevki ona mu-
adil bir ıstırapla öderiz.

Peyami Safa

11112 Neden zevk duyduğunu anlamaya
çalışmak, zevki kaçırmak.

G. Bernard Shaw

11113 İnsanlar yemle yakalanan balıklar
gibi, zevke kapılıp kötülüğe sürükle-
nirler.

Cicero

11114 Zevklerimizi besleyen ırmak, kaynağı-
nı başkalarının gözyaşlarından alır.

Cemil Sena Ongun

11115 Art arda gelen iki gecenin verdiği
zevkler arasındaki farkı anlamayan
bir erkek, çok erken evlenmiş demek-
tir.

H. de Balzac

11116 Zevk-ı Bâkî bulayın dersin eğer
âhirkâr
Âlemin zevk u sefâsın gam u âlâma
değiş.

Bâkî

11117 Hayat, hayat için, zevk için yaratılmış-
tır; sen de zevklere lâyık olmayı bil.

Gogol

11118 Zevki kederde mihneti râhatta
görmüşüz
Âyinedir birbirine subh u şâmımız.

Şeyh Gâlib

11119 Çalışmanın verimi, zevklerin en tatlısıdır.

Vauvenargues

11120 Anhâ minhâ en huzursuz zevk... bir tatlı rüyâdır.

Cenâb Şehâbeddîn

11121 Zevklerin en incesi, başkalarına zevk vermektir.

La Bruyère

11122 Zevklerimizden fedakârlık etmek, çıkarlarımızdan fedakârlıkta bulunmaktan güçtür.

La Rochefoucauld

11123 Zevkin kaynaklarında öyle bir acılık vardır ki, çiçekler arasında bile boğazımızı yakar.

Lucretius

11124 Zevkin kıymeti devam ettiği sürenin uzunluğu ile değil, verdiği sarhoşluğun şiddeti ile ölçülür.

Yalnız Adam

11125 Cihanın zevkleri, uyuz bir elin kaşınması gibidir; önce hoş olur amma, son kaşınmada ele ateş düşer.

Genceli Nizâmî

11126 Her zevkimi senden duyarım ben, Gönlüm mü hayâlîm mi nesin sen?

Abdülhak Hâmid Tarhan

11127 Zevkler sırasıyla beyitten dörtlüğe, dörtlükten soneye, soneden balada, baladdan oda, oddan kantata, kantattan ditiramba doğru yol alır. İşe ditirambila başlayan koca, salağın tekidir.

H. de Balzac

11128 Ummak, anmak, oylanmak: İşte menâbi-i evzâkımız.

Cenâb Şehâbeddîn

11129 Çarhun ahvâlin bilen zevk u melâlî bir görür
Zevk u gam kaydında olmaz cümle hâli bir görür.

Cevrî (İbrâhim Çelebi)

11130 Gelenekler, yorgunluk ya da perhizler yüzünden, zevklerden yoksun olanların ilk işi, başkalarını bu zevklerden ötürü suçlamak olur.

La Bruyère

11131 Sen dünyada içine biraz da kötülük karışmayan bir iyilik, biraz da acısı olmayan bir zevk gördün mü hiç?

Plautus

11132 Tekerrür eden zevk, zevk değildir.

Halide Edib Adıvar

11133 Zevk-i selîm çirkinliğe acır, zevk-i sakîm güzelliğe kızar.

Cenâb Şehâbeddîn

11134 Zevk ve neşe, en yüksek derecesinde hoş a giden acıdır.

Heinrich Heine

11135 Bu dünyada geçirilen zamanda, çektiğimiz kederlerle karşılaştırıldığında, sürdüğümüz zevkler birşey değildir.

Plautus

11136 Bir kimsenin kaçan bir zevk, ya da yoksuzluk, bir başkasının evine koşup gider.

Sophokles

11137 Kişi önüne serilen zevklerden hoşlanmaz; yorularak elde ettiği zevkleri tercih eder.

Alain

11138 İnsanın zevki her sabah yeniden doğar.

Enid Bagnold

Zulüm

11139 Her zevkimiz ya kendimizin ya da
bizi hazırlamış olanların kimbilir ne
kadar ıstırabına malolmuştur.

Abdülhak Şinasi Hisar

11140 İnsan hiç övünmeyecek olsaydı, zevki
de hiç tatmış olmazdı.

La Rochefoucauld

11141 İhtilâfâtiyle uğraşmakda dehrin zevk
yok

Zevk anın mîrsâd-ı ibretten
temâşasındadır.

Muallim Nâci

11142 Elinden gelse her muharrir bütün oku-
yucularına kendi zevkini aşılandı.

Cenâb Şehâbeddîn

11143 Yılların elimizden çekip aldığı yaşama
zevklerini dişimiz, tırnağımızla savun-
malıyız.

Montaigne

11144 Bu mevsim geçmeden bu âlem
bitmeden
Eğlenip zevke bak şebâbet gitmeden

Yesâri Âsım Arsoy'un rast bestesi

11145 Bu dünyada zevklerimiz hep geçici-
dir.

J. J. Rousseau

11146 Baktım, birinin gözünde ikbâl tüter;
Bir başkası, doymaz mala... ister,
ister...
Tanrı'm, sana bin şükür, ki dünyada
bize
İnsan yaratılmış olmanın zevki yeter.

Ârif Nihat Asya

11147 Son zevke eren kim bu yeryüzünde?

Faruk Nafiz Çamlıbel

11148 Gece gündüz uyku görmem
Dünyanın zevkini sürmem
Acep başka süren var mı.

Konyalı Âşık Mehmet

11149 Kim sürdü acep zevkını bu köhne
cihânın
Kim gördü desin şevk ile bünyâdını
hem-vâr.

Şuhî Mehmed Efendi

11150 Bunun keyfiyeti ta'bîr olunmaz,
zevka daırdır.

Nev'î

11151 Zevk, en uçucu şeydir.

Sait Faik Abasıyanık

11152 Ağacın tepesindeki meyveyi kopar-
mak, aşağı dallardaki meyveyi kopar-
maktan daha zevklidir.

Voltaire

11153 İnsanın, bu yaratılmışların en şerefli-
sinin, kafasında yer tutan bir düşünce
vardır: Zevk.

Tolstoy

11154 İnsanlar yakalamaktan çok, kovala-
maktan zevk alırlar.

Shakespeare

11155 Utanç verici bir zevkin, zevki geçer,
utancı kalır.

Sokrates

Zulüm

11156 Zulm ideyin dime bir kimseye iy şâh
sakın
Yirde kalmaz ki bir ân âh-ı sehergâh
sakın.

Za'îfi

11157 Zulmü hep bizler ederken icâd
Hakk'a lâıyk mı edilmek isnâd.

Abdülhak Hâmid Tarhan

11158 Zulüm ve adaletsizlik, bizim doğal
niteliğimizdir. Adalet ve yardım duy-
gusunu öğrenmeğe bakalım.

Mohammed Hecâzî

11159 Sakın zulm ü cefâyâ mâyl olma
İden bulur meseldür gâfil olma.

Taşlıcalı Yahyâ Bey

11160 Cihânda her ki zulm eyler yanılır
İki âlemde zulm ile anılır.

Şeyhoğlu Mustafa

11161 Kanunun bittiği yerde zulüm başlar.

John Locke

11162 Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası
varsa
Hakkın da bükülmez kolu, dönmez
yüzü vardır.

Tevfik Fikret

11163 Zulüm, bir şeyi yerinde kullanma-
maktır.

M. Rasim Mutlu

11164 Zulmü alkışlayamam, zâlimi asla
sevemem
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp
sövemem.

Mehmet Âkif Ersoy

11165 Bütün dünyayı verseler ve buna kar-
şılık bir karıncanın ağzındaki daneyi
almamı isteseler, bu zulmü yapmam.

Hz. Ali

11166 Bu bezm-i tarâb kimseye bâki kalmaz
Meclis dağılır mutrib ü sâki kalmaz
Zulmün ne kadar olsa da bünyâdı
kavî

Bir gün yıkılır tâk u revâkı kalmaz.

Ferit Kam

11167 Dağlarda gördüm lala,
Elde dutdum piyala.
Kim görübdü dünyada,
Zülm evi abad gala.

Azerbaycan halk bayatısı

11168 Aman dâd
Aman fıryad aman dâd
Âdil Mevlâ hükm-etsin
Ne sen zulm-et ne men dâd.

Kerkük'ten hoyrat (mâni)

11169 Şu dünyaya güvenilmez
Ölmeyince kan kesilmez
Meslekî'm artar eksilmez
Zulüm yavaşça yavaşça

Meslekî

11170 Zulmün her türlüşü
Kötü kardeşler
Hiçbiri
İnsana göre değil.

İlhan Berk

11171 Elâ gözlü nazlı dilber
Hâlimden haberin var mı
Seni benden ayırdılar
Zulümden haberin var mı?

Âşık Ömer

Zübâb Bkz. Sinek

SÖZLÜK

A

Âb: Su

Âb-ı hayvân: İçenlere yeryüzünde ebedî hayat veren efsanevi su, abıhayat.

Âb-ı ru(y): Yüz suyu; onur.

Âbâd: Mâmur, bayındır.

Abd: Kul, köle

Âbisten: Gebe

A'dâ: Düşmanlar.

Adanmak: Ad almak, ad takınmak.

Adâvet: Düşmanlık.

Adem: Yokluk.

Âdem: İnsan, adam.

Âdemiyyet: İnsanlık.

Adû: Düşman.

Âfât: Âfetler.

Âfet: Büyük felâket, belâ.

Âfet-i cân: Güzel, dilber.

Âf-tâb (Âfitâb): Güneş ışıǵı, güneş.

Âgâh: Bilen, bilgisi olan; haberli.

Ağniyâ: Zenginler.

Âgûş: Kucak.

Ağmak: Çıkmak, yükselmek.

Ağyâr: Yabancılar.

Ağzının kopçasını düşürmek: Susmak, konuşmamak.

Âhar: Başka, başkası.

Âhar: Başka zaman.

Ahbâb: Dost.

Ahd: (Burada) Devir.

Âheste: Yavaş.

Ahi: Bir kişinin sevdiği, en yakını; dost.

Ahibbâ: Dostlar.

Âhir: Son.

Âhir-kâr: İşin sonu, sonuç.

Ahsen: Pek güzel.

Ahter: Yıldız.

Âkıbet: Son, nihayet.

Âkil: Akıllı.

Âl: Hile, düzen; soy.

Alaik: Alâkadar, ilgiler; sevgiler.

Âlâm: Elemler.

Âlayış: Gösteriş.

Ale-l-ekser: Çoǵu zaman.

Alem: Bayrak; minarelerin, bayrak ve sancakların ucundaki madenden yapılmış hilal.

Alısardur: Alacaktır.

Âlî: Yüksek.

Âliman: Bilginler.

A'mâl: İşler.

Amel: İş.

Âmûz: Öğreten.

An-asl: Aslından, aslında.

Anda: Orada; oraya.

Anadelib: Bülbül.

Ankebût: Örümcek.

Andırmak: Hatırlatmak.

Ankâ: Kaf Dağı'nda oturan ve yüzü insana benzeyen kuş.

Anun: Onun.

Anut: İnatçı.

Aparmak: Alıp götürmek.

Ar: Utanma.

Aragan: Çok arayıcı.

Arâm: Dinlenme, rahatlık; sabır.

Ar'âr: Servi.

Arayı bilmek: Arayabilmek.

Ârâyış: Süs, süsleme.

Ârî: Çıplak, boş.

Ârif: Bilgi sahibi.

Ârif-i mânâ: Herşeyin içyüzünü bilen.

Âriyet: Ödünç.

Arş: Gök.

Arş-ı Âlâ (Muallâ): Eski inanışa göre göklerin en yükseǵi olan dokuzuncu gök.

Sözlük

Artuk: Fazla, ziyâde.

Arz: Yeryüzü.

-âsâ: -gibi.

Âsân: Kolay.

Âsâr: Eserler, yapıtlar.

Asâyîş: Rahat, huzur; güvenlik.

Ashâb: 1. Sahipler, malik ve mutasarrıf olanlar.
2. Peygamberimizi görenler ve sohbetlerine erenler.

Âsitân, Âsitâne: Eşik, tekiye, dergâh.

Asiyâb: Su değirmeni.

Asklepios: Eski Yunan'da hekimlik tanrısı.

Assı: Yarar, çıkar.

Âsude: Rahat, başı dinç, sakin.

Âsûman: Gök.

Âşikan: Âşıklar.

Âşikâr, Âşikâre: Belli, açık meydanda.

Âşinâ: Tanıdık; bilen.

Aşkar: Doru at; Battal Gazi'nin efsanevi atı.

Âşüfte: Baştan çıkmış, iffetsiz kadın.

Atâ: Bağış.

Atiyye: Hediye, bahşış.

Atlas: Gök.

Avâriz: Ârizalar, engeller, engebeler; kazalar, belâlar.

Av'ava: Havlama.

Avret: Kadın, karı.

Ayak, Ayağ: Kadeh.

Ayak: Ayaklı kadeh.

Ayân: Belli, açık.

Ayâr: Değerlilik derecesi.

Ayırtlamak: Seçmek, ayırıp çıkarmak.

Ayıtmaq: Söylemek, demek, anlatmak.

Âyine: Ayna.

Âyine-i İskender: İskenderiye'de yüksek bir yere konulmuş olup, Büyük İskender, bu aynaya bakarak yüz fersah uzakta bulunan düşmanını görmüş.

Âyine-dâr: Ayna tutan.

Ayn: Göz.

Ayruk: Başka, diğer, gayri.

Ayruksu: Başka, farklı.

Ayş ü nuş: Zevk ve sefâ, cümbüş.

Âzâde: Serbest, özgür.

Âzâr: Azarlama, incitme.

Azîm: Büyük.

Azîmet: Gitme, gidiş, yolculuk; dua, efsûn.

Âzûrde: İncinmiş, kırılmış.

B

Bâb: Kapı.

Bâd: Rüzgâr, yel.

Bâd-ı hazân: Güz rüzgârı.

Bâde: Şarap; içki.

Bâdiye: Çöl, kır.

Bâde-i nâb: Hâlis, saf şarap.

Bağbân: Bahçıvan.

Bahil: Cimri, hasis.

Bahr: Deniz, deryâ.

Bahr-veş: Deniz gibi.

Bâid: Uzak, ırak.

Baht-mend: Bahtlı, tâlihlî.

Bâis: Neden olan.

Bais-i meserret: Sevinç nedeni.

Bakun: Felek.

Bârân: Yağmur.

Barika: Şimşek.

Basar: Göz; görme.

Baş: Yara.

Bâtıl: Boş, beyhude; yalan; çürük.

Bayıtmak: Zengin etmek.

Bâziçe: Oyuncak.

Bed: Kötü.

Bed-asl: Soyu kötü, aslı bozuk.

Bed-hâh: Her işin kötülüğünü isteyen.

Bedihî: Âşikâr.

Bed-mâye: Mayası bozuk.

Bed-menîş: Kötü huylu.

Bed-nâm: Kötü adlı, adı kötüye çıkmış.

Bed-ter: Beter

Bed-zebân: Ağzı pis, ağzı bozuk; kötü dil.

Behiç: Güzel; şen, güler yüzlü.

Behiş: Cennet.

Bekâ: Bâkilik, fâni olmayış, önceki hal üzere kalma.

Bekâm: Amacına, isteğine ulaşan.

Belfî: Evet

Benâm: Namlı, ünlü.

Beng: Esrar. Uyuşturucu bir bitki.

Beni Âdem: Âdem oğulları, insanlar.

Berây: İçin, maksadiyle.

Berâ-yı hâtır: Hatır için:

Berây-i istikbâl: Karşılama için.

Ber: Meyve, göğüs.

Ber-dâr: Asılmış (insan).

Berçide: Toplanmış.

Berg: Yaprak.

Bergüzer: Hediye, armağan.

Berk: Şimşek.
Ber-hurdâr: Mutlu, onan.
Ber-karar: kararlı.
Beriyye: Yürüyen.
Bes: Yeter, yetişir, kâfi.
Bevvâl: İşeyen.
Bevvâl-i çeh-i zemzem: Zemzem kuyusuna, sırf şöhrat yapmak için işeyen.
Bey'-i şirâ: Alım satım.
Beyabân: Kır, çöl, ova.
Beyân: Anlatma, açık söyleme.
Beyn: Ara; orta.
Beyt: Ev.
Beyt-ül-hazen: Tasalı ev.
Beyzâ: Yumurta.
Bezirgan: Tacir.
Bezî: Bol bol verme, ortalığa saçma.
Bezm: Meclis, içkili toplantı.
Bezm-ârâ: Meclisi süsleyen.
Bezm-i cühhal: Cahiller meclisi.
Bezm-i tarab: Alaturka müzikte bir makam.
Bi-: Sözcüklerin başına getirilir. -sız, -maz anlamında.
Bi'aynihî: Tıpkı, olduğu gibi.
Bi-baht: Tâlihsiz.
Bi-dâd: Adaletsiz, zalim.
Bi-dâr: Uyanık, uykusuz.
Bi-derd: Dertsiz.
Bi-gam: Kedersiz, tasasız.
Bi-gane: Yabancı.
Bi-güman: Kuşkusuz.
Bi-kes: Kimsesiz.
Bil: Bel.
Bilâ da'vet: Davetsiz.
Bilişmek: Tanışmak.
Bilû: Bilgi, ilim, irfan.
Bimâr: Hasta.
Bi-mihr: Şefkatsiz, sevgisiz.
Bi-pay: Ayaksız.
Bi-pâyân: Sonsuz, tükenmez.
Bi-pervâ: Korkusuz, kayıtsız.
Birader: Erkek kardeş. (Mecazen) Dost.
Bi-rahm: Merhametsiz, acımasız.
Biregü: Bir kimse, başkası.
Biryân: Kebap.
Bi-ser: Perişan, savruk, düzensiz, intizamsız; baş-sız.
Bister: Yatak, döşek.
Bi-sûd: Boş, faydasız.
Bi-sükûn: Durmaz, durmayan.

Bîsütûn: Ferhad'ın deldiği dağın adı.
Bî-şaibe: Kusursuz, lekesiz.
Bizâr: Rahatsız, usunmaş.
Bî-zebân: Dilsiz.
Bolur: Olur.
Börk: Başlık.
Bû, Bûy: Koku.
Buğz: Kin, nefret, sevmeme.
Buhl: Cimrilik.
Bulısar: Bulur.
Bunda: Burada, buraya.
Buni: Bunu.
Burak: Hz. Muhammed'in Miraç'ta bindiği binek.
Bûstân: Gül ve çiçek bahçesi, bostan.
Buşmak: Öfkelenmek, kızmak.
Buymak: Soğuktan donmak.
Bûze: Boza.
Bükâ: Ağlama.
Bülend: Yüksek, yüce.
Bünyâd: 1. Bina, yapı. 2. Asıl, esas, temel.
Bürehne: Çıplak.

C

Câ: Yer, mevki, mekân.
Câh: Mevki, makam, orun.
Câlib: Kendine çeken, celbeden, çekici.
Câm: Kadeh.
Câm-ı Cem: Şarabın mucidi sayılan Cem'in sihirli kadehi.
Câme âlûdelik: Gömleği kirlilik.
Can-güdaz: Can eritici, acıma uyandıran.
Câvidân: Sonrasız, daimî kalacak olan, ebedi.
Cây: Yer.
Cazû: Cadı.
Cefâ: Eziyet.
Cefâ-kâr: Cefâ çeken, cefa eden.
Cehd etmek: Çalışmak, uğraşmak.
Cehâlet: Cahillik.
Cehl: Bilmezlik.
Cem: Mitolojide şarap ve içkinin mucidi.
Cem': Toplanma, yığma.
Cemâl: Yüz güzelliği.
Cem olmak: Bir araya gelmek.
Cemşid: Bkz. Cem.
Cevâhir: Kıymetli taşlar.
Cevher: Kıymetli taş; öz maya.
Cevr: Haksızlık; ezâ, cefâ, eziyet.
Cevv: Boşluk, gök boşluğu

Sözlük

Ceyş: Asker.

Cibilli: -yaradılıştan olan.

Cibrîl, Cebrâil: Peygamberlere vahy'e vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri.

Cife: Leş.

Cihân-ârâ: Cihânı süsleyen (Allah).

Cihândâr: Cihanı tutan hükümdar.

Cihantâb: Dünyaya sıcaklık ve ışık veren.

Cilve: Kırıtma; tecelli, görünme.

Cilvegâh: Tecelli yeri.

Cinân: Cennetler.

Cûd: Cömertlik.

Cüşa gelmek: Çoşmak.

Cüşiş: Coşkunluk.

Cû (Cüy): İrmak, dere.

Cûy-bâr: Büyük ırmak.

Cüdâ: Ayrı, ayrı düşmüş.

Cühelâ: Bilgisizler.

Cühhâl: Bilgisizler.

Cünûn: Delirme, çıldırma.

Cür'a: Yudum.

Cüvan (Civan): Genç.

Ç

Çah (çeh): Kuyu.

Çak etmek: Yırtmak.

Çalab: Allah, Tanrı.

Çar na çar: İster istemez, çaresiz.

Çarh (çerh): Felek.

Çârsû: Çarşı, pazar.

Çav olmak: Şayi olmak, dile düşmek.

Çemen: Çimen.

Çemenzâr: Çimenlik.

Çerâğ: Mum, kandil, meşale, fitil.

Çeşm: Göz.

Çeşme-i hayvan: Bengisuyun çeşmesi.

Çetük: Kedi.

Çıngı: Kıvılcım.

Çine: Kuş yemi.

Çin-i cebîn: Alın buruşukluğu.

Çirk: Kir, pas.

Çizginmek: Dönmek, dolaşmak.

Çopan: Çoban.

Çukal: Zırhlı örtü, giyecek.

Çü, çün: Çünkü, gibi, madem ki.

D

Dâd: Şikâyet, yakınma, sızlanma.

Dâd-ı Hakk: Tanrı vergisi.

Dâd ü sitâd: Alış veriş.

Dağ: Yara.

Dağal: Hile.

Dağ-ı sine: Gönül yarası.

Dahletmek: Karışmak, burnunu sokmak; sataşmak.

Dak dutmak: Kusur bulmak, kınamak.

Dâl: Adalet, doğruluk; ihsan, vergi.

Delâlet: Sapıklık, doğru yoldan ayrılma.

Dâm: Tuzak.

Dâm-geh: Tuzak kurulan yer.

Dâmen: Etek.

Dânâ: Bilgiç, bilen.

Dânâ-dil: Gönlüyle anlayan, bilgili.

Dâne-çin: Tane koplayan, döküntü halinde bulunan ufak tefek şeylerden yararlanan.

Dâr: Ev; yer; yurt; darağacı.

Dar-ül-enâm: Müslümanlar ile barış halinde bulunan bir milletin ülkesi.

Dar-ül-fenâ: Dünya.

Dâr-üş-şifâ: Sağlık yurdu, (mec) tımarhane.

Dartmak: Çekmek.

Dâs-tân (Dasitân): Hikâye, destan.

Dâvud: İsrailoğullarının bir peygamberi ve hükümdarı. Sesinin güzelliği ile ünlüdür.

Dehân: Ağız.

Dehr: Dünya.

Dek: Dolap, dalavere, hile.

Dekin yir: Issız, sâkin.

Delim dürlü: Çeşit çeşit, türlü türlü, pek çok.

Dem: 1. An, zaman. 2. İçki.

Dem-sâz: Dost, sırdaş.

Dem sürmek: Neşe içinde bir ömür geçirmek.

Dem vurmak: Bir şeyden söz etmek.

Demâdem: Zaman zaman.

Denâet: Alçaklık.

Dendân: Diş.

Denlü: Kadar.

Depelemek: Çiğnemek, ezmek, öldürmek.

Deprenmek: Harekete geçmek, kımıldamak.

Der: Kapı.

Der-bân: Kapıcı, kapıya bakan.

Der-beste: Kapalı kapı.

Derdâ: Yazık, vah vah.

Derd-i derûn: Gönül derdi.

Derd-nâk: Dertli, tasalı.

Dergâh, dergeh: Tekke.
Derûn: 1. İç, içeri, 2. Gönül, kalp.
Dest: El.
Destâr: Sarık.
Dest-gîr: Elinden tutan, yardımcı.
Deşt: Bozkır, kır, çöl.
Devlet: Tâlih, mutluluk.
Devrân: Felek; zaman, kader; dünya; devir;tâlih.
Deyr: Mâbet.
Diba: Bir çeşit ipek kumaş.
Dîdâr: Güzel yüz.
Dîdâr-ı hürriyet: Hürriyetin güzel yüzü.
Dîde: Göz.
Dîger-gûn: Bozuk, değişmiş, başkalaşmış.
Dil: Gönül, kalp.
Dil-âzâr: Gönül, kırıcı.
Dilber: Alımlı, güzel (kadın).
Dilberân: Dilberler, güzeller.
Dil-dâde: Gönül vermiş, âşık.
Dil-dâr: birinin gönlünü almış, sevgili.
Dil-haste: Gönülü hasta.
Dil-nişin: Gönülde yer tutan, hoş, lâtif.
Dil-pesend: Gönüle hoş gelen, gönlün beğendi-
 ği.
Dil-rîş: Yüreği yaralı, dertli.
Dil-rübâ: Gönül kapan sevgili.
Dil-rübûde: Gönülü kapılmış, meftun.
Dil-sitkân: Gönülü ele geçirici
Dil-teşne: Gönülü susamış, pek istekli.
Dinüculük: İki kişinin hafifçe konuştuğu sözlere
 kulak verme.
Diraht: Ağaç.
Diriğ: Esirgeyiş; yazık.
Dirnek: Dermek.
Div: Dev; şeytan.
Dîvâne: Deli.
Dölenmek: Çoğalmak.
Dûd: Duman.
Dûd-ı dil: Gönlün dumanı.
Duhân: Duman, tütün.
Duhter: Kız evlât.
Dûn: Aşağı, alçak.
Dûnân: Alçaklar, soysuzlar.
Dûr: Uzak.
Dur-bâş: asa, değnek; "uzak ol!"
Dutu: Rehin.
Düzah: Cehennem.
Dü: iki.
Dü-pâ: iki ayaklı.
Dün: Gece.

Dün ü gün: Gece gündüz.
Dürr: İnci.
Dürr-i meknûn: Mahfazası olan parlak inci.
Dürr-i şehvâr: Padişâha lâyık iri inci.
Dürr ü güher: İnci ve elmas.
Dütün: Duman.
Düvel: Devletler.
Düzâh: Cehennem.
Düzd-i şeb: Gece hırsızı.

E

Ebnâ: Oğullar.
Ebr: Bulut.
Ebrû: Kaş.
Ebter: Züriyetsiz, hayırsız adam; kuyruksuz.
Ebvâb: Kapılar.
Echel: En cahil.
Eczâ: kısımlar, parçalar.
Edâni: En alçak, bayağı kimseler.
Efgan: İnleme; acı ile haykırma.
Ef'i: Engerek yılanı.
Efkâr: Fikirler, düşünceler.
Eflâk: Felekler, gökler.
Efrûz: Aydınlatan, parlatan.
Efser: Tâc.
Efsûnkâr: Büyüleyici.
Efsûs: Yazık; heyhât.
Efzûn: Fazla, çok.
Efzâyîş: Artış, çoğalma.
Eğîn: Sırt, arka.
Eğninden: Sırtından.
Ehl-i dâniş: Bilgi sahipleri.
Ehl-i dil: Gönül adamı, kalender.
Ehl-i fazl: Erdem sahibi.
Ehl-i hevâ: Nefsine düşkünler, hırs sahipleri.
Ehl-i hîred: Akıl, us sahibi.
Ehl-i hikem: Yüksek erdem sahipleri.
Ehl-i hiyel: Hilekâr, düzenbaz
Ehl-i kemâl: Olgun kimse.
Ehl-i tekebbür: Kibir gösteren, büyüklük satan.
Ehl-i televvün: Dönek, kararsız; huzur ve sükûna
 kavuşmamış.
Ehl-i temkîn: Ağırbaşlı, huzur ve sükûna kavuş-
 muş.
Ekâbir: Rütbece, görgüce büyük olanlar; devlet
 büyükleri.
Ekarib: Akrabalar.
Ekinlik: Ekilmiş yer; mezraa.
Elest: Ezel.

Sözlük

Elfâz: Kelimeler, sözcükler.
El-hazer: Sakın!
Elif: Arap alfabesinin ilk harfi.
Elvân: Renkler.
Eltâf: Lûtuflar.
Elyak: Daha lâyık, çok yakışır, liyakatli.
Em: İlâç, merhem.
Emâret: Emirlik, beylik; Emir'in hâl ve sıfatı.
Emîr: Bir topluluğun başı, hükümdar.
Emrâz: Hastalıklar.
Enbâz: Ortak.
Encam: son, nihayet.
Encüm: Yıldızlar.
Enel Hak: "Ben Allah'ım".
Engûr: Üzümler.
Enîs: Dost, arkadaş.
Enîs-i dil: Gönül dostu.
Envâ: Çeşitler.
Envâr: Nurlar.
Epsem: Dilsiz.
Erbâb-ı dil: Gönül adamları.
Erbâb-ı ye's: Ümitsizler, kederli kimseler.
Erbâb-ı yesâr: varlıklı kimseler.
Esâfil: Pek aşağı ve bayağı olanlar.
Esb: At.
Eslem: En emin, en güvenilir; en selâmetli.
Esrâr: Sırlar.
Esrâr-ı derûn: İnsanın içindeki sırlar.
Esrûk: Sarhoş.
Eş'âr: Şiirler.
Eşk: Gözyaşı.
Eşk-feşân: Yaş döken, çok ağlayan.
Eşref: Şerefli.
Eşref-i saat: Uğurlu ve mutlu saat.
Etubbâ: Hekimler, doktorlar.
Etmek: Ekmek
Evânî: kap kacak, kaplar.
Evc: Bir şeyin en yüksek noktası, doruk.
Evlâ: Daha uygun, daha iyi.
Evlâd ü iyâl: Çoluk çocuk.
Evrâk: Yapraklar kâğıtlar.
Evren: Büyük yılan, ejderha.
Eyikmek: İyi olmak.
Eyvân: Büyük sofa, salon; büyük kemerli yapı.
Eyyâm: Günler.
Ezelî: Başlangıçsız.
Ez-kazâ: Yanlışlıkla, kazara.

F

Fağfûr: Çin işi porselen.
Fahr: Övünme, böbürlenme.
Fânî: Yok olan, ölümlü.
Fânûs: Fener.
Fârîğ: Vazgeçmiş, çekilmiş; rahat asûde.
Fart-ı mahabbet: Sevgide aşırılık.
Farzâ: Diyelim ki, farzedelim ki.
Fasîh: Güzel, düzgün ve açık.
Fasl-ı hazan: Sonbahar.
Fazl ü kemâl: Erdem ve olgunluk.
Fatih-ül ebvâb: Kapıların açıcısı; Tanrı; Bir ülke zapteden.
Fecr: Tanyeri ağarması.
Fehm: Anlama, anlayış.
Felâh: Kurtuluş.
Felâtun: Aristo'nun hocası olan filozof: Platon (Eflâtun).
Felek: Gökyüzü; âlem, dünyâ; tâlih, baht, kader.
Felek-zede: Felek vurgunu.
Fem: Ağız.
Fenâ: Yok olma; fânilik.
Fenâyâb: Yok olan, fenâ bulan.
Fend: Hile, dek.
Ferağ: Rahat, huzûr, vazgeçme, ilgi kesme.
Ferâmûş: Unutma.
Ferdâ: Yarın; ertesi, öbür dünya.
Ferhunde: Mutlu, kutlu.
Fermân: Buyruk.
Fenn: Sanat, hüner, ilim.
Ferzâne: Filozof, hakîm, bilgili.
Feth-i bâb: Kapının açılması.
Fetâ: Genç, delikanlı, yiğit; cömert, eliaçık.
Fettân: Fitneci, güzelliği ile ortalığı birbirine katan.
Fetvâ: Müftü tarafından verilen şer'i hüküm ya da karar.
Fevt: Bir daha ele geçmemek üzere kaybetme, elden çıkarma, kaçırma.
Fevz: Zafer.
Feyz: İlim, irfan; bolluk.
Feyz-yâb: Feyiz bulan.
Fezâ: Uçsuz bucaksız boşluk.
Fısk: Hak yoldan çıkma, günah işleme.
Figân: Feryad, inleme.
Fi'l-mesel: Meselâ, misaldeki gibi.
Firak: Ayrılma, ayrılık.
Fir'avn: Allah'lık iddiasında bulunduğu için, Hz. Musa'nın mücadele ettiği Mısır hükümdarı.

Firkat, Fûrkat: Ayrılık.
Fitne: Fesat, ara bozma.
Fukarâ: Fakirlen.
Fuzalâ: Erdemli kimseler.
Fuzûl: Değersiz, fazla şey ya da söz.
Fûlk: Gemi, sandal.
-fürûz: Parlatan, aydınlatan.
Füsûn: Büyü.
Füzûn: Çok, fazla.

G

Gaafil: Gaflette olan, dikkatsiz.
Galat: Yanlış, yanlışla.
Gam-ı ferda: Gelecek kaygısı, yarın tasası.
Gam-güsar: Gam defeden; teselli veren, gam ortağı.
Gamhâne: Dünya.
Gam-hâr: Gam yiyen, kederlenen.
Gammaz: Koğucu, fitneci.
Garabet: Gariplik, tuhaflık.
Garâmet: Borç ödeme; vergi, resim.
Gâret: Çapul, yağma; akın.
Garî: Gayet; başlangıç.
Garrâ': Alnında beyaz bir lekesi, akıtmayı olan ak; ak, parlak, güzel.
Gassâl: Ölü yıkayıcı.
Gavvâs: Dalgıç.
Gayrin: Başkasının.
Gayûr: Gayretli.
Gazâb: Öfke.
Gedâ: Dilenci; yoksul.
Geh: Bazı, arasıra.
Gen: Geniş.
Genc: Hazine, define, gömü.
Gencîne: Bkz. Genc.
Gencûr: Hazinedar, hazine bekçisi.
Genizrek: Daha kolay.
Ger: Eğer.
Gerd: Toz, toprak; tasa, gam, keder.
Gerdûn: Dönen, devreden; dünya, felek.
Gerdûn-ı dûn: Alçak felek, sefil dünya.
Germ: Sıcak.
Germagerm-ı 1: Kızışıp ısınmış, pek kızışmış, 2- Sıcağı sıcağına.
Germ ü serd (Sıcak ve soğuk): İyilik kötülük, darlık genişlik, acı tatlı.
Gerneşmek: Esnemek, uyuklamak.
Geşt ü güzâr: Gezme, gezip dolaşma.
Ginâ: Zenginlik, bolluk.
Gırre: Gururlu.
Gıll ü gışş: Kin ve Hile.
Girân: Ağır.
Girifttar: Tutsak; tutulmuş, yakalanmış.
Giriz: Kaçma.
Giryân: Ağlayan.
Girye: Ağlama; gözyaşı.
Görklü: Güzel, gösterişli, çekici.
Göyünmek (göynemek): Yanmak.
Gözü: Ayna.
Gubâr: Toz toprak.
Gul gul: Gürültü, şamata; bağırıp çağırma.
Gum: keder, kaygı, tasa.
Gûne: türlü, çeşit.
Gurabâ: Kimsesizler.
Gure: Koruk; eğitilmemiş, vahşi.
Gussa: kaygı, keder.
Gûş: Kulak.
Gûş etmek: İşitmek, dinlemek.
Gûşe: Köşe.
Güf-ü-gû: Dedikodu.
Güftâr: Söz.
Güher: Elmas.
Güher-nisâr: Elmas saçan.
Gül-âb: gül suyu.
Gülbün: gül fidanı.
Gülistân: 1. Gül bahçesi, güllük. 2. Şeyh Sa'dî'nin ünlü yapıtı.
Gülşen: Gül bahçesi.
Gülzâr: Gül bahçesi.
Günülemek: Kiskanmak, çekememek.
Gürk: Kurt.
Gürkân: Mutlu.
Gürüz: Kambur.
Güvâh: Tanık, şahit.
Güzâr: Geçme, geçiş; geçen, geçiren; eden, yapan.
Güzer-gâh: Yol.

H

Hâb: Uyku.
Hâb-ı girân: Ağır uyku.
Habâb: Habbeler, Su üzerindeki kabarcıklar.
Hâb-gah: Uyku yeri, yatak odası.
Habib: Dost, sevgili.
Hacer: Taş.
Hacer-i Esved: Kâbe'nin duvarında bulunan ünlü kara taş.
Hâce: Hoca, efendi, öğretmen.

Sözlük

Hacle: Gelin odası, gerdek.
Hâdi: Doğru yolu gösteren; kılavuz, rehber.
Hadîs: Doğru söz, Peygambere ait söz.
Hâhiş: İstek.
Hâk: Toprak.
Hâk-i pây: Ayak topağı, tozu.
Hakâyık: Gereçler.
Hakîm: Hikmet sahibi, bilge.
Hâkim-i zamân: Allah, Tanrı.
Hâl: ben.
Halâvet: Tatlılık.
Halef selef olmak: Biri ötekinin yerini almak.
Hâlet: Durum, hal.
Hâlî: Boş.
Halîm: Yumuşak huylu.
Halîta: Alaşım, birkaç şeyin karışmasından oluşan.
Hallâk: Halk eden, yaratan; Allah, Tanrı.
Hallâk-ı cihân: Dünyayı yaratan; Allah, Tanrı.
Hâme: Kalem.
Hamîr: Hamur.
Hamîr-i mâye: Mayanın hamuru.
Hamiyyet: Bir insanın kutsal bildiği şeyleri korumak için gösterdiği çaba.
Hamr: Şarap.
Hâmûş: Susmuş, susan, suskun.
Hân: Sofra.
Handân: Gülen, sevinçli.
Hankâh: Dergâh, tekke.
Hande: Gülüş.
Hâne-i hammâr: Şaraphane.
Har: Eşek.
Hâr: Diken.
Hâr ü has: Çörçöp.
Harâb-âbâd: Haraplıkla dolu yer tam harâbe.
Harabât: Meyhaneler; harâbeler.
Hârâr: Yürek sıkıntısı.
Hârîstan: Dikenlik.
Har-vâr: Eşek yükü.
Has u haşak: Çalı çırpı, çörçöp.
Hâsid: Haşed eden, hasetçi.
Hasın: Düşman.
Hasr-ı nazar: Bakışı bir noktaya dikme.
Hasûd: Kıskaç, hasetçi.
Haşr: Toplama, cem'etme.; ölüleri diriltip mahşere çıkarma; kıyamet.
Hat: Yüzde yeni çıkan tüyler; yazı; çizgi.
Hatar: tehlike.
Hatun: kadın.
Havf: Korku.

Hay u hûy: Gürültü, patırtı.
Hayâ: Utanma.
Hayâdîd: Haydutlar.
Hayâlât: hayaller, hülyalar.
Hayat-ı câvidânî: Daimî hayat.
Haydar: Hz. Ali'nin lâkabı, arslan.
Hayf, hayfa: Yazık, eyvah.
Hayîde sühan: Ağızdan ağıza dolaşmış, bayatlamış söz.
Hayret-zâ: Şaşkınlık artırıcı, hayret doğuran.
Haz: Hoşlanma.
Hazân: Güz.
Hazâkat: Uсталık, uzluk.
Hazele: Alçak kimseler.
Hazer: Çekinme, sakınma.
Hecr: Ayrılma; ayrılık.
Hedm: Yıkma.
Hemdem: Arkadaş, dost.
Hemderd: Dert ortağı.
Hemîn: Birlikte.
Hemîşe: Sürekli olarak, her zaman.
Hemm: Tasa, keder, gam, kaygı.
Hem-râz: Sırdaş.
Hem-ser: Kafadar.
Hemşîre: Kızkardeş.
Hem-vâr: Düz yer, uygun yer; dâimâ.
Hengâm: zaman, çağ.
Hengâme: Kavga, gürültü.
Herc-ü-merc: Karma karışıklık.
Hergîz: Asla, hiçbir zaman.
Hevâ: Arzu, heves, istek.
Heves-nâk: Hevesli.
Hezâr: Bülbül; bin (sayı).
Hezârân: Binlerce; bülbüller.
Hıfz: Saklama, koruma.
Hırs u âz: Açgözlülük, tamah.
Hışt: Tuğla, kerpiç.
Hızr: Kul sıkıldığı zaman imdadına yetişmekte ünlenen ve ölümsüz olduğuna inanılan Peygamber.
Hicab: Utanma.
Hicr: Ayrılık.
Hicrân: Ayrılık.
Hiç kes: Hiç kimse.
Hiffet: Hafiflik.
Hikem: Hikmetler.
Hikmet-i dünya vü mâfihâ: Dünya ve dünyada bulunanların hikmeti.
Hilm: Yumuşaklık.
Himâr: Eşek.

Himâyet: Koruma, korunma.

Himmet: Gayret.

Himye: Perhiz.

Hin-i sefer: Yolculuk zamanı (ölüm).

Hirâm: Salınma.

Hired: Akıl, zihin.

Hissetlenmek: Pintileşmek.

Hod: kendi, miğfer.

Hod-bîn: Bencil, kendini beğenmiş.

Hod-kâm: Kendini beğenmiş, bencil.

Hoş-bû: Güzel kokulu, güzel kokan.

Hoş-güvâr: Lezzetli, tatlı.

Hoşnümâ: Güzel görünen.

Hûb: Güzel, hoş, iyi.

Hûban: Güzeller, iyiler.

Huffâş: Yarasa.

Huld: Cennet.

Hulk: Huy, tabiat.

Hulk-i hasen: Güzel huylu.

Humâr: İçkinin etkisi geçtikten sonraki hâl, içki sersemliği.

Hum-hâne: meyhâne; şarap küplerinin konulduğu yer.

Hûn: Kan; öldürme.

Hûr: Huri.

Hurrem: Neşeli, sevinçli.

Hurşid: Güneş.

Hus: Huy, haslet.

Hussâd: Haset edenler, kıskananlar.

Husûl: Olma, meydana gelme.

Hûş-yâr: Akli kendisine yâr olan, akıllı.

Hük-m-i kazâ: kaderin hükmü.

Hümâ: Devlet kuşu. Kanadının gölgesi kimin başına rastlarsa o kimse mutluluğa eremiş.

Hümân: Himmetli, azimli bir işe sınıksız sarılıp o işi başarma.

Hüner-mend: Hünerli, marifetli.

Hüner-nümâ: Hüner gösterme.

Hünkâr: Padişah.

Hüsn: Güzellik.

Hüsna: Çok güzel, daha güzel.

İ

Îânet: Yardım etme.

İbdâ: Yaratma.

İbn-i vakt: İş harabatiliğe vuran, dünyayı umursamayan.

İbtida: Başlangıç.

İçre: İçinde.

İdbâr: Düşkünlük, düşkün olma hali; tâlihsizlik, bahtsızlık.

İdrâk: Akıl erdirmе.

İdrâk-ı meâlî: Yüksek, derin fikirler kavramı.

İdügi: Olduğu.

İfnâ: Yok etme.

İftirak: Ayrılık.

İhâm etmek: İki anlamlı sözcüklerden en az kullanılan anlamı bilerek kullanma; vehme düşürme.

İhrak et: Yakmak.

İhtilâfat: Ayrılıklar, anlaşmazlıklar.

İhtilât: Birbirine karışma.

İhtirâz: Çekinme.

İhtiyar: Seçme, katlanma.

İhtizâr: Can çekişme.

İhvan: Kardeşler, dostlar.

İkbâl: Baht açıklığı, mutluluk; Yüksek mevki, iktidar.

İklim: Ülke; iklim.

İkrâh: Birine zorla iş yaptıрма; iğrenme, tikslenme.

İkrar: Söyleme; kabul etme.

İlâ: kadar.

İmdi: "Buna göre", "şu halde", "şimdi", "artık" sözleri gibi, başına getirildiği tümceyi önceki tümcenin bir sonucu durumuna sokar.

İmhâl: Sonraya bırakma.

İn'am: Nimetlendirme.

İnam: İnanmak.

İnâyet: Yardım.

İnhinâ: Eğilme, yay biçimine girme.

İnhitât: Aşağı inme, düşme.

İnkisar: İlenç, beddua; kırılma.

İntihâ: Son.

İntizâr: Bekleme.

İr ü giç: Er yada geç.

İrer: Erer.

İrkmek: Biriktirmek.

İrmek: Ermek.

İrte: Ertesi, yarın.

İrür: Erer.

İ

İlan: Yılan.

İli söz: Tatlı yumuşak söz.

Is, Issı: Sahip, malik.

İşk ('ışk): Aşk.

Sözlük

İs, İssi: Sahip, malik.
İşkât: düşürme; bir mevkidenden indirme.
İskender: (Aleksandros) Makedonya kralı Philippos'un oğlu. Yirmi yaşında kral olmuştur. Hindistan'a ve Mısır'a kadar tüm ülkeleri istilâ etmiş, 33 yaşında ölmüştür.
İsti'dad: Yetenek, kabiliyet.
İstifsar: Sorma.
İstimdad: Medet umma, Yardım isteme.
İstirdad: Geri alma.
İştikâ: Şikâyet etme, yanıp yakılma.
İşret: İçki; içki içme.
İtkân: İnanma, emin olma.
İ'tilâ: Yükselme.
İtme: Etme.
İvaz: Bedel, karşılık.
İvmek: Acele etmek.
İyan: Belli, açık, meydanda.
İyd: Bayram.
İydgeh: Bayram yeri.
İyler: Eyler.
İz'ân: Anlayış, kavrayış.
İ'zâz: Ağarlama.
Iztrâr: Çaresizlik, mecburiyet, zaruret.
İz'âf: Zayıflama, gücünü azaltma.
İzz: Şeref, değer, itibar.
İzzet: Şerefli oluş, değerce büyüklük, yücelik.

J

Jiyân: Kızgın, kükremiş.

K

Kaadîy (Kādî): Kadı, hâkim.
Kaale almamak: Sözüünü etmemek, üzerinde durmamak.
Kabâ: Elbise, kaftan.
Kâbil: Hz. Âdem'in büyük oğlu. Kardeşi Hâbil'i öldürmüştür.
Kaçan: Ne zaman ki, gerçi.
Kadd: Boy.
Kadem: Ayak, adım.
Kadîm: Eski.
Kadr: Değer.
Kaf: Masallarda, Zümrüd-i anka kuşunun yaşadığı söylenen dağ. Doğu kozmolojisinde yeryüzü'nün etrafını çepeçevre kuşatan dağın adı.
Kaf tâ Kaf: Kaf'tan Kaf'a kadar (bir uçtan bir uca).

Kağan: Kızmış, kükremiş, çok öfkeli (aslan, kaplan.)
Kail: İnanmış, kanma, razı olma.
Kâm almak: Bir şeyden umduğunu almak.
Kamer: Ay.
Kamet: Boy, boybos.
Kâmil: Olgunlaşmış kimse.
Kâmran: Mutlu.
Kamu: Hep, bütün, her; herkes.
Kand: Şeker.
Kanda (Kande): Nerede.
Kangı, kankı: Hangi.
Kanı: Hani.
Kankılmak: Ses vermek.
Kâr: İş.
Karâbet: Yakınlık.
Karangu: Karanlık.
Kârban: Kervan.
Kârhâne: İş yeri.
Karı: Eski; yaşlı.
Karımak: Yaşlanmak, ihtiyarlamak.
Karîn: yakın; arkadaş.
Karûn: İsrailoğullarından zenginliği ile ünlü bir kişi.
Kasâid: Kasideler.
Kasîr: Kısa. (Burada: Az.)
Kasîr-ül-himme: Himmeti az.
Kasr: Köşk.
Kaşki: Keşke.
Kattâl: Çok katleden, çok öldürücü.
Katı: Çok, pek; sert, katı; şiddetli.
Kavâid: Kurallar, kaideler.
Kavî: Güçlü, kuvvetli.
Kavm: İnsan topluluğu.
Kayd: Bağ.
Kays: *Leylâ ile Mecnûn* hikâyesinin erkek kahramanı olan Mecnûn'un asıl adı.
Kazâ: Vaktinde yapılmayan bir ibadeti sonradan yerine getirme.
Kebûter: güvercin.
Keffân: Kefenler.
Kelâm: Söz, lâkırdı; İslam felsefesi.
Kelb: Köpek.
Kelecî: Söz, lâf, lakırdı.
Kemâl: Olgunluk.
Kemâlât: Olgunluklar.
Keman: yay.
Ken'an: Hz. yakub'un ülkesi, Filistin.
Kenar: Kıyı, deniz kıyısı.
Kendüzü: Kendisi, şahsı, nefsi, zatı.

Kerâmât:-furuş: kerametler satan.
Keret: Kez, kere, defa.
Kerîm: Cömert.
Kerkes: Akbaba.
Kes: Kimse, kişi.
Kesbetmek: Kazanmak.
Kesif: yoğun.
Kesilmek: Ayrılmak, uzaklaşmak.
Kesir: Çok.
Kesmek: (Burada) koparmak.
Kesr: Kırma, kırılma; bozma.
Kesür: paralanmış, parça parça olmuş.
Ketm: Bir şeyi saklama.
Keşf-i râz: Gizli bir şeyin farkına varma.
Keşti: Gemi.
Kevâkib: yıldızlar.
Kevn ü mekân: Varlık, kâinat, evren.
Key: Nice, pek; ne zaman; padişah, hükümdar.
Kez: Kere, defa.
Kezzâb: Yalancı.
Kıssa: Hikâye.
Kışr: Kabuk.
Kıyâm: Ayaklanma, ayaklandırma; ayakta kalma.
Kıyl ü kaal: Dedikodu.
Kibâr: Büyükler; kibar.
Kiçer: geçer.
Kiçi: Keçi; kişi.
Kifâyet: Kâfi olma, yeterlik.
Kilâb: Köpekler.
Kilk: Kalem.
Kimesne, Kimsene: Kimse.
Kisb: Kazanç; elde etme.
Kise: Cepte taşınan para torbası.
Kişver: Ülke.
Kizb: Yalan.
Konşî: Komşu.
Kôs: Büyük davul.
Kubh: Kabahat.
Kudemâ: Eskiler, eski adamlar.
Kûh-ken: Dağ kazıcı, dağ kazan.
Kunnacı: Doğurgan, doğurucu.
Kurb: Yakınlık.
Kûşe: Köşe.
Kuru: Kara, toprak.
Kûy: Köy, mahalle.
Kuyruğuörü: Akrep.
Kuzgun: Kara karga.
Külhan: Hamam ocağı.
Künc: Köşe.

Küngüre: Kubbenin en yüksek noktası.
Kürbet: Gam, kaygı, tasa.
Küsûf: Güneş tutulması.
Küşâd: Açma.
Küttâb: Yazıcılar, kâtipler.

L

Lâ havle: Bir sıkıntı, bir belâ vukuunda sabrın tü-kendiğini göstermek için söylenen dua.
Lâ-büd: Gerekli, gerek.
La-cerem: Kuşkusuz, şüphesiz, elbette.
La'î: Kırmızı; dudak; değerli bir taş.
Lâlezar: Lale bahçesi.
Lâm: Eski alfabenin yirmi altıncı harfi.
Laşe: Leş, hayvan ölüsü.
Lâ-yezâl: Zevâlsiz, bitimsiz.
Leâl: İnciler.
Leb: Dudak.
Lebriz: Ağzına kadar dolmuş; taşıyıcı, taşkın.
Leb-teşne: Susuzluktan dudakları kurumuş, su-samış.
Leim: Alçak kimse.
Lemeân: Parlama, parıltı.
Lerzan: Titreyen.
Lerze: Titreyiş.
Let: Dayak, kötek.
Levh: Levha; kaderlerin yazılı olduğu levha.
Leyâl: Geceler.
Leyl: Gece.
Leylâ: *Leylâ ile Mecnun* hikâyesinin kadın kahra-manı.
Leziz: Lezzetli.
Libas: Esvap, giysi.
Likin: Lâkin.
Liva: Bayrak, sancak.
Lokman: Müslümanlıktan önce, öğüt veren şiirle-riyle ünlü bir hekimin ya da hikâyecinin adı.
Lütuf: İyilik.
Lücce: Engin deniz.

M

Mâ: Su.
Ma'ada: ...den başka.
Ma'bûd: Tanrı.
Mâder: Anne.
Mâder-zâd: Anadan doğma.
Mağdur: Haksızlığa uğramış.
Mağmûm: Gamlı.

Sözlük

Mağz: İç, öz.
Mâh: Ay.
Mahabbet: Sevgi, aşk.
Mahbûb: Sevgili.
Mahfi: Gizli.
Mâh-ı tâbân: Parlak ay.
Mâhî: Balık.
Mahmur: Sarhoşluğun verdiği sersemlik.
Mahrem-i esrâr: Kendisine sır söylenen kimse.
Mahrûk: Yanmış, yanık.
Mahz: Su katılmamış, halis.
Mahzûz: Haz almış.
Mâide: Sofra.
Mâil: Düşkün; eğik.
Makarr: Yerleşilen yer.
Makber, makbere: Mezar, mezarlık.
Makiyân: Tavuk.
Maksûd: Kastolunan, istenilen şey.
Maksur: Kısaltılmış, kısalmış.
Mâl-i menâl: Varı yoğu.
Mâmelek: Varı yoğu.
Manende: Gibi.
Mansıb: Yüksek mevki, makam; esas.
Mâr: Yılan.
Mâr ef'i: Engerek yılanı.
Maraz: Hastalık.
Mariz: Hasta.
Mâsivâ: Dünya ile ilgili olanşeyler; Allah'tan baş-
ka tüm varlıklar.
Ma'sûk, Ma'sûka: Sevilen, sevilmiş.
Mâ-takaddem: Geçmiş, zaman.
Matla': Doğacak yer; kaside ve gazelde ilk beyit;
güneşin doğduğu yer.
Matlab: İstenilen şey.
Mazhar: Meramuna ermiş.
Meâl: Öz, anlam.
Mecel: Mecâl, güc, kuvvet.
Meclis-ârâ: Meclisi süsleyen, hoş sohbet kimse.
Mecnûn: Deli, divâne, *Leylâ Mecnûn* hikâyesinin
erkek kahramanı, Kays.
Medih: Övme.
Medyûn: Borçlu.
Meftûr: Bezmış.
Mehâfil: Oturulacak, görüşülecek yerler, toplantı
yerleri.
Mehcûr: Uzaklaşmış, ayrılmış, ayrı düşmüş.
Mehdî: Kıyametten önce, dünyada adaleti, dirlik
ve düzenliği sağlamak için gizlendiği yerden
çıkıp dünyayı egemenliği altına alacağına
inanılan kişi.

Mehek: Mehenk taşı, ayar taşı.
Meh-pâre: Ay parçası.
Mekâbir: Mezarlar.
Mekârim-pîşe: Cömertliği huy edinmiş.
Mekin: Ağırbaşlı, temkinli.
Meknûn: Dizilmiş; saklı, gizli.
Mekr: Hile.
Melâmet: Kınama.
Melâl: Keder.
Melih: Güzel, şirin.
Melûl: Kederli, bezmiş.
Memât: Ölüm.
Memer: Yol, geçit.
Memlû: Dolu.
-mend: -lı, -li.
Menfa: Sürgün yeri.
Menfûr: Nefret edilen, iğrenç.
Mensiyyet: Unutulmuş.
Menzil: İnilecek yer, konak.
Menzil-i maksûd: İstenilen yer.
Merâtib: Rütbelere, dereceler.
Merd: Erkek.
Merd-i Kıbtî: Çingene'nin yiğidi.
Merdâne: Erkekçe, yiğitçe.
Merdûd: Red edilmiş.
Merdûm: İnsan, adam.
Merk: Ölüm.
Merkeb: Eşek.
Meserret: Sevinç.
Mesih: Hz. İsa.
Mesihâ-dem: Nefesi şifâ veren, nefesi etkili.
Mesihî: Hristiyan.
Meskenet: Miskinlik; alçakgönüllülük.
Mesnum: Zehirlenmiş.
Mesned-i izzet: Büyük makam.
Mest: Sarhoş.
Mest-i müdâm: Sürekli sarhoş.
Mesââne: Sarhoşa yakışacak şekilde, sarhoşça.
Mestûr: Örtülmüş.
Meş'ali: Meşale.
Meşhûd: Görülmüş.
Meşime: Döl yatağı.
Meşreb: Huy, tabiat; içecek yer.
Meşrûta: İlk sahibi tarafından satılmamak koşu-
luyla mirasçılara bırakılmış olan taşınmaz
mal.
Meşveret: Danışma.
Metâ': Mal.
Metrûkiyet: Bırakılmışlık, terk edilmişlik.
Mevc, Mevce: Dalga.

Mev'îd: Söz verme, vaad.
Mevlâ: 1-Allah. 2-Efendi, sahip. 3-Kul, köle azat eden.
Mevrûs: Miras kalan şey.
Mevt: Ölüm.
Mey: Şarap.
Mey-âşâm: Şarap içen.
Mey-kede: Meyhane.
Meyyâl: Fazla meyilli; çok istekli.
Mezellet: Düşkünlük, bayağılık.
Mezmûm: Zemmedilen, yenilen.
Mısra-ı berceste: En güzel, en güçlü dize.
Mihek: Mehenk.
Mihen: Eziyetler, meşakkatler, sıkıntılar.
Mihmân: Konuk, misafir.
Mihnet: Eziyet, meşakket, sıkıntı.
Mihnet-keş: Eziyet çeken mihnet çeken.
Mihr: Güneş; sevgi.
Mihr-bân: Şefkatli.
Mihr-i cihân-ârâ: Cihanı süsleyen güneş.
Milk: Birinin malı olan toprak, yapı, akar.
Mim: M harfi.
Minâ: Mine.
Mir'ât: Ayna.
Mîr: Emir.
Mîrsâd: Rasat yen, gözetleme yeri.
Mive: Meyve.
Miyân: Orta; ara, aralık, meyan; bel.
Miyân-ı güft ü gû: Söz arasında.
Mîzân: Terazî; ölçü.
Muâdil: Benzer; denk.
Mucib: Sebeb; gerekli.
Muhannet: Alçak.
Muhtasar: Kısaltılmış.
Muhtefî: Gizli, gizlenmiş.
Muhzir: Mübaşir.
Muhtesib: (Eskiden) belediye işlerine bakan memur.
Muîn: Yardımcı.
Mukaddime: Başlangıç, önsöz.
Mukarrer: Kararlaştırılmış.
Mukassi: Kasvetli, sıkıcı.
Mûr: karınca.
Mûsâ: Kavmine "On Emir" adı altında ahlâk ve prensip kurallarını bildiren peygamber.
Musaffâ: Duru, berrak, temiz.
Musahib: Biriyle sohbette bulunan; büyük bir kimsenin yanında bulunarak onu söz ve sohbetiyle eğlendiren.
Mu'tad: Alışılan.

Muteber: Gözde, hatırı sayılır; geçerli.
Mutedil: İlmîli.
Mutrib: Çalgıcı.
Muttasîf: Kendisinde bir hal bir sıfat, bir vasıf bulunan.
Muttasıl: Ardı ardına, bitişik.
Muvakkit: Vakti belirleyen kişi.
Mûy, Mû: Kıl, tüy, saç.
Mübeccel: Yüceltilmiş, yüce, ulu.
Müberrâ: Temiz.
Mübîn: İyi ile kötüyü ayıran, açığa veren.
Mübtelâ: Düşkün.
Mücâzat: Bir suçtan dolayı ceza çekirme.
Mücellâ: Cilalanmış, parlak.
Mücerreb: Tecrübe olunmuş, bilinen.
Müdâhane: Dalkavukluk, koltuklama.
Müdâm: Kendinden geçmiş (Doğru mu?).
Müdârâ: Yüze gülme, dost gibi görünme.
Müdâvâ: Deva arama, hastaya bakıp ilâç verme.
Müddea: İddia olunan şey.
Müderri: Ders veren; medresede ders okutan.
Müeyyed: Güçlendirilmiş, sağlam.
Müftâh: Anahtar.
Mûlt: Bedava.
Müjgân: Kirpikler, kirpik.
Müheyâyâ: Hazır.
Mülâyim: Yumuşak.
Mülhid: Dinin doğru yolundan ayrılmış.
Mülket: Ülke.
Mülk-i dünya: Dünya malı.
Mültecâ: Sığınak.
Mülzem: Gerekli görülmüş.
Münâcât: Tanrı'ya yalvarma.
Münâdim: Nedimlik eden, sohbet arkadaşı.
Münâfık: İkiyüzlülük eden.
Münferit: Tek başına, ayrı.
Münkati: Kesilmiş; son bulan; ayrılmış.
Münkesir: Kırılmış.
Müntakim: Öç alan.
Müntic: Sonuç veren.
Mürâyî: İkiyüzlü.
Mürebbî: Terbiye eden, eğitici.
Müreccah: Üstün tutulan, yeğlenen.
Mürg: Kuş.
Mürgân: Kuşlar.
Mürtefi: Yükselmiş, yüksek.
Mürtekib: Rüşvet alan.
Mürûr: Geçiş, geçme.
Mürûr-i va'di-i yâr: Sevgilinin verdiği sözün ge-
 çip gitmesi; sevgilinin vadini tutmaması.

Sözlük

Mürüvvet: Mertlik, insanlık.
Mürüvvet-mend: İnsaniyetli; iyiliksever.
Müselle: Teslim olunan, kabul edilen.
Müselles: Üç kez tasfiye olunarak çekilmiş şarap.
Müsel: Ardı ardına.
Müstaid: İstidatlı, yetenekli.
Müşâbih: Benzer, benzeyen.
Müşâtâk: Arzulu; çok göreceği gelmiş.
Müşteki: Şikâyetçi.
Mütelâşi: Telaş eden, aceleci.
Mükelevvin: Renkten renge giren; ânu ânına uymayan, kararsız.
Mükelezziz: tad alan, hoşlanan, lezzet bulan.
Müteselsil: Zincirleme.
Müyesser: Kolaylıkla ortaya çıkan.
Müyesser olmak: Nasip olmak.

N

Nâb: Hâlis.
Nâ-cins: Birbirinin dengi olmayan.
Nâ-çiz: Değersiz, önemsiz.
Nâdân: Cahil, bilgisiz.
Nâfî: Faydalı, yararlı.
Nâ-gâh: Ansızın.
Nâgehân: Ansızın.
Nahir: Büyük baş hayvan sürüsü.
Nâ-hakk: Haksız.
Nâhûda: Gemici.
Na-kaabil: Olmıyacak, olamıyacak.
Nakd-i can (ömr): En değerli şey.
Nâ-kâm: Arzusuna erişmemiş.
Nâkes: Cimri, pinti.
Nâ-kesân: Cimriler, pintiler.
Nâkıs: Noksan.
Nâkise: Kusur, eksiklik; ayıp, kabahat.
Nâlân: İnleyen.
Nâle: İnilti.
Nâlende: İnleyen.
Nâliş: İnilti.
Nâmerd: Mert olmayan, alçak.
Nâ-mütenâhi: Sonsuz.
Nân: Ekmek.
Nân-ı huşk: Kuru ekmek.
Nâ-pak: Murdar, pis.
Nâ-pâydar: Kararsız, sebatsız; süreksiz.
Nâ-puhte: Pişmemiş; acemi, deneyimsiz.
Nâr: Ateş.
Nâs: Halk, ahali.

Nâsâz: Uygunsuz.
Nâsih: Öğüt veren.
Na'ş: Ceset.
Nâ-tüvân: Zayıf, kuvvetsiz.
Nâzende: Nazlı.
Nâzenîn: Nazlı; ince yapılı.
Nazir: Benzer, eş.
Nâz-perver: Naz eden.
Neberd: Savaş, harp.
Necâbet: Soyluluk, asillik.
Necât: Kurtuluş.
Necm: Yıldız.
Nefrin: Lânet beddua.
Nehâr: Gündüz.
Nekbet: Musibet, felâket; eziyet.
Nekes: Cimri.
Nemîme: Koğuculuk, dedikoduculuk.
Nemrûd (Nümrûd): (Hz. İbrahim'i ateşe attıran) Bâbil'in kurucusu olan hükümdar.
Nerdübân: Merdiven.
Nerm: Yumuşak.
Nesîm: Rüzgâr, yel.
Nesne: Şey.
Neşât: Sevinç, ferahlık.
Neşât-efzâ: Sevinç arttıran.
Neşve: Neşe, keyif.
Nevâziş: Okşama.
Nev: Yeni.
Nevâ: Ses, nâğme, makam.
Nev-bahâr: İlkbahar.
Nevbet: Sıra, nöbet.
Nev-civân: Taze, genç, delikanlı.
Nev'-i beşer: İnsan soyu, insanlar.
Nev-devletân: Sonradan görmeler.
Nevrûz: İlkbaharın ilk günü.
Nev-şikâr: Yeni av.
Nigâh: Bakış.
Nigâr: Sevgili.
Nigerân: Bakan.
Nigehbân: Gözcü.
Nihâd: Huy, tabiat, yaratılış.
Nihâl: Fidan.
Nihân: Gizli.
Nisâ: Kadınlar.
Nisâb: Bir şeyin aslı; hisse.
Niş: Diken, zehir.
Nite: Nitekim, nasıl ki.
Niteki: Gibi, benzeri, nitekim.
Nizâmât: Nizamlar, düzenler.
Nizâr: Zayıf, düşkün.

Nûh: Kur'an'daki sıraya göre yirmibeş peygamberin baştan üçüncüsü.

Nûn: N harfi.

Nûr-ı dide: Göz nuru.

Nush: Öğüt.

Nusha: muska.

Nûş: İçki; tatlı, bal.

-nûş: İçen.

Nûş etmek: İçmek.

Nutk: Konuşma.

Nutka gelmek: Konuşmaya başlamak.

Nühfelek: Dokuz gök.

-nüma: Bildiren, gösteren.

O

Od: Ateş.

Okumak: Davet etmek.

Ol: O.

Olıcak: Olunca.

Onağan: Onan, iyileşen.

Onat: Doğru, tamam, mükemmel, iyi.

Oyan: Dizgin, gem, yular.

Ö

Öndin: Önce.

Önürdücü: Başta gelen.

Örf: Âdet, gelenek.

Özge: Başka, ayrı, öteki.

P

Pâ, Pây: Ayak.

Pâk: Temiz.

Pâmâl: Ayak altına alınmış, çiğnenmiş.

Pâsbân: Gece bekçisi.

Pâyân: Son.

Pâye: Derece, rütbe, mertebe, değer.

Pâyâmâl: Ayak altında kalmış.

Pelâs: Eski kilim, çul, aba.

Pend: Öğüt.

Pergâr: Pergel.

Peri-peyker: Peri yüzlü.

Perr ü bâl: Kanat, kol ve kanat.

Pertev: Işık, parlaklık.

Pervâ: Korku, ürkme.

Pervâz: Uçuş, uçma.

Pest: Alçak; aşağı; yavaş.

Pesendîde: Beğenilmiş.

Peyâm: Haber.

Pey-â-pey: Birbiri ardınca.

Peyk-i ecel: Azrâil.

Peykân: Okun ucundaki sivri demir, temren, mızrak demiri.

Peyker: Şekil; yüz; vücut.

Peymâne: Büyük kadeh, bardak.

-pezîr: kabul eden.

Piç: Kıvrım.

Pinhân: Gizli.

Pîr: Yaşlı; bir sanatın kurucusu.

Pîrân: Yaşlılar.

Pîr-i mugân: Meyhaneci.

Pişkeş: Bahşış, hediye.

Pişrev: Peşrev; önden giden.

Pişvâ: Önden giden, kılavuz, önder.

Piyâle: Kadeh.

Pür: Dolu.

Püser: Oğul, erkek çocuk.

R

Rabb: Tanrı; sahib.

Rabbânî: Rab'la ilgili, kendini tüm gücüyle Rabb'e veren.

Râğîb: İstekli, rağbet eden.

Rahşende: Parıldayan.

Rahîm: Acıyan.

Rakîb: Hasım, rakip; rekabet eden.

Râm: Boyun eğen.

Ranâ: Güzel.

Ravza: Bahçe, çimeni bol olan yer.

Rây: Düşünce, görüş; oy.

Râz: Sır.

Reâya: Bir hükümdar yönetiminde bulunan ve vergi veren halk; Hristiyan tebaa.

Recâ: Yalvarma; istek, arzu; umut.

Ref': Kaldırma.

Refîk: Arkadaş; refakat eden.

Reftâr: Yürüyüş.

Reh: Yol.

Reh-güzâr: Yol, geçit; yol üstü.

Reh-nümâ: Yol gösterici, kılavuz.

Rehâ: Kurtuluş.

Rehzen: Yol kesen.

Renc: Zahmet, eziyet, sıkıntı; ıstrâb, ağrı.

Rencîde: İncinmiş; üzüntülü.

Rencûr: Sıkıntılı, incinmiş; rahatsız, hasta.

Reng: Renk.

Revân: Yürüyen, giden; can, ruh.

Sözlük

Revîş: Yürüyüş; tarz; tutkun.
Revnâk: Tazelik; parlaklık, güzellik.
Rezelemek: Sürgüsünü çekip kilitlemek.
Rezzâk: Tüm yaratılmışların rızkını veren Allah.
Rıdvân: Cennet'in kapıcısı olan melek.
Rıfk: Yumuşaklık, tatlılık, yavaşıklık.
Rıhlet: Göçme; ölme.
Rıtl: Büyük kadeh
Rızk-ı maksûm: Tanrı'nın paylaştırdığı rızk.
Ribat: Konak, han; bağ, ip.
Ricâl: Büyük kişiler.
Rif'at: Yücelik; yükseklik.
Rind: Kalender, aldırışsız, hareketleri herkesinki-
ne uymayan bilgili kişi.
Rindân: Rintler.
Risto: Ünlü Yunan filozofu Aristo.
Rişvet: Rüşvet.
Rivâyet: Söylenti.
Riyâ: İkiyüzlülük.
Riyâ-pişe: İkiyüzlülüğü huy edinmiş.
Rizân: Dökülen, saçılan.
Rub'-i meskûn: Dünyanın karalardan oluşan
dörtte bir bölümü.
Rûd: Dere, ırmak, nehir.
Ruhsâr: Yanak, yüz.
Ruhsat: İzin.
Rûşen-dilân: Gerçekleri bilenler, gönlü aydınlık
olanlar.
Rûy: Yüz, çehre.
Rûz: Gün; gündüz.
Rüsvâ: Rezil, onursuz, haysiyetsiz.
Rüsvâ-yı aşk: Aşk yüzünden dile düşüp rezil
olan.
Rûşen: Aydınlık.
Rûtbe-i akl: Aklın derecesi.
Rû'yet: Görme, görüş.
Rüzgâr: Yel; zaman; âlem.

S

Sabâ: Gündoğusu yeli.
Sabi: Çocuk.
Sâbit-kadem: Sebat eden, devam eden, sürekli.
Sad: Yüz (sayı).
Sad-hezâr: Yüzbin.
Sad-pâre: Yüz parça; parça parça olmuş.
Sadberk: Katmerli.
Sâde-dil: Temiz yürekli.
Sadr: Göğüs; oturulacak en iyi yer; sadrâzam sö-
zünün kısaltılmışı.

Sadsâle: Yüz yıllık.
Safâ: Eğlence, zevk, neşe; gönül rahatlığı.
Safâ-bahş: Safâ veren, eğlendiren.
Safha: Bir şeyin düz yüzü; bir cismin görünen
yanı.
Sagâir: Küçük günahlar.
Sağar: Kadeh.
Sahâvet: Cömertlik.
Sahbâ: Şarap.
Sahrâ: Çöl.
Saht: Sert, çetin güçlü.
Sa'id: Mutlu.
Sâkit: Düşen; hüküm ve itbardan düşmüş, hü-
kümsüz.
Sâki: İçki dağıtan.
Sâl: Yıl.
Sâlâh: Rahatlık.
Sâlik: Bir yola giren, bir yolda giden.
Salmak: Göndermek, sevk etmek.
Samt: Sessizlik.
Sanem: Put.
Sârî: Bulaşıcı.
Sârik: Hırsız.
Savm: Oruç.
Savt: Ses.
Savulmak: Uzaklaşmak, dağılmak.
Sa'y: Çalışma, çabalama.
Sayd: Avlanma, avlama.
Sâye: Gölge.
Sayf: yaz.
Sayrı: Hasta.
Sayrılık: Hastalık.
Sayyâd: Avcı.
Sebû: Desti, şarap kabı.
Sed: Kapamak.
Sefâhat: Akılsızlık; bir işin sonunu düşünmemek,
zevke ve eğlenceye aşırı düşkünlük.
Sefid: Beyaz.
Sehâb: Bulut.
Seher-gâh: Kuşluk vakti.
Selâmet: Kurtulma.
Selâset: Akıcılık, akıcı olma durumu.
Selef: Bir görevde daha önce bulunan kişi.
Sem: Zehir.
Semensâ: Güzel kokulu.
Semer (Semere): Fayda; yemiş.
Senâ: Övme.
Seng: Taş.
Seng-i kaza: Kaza ve kaderin taşı.
Ser: Baş.

Serâb: Ilgım; çorak yerlerde su imiş gibi görünen buğu.

Serâser: Baştan başa.

Serd: Sert; soğuk.

Serefrâz: Başa geçmiş, benzerlerinden üstün.

Serencâm: Mâcera; bir işin sonu; baştan geçen şey; alinyazısı.

Serfürû: Baş eğme.

Sermest: Sarhoş.

Ser-nigûn: Baş aşağı olmuş; tersine dönmüş.

Ser-te-ser: Baştan başa, hep.

Serv-i hırâmân: Salına salına yürüyen sevgili.

Serv-i revân: Servi gibi uzun boylu sevgili.

Serv-i sîmîn: Ayışığının denizde oluşturduğu ışık yol.

Server: Baş, başkan.

Sevâd: Siyahlık, kara.

Seyf: Kılıç.

Seyr: Gezme, yürüme.

Seyr-i sahra: Çölde gezinme.

Sıklet: Ağırılık; yük, sıkıntı.

Sınamak: Denemek, yoklamak.

Sınarlamak: Hor görmek, hor bakmak.

Sındurmak: Kırmak, parçalamak.

Sınık: Kırık.

Sınmak: Kırılmak, parçalanmak.

Sim: Gümüş.

Sim ü zer: Gümüş ve altın.

Simber: Göğsü gümüş gibi olan.

Sîmîn: Gümüşten, gümüşlü.

Simurg: Anka kuşu. Masal kuşu.

Sin: Mezar.

Sine: Göğüs.

Sine-i pürdağ: Yaralı, dağlanmış gönül.

Sini: Seri.

Sinle: Mezarlık.

Sipih: Dünya, felek.

Sir: Tok.

Sîr-âb: Suya kanmış.

Sîret: Bir kimsenin içi, hâli, tavrı, ahlakı, özgeçmişi.

Sirkat: Hırsızlık.

Sitem: Öfke göstermeksizin birisine çıkışma.

Sitemkâr: Sitem eden.

Sivâ: Başka, gayri.

Siyeh-fâm: Kara (siyah) renk.

Siyeh-rû: Kara yüzlü; ayabı olan.

Söyünmek: Sönmek, parlaklığı gitmek.

Subh: Sabah.

Subh-i kâzib: Kuşluk vaktinden önceki geçici aydınlık.

Sûd: Kazanç, fayda, yarar.

Sûd-mend: Faydalı, yararlı.

Sûr: Düğün, eğlence; bayram.

Sûret: Biçim, görünüş.

Susaklık: Susuzluk.

Suvarılmak: Sulanmak, su verilmek.

Suvarmak: Sulamak, su vermek.

Sûz: Yanma, tutuşma; ateş.

Sûzân: Yakan; yanan.

Sûziş: Yanış; yanıp yakılma.

Sübût: Gerçekleşme.

Sühân: Söz, lakırdı.

Sühân-perdâz: Güzel, düzgün söz söyleyen.

Sühân-ı râst: Doğru söz.

Sûhte: Yanık, yanmış.

Sükker: Şeker.

Süleyman: İbraniler'in kralı Davud ile Batşeba'nın oğlu.

Sürdü: Savdı.

Sürûr: Sevinç.

Süst: Gevşek; (mec.) tenbel.

Ş

Şâd: Sevinçli, neşeli.

Şâdân: Memnun, sevinçli.

Şâdî: Sevinç, gönül ferahlığı.

Şâdmân: Çok sevinçli.

Şâh: Padişah.

Şahs-ı dağal: Hileli kişi.

Şahs-ı Halîm: Yumuşak huylu.

Şâm: Akşam.

Şâm-ı firak: Ayrılık akşamı.

Şane: Tarak.

Şarab-ı nâb: Katkısız şarap.

Şâyeste: Lâyık, münasip, uygun.

Şeb: Gece.

Şeb-i yeldâ: Yılın en uzun gecesi.

Şecaat: Yiğitlik.

Şecaat arz etmek: Yiğitlik taslamak.

Şedîd: Şiddetli.

Şefâat: Suçlu ya da muhtaç olan kimse için af dileme.

Şefîk: Şefkatli, merhametli.

Şehâ: Ey şah!, Ey Padişah!

Şehd: Bal.

Şehper: Kanadın en uzun tüyleri.

Şehriyâr: Büyük padişah.

Şekker: Şeker.

Şeksiz: Kuşkusuz.

Sözlük

Şekvâ: Sızlanma, şikâyet.
Şem': Mum.
Şem'a: Mum, kandil.
Şems: Güneş.
Şemsîr: Kılıç.
Şerâfet: Şerefli oluş, şerefllilik.
Şerîr: Kötü adam.
Şevk: İçten gelen istek.
Şevket: Büyüklük, heybet (Padişahlar için kullanılırdı.)
Şeydâ: Divâne.
Şikâr: Av.
Şikest: Kırık, kırılmış; kırma, kırılma.
Şikeste: Kırık, kırılmış.
-şinâs: Anlayan, tanıyan, bilen.
Şîr: Aslan.
Şîr-i jî yân: Kızgın, kükremlş aslan.
Şîre-i Engür: Üzüm suyu.
Şîşe: Şişe, sırça.
Şitâ: Kış.
Şitâbân: Acele eden, koşan, seğırtlen.
Şîve: Naz, edâ.
Şîve-i şehvet: Cinsel istek yoluyla.
Şîve-kâr: Şiveli, işveli.
Şol: Şu.
Şöhre: Ün, şöhet.
Şuarâ: Şairler.
Şûh: Hareketlerinde serbest, şen, oynak, işveli.
Şûle-bâr: Işıklı.
Şükûfe: Çiçek.

T

Tâ: Değın, kadar.
Taâm: Yemek.
Taassub: Bağnazlık, inanışlarda ve alışkanlıklarda aşırılık gösterme.
Tabasbus: Yaltaklanma.
Tâbende: Parlayan, ışıık veren.
Tabl: Davul.
Tâc-i ser-i âlem: Âlemlerin baş tacı.
Ta'dâd: Sayma.
Tagyir: Değıştirme, bozma.
Tahattûr: hatırlama.
Tâhir: Temiz.
Tahmûr: Yoğurma, mayalama.
Tahsîl: Elde etme, ele geçirme; toplama; öğrenim.
Taht-ı revân: Yürüyen taht; üstü örtülü, her tarafı süslü, genellikle dört kişı tarafından taşınan bir taşıt aracı (mec. tabut).

Tâîr: Uçan; kuş.
Tâk: Bina kemeri; kubbe, künbet.
Takbîh: Kabahatlı bulma; ayıplama.
Takdîs: Kutsama.
Takrîr: Anlatma.
Tâlib: İstekli, isteyen.
Ta'lim: Öğretmek; bilgi verme.
Ta'llâhi lekad âserekallahü aleynâ: Vallâhi, Allah seni bizden üstün kıldı.
Tama': Açgözlülük, doymazlık.
Tâm'i: tamah eden.
Tamu: Cehennem.
Ta'n: Ayıplama; sövme yerme.
Tanlamak: Hayret etmek, aşşmak.
Târ: Karanlık; tel, iplik.
Tarîk: Yol.
Tarümâr (tarmâr): Dağınk, perişan.
Tasadduk: Sadaka olarak verme, verilme.
Taşra: Dışarı.
Tavâf: Bir şeyin etrafına dolaşma.
Tavk: Gerdanlık.
Tâ'yîb: Ayıplama.
Ta'zîm: Büyük saygı gösterme; yüceltme.
Tebâh: Yok olma.
Tecâhül: Bilmezlikten gelme.
Tecdîd: Yenileme.
Teceddüd: Yenilik, yenileme.
Teemmül: Etraflıca düşünme.
Teennî: Dikkatli davranma.
Tefâhür: Övünme.
Tefrîk: Ayırma.
Tegaafül: Haberi yokmuş gibi davranma.

Tehâlûk: İstekle atılma, bir şeye karşı aşırısı düşkünlük.
Tehî: boş.
Tekdîr: Azarlama.
Tekeffül: Birine kefil olma, kefalet etme ya da verme.
Tekfir: Birine kâfir deme.
Teklîfât: Teklifler.
Televvün: Renklenme, boyanma.
Telezzüz: Tad alma, lezzet duyma.
Temevvüc: Dalgalanma.
Temkîn: Ağırbaşlılık.
Temyîz: Ayırma.
Teng: Yük dengi; dar.
Tennûr: Fırın, tandır.
Ten-perest: Bedensel arzulara önem veren; çok tembel.

Ter: Tâze; ıslak, rutubetli, yaş.

...**ter:** Pekiştirme takısı.

Terah: Gam, tasa, acı.

Terâzû: Terâzi.

Teseyyüb: İhmalcilik, nizamsızlık.

Teşne: Susamış; çok istekli.

Teşne-dil: Can ve gönülden istekli.

Tevâzû: Alçakgönüllülük.

Tevâtür: Bir haberin ağızdan ağıza yayılması.

Tevdî': Verme.

Tevekkül: Her işte Tanrı'ya bağlanma, güvenme, boyun eğme.

Tıfl: Çocuk.

Tıynet: Maya, yaradılış.

Tiğ: Kılıç.

Tiğ-zebân: Dili kılıç gibi olan, etkili söz söyleyen.

Timâr: Hastaya bakmak.

Tîr: Ok.

Tîz: Tez, çabuk.

Tîz-reftâr: Yürüyüşü çabuk, çabuk yürüyüşlü.

Togısar: Doğacak.

Torva: Torba.

Tuhfe: Armağan.

Tûl-î emel: tükenmez arzu.

Tulû': Güneşin doğması.

Turaldan: Duralıdan.

Turfâ: Garip, tuhaf, acaip, görülmemiş.

Tuş etmek: Karşı, karşıya getirmek.

Tûtî: Dudu kuşu, papağan.

Tuyar: Duyar.

Türâb: Toprak.

Tütün: Duman.

U

Uçmak: Cennet.

Ud: Utanma.

Uğru: Hırsız.

Ukalâ: Akıllılar.

Ukbâ: Âhiret.

Ukûl: Akıllar.

Ulemâ: Âlimler, bilginler.

Ulyâ: Çok yüksek.

Umca: Omca.

Unf: Şiddet ve hiddet.

Uşşâk: Aşıklar.

Utma: Vurma.

Uvak: Kırıntı, ufak, küçük.

Uzlet: İnziva. Bir köşeye çekilip kendi kendine
tenhada yaşama.

Uzluk: Uсталık, maharet, hüner; yumuşaklık, ihtiyat, teenni.

Ü

Üftâde: Düşmüş, düşkün, biçare; âşık.

Üleşmek: Paylaşmak, bölüşmek.

Ülfet: Alışkanlık; dostluk.

Üzûlmek: Kopmak, kırılmak.

V

Vâbeste: Bağlı.

Vâcib: Yapılması gerekli.

Vâfir: Çok, bol.

Vahdet: Birlik, tek oluş; Tanrı'nın birliği.

Vâhid: Bir, tek.

Vakar: Ağırbaşlılık.

Vakvaka: Kurbağa sesi.

Vâlide: Anne.

Vâlideyn: Anne ile baba.

-var: Benzetme edâtı: gibi.

Varak: Sahife, yaprak.

Varak-ı mîhr ü vefâ: Sözde, sevgide sadakatın
kâğıdı.

Vas-ı habîb: Sevgiliye kavuşma.

Vaz-ı haml: Doğurma.

Vech: Yüz, çehre.

Vedia: Emânet.

Vefâdâr: Sevgisinde, dostluğunda sadık.

Vefk-i merâm: İsteğe uygun olarak.

Veled: Çocuk, erkek evlâdı.

Velî, Velîkin, Velîykin: Amma, fakat, velâkin.

Velûd: Doğurğan.

Verâ: Arka, geri; başka.

Vera': Haramdan kaçınma.

Vesme: Rastık.

-veş: -gibi.

Vezn içre: Ölçüde.

Vird: Belli vakitte okunan dua.

Visâl: Kavuşma, buluşma.

Vukuât: Vak'alar, olaylar.

Vü: Ve.

Y

Yâdigâr: Hâtıra olarak verilen şey.

Yâğî: Âsî.

Yahşi: Güzel, iyi.

Yalın yüzlü: Tüysüz, parlak yüzlü.

Sözlük

Yalıncağ: Çıplak, üryan.
Yandırmak: Yakmak, tutuşturmak.
Yapışmak: El sürmek, bulaşmak.
Yârân: Dostlar.
Yaraklanmak: Hazırlanmak.
Yarlıgamak: Suç bağışlamak, mağfiret etmek.
Yatlu: Kötü, uğursuz, adi.
Yatluluk: Kötülük.
Yatur: Emlâk, arazi.
Yavuz: Kötü; güçlü, çetin, yaman.
Yazu: Yazı, ova, düzlük.
Yed-i beyzâ: Bembeyaz el. Hz. Musa'nın Mısır Fir'avunununa karşı mucize olarak gösterdiği bembeyaz eli.
Yegân yegân: Birer birer, ayrı ayrı.
Yeğ: Daha iyi, üstün.
Yeğrek: Daha iyi, daha üstün.
Yek-sân: Bir, beraber
Yemm: Deniz.
Yerinmek: Kederlenmek, üzülme, mahzun olmak, tasalanmak.
Ye's: Keder; umutsuzluk.
Yesâr: Varlık, zenginlik; sol, sol yan.
Yetmek: Gelmek, erişmek; getirmek.
Yetürmek: Getirmek.
Yevm: Gün.
Yevmen fe yevmen: Günden güne, gittikçe.
Yezdân: Yaradan.
Yiğ: Bkz. Yeğ.
Yiğîn: Bkz. yeğîn.
Yir: Yer.
Yoğolmuş: Yok olmuş.
Yûsuf: Hz. Ya'kub'un oğlu olup, kıskançlık yüzünden, kardeşleri tarafından kuyuya atılmıştır. Güzelliğin sembolüdür.

Z

Zâd-ı rah: Yol azığı.
Zâ'f: Zayıflık, acizlik.
Zağ: Karga.
Zâhid: Sofu, dindar; kaba sofu.

Zahm: Yara.
Zahm-dâr: Yaralı.
Zahm-ı nâsûr: Nasır yarası.
Zalâm: Karanlık.
Zâr: Ağlama, inleme.
-zâr: Ağlayıp inleyen.
Zâri: Ağlayıp sızlama.
Zât: Kendi.
Zebân: Dil.
Zebûn: Zayıf, âciz.
Zehî: Ne hoş, ne güzel
Zehr-âb: Acı su.
Zemm: Yermek, kınama.
Zen: Kadın.
Zer: Altın.
Zer-i kâmil: has altın.
Zerdûz: Sırmalı.
Zerger: Sarraf, kuyumcu.
Zevâl: Sona erme, bitme.
Zevc: Koca.
Zevce: Karı, eş.
Zevk-i suret: Resimden alınan zevk.
Zîb: Süs.
Zîbâ: Süslü.
Zihî: Ne hoş, ne güzel.
Zillet: Bayağılık.
Zinhâr: Sakın ha!
Zîr-i bagal: Koltuk altı.
Zîşân: Şanlı.
Zîver: Süs, bezek.
Zulmet: Karanlık.
Zulümât: Karanlıklar.
Zu'm: Yanlış bir zanna kapılma.
Zûr: Kuvvet; zor.
Zûr-âver: Kuvvet kullanarak zorlayan.
Zübâb: Sinek.
Zühd: Sofuluk, dindarlık.
Zülâl: Saf, hafif, tatlı su.
Zülf: Saç; kâkül.
Zülfekar: Hz. Ali'nin iki ağızlı kılıcı.
Zünnâr: Papazların bellerine bağladıkları ipten örme kuşak.

ŞAİRLER VE YAZARLAR DİZİNİ

A

- A. Bronson Alcott 320*
- A. Camus 24, 83, 97, 142, 143, 277, 321, 342, 364, 369, 389, 390, 416, 440, 460, 483, 495, 497
- A. de Lamartine 45, 328, 507
- A. de Musset 323
- A. de Saint Exupery 509
- A. Einstein 217
- A. Lincoln 359
- A. Prevost 80
- A.S. Griboyedov 166
- A. Schopenhauer 321
- A. Turan Oflazoğlu 144, 340
- Abdî 200, 246, 346, 361, 434
- Abdî (Bursalı Mühürdar) 200
- Abdî (Camasbname'den çeviri) 346
- Abdülaziz Bey 158
- Abdûlbâkî Feyzî 353
- Abdûlbâkî Gölpinarlı 92
- Abdülcebbar oğlu Ahmed 182, 373, 383
- Abdülehad Nuri 178, 306
- Abdülhak Hâmid Tarhan 32, 38, 47, 52, 54, 58, 73, 74, 76, 77, 78, 91, 105, 106, 114, 127, 132, 133, 137, 145, 147, 149, 152, 155, 157, 160, 162, 170, 175, 183, 184, 186, 187, 193, 195, 201, 203, 204, 206, 212, 215, 216, 218, 219, 222, 224, 228, 232, 234, 238, 246, 252, 260, 262, 263, 275, 277, 278, 287, 294, 295, 297, 311, 319, 324, 331, 332, 339, 343, 348, 351, 353, 356, 359, 367, 378, 383, 384, 389, 390, 402, 405, 406, 419, 424, 425, 434, 457, 461, 465, 468, 469, 472, 473, 476, 484, 487, 490, 498, 499, 503, 505, 512, 513, 514
- Abdülhak Molla 29, 69, 97, 153
- Abdülhak Şinasi Hisar 24, 116, 262, 392, 407, 459, 460, 461, 508, 514
- Abdülkerim Fânî Dede 305, 374
- Abdullah B. Mübarek 450
- Abdullah bin Hubeyk 227
- Abdûlmelik İbni Mervan 284
- Abdürrahîm-i Tirsî 181, 356
- Abdurrahim Karahisarî 35, 55, 56, 64, 69, 73, 74, 106, 116, 131, 136, 157, 166, 167, 171, 178, 180, 185, 235, 254, 290, 305, 329, 332, 333, 337, 338, 344, 348, 355, 373, 374, 428, 434, 435, 444, 497, 506
- Abdürrahim Tirsî 225
- Abdurrahman Râmî Paşa 64, 102
- Abraham Lincoln 459
- Adam Smith 128, 285, 321
- Addison 31, 272, 362, 366, 446
- Âdem Dede 29, 33, 101, 212, 228
- Âdemî 413
- Adlî (Sultan Bayezid II) 33, 72, 113, 116, 191, 203, 211, 223, 305
- Adlî (Sultan Mehmed III) 167
- Adnan Binyazar 415
- Adnî 41, 119, 137, 155, 164, 193, 275, 452
- Adnî (Mahmud Paşa) 119, 137, 155, 164, 193, 275, 452
- Adrien Dupuy 430
- Aeschylos 281
- Afrika Atasözü 37, 47, 143, 144, 148, 190, 215, 259, 279, 287, 327, 356, 369, 439, 442, 475, 480, 495, 500, 501
- Afrika Sözü 265
- Afşar Timuçin 189, 207
- Agâh İzzet Yazgaç 315, 349, 362, 377, 381, 433, 435, 449, 465, 489, 510, 511
- Âhi 39, 184, 250
- Âhî (Niğbolulu Benli Hasan) 39, 41, 112, 113, 116, 139, 164, 354, 408, 417, 460

* Sayılar söz sırasını değil bulunduğu sayfayı göstermektedir.

Şairler ve Yazarlar Dizini

- Ahmed-i Dâ'i 38, 70, 107, 113, 120, 151, 163, 208, 210, 211, 248, 266, 280, 317, 324, 356, 399, 410, 434, 448, 475, 483, 494
- Ahmed Cengizoglu 49
- Ahmed Fakih 102, 163, 182, 183, 306, 374, 452
- Ahmed Haşim 308
- Ahmed İbşihî 188, 284, 288, 289, 293, 434, 440
- Ahmed Mithat Efendi 102
- Ahmed Paşa 30, 40, 48, 68, 71, 81, 82, 85, 101, 119, 120, 139, 191, 203, 212, 225, 237, 239, 246, 248, 257, 260, 281, 301, 306, 313, 324, 398, 403, 404, 413, 452, 477, 483, 484, 506
- Ahmed Rasim 41, 145, 153, 161, 201, 332, 391, 411, 413, 512
- Ahmed Refik Altınay 311
- Ahmed Sarban 433
- Ahmet Hamdi Tanpınar 22, 28, 50, 113, 203, 265, 274, 311, 355, 408, 423, 432, 448, 454, 466, 486, 508, 509
- Ahmet Haşim 21, 37, 49, 50, 69, 73, 75, 156, 182, 193, 238, 246, 250, 260, 341, 422, 500, 510, 512
- Ahmet Kutsi Tecer 63, 146, 215, 241, 370, 424
- Ahmet Mithat Efendi 148, 287, 300
- Ahmet Muhip Dıranas 53, 58, 59, 83, 172, 175, 230, 241, 249, 302, 323, 389, 406, 408, 425, 448, 450, 467, 468, 470, 483
- Ahmet Oktay 219, 304, 313, 390
- Ahmed Râsim 50, 121, 134, 224, 294, 436, 475, 505, 506
- Ahmet Refik Altınay 50, 94, 145, 223, 375, 377, 410, 417, 475
- Ahmet Yesevî 106, 286, 388, 474
- Aiskhylos 23, 25, 99, 165, 315, 368, 450, 492, 494
- Aisopos 54, 209
- Âkif Paşa 117, 160, 412
- Âkil Muhtar Özden 45, 51, 79, 123, 170, 256, 268, 293, 364, 460, 476, 512
- Alain 31, 51, 61, 66, 69, 88, 110, 126, 153, 170, 177, 185, 186, 187, 189, 258, 268, 285, 289, 318, 335, 341, 342, 369, 370, 375, 403, 427, 432, 443, 456, 457, 464, 465, 471, 491, 513
- Albert Camus 25, 77, 132, 176, 189, 214, 244, 282, 283, 284, 286, 333, 368, 373, 415, 502
- Albert Einstein 140, 358
- Albert Schweitzer 266
- Albert Sorel 162, 183, 252
- Alcuin 253
- Aldous Huxley 197, 210, 313, 320, 459
- Aleksis Kivi 27, 152, 200, 240, 288, 314, 318, 379
- Alessandro Manzoni 65, 186, 251, 268, 396, 444
- Alexander Pope 59, 170, 312, 410
- Alexander von Humboldt 266
- Alexandre Dumas fils 25, 54, 76, 77, 489, 493
- Alfred de Musset 24, 35, 38, 92, 158, 193, 220, 230, 246, 263, 274, 283, 296, 297, 302, 333, 369, 414, 425, 434, 447, 449, 454, 456, 458, 464, 486, 492, 494
- Alfred de Vigny 46, 131, 132, 142, 197, 202, 210, 269, 271, 282, 310, 312, 325, 402, 404, 418, 439, 450, 457
- Alfred Jarry 72
- Alfred de Musset 174
- Algernon Sidney 96
- Ali Bâki 138, 398
- Âli Bey 42, 44, 52, 56, 133, 142, 143, 191, 217, 221, 276, 279, 319, 322, 356, 369, 395, 430, 510
- Ali Canib Yöntem 77
- Ali Ekrem Bolayır 128, 248
- Ali Emiri-i Âmidî 33, 41, 83, 198, 257, 270, 306, 313, 316, 356
- Ali Gufrânî 36
- Ali Haydar 287, 358, 430
- Ali İhrâkî 140, 156
- Ali Püsküllüoğlu 387
- Ali Ruhi 87
- Ali Şir Nevâî 483
- Ali Yürük 424
- Almed Paşa 484
- Alphonse Daudet 157, 227, 289, 319
- Alphonse de Lamartine 509
- Alponse Daudet 300
- Alponse de Lamartine 300
- Amasyalı Sa'dî Çelebi 80
- Ambrose Bierce 381, 383, 403
- Amenemope 31, 51, 202, 285, 429, 511
- Âmidî 33, 41, 45, 83, 106, 139, 211, 232, 257, 270, 305, 306, 313, 316, 346, 356, 441, 460, 474, 478, 496
- Âmidli Emiri Çelebi 82, 135, 166, 251, 343, 361, 393, 399, 423
- Amiel, Henri-Frédéric 257
- Âmiş Efendi 178, 223, 303
- Amrî (Abdülkerim Oğulluğu) 223, 224, 248, 339, 340, 438
- Anakharsis 488
- Anatole France 44, 93, 177, 189, 245, 246, 267, 282, 287, 296, 319, 332, 342, 370, 428, 463, 471, 502
- Andelibî 56
- André-Paul Antoine 204
- André Chénier 21, 209
- André Gide 46, 60, 62, 65, 103, 104, 123, 141, 144, 152, 176, 188, 189, 217, 218, 249, 263, 265, 272, 293, 333, 363, 392, 409, 417, 422, 423, 425, 446, 450, 460, 462, 470, 472, 473, 492

- André Malraux 31, 121, 131, 189, 197, 220, 253, 284, 415, 424, 466
- André Maurois 22, 23, 25, 60, 61, 79, 81, 82, 128, 152, 171, 189, 201, 205, 209, 218, 230, 236, 273, 295, 296, 297, 310, 333, 366, 369, 370, 378, 394, 418, 422, 459, 468, 471, 493, 494, 502, 503
- André Roussin 489
- Andrew Marvell 37
- Antakyalı Münif 138, 429
- Antiphanes 429
- Antoine de Salle 74
- Anton Çehov 250, 280, 367
- Antonio Fogazzaro 22, 155, 490
- Antonio Perez 386
- Aphra Behn 74
- Apollinaire 26, 59, 141, 241, 286
- Apollonius 231, 262
- Aragon 216
- Archibald Joseph Cronin 121
- Ârif Çelebi 477
- Arif Damar 30, 58
- Arifi Paşa 255
- Ârif Mehmed Çelebi 40, 194
- Arif Nihat Asya 63, 89, 97, 99, 111, 132, 144, 153, 155, 182, 184, 185, 200, 221, 233, 238, 253, 270, 286, 287, 301, 316, 321, 330, 339, 376, 378, 379, 387, 395, 401, 403, 406, 414, 421, 432, 442, 457, 470, 481, 485, 495, 502, 514
- Ârifzâde Âsım 449
- Aristophanes 110, 297
- Aristoteles 31, 53, 65, 66, 84, 123, 143, 173, 174, 187, 194, 196, 217, 219, 221, 236, 246, 267, 269, 276, 287, 290, 317, 325, 341, 395, 406, 418, 422, 437, 440, 451, 459, 461, 466, 476, 488, 493
- Arkhilokhos 204
- Arkhimedes 99, 131, 139
- Armand Salacrou 335
- Arnold Bennett 320
- Arthur Koestler 415
- Arthur Miller 373
- Arthur Schnitzler 298
- Arthur Schopenhauer 84, 128
- Âsım, Filibelizâde 472
- Âsaf (Mahmud Celâlettin Paşa) 116, 119, 173, 440
- Asaf Hâlet Çelebi 62, 490
- Âşık Çelebi (Pir Mehmed) 50, 72, 457
- Âşık Çelebi Prizrenli 72
- Âşık Coşkun 90
- Âşık Gevherî 73, 77, 78, 87, 91, 92, 94, 111, 160, 167, 199, 226, 232, 246, 250, 290, 327, 335, 337, 349, 390, 411, 421, 485, 499
- Âşık Hâfız Kemal 42, 57, 82
- Âşık Hakkı 71
- Âşık İsmail 45
- Âşık Kerem 427
- Âşık Ömer 41, 69, 80, 112, 113, 124, 149, 164, 194, 395, 403, 420, 474, 510, 515
- Âşık Paşa 15, 30, 55, 79, 390
- Âşık Veysel 56, 63, 69, 73, 116, 140, 146, 149, 157, 158, 159, 160, 171, 173, 181, 197, 210, 229, 236, 239, 407, 409, 431, 462, 465, 500
- Âşık Veysel Şatıroğlu 56, 69, 73, 116, 149, 157, 158, 159, 171, 173, 181, 197, 210, 236, 239, 409, 431, 433, 462, 465, 500
- Âşık Yûnus 230
- Aşki 70, 75, 206, 232, 452
- Assurbanipal Kütüphanesi Tableti'nden 28, 173, 432
- Atasözü 21, 25, 27, 32, 34, 35, 36, 37, 41, 45, 47, 48, 49, 54, 56, 61, 84, 85, 86, 87, 88, 93, 94, 96, 100, 109, 111, 114, 116, 124, 126, 128, 129, 130, 132, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 151, 152, 154, 157, 162, 163, 165, 166, 167, 169, 171, 173, 175, 182, 190, 192, 193, 198, 202, 215, 221, 225, 240, 244, 245, 253, 259, 266, 267, 268, 279, 282, 284, 285, 287, 290, 294, 308, 322, 323, 326, 327, 328, 330, 331, 335, 337, 340, 341, 343, 345, 347, 349, 356, 358, 361, 369, 377, 379, 382, 395, 398, 429, 430, 431, 432, 436, 437, 438, 439, 442, 453, 458, 469, 475, 480, 495, 497, 498, 500, 501
- Atatürk 60, 106, 148, 251, 270, 295, 314, 417, 504
- Ataullah Bey (Mehmet) 475
- Atâyi 245, 411
- Âtîf (Mustafa) 63, 213, 336, 376, 457, 478
- Attilâ İlhan 221, 300, 303, 357, 366, 482, 495, 509
- Auguste Comte 266, 288, 367, 442, 473, 492
- August Strindberg 74, 289, 315
- Ausonius 373
- Avnî (Fatih Sultan Mehmed) 26, 160, 257, 267, 349, 414
- Axel Munthe 98
- Aydınlı Derviş Giyahi 483
- Ayetullah Bey (Mehmed) 360
- Ayhan Kırdar 351, 392, 466, 492, 509
- Aynî 61, 331
- Azerbaycan halk bayatısı 42, 71, 92, 100, 138, 146, 148, 160, 163, 182, 187, 192, 199, 203, 213, 233, 328, 348, 377, 388, 410, 472, 485, 486, 515
- Azerî Çelebi 142
- Aziz Hieronymus 296
- Azizî (Kara Çelebizâde Abdülaziz Efendi) 42, 120

Şairler ve Yazarlar Dizini

Aziz Mahmud Hüdâyî 241

Aziz Nesin 307, 348

Azmî (Pîr Mehmed) 95, 96, 375

Azmizâde Hâletî 90, 91, 301, 477

B

B. Brecht 294, 325

B. Disraeli 54, 288

B. Pascal 32, 59, 72, 175, 189, 261, 265, 292, 293, 337

B. Russell 74

B. Shaw 281

Baba Salim 42

Baba Süleyman 292

Bacon 31, 51, 54, 99, 105, 144, 152, 171, 195, 196, 246,
247, 255, 256, 275, 276, 279, 296, 316, 319, 344,
347, 372, 380, 394, 395, 397, 419, 423, 432, 450,
451, 454, 463, 479, 481, 486, 488, 511

Bağdatlı Ahdî 92

Bahattin Karakoç 83

Bahrî Dede 96, 380

Bahtî (Sultan Ahmed I) 36, 89, 91, 120, 163, 191

Bailey 23, 189, 280, 382

Bâkî 29, 33, 39, 40, 50, 51, 52, 55, 82, 88, 89, 90, 101,
111, 112, 117, 121, 125, 134, 137, 138, 140, 147,
160, 161, 162, 168, 173, 177, 178, 182, 194, 199,
200, 206, 208, 210, 215, 224, 230, 233, 235, 236,
239, 244, 245, 248, 251, 253, 256, 257, 286, 287,
288, 290, 300, 308, 310, 324, 350, 352, 353, 354,
356, 361, 370, 391, 398, 400, 403, 407, 413, 419,
425, 427, 435, 437, 438, 444, 445, 447, 448, 449,
470, 474, 475, 483, 504, 512

Baki Süha Ediboğlu 84, 231, 328, 400

Balıkesirli Râsih 92, 229

Balıkesirli Zâtî 39, 94, 114, 151, 164, 181, 206, 221,
242, 277, 313, 390, 430, 455, 505

Basiri 277

Baudelaire 75, 152, 160, 211, 267, 416, 443, 506, 508,
509

Bayburtlu Celâli Baba 225, 249

Bayburtlu Zihnî 413

Beaumarchais 80, 201, 220, 242, 315

Beaumont ve Fletcher 28, 173, 204

Bedri Rahmi Eyüboğlu 58, 63, 65, 183, 242, 251,
285, 310, 420, 442, 501

Bedri Ziya Aktuna 505

Beethoven 196

Behçet Kemal Çağlar 43, 125, 349, 444

Behçet Necatigil 59, 83, 148, 163, 200, 218, 239,
242, 249, 260, 311, 367, 389, 400, 448, 463, 467,
491

Behiştî (Karıştıran Süleyman Bey Oğlu) 32, 75, 78,
81, 91, 107, 163, 180

Behiştî (Vizeli Ramazan) 34, 43, 91, 102, 138, 177,
191, 199, 202, 217, 228, 267, 385, 409, 434, 435,
453, 461, 499

Behzat Ay 324

Bekir Sıtkı Erdoğan 92, 239, 468, 500

Beliğ 25, 118, 146, 150, 355, 402, 430, 441

Benjamin Constant 153

Benjamin Disraeli 99, 262, 313, 319, 320, 394, 432,
507

Benjamin Franklin 31, 37, 65, 85, 88, 97, 109, 115,
126, 143, 152, 171, 195, 197, 201, 219, 234, 247,
254, 267, 268, 271, 288, 308, 312, 347, 398, 405,
424, 427, 465, 489, 494

Ben Jonson 67, 416

Bergamalı Sarıca Kemal 82, 212, 229, 361, 431, 463

Bergson 333

Bernardin de Saint-Pierre 319, 409

Bernard Shaw 25, 44, 73, 75, 76, 77, 87, 97, 184, 196,
208, 214, 280, 285, 287, 288, 295, 300, 319, 325,
330, 341, 368, 369, 381, 396, 421, 441, 461, 465,
469, 480, 512

Berthold Brecht 282

Bertrand Barère 272

Bertrand Russell 65, 81, 175, 208, 256, 376, 411, 412
Beyânî 191, 288

Beydeba 48, 109, 149, 172, 175, 269, 289, 318, 322,
326, 329, 334, 341, 347, 394, 396, 406, 433, 471

Beylikçi İzzet 118, 119

Beypazarlı Havâyî 209, 306, 318, 423, 458, 482

Bezmî (İstanbul Halil) 414

Bezmî (Tekirdağlı Mehmed) 436

Bhartrihari 65, 104, 105, 195, 261, 278, 296, 298, 332,
357, 409, 438

Bias 285

Bierce 381, 383, 403

Bion 494

Bismarck 128, 235, 394, 432

Blaise Pascal 51, 177, 265

Boccaccio 171, 218, 253, 309, 340

Boileau 62, 111, 153, 383, 445

Boris Vian 58

Bosnalı Nergisi 313

Boyacıoğlu 438, 496, 497

Bozkıroğlu Ahmet Azizî 41, 224

Brachvogel 60, 103, 261, 273, 369, 373, 404, 415, 464,
468, 502

Brecht 282, 294, 301, 325

Brillat-Savarin 496

Bryan Walter Procter 262

Buffon 152, 265

Bulwer-Lytton 319, 320, 464
 Burdurlu Fedâyî Dede 391
 Burdurlu Servî 41, 136
 Burhan Toprak 374, 490
 Bursalı Abdî 246
 Bursalı Ali Ragıb 361, 400
 Bursalı Âşık Halil 317
 Bursalı Deli Birader 139
 Bursalı Derviş Sahib (İsmail) 169
 Bursalı Eşref Paşa 268
 Bursalı İsmail Hakkı 51, 54, 55, 76, 78, 112, 136, 154, 156, 159, 164, 166, 178, 179, 210, 223, 224, 288, 303, 304, 323, 342, 353, 399, 412, 437, 448, 453
 Bursalı Seyyid Mustafa Âsım 314
 Bursa Yenişehirli Şurî-i Meczûb 151, 153, 288, 309
 Büzürcmihr 401
 Byron 21, 22, 59, 155, 161, 171, 201, 214, 218, 231, 284, 299, 322, 364, 380, 405, 488

C

C. Brentano 264, 476
 C. C. Colton 195, 219, 336
 C. F. Meyer 44
 C. F. Ramuz 185
 C. H. Spurgeon 22, 397
 Caecillus 494
 Câfer Çelebi 153
 Câhidî (Ahmed Efendi) 151
 Cahit Külebi 142, 144, 148, 183, 233, 300, 362, 407, 408, 426, 466
 Cahit Sıtkı Tarancı 59, 68, 75, 84, 90, 134, 149, 214, 218, 219, 221, 239, 240, 241, 243, 244, 323, 340, 350, 359, 363, 385, 389, 391, 393, 402, 406, 425, 428, 431, 437, 457, 463, 466, 474, 480, 482, 489, 491, 500, 504, 509
 Calvin Coolidge 511
 Câmi'î 28, 29, 31, 34, 39, 67, 70, 104, 115, 117, 163, 164, 168, 175, 206, 230, 236, 237, 244, 266, 292, 305, 313, 329, 345, 412, 438, 439, 474, 512
 Campbell, Thomas 231
 Can Yücel 93, 100, 341, 439, 447, 488
 Cardinal de Richelieu 162, 269
 Carlos Drummond de Andrade 183
 Cato 62, 105
 Catullus 244, 245, 294, 338, 373, 436, 505
 Cavidan Tümerkan 89, 176, 217, 238, 286, 289, 350, 366, 369, 390, 399, 467
 Celâl Çelebi, Manastırlı 139
 Celâlettin Ezine 152

Celâl Sâhir Erozan 80, 272, 425, 489
 Celal Silay 27, 145
 Celâlzâde Sâlih Çelebi 161, 165, 206, 280, 350
 Cemal Hoca (İsmail Turan) 304
 Cemal Süreya 28, 35, 229, 235, 250, 265, 275, 367, 369, 370, 423, 482
 Cemal Yeşil 58, 159, 181, 222, 240, 316, 413, 454
 Cemil Sena Ongun 44, 68, 99, 146, 209, 242, 273, 332, 342, 364, 365, 382, 512
 Cem Sultan 118, 324, 472, 507
 Cenânî, Bursalı 151
 Cenâb Şehâbeddîn 25, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 45, 46, 48, 50, 51, 52, 56, 57, 58, 60, 65, 68, 69, 74, 76, 78, 79, 88, 89, 91, 93, 98, 99, 107, 108, 109, 114, 121, 126, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 145, 147, 151, 165, 168, 169, 171, 172, 176, 185, 188, 192, 193, 198, 201, 209, 210, 214, 216, 217, 219, 220, 227, 231, 239, 240, 243, 252, 253, 254, 255, 256, 260, 262, 263, 269, 270, 271, 275, 278, 280, 283, 284, 289, 292, 294, 295, 298, 299, 301, 302, 303, 306, 307, 311, 314, 317, 324, 326, 327, 328, 338, 340, 341, 343, 344, 345, 347, 348, 350, 353, 359, 360, 363, 364, 375, 383, 386, 387, 395, 396, 402, 403, 405, 412, 420, 424, 431, 435, 438, 441, 447, 448, 450, 451, 454, 457, 459, 461, 465, 468, 476, 479, 486, 489, 491, 493, 495, 496, 497, 499, 501, 502, 510, 513, 514
 Cervantes 22, 24, 27, 35, 56, 58, 66, 76, 78, 82, 85, 95, 96, 109, 123, 157, 172, 200, 204, 209, 246, 265, 279, 293, 297, 300, 306, 312, 332, 340, 341, 372, 397, 440, 442, 445, 447, 454, 455, 458, 470, 502
 Cesare Pavese 101, 141, 188, 240, 241, 481
 Cevrî (İbrahim Çelebi) 29, 33, 64, 70, 75, 77, 79, 103, 132, 133, 136, 167, 211, 223, 237, 248, 278, 302, 346, 360, 370, 371, 376, 435, 452, 465, 513
 Ceyhun Atuf Kansu 482
 Ceyhûnî, Zileli 354, 462
 Chamfort 208, 240, 276, 297
 Charles A. Dana 251
 Charles Dickens 45, 127, 172, 195, 218, 381, 471
 Charles Kingsley 127
 Charles Lamb 335
 Charles Morgan 196
 Charles Perrault 246, 371
 Charles V 191
 Charles Vildrac 110
 Charleval 81
 Chateaubriand 22, 32, 195, 261, 276, 315, 332, 367, 457, 505
 Chaucer 21, 57, 62, 86, 99, 132, 146, 199, 203, 323, 366, 375, 429, 430, 433, 508

Şairler ve Yazarlar Dizini

Chesterfield 48, 51, 319, 486
Choderlos de Laclos 133, 307, 363, 396
Christian Morgenstern 21, 35, 36, 131, 199, 422
Churton Collins 76
Cicero 65, 115, 127, 162, 173, 174, 175, 195, 207, 220,
257, 259, 294, 320, 326, 347, 348, 373, 394, 401, 404,
443, 450, 473, 480, 488, 490, 492, 509, 511, 512
Cinânî 242
Claude Mermet 173
Claudianus 504
Clemenceau 334
Cleobul 188, 195, 200, 372, 419
Colette 186, 273, 315
Colley Cibber 202, 464
Columella 332
Conficiks 235
Confucius 255, 382
Corneille 78, 367, 418, 449, 478
Cornelius Nepos 315
Coşkun Ertepinar 24, 36, 401

Ç

Çankırlı Yesârî 23, 110, 199, 383
Çehov 46, 74, 171, 176, 185, 197, 201, 250, 280, 329,
364, 365, 367, 368, 373, 386, 415, 418, 434, 441,
453, 476, 479, 499
Çelebizade Âsım 50, 156, 161, 183, 225, 243, 307,
360, 413, 449, 453, 497, 506
Çinârî 141
Çorlulu Zarîfî 57, 113, 125, 164, 180, 211, 236

D

D. H. Lawrence 101, 108, 197, 242, 282, 285, 312,
365, 423, 470, 490, 507
D. Szabo 103, 326, 458
Dadaloğlu 85, 86, 148, 179, 336, 387, 388, 412, 419,
485, 490, 498, 501
Dakîkî 100
Dale Carnegie 172
Daniel Defoe 28, 310, 358, 369
Daniel Webster 124, 271, 276
Dante 17, 22, 24, 140, 179, 265, 287, 368, 393
David Hume 270
Dede Korkut 28, 55, 85, 154, 183, 193, 308, 323, 389
Dedemoğlu 485
Dehhânî 140, 209, 410
Delacroix 242
Deli Boran 124, 498
Delille 172

Demokritos 31, 32, 47, 66, 104, 123, 170, 173, 174,
175, 189, 196, 241, 245, 253, 258, 266, 279, 280,
282, 286, 289, 293, 315, 331, 369, 374, 401, 405,
423, 424, 431, 434, 454, 461, 463, 465, 469, 481,
504
Demostheres 123, 219, 254, 294, 334
Denys Amiel 273
Dertli 6, 70, 87, 95, 157, 159, 160, 187, 278, 305, 316,
334, 360, 374, 378, 413, 500, 520
Derviş Hâletî 89
Derviş Hayâtî 115, 304
Dervişî 50, 251, 444
Derviş Mehmed 339
Derviş Şefîî 441
Descartes 47, 65, 105, 189, 190, 196, 208, 258, 292,
367, 376, 378
Desiderius Erasmus 300
Destan 435, 438
Didâr 158, 521
Diderot 25, 90, 93, 128, 152, 197, 264, 273, 277, 292,
325, 329, 330, 357, 360, 372, 393, 456, 479, 480,
488
Diodorus Siculus 319
Diogenes 28, 34
Disraeli 54, 99, 262, 288, 313, 319, 320, 394, 432, 479,
507
Diyarbakırlı Ahû Baba 124
Diyarbakırlı Said Paşa 85, 178, 186, 269, 278
Doğan Yarıncı 330
Dostoyevski 23, 46, 58, 59, 62, 78, 90, 93, 110, 127,
135, 136, 147, 168, 201, 204, 219, 230, 239, 261,
262, 272, 282, 284, 285, 290, 291, 297, 298, 299,
300, 314, 318, 326, 347, 364, 366, 368, 383, 396,
397, 410, 414, 421, 424, 428, 451, 465, 467, 495,
500, 509
Dryden 77, 247, 259, 315, 418, 455
Du-Yang Hiu 447
Duboseq-Montandré 114
Duhamel 25, 265, 486
Dukakinzâde Ahmed Bey 121, 346

E

E. Hemingway 110, 141, 367, 441
E.M. Cioran 384, 481, 506, 507
E. Renan 84, 99, 220, 272, 295, 302, 305, 375, 382,
385, 424, 461, 468
E. Szigligeti 80, 420
Ebner-Eschenbach 34
Ebner Eschenbach 170
Ebner von Eschenbach 283, 285, 394

Ebu'âlâ Ma'arrî 314, 461
 Ebu'l-Hasan Sâyiğ ed-Dîneverî 466
 Ebubekir Kânî 99, 266
 Ebû Bekr-i Ferrâ 292
 Ebu Cafer-i Sümânî 173
 Ebu Cafer Muhammed Bakır 357
 Ebu Hâşim es-Sûfî 234
 Ebûl-Hasan Bûşencî 332
 Ebûl-Hasan Hayr en-Nessac 409
 Ebu Said Hasan-ı Basrî 186
 Ecclesizstes 394
 Ecclesiastes 105
 Eckermann 378
 Edip Cansever 286
 Edirneli Derviş Şehidî 180
 Edirneli Enis Receb Dede 94
 Edirneli Fâiz 111
 Edirneli Kâmî 432
 Edirneli Nazmî 235
 Edirneli Ubeydî 225, 412, 478
 Edith Södergran 263
 Edmond Goblot 62, 107, 128, 136, 170, 243, 247, 259, 270, 368, 415, 450
 Edmond Jaloux 494
 Edmond Rostand 340
 Edmund Burke 271, 334, 488
 Edward Moore 81, 247
 Edward Morgan Forster 60, 259
 Edwin Arnold 66
 Eflatun 208
 Eichendorff 446, 458
 Elbert Hubbard 190, 270
 Elbistanlı Âşık Derdiçok 91, 118, 160, 233, 346
 Eleni Vakalo 337, 341
 Elis'li Hippas 256, 276
 Elisabeth Borchers 480
 Emerson 24, 49, 61, 64, 167, 173, 195, 199, 241, 247, 276, 290, 300, 319, 398, 452, 495
 Emile Zola 22, 31, 52, 61, 76, 98, 197, 263, 300, 416, 465, 471
 Emily Brontë 172
 Emin Yümnî 371
 Emir Buharî 83, 183, 207, 324, 463
 Emsâlî 67
 Enderûnlu Fâzıl 349
 Enderunlu Vâsıf 35, 38, 42, 44, 86, 88, 134, 158, 194, 206, 212, 344, 359, 426, 484
 Enid Bagnold 262, 303, 513
 Enis Batur 24
 Enis Behiç Koryürek 81, 156, 231, 241, 359, 506
 Enrique Larreta 326, 329, 420, 430, 496

Enverî 23, 29, 102, 140, 168, 238, 342, 375, 392, 445, 487
 Epiktetos 49, 54, 65, 66, 208, 244, 259, 264, 282, 313, 323, 347, 352, 363, 404, 415, 432
 Epikuros 23, 106, 132, 169, 172, 271, 305, 323, 325, 366, 391, 511
 Erasmus 258, 296, 300, 305, 320
 Eray Canberk 340, 389, 407, 448, 482
 Erbâbî (Hüseyn Farkî) 458, 506
 Ercişli Emrah 232, 245, 317, 327, 339
 Ercüment Uçarı 84
 Erdem Beyazıt 192
 Ergin Günçe 148, 503
 Erhan Bener 62, 252, 333
 Erich Maria Remarque 373
 Ernest Renan 114
 Erzurumlu Emrah 29, 30, 71, 80, 87, 112, 184, 227, 239, 309, 353, 380, 388, 398, 400, 419, 429, 452, 475, 484, 487, 497, 509, 510, 511
 Erzurumlu İbrahim Hakkı 49, 55, 313, 384, 410, 480
 Es'ad Muhlis Paşa 141, 314
 Esrâr Dede 34, 38, 42, 43, 53, 119, 121, 194, 335, 414, 452, 468, 487
 Eşref, Gelenbeli 112, 115, 126, 153, 179, 356, 386, 392, 442, 446, 463, 469, 480
 Eşref bin Muhammed 48, 229, 258, 267, 358, 445, 456
 Eşref Hakkı 156, 353
 Eşrefoğlu Rûmî 70, 73, 79, 82, 96, 181, 179, 223
 Eşref Paşa 92, 268
 Estienne de la Boetie 47, 328
 Eudemonides 108
 Eugene Guillevic 393
 Eugène Labiche 292, 308
 Eugene O'Neill 203, 227, 264, 418, 490
 Euripides 169, 172, 173, 189, 204, 205, 219, 258, 262, 277, 296, 309, 328, 363, 511
 Everekli (Develili) Seyrânî 28, 38, 63, 68, 75, 76, 85, 87, 92, 95, 97, 115, 146, 148, 150, 154, 155, 161, 170, 174, 238, 245, 253, 266, 291, 311, 331, 341, 344, 345, 355, 390, 406, 412, 446, 462, 463, 487, 496, 499, 506
 Ezherî 358, 360, 399

F

F. Bacon 99, 152, 171, 195, 196, 246, 247, 255, 256, 275, 276, 279, 296, 319, 344, 347, 372, 380, 395, 397, 419, 423, 432, 450, 451, 454, 463, 479, 481, 486, 488

Şairler ve Yazarlar Dizini

- F. Garcia Lorca 22, 234, 365
F. Hérczég 103, 219, 298, 333, 427
F. K. Chesterton 441
F. M. Knowles 201
F. Nietzsche 188
F. Nietzsche 23, 25, 66, 149, 219, 221, 280, 339, 379, 480
Fahrüddin-î Irakî 111, 149, 221, 229
Faik Âli Ozansoy 82, 111, 113, 119, 249, 264, 274, 350, 367, 370, 484
Faik Baysal 24, 216
Fâik Memduh Paşa 101, 408
Faizî (Yirmi Sekiz Mehmed Çelebi) 178
Fakih Fakılar 418
Falih Rıfkı Atay 219, 261, 264, 265, 363, 369, 384, 389, 392, 479, 482, 489, 497, 504, 509
Farâbî 104, 107, 170, 195
Faruk Kayacıklı 315
Faruk Nafiz Çamlıbel 58, 64, 119, 145, 176, 226, 228, 237, 241, 248, 261, 274, 286, 288, 296, 303, 311, 336, 344, 350, 351, 384, 386, 390, 405, 413, 420, 437, 500, 514
Fasîh Ahmed Dede 83, 101, 118, 138, 243, 343, 406, 429, 431, 470
Fâzıl Ahmet Aykaç 63, 134, 299, 394
Fazıl Hüsnü Dağlarca 93, 142, 144, 149, 184, 188, 198, 214, 248, 261, 272, 285, 327, 336, 339, 341, 355, 359, 401, 426, 439, 440, 463, 472, 481, 490, 491, 492, 506, 511
Fehmi Bey, Zaimzâde Hasan 286
Fenâyî Dede 456
Fenelon 275, 328, 478
Fénelon 53, 76, 195, 267, 275, 328, 345, 368, 462, 463, 478
Fennî Bey 279, 413, 444
Feraizcizâde Mehmet Şakir 149, 155
Ferecikli Hadîdî 94, 187, 258, 269
Ferideddin Attar 22, 51, 76, 168, 171, 192, 258, 261, 292, 305, 333, 368, 382, 395, 396, 397, 402, 417, 428, 431, 434, 441, 455, 459, 460
Ferîdî 113, 236
Ferit Edgü 54, 60, 99, 185, 190, 272, 457
Ferit Kam 43, 50, 52, 54, 105, 117, 125, 128, 159, 176, 177, 180, 194, 197, 198, 203, 206, 220, 224, 246, 282, 328, 348, 349, 391, 427, 433, 452, 463, 478, 479, 491, 515
Feryâdî 434
Fethi Giray 97
Fevrî 43, 55, 80, 102, 127, 153, 165, 202, 235, 353, 462, 496, 509
Feyzi Halıcı 424, 500
Fielding 104, 123, 155, 165, 186, 201, 204, 207, 209, 275, 276, 278, 279, 338, 369, 371, 372, 373, 386, 404, 439, 461, 479
Fikrez Adil 101
Firakî 111
Firdevsî 22, 35, 46, 86, 96, 104, 147, 172, 177, 186, 218, 240, 299, 305, 311, 356, 410, 434, 460, 495
Fitnat Hanım 157, 257, 305, 344, 408, 411
Fletcher 28, 173, 204, 228, 320, 386
Fonvizin 106, 295, 446, 510
Fouqué 273
Francis Bacon 31, 316
Francis Rous 258
François de Curel 65, 75, 464
François Maurice 243, 416, 495
Franz Grillparzer 450, 507
Franz Kafka 319, 415
Frederic William Karrar 272
Friedrich Hebbel 280, 281, 493
Friedrich Klopstock 190
Fronde 143
Fuad Hulûsi Demirelli 248
Fuat Bayramoğlu 59, 122, 199, 217, 243, 307, 351, 367, 431, 506
Fuzûlî 34, 36, 38, 43, 47, 64, 65, 68, 69, 70, 72, 75, 77, 78, 83, 92, 101, 102, 107, 112, 117, 118, 120, 122, 131, 143, 144, 157, 159, 176, 177, 180, 206, 210, 211, 212, 213, 226, 229, 234, 239, 244, 246, 257, 258, 260, 306, 309, 343, 344, 345, 346, 348, 353, 355, 358, 377, 379, 380, 382, 399, 400, 407, 413, 416, 418, 431, 437, 439, 455, 471, 474, 478, 481, 484
G
G. Bernard Shaw 25, 44, 73, 75, 76, 77, 87, 97, 184, 196, 208, 214, 280, 285, 295, 319, 330, 341, 381, 396, 403, 421, 441, 461, 465, 469, 512
G. Büchner 188, 242, 254, 276
G. C. Lichtenberg 321
G. Chaucer 375
G. Csiky 276
G. Flaubert 99
G. Gardony 88, 261, 298, 322, 325, 503
G. Gardonyi 479
G. H. Spurgeon 27
G. J. Danton 473
G. Keller 333, 397, 459
G. Lorca 454
Gabriele D'Annunzio 22, 23, 93, 387, 507
Galatalı Kâtibi 347, 440, 482, 509
Galileo 179

- Gançarov 74
 Gandhi 103, 136, 167, 219, 259, 288, 331, 333, 405, 464, 470, 492
 Ganîz-zâde Nâdiri Çelebi 193, 207, 376, 407
 Gaybî Sun'ullah 37
 Gedâ Muslu 181
 Gedâyî, Tokatlı Ahmed 71, 163, 232, 404
 Gelett Burgess 296
 Gelibolulu Mustafa Âlî Efendi 102, 121, 159, 162, 180, 199, 203, 228, 233, 257, 348, 399, 411, 443, 470, 477, 508
 Genceli Nizâmî 21, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 63, 67, 72, 90, 146, 165, 172, 201, 281, 293, 340, 362, 379, 391, 407, 409, 416, 430, 477, 490, 495, 513
 Geoffrey Chaucer 21, 57, 62, 86, 99, 132, 146, 203, 267, 323, 366, 429, 430, 433, 508
 George Chapman 62, 166
 George Crabbe 264
 George Eliot 173, 221, 328, 338, 369
 George Granville 81
 George Herbert 36, 56, 63, 77, 78, 88, 93, 96, 97, 110, 144, 154, 167, 195, 214, 227, 244, 303, 308, 322, 431, 453, 466, 480
 George Lyttelton 74, 171
 George Sand 23, 24, 26, 57, 80, 103, 115, 141, 144, 225, 253, 273, 293, 297, 303, 333, 362, 365, 370, 375, 405, 422, 437, 463, 464, 473, 481, 486, 490, 495
 Georges Braque 190
 Georges Duhamel 25, 486
 George Washington 336
 George Wilkins 297
 George Wither 21
 Geredeli Figânî 38, 64, 215, 290, 503
 Geredeli Seyyit Ahmet Figanî 80
 Gerhart Hauptmann 65, 151, 404, 437
 Germiyanlı Ahmedî 102, 120, 200, 203, 290, 344, 356, 390, 437, 474
 Giovanni Boccaccio 255, 340
 Giovanni Verga 151, 177, 185, 201, 375, 481, 507
 Giraudoux 363
 Giritli Aziz Ali Efendi 70, 162
 Giuseppe Bottai 284
 Goethe 22, 23, 28, 35, 47, 60, 65, 72, 77, 89, 93, 96, 99, 104, 105, 107, 123, 127, 130, 138, 141, 147, 152, 154, 158, 160, 162, 168, 175, 179, 196, 208, 220, 222, 230, 233, 246, 247, 251, 252, 260, 263, 269, 270, 272, 274, 283, 284, 285, 303, 310, 312, 315, 319, 326, 334, 338, 340, 366, 367, 372, 373, 377, 379, 384, 393, 397, 404, 405, 410, 415, 423, 432, 437, 441, 444, 445, 455, 456, 459, 460, 464, 465, 473, 476, 481, 488, 492, 493, 495, 496, 497, 512
 Gogol 167, 312, 371, 375, 507, 512
 Goldoni 56, 261, 316, 318, 336, 340, 379
 Gonçarov 82
 Göreleli Osman Avnî 71
 Graham Greene 26, 273, 339, 421
 Grasset 78
 Grillparzer 184, 208, 423, 450, 504, 507
 Guazzo 151
 Gubârî, Abdurrahman 445
 Gufranî 207, 330
 Guillaume Apollinaire 26, 141, 241
 Gülşehrî (Hoca Mesud) 30, 38, 68, 104, 116, 126, 140, 165, 166, 183, 187, 203, 209, 215, 229, 238, 256, 291, 305, 312, 333, 335, 347, 383, 388, 419, 429, 436, 438, 452, 455, 456, 462, 496, 498, 500
 Gültekin Emre 393
 Gültekin Sâmanoğlu 192
 Gülten Akın 24, 25, 60, 145, 340, 482
 Gustave Flaubert 24, 48, 62, 99, 151, 190, 316, 321, 368, 398, 450, 451, 455, 467, 469
 Güvâhî 27, 29, 54, 75, 77, 85, 86, 101, 109, 162, 169, 200, 211, 214, 232, 289, 290, 305, 318, 322, 324, 327, 330, 349, 360, 382, 408, 428, 435, 455, 456, 457, 497
 Güven Turan 24, 39, 59, 63, 93, 143, 144, 145, 156, 185, 196, 209, 230, 241, 245, 281, 307, 341, 351, 352, 437, 443, 448, 483, 489, 503
 Guy de Maupassant 35, 298
 Güzide Taranoğlu 350
 György Lukacs 253
- ## H
- H. C. Andersen 302
 H. de Balzac 53, 61, 74, 75, 76, 77, 80, 81, 99, 100, 103, 109, 110, 178, 189, 197, 200, 201, 202, 204, 205, 247, 262, 265, 267, 273, 274, 276, 280, 283, 289, 292, 293, 294, 295, 297, 298, 300, 302, 312, 313, 322, 336, 357, 362, 364, 365, 368, 372, 373, 379, 396, 404, 415, 421, 423, 424, 426, 428, 447, 449, 450, 451, 462, 465, 466, 470, 476, 488, 510, 512, 513
 H. de Banzac 426
 H. H. Asquith 100
 H. Heine 83, 387
 H. Hesse 307
 Hacı Bayram Velî 79, 107, 225
 Hacı Faik Bey 311
 Hafid Bey 485

Şairler ve Yazarlar Dizini

- Hâfız-ı Şirâzî 150
Hâfız Ahmed Paşa 85, 139, 313
Hâkî 225, 317
Hakîm Efendi 139
Hakkı Süha Gezgin 142
Haldun Taner 214
Hâlet (Mehmed Said.) 485
Hâletî, Azmizâde 212
Halide Edip Adivar 63, 288, 296, 297, 303, 409, 418, 513
Halid Ziya Uşaklıgil 205, 476, 497
Halil Cibran 26, 37, 47, 55, 66, 83, 144, 190, 215, 245, 311, 352, 451, 468
Halilî (Sarı Halil) 69, 484
Halil Nihad Boztepe 353
Halil Soyuer 160
Halim Giray 39, 99, 103, 119, 212, 224, 340, 354
Halimî 118, 343
Halit Fahri Ozansoy 472
Halit Ziya Uşaklıgil 299, 302
Hamâmizâde İhsan 316
Hamdullah Hamdî 49, 55, 63, 70, 79, 95, 112, 116, 121, 124, 135, 136, 137, 156, 164, 192, 198, 211, 223, 224, 228, 257, 264, 290, 301, 309, 346, 353, 361, 451, 452, 456, 496, 497, 503
Hâmi-i Âmidî 48, 139, 227, 313
Hamit Macit Selekler 274
Hamzavî 30, 72, 102, 113, 140, 266, 309, 331, 336, 484
Hans Christian Andersen 66, 262, 332, 337, 357, 499
Hans Peter Keller 141
Harirî 154, 166, 177, 178, 208, 277, 314, 339, 438, 462, 493, 509
Harold Pinter 179
Harpıtlu Hayri Bey'in muhayyer bestesi 94, 95, 307, 361, 487
Hasan-Âli Yücel 47, 50, 88, 123, 142, 196, 274, 317, 351, 375, 389, 398, 417, 425, 441, 443, 448, 455, 467
Hasan Çelebi, Aşçızâde 351
Hasan Dede 164, 181, 422
Hâşimî, Sivashî Emir Osman 96, 102, 108, 220, 225
Haşmet 44, 119, 339
Haşmet (Sadrazam Abbaszâde) 44, 119
Hatâyî 70, 240, 330, 339, 437
Hatâyî (Şah İsmail) 177, 181, 223, 304, 345
Hatemî, Caferpaşazâde Mustafa Paşa 445
Hâtemî, Edirneli 199
Hatemî İbrahim Bey 355
Havayî, Beypazarlı 329
Hayâlî, Vardar Yeniceli 40, 54, 118, 122, 181, 225
Haydar Bey, Ali 114
Hayretî 98, 286, 420
Hayri Bey'in muhayyer bestesi 94, 95, 361, 413, 487
Hâzım 83
Hebbel 149, 263, 273, 280, 281, 489, 493
Heiner Müller 192
Heinrich Heine 111, 279, 297, 451, 478, 491, 504, 513
Heinrich Mann 321
Hemdemî Dede 360
Hemingway 49, 110, 141, 367, 441
Henri-Frédéric Amiel 23, 152, 188, 204, 348, 364, 423, 454, 465, 471, 490
Henri de Montherlant 76, 369
Henri de Régnier 235
Henrik Ibsen 242, 243, 458, 500
Henry Becque 230
Henry David Thoreau 99
Henry de Montherlant 66
Henry Fielding 104, 123, 155, 165, 186, 204, 207, 209, 275, 276, 278, 279, 369, 371, 372, 373, 386, 404, 439, 461, 479
Henry Frédéric Amiel 259
Henry Miller 197, 457
Henry Ward Beecher 35, 60
Herakleitos 56, 57, 62, 133, 137, 153, 228, 241, 244, 329, 359, 362, 387, 451, 466, 467, 488
Herman Melville 328
Hermann Hesse 175, 393, 405, 425
Hermann Sudermann 364, 371, 486
Hersekli Ârif Hikmet 218, 233, 343, 449, 493
Hesiodos 27, 168, 194, 255, 295, 382, 439, 469
Hevesî 509
Hikmet Erhan Bener 333
Hikmet Münir Ebcioglu 24, 165
Hildegard Knef 404
Hilmi Soykut 120
Hilmi Yavuz 5, 13, 15, 18, 24, 228, 286, 388, 421, 443, 448
Himmetzâde Abdî 361, 434
Hippokrates 415
Hoca Dehşânî 140, 157, 209, 280, 362, 467
Hölderlin 147, 217, 284, 365, 465, 502
Homeros 21, 219, 253, 283, 443
Horatius 142, 154, 157, 196, 209, 263, 319, 324, 326, 338, 365, 379, 381, 383, 387, 388, 393, 396, 398, 419, 453, 488, 497, 510
Hüdâyî (Âkizâde Hüseyin Efendi) 487
Hüdâyî (Aziz Mahmud) 96, 154, 156, 183, 392, 402
Hüdâyî Mustafa Efendi 504

Hugo von Hofmannsthal 189
Hükmî 467
Hümâmî 66, 357
Hüseyin Âlî 103
Hüseyin Çelebi-i Kefevî 281
Hüseyin Mayadağî 420
Hüseyin Rahmi Gürpınar 52, 73, 74, 87, 219, 243, 260, 296, 316, 336, 356, 371, 488, 489
Hüseyin Rifat Bey 425
Hüseyin Şakir 308
Hüseyin Siret Özsever 59, 92, 161, 233, 425, 494
Hüseyin Suad Yalçın 61, 220, 224, 231, 264, 356, 452
Hüseyin Vâiz 176
Hüseynî (Hüseyin Abdal) 165, 424
Huzûrî 93, 203, 224, 398, 510, 511
Huzûrî, Yusufelili 203
Hz. Ali 34, 37, 47, 52, 105, 106, 117, 123, 126, 161, 165, 167, 170, 174, 178, 190, 191, 197, 259, 277, 279, 295, 305, 316, 317, 325, 328, 347, 359, 360, 375, 381, 382, 412, 427, 430, 436, 440, 441, 442, 471, 480, 490, 515, 524, 536
Hz. Ebubekir 290, 468
Hz. Muhammed 26, 31, 32, 35, 37, 45, 46, 54, 59, 60, 88, 104, 105, 106, 107, 109, 123, 126, 131, 137, 147, 165, 166, 169, 177, 178, 179, 185, 191, 240, 242, 255, 267, 274, 280, 289, 291, 292, 293, 302, 305, 314, 322, 323, 324, 345, 376, 393, 412, 417, 426, 427, 433, 434, 440, 442, 443, 453, 460, 469, 470, 492, 495, 506, 510, 519
Hz. Ömer 31, 208, 239, 281, 334, 394, 409

I

Ingersoll 127, 261
Ionesco 262

İ

İbn-i Sina 493
İbn el-Mukaffa' 179, 180, 186
İbn el Mukaffa' 262
İbni Haldun 53
İbni Kemal (Kemal Paşazâde) 29, 39, 45, 56, 57, 61, 72, 89, 113, 133, 155, 170, 172, 181, 192, 194, 200, 223, 225, 232, 238, 243, 244, 247, 250, 257, 292, 293, 316, 329, 331, 353, 355, 361, 378, 399, 403, 417, 427, 429, 438, 445, 452, 469, 495, 500, 502
İbni Sînâ 45, 48, 104, 107, 108, 180, 194, 217, 259, 428, 510

İbnülemin Mahmud Kemal İnal 113, 187, 305, 375, 469
İbnülemin Mehmed Kemal İnal 504
İbrahim Alâeddin Gövsa 58, 221, 388, 392, 455
İbrahim Bey 98, 316, 355, 361, 395, 437, 475, 495
İbrahim bin Bâlî 113, 166, 181, 280, 349, 401, 412, 422, 439, 485
İbrahim Gülşeni 278
İbrahim Olcaytu 33, 45, 48, 131, 132, 135, 137, 180, 195, 197, 228, 268, 275, 283, 302, 311, 335, 337, 393, 395, 457, 479, 503
İbsen 314, 468
İcazet (Ali Beşiktepe) 87
İhsan Raif Hanım 122, 215, 230
İkbal 7, 49, 79, 88, 92, 229, 261, 281, 329, 422, 443, 459, 470
İkbâl 32, 275, 277, 278, 416, 525
İkbalî (Sultan Mustafa II) 98
İlham Behlül Pektaş 72
İlhami Bekir Tez 233
İlhan Berk 250, 448, 515
İlhan Demiraslan 192, 257, 398
İlhan Geçer 111
İmam-ı Buharî 394
İrfan 7, 169
Isaac Watts 192
İshak Çelebi 82
İsmail Habib Sevük 86, 92, 217, 233, 249, 436, 443, 472, 504
İsmail Hakkı, Bıçakçızâde 37, 44, 52, 78, 97, 133, 135, 136, 147, 217, 283, 299, 323, 326, 356, 371, 400, 438, 469, 476, 502, 511
İsmail Safâ 268, 316, 460
İsmet Bozdağ 350, 352
İstanbulu Beyânî 288
İstanbulu İşreti 278
İvan Turgenyev 77
İvo Andriç 265, 367
İznikli Bakâyî 82, 164, 180, 230, 238, 249, 256, 340, 380, 402, 449
İzzet, Beylikçi 42, 47, 94, 414
İzzet Molla 27, 39, 41, 48, 70, 73, 74, 75, 76, 106, 112, 113, 121, 124, 131, 132, 133, 136, 149, 156, 158, 159, 170, 177, 180, 205, 223, 236, 244, 253, 256, 267, 275, 277, 278, 307, 309, 323, 325, 337, 348, 358, 374, 376, 377, 406, 444, 452, 455, 474, 483, 499, 503

J

J. A. Froude 32, 259
J. B. Priestley 490
J. Conrad 283, 314
J. Dryden 455
J. Dutourd. 321
J. Fletcher 320
J. J. Rousseau 15, 26, 38, 44, 51, 69, 73, 104, 152, 169, 177, 189, 200, 205, 208, 235, 261, 263, 270, 271, 272, 277, 284, 292, 318, 331, 333, 337, 341, 362, 364, 368, 372, 381, 393, 395, 404, 408, 416, 418, 432, 441, 446, 451, 460, 461, 468, 469, 471, 473, 489, 491, 493, 497, 502, 507, 508, 512, 514
J. L. Borges 167
J. P. Sartre 301
J. R. Lowell 458
J. Swift 152, 242, 319
Jack Kerouac 72, 128
Jacobsen 349
Jacques Deval 310
Jaloux, Edmond 148
James Howell 319, 409
James M. Barrie 384
James Thomson 264
Jane Austen 26, 273, 382
Jaroslav Seifert 466
Jean Anouilh 147, 263, 282, 290, 493
Jean Cocteau 108, 330
Jean Giradoux 486
Jean Paul Richter 57, 300, 429
John Dos Passos 473
John Dryden 77, 247, 315
John Florio 202, 214, 312, 329, 459
John Galsworthy 76, 218
John Gay 123, 221, 287
John Keats 103, 176, 219
John Locke 515
John Luckey Mc Creery 385
John Lyly 63, 323
John Macy 414
John Milton 64, 290, 375
John of Salisbury 336
John Powys 75
John Ray 35, 307, 397
John Sheffield 77
John Simon 396
John Steinbeck 64, 115, 265
John Stuart Mill 476
John Webster 169, 171, 282, 283, 340, 381, 419, 446, 450, 507, 511

Jonathan Swift 28, 258, 398, 487
Joseph Addison 272, 362, 366
Joseph de Maistre 269
Joseph Roux 45, 77, 230
Joubert 260
Jules Renard 58, 456, 507
Jules Romains 30, 298, 362
Jules Superville 238, 331
Julius Caesar 267, 280, 309, 372, 504
Juvenalis 104, 218, 268, 291, 322, 396, 398, 439, 451, 476, 494
Juventus 364

K

K. Csatho 26, 283, 298, 310
K. Kisfaludy 82, 294, 298
K. Mikszath 339, 473
Kabûlî (İbrahim Çelebi) 88, 90, 167, 378, 438, 477
Kadı Burhaneddin 43, 109, 153, 229, 429, 436, 478, 499
Kadrî (Çankırılı Ali) 110, 163, 318
Kağızmanlı Hıfzî 145, 206, 327, 484
Kalecikli Mir'âtî 108, 148, 151, 163, 233, 288, 301, 307, 309, 330, 381, 480
Kalevala (Fin destanı) 157, 199, 295, 308, 329
Kâmî (Karamanlı Mehmed) 474
Kâmili 115, 194, 304
Kânî 99, 178, 206
Kanto 86, 156, 164, 239, 246
Karacaoğlan 28, 37, 72, 86, 91, 93, 110, 126, 144, 148, 151, 157, 158, 178, 182, 184, 187, 188, 225, 227, 233, 234, 237, 238, 240, 245, 246, 247, 249, 279, 310, 331, 335, 349, 369, 385, 387, 389, 390, 392, 425, 427, 428, 474, 483, 484, 485, 486, 498, 500
Kara Fazlı 39, 70, 113, 182, 384, 399, 498
Karahisarlı Yahya Efendi 73
Karamanlı Niyazî 213
Kararsız Veli 124
Kardinal de Richelieu 293, 341, 380
Karıştıran Süleyman Bey Oğlu 32, 75, 78, 81, 91, 101, 107, 163, 180, 318, 374, 408, 409
Kâşgarlı Mahmud 27, 29, 57, 67, 85, 88, 147, 148, 166, 242, 244, 250, 281, 285, 314, 323, 336, 340, 349, 379, 430, 435
Katherine Mansfield 27, 51, 416
Kâtibî 38, 69, 226, 234, 239, 245, 333, 347, 374, 440, 482, 509
Kavalalı Ârifî 229
Kaygusuz Abdal 191
Kayıkçı Kul Mustafa 153, 327

Kazak Abdal 99

Keçecizâde İzzet Molla 27, 39, 41, 48, 70, 73, 74, 75,
76, 106, 112, 113, 124, 131, 132, 133, 136, 156,
158, 159, 170, 177, 180, 205, 223, 236, 244, 253,
256, 267, 275, 277, 278, 307, 309, 314, 323, 325,
337, 348, 358, 374, 376, 377, 406, 444, 452, 455,
474, 483, 499, 503

Kefevî Haydarzâde Feyzî 71

Kemal Bekir 22

Kemâlettin Kamu 59, 66, 94, 147, 233, 318, 327, 350

Kemâl Paşazâde 155, 168

Kemal Tahir 133, 142, 220, 227, 268, 286, 308, 315,
321, 372, 384, 388, 403, 424, 433, 467, 499, 508

Kemal Ümmî 184, 225, 375

Kemter Baba 27

Kendi, Abu-Yusuf 48, 49, 102, 105, 328, 374, 381,
401

Kenneth Allsop 456

Kenzî 82

Kerimî 180

Keşanlı Zihnî 47, 71, 116, 119, 167, 200, 213, 257, 266,
286, 304, 361, 370, 400

Keşfi, Amasyalı 30, 163

Kırımlı Lütî 478

Kırımlı Ramiz Paşa (Abdullah) 43

Kierkegaard 174

Kleist 263, 284, 291, 314, 401, 504

Knut Hamsun 80, 84

Koca Ragıp Paşa 51, 111, 126, 134, 138, 153, 158, 176,
197, 213, 268, 290, 354, 380, 478, 498

Konevî Yusuf Dede 343

Konfüçyüs 17, 104, 123, 129, 185, 190, 196, 269, 302,
325, 345, 406, 446, 489

Konyalı Âşık Mehmet 156, 445, 447, 514

Konyalı Şem'î 116, 314, 357

Köroğlu 149, 223, 249, 294, 348

Krezüs 97

Ksenophon 394

Kuburizâde Havâyî 150, 330, 501

Kuddusî 82, 101, 503

Kul Himmet 172, 217, 237, 355, 370, 469

Kul Hüseyin 419, 498

Kul Mehmet 140, 335

Kul Mustafa 153, 327, 399

Kul Nesimî 79, 86, 132, 146, 172, 181, 237, 241, 341,
354, 370, 372, 422, 427, 430, 437, 443, 483

Kuloğlu 113, 172, 174, 179, 185, 203, 211, 237, 385

Kuloğlu Mustafa 113

Kütahyalı Firâkî 301

L

L. Coelius Lactanius Firmianus 302, 405

L. Eisenbery 289

Lâ-edrî 33, 34, 41, 43, 44, 46, 47, 63, 64, 72, 78, 85, 87,
95, 98, 108, 124, 129, 130, 135, 142, 143, 154, 177,
184, 206, 208, 210, 212, 213, 223, 226, 237, 240,
244, 256, 292, 309, 311, 318, 323, 339, 349, 361,
370, 380, 385, 392, 395, 403, 416, 422, 434, 435,
436, 461, 462, 476, 496, 497, 505

La Bruyère 23, 30, 52, 74, 81, 99, 115, 147, 201, 202,
219, 318, 319, 325, 333, 338, 344, 364, 372, 386,
387, 396, 425, 426, 428, 429, 455, 457, 464, 469,
490, 494, 501, 502, 506, 508, 513

La Cordaire 84, 446

La Fontaine 65, 90, 95, 114, 126, 172, 184, 246, 268,
283, 290, 310, 328, 337, 341, 342, 365, 382, 386,
394, 397, 409, 428, 454, 479, 504, 506, 510

Lamartine 45, 176, 300, 328, 416, 507, 509

Lâmi'î Çelebi 28, 48, 98, 112, 115, 136, 165, 254, 255,
275, 288, 304, 399, 435, 442

Lao-tzu 48, 52, 66, 108, 188, 197, 205, 266, 289, 317,
324, 332, 341, 374, 464, 510

Lârendeli Cünûnî Dede 153

Lârendeli Dâlî Dede 70, 304

La Rochefoucauld 23, 25, 28, 35, 45, 46, 52, 53, 68,
69, 73, 76, 79, 81, 90, 129, 130, 150, 157, 158,
175, 188, 189, 201, 204, 231, 234, 235, 255, 256,
278, 279, 285, 292, 293, 296, 301, 315, 318, 324,
337, 338, 347, 357, 360, 362, 364, 372, 373, 377,
382, 393, 394, 396, 421, 440, 449, 454, 456, 459,
464, 465, 467, 469, 493, 496, 497, 510, 512, 513,
514

Lâtîfî 337, 442

Laurence Sterne 35

Leonardo da Vinci 291

Leonid Andreyev 151

Lermontov 73, 171, 227, 362, 423, 464, 468

Lesage 73, 275, 289, 325, 454, 495

Leskofçalı Galib 115, 179, 250, 370

Lessing 35, 57, 63, 109, 196, 285, 297, 314, 318, 333,
334, 338, 340, 380, 381, 382, 410, 440, 499, 510

Levnî 85, 95, 115, 150, 173, 269, 304, 305, 306, 433

Lev Tolstoy 84, 342, 424, 471, 475

Lewis Carroll 262

Leylâ Erbil 406

Leylâ Hanım 44, 53, 137

Leylâ Saz 92, 161, 482

Li Yü 228, 248

Lokman Dede 179, 223

Lombroso 151

Şairler ve Yazarlar Dizini

Lonfellow 384
Longfellow 100, 186, 218, 319, 369, 415
Lonzfellow 215
Lord Brougham 254
Lord Byron 59, 155, 171, 405, 488
Lord Chesterfield 51, 319, 486
Louis Mencken 75
Louis Verneuil 58
Louis XIV. 161
Lowell 235, 458
Lucretius 266, 386, 489, 513
Ludwig Tieck 77, 263, 374, 460, 491
Lui Ci 362, 366
Lukianos, Samsatlı 56, 155, 175, 196
Luther 303, 480

M

M. Âli Bey 430
M. Gandhi 333
M. Rasim Mutlu 31, 34, 37, 41, 46, 47, 54, 68, 73, 74, 88, 103, 105, 112, 115, 119, 121, 122, 131, 136, 152, 155, 158, 168, 169, 178, 189, 210, 214, 222, 228, 231, 244, 258, 259, 264, 274, 277, 279, 304, 309, 313, 342, 387, 391, 404, 405, 409, 422, 426, 428, 437, 444, 465, 467, 470, 477, 479, 480, 491, 496, 507, 515
M. Sunullah Arısoy 228, 384
M. Rasim Mutlu 219
Macaulay 269
Machiavelli 52, 65, 66, 123, 127, 131, 135, 140, 187, 209, 242, 254, 259, 282, 284, 332, 334, 342, 371, 373, 402, 451, 453, 462, 510
Macit Coşkun 406
Madame de Rieux 201
Madame de Staël 34, 197
Madam Roland 270
Maecenas 491
Mahâbhârata'dan 267
Mâhir 37
Mahmut Nedim Paşa 51
Mahmut Yesari 96, 368
Mahtumî 69
Maksim Gorki 148, 265, 288, 362, 368
Malatyalı Raşid 30, 448
Mallarmé 156, 190, 321, 470
Malraux 31, 121, 131, 189, 197, 220, 253, 284, 415, 424, 432, 466
Mâni 26, 40, 78, 88, 92, 100, 109, 118, 138, 141, 144, 145, 147, 159, 160, 161, 205, 206, 215, 222, 224, 226, 230, 231, 232, 234, 238, 239, 240, 250, 267,

316, 325, 327, 335, 358, 389, 420, 467, 475, 484, 485, 486, 487
Manisalı Lûtfî Mehmed 55
Manyaslı Mahmud 309, 337, 402, 411, 432, 458
Manzoni 65, 186, 251, 268, 336, 363, 396, 444
Marcel Achard 144, 197, 280
Marcus Aurelius 63, 188, 191, 235, 381, 387, 454
Margaret Cavendish 250
Marivaux 189, 291
Mark Twain 54, 143, 202, 220, 285
Marlowe 273, 310, 426, 490
Marquis de Sade 372, 389
Martialis 96, 265, 334, 387, 447, 490, 499
Martin Luther 480
Massinger 250, 328
Maurice Maeterlinck 26, 235, 368, 424, 430, 449
Maurice Rostand 321, 503
Max Jacob 128
Mecelle 11, 59, 141, 252
Meftûnî 77
Mehmed (İşkname'nin şairi) 57, 85, 120, 198, 206, 259, 324, 337, 361, 378, 383, 392, 436
Mehmed (Müfessir Hacı İvazzâde) 140, 388
Mehmed Behçet Yazar 82
Mehmed Celâl 103, 400
Mehmed Cemal 38, 411
Mehmed Emin Yenişehirli 154, 266
Mehmed Emin Yurdakul 472
Mehmed Kâmil Çelebi 198
Mehmed Ruhî Baba 354
Mehmed Sa'dî Bey 354
Mehmed Şerif Sabri Çelebi 245, 275, 410
Mehmet Âkif Ersoy 29, 39, 44, 54, 127, 140, 169, 191, 194, 195, 203, 217, 221, 251, 252, 253, 263, 271, 278, 280, 330, 350, 357, 359, 448, 456, 466, 471, 472, 474, 488, 490, 492, 500, 506, 515
Mehmet Başaran 264
Mehmet Çınarlı 52, 366, 387, 423, 426
Mehmet Emin Yurdakul 264, 335, 385, 442
Mehmet Gökkaya 468
Mehmet Kaplan 276, 457
Mehmed Sa'dî Bey 41, 119, 120, 194, 205, 211, 222, 230, 246, 304, 413, 419, 477, 494, 502, 505
Mektupçu Ağâh 27, 32, 36, 43, 44, 48, 52, 58, 64, 107, 136, 176, 185, 188, 195, 200, 204, 214, 256, 258, 268, 278, 283, 295, 304, 349, 363, 365, 372, 391, 395, 419, 421, 422, 428, 429, 454, 479, 491, 501, 510
Melih Cevdet Anday 30, 104, 183, 214, 368, 442, 443, 482
Melihî 444
Melih Ziya Sezer 55

Melisa Gürpınar 468
 Menander 410
 Menandros 488
 Mencius 418
 Menemenlizâde Tâhir Bey 357
 Mengüşî 240, 342, 509
 Mercümeke Ahmed 110, 322, 346, 390, 436
 Merdümî 85, 399, 433, 458, 499
 Meredith 190, 415
 Meşamî-i Konevî 507
 Mesihî 78, 180, 349, 403, 412
 Meslekî 146, 387, 413, 515
 Metin Eloğlu 460, 492
 Mevcî 150, 156, 199, 305, 307, 336, 362
 Mevlânâ 15, 17, 26, 33, 36, 37, 45, 47, 48, 49, 50, 53, 56, 57, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 72, 74, 77, 79, 80, 88, 92, 93, 96, 98, 102, 104, 105, 106, 111, 120, 126, 127, 128, 142, 144, 146, 150, 151, 153, 154, 155, 157, 158, 161, 164, 165, 167, 171, 178, 184, 191, 192, 193, 203, 214, 215, 222, 226, 227, 229, 230, 231, 235, 236, 238, 245, 250, 251, 254, 255, 258, 279, 281, 287, 291, 295, 305, 306, 308, 312, 313, 314, 325, 327, 328, 329, 330, 332, 339, 342, 345, 356, 357, 362, 374, 377, 378, 379, 383, 389, 391, 393, 401, 402, 405, 406, 409, 410, 411, 412, 414, 416, 417, 418, 421, 422, 426, 427, 430, 436, 437, 438, 439, 444, 446, 456, 460, 461, 462, 463, 471, 478, 483, 501, 503, 511
 Mevlût Yıldırım 72, 212, 310
 Mezâkî, Bosnevî 205, 232
 Midhat Cemal Kuntay 205, 235, 367
 Miguel de Unamuno 73, 107, 147
 Mihail Lermontov 464
 Mihrî Hatun 29, 164, 247, 403, 504
 Mikszath 57, 146, 202, 214, 324, 339, 363, 377, 383, 447, 473
 Milton 64, 290, 320, 342, 375, 467
 Minnervus 315
 Minhacî 136, 163, 409
 Mir'atî 85, 108, 148, 151, 158, 163, 233, 288, 301, 307, 309, 327, 381, 480
 Mîrî Yahya 359, 378
 Mirzazâde Ahmed Neylî 68
 Mithat Cemal Kuntay 30, 138, 461, 472
 Mme. de Pompadour 103
 Mme. de Staël 263, 298
 Mohammed Hecâzî 23, 105, 107, 154, 274, 295, 320, 336, 347, 364, 365, 383, 384, 403, 418, 493, 494, 514
 Molière 17, 36, 45, 66, 77, 98, 158, 174, 184, 201, 285, 289, 302, 303, 310, 347, 357, 395, 434, 439, 451, 466, 490

Molla Câmî 34, 84, 104, 175, 329, 438, 439, 511, 512
 Mommsen 152
 Montaigne 26, 27, 45, 46, 48, 51, 53, 65, 66, 90, 104, 108, 125, 126, 131, 157, 170, 175, 180, 188, 207, 208, 209, 235, 242, 243, 254, 263, 268, 271, 276, 280, 281, 282, 284, 299, 306, 314, 321, 322, 326, 334, 339, 376, 377, 384, 387, 397, 405, 406, 423, 428, 433, 447, 450, 461, 476, 487, 488, 491, 493, 510, 514
 Montava 110
 Montesquieu 32, 99, 125, 196, 234, 269, 271, 285, 348, 362, 397, 441, 442, 462, 464
 Montherlant 66, 76, 101, 149, 260, 296, 298, 339, 364, 369, 381, 386
 Morali Bahtî 117, 252, 256
 Moréas 407
 Moresco 248
 Mor Jokai 56, 78, 295, 303, 365, 419, 423, 453
 Mortherlant 312
 Muallim Feyzi 38, 411, 414
 Muallim Nâcî 25, 32, 37, 54, 55, 56, 60, 78, 83, 86, 120, 128, 134, 156, 207, 211, 219, 256, 270, 281, 285, 308, 363, 384, 392, 404, 407, 408, 418, 442, 443, 466, 474, 475, 493, 500, 512, 514
 Müdamî (Sâbit Yalçın) 360
 Muhammed İkbâl 92
 Muhibbî (Kanunî Sultan Süleyman) 162, 235, 238, 346, 412, 419, 483, 501
 Muhitî 43, 71, 80
 Muhyiddin Abdal 213, 222, 373
 Müneccimbaşı Ahmed Dede 137
 Münif-i Kadîm 440
 Munis Faik Ozansoy 241, 350, 351
 Muradî (Sultan Murad III) 424
 Murathan Mungan 24, 83, 91, 202, 265, 286, 326, 351, 389, 391, 392
 Müşerref R. Köktürk 149, 160, 210, 216, 280, 313, 389, 398, 426
 Mustafa Makalî 355
 Mustafa Necati Karaer 59, 160, 482, 492
 Mustafa Şâmî 17, 236
 Mütenebbî 339
 Mütercim Ârif 391
 Müverrih Râşid 194, 205
 Muzaffer Tayyip Uslu 226, 352, 389

N

N. Hawthorne 127
 N. Richard Nash 260
 Nâbî 33, 40, 103, 106, 107, 110, 116, 119, 122, 123, 125, 131, 134, 140, 141, 144, 150, 155, 162, 174, 186,

Şairler ve Yazarlar Dizini

- 191, 198, 199, 208, 213, 227, 228, 247, 254, 258, 268, 278, 281, 317, 324, 329, 334, 344, 360, 370, 376, 377, 379, 393, 406, 410, 417, 418, 427, 431, 433, 435, 436, 438, 440, 442, 451, 460, 465, 466, 477, 478, 479
- Nâbîzâde Nâzım 466
- Nâcî, Muallim Ömer 106
- Naci Ahmed Dede 40, 166, 328, 414
- Nâdirî Çelebi 376, 400
- Nahifî 35, 89, 91, 125, 159, 243, 256, 259, 317, 359, 449, 469, 478
- Nahit Hilmi Özeren 39
- Nâilî-i Cedîd 317, 506
- Nailî-i Kadîm 86, 116, 121, 194, 228, 251, 337, 345, 350, 411, 447, 449, 452, 460
- Naîmâ 400
- Namdar Rahmi Karatay 88, 117, 181, 198, 220, 306, 390, 464, 485
- Namıkî 100
- Namık Kemal 29, 31, 39, 67, 93, 102, 117, 119, 124, 139, 144, 179, 181, 182, 185, 192, 198, 204, 210, 216, 227, 237, 244, 254, 262, 271, 272, 275, 285, 291, 312, 314, 328, 349, 356, 359, 370, 386, 402, 443, 469, 470, 472, 473, 486, 496, 501, 505
- Napoléon Bonaparte 25, 39, 61, 66, 67, 90, 152, 162, 193, 244, 245, 260, 276, 283, 288, 302, 303, 310, 342, 348, 362, 377, 418, 446, 453, 467, 505, 506
- Nâsır-ı Husrev 127, 323, 408, 428, 469
- Nathaniel Cotton 335
- Nathaniel Hawthorne 177, 337
- Nâzım Hikmet 93, 134, 143, 239, 299, 307, 388, 407, 419, 492, 494, 499
- Nec'îm-i Kadîm 40
- Necâtî 40, 59, 100, 112, 120, 125, 143, 153, 160, 167, 183, 184, 190, 192, 211, 215, 247, 248, 249, 272, 373, 444, 480, 481, 482, 484, 492
- Neccârzâde Şeyh Rıza 42, 138, 139, 436
- Necip Fazıl Kısakürek 38, 55, 89, 100, 134, 141, 143, 215, 224, 237, 251, 286, 327, 389, 408, 414, 447, 451, 471, 487, 500, 501, 508, 509
- Necmettin Halil Onan 231, 303, 366, 390
- Nedîm 43, 51, 57, 90, 100, 103, 118, 119, 141, 144, 193, 199, 207, 222, 238, 248, 288, 344, 350, 352, 353, 354, 402, 414, 441, 443, 445, 447, 458, 485, 501, 504
- Nef'î 42, 43, 68, 71, 89, 94, 102, 114, 118, 124, 134, 183, 207, 212, 226, 249, 329, 351, 407, 411, 412, 413, 431, 447, 455
- Nermi Uygur 143, 307
- Neron'un ölürken söylediği söz 414
- Nerval 185
- Neş'et 181, 278
- Neşâtî 118, 226, 344
- Nesib 113, 237, 298, 478
- Nesîmî 102, 121, 156, 262, 393, 509
- Nev'î 33, 34, 73, 74, 114, 122, 149, 193, 212, 213, 221, 224, 302, 309, 323, 344, 346, 408, 444, 474, 514
- Nev'izâde Atayî 40, 113, 135, 191, 245, 330, 437, 443, 459
- Nevres-i Cedîd 80, 475, 140, 240
- Nevres-i Kadîm 49, 139, 168, 236, 278, 344
- Nevres Bey 402
- Nevşehirli Yahya 90
- Nevzat Üstün 391, 425
- Nevzat Yalçın 193, 243
- Neylî 40, 68, 138, 164, 226, 236
- Neyzen Tevfik Kolaylı 69, 72, 93, 125, 150, 171, 173, 182, 193, 207, 232, 283, 294, 353, 355, 358, 396, 420, 432, 494
- Nietzsche 21, 23, 25, 36, 66, 75, 93, 109, 149, 154, 174, 184, 219, 221, 261, 280, 297, 299, 320, 339, 355, 364, 367, 379, 381, 394, 439, 440, 441, 452, 454, 467, 470, 471, 480, 498
- Nigâr Hanım 167, 213, 225, 454
- Niğbolulu Âhî 40, 137, 243, 345, 442
- Nihad Bey 384, 441
- Nihânî 223
- Niksarlı Bedrî 98, 361, 446
- Ninon de L'Enclos 74
- Nişanî Mustafa Çelebi 481
- Niyazî-i Mısırlı 158
- Nizamî 26, 31, 32, 90, 172, 281, 293, 294, 340, 362, 374, 379, 391, 407, 409, 416, 430, 477, 490, 495, 513
- Noah Webster 104
- Novalis 47, 74, 207, 208, 277, 283, 285, 302, 320, 332, 406, 416, 448
- Nurullah Ataç 39, 47, 60, 72, 142, 147, 170, 175, 177, 216, 235, 239, 249, 275, 351, 366, 382, 425, 427, 466, 471, 482
- Nüzhet Erman 234, 344
- O**
- O. Goldsmith 432, 490
- O'Henry 175
- Oğlanlar Şeyhi İbrahim 106, 108
- Okçuzâde Şâhî 371
- Oktay Akbal 185, 216, 367, 369, 492
- Oktay Rifat 59, 134, 156, 241, 244, 245, 272, 301, 354, 363, 420, 438, 448, 485, 496
- Oliver Goldsmith 69, 86, 188, 195, 259, 295, 322, 365, 418, 419, 458, 488, 493

Oliver Wendell Holmes 318
 Orhan Asena 170, 381
 Orhan Gazi 203, 391
 Orhan Hançerlioğlu 97
 Orhan Pamuk 83, 111, 294, 468, 492
 Orhan Şaik Gökyay 92, 108, 389, 427, 472, 473
 Orhan Seyfi Orhon 137, 155, 182, 250, 328, 366, 467
 Orhan Veli Kanık 38, 60, 85, 97, 100, 146, 156, 158, 178, 182, 183, 189, 190, 214, 243, 286, 309, 311, 370, 391, 472, 481
 Orhon M. Arıburnu 286, 327, 509
 Oruç Bey 30, 166, 311
 Oscar Wilde 44, 45, 62, 65, 75, 80, 82, 99, 127, 178, 179, 185, 187, 190, 197, 200, 201, 202, 215, 218, 231, 263, 273, 295, 299, 302, 303, 309, 315, 320, 321, 338, 366, 368, 404, 405, 425, 426, 458, 459, 464, 473, 489, 493, 495
 Osman Agâh Paşa 268
 Osman Nevres 134
 Osman Törkay 370
 Ostrovski 61, 149, 189, 511
 Otto von Bismarck 432
 Ovidius 21, 54, 81, 95, 135, 143, 144, 164, 203, 222, 231, 240, 253, 274, 320, 364, 371, 383, 384, 421, 448, 466, 491, 497, 508
 Owen Meredith 415

Ö

Ömer b. Abdülaziz 35
 Ömer Hayyam 21, 49, 108, 179, 188, 412, 443
 Özdemir Asaf 30, 33, 36, 53, 109, 135, 145, 174, 175, 238, 240, 249, 250, 258, 265, 311, 408, 416, 426, 442, 443, 447, 463, 468, 480, 482, 510
 Özdemir İnce 23, 503, 508

P

P. Aleksandroviç Kropotkin 366
 P. J. Bailey 23, 189, 382, 240
 P. Picasso 63, 416
 P. Syrus 101
 Palmerston 348
 Pançatantra 27, 45, 52, 67, 200, 293, 299, 308, 383, 462, 486
 Par Lagerkvist 423
 Pascal 32, 51, 59, 72, 175, 177, 189, 261, 265, 292, 293, 304, 337
 Paul Bourget 80, 341, 497
 Paul Celan 231
 Paul Claudel 506

Paul de Kock 397
 Paul Geraldı 64, 197, 279, 366, 453
 Paul Heyse 191, 258, 446, 458, 459
 Paul Klee 415, 416
 Paul Valéry 21, 45, 98, 107, 136, 137, 161, 190, 209, 252, 294, 301, 329, 356, 415, 435, 456, 459, 461, 465, 468, 481, 492, 495
 Persius 46
 Pertev Paşa 237
 Pestalozzi 291, 302, 333
 Peter O. Chotjewitz 403
 Petrarca 508
 Petronius 247, 396
 Peyami Safa 79, 230, 273, 280, 315, 358, 363, 386, 459, 481, 512
 Phaidros 337
 Phineas Fletcher 228
 Pierre de Ronsard 490
 Pindaros 36, 217, 397
 Pirandello 204, 384
 Pir Mehmed Azmî 256
 Pir Sultan Abdal 34, 63, 85, 86, 112, 113, 116, 118, 159, 166, 174, 178, 182, 237, 288, 374, 392, 485, 486, 498, 499
 Pitigrilli 249
 Pittacus 35, 216, 266, 291, 504
 Plantus 72
 Platon 21, 24, 26, 32, 46, 47, 84, 133, 135, 154, 167, 171, 195, 196, 208, 219, 221, 247, 284, 325, 326, 332, 333, 364, 365, 394, 397, 432, 434, 442, 443, 456, 458, 459, 464, 480, 522
 Plautus 49, 68, 86, 88, 104, 132, 157, 166, 196, 282, 289, 291, 329, 338, 395, 426, 456, 469, 494, 513
 Plinius 326, 445
 Plutarkhos 56, 84, 133, 248, 449
 Posoflu Zülâlî 224, 346
 Priştineli Baharî 206
 Prizrenli Şem'i Dede 39, 164, 193, 225, 353, 355, 472
 Propertius 81
 Prosper Mérimée 27, 77, 214, 312, 447, 473
 Protogoras 287
 Publilius Syrus 22, 23, 34, 35, 38, 48, 52, 53, 62, 64, 86, 109, 114, 126, 138, 142, 154, 165, 170, 173, 186, 187, 188, 192, 202, 203, 220, 221, 240, 245, 252, 253, 262, 267, 272, 277, 292, 293, 296, 325, 326, 331, 332, 338, 372, 381, 382, 384, 394, 395, 401, 404, 405, 439, 445, 453, 454, 459, 460, 476, 486, 488, 491, 502, 503, 504

Şairler ve Yazarlar Dizini

Puşkin 25, 53, 62, 84, 97, 128, 152, 210, 231, 232, 311,
336, 366, 367, 368, 427, 443
Pythagoras 174
Pythagore 441

Q

Q. Curtius Rufus 142
Quintilianus 252, 481

R

R. de Gourmont 123, 220
R. L. Stevenson 478
R. P. Malagrida 325
R. W. Emerson 398
Raabe 60
Rabia Hatun 142
Rabindranath Tagore 148, 240, 501
Racine 204, 292, 325, 363, 427, 465, 474, 508
Ragıp Efendi, Bursalı Ahmed 478
Rahmî 68, 89, 214, 236, 492
Rahmi Bey 83, 198, 218, 410, 413
Rahmi Duman 228
Raif Necdet Evrim 412
Raif Necdet Kestelli 31, 33, 44, 49, 58, 61, 73, 74, 76,
78, 79, 89, 97, 123, 133, 135, 145, 147, 162, 172, 184,
201, 204, 209, 219, 220, 223, 224, 228, 245, 246,
261, 262, 263, 268, 271, 272, 273, 277, 283, 284,
294, 296, 297, 298, 299, 315, 318, 320, 321, 322, 331,
356, 358, 359, 363, 371, 380, 395, 402, 415, 417, 420,
424, 433, 450, 457, 466, 476, 477, 478, 481, 493
Râmî Paşa (Abdurrahman) 87, 180, 206, 342, 343,
477
Râşid (Malatyalı Müverrih) 307
Râşid, Müverrih Mehmed 444
Râsih 40, 92, 229, 324
Rasindranath Tagore 340
Râtib Paşa 30
Râzî 422, 475, 478
Recâizâde Mahmud Ekrem 39, 120, 125, 134, 163,
218, 351, 352, 392, 492
Recûlî 69
Refik Halid Karay 26, 53, 58, 76, 77, 88, 96, 109, 139,
146, 166, 185, 229, 246, 274, 275, 284, 286, 295,
296, 298, 299, 300, 301, 321, 322, 331, 351, 397,
416, 430, 431, 479, 486, 494, 511
Refikî 67, 85, 94, 307, 330, 379, 398, 417, 436, 498
Reis Vâsîf 376
Rémy de Gourmont 186, 220, 464, 488
Remzi Dede 234

Reşat Nuri Güntekin 227
Resul Hamzatov 29, 60, 75, 85, 88, 133, 145, 165,
189, 214, 228, 282, 301, 328, 339, 358, 377, 396,
402, 406, 447, 498, 499
Rétif de la Bretonne 322, 401, 466
Revânî, Edirneli 452
Reyhânî 118, 219, 258, 389, 393
Richard Aldington 468
Richard Crashaw 81
Richard Hills 27
Richard Steele 235, 295
Rifat Necdet Evrim 21, 32, 34, 36, 51, 64, 68, 70, 89,
90, 111, 114, 115, 133, 136, 145, 159, 180, 186, 197,
204, 210, 223, 232, 235, 247, 252, 263, 264, 268, 273,
274, 275, 277, 278, 283, 293, 295, 298, 299, 301, 307,
320, 345, 347, 348, 349, 356, 358, 360, 364, 371, 378,
383, 391, 403, 408, 409, 416, 420, 421, 427, 441, 442,
451, 454, 460, 462, 468, 471, 479, 489, 505, 507, 511
Rifat Necdet Kestelli 296
Rimbaud 337
Rislan-ı Dîmeşkî 292
Riyâzî 40, 237, 353, 400, 407, 429
Riyâzî Mehmed 40, 400, 407
Rıza Tevfik Bölükbaşı 169, 194, 229, 266, 350, 354,
445, 468
Robert Burton 112
Robert Frost 322
Robert Herrick 164
Robert Southey 319
Rosa Luxemburg 272
Roy Chanslor 28
Rudegî 363
Rudyard Kipling 47, 141, 154, 242, 312, 418
Rûhânî Semerkandî 109
Ruhî-i Bağdâdî 40, 71, 75, 89, 94, 106, 108, 116, 143,
165, 168, 179, 184, 194, 213, 255, 344, 355, 378,
403, 411, 412, 417, 445, 463
Ruhsâtî 32, 38, 67, 116, 202, 211, 233, 327, 337, 349,
486, 487, 499
Ruşen Eşref Ünaydın 90, 92, 212, 400, 477
Ruşenî 39, 141, 317, 435
Ruskin 234, 259, 320
Rûştü Şardağ 58, 81, 248, 504
Rûznâmecizâde Şinâsî Çelebi 131

S

S. Mallarmé 321
Sabahattin Eyuboğlu 321, 448, 491
Sabahattin Kudret Aksal 37, 59, 143, 185, 241, 286
Sabayî 27

- Sâbir-i Tirmîzî 198
 Sâbit 34, 48, 94, 138, 142, 155, 168, 193, 214, 229, 279, 350, 360, 419, 452, 532
 Sabri-î Şakir 392
 Sabri Altınel 23, 264, 422
 Sabri Esat Siyavuşgil 263
 Sabûhî Dede 71, 156, 354
 Şadan Karadeniz 24
 Sadrazam Rami Mehmed Paşa 70
 Sadullah Paşa 117
 Said, Hızır Ağazâde 42, 191, 225, 420, 425
 Said b. Müseyyeb 299
 Said Emre 116, 435
 Sainte Beuve 171
 Saint Exupery 75, 98, 509
 Sait Faik Abasıyanık 160, 365, 367, 429, 514
 Sâkıt 398
 Salâh Birsell 251, 375
 Salburcuoğlu 36, 61, 68, 115, 127, 149, 233, 312, 501
 Salih Çelebi, Celalzâde 455
 Sâlik 484, 532
 Sallust 187
 Samiha Ayverdi 139, 311, 379
 Samih Rifat 127
 Samipaşazâde Sezai 356
 Samuel Butler 319, 371, 386, 480
 Samuel Daniel 314
 Samuel Johnson 24, 196, 217, 249, 450, 451, 466
 Samuel Pepys 396
 Samuel Smiles 124, 369, 453
 Sappho 56, 140, 196, 247, 291, 302, 381
 Schiller 21, 22, 28, 34, 46, 82, 103, 123, 162, 169, 186, 187, 191, 195, 196, 208, 230, 243, 262, 270, 271, 282, 287, 294, 323, 326, 334, 345, 347, 359, 360, 364, 377, 380, 383, 385, 393, 404, 405, 415, 418, 423, 428, 433, 444, 445, 448, 450, 457, 460, 465, 481, 490, 496, 499, 502, 506, 507, 508, 512
 Schopenhauer 84, 128, 135, 321, 384, 398, 445, 507
 Scott Fitzgerald 171, 179, 196, 202
 Sean O'Casey 197, 273, 372, 499
 Sedat Ergintuğ 310
 Sedat Öztoprak'ın segâh bestesi 120
 Sehî Bey 162, 179, 236, 279, 293, 305, 346, 374, 450, 455
 Selâhattin Batu 185, 463, 492
 Selâm Bey (Mehmed Tahir) 40, 67, 108, 165, 249
 Selânikli Es'ad 139, 431, 475
 Selimî (Yavuz Sultan Selim) 87, 183, 207
 Selim İleri 192
 Selma Lagerlöf 135, 236, 375, 386, 417, 421
 Semerkândî Agâh 361
 Senancour 22, 263, 293, 294, 310, 325, 421, 423, 439
 Seneca 21, 22, 27, 28, 104, 110, 115, 139, 151, 154, 157, 164, 172, 176, 185, 204, 207, 244, 263, 264, 270, 292, 298, 345, 357, 358, 363, 366, 373, 381, 384, 385, 386, 387, 388, 416, 429, 430, 453, 491, 493, 506, 512
 Serdârî, Şarkışallı 42, 67, 153, 160, 346, 498
 Seyyid Nizamoğlu 70, 335, 485
 Seyyid Vehbi 32, 55, 138, 155, 206, 278, 376, 417
 Sezai Karakoç 61, 83, 145, 148, 313, 388
 Shakespeare 21, 22, 25, 28, 47, 49, 57, 61, 65, 74, 84, 86, 87, 88, 90, 95, 97, 98, 109, 110, 114, 115, 123, 143, 144, 146, 161, 168, 170, 171, 174, 175, 178, 182, 184, 187, 188, 191, 192, 204, 209, 217, 222, 230, 242, 245, 250, 261, 265, 268, 274, 275, 276, 279, 284, 287, 289, 293, 296, 297, 298, 300, 312, 315, 320, 322, 327, 329, 331, 335, 336, 349, 351, 355, 369, 372, 374, 376, 377, 380, 385, 393, 394, 395, 401, 405, 406, 409, 421, 422, 423, 427, 444, 446, 447, 451, 453, 454, 459, 460, 465, 470, 480, 482, 486, 491, 502, 503, 507, 508, 512, 514
 Shelley 334, 449
 Sırrî, İbrahim 350
 Sillesi Sürûrî 42, 246
 Silvio Pellico 364
 Simone de Beauvoir 497
 Sinân Paşa 45, 57, 63, 64, 76, 81, 98, 107, 108, 111, 127, 140, 151, 160, 163, 168, 192, 200, 210, 213, 216, 225, 241, 253, 255, 267, 338, 347, 355, 371, 377, 392, 407, 434, 478, 487, 499, 500, 507, 508, 511
 Sir Philip Sidney 67
 Sir Thomas More 397, 499
 Sir Walter Raleigh 112
 Sir Walter Scott 17, 333
 Sir William Jones 26
 Sir William Temple 320
 Smiles, Samuel 128
 Smollet 319
 Sokrates 52, 99, 108, 109, 129, 168, 174, 187, 195, 287, 291, 514
 Solon 32, 157, 174, 254, 290, 365, 395, 419, 492
 Somerset Maugham 76, 77, 110, 187, 217, 231, 261, 275, 282, 292, 365, 374, 393, 396
 Sophokles 22, 162, 220, 240, 244, 250, 251, 277, 315, 326, 345, 362, 363, 376, 382, 395, 421, 423, 433, 440, 486, 507, 508, 513
 Spinoza 51, 165, 223, 255, 256, 270, 380, 421
 Stanislaw J. Lec 44, 126, 190, 271, 306, 324, 343, 363, 387
 Stefan Zweig 53, 114, 205, 259, 260, 403, 405, 457

Şairler ve Yazarlar Dizini

Stendhal 44, 103, 123, 177, 200, 204, 220, 273, 290, 364, 367, 459
Stephane Mallarmé 190, 470
Storm 227, 449, 458, 470
Strindberg 48, 61, 74, 85, 188, 289, 315, 508
Stuart Mill 152, 271, 476
Suat Taşer 135, 149, 348, 388, 466, 491
Subhîzâde Feyzî 40, 70, 78, 80, 120, 125, 156, 165, 167, 194, 311, 354, 410, 412, 440, 477
Sudermann 60, 364, 371, 486
Su Dung-Po 264
Süha Ediboğlu 84, 231, 328, 354, 400
Süleyman Çelebi 55, 242
Süleymân Nazîf 101, 160, 206, 462, 472
Süleyman Nesib 298
Sultan Divânî 78
Sultan Murad V 160
Sultan Selim II 453
Sultan Veled 74, 154, 200, 203, 231
Sümmanî 32, 34, 36, 82, 136, 164, 174, 182, 258, 314, 343, 448
Sünbülzâde Vehbi 32, 40, 42, 101, 106, 108, 153, 267, 269, 334, 393, 396, 398, 345, 346, 375, 428, 429, 453, 475, 480, 494
Süreyya Berfe 36, 59, 93
Sürûrî 42, 246, 377
Susanna Tamaro 24, 83, 89, 92, 142, 190, 218, 231, 260, 294, 327, 333, 360, 367, 376, 406, 410, 503

Ş

Şahidî 202
Şakik-i Belhî 336
Şam Müftisi Derviş Fevrî 55, 202
Şebüsterî 56, 289
Şefî'-i Mevlevî 370
Şefkâtî 103
Şehabeddin Ahmed İbşihî 284, 288, 289, 293
Şemsî (Hüseyn Şemsî Ergüneş) 392, 503
Şemsî (Sivaslı Ahmed Şemseddin) 80, 237, 474
Şeref Hanım 123, 215, 475
Şerifî 49, 199, 327, 419, 431, 500
Şeyh Avnî Dede 444
Şeyh Gâlib 33, 35, 37, 38, 41, 43, 50, 53, 54, 55, 63, 68, 86, 89, 90, 91, 94, 97, 100, 111, 112, 117, 121, 122, 124, 132, 133, 138, 147, 151, 155, 159, 167, 177, 184, 211, 212, 228, 238, 255, 256, 257, 258, 260, 268, 281, 304, 353, 358, 361, 399, 400, 402, 406, 407, 408, 409, 411, 418, 423, 425, 434, 439, 442, 444, 458, 470, 477, 478, 487, 489

Şeyhî (Yusuf Sinan) 27, 29, 91, 98, 100, 115, 135, 159, 164, 180, 192, 205, 211, 213, 214, 223, 228, 237, 252, 255, 261, 289, 290, 293, 309, 327, 330, 339, 349, 380, 391, 401, 420, 434, 437, 446, 452, 455, 475, 477, 499
Şeyh İsa Oğlu Şeyh Kasım 385
Şeyh Nazîf Dede 399
Şeyhoğlu Mustafa 39, 46, 75, 76, 88, 91, 101, 132, 170, 180, 181, 205, 214, 223, 244, 256, 309, 343, 358, 361, 382, 385, 387, 417, 429, 435, 440, 444, 453, 469, 478, 496, 515
Şeyh Sa'dî 21, 28, 33, 35, 36, 48, 56, 57, 64, 66, 67, 68, 74, 85, 87, 92, 95, 96, 104, 106, 125, 126, 143, 146, 149, 150, 151, 154, 155, 159, 166, 168, 171, 172, 174, 175, 176, 178, 184, 186, 187, 193, 194, 200, 213, 214, 236, 244, 247, 251, 257, 266, 281, 292, 294, 302, 308, 310, 311, 312, 314, 315, 322, 325, 326, 329, 331, 333, 335, 336, 338, 340, 349, 358, 360, 368, 379, 380, 381, 383, 391, 397, 398, 407, 409, 419, 422, 426, 428, 430, 432, 435, 438, 441, 442, 449, 461, 462, 465, 470, 475, 496, 499, 501, 503, 523
Şeyh Sezâyî 326
Şeyhülislâm Abdullah Vassaf Efendi 288, 317
Şeyhülislâm Ârif Hikmet 166, 392
Şeyhülislâm Bahâyî 43, 101, 139, 169, 213, 279, 306, 313, 350, 452
Şeyhülislâm İshak Efendi 40
Şeyhülislâm Mehmed Es'ad 281, 325
Şeyhülislâm Yahya 41, 42, 48, 51, 55, 72, 76, 78, 79, 81, 87, 89, 90, 103, 108, 122, 138, 193, 200, 210, 212, 222, 230, 239, 254, 278, 279, 349, 353, 354, 361, 362, 367, 399, 400, 401, 410, 414, 431, 438, 448, 449, 454, 467, 484, 486, 500
Şeyh Vafî 207
Şeyyad Hamza 68, 390
Şikârî 53, 87, 111, 127, 383
Şinâsî 27, 46, 55, 56, 79, 112, 116, 118, 132, 148, 158, 192, 207, 208, 289, 290, 360, 375, 408, 415, 417, 424, 446, 483
Şinasi Özdenoğlu 500
Şudraka 202, 298, 342, 368, 395, 419
Şuhî Mehmed Efendi 255, 487, 514
Şükran Kurdakul 151
Şükrü Enis Regü 388

T

T. Fuller 109
T. Livius 488
T. Storm 449

Tacitus 97, 143, 201, 280, 373, 377, 385, 393, 418, 450
 Tâcizâde Cafer Çelebi 71
 Taşlıcalı Yahya 495
 Tagore 37, 111, 148, 240, 287, 340, 501, 509
 Tâib (Osmanzâde Ahmed-) 113, 309, 436, 441
 Tal'atî 391
 Talât Sait Halman 21, 38, 97, 134, 176, 231, 271, 235, 243, 256, 272, 301, 314, 316, 330, 339, 340, 342, 360, 384, 418, 463, 465, 487, 505, 509
 Tâlib (Bursalı Mehmed) 288
 Tâliî 252
 Talip Apaydın 264
 Tarık Buğra 84, 221, 403
 Taşlıcalı Yahya 21, 34, 38, 41, 49, 56, 69, 74, 89, 90, 91, 95, 101, 119, 120, 122, 125, 128, 132, 133, 135, 139, 178, 179, 186, 194, 204, 211, 212, 223, 224, 229, 231, 232, 236, 241, 242, 247, 255, 257, 267, 269, 273, 290, 292, 305, 309, 323, 343, 346, 352, 366, 374, 377, 378, 384, 386, 387, 395, 398, 401, 407, 408, 435, 438, 444, 453, 476, 477, 479, 481, 497, 515
 Tasso 440
 Tayyar Mahmud Paşa 161
 Tecellî 32
 Tennessee Williams 274, 289, 419
 Tennyson 74, 128, 174, 297
 Teoman Karahun 426
 Terentius 65, 110, 201, 291, 320, 381, 465
 Terzizâde Ulvî 43, 50, 67, 121, 161, 183, 348
 Teslim Abdal 86, 330, 406, 431, 433
 Tevfik Fikret 37, 39, 53, 60, 91, 127, 132, 147, 150, 155, 170, 187, 214, 215, 216, 217, 220, 221, 227, 234, 243, 251, 252, 253, 260, 262, 265, 270, 271, 280, 282, 287, 298, 302, 324, 341, 351, 359, 362, 419, 420, 423, 432, 441, 445, 446, 450, 451, 461, 470, 472, 476, 487, 490, 496, 501, 502, 515
 Thackeray 123, 455
 Themistokles 58, 131, 155
 Theodor Fontane 157, 256, 262, 301, 428
 Theodor Storm 227, 470
 Theokritos 467
 Thomas Brown 396
 Thomas Campbell 385
 Thomas Carlyle 189, 193, 242, 252, 282, 319, 344, 365, 457, 458, 466, 479
 Thomas Dekker 489
 Thomas Draxe 397
 Thomas Edison 128, 152
 Thomas Fuller 27, 67, 75, 114, 151, 166, 227, 231, 258, 259, 266, 268, 303, 308, 312, 329, 342, 371, 397, 398, 444, 446, 450, 455, 458

Thomas Hardy 69, 77, 205
 Thomas Hobbes 104, 207, 263
 Thomas Ingeland 308
 Thomas Jefferson 396
 Thomas Mann 96, 187, 264, 366, 489
 Thoreau 99, 365, 491
 Thornton Wilder 71, 382
 Tıflî (Mehmed Emîn) 371, 398, 400
 Titus Livius Livy 326, 458
 Titus Plautus 469
 Tocqueville 446
 Tokadîzâde Şekib 50, 163, 199, 210, 216, 330, 455
 Tokatlı Gedâyî 107, 108, 183, 233, 305, 331
 Tokatlı Nûrî 78, 90, 117, 159, 177, 248, 400, 409, 420, 427, 430, 477, 486
 Tolstoy 17, 34, 44, 45, 46, 52, 55, 60, 61, 67, 73, 75, 81, 83, 84, 103, 114, 170, 201, 204, 205, 218, 221, 227, 246, 254, 259, 263, 277, 287, 294, 296, 297, 300, 304, 312, 315, 316, 329, 332, 336, 342, 364, 365, 367, 368, 385, 397, 409, 421, 422, 424, 456, 471, 474, 475, 487, 511, 514
 Tom Paine 195
 Tosyalı Mestî 110, 290, 498
 Trevanian 336
 Trivalluvar 27, 234
 Tûrâbî Dede 182, 186, 251, 370, 467
 Turgenyev 60, 61, 77, 103, 204, 218, 264, 273, 277, 303, 363, 385, 405, 425, 426, 447, 485
 Turgut Özakam 73
 Turgut Uyar 39, 311, 389
 Tutmacı 131, 166, 211, 227, 244, 281, 291, 292, 306, 424, 437, 512

U

Ugo Foscolo 195, 294, 347
 Uluborlulu Lûtfî 233, 342, 498
 Ulvî, Hüseyin 212
 Umberto Eco 62, 104, 109, 190, 221, 239
 Unamuno 73, 107, 147, 273, 283, 284, 362, 369, 404, 424, 426
 Upanishad'lardan 285
 Usûlî 26, 33, 42, 64, 89, 91, 98, 112, 117, 122, 160, 163, 343, 371, 452, 484

Ü

Ülkü Tamer 82, 182
 Ümidî 119, 478
 Ümit Yaşar Oğuzcan 140, 209, 228, 264, 286, 299, 482

Şairler ve Yazarlar Dizini

Ümmî Sinân 72, 84, 113, 239, 251, 430, 431, 475, 503
Ürgüplü Mahfî 157, 420
Üsküdarlı Talât Bey 268

V

Vachel Lindsay 178, 262
Vak'anüvis Mehmed Es'ad 158, 161
Vâlî-i Âmidî 460
Vardar Yeniceî Hayâlî 113
Vauvenargues 25, 31, 46, 105, 189, 289, 301, 328, 333, 334, 382, 405, 409, 436, 481, 513
Vecdî (Abdûlbâkî) 41, 70, 120, 154, 205, 354, 435
Vecdî Bingöl 100
Vedat Nedim Tör 141, 501
Vergilius 21, 27, 28, 123, 191, 295, 310, 337, 381, 507, 509
Verlaine 140, 218
Veysî (Alaşehirli Üveys) 400, 417, 444
Victor Cousin 415
Victor Hugo 23, 24, 27, 31, 34, 60, 61, 73, 77, 81, 93, 97, 103, 110, 114, 127, 145, 148, 158, 179, 184, 187, 188, 190, 193, 197, 202, 204, 207, 210, 227, 243, 245, 257, 260, 273, 276, 281, 297, 302, 303, 312, 313, 314, 319, 324, 331, 336, 339, 340, 356, 358, 366, 369, 373, 379, 385, 405, 417, 424, 440, 446, 451, 457, 460, 462, 463, 476, 479, 493, 502
Victor von Scheffel 177, 227, 244, 466
Virginia Woolf 177, 221
Vişnezâde İzzetî 92
Vittorio Alfieri 464
Volney 271
Voltaire 30, 32, 46, 62, 64, 72, 80, 84, 85, 90, 109, 110, 126, 127, 162, 176, 188, 195, 204, 208, 210, 231, 236, 249, 261, 265, 269, 271, 282, 291, 300, 312, 329, 331, 332, 357, 368, 374, 388, 405, 421, 432, 457, 463, 464, 479, 487, 506, 508, 514

W

W. Blake 62, 439
W. Cowper 195
W.E. Gladstone 103
W.S. Lander 31, 162
W. Scott 320
W. Wordsworth 270
Walpole 449
Walter Scott 17, 310, 333
Walter Winchell 253

Walt Whitman 363
Washington Irving 166
Weldell Philllips 170
Werner Aspenstrom 325
Whitman 313, 363
William Blake 66, 130, 152, 173, 375, 381, 438, 464, 488
William Carlos Williams 49, 62, 66, 156
William Cecil 66
William Congreve 81
William Cowper 471
William Faulkner 83, 84, 216, 291, 442
William Hazlitt 30, 441
William Makepiece Thackeray 455
William Mason 21
William Mc. Fee 306
William Painter 27
William Pitt 487
William Shakespeare 427
William Stafford 389
William Stafford 60
William Watson 31
William Whitethead 285
Witold Gombrowicz 490
Wordsworth 147, 270, 320, 505

X

Xavier de Maistre 507

Y

Yahya Akengin 59
Yahya bin Muâz er-Râzî 422
Yahya Kemal Beyatlı 43, 44, 58, 92, 100, 119, 122, 142, 149, 155, 158, 168, 176, 179, 216, 222, 224, 233, 237, 241, 259, 260, 261, 274, 275, 309, 346, 351, 352, 355, 359, 371, 385, 386, 388, 390, 391, 392, 408, 421, 425, 430, 432, 447, 471, 472, 473, 477, 481, 482, 491, 494, 500, 508
Yakîni 257
Yakup Kadri Karaosmanoğlu 15, 273, 298, 443, 452, 474, 481, 504
Yalnız Adam 67, 96, 105, 107, 111, 114, 116, 135, 142, 146, 154, 159, 173, 181, 187, 199, 209, 211, 219, 220, 222, 230, 237, 258, 261, 266, 287, 307, 313, 316, 327, 355, 361, 371, 384, 394, 401, 436, 437, 439, 476, 481, 500, 513
Yasakçızâde Bezmî 40
Yaşar Nabi Nayır 185, 238
Yazıcı 71, 507

Yazıcıoğlu Ali 42, 137, 254, 331, 436, 498
 Yeminî (Hafızoğlu Mehmed) 30, 163, 192, 187
 Yenice Vardarlı Usûlî 98, 117, 163
 Yenişehirli Avnî 26, 34, 42, 44, 90, 94, 122, 138, 139, 182, 252, 257, 399, 414, 449
 Yesârî Âsım Arsoy'un rast bestesi 514
 Yiğit Bener 145
 Yozgatlı Nâzî 71
 Yunus Emre 42, 43, 69, 71, 73, 76, 79, 86, 89, 96, 106, 117, 118, 119, 121, 122, 124, 125, 141, 148, 150, 158, 169, 173, 174, 178, 179, 181, 183, 222, 225, 227, 234, 238, 239, 242, 243, 255, 279, 303, 309, 316, 317, 318, 324, 335, 345, 346, 356, 374, 378, 384, 389, 390, 392, 408, 409, 425, 433, 434, 436, 437, 444, 453, 463, 496, 501
 Yusufelili Huzûrî 93, 224, 398, 511
 Yusufelili Keşfî 420
 Yusuf Has Hâcib 30, 49, 105, 167, 278, 281, 347, 436
 Yusuf Ziya Ortaç 82
 Yûsufî (Yûsuf-ı Meddah) 71, 80, 91, 98, 117, 230
 Yüan Hung, dao 177, 430
 Yüan Mei 264, 321
 Yüksel Pazarkaya 325, 385, 440, 466

Z

Za'îfî 29, 30, 71, 358, 427, 514
 Zâkirî (Ahmet Kaynar) 82
 Zarîfî (Ömer Ahmed Baba) 26, 29, 41, 48, 49, 51, 52, 56, 57, 62, 63, 68, 69, 85, 86, 87, 100, 107, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 120, 124, 131, 132, 133, 135,

136, 137, 150, 159, 170, 171, 172, 173, 185, 186, 192, 197, 202, 205, 206, 208, 213, 223, 224, 232, 236, 241, 254, 256, 267, 268, 277, 285, 289, 290, 291, 302, 304, 305, 306, 310, 317, 323, 330, 339, 340, 346, 361, 370, 373, 380, 399, 401, 409, 411, 428, 429, 431, 433, 434, 435, 441, 449, 450, 469, 474, 475, 477, 479, 496, 505
 Zâtî 57, 94, 112, 114, 151, 164, 181, 206, 210, 221, 242, 277, 313, 390, 430, 455, 505
 Zekâî, Mustafa 484
 Zeki Ömer Defne 468
 Zevkî (Celâl Paşa) 152
 Zeynep Hanım 316
 Zeynî 399
 Zihnî, Defterdar 33
 Zileli Ceyhûnî 163, 227
 Zileli Fedâî 87
 Ziya Gökâlp 44, 169, 176, 472, 473
 Ziya Mısırlı 192, 331
 Ziya Osman Saba 59, 111, 131, 134, 241, 351, 366, 367, 391, 392
 Ziyâ Paşa 31, 33, 46, 56, 87, 94, 95, 100, 102, 152, 153, 158, 170, 206, 207, 213, 224, 234, 237, 239, 247, 252, 267, 270, 274, 277, 310, 342, 343, 345, 351, 354, 371, 380, 382, 427, 432, 436, 447, 449, 453, 455, 474, 505, 506
 Zu'n-Nûnî'l-Misrî 357
 Zühre 39
 Zuhûrî 182, 486
 Zülâlî, Hasan 232

Elli yılı aşkın bir emeğin ürünü olan bu derleme, Doğu'dan Batı'ya, dünden bugüne, Tacitus'la Abdullah bin Mübarek'i, Rétif de la Bretonne'la Şeyh Galib'i, Zweig'la Lorca'yı, Halide Edip'le Paul Bourget'yi ve daha nicelerini bir araya getiriyor.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Giriş"i ve Hilmi Yavuz'un "Sunuş"uyla, Acı'dan Çiçek'e, Para'dan Sevgi'ye, Vefa'dan Zulüm'e yüzlerce konuda, unutulmuş, unutulmaz yüzlerce yazar ve şairden, 11.171 adet "damıtılmış söz"... Ayrıca, eski sözcük ve deyimler için "Sözlük" ve alıntı yapılan "Şair ve Yazarlar Dizini"...

Her gün yeniden okunacak binlerce yıllık birikim...

ISBN 978-975-363-722-5

9 789753 637220

38 TL

